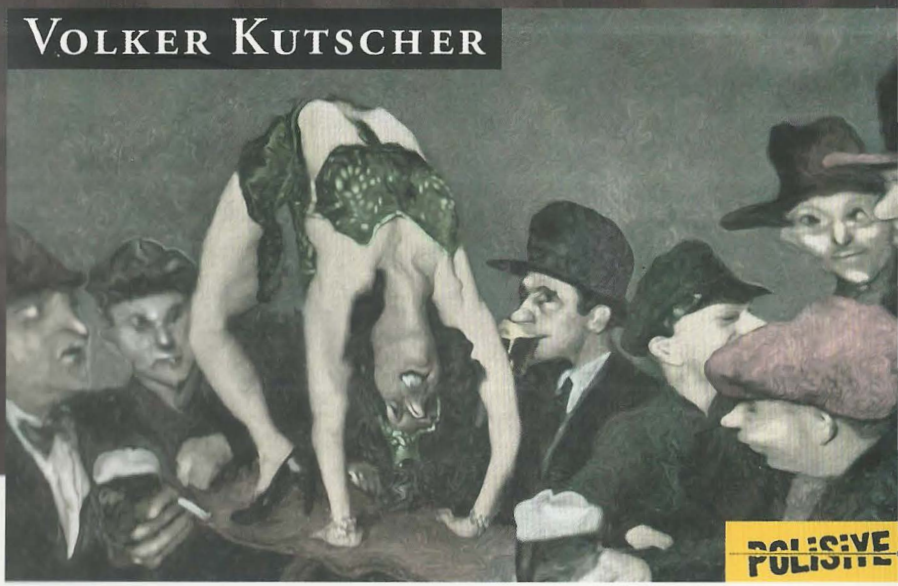
VOLKER KUTSCHER

Islak Balık

Islak Balık

Gereon Rath'ın İlk Vakası

ÇEVİREN CEM SEY

iletişim

VOLKER KUTSCHER • **Islak Balık**

VOLKER KUTSCHER 1962 doğumlu. Alman dili ve edebiyatı, felsefe ve tarih öğrenimi gördü. Gazetecilik yaptı. İlk polisiye romanını 1995'te Christian Schnalke'yle beraber yazdı, bunu biri yine ayrı yazarla ortak olmak üzere iki roman daha izledi. Tanınmasını sağlayan, 2007'de çıkan *Islak Balık* oldu. Serbest yazar olarak Köln'de yaşıyor.

Der nasse Fisch. Gereon Raths erster Fall
© 2008. 2007 Verlag Kiepenheuer & Witsch, Köln
Bu kitabın yayın hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

İletişim Yayınları 2557 • Dünya Edebiyatı 240
ISBN-13: 978-975-05-2296-3
© 2017 İletişim Yayıncılık A. Ş. (1. Basım)
1. BASKI 2017, İstanbul
2. BASKI 2018, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge
YAYINA HAZIRLAYAN Tanıl Bora
KAPAK Suat Aysu
KAPAK UYGULAMA Deniz Karagül
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Büşra Bakan
BASKI Sena Ofset SERTİFİKA NO. 12064
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46
CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

VOLKER KUTSCHER

Islak Balık

Gereon Rath'ın İlk Vakası

Der nasse Fisch
Gereon Raths erster Fall

ÇEVİREN *Cem Sey*

iletişim

Spree kıyısındaki Atina öldü,
şimdi Spree kıyısında Chicago büyüyor.

WALTHER RATHENAU

You can't always get what you want
But if you try sometimes you might find
*You get what you need**

ROLLING STONES

(*) Her zaman alamazsın istediğini / Ama çabalarsan, bazen, bulabilirsin / İhtiyacın olan şeyi – ç.n.

BİRİNCİ KISIM

Landwehr Kanalı'ndaki Ölü

28 Nisan - 10 Mayıs 1929

1

Ne zaman geleceklerdi? Kulak kesildi. Karanlıkta her ufak ses bir cehennem gürültüsüne, her fısıltı bir haykırışa dönüşüyor, kulaklarını sessizlik tırmalıyordu. Sonsuz bir uğultu ve hışırtı. Acı onu delirtiyordu, kendini toplamalıydı. Ne kadar gürültü çıkarsalar da, damlaların sesini duymazdan gelmeliydi. Sert, nemli bir zemine düşen damlalar. Betona damlayanın kendi kanı olduğunu biliyordu.

Onu nereye götürdükleri hakkında hiçbir fikri yoktu. Kendisini kimsenin duymadığı bir yerdi burası. Çığlıkları onları tedirgin etmemişti, belli ki hesaba katmışlardı. Bir kilerde olduğunu tahmin ediyordu. Yoksa bir depo mu? Her halükârda penceresiz bir odaydı. Sessiz bir pırıltı dışında içeriye hiç ışık sızmıyordu. Düşünceler içinde, köprünün üzerinde bir trenin arkasından ışıklarına baktığı vakitten beri kendisine kalan son aydınlıktı bu. Darbeyi, planı düşünürken, onu düşünürken yemiş ve karanlığa yuvarlanmıştı. Bu karanlık o zamandan beri yakasını bırakmıyordu.

Titriyordu. Sadece dirseklerine geçirilen halatlar onu dik tutuyordu. Artık eskisi gibi olmayan, sadece birer acıdan ibaret olan ayakları onu taşımıyordu. Tıpkı artık hiçbir şey tutamayan elleri

gibi. Bütün gücünü kollarına veriyor ve zemine değmemeye çalışıyordu. Halat sürtüyor, bütün bedeni terliyordu.

Gözünün önüne devamlı resimler geliyordu, onları aklından çıkaramıyordu. Ağır çekiç. O çelik sütuna bağlanmış eli. Parçalanan kemiklerin sesi. Kendi kemikleri. Dayanılmaz acı. Birleşip, tek bir büyük çığlığa dönüşen bağırmaları. Baygınlık. Sonra bedeninin uç noktalarını çekiştiren acılarla bu karanlık geceden sıyrılmıştı. Fakat içine ulaşamamışlardı, onları oradan uzak tutmuştu.

Ona, acısını azaltan uyuşturucularla pusu kurmuşlardı. Bu şekilde itaat etmesini sağlamayı denemişler, kendi zayıflığına karşı mücadele etmek zorunda kalmıştı. Konuştukları tanıdık lisan da onu neredeyse yumuşatacaktı. Fakat bu sesler kulağına, hatırındakinden daha sert geliyordu. Çok daha sert. Soğuk. Kötü.

Svetlana'nın sesi de aynı lisanı konuşuyordu ama kulağa ne kadar da farklı geliyordu! Onun sesi aşkı dillendiriyor, sırlar açıklıyordu, onun sesi güven ve umut veriyordu. Hatta aydınlık kenti yeniden canlandırmayı bile başarmıştı. Terk ettiği kenti. O kenti hiç unutamamıştı, yabancı diyarlarda bile. Onun kenti kalmıştı, daha iyi bir geleceği hak eden bir kent olarak kalmıştı. Daha iyi bir geleceği hak eden, onun ülkesi olarak kalmıştı.

O da aynı şeyi istemiyor muydu? Orada iktidarı ele geçiren haydutları kovmayı. Şimdi ona sonsuz bir geçmişte kalmış gibi gelen bir yaz gecesini, o uykusuz geçen geceyi düşündü. Svetlana. Sevişmişler, birbirlerine sırlarını anlatmışlardı. Umutlarına bir nebze daha yaklaşmak için, onları tek bir büyük sırra dönüştürmüşlerdi.

Her şey o kadar iyi gidiyordu ki. Fakat birisinin onlara ihanet etmiş olması lazımdı. Kendisi kaçırılmıştı. Ya Svetlana? Ona ne olduğunu bir bilseydi keşke. Düşman her yerdeydi.

Onu bu karanlık yere getirmişlerdi. Ne soracaklarını, daha soru bile sorulmadan biliyordu. Yanıt vermiş ama bir şey söylememişti. Farkına bile varmamışlardı. Aptaldı bunlar. Açgözlülük, gözlerini kör etmişti. Artık ok yaydan çıkmıştı. Bunu bilmemeleri gerekiyordu. Asla. Plan gerçekleşmek üzereydi. Uğradığı saldırıdan önce gözlerinin içine bakmış, açgözlülüklerini ve aptallıklarını görmüştü.

En kötüsü ilk darbeydi. Onu takip edenler sadece acıyı yaymıştı.

Ölmesi gerektiğini bilmek onu güçlendirmişti. Bir daha yürüyemeyecek, bir daha yazamayacak, bir daha ona dokunamayacak olmasına böyle dayanmıştı. O artık sadece bir anıydı, bunu kabullenmeliydi. Fakat bu anıya da asla ihanet etmeyecekti.

Ceket. Ceketine ulaşmalıydı. Bu neredeyse imkânsızdı. Düşman eline geçmemesi gereken bir sır taşıyan herkes gibi, onun da bir kapsülü vardı. Ancak hâlâ ceketinin astarının içindeydi. Karanlıkta hayal meyal seçebildiği iskemlenin üzerindeki cekette.

Onu bağlamamışlardı. El ve ayaklarını paramparça ettikten sonra, acı kendisini ayıltır ayıltmaz daha iyi dövebilmek için sadece halatlara asmışlardı. Kimsenin çığlıklarını duymayacağından o kadar eminlerdi ki, bir nöbetçi bile bırakmamışlardı. Bunun son şansı olduğunu biliyordu. Uyuşturucunun etkisi geçiyordu. Halatları saldığı anda acı dayanılmaz hale gelecek, belki de tekrar bayılmasına neden olacaktı. Ne kadar süreyle? Kendisini bekleyen acıyı düşünmek, ardında kalanı hatırlattı ve alnında ter birikti.

Başka şansı yoktu.

Şimdi!

Dişlerini sıktı, gözlerini yumdu. Kolları açıldı, dirsekleri ve bedeni boşta kaldı. Yere önce, eskiden kendi ayakları olan ezik kütle değdi. Daha bedeninin üst kısmı da yere çarpıp, sarsıntı ellerindeki acıyı da eskisi kadar büyütmeden önce bağırdı. Fakat bilincini yitirmemeliydi! Bağır ama ayık kal, kendini kaybetme! Sancı ve sızılar hafifleyince yerde kıvrıldı, nefes nefeseydi. Başarmıştı! Yerde yatıyor, hareket edebiliyordu. Ardında bir kan izi bırakarak dirsekleri ve dizlerinin üzerinde süründü.

Kısa sürede iskemleye ulaştı ve dişleriyle ceketini sıyırıp aldı. Hırsla elbiseye saldırdı. Sağ dirseğiyle ceketi sabitleştirdi ve dişleriyle astarı çekiştirmeye başladı. Acı, bu çekiştirme sırasında duyduğu öfkeyi sadece daha da kabartıyordu. Nihayet astar yüksek sesle yırtıldı.

Aniden hıçkırmaya başladı. Anılar onu, vahşi bir hayvanın kurbanını yakaladığı gibi yakalamış ve sarsmıştı. Onun anısı. Onu bir daha görmeyecekti. Kendisini tuzağa düşürdüklerinden beri biliyordu bunu ama bir anda ürkütücü bir netlikle farkına vardı. Onu ne kadar çok seviyordu! Ne kadar çok!

Yavaş yavaş tekrar sakinleşti. Diliyle kapsülü aradı, önce pislik ve iplik tadı aldı, fakat sonunda pürüzsüz ve serin bir yüzeye değdi. Ön dişleriyle astardan çekip aldı. Başarmıştı! Kapsül ağzındaydı! Her şeyi bitirecek kapsül! Acıdan kırışmış yüzünden bir zafer gülücüğü geçti.

Hiçbir şey öğrenemeyeceklerdi. Birbirlerini suçlayacaklardı. Aptallardı.

Yukarıda bir kapının kapandığını duydu. Ses karanlıkta gök gürültüsü gibi yankılandı. Betonda adımlar duydu. Geri geliyorlardı. Bağırdığını mı duymuşlardı? Dişleri, ısırmaya hazır, kapsülü tutuyordu. Artık hazırdı. Her an bitirebilirdi. Biraz daha bekledi. İçeri girmelerini istiyordu. Zaferinin tadını son ana kadar çıkarmak istiyordu.

Görmelilerdi! Ne yapacaklarını bilemeden, onun ellerinden nasıl kaçtığını görmelilerdi.

Kapıyı açtıklarında ve aydınlık bir ışık karanlığı yardığında gözlerini yumdu. Sonra ısırdı. Ağzındaki cam sessiz bir çıtırtıyla kırıldı.

2

Çarpıcı bıyığı ve insanı delip geçen bakışıyla adam biraz 2. Wilhelm'i andırıyordu. Tıpkı imparatorluk zamanında her iyi Alman'ın evinde asılı olan ve İmparator on yıldan uzun süre önce tahtını bırakmış ve o zamandan beri Hollanda'da lale yetiştiriyor olduğu halde, hâlâ bazı evlerde asılı olmaya devam eden portredeki gibi. Aynı bıyık, aynı şimşek gibi çakan gözler. Fakat benzerlikler orada bitiyordu. Bu imparatorun miğferi başında değil, kılıcı ve üniformasıyla birlikte yatağın başucunda asılıydı. Bu adamın, uçları yukarı kıvrılmış bıyığı ve etkileyici ereksiyonundan başka hiçbir şeyi yoktu. Önünde, çıplaklıkta ondan hiç de aşağı kalmayan, etine dolgun kıvrımları olan bir kadın, belli ki imparatora gerekli saygıyı göstermek için dizlerinin üstüne çökmüştü.

Rath, tek amacı şehvet duygularını tahrik etmek olan fotoğrafları isteksizce karıştırdı. Daha başka görüntülerde imparator dublö-

rü ve sevgilisi iş üstündeydi. İki beden nasıl birbirine kenetlenirse kenetlensin, çarpıcı bıyık her resimde görülüyordu.

"Pislik!"

Rath arkasına döndü. Bir toplum polisi omzunun üzerinden bakıyordu.

Mavi üniformalı adam başını iki yana sallayarak, "Bu nasıl bir pislik," diye devam etti, "bu majestelerine hakarettir, eskiden bunun cezası hapisti."

"Ama imparatorumuz o kadar da hakarete uğramış gibi durmuyor," dedi Rath. İçinde fotoğrafların bulunduğu dosyayı kapadı ve kendisine tahsis edilmiş sallanan masanın üzerine attı. Toplum polisi miğferinin altından kötü bir bakış fırlattıktan sonra hiçbir şey söylemeden dönerek, arkadaşlarının yanına gitti. Odadaki sekiz üniformalı polis kısık sesle sohbet ediyor, çoğu elini kahve fincanlarıyla ısıtıyordu.

Rath onlara baktı. 220. karakoldaki toplum polislerinin o sırada, Alex'teki Asayiş Şubesi'nden gelen bir polise dostça yardım eli uzatmaktan daha başka dertleri olduğunu biliyordu. Üç gün sonra işler ciddileşecekti. Çarşamba günü 1 Mayıs'tı ve Emniyet Müdürü Zörgiebel bütün 1 Mayıs gösterilerini yasakladığı halde, komünistler gösteri yapmak istiyordu. Polis huzursuzdu. Ortada dolaşan bir darbe söylentisine göre, Bolşevikler devrimcilik oynamak ve on yıl gecikmeyle de olsa Sovyet Almanyası'nı kurmak istiyordu. 220. karakoldaki polisler Berlin'in diğer ilçelerindeki polislerin birçoğundan daha da huzursuzdu. Neukölln bir işçi semtiydi. Oradan daha kızıl, bir tek Wedding vardı.

Toplum polisleri aralarında fısıldaşıyordu. Arada bir mavi üniformalılardan biri kriminal polis komiserine kaçak bir bakış atıyordu. Rath sigara paketine parmağıyla vurarak bir Overstolz çıkardı ve yaktı. Bir gece kulübünde Hıristiyan Yardım Ordusu'nun varlığı ne kadar sevinç uyandırıyorsa, kendisinin oradaki varlığının da orada onları o kadar sevindirdiğini kimsenin kendisine anlatması gerekmiyordu, bu çok netti. Ahlâk Şubesi'nin ünü polis çevrelerinde pek iyi değildi. Daha iki yıl öncesine kadar, E Dairesi'nin asıl işi kentteki fuhuşu denetlemekti. Bu bir çeşit resmi pezevenklik sayılırdı, çünkü sadece poliste kaydı bulunan fahişe-

lerin çalışmasına izin verilirdi. Cinsel hastalıklarla mücadele etmek amacıyla çıkarılan yeni bir yasayla bu görev ahlâk polisinden sağlık müdürlüklerine devredilene kadar, birçok memur fahişelerin bu bağımlılığını utanmazca kullanmıştı. O zamandan beri de E Dairesi yasadışı gece kulüpleri, pezevenkler ve pornografiden sorumluydu ki, bu da ününü pek düzeltmiyordu. Memurların meslek icabı uğraşmak zorunda oldukları pisliğin bir kısmı hâlâ onlara yapışıp kalıyor gibiydi.

Rath, sigarasının dumanını masanın üzerine üfledi. Yağmur suları, askılara asılı polis miğferlerinden, tıpkı Alexanderplatz'taki kriminal polis bürolarındakine benzeyen yeşil muşambayla kaplı zemine damlıyordu. Bütün bu siyah cila ve parıldayan polis yıldızları arasında onun gri şapkası adeta yabancı bir madde gibiydi. Mavi toplum polisi paltoları arasında asılı kendi paltosu da öyle. Üniformalılar arasında bir sivil.

Yamulmuş bir emaye fincan içinde masasına bıraktıkları kahvenin tadı berbattı. İğrenç, siyah bir bulamaç. Demek 220. karakolda da polis kahve pişirmeyi bilmiyordu. Zaten Neukölln bu bakımdan neden Alex'ten farklı olacaktı ki? Buna rağmen kahveden bir yudum daha aldı. Yapacak başka işi yoktu. Sadece beklemek için orada oturuyordu. Telefonun çalmasını bekliyordu.

Yazı masasının üzerindeki dosyaya bir daha el attı. Hohenzollern Hanedanı'nın ve Prusya'nın diğer ünlülerinin dublörlerini çok açık pozisyonlarda gösteren broşürler hiç de öyle alışılagelmiş ucuz mallardan değildi. Matbaada değil, iyi düzenlenmiş bir dosyada bir araya getirilmiş ve en kaliteli şekilde basılmış, değerli fotoğraflardı bunlar. Böyle bir şey satın almak isteyenlerin epeyce Mark'a kıyması şarttı. Bunlar daha cebi dolgun çevrelere göreydi. Bu broşürleri, Alexanderplatz İstasyonu'nda seyyar bir dergi satıcısı, E Dairesi'ne birkaç adım mesafede satıyordu. Sadece sinirleri dayanmadığı için devriyenin dikkatini çekmişti. Boynuna asılı tezgâhtan düşen zararsız bir resimli dergiyi göstermek için iki toplum polisi satıcıya yaklaştığı sırada, o bütün mallarını onların önüne fırlatıp, tabanları yağlamıştı. Dergilerle birlikte parlak pornografik fotoğraflar da, kulaklarına kadar kızaran iki genç toplum polisinin önüne saçılmıştı. Fotomodellerin sanatına duydukları hay-

ranlıktan, neredeyse toz olan satıcının peşine düşmeyi unutacaklardı. Nihayet takibe başladıklarında da adam Alex'teki şantiyelerin yarattığı kaosta yitip gitmişti. Kısa bir süre sonra, ele geçirdiklerini Lanke'nin masasının üzerine koyup, rapor verdiklerinde, iki toplum polisi bir kere daha kulaklarına kadar kızarmıştı. E Dairesi'nin şefi sesini epeyce yükseltebiliyordu. Daire Müdürü Werner Lanke, dostça davranmanın otoritesine gölge düşüreceğine inanan bir insandı. Rath, yeni müdürünün birkaç hafta önce kendisini nasıl karşıladığını düşünmeden edememişti.

"İlişkilerinizin iyi olduğunu biliyorum Rath," diye azarlamıştı Lanke onu. "Fakat şayet bu nedenle ellerinizi pisletmeniz gerekmediğini düşünüyorsanız, çok yanılıyorsunuz! Biz burada kimseyi kollamıyoruz! Hele kendi talep etmediğim bir adamı hiç kollamam!"

E Dairesi'ndeki ilk ayını neredeyse tamamlamıştı. Bu süre ona bir ceza gibi gelmişti. Belki öyleydi de. Rütbesini düşürmedikleri ve sadece başka yere atadıkları halde. Köln'ü de, Cinayet Masası'nı da terk etmek zorunda kalmıştı. Fakat hâlâ kriminal komiserdi! Ahlâk'ta sonsuza dek kalmaya da hiç niyeti yoktu. Amca'nın buna nasıl dayandığını anlayamıyordu ama o E'deki işinden sanki zevk bile alıyordu.

Babacan tarzı nedeniyle birçok meslektaşının *Amca* dediği Başkomiser Bruno Wolter, hem soruşturma ekibini, hem de bugünkü operasyonu yönetiyordu. Wolter, dışarıda, polis karakolunun avlusunda duran ekip arabasında, Kadın Asayiş Şubesi'nden iki hanımla ve toplum polislerinin şefiyle planlanan operasyonun ayrıntılarını konuşuyordu. Operasyon her an başlayabilirdi. Sadece Jänicke'nin telefonunu bekliyorlardı. Rath, bu acemi memurun, atölyeyi izlemek için el koydukları rutubet kokulu evde, bir eli dürbünde, diğer eli huzursuzca telefon ahizesinde nasıl oturduğunu kafasında canlandırdı. Kriminal Asistan Stephan Jänicke de Ahlâk Şubesi'ne nisan başında katılmıştı. Bazen Wolter onunla, *meşeden taze düşen palamut* diye dalga geçiyordu, çünkü Jänicke Eiche* Polis Okulu'ndan dosdoğru Alex'te göreve çağrılmıştı. Fakat

(*) Almanca meşe anlamına gelen Eiche aynı zamanda Berlin'e komşu Potsdam kentinin bir semtinin adıdır – ç.n.

bu sarışın ve sessiz Doğu Prusyalı, yaşlı polislerin sataşmalarına aldırmıyor, mesleğini ciddiye alıyordu.

Yazı masasında duran telefon çaldı. Rath, sigarasını söndürdü ve simsiyah parlayan ahizeyi kaldırdı.

Ekip arabası, Hermannstrasse'de kiralık evlerle dolu bir binanın tam önünde durdu. Üniformalı genç polisler kamyonun arkasından aşağı atlarken, yoldan geçenler kuşkulu gözlerle onlara baktı. Kentin bu tarafında polis pek sevilmiyordu. Jänicke, elleri paltosunun cebinde, yakasını kaldırmış ve şapkasının siperliklerini indirmiş şekilde arka avluya açılan yarı karanlık kemer yolunda bekliyordu. Rath kahkahasını bastırdı. Çok gün görmüş bir büyük şehir polisi gibi görünmeye çalışsa da, her zaman al olan yanakları, Jänicke'nin taşralı bir genç olduğunu ele veriyordu.

Acemi polis, "Şu anda yaklaşık bir düzine insan olması lazım içeride" derken, diğer yandan da Rath ve Wolter'e yetişmeye çalışıyordu. "Bir Hindenburg gördüm, bir Bismarck, birer Moltke, 1. Wilhelm ve 2. Wilhelm ve hatta bir 3. Friedrich."

Amca, "E, umarım birkaç da kız vardır," dedi ve ikinci avluya yöneldi. İki kadın polis ekşi bir ifadeyle gülümsedi. Sivil memurlar ve on üniformalı polis, başkomiserin peşinden binanın ikinci avluya bakan kısmına geçti. Beş oğlan bir teneke kutuyla avluda futbol oynuyordu. Polis ordusunu görünce durdular. Teneke son bir tıkırtıyla kendi etrafında döndü. Wolter işaret parmağını dudaklarına götürdü. Belki on bir yaşında olan en büyüğü kafasını sessizce salladı. Yukarıda biri evinin penceresini çarparak kapattı. Merdiven sahanlığındaki pirinç levhada *Johann König Fotoğraf Atölyesi* yazıyordu.

Amca, König'in izini bulabilmek için Berlin'in yeraltı dünyasındaki sayısız muhbirlerinden birini devreye sokmak zorunda kalmıştı. Çünkü polisin elinde bu fotoğrafçı hakkında hiç bilgi yoktu. Neukölln'de az sayıda paralı müşterinin yüksek kaliteli vesikalık fotoğraflarını, zaman zaman da herkesin çektirmeye zorunlu olduğu ve kutup ayısı postuna bürünmüş bebekler, okul çantalarıyla çocuklar, evlenen çiftler ve müşterilerin istediği çeşit çeşit baş-

ka motiften oluşan aile fotoğrafları çekiyordu. Şimdiye kadar elini pis işlere bulaştırdığına dair bir işaret yoktu. Sabıkası bulunmuyordu. Ama hakkında bir kayıt vardı. Siyasi bir kayıt. Polisin dikkatini çekmek için suç işlemek gerekmiyordu. Rath'ın aklına IA Dairesi'nin, yani siyasi polisin kapsamlı arşivini gözden geçirmek gelmiş ve orada, aradan geçen on yılda unutulmuş bir nota rastlamıştı: 1919 yılında siyasi polis Johann König'i anarşist olarak kayda geçirmiş ve içinde fazla bir şey bulunmasa da, ona özel bir dosya açmıştı. Devrim yılları geçtikten sonra fotoğrafçı siyasi açıdan bir daha göze batmamış, birçok başka insan gibi kendini özel yaşamına vermişti. Fakat şimdi, Prusya'nın debdebeli yaşamına duyduğu açık antipati başını tekrar yasalarla derde sokuyordu. "Bunda şaşılacak bir şey yok," diye düşündü Rath, "böyle bir isimle monarşiye karşı olmak pek kolay değil."*

Genç bir toplum polisinin de aklından benzer düşünceler geçmiş olacak ki, şakayla karışık, "imparator kralın evinde yatakta," dedi ve sinirli sinirli sırıttı.

Kimse gülmedi. Wolter şakacı polisi binanın arka bölümüne giden noktaya nöbetçi bıraktı ve ekibin geri kalanıyla beraber, çok az gün ışığı aldığından alacakaranlık olan merdivenlerden yukarı, mümkün olduğu kadar az ses çıkararak tırmanmaya başladı. Binanın bir yerinde bir radyo popüler şarkılar çalıyordu. İkinci katta bir kapı açıldı, burnunu merdiven sahanlığına uzatan saçları ağarmış yaşlı bir kadın, polis kalabalığını görür görmez tekrar evine kapandı. Hemen hemen hiçbir ses çıkarmayan iki kadın ve on iki erkek polis en üst katta, son kapının önünde durdu. Bu kapıda da *Johann König, Fotoğrafçı* yazıyordu ama bu defa isim pirinç bir levhaya kazınmamış, çoktan kabarmaya ve sararmaya başlamış bir karton parçasına basılmıştı. Wolter konuşmadı, sadece kısaca toplum polisi ekibinin şefine baktı ve sağ elinin işaret parmağını dudaklarına götürdü. Sadece radyonun ve sokakta çok uzaklardan gelen bir kornanın sesi duyuluyordu. Derme çatma kapıyı kırmak için güçlü bir tekme atmak yeterli olduğu halde, Wolter toplum polisi şefini bir kenara itti. Rath, Amca'nın paltosunun cebinden çıkardığı bir maymuncuğu kilide sokmasını izledi. Kili-

(*) König: Almancada kral – ç.n.

di açmak beş saniyesini bile almadı. Wolter kapıyı itmeden silahını çekti. Diğerleri de onu izledi. Sadece Rath Mauser'ine dokunmadı. Köln'de başına gelenlerden sonra mecbur kalmadıkça elini bir daha silaha sürmemeye yeminliydi. Silahlı meslektaşlarının önden girmesine izin verdi ve kendisi dışarıda, kapının önünde kaldı. Polislerin büyük odaya dalmasının hemen ardından atölyede yaşanan gerçeküstü sahneyi oradan izledi.

Yeşil bir kanepenin üzerinde adeleli bir Hindenburg uzaktan Mata Hari'yi andıran bir çıplağın üzerinde gidip geliyordu. Yanlarında basit bir er üniforması içinde sivri miğferli biri dikiliyordu. Mata Hari'yle keyif yapmak için mi, yoksa mareşale cinsel hizmet vermek zorunda olduğu için mi sıra beklediği belli değildi. Yarısı çıplak olan diğer oyuncular, birçok spot lambasıyla aydınlatılmış bu sahneyi izliyor ve heyecanla aralarında sohbet ediyordu. Bir fotoğraf makinesinin arkasına diz çökmüş keçi sakallı bir adam mareşale emir yağdırıyordu.

"Sophie'nin poposunu biraz daha bana doğru çevir... Biraz daha... Tamam, böyle uygun. Böyle durun, veee – tamam!"

Bir fotoğraf karesi daha makineye kaydolmuştu. Mükemmel. Bunların hepsi birer kanıttı. Bu rengârenk gruptan kimse, silahlarını çekmiş yaklaşık bir düzine polisin atölyeye daldığını fark etmemişti. Genç toplum polisleri sahneyi daha iyi görebilmek için boyunlarını uzatıyor ve birbirlerini odanın ortasına doğru itiyorlardı. O itiş kakışta bir spot lambası çatırdayarak yere devrildi.

Konuşmalar kesildi. Yüzler kapıya döndüğü anda dondu. Sadece Hindenburg ve Mata Hari ritimlerini bozmadı.

"Bu bir baskındır! Polis!" diye bağırdı Wolter. "Herkesi Emniyet'e götürüyoruz! Direnmenin faydası yok. En iyisi, her şeyi olduğu gibi bırakın! Özellikle de, silaha benzeyen şeyleri!"

Artık Hindenburg ve Mata Hari de dönmüş bakıyordu. Direnmek kimsenin aklına bile gelmedi. Birkaç el havaya kalktı, diğerleri refleksle cinsel organlarını örttü. Atölyede bulunan dört kadın da ya tamamen çıplaktı ya da üzerlerine pek bir şey giymemişlerdi. Kadın polisler yün battaniyelerle onların çıplak uzuvlarını örttükten sonra üniformalı polisler harekete geçti. İlk kelepçe sesleri gelmeye başladı. König, tam erotizm ve sanat özgürlüğü hakkında

bir şeyler mırıldanmaya başlamıştı ki, Wolter'in azarlamasıyla sustu. Ardından sıra ünlülere geldi. Bismarck – klik. Fridericus Rex– klik. Demir kelepçeler takılırken Yaşlı Fritz'in gözleri gerçekten yaşlanmıştı. Sırayla her biri paketlendi. Hindenburg ve Mata Hari'yi kanepeden toplamak gerekti. Toplum polislerinin işi kolay olmuştu. Üstelik eğlenmişlerdi de.

Gördükleri Rath'a yetiyordu. Tekrar merdiven aralığına çıktı. Kimsenin kaçma tehlikesi yoktu. Trabzanın önünde durdu ve aşağı baktı. Elleri, çıkardığı şapkasının gri keçesiyle oynuyordu. Bütün bunlar bittikten sonra, daha emniyetteki sorgular bekliyordu onları. Sırf, sikişirken başkalarına kendi fotoğraflarını çektirerek ve milli duyguları zedeleyerek para kazanan birkaç sıçanı duvara zımbalamak için bir sürü iş çıkmıştı. Bu işten gerçekten çok para kazanan büyük kafalara nasılsa ulaşamayacaklar, yine sadece birkaç zavallıyı demir parmaklıklar arkasına göndereceklerdi. Lanke'nin Emniyet Müdürü'ne gösterebilecek bir başarısı olacak, bunun dışında hiçbir şey değişmeyecekti. Rath, bu yaptıklarına bir anlam vermekte zorlanıyordu. Hayır, pornografiyi iyi bulmuyordu. Fakat onu çok da rahatsız etmiyordu. Çivisi çıktığından beri dünya böyleydi. 1919 yılındaki devrim bütün ahlâki değerleri, 1923 yılındaki enflasyon bütün maddi değerleri altüst etmişti. Polisin uğraşması gereken daha önemli meseleler yok muydu? Mesela huzur ve düzenin korunması ve insanların, karşılığında herhangi bir ceza almadan birbirini öldürüyor olması daha önemli değil miydi? Cinayet Masası'ndayken neden polis olduğunu biliyordu. Ya Ahlâk'ta? Birkaç porno resim daha olmuş olmamış, kimin umurundaydı? Belki bu, bu cumhuriyette kendilerine bir yer edinmeyi başaran, kendinden menkul ahlâk bekçilerinin umurundaydı ama o onlardan biri değildi.

Bir sifon sesi onu bu düşüncelerinden kopardı. Yarım kat altta bir kapı açıldı. Zayıf bir adam, tam pantolon askısını fanilasının üzerine geçirmek isterken, yukarıda Rath'ı gördü ve donup kaldı. Komiser bu simayı tanıyordu. Ucu sivri bıyığı ve şu anda sert olmaktan çok şaşkın bakan gözleriyle koleksiyonlarında henüz eksik olan bir simaydı bu. Sahte 2. Wilhelm'in durumu kavraması bir saniye bile almadı. Bir hamlede trabzanların üzerinden hemen he-

men yarım kat aşağı atladı. Adımları hızla aşağı doğru uzaklaşıyordu. Rath tamamen içgüdüyle peşine düştü. Ne de olsa o bir aynasızdı ve işi suçlu kovalamaktı. O andaki görevi de, suçu tahtını bırakmış bir kralı taklit etmek ve sikişirken fotoğrafçıya poz vermek olanları yakalamaktı. Arkadaşlarına haber verecek zamanı yoktu. Merdivenler o kadar karanlıktı ki, basamakları seçemiyor, koşmaktan çok tökezliyordu. Nihayet zemin kata vardı. Gün ışığı gözlerini aldı. Az kalsın, o anda ayağa kalkmaya çalışan toplum polisine takılıp düşecekti.

"Nereye gitti," diye sordu Rath. Daha beş dakika önce çiftleşen kralla dalga geçen genç polis, pişmanlık dolu bir ifadeyle Hermannstrasse'yi işaret etti.

"Ben kaçağın peşine düşüyorum. Siz durumu bildirin," diye bağırdı Rath ve açık kapıdan Hermannstrasse'ye fırladı. Yağmur durmuştu ama ıslak asfalt hâlâ kapkara parlıyordu. Operasyonun ürünlerini toplayıp Alex'e götürecek olan Grüne Minna* binanın önündeydi. Ya 2. Wilhelm? Rath gözleriyle etrafı taradı. Bütün cadde boyunca kısmen kaldırıma, kısmen de yolun ortasına inşaat malzemesi yığılmıştı. Her yerde, yayalarla arabaların etrafından dolaşmak zorunda kaldığı ve Hermannstrasse'nin altında metro hattının inşasında kullanılacak kalaslar, çelik taşıyıcılar ve borular vardı. O sırada arabadan inen şoför komisere kafasıyla bir işaret çaktı. Rath küfürler sallayarak bir tahta yığınının üzerine tırmanınca, pantolon askıları sarkmış, Hermannstrasse'den aşağı, Hermannplatz'a doğru koşan porno imparatorunu gördü.

Rath'ın, "Dur! Polis!" diye bağırması 2. Wilhelm'e sanki start verdi. Vücudu dikleşti, caddeyi çaprazlama geçti ve önüne çıkan birkaç yayaya hakaretler yağdırarak kaldırıma çıkıp, süratle uzaklaştı.

"Durdurun onu!" diye bağırdı Rath, "Bu bir polis operasyonudur!"

Kimse aldırmadı.

Tanıdık bir ses arkasından, "Hiç uğraşma," dedi. "Burada kimse aynasızlara yardım etmez." Wolter Rath'ın omzunu sıvazlayıp,

(*) Grüne Minna: 20. yüzyılın başında Alman polisinin tutuklu nakliyesinde kullandığı kamyon – ç.n.

"Koş" dedikten sonra kendisi de süratle koşmaya başladı. "Birlikte yakalarız bu sıçanı!"

Rath, iri yapılı Wolter'in vücudunun bütün ağırlığına rağmen Hermannstrasse'de hafif yokuş aşağı o kadar hızlı koşmasına hayret etti. Aradaki mesafeyi güçlükle koruyordu. Amcayı Hermannplatz'a varırken ancak yakalayabildi.

Nefes nefese, "Onu görüyor musun," diye sordu Rath. Böğrüne sancılar saplanıyordu. Bir sokak lambasına dayandı. Şapkasını hâlâ elinde tuttuğunu o anda fark edip, başına geçirdi. Wolter kafasıyla kısaca Hermannplatz'ı işaret etti. İnşaat halindeki Karstadt önlerinde dev bir heykel gibi göğe yükseliyordu. Bu yeni alışveriş merkezinin, tekdüze Hermannplatz'a bir nebze New York havası vereceği söyleniyordu. Açılışının yazın yapılması planlanıyordu ama ortalıkta şimdilik sadece yük asansörleri ve vinçlerin etrafını çevirdiği bu devasa inşaat iskelesi vardı. İnşaatın kuzey ve güney cephelerindeki kuleler yerden neredeyse altmış metre yükseliyordu. 2. Wilhelm, büyük kavşakta korna çalan arabaların arasından çaprazlama şantiyenin güney köşesine doğru koşuyordu. Bir yunus balığı gibi sıçrayıp, o sırada Hermannstrasse'den gıcırtılar çıkararak yukarı tırmanmaya hazırlanan 29 numaralı dev tramvayın altında kalmaktan kıl payı kurtuldu ve iki polisin görüş alanından çıktı. Tramvayın takırdayarak önlerinden geçmesini beklediler. Fakat aradıkları adamın az önce durduğu yerde şimdi sinekler uçuşuyordu. Gözlerini meydandan ayırmadan kavşağı geçtiler.

"Metroya girmiş olamaz," dedi Wolter. "O kadar zamanı olmadı."

Rath, "Fakat *buna* yetecek zamanı oldu," diyerek, inşaatın etrafını çeviren çiti gösterdi. İki metre yüksekliğinde, üzeri afişlerle kaplı bir ahşap çit, bütün alışveriş merkezi şantiyesinin etrafını çeviriyor ve onu Hermannplatz'taki insan kalabalığından ayırıyordu.

Amca başını salladı. Çite yaklaşırlarken, ikisinin de gözleri adamın çitin üzerine tırmanmış olabileceği noktayı arıyordu. Birisi kırmızı bir boyayla bütün çiti kaplayacak şekilde *Haklarınıza sahip çıkın! 1 Mayıs'ta alanlara!* yazmış ve bir defada birçok reklam afişini iğdiş etmişti.

İşte! Şu afiş!

Rath, Wolter'e baktı. O da afişi aynı anda fark etmiş olmalıydı. *Sinalco* reklamına doğru yürüyüp, yakından incelediler. S'nin üzerinde ve C'nin altında afiş yırtıktı. Ayakkabılardan kir bulaşmıştı. Çit zarar görmemişti. Gördükleri tırmanma izleriydi.

Wolter eğilip merdiven görevi gördü, Rath ise kendini kaygan ve ıslak tahtanın üzerine çekerek ahşap çitin üzerinden baktı. Gerçekten de kaçak oradaydı! Urbanstrasse'ye doğru koşan 2. Wilhelm neredeyse şantiyenin diğer ucuna varmıştı. Bu uzun bir mesafeydi. Alışveriş merkezinin cephesi Hermannplatz'ın uzun kenarının bütünü kaplıyordu. Üç yüz metreye yakındı muhakkak.

Amca'ya, "Urbanstrasse'ye çıkmak istiyor! Önünü kes!" diye seslenip, çitin üzerinden atladı ve tekrar takibe koyuldu. Bruno yolunu keserse adamı kıstıracaklardı. Kendisini fark eden 2. Wilhelm'in bakışları adamın kapıldığı paniği giderek daha fazla yansıtıyordu. Sahte imparator şimdi kuzey kulesi hizasındaydı. Kulenin yan tarafındaki yük asansörünün yanından koşarak geçti ve dosdoğru Urbanstrasse'ye bakan çite yöneldi. Birazdan kapana girecekti! Fakat adam durdu, geri döndü ve asansörün çelik iskelesinin ardında kayboldu. Biraz sonra Rath onun bir sıçan gibi çevik hareketlerle çelik dirseklere tırmandığını gördü. Kolayca teslim olmayacağa benziyordu. Rath uzun uzadıya düşünmedi, peşinden gitmek zorundaydı.

Fakat aynı yolu takip etmesi imkânsızdı. Porno imparatoru ya dağcı ya da akrobat olmalıydı. Belki de ikisi birden. Sirk deneyimi olmayan bir polisin yapacağı iş değildi bu. Rath iskeleyi seçerek önüne ilk çıkan merdivene atladı. Dikkatle, çevik hareketlerle tırmanan adamı gözden kaybetmemeye özen göstererek, katları birer birer tırmanmaya başladı. Pazar günüydü. Koca şantiye bomboştu. Çelik ve tahtadan ibaret bu kargaşanın içinde sadece iki insan hareket ediyordu. Tırmandığı merdiven birden sona erdi. İskele yedinci katta bitiyordu. Ana binanın yüksekliği o kadardı. Buna karşılık yük asansörü kırık bir gökdeleni andıran kuzey kulesinin yanındaydı ve onun iskelesi birkaç kat daha yükseğe çıkıyordu. Wilhelm de tırmanmaya devam etmişti. Yoksa kulenin tepesine kadar çıkmayı mı planlıyordu? Galiba öyleydi. Rath inledi. "Sakın aşağı bakma," diye mırıldandı kendi kendine. "Sakın bakma!" Yuka-

rıda, altmış metre yüksekte, imparator asansörün dirseklerine tırmanmaya devam ediyordu. Rath bunu aklına getirmemeye çalışıyor ve sadece burnunun dikine bakıyordu. Kuzey kulesine ulaşmak için sallanan kalaslar üzerinde birkaç metre yürümek zorunda kaldı. Sonra karşısına yeni bir iskele ile yeni bir merdiven çıktı ve tırmanış yeniden başladı. Artık imparatoru gözden kaçırmıştı. Olsun, tırmanmaya devam etmeliydi. Eninde sonunda onu yakalayacaklardı. Nihayet kulenin iskelesinin sonuna da ulaştı. Nefesi kesilen Rath başını serin bir demir taşıyıcıya yasladı.

Soluk soluğa etrafına baktı. Neredeydi bu herif? Kimseyi göremedi. Bu pislik kolayca teslim olsa ne olurdu sanki? Yaptığının hiçbir işe faydası olmadığının farkında değil miydi?

Bakışlarını aşağı kaydırdığında, demir taşıyıcıya sarılan ellerine kramp girdiğini hissetti. Paniğe kapılmasına yol açan yükseklik ona neden aynı zamanda bu kadar çekici geliyordu acaba? Hermannplatz'ta sayısız cüce dolanıyor, oyuncak arabalar oraya buraya gidiyordu. Dizlerinin bağı çözüldü. Çatıların üzerinden ta Kreuzberg'i, evlerden oluşan bir denizin ortasında Görlitzer Bahnhof'un büyük hangarını ve uzaklarda, arka planındaki gökyüzü griye çalan Klingenberg Elektrik Santralı'nın bacalarını seçebiliyordu.

Kendisini tekrar iskeleye bakmaya zorladı. Sahte imparator neredeydi? Yoksa yine aşağı mı iniyordu? Olsun, o zaman onu orada Bruno karşılardı. Ama eğer hâlâ burada, yukarıda artistlik yapmaya devam ediyorsa, bu sıçanı kıstırmak *onun*, yükseklik korkusu olsun olmasın, Gereon Rath'ın ödeviydi. Bir ses duymaya çalıştı ama rüzgâr dayanılmaz bir ıslık çalarak esiyordu. Dikkatle bir kat aşağı indi. Burası hiç değilse rüzgâra karşı biraz daha korumalıydı.

Ve 2. Wilhelm birden karşısında bitiverdi.

Adam da komiser kadar ürkmüşe benziyordu. Gözleri ardına kadar açılmış, sahte bıyığının bir yarısını çılgınca kaçarken yolda kaybetmişti.

"Aynasız, defol," dedi. Sesi hiç de soylu değil, tedirgin ve tizdi. Gözlerinde, yüzüne bulaşan tiyatro makyajının etkisini güçlendiren çılgınca bir ifade vardı.

"Kokain," diye düşündü Rath hemen, "kokain almış, az önce tuvalette burnunu doldurmuş. Aldık başımıza belayı."

Olabildiğince sakin bir sesle, "Bak arkadaş, bak delikanlı," dedi. "Bunun bir faydası olmadığını kabul et. İkimizi de bu kadar tırmanmaya mecbur etmeyebilirdin, bari bundan fazla zahmete neden olma."

"Seni hiçbir zahmetten kurtarmam," dedi adam, kesif bir Berlin aksanıyla. Birden elinde bir metal pırıldadı. "Harika," diye düşündü Rath, "eli tabancalı bir kokainci."

"İyisi mi, onu tekrar cebine koy," dedi. "Ya da bana ver. O zaman, elinde hiçbir tabanca görmediğimi söyleyeceğime söz veriyorum. Onunla bir polis memurunu tehdit ettiğini de görmedim."

"Masal vakti bitti mi, göt?"

"Bir memura hakaret ettiğini de unutabilirim."

"Ya beyninde bir delik açarsam, bunu da unutabilir misin, ha?

"Bak, ben sadece seninle akıllı uslu konuşmak istiyorum."

Adamın elindeki silah hafifçe titredi. Rath silahın küçük kalibreli olduğunu gördü ama birbirlerinden çok uzak değillerdi, zorda kalırsa bir polisi öldürmeye yeterdi.

"Sen beni sadece arkadaşın gelene kadar laf kalabalığına boğmak istiyorsun, pis aynasız!"

Kokainci ne kadar haklı olduğunun farkında bile değildi. Oysa Rath, Wolter'in adamın arkasından yavaşça kalaslara tırmandığını görüyordu.

"Arkadaşım aşağıda seni bekliyor," dedi. "Beni vursan da, onu atlatman mümkün değil. Çünkü onun da silahı var ama senin elindeki oyuncaktan biraz daha büyük."

"Sana bu oyuncağın nelere kadir olduğunu göstereyim mi?"

Adam silahı doğrulttu. Aynı anda Wolter onu arkadan kavradı. Kokaincinin tabancayı tutan sağ kolunu iki eliyle yakaladı. Wolter elini uzatıp tabancayı yakalamayı denedi ve nihayet başardı...

Tabanca o anda patladı.

Rath merminin çıkardığı ıslık sesini kulağının dibinde duydu. Bir tahta parçalandı. Gayri ihtiyari eğildi.

Sahte imparator dehşete kapılmış ve bir an kendini savunmayı unutmuştu. Bu fırsattan istifade eden Wolter, adamın tabanca tutan kolunu bütün gücüyle çelik taşıyıcılardan birine çarptı. Acılı bir ses çıktı, tabanca tahta kalasların üzerinde sıçradı. Amca dolan-

dırıcıyı kendine çevirip, sağ yumruğunu adamın karın boşluğuna gömdü. Anında iki büklüm olmasına rağmen iri yarı polis bir de sol kroşe çakarak imparatoru tahtaların üzerine uzattı. Wolter, nefes nefese, kendinden geçen adamın yanına çöktü.

"Tam bir göt!"

Adamı iskeleye kelepçeledi ve tabancasını aldı.

"Az kalmıştı Gereon," dedi. "Silahını çekmen lazımdı."

"Tırmanmak için iki elimi de kullanmak zorundaydım."

Rath Amca'nın haklı olduğunu biliyordu. Ahlâk Masası'nda hiç silah kullanmaya gerek olmayacağına inanmak bir hayaldi. Polis polisti. Wolter'in kendi sözlerini cevapsız bıraktığını fark edince, "Teşekkür ederim, dostum," dedi sonunda.

Wolter, "Ona teşekkür ederim ortak, denir," diyerek omzuna vurdu. Ardından bir çakı çıkarıp, Rath'ın arkasındaki büyük yatay kalası kazımaya başladı. Biraz sonra mermiyi kalastan çıkarmıştı. Elinde mermiyle, tekrar kendine gelen ve kelepçeli elinin altında dikilen kokaincinin yanına gitti. Öyle sert bir tokat patlattı ki, adamın burnu kanamaya başladı. Tam önündeki kalasın üzerinde çömelen ve mermi çekirdeğini burnunun dibine kadar sokan polise korkuyla baktı.

"Bana teşekkür borçlusun, götveren," dedi Wolter.

Götveren kan tükürdü.

"Neden, biliyor musun?"

Adamın gözleri panik içinde kapanıp açıldı.

"Seni, polis katili olarak giyotine gitmekten kurtardım."

Kan tükürdü.

"Ama polis öldürmeye teşebbüs suçu hâlâ ortadan kalkmış değil. Böyle tipleri ne yaptığımızı biliyor musun?"

Kafasını iki yana salladı.

"Bilmiyor musun? O zaman beni iyi dinle: Plötzensee'ye götürecek ve orada gerçekten ağır oğlanlarla aynı koğuşa tıkılmanı sağlayacağız. Sonra onlara, Allah'ın belası bir pedofil olduğunu anlatacağız. Plötzensee'de çocuk sikenleri ne yaptıklarını biliyor musun? Hiçbir gardiyan, bu işe müdahale edecek kadar aptal değildir. Giyotini bile buna tercih edecek insanlar tanıyorum. Onlar, bir polise nişan aldıklarında tutturmayı tercih ediyor."

Dehşet dolu bir bakış.

Wolter, Rath'a baktı.

"Bu pisliği ne yapalım?" diye sordu.

Rath omuz silkti. Amca tekrar kokainciye döndü.

"Bizim, artık bu ıssız dünyadaki tek dostların olduğumuzun farkında mısın?" Mermi çekirdeğini parmaklarının arasında çevirdi. "Bu bir kanıt. Bu mermiyi ortağıma sıktın. Neredeyse vuruyordun da."

Mermi çekirdeğini ceketinin cebine attı.

"Ama bu mermi belki de hiç ateşlenmemiş olabilir."

Wolter, adamın bu sözleri idrak etmesini bekledi. Ardından tabancayı parmak uçlarıyla namlusundan tuttu ve varyetelerde gönüllüleri hipnotize eden hipnozcular gibi sağa sola salladı. Kokainin etkisindeki gözler silahı takip etmeye çalışıyordu.

"Güzel bir model. Küçük ama pratik." Wolter dişlerinin arasından bir ıslık çaldı. "Ooo, bir Lignose! Tek elle kullanılıyor, değil mi? 6,75 çapında. Üzerinde de senin parmak izlerin var. Buna her hakim sevinir."

Tabancayı cebine yerleştirdi.

"Fakat bunu herhangi bir hakimin görüp görmeyeceğine sadece sen karar vereceksin."

Kokainci nihayet tekrar konuşmaya başladı.

"Ne istiyorsun, aynasız?" dedi tıkanmış nefesiyle. Gözbebekleri durmaksızın bir oraya bir buraya oynuyordu. Bakışlarında korku ve umut birbirine karışıyordu.

"Geleceğinin ne kadar güllük gülistanlık olacağına karar vermenin tamamen senin elinde olduğunu sana anlatmaya çalışıyorum. Çok basit. İyi dinle, çünkü sadece bir kere açıklayacağım! Şu andan itibaren bana ve ortağıma aitsin." Wolter, yavaşça yaklaşan Rath'ı işaret etti. "Biz bir soru sorduğumuzda, her zaman verecek bir cevabın olacak. Her zaman. Günün ya da gecenin hangi saatinde seni ziyaret edersek edelim." Adamın kelepçesini çıkardı ve çekip ayağa kaldırdı. "Anlayıp anlamadığını hemen deneyelim. Eğer bunu iyi becerirsen bizimle merkeze gelmen bile gerekmeyebilir."

"Bugüne kadar kimseyi asla satmadım ben! Paralı ispiyoncunuzu başka yerde arayın!"

"Her şeyin bir ilk defası vardır. Bunun böyle olduğunu senin gibi birinin bile biliyor olması lazım." Wolter neredeyse şirin bir gülücük atmayı başardı. Neredeyse şirin... "İnan bana, insan buna da alışıyor. Hatta bazen senin payına da bir şeyler düşebilir. Memnun kalırsak tabii."

"Ya, avcunuzu yalarsınız dersem?"

"Sadece sana Plötzensee hakkında anlattıklarımı bir düşün! Karar vermene yardımcı olur."

Islak parıldayan sokaklardan hâlâ gökyüzünün beyaz-gri rengi yansıyor, yağmur taşıyan bulutlar kentin üzerinde asılı duruyordu. Üstü kapalı siyah Ford, A Kottbusser Damm'da sürat yapıyordu. Wolter arabasını yavaş giden pazar sürücülerinin arabalarının arasından geçirdi. Yan koltukta oturan Rath, kent gözlerinin önünden geçip giderken, düşünceye dalmıştı. Asıl iş şimdi Alex'te kendisini bekliyordu: Sorgu, sorgu, sorgu. Acemi polis Jänicke'nin bir saat önce Grüne Minna'yla Alex'e götürdüğü çete hücrelerde bekletiliyordu. İşe başlamadan önce König ve adamlarının sinirlerini biraz daha yıpratacaklardı. Normal yaşamda adı Franz Krajewski olan porno imparatorunun itiraflarıyla bütün çeteye dünyayı dar edebilirlerdi.

Sahte kral bir radyo gibi konuşmaya başlamıştı. Salmadan önce, daha iskeledeyken onu sıkıca sorguya çekmişlerdi. Rath, Wolter'in nasıl muhbir devşirdiğini görme şansı bulmuş, iş arkadaşının vahşetine şaşırmıştı. Şimdi yanyana oturmuş, susuyorlardı. Rath, inşaat iskelesinde tanık olduğu numaranın kendisi için de bir ders olarak düşünüldüğünün farkındaydı. Rhein kırlarından gelen yeni meslektaşa verilen bir dersti bu. Wolter, Rath'ın aklından geçenleri okumuştu sanki.

"Bu tür bir sıçanı içeri tıkarsan, ondan artık hiç bilgi alamazsın," dedi. "Bundan sonra kendisini her an içeri *tıkabileceğimizi* bilerek Berlin'de ortalıkta dolaşması, bize sormadan yellenmeye bile cesaret edemeyeceği kadar onu avcumuzun içinde tutmamız çok daha anlamlı. Bak sana söyleyeyim, bu herif işimizi çok kolaylaştıracak. Şimdi dua edelim de, kokain çeke çeke erkenden aklını yitirme-

sin." Gülerek ceplerini karıştırdı. "Bunu her düşündüğünde korkudan altına yapacak."

Wolter mermi çekirdeğini çıkardı. Rath'a isabet etmesi gereken mermi çekirdeğini.

"Al," dedi ve Rath'a uzattı.

"Ben bunu ne yapayım?"

"Al! Nihayetinde, bununla *seni* vurmak istiyordu."

Kottbusser Tor'da metro hattının altından geçtikten sonra Wolter gazı kökledi. Dresdner Strasse'de trafik azdı.

"Biz ortağız," dedi Amca. "Artık bir muhbiri bile paylaşıyoruz. Bu sadece ikimizin arasında ve bizden başka kimseyi ilgilendirmez."

Haklıydı. Krajewski'yi serbest bırakmaları her kurala, her yasaya aykırıydı. Rath'ın içi pek rahat değildi ama diğer polisler anlattıkları hikâyeyi yutmuştu: Adam kaçmıştı. Görevlerini yerine getiremeden Hermannstrasse'ye geri döndüklerinde kimse onlara kızmamıştı. İmparatorun kaçmasının sorumluluğunu, Krajewski'nin kaçarken yere yıktığı toplum polisine yüklemişlerdi. Genç polis mahcubiyetinden sessizliğe bürünmüştü. Çalışkanlaşmıştı da. Sanki atölyeyi ararken ne kadar titiz davranırsa, bu hatasını o kadar düzeltebilecekmiş gibi davranıyordu. Jänicke çeteyle yola çıktıktan sonra, Rath ve Wolter atölyedeki çalışmayı uzun süre izlemişti. O kadar çok plak ve fotoğraf ele geçirmişlerdi ki, savcıya yeter de artardı bile. König'i biraz daha köşeye kıstırmaya da yeterdi. İskelede Krajewski, fotoğrafçının yetenekli ekibinin film kariyeri yapmasının da yolunu açtığını itiraf etmişti. Bu alışılmamış bir şey değildi. Son yıllarda pornografi hızla yaygınlaştığından, ahlâksızca bir takım dergiler sokaklarda ya da tezgâh altından satılmaya başladığından beri Berlin film sanayiinin omurgasını oluşturanlar da, aydınlatıcı film adını verdikleri filmlerle yeni bir gelir kapısı açtıklarını fark etmişti. Bu filmler kentin arka odalarında ve yasadışı gece kulüplerinde, sadece haberi olanlara gösteriliyordu. Bu gösterimler genellikle kentin daha zengin batı mahallelerinde oluyordu, çünkü giriş ücretleri normal sinema biletlerinden çok daha pahalıydı. Sık sık bu zengin beyler, beyaz perdede gördüklerini hemen uygulamak için yanlarında birkaç da hafif meşrep kadın getiriyordu. König'in böyle bir işi tek başına yapması mümkün değildi. Ar-

kasında birileri olmalıydı. Film sanayiinde, organize suç dünyasında ve kentin batısındaki hali vakti yerinde kesimler arasında birileri. Ne kadar zorlasalar da Krajewski isim vermemişti. Belki gerçekten de bildiği bir şey yoktu. Yine de König'i şaşkınlığa uğratacak bazı ayrıntılar almışlardı. Hatta belki bütün pornografi çetesini toplamaya bile yeterdi bu bilgiler.

Rath, Wolter'in kendisine verdiği mermi çekirdeğini inceledi. Gösterişsiz, küçük ve parlaktı ama neredeyse hayatına mal olacaktı. Tam o sırada Oranienplatz'ta rüyalara dalmış bir bisikletliye korna çalarak yolu açan Amca'ya baktı. Demek babacan suratlı bu adam hayatını kurtarmıştı. En azından onu zor bir durumdan çekip çıkarmıştı. Gereon Rath'ın Bruno Wolter'i eleştirmeye hiç hakkı yoktu. Bazı kuralları çiğnemiş olabilirdi ama bunun ne önemi vardı? Belki de gerçek buydu: Bu soğuk ve büyük kent Köln'den farklı, daha sertti. Doğru olan, buna alışmaktı.

"Burada kendini kanıtlamak istiyorsan, fazla hassas olmaman gerekir," dedi Wolter. Rath, suskunluğunun nedenini Wolter'in bu kadar iyi anlamasına şaştı.

"Nerede kendimi kanıtlayacağım? Ahlâk Şubesi'nde mi?"

"Bu da ne demek? Biz de hiç fena değiliz! Meslek icabı, dünyanın en çekici kentinin gece hayatını yakından tadıyoruz. Aynı zamanda en kötü şöhretli olanının da. Bu da bir şey. Ben bunu hiçbir şeye değişmek istemem, doğrusu. Bazı polislerin burun kıvırmasına da alışıyor insan."

Rath, gözlerini tekrar trafiğe diken Wolter'e baktı. "Bu ilişkilerin ve yeteneklerine rağmen neden A Dairesi'nde çalışmıyorsun?"

"Cinayet Masası'nda mı? Eğer ilişki ve yeteneklerime ihtiyaçları varsa, sorsunlar. Ben onlarla çalışmaya hiç de meraklı değilim."

"Ama çok iyi bir ünleri var!"

"Tabii. Gennat'ın ekibi, basının sevgilileri, sosyetenin sevgilileri! Soygun ve cinayet her zaman pislik ve ahlâksızlıktan daha fazla kabul görür." Wolter, kaç para edeceğini anlamaya çalışır gibi onu tepeden tırnağa süzdü. "Onlara katılmak hiç de kolay bir iş değil, Gennat'ın adamları özenle seçilir. Bunun için çok büyük sükse yapman lazım. Gerçekten sükse yapmak gerekir. Sikişen bir imparator yetmez." Güldü. "Ama için rahat olsun. Bizim gibi sıradan

insanlar da arada bir o muhteşem ekip için çalışma şerefine nail oluyor. A Dairesi düzenli olarak diğer dairelerde görevli memurları ödünç alır. O zaman hevesini alır, Cinayet Masası görevlisi rolü oynayabilirsin. Fakat inan, cinayet soruşturmaları senin sandığın kadar heyecanlı olmuyor."

"Duruma bağlı."

"Hangi duruma?"

"Ben de eskiden Cinayet Masası'ndaydım. En azından canımın sıkıldığını hatırlamıyorum."

Bunu daha önce Berlin'de kimseye anlatmamıştı. Gereon Rath'ın personel dosyasının bütün detaylarını bilen tek kişi Emniyet Müdürü Zörgiebel'di. Zörgiebel de, eski ve yakın arkadaşı Engelbert Rath'a bu konuda konuşmamaya söz vermişti. Şube Müdürü Lanke bile yeni elemanının görev geçmişinin ayrıntılarından habersizdi. Wolter ona kısaca göz atıp bir kaşını kaldırdıktan sonra tekrar trafiğe konsantre oldu.

Bir süre sonra sordu: "E, cesetleri özlüyor musun?"

Rath yutkundu. Rengi solmuş bir yüz, rengi solmuş bir beden ve o bedenin göğsündeki, içinde kan pıhtılaşmış kurşun deliği geldi gözlerinin önüne.

Sessizce camdan dışarı baktı. Wolter, Jannowitzbrücke'de pazar günleri bile trafiği tıkayan büyük inşaatın etrafından dolaştı ve Märkisches Museum'un yanından geçip, Waisenbrücke üzerinden yola devam etti. Fakat Alexanderplatz'ın bütünü şantiyeydi. Metro inşaatını sürdüren ağır buharlı tokmaklar meydanın hemen hemen tamamını kazmıştı. Trafik, kalın tahta kalaslar üzerine yönlendiriliyor, şantiye çitleri yaya ordularının doldurduğu dar sokaklar oluşturuyordu. Königstrasse üzerinden geçen çelik banliyö treni köprüsünü ahşap kirişler destekliyordu. Tam Aschinger'in bulunduğu köşeyi dönmüşlerdi ki, kapana girdiler. Ford, geçici dar yolu tıkayan sarı belediye otobüsünün arkasında kaldı. Otobüsün üzerindeki reklam, Berlin'de *Juno sigarası* içildiğini açıklıyordu. Wolter küfürü bastı. Pazar günü münasebetiyle şık bir üniforma giydirilmiş küçük bir oğlan, otobüsün üst katına çıkan açıktaki merdivende durmuş, onlara nanik yapıyordu.

Emniyet Müdürlüğü'nün devasa tuğla binası buradan artık gö-

rünüyordu. Bu binaya boşuna *Kızıl Kale* demiyorlardı. Köşesindeki büyük kule dağlardaki savunma kuleleri gibi Alexanderplatz'a yukarıdan hakimdi. Emniyet Müdürlüğü'nden söz ederken polislerin de *Kale* demesine Rath'ın alışması gerekmişti.

"Bırak, ben ineyim, yiyecek bir şeyler alayım," dedi. "Yaya gidersem kaleye, senin arabayla varacağından daha çabuk varırım."

Aschinger'de fazla sıra beklemedi. Dircksenstrasse kapısından Emniyet Müdürlüğü'ne girdiğinde daha aradan on dakika bile geçmemişti. Asayiş Şubesi'nin büroları binanın banliyö tren hattına bakan bu tarafındaydı. Düzenli olarak, duman saçarak ve takırdayarak penceresinin önünden geçen trenler her gün ona ritim veriyordu. Rath, içinde üç hardallı kızarmış sosis bulunan Aschinger kese kâğıdını tuttuğu sağ eliyle girişte bekleyen toplum polisini selamladı. Sol elinde içi patates salatası dolu bir kap vardı. Aschinger'in düzenli müşterileriydiler. Oranın yemekleri kantindekinden lezzetliydi. Önce yemek yiyecek, daha sonra sorguya hazırlanacaklardı. İlk şüpheliyi sorgu için hücreden almalarına daha vakit vardı. Çete üyelerinin sinirlerinin yıpranması gerekiyordu. Merdivenleri çıkarken karnı gurulduyordu. Biri evde kendi yaptığı iyi, diğeri 220. karakolda içtiği kötü kahve olmak üzere, içtiği iki kahve dışında o gün daha midesine hiçbir şey girmemişti.

Merdivenlerden, duvarları gri-yeşil renklere boyanmış koridora girdiğinde, bir an dalgınlıkla, üzerinde büyük beyaz harflerle CİNAYET MASASI yazan iki kanatlı cam kapının önünde durdu. Aklından Bruno'nun sözleri geçti: *Gennat'ın ekibi – toplumun sevgilileri – özenle seçilmiş.* O sırada, cam kapının ardındaki uzun koridorda bir büronun kapısı açıldı. Demek Cinayet Masası da pazar günü iş başındaydı. Genç bir kadın, çıktığı kapının önünde bir an duraklayıp odadakilere bir şeyler daha söyledikten sonra, dönüp koridorda kendisine doğru yürümeye başladı. Rath, camın ardında ince bir yüz seçti. Belirgin kıvrımları olan bir ağzı, modaya uygun kısa kesilmiş siyah saçların altında koyu renk gözleri vardı. Koyu kırmızı bir elbise giymişti. Sağ kolunun altına bir klasör sıkıştırmıştı. Hızlı ve enerjik adımları koridorda tıkırdıyordu. Karşıdan gelen bir çalışma arkadaşını selamlarken gülümsediğinde, sol yanağında küçük bir gamze oluştu.

Bir ses onu gördüğü düşten uyandırdı: "Yolunu şaşırma!" Yakalanmış gibi hemen döndü ve gülen bir suratla karşı karşıya geldi. "Daha bizde çalışıyorsun," dedi Wolter ve elindeki araba anahtarlarını şıkırdattı.

Cam kapı açıldı. Kadın, E Dairesi elemanlarının yanından geçerken de bir gülücük hediye etti.

"İyi günler!" dedi. Sesi, Rath'ın beklediğinden daha tizdi.

Wolter selamlamak için şapkasına dokundu, Rath bir kere daha kese kâğıtlarını havaya kaldırdı. O anda da kendini aptal ve beceriksiz hissetti. Kadın ona merakla, neredeyse keyifli bir ifadeyle baktı. Hışırdayan paketleri tutan elini indirdi. Kadının yüzündeki gülücük sadece bir an için tekrar belirdi ve Rath, onun kendisine mi güldüğünü, yoksa flört mü ettiğini kestiremedi. Sonra kadın yoluna devam etti. Koyu kırmızı elbise uzaklaştı, bir sonraki cam kapının ardına geçti ve giderek küçüldü. Rath peşinden bakakaldı. Amca güldü ve omzuna vurdu.

"Gel, çalışmaya başlamadan bir şeyler yiyelim. Tamamen aklını kaybettin. En son ne zaman bir kadınla beraber olmuştun?"

"Daha kolay bir soru sor," dedi Rath.

"Keşiş gibi yaşarsan Ahlâk Şubesi'nde kendini iyi hissetmemende şaşılacak bir şey yok," diye akıl yürüttü Wolter. "Bir fırsatını bulduğumda seni birkaç kızla tanıştırırım."

"Boşver." Doris'le yaşadıklarından sonra Rath kadınlardan şimdilik bıkmıştı. Hakkındaki karalama kampanyası başlar başlamaz kadının onu terk edip, sap gibi ortada bırakmasının üzerinden henüz altı ay bile geçmemişti...

"Haydi, boşver!" Wolter işin peşini bırakmadı. "Muhteşem kızlar tanıyorum! Bizim meslekte insan çok şey görüyor. Dediğim gibi: *Hiçbir şeye değişmem*!"

"Eh, Cinayet Masası da hiç fenaya benzemiyor." Rath, hâlâ elinde tuttuğu Aschinger torbalarıyla cam kapıyı işaret etti. "Bunun kim olduğunu bana söyler misin?"

"Daha önce hiç karşılaşmadın mı?" Wolter, Rath'ın elindeki üç torbayı aldı. "Charlotte Ritter. Cinayet Masası'nda stenograf. Haydi, gel artık! Yemek soğuyor."

3

Yine mi! Onu yine çatıya gönderiyorlardı! Lanke'nin sesiydi bu. "Rath, siz bu işleri bilirsiniz, siz üstlenin. Fazla da uzatmayın." Şube Müdürü Lanke'nin arkasında sessizliğe bürünmüş Kriminal Müdür Engelbert Rath duruyordu, onun arkasında da üniformalılardan oluşan bir ordu. Kriminal müdür, ak bıyığının üzerinden soğuk, denetleyen, suçlayıcı bir ifadeyle bakıyordu. Rath bu bakışı tanıyordu. Küçük Gereon ilk defa okuldan kötü notlarla eve döndüğünde de babası aynen böyle bakmıştı. Lanke'nin kıpkırmızı suratı ise başlıbaşına bir sadist sırıtıştan ibaretti. "Haydi Rath, haydi kıpırdayın! Sadece siz kıçınızı kaldıramadığınız için daha kaç suçsuz insanın ölmesi gerekiyor? Burada ellerinizi kirletmeyeceğinizi düşünüyorsanız, çok yanılıyorsunuz!"

Rath kafasını kaldırıp, gitgide dikleşen ve gözle görülür şekilde büyüyen çatıya baktı. Oraya nasıl çıkabilirdi ki? Tekrar etrafına baktığında bütün polisler kaybolmuştu. Onların yerinde kadınlar duruyordu. Ve çocukları.

Sonra silahlar patladı. Kadınlar sıra sıra yıkılıyordu. Bir sıra devrildiğinde diğeri öne çıkıyordu. Bir kelime bile etmeden, mezbahaya giden koyunlar gibi. Kadınlar sessizce ölüyor, çocuklar bağırıyordu. Çocukların sayısı giderek artıyordu. Ne kadar çok kadın ölürse, o kadar çok çocuk da bağıranlara katılıyordu.

"Hayır!" Yükseklik korkusunu unutan Rath panik içinde tırmanmaya koyuldu. Bir anda evin etrafını bir iskele çevirmiş, merdivenlere tırmanmak zorunda kalmıştı. Sonra ateş eden kişiyi gördü. Yanında bir sürü silah vardı. Sükûnetle onları bir bir dolduruyordu.

Rath en üst platforma vardığında adam döndü. Siması tanıdıktı. Gömleğini kaldıran silahlı adam soluk ve zayıf göğsünü gösterdi. Göğsünün tam ortasındaki kurşun deliği insanın gözünü tırmalıyordu. Akan kan çoktan durmuş, yara tıpkı adli tıptaki cesetlerdekini andırıyordu. Kliniklerdeki gibi tertemiz bir yaraydı.

"Bak! Şuraya bak," dedi silahlı adam itham edercesine, neredeyse ağlamaklı bir sesle ve göğsündeki deliği işaret etti. "Bunu babama söyleyeceğim!" Dolu tüfeklerden birini kavradı.

Rath resmi silahına davrandı.

"İndir silahını!" dedi ama diğeri silahını yavaşça ve sanki atış poligonundaymış gibi bir konsantrasyon içinde ona doğrulttu.

"İndir silahını! Yoksa ateş ederim!"

Diğeri hiç oralı değildi.

"Beni öldüremezsin, ben zaten ölüyüm," dedi ve bir gözünü kıstı. "Unuttun mu?"

O anda Rath bütün kontrolünü kaybetti. Elinden gelen bir şey kalmamıştı, ateş etmeye mecburdu. İçini gitgide büyüyen muazzam bir saldırganlık duygusu kaplayıp, nihayet silahlı eline ulaştı. İşaret parmağı hiç durmaksızın tetiği çekmeye başladı ama Mauser sadece tıkırtılar çıkarıyordu. Tık, tık, tık... O sırada diğeri sakin sakin nişan alıp, işaret parmağını büktü. Ağır çekimdeymiş gibi yavaşça tetiği çekti...

"Hayır!"

Kendi haykırışına uyandı. Birdenbire, tamamen ayık, yatağında dimdik oturdu. Alnında soğuk ter birikmiş, kalbi çılgınca çarpıyordu. Tıkırtılar devam ediyordu. Ses pencereden geliyordu. İşte! Tekrar başladı! Gece masasının üzerindeki çalar saat iki buçuğu gösteriyordu. Rath yatağından sıyrılıp kalktı, üzerine bir robdöşambr geçirdi ve pencereden baktı. Kaldırımda kimseyi göremedi. Nürnberger Strasse'de kimsecikler yoktu. Ağaçların arasından esen rüzgârın sesi duyuluyordu. Pencerenin eşiğinde üç-dört ufak taş vardı. Demek yanılmamıştı, birisi onu uyandırmaya çalışmıştı. Pencereyi açıp, dışarı sarktı.

Önce ağır bir apartman kapısının açıldığını duydu, ardından da kısa ve tiz bir çığlık.

Bir kadın sesi, "Aaaa, işsiz güçsüz niye buralarda dolaşıyorsunuz?" diye sordu. Biraz sonra sokağa çıkan belki yirmili yaşlarının başında genç bir kız görüş alanına girdi ve bir yandan yürürken, diğer yandan da omzunun üzerinden arkasına baka baka, hızla taksi durağına doğru uzaklaştı. Demek Weinert yine eve bir kadın atmıştı! Rath sırıttı. Elisabeth Behnke bunu bilse kim bilir nasıl da kıyameti koparırdı! Ev sahibesi, kiracılarının geç saatte kadın misafir kabul etmemesi konusunda çok hassastı. Buna rağmen kurnaz Weinert, Behnke'ye hiç çaktırmadan hemen hemen her ge-

ce eve bir misafir almayı başarıyordu. İyi ama, Weinert'in zaptettiği bu son kadın aşağıda, kapının önünde kime takılmıştı? Onu kim bu kadar korkutmuştu?

O henüz bunu düşünürken, ağır apartman kapısının tekrar kapandığını duydu. Biraz sonra biri oturduğu dairenin kapısının çanını çaldı. Bu saatte çanın sesi kilise çanı gibi yüksek çıkıyordu. Ardından Rath daire kapısına şiddetle vurulduğunu duydu. Gelen her kimse, bu kadar gürültü yapmasa iyi olurdu! Rath odasından büyük koridora geçti. Ev sahibesinin odasına açılan kapı kapalıydı. İçinden, kendisi sorunu çözene kadar Behnke'nin derin uykusuna devam etmesi için yakardı. Weinert de ortalıkta görünmüyordu. Herhalde pişman olmuştu.

O sırada birisi kapıyı tekrar yumrukladı.

Yabancı ve kapalı kapının çok az emebildiği kalın bir ses, *"Kardakov,"* diye seslendi. *"Aleksey Ivanoviç Kardakov! Atkroy dver! Eta ya, Boris! Boris Sergeyeviç Karpenko!"*

Gelen her kim olursa olsun, artık bu kadarı da fazlaydı! Bu gürültüye bir son vermek şarttı!

Kapıyı ardına kadar açtı ve hırpani kılıklı bir adamın şaşkın, mavi-yeşil gözleriyle karşı karşıya kaldı. Karmakarışık sarı saçlar perçem perçem adamın alnına sarkıyordu. Yüzü zayıf ve traşsızdı. Rath'ın burnuna yoğun bir alkol kokusu geldi.

Kendisine cam gibi gözlerle bakan adama, "Bu ne gürültü?" diye sordu. Cevap alamadı. "Gece yarısı önünüze gelen her kapıyı rastgele çalacağınıza eve gidip yatsanıza."

Adam, Rath'ın anlamadığı bir dilde konuştu. Rusça mıydı bu? Yoksa Lehçe mi? Hangi dil olduğunu tam kestiremiyordu ama yabancının kendisine bir soru sorduğunu anlamıştı. Ne oluyordu? Yoksa adam evinin yolunu mu bulamıyordu?

"Efendim?" dedi. "Almanca biliyor musunuz?"

Yabancı sorusunu tekrarladı. Rath'ın anlayabildiği tek şey, sorunun Aleksey adında biri hakkında olduğuydu. Bu iş böyle olmayacaktı anlaşılan, bu şekilde bir yere varamayacaklardı.

"Kusura bakmayın, size yardımcı olamayacağım," dedi. "Evinize gidin! İyi geceler!"

Kapanır kapanmaz kapı tekrar yumruklanmaya başladı.

"Yeter artık," diye söylenen Rath kapıyı tekrar ardına kadar açtı. "Eğer hemen ortalıktan kaybolmazsanız, başınız büyük belaya girecek!"

Adam onu itip içeri daldı. Geniş koridorda tek bir kapı açıktı, Rath'ın odasının kapısı. Sarhoş adam sallana sallana o odaya girdi. Rath peşinden koştu. Yabancı odanın ortasında durmuş, bir şeyler arayan bir ifadeyle etrafına bakıyordu. Aptal herif! Belki de burada oturduğunu sanıyordur! Rath adamın yakasına yapıştı. Bir sarhoşla baş etmenin çocuk oyunu olduğunu sandığından, adamın ani ve öfkeli tepkisi onu hazırlıksız yakaladı. Yabancı birden bağırarak, onu duvara yasladı. Kuvvetli bir kol Rath'ın boynuna bastırdı, adamın kafası yaklaştı. O kadar yaklaştı ki, ağzından yükselen alkol kokusu dayanılmaz boyutlara vardı.

Adamın ağzından, "*Gdye Aleksey? Şto s nim?*" sözleri döküldü ve bunu yine anlaşılmaz bir dilde uzun bir konuşma izledi. Rath bütün gücüyle dizini adamın taşaklarına vurdu. Yabancı ikiye katlandı, fakat hızla tekrar dikildi. "*Yob tvayu mat!*" diye bağırarak, Rath'a saldırdı ama o kıvrak bir hareketle kenara çekilince devasa elbise dolabına çarptı. Dolabın yeni Gotik tarzda yapılmış yan duvarından bir tahta parçası kırılıp düştü.

Bu kadarı da çok oluyordu artık! Rath adamı yakasından yakaladı, bir kolunu arkasına kıvırdı ve tekrar koridora sürükledi. Evin kapısı hâlâ açıktı, merdivenlerde ışık yanmıyordu. Anlaşılmaz şeyler haykırmaya devam eden yabancı bütün gücüyle kendisini sıkıca kavrayan kollardan kurtulmaya çaba sarfediyordu. Nafile. Rath adamı uygun şekilde çevirdi, bıraktı ve kıçına okkalı bir tekme yapıştırdı. Adamın tökezleye tökezleye karanlığa gömülen bedeninin karşı dairenin kapısına çarptığını duydu. Kapıyı çarparak kapattı, kilidi sürdü ve nefes nefese kapıya dayandı. Nihayet! Bu aptalı nihayet dışarı atmıştı! Merdiven sahanlığından giderek uzaklaşan başka bağırtılar daha geldi. Sonra aşağıda apartman kapısı kapandı ve ortalık sessizliğe büründü.

"Gitti mi?"

Rath şaşkınlıkla kafasını kaldırdı. Üzerine örgülü bir etol ve koyu mavi bir gecelik geçirmiş dul Behnke, koridordan yemek odasına, oradan da kendisine ait odalara açılan kapıda duruyordu. Ev

sahibesi otuzlu yaşlarının sonunda ve belli ki yapayalnızdı. Bakışları çok anlamlıydı. İmalı konuşmaları ise kitap olurdu. Genç, saf yüzü ve aralarında bulunan bir-iki gümüş renkli saç telini fark edilmeyen sarı kıvırcık saçlarıyla hiç de fena görünmüyor olsa da, şimdiye kadar yaptığı bütün hamlelere Rath karşı koymayı bilmişti. Ev sahibesiyle, üstelik, kendisini kadınların ziyaret etmesini yasaklayan ev sahibesiyle ilişkiye girmek mi? Hayır, bunu düşünmüyordu, bu asla söz konusu bile olamazdı. İstediği kadar apaçık flört etsin. Şimdi de, kapıya dayanmış bir cevap beklerken, dolgun göğüslerinin bir kısmını gösteriyordu. Rath konuşmadan, sadece kafasını sallamakla yetindi. Hâlâ nefesi tıkanıyordu. Kiracısının nefes darlığı çekmesi sanki Elisabeth Behnke'nin hoşuna gidiyordu.

"Gelin Herr Rath. Bir çay yapayım. Romlu. Bu korkuya en iyi gelecek ilaçtır." Başını iki yana salladı. "Ben de bu Rusların artık nihayet rahat vereceğini sanıyordum."

Bu son sözler Rath'ı meraklandırdı. Mutfağa giden ev sahibesini takip etti. Burası eskiden büyük bir yemek odasıyken, evini kiraya vermek zorunda kaldığında, Elisabeth Behnke eski mutfağını erkek kiracılarının banyosu haline getirmiş ve mutfaktaki tezgâhı yemek odasına taşıtmıştı.

Büyük yemek masasına otururken, "Bu binada sarhoş Rusların sık sık gece yarıları tanımadıkları birilerinin evine girip, ortalığı dağıttığını mı söylemek istiyorsunuz?" diye sordu.

Behnke ona bir göz atıp, omuz silkti.

"En azından, sizden önceki kiracının sık sık huzursuz geceler geçirmeme sebep olduğunu söyleyebilirim. O vakitler odanızdan Ruslar dolup taşıyordu. Her seferinde, gecenin ilerleyen saatlerine kadar kafayı çekip, gürültü yapıyorlardı." Gaz ocağını yaktı, üzerine bir çaydanlık yerleştirdi. "Bazen insanın bu kentte Alman'dan çok Rus olduğuna inanası geliyor."

"Ben zaten bazen bu kentte fazla insan yaşadığına inanıyorum," diye karşılık verdi Rath.

"Savaştan kısa bir süre sonra geldiler," diye anlatmaya devam etti Behnke, "Bolşeviklerin ülkeden kovduğu herkes geldi. O günlerde Charlottenburg sokaklarında Almanca'dan çok Rusça duyuluyordu."

"Bu bugün Tauentziehen'deki barlarda hâlâ böyle."

"Olabilir, ama ben o tür yerlere gitmiyorum. Tanrıya şükür. Yazık size, meslek icabı devamlı bu günah yuvalarıyla işiniz var." Günah yuvalarıyla mücadele etmek için bir ses çıkarması gerekiyormuş gibi çaydanlığı gürültüyle oynattı ve masaya iki fincan koydu. "Ya, işte böyle," dedi. "Oysa üç yıl önce buraya taşındığında Herr Kardakov çok efendi bir insana benziyordu."

"Kim?"

"Sizden önceki kiracı. Herr Kardakov. Yazardı." Çaydanlık ötmeye başladı. Demliğe sıcak su doldurdu. "Sessiz bir kiracı olduğunu düşündüm. Ne kadar yanılmışım! İkide bir o gece taşkınlıkları oluyordu."

"Ama beni kadınların ziyaret etmesini yasakladınız."

"Teessüf ederim! Kadın ziyaretçilerden söz etmiyorum ki! Herr Kardakov'un ziyaretçileri hep erkekti. Konuşur, içer dururlardı. Konuşmak ve içmekle hayatlarını kazandıklarını sanırdınız."

"Neyle kazanıyorlardı ki hayatlarını?" Rath iyice meraklanmıştı.

"Bunu bana sormayın! Aslına bakarsanız, bilmek de istemiyorum. Herhangi bir kitabının yayınlanıp yayınlanmadığını da bilmiyorum ama Herr Kardakov kirasını hep zamanında ödedi. Fakat en azından bana hiçbir kitabını göstermedi." Şimdi sesi alınmış gibi çıkıyordu. Rath, kendisinden önceki kiracının da ev sahibesinin yaklaşma çabalarına karşı direnmek zorunda kaldığını tahmin edebiliyordu.

"Demek, az önceki ziyaretçiyi de benden önceki kiracıdan bilmek gerekiyor."

"Kesinlikle!" Elisabeth Behnke kendisine de, kiracısına da çay doldurdu.

"Galiba adamın adı Boris'ti. Bu size bir şey ifade ediyor mu?"

"Hiçbir fikrim yok. Buraya o kadar çok Rus gelip gitti ki."

"Sevgili Boris elbise dolabını da parçaladı. Belki Herr Kardakov nezaketen tamir işini üstlenir." *Ya da daha iyisi, tamir ettirene kadar bana yeni bir dolap satın alabilir,* diye düşündü Rath. Odasındaki koyu renkli ucube, ona bir dolaptan çok günah çıkarma hücrelerini hatırlatıyordu.

"Herr Kardakov mu?" Bethke dolaptan yarı dolu bir rom şişesi

alarak cömertçe fincanlara boşalttı. "Onu bir daha görür müyüm, bilmem. Geçen ay alelacele taşındı. Bana hâlâ bir ay kira borcu olmasına ve ona ait eski püskü eşyalar kilerimi doldurmasına rağmen, onu o zamandan beri hiç görmedim. Yeni adresine defalarca yazdım. Cevap verdiğini mi sanıyorsunuz?"

"Ön adı neydi?"

Ona bakan kadının gözleri umutla parladı. "Yardımcı olabileceğinizi mi düşünüyorsunuz? Adı Aleksey. Aleksey İvanoviç Kardakov."

Rath başıyla onayladı. Boris'in söylediği isim buydu.

Bethke, "Polis kendisiyle konuşursa, belki daha saygılı davranır," dedi ve bir fincan uzattı. "İçin. Böyle bir korku yaşadıktan sonra iyi gelir. Tabii siz polis olarak böyle şeylere alışıksınızdır mutlaka."

Rath kadının bu sözlerle ne kastettiğini tam anlamamıştı. Korkuya mı alışıktı, yoksa alkole mi? Herhalde ikisini de kastediyordur diye düşündü ve içti.

Of! Ev sahibesi romda cimrilik yapmamıştı! Bir an, kadının kendisini sarhoş etmek istediğini düşündü ama o anda kadının kendi fincanını da bir defada boşalttığını gördü.

"Bir fincan daha ister misiniz?"

Rath fincanındakini tamamen içip, başını salladı. O garip yabancıdan çok, hâlâ kemiklerine işlemiş gibi içinde kalan rüyadan dolayı, alkolle uyuşmaya ihtiyaç duyduğunu hissetti. Kanında biraz rom olursa daha huzurlu uyuyacaktı.

"Çayı boşverin," dedi ve fincanını kadına uzattı.

Ertesi sabah uyandığında çalar saati dokuza çeyrek kalayı gösteriyordu. Rath sıçrar gibi doğruldu ve başından geçen beklenmedik olayların ardından zonklayan kafasını ellerinin arasına aldı. Ne içmişti? Daha da önemlisi, ne kadar içmişti? Hiç değilse kendi yatağındaydı. Çıplaktı. Birbirine yapışan gözkapaklarının arasından etrafına göz gezdirdi. Pikapta bir plak anlamsız bir şekilde dönüyor ve hoparlörlerden hafif bir çizik sesi geliyordu. Rath el yordamıyla gece masasının üzerinde duran telefonu aradı. Neredeyse kablo-

lara dolanacaktı. Wolter'in numarasını gece uykuda bile söyleyebilirdi. Amca telefona çıktığında, Rath ahizeye bir özür mırıldandı. Hattın diğer ucunda bir kahkaha duydu.

"Sesin hiç de iyi gelmiyor, evlat. Biraz abartmışsın anlaşılan!"

"Bir haftadan beri Hermannstrasse'de geçirmek zorunda kalmadığım ilk geceydi bu."

Rath, Neukölln'de rutubet kokan dairede altı gece geçirmiş ve König Atölyesi'ne gelen gideni izlemişti; başka kimsenin üstlenmek istemediği bir vardiyaydı bu.

"Haklısın. Serbest bir günü hak ettin."

Wolter, tarassut haftası boyunca yaptığı fazla mesai karşılığı izin yapmasını önerdi Rath'a. "Dinlenmeni tercih ederim," dedi. "Bugün evinde kal."

Rath itiraz etmedi. Tam ahizeyi yerine bırakmış, dönüp uyumaya devam edecekti ki, eli yorganın altında ılık bir şeye değince irkildi.

Bir kol!

Gece neler olmuştu? Yatağına bir kadın mı almıştı? Ağrıyan kafasını ne kadar zorlasa da, kesinlikle hatırlamıyordu. Aklına tekrar rüyası ve dolabını parçalayan tanımadığı Rus geldi. Ondan sonra ev sahibesiyle çay içmişti... sonra rom... sonra kardeşlik...

Hayır, olamaz!

Rath yorganı çekti. Yavaşça, felakete hazırlıklı olarak. Arasında gümüşi tonlar da bulunan sarı saç lüleleri de o kola aitti. Rüya değildi bu.

Elisabeth Behnke onun yatağında yatıyordu!

Bu nasıl olmuştu ki? Son hatırladığı, rom şişesini boşalttıktan ve *Danzig Altın Suyu*'na el attıktan sonra onun kendisine senli benli olmayı önerdiği andı. Öpüşmüşlerdi, o kadarını da biliyordu. Öyle kardeşçe içerken adet olduğu gibi. Fakat bu ne kadar sürmüştü? Nasıl olmuştu? Ya, daha sonra neler olmuştu? Bu soruların hiçbirine verecek bir cevabı yoktu. Tek cevap, yatağında yanında yatan ve o anda dolgun bedenini gererek sabahı karşılamakta olan ev sahibesiydi. Önce bir an güne gözlerini kırptıktan sonra kadın da birdenbire ayıldı. Yorganı göğüslerinin üzerine çekti.

Rath, "Günaydın," derken iğneleyici bir ses tonundan kaçındı. Becerebildiği kadar tabii.

"Günaydın." Kadın alçak sesle, hatta sanki utangaçça cevap verdi. Neyse, en azından o da durumdan rahatsız, diye düşündü Rath.

"Aman Tanrım!" Kadının gözü, dokuzu gösteren çalar saate ilişmişti. "Çok geç olmuş! Çoktan kahvaltı hazırlamış olmalıydım! Weinert kesin şikâyet eder!"

Yatağın örtüsünü elbise gibi kullanarak kalkmaya davrandı; ta ki, o şekilde Rath'ın erkeklik organını ortaya çıkardığını fark edene kadar. Odanın kapısı vurulduğunda, o şekilde kalkmakla tekrar oturmak arasında kararsız vaziyetteydi. Elisabeth Bethke anında tekrar kiracısının yatağına dalarak, yorganın altında tamamen kayboldu.

Rath, onun, "Aman tanrım, Weinert!" diye fısıldadığını işitti.

Rath "gir" demediği ve başka herhangi bir şey de söylemediği halde, kapı yavaşça aralandı ve hakikaten Berthold Weinert kafasını merakla odaya uzattı.

"Günaydın uykucu," dedi ve bilgiççe Rath'a göz kırptı. "Bana birkaç Mark borç verebilir misin? Bu sabah Behnke daha ortalıkta yok, yoksa onu yolardım. Hasta herhalde, kahvaltı bile hazırlamamış. Fakat gazeteye gitmem lazım, oraya..."

"Oradan al."

Rath, kapıyla yatağın arasında, yarı yolda yerde duran ve pijamasıyla içiçe geçip, düğüm olmuş robdöşambrının aksine, düzenle elbise sehpasına asılmış ceketini işaret etti. Bir yandan da içinden, Weinert'in, yatağın öbür tarafında yerde duran ev sahibesinin gece mavisi geceliğinin farkına varmaması için dua ediyordu.

Gazeteci, ceketin iç cebinde cüzdanı ararken, ona bir daha göz kırparak, "Senin kız gitti mi?" diye sordu. Onun böyle suç ortağı havasına girmesi yavaş yavaş Rath'ın canını sıkmaya başlıyordu. "Dikkat et de, yakalanma! Behnke bir av köpeği gibi dikkatli. Ben benimkini akşamları hep evine gönderiyorum. Ne olur, ne olmaz. Ama sizinki gecenin geç saatlerine kadar sürdü! Üstelik, Behnke senin zenci vızıltına gündüzleri bile ses ederken, bir de müzik çaldınız!" Elisabeth Behnke her an kapıdan girebilirmiş gibi arkasına baktıktan sonra fısıldayarak devam etti: "Hepsinden önemlisi, senin kıza gelecek sefer biraz daha sessiz olmasını söylesen iyi olur. Amma kıkırdadı! Sadece o kadar da değil..." Cüzdandan 10

Mark'lık bir banknot çıkardı. "Benim de hoşuma gitmez değil, ha! Ama Behnke asla duymasın!" Son bir defa göz kırptıktan sonra odadan ayrıldı.

Yatak örtüsünü çektiğinde Rath, Behnke'nin kıpkırmızı kesildiğini gördü.

Behnke, "Aman Tanrım! Umarım bu dedikoducu bu işin kokusunu almamıştır," dedi.

"Almışa benzemiyor" diye yanıtladı Rath. "Gece gerçekten de o kadar çok kıkırdadınız mı?"

"Kardeşliğe içmemiş miydik?" Kadının sesi biraz alıngan çıktı.

"Kardeşliği biraz abartmışız anlaşılan."

Kadın, "Biz yetişkin insanlarız Herr Rath! Yani, Gereon demek istedim," derken, sesi tekrar, Rath'ın onun ev sahibesi halinden tanıdığı gibi gür çıktı. "Bu gecenin ikimizin sırrı olarak kalması senin kadar bana da uyar. Ama bir kere olan olmuş. Sırf bu nedenle birdenbire birbirimizi hiç tanımıyor gibi yapmamız da şart değil."

"Özür dilerim," dedi Rath. Kadının duygu patlaması hoşuna gitmişti. Bunun kendisini nasıl heyecanlandırdığını fark edip, yorganı üzerine çekti.

Kadın kalktı. Belli ki, onun kendisini çıplak görmesine artık razıydı, mahremiyetini örtmeye hiç yeltenmedi. Kadının bedeninin cömert kıvrımları, geceliğin altında kaybolduktan sonra bile Rath'ın ereksiyonunu arttırıyordu. Öbür tarafa döndü.

Kadın, "Ben kahvaltı hazırlayayım," diyerek odadan çıktı. Tanrıya şükür.

Rath bir süre daha yatakta kalarak, düşündü. Elisabeth Behnke kendisinden neredeyse on yaş büyüktü. Kocası 1917 yılında Aisne'de vurulmuştu. Rath'ın düşünceleri ister istemez o garnizon kentindeki kadınlara kaydı. O vakitler, 1918 yılında temel eğitimden sonra, cepheye intikal emrini beklerken, kısa yaşamlarının son günlerinin gelip çattığı hissine kapılmışlardı. Cepheye sürülüp, toplara yem olacaklardı. O zaman hissettiği insanı sersemleten heyecanı hatırlıyordu. Ölüm korkusundan kaynaklanan yaşam sevincini. Yataklarda, neredeyse çaresizlikle kıpırdaşan terli bedenleri. Kadınların hepsi kendilerinden yaşlıydı. On yaş, bel-

ki de daha fazla. Hepsinin de parmağında alyans vardı. Kocaları ya hâlâ cephede savaşıyordu ya da vurulmuştu.

Prusya kendisini askere aldığında, Rath 18 yaşına daha yeni basmıştı. Askere alınmak ona idam cezası gibi gelmişti. Anno'yu düşünmüştü. Savaşın son yılı olduğunu bilmiyordu tabii; yapabileceği tek şey, bu çılgınlığın bir an önce bitmesi için dua etmekti. En küçük oğlu üniformasıyla tren istasyonunda kendisine veda ettiğinde, annesi ağlamıştı. Bir oğlunu daha kaybetmek istemiyordu. En büyük oğlu savaşın ilk günlerinde vurulmuştu. Hiç hata yapmayan, sonsuza kadar bir örnek olarak kalacak olan Anno. Fakat küçük kardeşi bir tek konuda ona benzemeye çalışmayacaktı: Gereon bu savaştan sağ kurtulmak istiyordu!

Bu irade ve çok az bir umutla garnizona varmış, sonra o çaresiz bekleyiş başlamıştı. Kendilerini idam hücresindeki mahkûmlar gibi hissediyorlardı. Sonra savaş birdenbire bitiverdi. O daha cepheye gitme emri almadan, düşmana tek bir kurşun bile atmaya mecbur kalmadan. Kiel'deki ayaklanmanın haberi onlara çok çabuk ulaştı. Asker konseyleri kurulmuştu. Kimsenin kendisini asker kaçağı olarak gözaltına almayacağını anladığı zaman hemen üniformasını çıkarıp, Köln'e, evine dönmüştü. Askerlik arkadaşları ise savaş oyunu oynamayı sürdürmüş, Hür Birlikler'e katılıp ülkeye dalmış, komünistlere ve devrime karşı mücadele etmişlerdi. Er Gereon Rath ise babasının tavsiyesine uyarak polis olmuştu. Ona tekrar bir silah ve savaştan önce Anno'ya ait olan yazı masasını vermişlerdi.

Anıları zihninden savıp, pencereden dışarı baktı. Güneş açmıştı. Baharın ilk günü olma ünvanını hak edecek bir gün başlamışa benziyordu. Rath, akşamdan kalma beyniyle tekrar net düşünmeye çalıştı. Derhal bir duşa ihtiyacı vardı.

Sarhoşluğuna ancak taze hava iyi geldi. Derin bir nefes aldı ve Behnke'nin yazıp kendisine verdiği notu cebinden çıkardı. Luisenufer. Aleksey İvanoviç Kardakov'un yeni adresi Kreuzberg'deydi. Sokağın adı değişen zamanları kazasız belasız atlatmıştı. Bundan daha birkaç yıl önce Urbanhafen ile Spree arasında Luisensta-

dt Kanalı'nın suları akarken, bugün aynı yerde, limana ait bir havuzun üzerini örtmek için belediyenin döktüğü kumlardan oluşan devasa alanda çocuklar oynuyordu. Sonu gelmek bilmeyen bir kışın ardından, nihayet bahar kendini göstermeye çalışıyordu galiba. Mart ayının aşırı soğuk bir gününde Potsdam Garı'nda trenden inip, kendisini Potsdamer Platz'ta bir kar fırtınası ve trafik kargaşasının ortasında bulduğundan beri, Rath Berlin'in kışından nefret ediyordu. Nisan ayında bile soğuk hâlâ sokakları kasıp kavuruyordu. Şimdiyse kentin çehresi daha dostaneydi. Nihayet. Rath, Kottbusser Tor metro istasyonunda başlayan kısa yürüyüşten keyif bile almıştı sanki.

Gözleriyle evlerin cephesini taradı. Bir bar, bir berber salonu, süt mamülleri satan bir dükkân. Evin numarasını hatırlamak için bir daha elindeki nota baktı.

Elisabeth Behnke'yle kahvaltısı korktuğu kadar kötü geçmemişti. Sadece olay çıkaran Ruslar hakkında konuşmuşlar, ondan sonra olan ve olmuş olabilecekler hakkında ikisinin de ağzından tek bir kelime bile çıkmamıştı. Biraz da, serbest gününde sokağa çıkmak için bir bahane aradığından ev sahibesine, hâlâ vermediği son kira, kilerdeki öteberi ve kırılan dolap için Kardakov'la konuşmaya söz vermişti.

Aradığı adresi süt mamülleri satan dükkânın hemen yanındaki binada buldu. Binanın girişine yöneldiği sırada, tıkırtılar çıkaran bir tren Wassertorplatz'taki metro köprüsünden geçiyordu. Posta kutularını gözden geçirdi, arka avludakilere de baktı, ama ne Kardakov adına, ne de uzaktan yakından Rusça'yı andıran herhangi bir isime rastladı. Elindeki kâğıda baktı. Adres doğruydu. Bina numarası da.

Komşu binalardaki posta kutularına da baktı ama oralarda da hiç Rus yoktu. Yoksa adam kira ödememek için saklanıyor muydu? Belki de isim levhasını daha değiştirmemişti. Rath ilk binaya geri döndü. Tam önüne geldiğinde binanın kapısı açıldı. En az kendisi kadar şaşkın ve kuşkucu bir suratla burun buruna geldi.

"Birini mi arıyorsunuz?" Ufak ve çelimsiz bir adamdı. Şapkası, zayıf suratının üzerinde fazla büyük duruyordu. Muazzam bıyığı da öyle. Yakasında ufak bir çelik miğfer rozeti takılıydı.

"Öyle sayılır." Rath kâğıdı çıkarıp okudu. "Aleksey İvanoviç Kardakov."

"Hiç duymadım. Burada mı oturuyormuş?"

"En azından bu adresi bırakmış."

"Sözünü ettiğiniz bir Rus ise bunun hiçbir anlamı yoktur."

"Fakat siz bu binada oturuyorsunuz, öyle mi?"

"Bunu size söylemek zorunda değilim herhalde."

"Zorunda olabilirsiniz: Kriminal polis!" Rath polis kimliğini havada salladı. Serbest gününde de görevinin otoritesini kullanmaya karar vermişti.

"Tamam, tamam!" Adam onu yatıştırmaya çalışırcasına ellerini kaldırdı. "Ne öğrenmek istiyorsunuz?"

"Son haftalarda dikkatinizi çeken herhangi bir şey oldu mu? Binaya yeni taşınan biri oldu mu?"

"Bildiğim kadarıyla, hayır."

"Belki başka bir isim altında."

"Hayır, gerçekten hayır. Ne halt karıştırmış ki bu adam?"

"Tamamen rutin bir soruşturma." Rath kimliğini çıkardığına pişman olmuştu. Aslına bakılırsa, yaptığı yasadışıydı. Adam daha da meraklanmadan, kendisine hiç yardımı dokunmayacağı belli olan bu yapışkan vatandaştan kurtulsa iyi olurdu. "Yardımınıza teşekkür ederim."

"Rica ederim. Her zaman hizmetinizdeyim."

Rath tam arkasını dönmüştü ki, yabancı arkasından seslendi.

"Bir dakika, memur bey!"

Rath durdu.

"Yoksa, çıkan olay için mi geldiniz?"

"Ne olayı?"

"E tabii, gecenin bir yarısı adamın biri kapının önünde öyle manyak gibi bağırıp çağırdı ki, kimse uyuyamadı. Daha sonra iki kişi kavga etti. Hem de öyle gürültülü kavga ettiler ki, birbirlerini öldüreceklerini sandım."

"Eee?"

"E'si, Rus'tu bunlar. Yüzde yüz eminim. Belki sizin aradığınız kişi de onlardan biri olabilir. Ama burada oturmuyor. Orası kesin. Bu binada sadece düzgün insanlar oturuyor."

Rath parmağını şapkasının kenarına dokundurdu.

"Çok teşekkür ederim."

Skalitzer Strasse üzerinden Kottbusser Tor'a geri dönerken, "garip," diye düşündü. O gece bir Rus'un uykusunu kaçırdığı tek insan kendisi değildi belli ki.

4

Yeni ay iyi başlamıştı. Rath, bir elinde bir fincan kahve, diğerinde yanan bir sigara, yazı masasında oturuyordu. Önünde fotoğraflar vardı. Resimlerde sadece 2. Wilhelm'e bir soru işareti konmuştu. Bu Wolter'le paylaştığı küçük bir sırdı. Onun dışında burada resmi olan herkesin, hatta operasyonda ağlarına takılmamış olan oyuncuların bile kimliğini tespit etmişlerdi. Yaşlı Fritz'i sorgu odasında terlettikten sonra, Rath dün isim listesini Amca'nın yazı masasının üzerine koymuştu. Wolter'in yüzü memnuniyetini ifade ediyordu. Bu soruşturmada elde ettikleri işe yarar ilk bilgi buydu.

Rath, Berlin'e geldiğinden beri ilk defa biraz da olsa dünyayla tekrar barıştığını hissetti. Bakışları pencereden dışarı uzandı, banliyö hattını yalayıp, mahkeme binasının karanlık duvarına kaydı. Bir tren tıkırdaya tıkırdaya geçti.

Anlamsız araştırmalarla heba etmiş olsa bile, serbest günü ona iyi gelmişti. En azından Elisabeth Behnke'den uzak durmayı başarmıştı. Akşam o sonuç vermeyen araştırmalarını anlatırken, kadın da ona yemek hazırlamış ve bir şişe de şarap açmıştı. Bu defa o kadar çok içmemiş ve kadının yanağına her şeye açık, fakat hiç de bağlayıcı olmayan bir iyi geceler öpücüğü kondurmuştu.

Dün sabah haftalardan beri ilk kez dinlenmiş ve diri halde işbaşı yapmıştı.

Zaman daraldığından, Wolter bir sonuç alınması için bastırıyordu. "Soruları hızlandırmamız lazım," demişti onlara ısrarla. "Hücrelerin bulunduğu koridorda IA'nın yarın boş yere ihtiyacı var. Bizim dostlarımız 1 Mayıs'ta Moabit'e aktarılacak, o zamana kadar onlardan işe yarar bilgiler almış olmamız lazım."

Bunu başarmışlardı.

IA Şubesi, yani siyasi polis, 1 Mayıs operasyonunu yönetiyordu. Belli ki siyasiler birçok tutuklama olmasını bekliyordu. Komünistler gösteri yasağını ellerindeki bütün olanakları kullanarak delmek istiyor, gazeteleri günlerdir ajitasyon yapıyordu. Emniyet Müdürü Zörgiebel de buna, hemen hemen bütün Berlin basınının yer verdiği yazılı bir çağrıyla tepki göstermişti: *Komünistler Berlin sokaklarında kan akmasını istiyor* diye yazmış ve bu hafta gösteri yasağı olduğunu bir kere daha vurgulamıştı. *Elimde bulunan bütün olanakları seferber ederek, Berlin'de devlet otoritesini kabul ettirmeye kararlıyım.* Bu olanakların ne olduğu çok açıktı. Toplum polisi karargâhlarında iç savaş havası esiyordu. Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği silahlıydı ve birçok insan onların bu silahları kullanmasından endişe ediyordu.

E Şubesi'nin soruşturmaları o kadar önemli değildi. Alex'teki hücreleri komünistler dolduracaksa, pornografi yapanların çıkarılması gerekiyordu. Hatta Wolter'den, hafta sonundan önce başka kimseyi tutuklamamasını bile rica etmişlerdi. Bu durum Rath'ın zafer duygusunu biraz gemlemişti. Elde ettikleri bilgilere rağmen takibata devam edemiyor ve sıkıntıdan sinek avlamaya mecbur bırakılıyorlardı. Fark etmez. O, meslektaşlarına kendi yeteneklerini kanıtlamıştı ya. Taşralı aynasız, Kriminal Komiser Gereon Rath. Bruno'nun şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı. Acemi Stephan Jânicke haydi haydi şaşırmıştı.

Her zaman bir zayıf halka olduğunu, her zaman duvardaki taşlardan birinin gevşek olduğunu Rath daha Köln'deyken kavramıştı. İnsan o taşı bulduğunda, duvarın gerisi de sallanırdı. Bu vakada gevşek taş Yaşlı Fritz'ti. Rath onu, karısını da sorguya almakla tehdit eder etmez atmaca burunlu yaşlı adam anında ötmeye başlamıştı. Oysa bu bir blöftü. Rath adamın evli olduğunu, hatta adını bile bilmiyordu. Daha önceki günlerde kimliğini kesin olarak tespit edebildikleri tek kişi Johann König'di. Onun da ağzından, atölyede yaptığı protesto şovundan beri tek bir kelime bile çıkmamıştı. Çetenin geri kalanı da susuyordu. Belli ki, bunu Grüne Minna'dayken kararlaştırmışlar, Jânicke de uyumuştu.

Rath birçok yol denemiş ama Büyük Friedrich'i ancak karısıyla tehdit ettiğinde çözebilmişti. Her ne kadar alyansı olmasa da, yaş-

lı adamın saygıdeğer bir aile babası olduğunu gözlerinden anlamış ve turnayı gözünden vurmuştu. Adam gözyaşlarına boğulmuş, çökmüştü. Ardından da ağzından isimler dökülmeye başlamıştı. Stenografa sadece hepsini yazmak kalmıştı.

Kapı çalındı. Rath masasının üst çekmecesini açıp, fotoğrafları eliyle masadan çekmeceye itti. Bunları kimsenin görmesi gerekmiyordu. Ahlâk Şubesi'nde günlük yaşamın bir parçası olan bu kanıtlar onu hâlâ utandırıyordu. Oysa E Şubesi'nde, kriminal polisin kadın elemanlarından biri büroya girdiğinde, fotoğraf kolleksiyonlarını masanın üzerine yaymayı bir eğlence haline getirmiş olanlar vardı. Kadınlar kızarsa da, pişkin bir laf da etse, erkeklerin kahkahası hep garantiydi. Rath'ın Ahlâk Şubesi'nde nefret ettiği şeylerden biri de buydu.

"Girin!" dedi.

Kapı açıldı. Yanlış alarm. Gelen Wolter'di.

"Neden bu kadar resmisin?" diye sordu Rath. "Ne zamandan beri kapı çalıyorsun?"

Amca sırıttı. "Bir kadın mı bekliyordun yoksa? Masan neden bu kadar boş?"

"Kanıtlarımızı herkesin görmesi gerekmiyor da ondan."

"Özellikle de A Şubesi stenograflarının, değil mi?" Wolter güldü. "Haydi! Hemen suratını ekşitme! Bugün keyifle şarkı söylemek ve kutlama yapmak için her türlü neden var."

"Neden?"

"Çünkü tarih 1 Mayıs, günlerden çarşamba ve sen toplum polisi değilsin! Bugün biz burada sıcacık odalarımızda otururken, pis işleri onlar üstleniyor ve komünistlerle mücadele ediyor."

"Mavi üniformalılara katılmayı neden hiçbir zaman istemediğimi ben gayet iyi biliyorum."

"Öyle erkenden sevinme. Belki kriminal polislerin de sokağa çıkması gerekebilir."

Bütün Berlin polis örgütü sabahın yedisinden beri en üst alarm seviyesindeydi. Toplum polisi olsun, kriminal polis olsun, bütün polis memurları, neredeyse on altı bin kişi görev başındaydı. Kurs gören polisler bile göreve çağrılmıştı. İnsan kalabalıkları oluşmasını önlemek için atlı polisler bütün parkları kapatmıştı. Komü-

nistlerin kenti felce uğratmak için grev düzenlemesini engellemek amacıyla belediyeye ait garajlara polis yerleştirilmişti. İşçi semtlerinin gösterilerde kullanıldığı bilinen tüm meydanlarında da çok sayıda toplum polisi hazır bekliyordu.

"Her halükârda kızılların niyeti ciddi," dedi Wolter. "Alex'te olaylar başlamış bile. Az önce Schultes kantinde söyledi. Onun bürosu loca gibi, iki penceresi de meydana bakıyor. Ne dersin, gidip tiyatroyu izleyelim mi?"

Schultes'in bürosunu çekici bulan tek memur onlar değildi. Pencerelerin önünde yer kalmamıştı. Acemi de oradaydı.

Jänicke iki meslektaşını, "Sizin yerinizde olsam bugün Aschinger'e gitmem," diyerek selamladı ve pencereyi işaret etti.

Alexanderplatz'taki inşaat kaosunun ortasında büyük bir kalabalık birikmişti. Tietz mağazasının önünde sıkışık düzen duruyorlardı ama bunun nedeni mağazanın özel indirimleri değildi. Tam o sırada Alexanderstrasse'den gelen bir kaval orkestrası köşeyi dönmüş meydana giriyor, onları Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği'nin gri üniformaları izliyordu. İnsan kalabalığından yer yer pankartlar yükseliyordu. Rath, yakınlardaki Bülowplatz'ta bulunan KPD Genel Merkezi'nin cephesini süsleyen üç portreyi seçebildi: Lenin, Liebknecht, Luxemburg. Üç kutsal L. Berlin'e geldiğinden beri, komünistlerin, parti merkezlerini devlet düşmanlarının portreleri ve sloganlarıyla donatma cüretini göstermesi onu kızdırıyordu. Binanın cephesinde dev gibi harflerle *Yaşasın Dünya Devrimi* yazılıydı. Başlıbaşına bir provokasyondu bu. Bu sefer de, şu aşağıdakiler bu tür sloganları doğrudan Emniyet Müdürlüğü'nün dibine kadar taşıyordu. Daha başka pankartlarda *Kahrolsun Gösteri Yasağı* yazıyordu. *1 Mayıs'ta Sokaklara Özgürlük!* Dev gibi bir kırmızı bezin üzerine ise, *Yaşasın Sovyetler Birliği – Sovyet Almanyası İçin Savaşın!* yazmışlardı. Solda bir Sovyet yıldızı, sağda orak-çekiç parlıyordu. İkisinin arasında da, göstericilerin kafalarının üzerinde, kızıl bayraklar dalgalanıyordu. Alex'teki bir buharlı tokmağın üzerine bile metro inşaatında çalışan bir işçi bir kızıl bayrak dikmişti. Kitlenin haykırdığı sloganlar, oldukları yerden, Kale'nin üst kısımlarındaki bürolardan dahi duyuluyordu: "Kah-rol-sun Gös-teri Yaa-saa-ğı!"

İşçilerin gri ve kahverengi kasketlerini, siyah miğferler ve mavi üniformalar kuşatıyordu. O sırada Königstrasse'den gelen yeni kamyondan atlayan üniformalı bir polis ordusu miğferlerinin kayışını sıkıyordu. Meydandaki toplum polisleri yeni gelen takviye kuvvetle birleşip bir zincir oluşturdu ve plastik coplarını çıkardı. Sonra mavi zincir öne atıldı. Sloganların önce ahengi bozuldu, sonra tamamen durdular. Kitlenin içinden dalgalar halinde bir mırıltı geçti. Plastik coplar inmeye başladı. Gelen darbeler karşısında ilk sıradaki göstericiler eğildi, bazıları düştü. Toplum polisleri birkaçını kalabalıktan dışarı çekti ve bir Grüne Minna'ya tıktı. Aralarında kızıl bir taarruz bayrağı taşıyan bir adam da vardı. Fakat insan kitlesi düzeninin uzun süre bozulmasına izin vermedi. Kısaca geri çekildiler, sonra yine ite kaka ilerlemeye başladılar. Tahtadan bir pankart sapı bir toplum polisinin miğferini başından alıp götürdü. İlk taşlar havada uçuşmaya başladı. Kalabalık yine bağırmaya başladı: "Kah-rol-sun Gös-te-ri Yaa-saa-ğı!"

"İtfaiyenin görevini de biz mi üstlendik," diye sordu Rath. UFA Sineması'nın önündeki tramvay durağında iki toplum polisi bir yangın musluğunu kurcalıyor, itfaiye hortumu takıyordu.

"Bu yeni bir taktik," diye yanıtladı Wolter. "Cop yerine su. Bekle bak, biraz sonra göstericiler sırılsıklam olacak."

Haklı çıktı. Polisler hortumu daha yeni takmıştı ki, emir geldi: Su sıkın! Bir polis elinde tuttuğu ve su püskürten çelik boruyu şaşkınlıkla iki yana dağılan kitlenin tam ortasına doğrulttu. Suyun basıncından bazıları devrildi ve ıslak asfaltın üzerinde yuvarlandı.

"Ne güzel iş: Komünist ıslatmak," dedi Wolter. "Tam bana göre."

Bu sözleriyle birkaç kahkaha topladı.

Onları odasında misafir eden Schultes rahatsızlıkla kafasını iki yana sallayıp, "Sırf böyle bir şey için Emniyet Müdürü bütün örgütü alarma geçiriyor," dedi. "Ben buna sosyalist histerisi derim. Yeterince devrimcilik oynadıktan sonra bu komünist beyler bugün öğleden sonra yine analarının yanında ocağın başına oturup, ıslak elbiselerini kurutacak. Herkes eğlenmiş olacak ve Berlin de tekrar huzura kavuşacak."

"Ben bundan o kadar emin değilim," dedi Wolter. "Kızıl Cephe Savaşçıları Moskova'dan silah alıyor. O silahları kullanmak için

eğitim de alıyorlar. Bugün saldırsalar, bu olanlar bir devrimcilik oyunu olmaktan çıkar, ciddiyet kazanır."

"Bugüne kadar kızılları hep halletmedik mi?" diye sordu Schultes. "Bundan on sene önce de devrim yapmak istiyorlardı. Ne oldu? Yok, bunlar gevezelikte kahraman, iş ciddiye bindiğinde hemen tabanları yağlıyorlar."

"Umarım öyledir," dedi Wolter yüzünde endişeli bir ifadeyle. "Ne olursa olsun, bu ayak takımına sokakları direnmeden teslim etmek olmaz."

"Olabilir," diye yanıtladı Schultes. "Kahverengi gömlekleriyle milliyetçiler de bunlardan daha iyi değil. Bir tek yürümeyi daha iyi biliyorlar."

"Bir de polislere ateş açmıyorlar."

Schultes kararlı bakışlarını bir süre Amca'ya kilitledi. Sonunda, "Her halükârda adalet ve düzen korunmalı," dedi. "Bu konuda haklısınız, sayın meslektaşım."

"Fakat bu kriminal polisin değil, toplum polisinin işi," dedi Rath. "En azından ben siyasetle değil sadece suçlularla uğraşıyor olmaktan mutluyum."

"Siyasetçiler, suçlular – Bu ikisinin aynı şey olmadığını kim söyledi?" diye sordu Schultes.

Herkes güldü. Rath düşüncelere dalarak pencereden dışarı baktı. On yıl önce, savaştan sonra, Almanya'nın sokaklarında yine herşey karmakarışık olmuştu. O zamandan beri bir daha böyle bir şey görmemişti. Aşağıda, meydandaki meslektaşları işlerini coşkuyla yapıyordu. Üstelik sadece itfaiye hortumlarıyla da yetinmiyorlardı. O anda sivil kıyafetle Alex'te olmayı hiç istemezdi doğrusu.

5

Araba, çekicinin çengelinde büyük bir balığa benziyordu. Kapı aralıklarından kahverengi kirli bir su gerisingeri Landwehr Kanalı'na akıyordu. Karanlık gecenin ortasında, çekicinin farının ışığında, açık renk araba bir ruh gibi parlıyordu. Möckernbrücke metro

istasyonundan günün son treni hareket etti. Başkomiser Wilhelm Böhm, Tempelhofer Ufer'de duran büyük siyah Mercedes'ten keyifsizce indi ve fötr şapkasını başına yerleştirdi. O ana kadar kurtarma işlemini dikkatle izleyen, eğlenmeye çıkmış birkaç meraklı bütün dikkatini, genç bir adamın önü sıra ve elinde bir steno blokuyla zarif giyimli ince bir kadının inmekte olduğu arabayı hayranlıkla seyretmeye verdi.

Cinayet Masası'nın siyah arabası Berlin'de meşhurdu. Mercedes, bir cinayet soruşturmasında olay yerinde ihtiyaç duyulabilecek ne varsa, hepsiyle donatılmıştı: İpuçlarını işaretlemek için kullanılan numaralı kazıklar, fotoğraf makinesi, spot lambaları, mezura ve metre, harita, eldiven, cımbız, taşınabilir bir polis laboratuvarı ve delil toplamak için gereken her çeşit kutu, hatta olay yerinde kurulabilecek portatif bir masa ve ona ait sandalyeler ile taşınır bir daktilo bile vardı arabada.

Vincin tam o sırada dikkatle Möckernbrücke'nin ıslak asfaltına bırakmakta olduğu araba ise krem rengi bir Horch 350'ydi. Motor kapağı açıktı. Direksiyonda ıslak ve benzi solmuş bir adam oturuyordu.

Başkomiser Böhm sert adımlarla kurtarma işlemini yöneten polis memuruna yürüdü.

Selam bile vermeden, "Bana bakın," diye mavi üniformalı adama çattı. "Lunapark mı burası? Bu insanların olay yerinde ne işi var? Şu meraklıları uzaklaştırın buradan! Hem, kurtarma işlemine başlamadan önce Cinayet Masası'nın gelmesini bekleyemez miydiniz? Dalgıçlara arabanın kanalın tam neresinde bulunduğunu sordunuz mu, bari?"

Komiser, daha bir yanıt veremeden polis memurunu orada bırakıp, birkaç dakika öncesine kadar Landwehr Kanalı'nın dibinde yatan arabaya yaklaştı. Bu üniformalı hıyarlara modern polis yöntemlerini öğretmeye çalışmanın bir anlamı yoktu. Bu Prusyalılar için bir olay yerinde önce düzen sağlamak ipucu toplamaktan hâlâ daha önemliydi. Böhm direksiyon başındaki adama baktı. Onun işi tamamdı. İnsan bundan daha ölü olamazdı.

Böhm gecenin karanlığına, "Gräf," diye bağırdı. "Doktor her şeyi birbirine katmadan bir fotoğraf çekin."

Kriminal Asistan Reinhold Gräf, ağır fotoğraf makinesini Cinayet Masası arabasının derli toplu bagajından çıkarmaya koyulmuştu bile.

O arada polis memuru da yediği fırçanın şokunu atlatmıştı. Afili bir selam çakarak, başkomiserin önüne dikildi.

"Kemmerling, Karakol Amiri," diye kendini tanıttı ve hemen köprünün yanıbaşında, kanalın kenarında, çitteki bir boşluğu işaret etti. "Buradan fırlamış. Tempelhofer Ufer'de sürat yapıp, yoldan çıkmış olmalı."

Böhm, cesedi baştan aşağı süzdükten sonra başını salladı. "Bu ellerle arabayı nasıl doğru kullanacaktı ki zaten. Mesele, bu durumda direksiyon başına gönüllü geçip geçmediği."

Polis memuru arabaya yaklaştı ve ölünün ellerini görünce irkildi. Et, deri ve kemikten oluşan bu bulamaçta parmakları ayırt etmek mümkün değildi. Bazı eklemleri sadece deri tutuyor gibiydi. Diğerleriyse öyle doğaya aykırı bükülmüştü ki, sadece bakmak bile insanın içini acıtıyordu.

"Burada kaç adamınız var, Kemmerling?" diye sordu Böhm.

"Beş," dedi karakol amiri. "Komünistlerin çıkardığı olaylar yüzünden adamlarımın çoğunu aldılar."

Böhm anlayışla başını salladı. Onun da çok az adamı vardı. Mayıs olayları iki gündür devam ediyordu. Polisin kontrolünden çıkmış, hızla büyümüştü. Ateş açılmış, ölenler olmuştu. Asayiş Şubesi Bülowplatz civarı, Wedding ve Neukölln'deki komünist kalelerini olağanüstü hal bölgesi ilan etmişti. O bölgeler kuşatılmıştı. Berlin'de iç savaş yeniden patlak veriyor gibiydi.

"Beş. Pek de fazla sayılmaz," dedi. "Ama neyse, bunların dördü artık şu meraklıları uzaklaştırıp olay yerini adam akıllı kapatsın, biri de, olay yeri inceleme ekibi gelene kadar delil toplanmasına yardım etsin. Onlar da bugün gelirse tabii."

"E..." Kemmerling söyleneni tam anlamamıştı. "Delil toplamak mı?"

"Çok basit: Hiçbir şeyi ellemeyin, hiçbir şeye basmayın ve Cinayet Masası'nın talimatlarına uyun," dedi Böhm ve arkasını döndü. Yüksek sesle karanlığa bağırdı: "Ritter?"

Çekicinin far ışığında stenograf kadın belirdi.

"Bloknotunuzu bir kenara bırakın, Charly," dedi komiser. "Ona daha zaman var. Önce şu adama, nasıl delil toplandığını gösterin."

O arada Kriminal Asistan Gräf de fotoğraf makinesini Horch'un yanına kurmuştu. Flaş patladığında olay yeri bir an gündüz gibi aydınlandı. Ölü, sanki kameraya gülümsüyordu.

Polis memurunun gözünün kendi elbisesinin üzerinde olduğunu hissetti. Önde yürüdüğü halde hissetti. Daha birkaç gün önce diktirdiği bu yeşil dans elbisesinin bedenini vurguladığını ve gerçekten uzun olan bacaklarının hiç de azımsanmayacak bir kısmını apaçık sergilediğini biliyordu. Bugün ilk defa giydiği bu elbiseyle az önce *Moka Efti*'nin parkesi üzerinde içinde kendini çok rahat hissetmiş ve erkeklerin bakışlarını üzerine çekmekten zevk almıştı. İlk randevuda böyle bir şey asla hata değildi. Jakob'un, kendisini fethettiğini sanmaması gerekiyordu. Kendisine gülümsediğinde, kalbinin küt küt atmaya başladığını ise fark etmediğini umuyordu. Hayır, aslında her şey yolunda gitmişti.

Üniformalı garson üzerinde kendi adı yazan bir levhayı havaya kaldırana kadar. *Fräulein Ritter'e telefon.* Onu pistte yalnız bıraktığında Jakob garip garip bakmıştı. Arayanın Cinayet Masası olduğunu tahmin etmişti, çünkü *Moka Efti*'de olduğunu tek bilen Böhm'dü – tabii, bir de Greta ama o onu bu akşam asla rahatsız etmezdi. Telefon kulübesinden döndüğünde Jakob bardaydı. Maalesef derhal gitmesi gerektiğini açıkladığında, bunu sessizce kabullendi. Gardroba, hatta birçok gece kuşunun itişip kakışarak binmeye çalıştığı, Berlin gece hayatının en yeni atraksiyonuna çıkan yürüyen merdivene kadar ona eşlik etmişti. Fakat kendisine acele etmesini işaret eden Böhm'ü taşıyan Cinayet Masası arabası Leipziger Strasse'de durduğunda, bu sessiz diyaloglarının bir vedalaşma mı, yoksa kavga mı olduğunu tam kestirememişti. Yoksa yine onun mesleğini kaldıramayan bir adamla mı karşılaşmıştı?

Biraz üşüyordu. Elbisesinin üzerindeki kısa manto pek de sıcak sayılmazdı. Mayıs başında kent geceleri çok soğuk olabiliyordu.

Cinayet Masası arabasının önüne geldiklerinde polise, "Centilmen biri misiniz?" diye sordu.

Anlaşılan adamın beyni biraz yavaş işliyordu. "Neden?" diye sordu.

"Centilmen misiniz, değil misiniz?"

"Öyleyim tabii..."

"Çok iyi! O zaman bana paltonuzu ödünç verebilirsiniz."

Polis yanlış işitmiş gibi ona baktı.

"Benim ıslanmadan geçmem için su birikintilerinin üzerine sermeniz gerekmiyor! Sadece giymek için istiyorum! Nasıl olsa, bu güzel palto Prusya Polisi'nin malı. Yoksa Cinayet Masası'na destek vermek istemiyor musunuz?"

Kollarını iki defa kıvırınca ağır mavi palto üstüne tam uydu. Daha doğrusu uyar gibi oldu. Fakat hemen ısınmasını sağladı.

"Teşekkür ederim."

Üniformalı polisin eline bir çift kumaş eldiven ve tenekeden birkaç işaret tabelası tutuşturdu. Sonra birlikte yola koyuldular. Üzerindeki paltoyla adamın önünde Landwehr Kanalı'nın kıyısına doğru yürürken, artık kendisini az önceki kadar izleniyor hissetmiyordu.

Araba, sanki hiç fren yapmadan demir çiti kırıp geçmişti. Çubuklar aşağı doğru bükülmüş, yer yer yuvalarından fırlamış ve suya düşmüştü. Adeta kocaman bir yumruk yemiş gibiydi. Onun talimatı üzerine polis, bir numaralı tabelayı çitin kırıldığı yere koydu. Hiçbir yerde işaretlenebilecek bir fren izi bulamadı. Zaten Horch'un takip ettiği güzergâhı kestirmek bile çok zordu. Kıyıdaki ağaçlardan birinin kabuğu kısmen sıyrılmış ve üzeri açılınca ortaya çıkıveren tahta, köprüden yansıyan far ışıklarında ıslak ıslak parlıyordu. Araba, kıyıdaki çite çarpmadan önce burayı sıyırıp geçmiş ve ağaç onu durduramamış, olsa olsa yönünü değiştirmişti. Araba ağaca cepheden toslamış olsa, belki onu kanaldan çıkarmaları gerekmeyecekti ama direksiyon başındaki adamın durumu buna rağmen şimdikinden daha iyi olmayacaktı. Yine de, en azından yüzü bu kadar güzel kalmayacaktı. Ağaçla kanalın kıyısı arasındaki mesafeyi gözleriyle ölçtü. Sadece birkaç metreydi. Çitteki kırığa bakılırsa, arabanın kanal kıyısına neredeyse dik açıyla yaklaşmış olması gerekiyordu. İyi ama ağacı sıyırmadan önce hangi yönden gelmişti? Etrafına bakındı. Birden bu vaka ilgisini çekmeye başladı, içine bir kuşku doğmuştu.

Polise birkaç talimat daha verdikten sonra kanaldan Yorckstrasse'ye doğru uzanan Möckernstrasse'ye girerek, birkaç adım yürüdü. Yolun sadece sol tarafında binalar vardı. Sağ tarafta, tuğlalardan örülmüş yüksek bir duvar yol boyunca uzanıyordu. Duvarın arkasında Anhalter Yük İstasyonu'nun arazisi vardı. Sokağın kenarındaki ağaçların altına birkaç araç park etmişti. Araçların yakınında yürümeye başladı. Sokak lambalarının ışıkları burayı aydınlatmaya yetmediğinden zorladığı gözleri nihayet aradığını simsiyah bir BMW'nin arka çamurluğunda buldu. Cilanın sıyrıldığı kısım açık renkti. Krem rengi. Artık kuşkusu, yerini kesin duygulara bırakıyordu. Polisi yanına çağırdı.

Karakol Amiri Kemmerling'in, kollarıyla kavradığı bir tomar teneke tabelayla uslu uslu Charly'nin peşinden gittiğini göz ucuyla görmüştü. Adam centilmen birine benziyordu, kendi paltosunu bile onun omuzlarına atmıştı. Al işte, genç kadının şimdi balo elbiseleriyle soğukta dolaşmak zorunda kalması kendi suçu olduğu halde, bu *onun* aklına hiç gelmemişti. Yapacak birşey yoktu, Başkomiser Wilhelm Böhm kaba saba bir adamdı işte. "Saçmalama," diye düşündü ve arada bir üzerine vuran ışıklarla parlayan Horch'a döndü. "Nah, benim suçum! Hayır, bu tamamen, Landwehr Kanalı'ndan çıkardıkları kimliği bilinmeyen bir adamın suçu, sadece ve sadece onun suçu. Akşamımızı berbat eden o."

Charly'nin bağırdığını ve soğuktan titreyen karakol amirinin tekrar hareketlendiğini fark etti. Bir kadının talimatlarını yerine getirmenin adama ağır geldiği çok belliydi. Kemmerling, bir de Charlotte Ritter'in kriminal polis olmadığını bilse, parmağını bile kıpırdatmazdı herhalde, diye düşündü. Zaten Böhm de bunu ona o yüzden söylememişti. Kadınların polis örgütünde işi zaten yeterince güçtü. Charly'ye güvenebileceğini biliyordu. Başka hiç kimseyi bulamadığı bu gece bu çok önemliydi. Şimdi tek sorun, Charly dışarda delil topladığından, elinde stenograf kalmamasıydı. Böhm kendi notlarını kendi alma alışkanlığını artık tamamen kaybetmişti. İri pençelerinde tuttuğu bloknotu bile Gräf'ten ödünç almıştı.

Başkomiser, arka kısmı birkaç basit işlemle küçük bir büroya

dönüştürülebilen Cinayet Masası arabasının kalın kaplamalı koltuğuna oturmuş, ellerindeki tek görgü tanıklarının ifadesini alıyordu. Horch kanalın çitini parçaladığında Tempelhofer Ufer'de park eden bir arabada oturmakta olan bir adam ile genç bir kadındı bu tanıklar.

Sorgu pek verimli geçmiyordu. Belli ki, olay anında çift çok meşguldü; ikisi de fazla bir şey görmemişti. Araba karanlıkta ışıksız gelmiş olmalıydı. Ancak çarpmanın gürültüsüyle yerlerinde sıçramışlardı. Fräulein Wegener, araba gürültüyle suyun yüzeyine çarpmadan önce sadece motorun bağırtısını ve lastiklerin gıcırtısını duyabilmişti. Adam ise hiçbir şey görmemişe benziyordu. Arabalarından inmiş, kıyıya koşmuşlardı. Horch suyun yüzeyinde kısaca iki yana sallandıktan sonra burun üstü dikilip hızla batarken, çaresizlik içinde seyretmekten başka bir şey gelmemişti ellerinden. Yardım etmek için çok geç olduğunu anladıkları anda polise haber vermişlerdi.

"Başka herhangi bir şey gördünüz ya da duydunuz mu?" diye sordu Böhm. "Fren sesi? Veya şoför bağırarak yardım istedi mi? Araba batarken içinde başka kimse var mıydı?"

Fräulein Wegener bütün sorulara, "Hayır," diye yanıt verdi. "Bana sorarsanız, şuurunu tamamen kaybetmişti. Araba batarken kılı bile kımıldamadı. Belki de sarhoştu."

"Ya da çoktan ölmüştü," diye düşündü Böhm. Bloknotuna baktı. Fazla bir şey yazmamış, tuttuğu az sayıda notu ise kendi bile okuyamıyordu.

"Hmın," dedi ve ayağa kalktı. "Sanırım soracaklarım şimdilik bu kadar. Kimliklerinizi kaydettik zaten." Cinayet Masası arabasından indiler. Böhm ikisini oracıkta bıraktı. Möckernbrücke üzerinde tanıdık gelen bir silüet görmüştü.

Köprüdeki adamın, "İnsanlığın geliştiğini görmemek mümkün değil," dediğini duydu. "Artık suda bulunan cesetler araba bile kullanıyor."

Wilhelm Böhm, Dr. Magnus Schwartz'ı yıllardan beri tanıyordu. Doktorun sinik tarzı meslek icabıydı. Kriminal polisler de öyleydi. Asıl işi üniversitede profesörlük olan adli tıp uzmanıyla arası belki de bundan bu kadar iyiydi.

"İyi geceler, Doktor Bey! Sizi operadan mı topladılar?"

Direksiyonun ardındaki ölünün üzerine eğilmiş olan Schwartz döndü. Paltosunun altına takım elbise giymişti.

"Ha, Böhm! Bu işin arkasında sizin olduğunuzu tahmin etmem gerekirdi!" Doktor elini sıktı. "Hayır, operaya gitmem. Fazla gürültülü geliyor bana. Dekanın daveti vardı. Alman düşünce dünyasının seçkinlerinin biraraya geldiği düşünülürse, oldukça sıkıcı sayılabilecek sohbetler oluyordu."

"Demek sizi oradan kurtardığımıza seviniyorsunuz."

"Bunu sakın karıma söylemeyin ama!"

Böhm cesedi işaret ederek, "Eee?" diye sordu.

"Asla inanmayacaksınız, sevgili Böhm, ama bu adam ölmüş."

"Gerçekten mi?" Böhm şaşırmış gibi yaptı. "Bir uzmanın düşüncesinin üstüne yok doğrusu!"

Doktor ölünün kaliteli kruvaze ceketinin ve gömleğinin düğmelerini açtı. Sonra ağzının içine baktı. "Ölüm nedeni henüz belli değil," dedi bir süre sonra. "Fakat büyük ihtimalle suya düşmeden önce ölmüş. Daha başka değerlendirmelerimi de duymak ister misiniz? Yoksa yarın öğlene kadar sabredebilir misiniz? O zamana kadar ciğerlerinde su olup olmadığını da biliyor olurum."

Böhm hiçbir şey söylemedi.

"Tahmin etmiştim zaten," diye mırıldandı doktor. "O zaman, bundan sonra söyleyeceklerimin hepsi tahminden ibarettir ve hiçbirinin doğruluğu için garanti veremem – yarın resmi sonuçları alana kadar. Erkek cesedi, boyu bir yetmişten uzun, yaklaşık altmış beş kilo, otuzlu yaşlarının ortasında, kötü dişler, ölüm nedeni henüz bel..."

"Dişleri mi kötü?"

"Orası kesin, bu bir tahmin falan değil."

"Demek dişçiden korkuyormuş."

"Sanmam. Ağzının içinde gördüğüm, müdahelelerle daha da beter hale getirilmiş manzaraya bakılırsa, bir dişçiye gitmiş. Fakat kötü bir dişçiye. Doğrusunu isterseniz, doğru dürüst bir diş bakımı yaptırmaya parası yetmemiş gibi görünüyor."

"Ancak yeni bir araba kullanıyor ve kaliteli bir takım elbise giyiyor. Bu adam neredeyse sizden bile şık, Doktor Bey."

"Belki de parasını dişçilerden çok arabalara ve elbiselerine yatırmıştır. Biliyorsunuz, insanlar kıyafetleriye ölçülür," diye akıl yürüttü Doktor Schwartz. "Hele arabalar! Bu Horch'lar çok kaliteli! Meslektaşım Karthaus'un da böyle bir arabası var. Kıskandığımı sanmayın – yolda kalmayıp, kanala düştükten sonra insanın böyle bir alete ne ihtiyacı olabilir ki..?"

"Sanırım bu, arabadan çok, sürücünün yetenekleriyle alakalı." Böhm, ölünün harap olmuş ellerini işaret etti. "Böyle bir şey adamı öldürebilir mi, doktor?"

"Sevgili Böhm'cüğüm, bir insan hemen hemen her şeyden ölebilir." Schwartz işaret parmağıyla gözlüğünü düzelttikten sonra deri parçaları, et ve kemikten ibaret bulamacı daha yakından inceledi. "İğrenç," dedi sonunda. "Canı çok yanmış olmalı ama büyük olasılıkla bundan ölmemiştir."

"Ne acaip," diye mırıldandı Böhm kendi kendine.

"Sevgili Böhm'cüğüm! Bir insanın ne badireleri sağ atlatabileceğini anlatsam inanmazsınız!"

"Hayır, ben suratını kastediyorum." Böhm bir rüyadan uyanmış gibiydi. "Ölmeden önce çok acı çeken bir adam böyle mi bakar?"

Schwartz yanıt vermeden ölüye baktı. Böhm haklıydı. Ceset mutlulukla gülümsüyor gibiydi.

6

Saat altıyı çeyrek geçeden beri yollardaydılar. İnsanları yataklarından topluyorlardı. Her yer aranıyordu. Sadece evler değil, çatı araları ve kilerler de. Polis memurları çöp kutularında bile silah bulma peşindeydi. Sadece Neukölln olağanüstü hal bölgesinde sekiz ekip görevliydi. Ayrıca kriminal polis memurları vardı. Hermannstrasse'ye bu kadar çabuk döneceği Rath'ın aklının ucundan bile geçmemişti.

Mayıs olayları üçüncü gününde de devam ediyordu. Komünistlerle polisler arasında devamlı çatışmalar çıkıyor, sık sık silah sesleri duyuluyordu. Wedding ve Neukölln sokaklarında savaş vardı. Hermannstrasse'de inşaat malzemesinden barikatlar kurul-

muş, bazı sokaklarda bütün sokak lambaları taşlanarak devre dışı bırakılmıştı. Karanlıktan yararlanan gençlik çeteleri dükkânları yağmalıyordu. Hatta bir önceki gece serseriler Selchower Strasse'deki 202. karakolu bile taşa tutmuştu. Daha pazar günü König Operasyonu'nu başlattıkları karakol ayaktakımının hedefi olmuştu. Meslektaşları silah bile patladığını anlatıyordu. Olaylar ancak bir panzer ve iki kamyonla gelen bir ekibin müdahelesiyle bastırılabilmişti.

Bu tip olaylar komünistlerin hükümeti devireceği korkularını kamçılıyor ve polisleri daha da kışkırtıyordu. Sokağa çıkan, hele işçi semtlerinde sokağa çıkan polisler huzursuz ve her an silah çekmeye hazırdı.

Rath, meslektaşlarının genel ruh halinin histeri sınırlarında dolaştığı kanısındaydı. Wolter'le birlikte Neukölln'deki operasyona gitme emri aldığında soğukkanlı davranmaya çabaladı. Emniyet Müdürü Zörgiebel, kriminal polisi 3 Mayıs sabahı olağanüstü hal bölgelerinde arama yapmakla görevlendirmişti. Toplum polisi ekipleri sabahın köründe semti Hermannstrasse'nin iki ucundan Boddinstrasse'den Leykestrasse'ye kadar kuşatmıştı. Koca bir ilçe girilmez bölge olmuş, toplum polisleri oraya giden sokakları tutmuştu. Oraya buraya asılmış tabelalar, gerekirse silah kullanılacağını duyuruyordu.

Sonra evlerde aramalar başlamıştı. Önce ekiplerdeki memurlar avlulara giden geçitleri tutuyor, ardından ikişer kriminal polisin idaresinde üniformalı birlikler bütün blokları, avlular da dahil olmak üzere binaların arka kısımlarını tarıyordu. Tepkiler hemen hemen her yerde aynıydı: Erkekler küfür ediyor, kadınlar öfkeyle bağırıyor, çocuklar ağlıyordu. Ama ortada silah yoktu. Sabah saatleri ilerledikçe Rath, insanların olacaklardan önceden haberdar olduğuna inanmaya başlamıştı. Girilmesi yasaklanan bütün bölgede olaylar yavaş yavaş duyuluyordu.

Altı saate yakın sürede elliye yakın evi aradıktan sonra, operasyon bölgesinde tek bir toplu tabancaya el koymuşlardı. Üstelik silahına el koydukları adam komünist bile değildi! Gerçi adamın mutfağında duvara asılı bir bezin üzerinde, dini bütün insanların evindeki İncil alıntıları misali, Enternasyonal marşının metni

yazılıydı ama bu işçi sosyal demokrattı. Emniyet Müdürü gibi bir sosyal demokrat. Bu operasyon Rath'ı giderek çileden çıkarıyordu. Bruno'ya baktığında, onun da benzer duygular içinde olduğu hissine kapılmıştı. Bu yaptıklarının kapasitelerin boşa harcanmasından başka hiçbir anlamı yoktu!

Oysa daha o sabah, Leykestrasse'nin de kendi listelerinde olduğunu fark ettiklerinde sırıtmışlardı. Karstadt inşaatını çevreleyen iskelede enseledikleri yeni muhbirleri kokainci Franz Krajewski de orada oturuyordu. Sabahın yedisini biraz geçerken zilini çaldıklarında kapıyı gerçekten de porno imparatoru açmıştı. Bir sürü üniformalı polis yanından geçip evine daldığında Krajewski'nin ödünün patladığı suratından belliydi. Kocaman açtığı gözlerle Rath ve Wolter'e bakmıştı. Bir an onu titremesiyle başbaşa bırakmışlar, sonra Amca adama siz diye hitap ederek, standart açıklamayı yapmış, bu polis operasyonunun, bütün mahallede gerçekleştirilen rutin bir silah araması olduğunu anlatmıştı. Bunun üzerine Krajewski biraz rahatlamıştı. Yine de asabiydi. Toplum polisleri orada silah ve el bombası aramayı akıl etmeden önce erken davranıp mutfağa giren ve şeker kutusundaki kokain torbasını alan Rath onun huzursuzluğunun nedenini anlıyordu.

Bugün 2. Wilhelm'e pek benzemeyen adama, "Bizimle bundan birkaç gün önce karşılaşmış olmaktan ne kadar mutlu olman gerektiğini anlıyorsun, değil mi?" diye çıkışmıştı. "Yoksa şimdi evinde silah bulacak ve seni götürecektik."

Krajewski, "Bu zaten nasıl bir saçmalık ki?" diye sordu.

"Yanlış semtte oturuyorsun. Çok fazla komünist var. Böyle bir yerde mutfağında ne sakladığına dikkat edeceksin."

Krajewski'nin benzi atmıştı. Vedalaşma vakti geldiğinde toplum polisleri çoktan bir kat yukarı çıkarken Rath, alnını damla damla ter kaplayan Krajewski'nin yanında bir süre daha kalmış, eline bir kâğıt mendil tutuşturmuştu: "İyi kahvaltılar!"

Saat on ikiyi biraz geçiyordu. Bu arada ev ev, daire daire üç blok ilerlemişlerdi. Üstelik operasyon listelerinin sonuna varmalarına daha çok vardı.

Her dairesinde kızgın suratlarla karşılaştıkları, kiracıların öfkeli protestolarına göz yummak zorunda kaldıkları bir binayı daha

bir tane bile silah bulamadan tam terk etmişlerdi ki, Wolter Rath'a sessizce, "Bana yetti!" dedi.

"Bu pis bir iş," diyen Amca, toplum polisleri avludaki çöp kutularını karıştırmaya başladığında bir sigara yaktı.

Rath başıyla onayladı. "Üstelik hiçbir şey bulamıyoruz."

"Yoksa buna şaşıyor musun? Zaten çatışanların hepsi sokakta. Thälmann'ın adamları silahlarını da gizli yerlere saklıyor. Bu yüzden IA'nın biraz daha uyanık olması lazım. Silah depolarını boşaltmak yerine, işçi evlerini arıyoruz." Wolter, Siyasi Polis'ten iğrendiğini saklamıyordu. Yarı içilmiş sigarasından son bir nefes çekip avluya fırlattı. "Bu kriminal polislik bir iş değil ki. Bu işi mavi üniformalılar yalnız da yapabilir," dedi ve genç bir polisin elindeki kancalı sopayla kül ve çöpleri karıştırdığı çöp kutularının yanına yürüdü. Bazı talimatlar verdi ve polisin eline bir adres listesi tutuşturdu. Sonra Rath'ın yanına döndü.

"Biz önce Hermannstrasse'ye gidip şu tabancayı teslim edelim ve bir ara raporu verelim," dedi. "Orada operasyona katılanlar için bir de iaşe noktası var. Bildiğimiz, güzelim sahra mutfağı. Midem öyle kazınıyor ki!"

Polis, Hermannstrasse 207 adresinde el koyduğu iki dairede bu büyük operasyon için bir idare merkezi kurmuştu. Rath ve Wolter yola koyuldu.

Binanın kapısından kaldırıma çıkarken Wolter, "Kim bilir, belki yolda bir yağmacı ya da barikat kuran birini de yakalarız," dedi. "O zaman, bugün en azından anlamlı bir iş de yapmış oluruz."

Sokakta iki polis dışında kimsecikler yoktu. Kırılmış bir-iki vitrin gördüler ama herhangi bir yağmacıya rastlamadılar. Sadece Hermannstrasse'ye girdiklerinde birkaç kişiyle karşılaştılar. Aralarında gözaltına alınması gereken kimse yoktu. Gazlı sokak lambalarının hepsi taşlarla kırılmış, camlar kaldırım taşlarının üzerinde çıtırdıyordu. Bazı noktalarda metro inşaatı için dizilmiş tahtalar devrilmiş, yola yayılmıştı. Bunlara barikat değil, en fazla trafiği biraz aksatacak ufak tefek engeller denebilirdi. Ancak yolda hiç araba yoktu. Bugün Herrmannstrasse'de elektrikli tramvay da çalışmıyordu. Toplum polisi olaylı bölgeyi tamamen kuşatmıştı. Polis istemedikçe kimsenin girip çıkması mümkün değildi. Genç ser-

seriler tramvayları durdurup, vagonlarını tahrip ettiğinden beri, belediye otobüs ve tramvaylarını komünist semtlerine zaten göndermiyordu.

Silahlar patladığında Rath ve Wolter daha Hermannstrasse'de sadece birkaç adım yürümüştü. Süratle bir evin giriş kapısında siper aldılar. Bunlar komünistlerin keskin nişancıları mıydı yoksa? Bütün sabah sakin durmuşlardı. Amca tabancasını çekti, Rath da onu izledi ve Mauser'inin emniyetini açtı. Karstadt iskelesindeki olay onu çok etkilemişti. Kafasını dikkatle evin giriş kapısından dışarı uzattı. Ateş edenler komünist değildi! Hermannstrasse'de ilerleyen bir panzerin makineli tüfeği düzensiz aralıklarla takırdıyor, kurşun ve alev püskürtüyordu.

"Geri zekâlılar!"

Rath geri çekildi ve evin girişine iyice yapıştı. Ne boktan bir işti bu! Tıpkı savaşta olduğu gibi kendi adamlarının ateşine maruz kalıyorlardı!

"Bunlar bizimkiler," dedi Wolter'e. Silahlarını tekrar yerlerine yerleştirdiler. Sivil giyimli adamların evlerin girişinde ellerinde tabancayla durması tehlikeliydi, başkalarıyla karıştırmak çok kolaydı. Sokaktan yüksek bir ses duydular. Megafondan gelen ses, "Dikkat, dikkat! Bu bir polis anonsudur!" dedi askeri bir tonda. "Sokağı boşaltın! Pencerelerden uzak durun! Aksi halde ateş açarız!"

"Gerçekten mi," diye düşündü Rath, demek ateş açacaklardı. Ne kadar da erken haber veriyorlardı. Biz kez daha köşeden baktı. Panzer ilerlemeye devam ediyordu. Hâlâ sokakta olan az sayıda insan binaların giriş kapılarına doğru kaçışıyordu. Panzeri, iki kamyon dolusu toplum polisi takip ediyordu. Adamlar yola atlamış, karabinalarını ateşlemeye hazırlanıyordu. Rath genç adamların ne kadar asabi olduğunu hissediyordu. Korku dolu gözlerle pencerelerde keskin nişancı arıyorlardı. Silahları ateşlenmeye hazırdı. Kısa bir sükûnet oldu, özel aracın makineli tüfeği sustu. Sonra bir karabina patladı. Bir pencerenin camı kaldırımda çatırdadı.

Megafondan bir kez daha, "Pencerelerden uzaklaşın" anonsu yapıldı ama karabinaların patırtısı içinde kayboldu gitti. İlk patlama ipleri koparmıştı.

Sanki bu şekilde kafasını kurşunlardan ve tepeden yağan camlardan koruyabilecekmiş gibi ellerini başının üzerinde kenetlemiş bir adam kaldırımda iki büklüm koştu. Onların yanına, binanın girişine geldi ve cebinden bir anahtar çıkararak ağır bina kapısının kilidini açtı.

"Haydi, girin," dedi ve kapıyı araladı. "Aynasızlar sizi haklamadan içeri girin." Bir an tereddüt ettiler, sonra eve daldılar. Adam artık onlarla ilgilenmiyor, koşa koşa merdivenleri çıkıyordu. Rath binanın kapısını çarparak kapattı ve adamın arkasından bakakaldı.

"Bu ne boktan iş! Sokağı boşaltıyorlar! Özel araç kullanıyorlar! Böyle bir operasyon yapıldığını bize neden kimse haber vermiyor?"

"Hiç bilmiyorum," diye karşılık verdi Wolter. "Herhalde, bütün bunları sosyal demokratlar planladığındandır."

Sokaktan yine silah sesleri geldi. Çok yakında kurşunların vızıldadığını duydular. Rath başıyla arkayı işaret etti. Merdiven aralığının en art taraflarına çekildiler. Burası serseri kurşunlar ve seken mermilere karşı korunaklıydı. Ne olur, ne olmaz.

O anda bir çığlık duydular.

"Hayır!"

Acıdan ya da korkudan kaynaklanan bir çığlık değildi bu. Daha çok dehşet ifade ediyordu.

İki polis kısaca gözgöze geldi, sonra merdivenleri süratle tırmanmaya başladı. Birinci katta bir dairenin kapısı açıktı, içeri daldılar. Onları küçük burjuvaziye özgü bir teklifsizlik ve konfor karşıladı; odalarda her şey tertemiz ve yerli yerindeydi. Etraflarına baktılar. Ne kimseyi gördüler, ne de duydular. Komşu dairede, dışarıda olup bitenler kendisini hiç ilgilendirmiyormuşçasına, Richard Tauber cızırtılı bir gramofon sesiyle şarkı söylüyordu. Açık duran balkon kapısından sokağın gürültüsü geliyordu. Arada bir birisi bağırıyor, silah sesleri artık tek tük geliyordu. Sokağı boşaltmakla görevli ekip uzaklaşıyordu. Sessiz bir esinti uzun perdeyi şişirdi ve odanın içine doğru dalgalandırdı.

Balkonda iki kadın yatıyordu. Huzur içinde, uyur gibi. Fakat uyumuyorlardı. Kafaları ve göğüslerindeki yaralardan kan sızıyordu. Çığlık, iki kadından daha yaşlıca olanın üzerine eğilmiş olan

adamdan gelmiş olmalıydı. Az önce kendilerine kapıyı açan adamı tanıdılar. Artık bağırmıyor, sessizce ağlıyordu. Ölünün kafasını kucağına almış, kan içindeki saçlarını okşuyordu. Sessizce, duyulmayacak kadar sessiz, tekrar konuştu.

"Martha," dedi. Hep o tek kelime: "Martha!"

Rath boğazının düğümlendiğini ve düğümün giderek büyüdüğünü hissetti.

Vitrinine dışardan kalaslar çivilenmiş dükkân hemen hemen hiç gün ışığı almıyordu. Tezgâhın arkasında duran adam aslında hiç de kasaba benzemiyordu. Çok zayıf ve soluk yüzlüydü, avurtları çökmüştü. Mesleği hakkında tek ipucu beyaz önlüğündeki kan izleriydi.

Bir de, verdiği selam.

"Ne arzu edersiniz?"

"Polis," dedi Rath ve kimliğini gösterdi.

On beş dakikadır dolaşıyordu. Anlaşılan Hermannstrasse'de kimsenin telefonu yoktu. Bulduğu tek telefon kulübesinde de telefon bozuktu. Ancak Wilhelm Prokot'un kasap dükkânının kapısında üzerinde bir telefon sembolü olan tabelayı gördüğünde aradığını bulmuştu. Tabelada *Telefon* yazıyordu. *Her arama 20 Pfennig.* Bu telefon kulübelerindeki fiyatın iki katıydı ama olsun, önemli olan bir telefon bulmuş olmasıydı.

"Ben de dışardaki bu patlama çatlamalara rağmen birisinin alışverişe çıkmış olmasına şaşıyordum," diye homurdandı kasap. "Adamlarınızla dükkânı işgal etmek mi istiyorsunuz?"

Rath başını iki yana salladı. "Sadece telefon etmem gerekiyor."

"Arkada," dedi kasap ve başıyla bir kapıyı işaret etti. "Fakat bedava değil."

"Endişelenmeyin, görev icabı telefon edeceğim, parasını devlet ödeyecek."

Rath adamın peşinden dükkânın arka bölümüne doğru yürüdü. Koridorun duvarında bir telefon asılıydı. Hermannstrasse 207'yi bağlattı. Meraklı kasap kapıda bekliyordu.

Rath, "Sizin yapacak başka işiniz yok mu?" diye çıkıştı adama.

"Yok," dedi Prokot. "Meslektaşlarınız bütün müşterilerimi kaçırıyor." Sonra dükkânın ön kısmına döndü.

Rath'ın şansına hat meşgul değildi. Telefonu bir karakol amiri açınca, Rath operasyonu yöneten üst rütbeli bir polisle görüşmek istediğini söyledi. Kısa cümlelerle ölümle sonuçlanan olayı anlattı ve aynı kısalıkta talimat aldı: Kimlik belirleyin, kanıt toplayın, tanıkların ifadesini alın. Cesetleri bir doktor kontrol etsin, sonra oradan aldırın. Bunlar, eskiden yaptığı cinayet soruşturmalarından çok iyi bildiği işlemlerdi. Kendisine acemi muamelesi yapılmasına öfkelendi.

Kasabın eline iki on Pfennig tutuştururken, "Buralarda bana tavsiye edebileceğiniz bir doktor var mı?" diye sordu.

"Nereniz ağrıyor?"

Rath, Berlinlilerin espri anlayışını sevmiyordu. Bu aptalca yorumu duymazdan geldi. Yine de, "Bekliyorum," derken, sinirlendiğini saklamaya çalışmıyordu.

"Şanslısınız," dedi kasap. "Hemen yukarda, bu binada bir doktor var."

Doktorun muayenehanesi kasap dükkânının tam üzerindeydi. Muayenehanenin kapısının yanındaki tabelada *Dr. Peter Völcker, Pratisyen Doktor* yazıyordu. Bekleme odası boştu. Kimliğini gösterdiğinde sekreter şaşkınlıkla baktı. Rath kısaca, "Acil bir durum," dedi. "Bir doktora ihtiyacım var." Kadın onu doktorun odasına götürdü. Dr. Völcker yazı masasına oturmuş bazı formlar dolduruyordu. Doktor kasaptan da zayıftı; sert ve zühdi bir insan izlenimi veriyordu. Rath ona kısaca durumu anlatırken, kendisini ilgiyle dinledi. Paltosunu ve şapkasını aldı, yazı masasının yanında duran doktor çantasını kaptı. Sekreteri evine gönderdi.

"Kapatıyoruz, zaten bugün kimsenin geleceği yok," dedi. "Polis dışarda atış talimi yaparken sokağa çıkmaya kimse cesaret edemiyor."

Bu cümlenin Rath'ı kuşkulandırması gerekirdi ama o aldırmadı bile. Dr. Völcker hakkındaki gerçeği ancak acılı kocayı yatıştırmak için Wolter'in kaldığı eve geri döndüğünde öğrendi. Wolter, o arada kendini biraz toplamışa benzeyen adamla birlikte oturma odasındaki masaya oturmuştu.

Doktoru görür görmez, "Bula bula bunu mu getirdin?" diye sordu.

Başkomiser kendisini nasıl görmezden geldiyse, Völcker de onu görmezden geldi. Acılı kocayı kısaca selamlayıp, başsağlığı diledi, sonra balkonda kayboldu.

Rath olanlardan hiçbir şey anlamamış, bön bön bakıyordu. "Tanışıyor musunuz?"

Wolter, dul kalan kocanın da balkona çıkmasını bekledikten sonra meslektaşını bir kenara çekti.

"Başımıza iyi bir bela açtın," diye başladı söze.

Daha ilk cümleleri duyduğunda Rath, bela sözünün hafif kaldığını kavradı.

Dr. Peter Völcker sadece doktor ve Neukölln Sağlık Dairesi Müdürü değil, aynı zamanda Komünist Partisi temsilcisi olarak ilçe yönetiminde makam ve söz sahibiydi. Polis çevrelerinde ünü kötüydü. Polislerle komünistler herhangi bir yerde birbirine girdiğinde hep soruşturma açılmasını talep etmeyi seven, huysuz biri olarak tanınıyordu. Tabii polislere açılan davalar da buna eşlik ediyordu.

Dr. Peter Völcker'in kimliği hakkındaki kısa açıklamayı dinleyen Rath, "Çok pis bir adammış," dedi.

"Çok iyi söyledin," dedi Wolter. "Fakat artık yapacak bir şey yok. Kendini suçlama." Arkadaşının omzunu sıvazladı. "Gel, komünist doktoru çok uzun yalnız bırakmayalım. Kim bilir, bizi suçlamak için neler bulur."

Balkona çıktıklarında iki kadın hâlâ onların bulduğu gibi yatıyordu ama belli ki doktor onları incelemişti. Şimdi balkonu çepeçevre saran ahşap siperliklerden birinin önünde durmuş, tahtayı kurcalıyordu. Dul koca da yine karısının cesedinin üzerine eğilmişti.

Wolter, "Doktor, eğer işiniz bittiyse, ölüm belgelerini doldurun verin," dedi. "Cesetler burada gereğinden uzun kalmasın. Öldüklerini tespit ettiniz mi? O zaman fazla zaman kaybetmeyin ve muayenehanenize dönün. Orada mutlaka, nasırlarını almanızı bekleyen ayak takımından birkaç kişi vardır."

"Ağır olun, sevgili komiserim," diye karşılık verdi Völcker umursamadan. "Şu anda ölüm nedenini tespit etmekle meşgulüm."

Döndü ve iki polise büyük ve sipsivri bir mermi gösterdi. "İşte!"

"Bu da ne demek oluyor?" diye sordu Wolter. Rath, meslektaşının sinirlerine hakim olmakta zorlandığını fark etti.

"Bunu tanıyor olmanız lazım. Polis kurşunu. Bu insanlar arkadaşlarınızın canını aldığı ilk kurbanlar değil." Rath, Völcker'in ses tonunun dayanılmaz bir kendini beğenmişliği ele verdiğini düşündü. Doktorun sözleri dul kalan adamı da ayılttı, adam dikkat kesildi.

"Sevgili doktor!" Wolter sesini yükseltmişti. Güvenlik sübapları açılarak, içinde oluşmuş yüksek basıncı medeni bir tıslamaya dönüştüren bir düdüklü tencereyi andırıyordu sesi. "Olağan iş bölümünü bilmiyor olabilirsiniz. Fakat sizin göreviniz ne delil toplamak, ne de herhangi bir sonuç çıkarmak! Hele acele sonuçlara varmak hiç sizin işiniz değil!" Mermiyi doktorun elinden çekip aldı. "Bunun bir polis kurşunu olup olmadığını önce araştırmamız la..."

"Katiller!"

Koca ayağa kalkmıştı. Suratı artık beyaz değil, kıpkırmızıydı ve öfkeyle çarpılmıştı.

Tekrar, "Katiller!" diye bağırdı ve Wolter'in üzerine çullandı. Rath önce adamı yakalayıp geri çekti, sonra da kolunu arkasına kıvırdı.

"Sakin olun," dedi. Adam baştan çırpınmaya devam ettiyse de, gitgide sakinleşti ve sonunda hıçkırmaya başladı. Rath onu avutmak için omzunu sıvazladı.

"Ne halt ettiğinizi gördünüz mü?" Artık Wolter gerçekten bağırıyordu. Völcker hafif bir korkuyla ürperdi.

"Ben mi? Bu adamı dul bırakan ben değilim," diye yanıtladı doktor.

"Yani benim yaptığımı mı söylemek isti..."

"Bruno!" Rath, birazdan bu defa Wolter'i tutmak zorunda kalmaktan korkuyordu. Amca söyleyeceklerini cümlesinin orta yerinde kesip, arkasını döndü. Adeta komünist doktorun gırtlağına yapışacak gibiydi ama kendini tutuyordu.

"Sevgili doktor," diye konuşmaya devam etti, "Bir bilim adamı olarak böyle bir göreve aslında tarafsız yaklaşmanız gerekir. Sizin bu iş için doğru kişi olduğunuzdan kuşkuluyum." Rath'a dön-

dü. "Charité'den Doktor Schwartz'ı ara. Bu ikisini o incelesin, o bu alanda daha tecrübeli."

Rath iki kavgacı horozu orada yalnız bıraktı. Biraz sonra yine Wilhelm Prokot'un dükkânındaydı. Kasap, telefona giden polise eşlik ederken pişkin pişkin sırıtıyordu.

"Nasıl?" diye sordu. "Doktor size yardımcı olabildi mi?"

Dr. Völcker'i tavsiye ederek, polise ne kadar yardımcı olduğunu bildiğine hiç kuşku yoktu. Rath yumruğunu o sırıtan suratın orta yerine yapıştırma arzusu hissetti. Fakat sinirlerine hakim oldu ve telefonu Charité'ye bağlattı.

Siyah araç, sanki arkadaki iki kadına herhangi bir faydası olabilirmiş gibi sürat yapıyordu. Rath şoföre baktı. Sokağa çıkma yasağı olan bölgeyi arkalarında bıraktıklarından beri adam kaçar gibi gaz pedalını köklüyordu.

"Yavaş," dedi Rath. "İki ceset yeter."

Kelimeleri yuttuğundan söyledikleri anlaşılmayan şoför ayağını gazdan hafifçe kaldırdı. Ama isteksizce. Az önce de zaten, Charité'nin morguna gittiklerini öğrenince mırın kırın etmişti. Dr. Schwartz, kendisi oradan ayrılamayacağı için, ölen iki kadını yanına getirmelerini istemişti. Wolter evde kalmış, Rath'ın morg aracına binmesi gerekmişti. Kötü kaplanmış koltukta şoförle arasında Dr. Völcker oturuyordu. Kızıl doktor onlarla birlikte gitmek için ısrar etmiş, Wolter de kabul etmişti. Böylece Amca, her işe karışan bu serseriden kurtulmuştu. Adam şimdi Rath'ın başına bela olmuştu.

Araçtaki ikinci görevli bu nakliyata kaç kişinin eşlik edeceğini duyunca şikayete başlamıştı. "Bu ekip arabası değil ki, morg arabası!" Fakat sonra homurdana homurdana yerini onlara terk etmişti. Şimdi arkada, sağa sola sallanan çinko tabutların arasında oturuyordu. Her virajda adamın gizlemek için hiç çaba sarf etmediği küfürler duyuluyordu. Şoför ise hıncını sanki gaz pedalından çıkarıyordu. Rath devamlı bir yerlere tutunmak zorunda kalıyordu.

Gözleri açık olmasına rağmen, arabanın penceresinin önünden geçen dünyayı pek de algılamıyordu. Kottbusser Damm'daki tra-

fiği, Oranienstrasse'de cuma günlerine özgü hareketliliği görüyor, fakat bu ona gerçek değil, sanki bir rüyaymış gibi geliyordu. Nihayet Neukölln'ü arkalarında bıraktıklarında kentin çehresi değişti. Her şey yine normale dönmüştü sanki. Buradan sadece birkaç kilometre ötede olağanüstü hal olduğuna, ateş edildiğine, insanların öldüğüne inanmak mümkün değildi. Ölü kadınların görüntüsü Rath'ın kafasına kazınmıştı. Genç olanı sadece yirmi altı yıl yaşayabilmişti, yaşlı olanı ise elli. Kadınların kimlikleri Rath'ın paltosunun iç cebinde kurşun gibi ağırdı.

Morg aracı Hermannstrasse'den hareket ettiğinden beri Rath Völcker'le tek bir kelime bile konuşmamıştı. Göz ucuyla doktoru, buruşuk gri paltosu üzerinde büyük duran o zayıf mahluku inceliyordu. Sivri çenesinde gri sakallar uç vermiş, gözlerini, sanki sağında ve solunda kimse yokmuş gibi ileriye dikmişti.

Nihayet sessizliği bozan Rath'ın merakı oldu. Uzun süredir dilinin ucundaki soruyu mutlaka sorması gerekiyordu. Durup dururken, "Siz doktorsunuz," deyince Dr. Völcker bir an korkuyla sıçradı. "Neden komünist oldunuz?"

Neukölln'den ayrıldıklarından beri Dr. Völcker ona ilk defa baktı. "Bunu aklınız almıyor, değil mi?"

Rath, doktorun kendini beğenmiş sesine kızdı. Ondan da fazla, Völcker'in söylediklerinde haklılık payı olmasına kızdı. Gerçekten de Rath, akademisyenlerin kendilerine komünist diye hakaret edilmesine razı olmasına hep şaşıyordu. Siyasetten fazla anlamazdı. Onun gözünde komünistler, bütün büyük kentlerde lümpen proletaryanın arasından çıkmış insanlardı. Öyle bir ortamda büyüyen bir insanın başka şansı yoktu; ya haydut, ya da komünist olurdu. Ya da ikisini birden. Zaten çoğu polisin gözünde haydutlarla komünistler aynıydı. Komünistler de hırsız değil miydi? Şiddet yoluyla vatandaşın mallarını elinden almak istemiyorlar mıydı? Ceza Kanunu bunu soygun olarak adlandırıyordu, komünistler ise devrim. Nasıl, bunu bir çulsuzun kendisi için son fırsat olarak görmesini Rath biraz olsun anlayabiliyorsa, devrim çağrıları yapan aydınları ise bir o kadar anlayamıyordu. Ne istiyorlardı? Halleri, vakitleri yerinde değil miydi? Soygunu onlar bir ideolojiye dönüştürüyordu. Soygun kitlesel olarak yapıldığında adına devrim diyor ve

buna bilimsel açıklamalar buluyorlardı. Her şeyi her zaman başkalarından daha iyi bilen, sanki gerçeğe ipotek koymuş karışık kafalı bu insanlar, bu ideologlar, Rath'ın midesini özellikle bulandırıyordu. Völcker'i de bu kategoriye sokuyordu. Gerçi doktor kafası karışık birine benzemiyordu ama çok ukalaydı.

Rath susunca, Völcker konuşmayı sürdürdü: "Siz hiç, bu kentte işçilerden üstüne para istenen o küflü ve kirli deliklerden birine gittiniz mi? İnsanların oralarda hangi koşullarda yaşadığını biliyor musunuz? Daha doğrusu yaşamak zorunda kaldıklarını?"

Rath karşılık vermedi. Hiç de ihtiyacı olmadığı halde bu ukala aydınla bir sohbete giriştiğine kızıyordu. Kentin kuzeyi, doğusu ve güneyinde bulunan işçi semtlerindeki kiralık ev silolarını tabii ki biliyordu. Gerçekten yoksul semtlerdi bunlar, bundan kuşku bile duymaya gerek yoktu. Ama bu neyi kanıtlardı ki? Bu ancak işçiler için daha aydınlık binalar inşa etmenin gerekçesi olabilirdi, öyle de oluyordu zaten. Fakat komünist olmayı gerektirmiyordu! Rath, polisti. İlerlemenin kötü yanlarını, uygarlığın diğer yüzünü gayet iyi tanıyordu. Ancak sömürüye karşı mücadeleden söz edip, polise karşı mücadeleyi kasteden komünist ajitatörleri de tanıyordu. Böyle gevezelerin hakim olacağı bir dünyada ne daha iyi olacaktı ki? Canı, bu meseleyi o gevezelerle tartışmayı da hiç istemiyordu.

"Bu, kimseye kanunları çiğneme hakkı vermez," dedi sadece. O bir polisti ve polisin görevi de adalet ve düzeni korumaktı. Ya komünistler? Bu iki kavramın da kendilerine hiçbir şey ifade etmediğini daha o gün bir kez daha kanıtlamamışlar mıydı?

"Kanunları çiğnemek mi?" Völcker'in sesi yükseldi. Rath, istemeden de olsa ona tartışacak konu çıkarmış olmaktan korktu. Morg arabasının şoförü dimdik önüne bakıyordu. Rath adamın yine gaza yüklenmeye başladığını fark etti. Belli ki bu nakliyatı bir an önce ardında bırakmak istiyordu.

"Bunlar ne biçim kanun," diye sözlerini sürdürdü doktor. "Bir insana sokağa çıkmayı yasaklayan, düşüncelerini söylemeyi ve ..."

"Polislere ateş açmayı," şeklinde tamamladı Rath.

Völcker ona kötü kötü baktı. "En azından arabanın arkasındaki iki kadını vuran komünistler değil," dedi. "Onları vuran sizin değerli meslektaşlarınız!"

"Sizinkiler devamlı şiddeti övmese, sokaklar da daha barışçı olurdu! O zaman son iki gün hiç olay çıkmazdı!"

Rath'ın da sesi yükselmişti. Elinden başka türlüsü gelmiyordu, Völcker onu öfkelendiriyordu. Onu en çok kızdıran da, doktorun büyük olasılıkla haklı olmasıydı. Tahtadan söktüğü ve Wolter'in onun elinden çekip aldığı mermi tıpkı Prusya Toplum Polisi'nin karabinalarında kullanılan kurşunlara benziyordu.

Rath o mermileri iyi tanıyordu. Köln'de de kullanılıyorlardı. Aklına duruşma geldi. Hakimin masasında duran kanıtlar. Bir karabina mermisi. Mermi cinnet geçiren silahlı adamın omzunu delip geçmişti ve adamı saf dışı etmeye yeterliydi ama öldüren o değildi. Ölümcül olan, tam kalbine isabet eden başka bir mermiydi. 7,65 çapında bir mermi. Balistik inceleme, bu merminin Kiminal Komiser Gereon Rath'ın beylik silahından çıktığını kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkarmıştı.

Köln'deki o duruşmanın üzerinden daha yarım sene bile geçmemişti. Şimdi aynı Gereon Rath bir morg aracında, Berlin morguna yolculuk eden iki ölü kadına eşlik ediyordu. Hangi bölümde çalışırsa çalışsın, mesleğinde devamlı ölümle karşılaşacaktı, bunu kabullenmeliydi artık. Poliste çalışmaya karar verdiğinde de biliyordu bunu. Fakat Köln'deki olaydan beri karşılaştığı her ölü kendisini sanık sandalyesine oturtuyor ve olan biten her şeyden onu sorumlu tutuyormuş gibi geliyordu ona. Ölümlerinde hiçbir payı olmadığı halde bu iki kadın da kendisini suçluyormuş gibiydi sanki. Komünist doktor farklı düşünüyordu tabii. Rath polisti, polis kadınları vurmuştu, polis suçluydu, öyleyse komiser de suçluydu.

Spree Nehri'ni geçerken Rath, Weidendammer Brücke'deki insanları algılamadan arabanın camından dışarı baktı. Kendisiyle Völcker'in suskunluğu az öncekinden de soğuktu, buz gibiydi. Bu adamla konuşmanın bir anlamı yoktu, ikisi farklı dünyalarda yaşıyordu. Şoför, Friedrichstrasse'de karşıdan karşıya geçerken yeterince hızlı davranmayan bir yayaya korna çaldı. Adam, saygısızca bir süratle yanından geçen morg aracına korkuyla bakarak, başını iki yana salladı. Siyah araba Oranienburger Tor'da Hannoversche Strasse'ye saptı. Kısa bir süre sonra yolun sağında sarı bir tuğla bina belirdi. Charité'nin morgu onları Prusya'nın soğukluğu ve ruh-

suzluğuyla karşıladı. Hiç etkilenmeden, taştan bir omuz silkmeyle. O kadar çok ölü görmüştü ki bu bina. Bir balkonda vurulan bu iki kadınınkinden çok daha trajik vakalar görmüştü.

Yolu bilen şoför, girişten süratle geçti. Arabanın arkasındaki iki çinko tabut zangırdadı. Yine şoförün yardımcısının küfürlerini işittiler.

7

Dr. Schwartz'ın mermer masasında ölüler gerçekten ölü görünüyordu. Wilhelm Böhm daha o sabah, iyi bir kesit seçilir ve ezik eller görüntü dışında bırakılırsa, Landwehr Kanalı'ndan çıkarılan cesedin Gräf tarafından çekilmiş fotoğraflarının vesikalık olarak bile kullanılabileceğini düşünmüştü. Ölü kameraya neredeyse samimi bir ifadeyle bakıyordu. Bu algının bütünlüğünü bozan tek unsur, ıslak ve biraz karışık şekilde adamın alnına sarkmış saçlardı.

Adam burada, masanın üzerinde, dün kanalda olduğundan farklı görünüyordu. Dr. Schwartz'ın üzerine örttüğü beyaz pamuklu örtünün altından sadece kafası dışarı çıkan cesede bir göz atar atmaz, Böhm bunun nedenini anladı: Ceset şimdi kuruydu.

Gräf'in çektiği, vesikalık niyetine bile kullanılabilecek fotoğrafa rağmen, adamın kimliğini belirleme konusunda bir adım bile yol alamamışlardı. Ölünün üzerinde hiçbir kimlik yoktu. Şık siyah kruvaze ceketinin ceplerinde hiçbir şey ama gerçekten hiçbir şey bulunmamıştı. Böhm uzun meslek hayatında böyle bir şeye hiç rastlamamıştı. Bir soyguna kurban gidenlerde bile en azından bir mendil, bir şekerleme kâğıdı veya hiç değilse küçük bir ipucu veren herhangi bir nesne bulunurdu. Fakat kanaldan çıkarılan ölünün ceketi, sanki bir vitrin mankenine aitmiş gibi masum ve boştu. Araba da işlerine yaramamıştı. Horch, Dr. Bernward Römer adında birinin üzerine kayıtlıydı. O da hayattaydı ve bir buçuk hafta önce 113. karakola arabasının çalındığını bildirmişti.

Neyse ki, Charly arabanın daha Möckernstrasse'deyken park etmiş bir araca sürttüğünü ortaya çıkarmıştı. Kendisi de arabanın zemininde, önce bozulup, kazaya neden olduğunu sandığı direk-

siyon dingilini andıran o metal çubuğu bulmuştu. Oysa araba sapasağlamdı. Kanalın çitine çarpmasından kaynaklanan kaportadaki yamukluklar bir yana bırakılırsa, Horch yeni gibiydi. Bu bilmece kolay çözülecek cinstendi: Metal çubuk, ölü bir adamın da araba kullanabilmesi için birinin gaz pedalını sabitlemekte kullandığı bir parçadan başka bir şey değildi. Gräf ve Charly metal parçanın kökenini tesbit etmeye çalışıyordu.

O sabah işe Möckernstrasse, Tempelhofer Ufer ve Grossbeerenstrasse arasında kalan bölgede kazaya tanık olmuş başka birilerini arayarak başlamışlardı. Böhm'e bugün de yeterli adam tahsis edilmemişti. Polislerin çoğu Neukölln ya da Wedding'deydi ve olaylı bölgelerde düzeni yeniden tesis ediyordu. Landwehr Kanalı'ndaki kazanın ise Mayıs olaylarıyla bir ilgisi olmadığı açıktı. Böhm, bunun bir kaza olmadığından emin olduğu halde olaya kaza demeye devam ediyordu. Orada, mermer masanın üzerinde yatan zavallı bir cinayete kurban gitmişti. En azından birisinin, onu insan gibi gömmek yerine cesedinden kurtulmaya çalıştığı kesindi. Bu kadarını, Dr. Schwartz'ın uzmanlığına başvurmadan da söyleyebilirdi.

Sessizliğe bürünmüş odaya seri adımlarla giriveren doktorun kalın sesini duyduğunda, Gräf'in olay yerinde çektiği fotoğraflardan gerçekten de birkaç portre bastırıp, kimlik tespiti için adamlarını bu portrelerle dışarı göndermenin belki de fena bir fikir olmadığını düşünüyordu.

"A, iyi günler Böhm, gecikmemi bağışlayın. Fakat devamlı yeni cesetler geliyor. Kentte her şey altüst olmuş anlaşılan." Böhm'ün elini sıktı. Komiserin endişeli surat ifadesini görünce, "Korkmayın," dedi, "sizinkilerden kimse yok. Anladığım kadarıyla hepsi kızıllardan. Fakat aralarında kadınlar da var. Sanki bir şeyler kontrolden çıkmış gibi."

"Bu tür olaylar her zaman kontrolden çıkar," dedi Böhm. "On yıl önce de farklı değildi. Genellikle yanlış insanlar ölür. Hep de bir hatanın kurbanı olurlar."

Dr. Schwartz ellerine eldivenleri geçirdi, mermer masaya yanaştı ve örtüyü çekti. "Bu arkadaşımız hata sonucu ölmemiş. Onu bilerek bu hale getirmişler. El ve ayak eklemlerinde hemen hemen sağlam bir nokta kalmamış. Kırık kemikler, yırtılmış bağ dokuları,

derin yaralar, tam bir canavarlık. Adamın elleri ve ayakları sert bir zemine sabitlendikten sonra üzerlerine ağır ve küt bir cisimle vurulmuş. Çekiç olduğunu tahmin ediyorum."

"Fena, çok fena!" dedi Böhm dişlerinin arasından. "Ya bu nedir?" Ölünün bütün bedeni mor lekelerle kaplıydı.

"Bunlar görece zararsız. Büyük ihtimalle yumruklardan kaynaklanan hematomlar. Şurada yukarıda, göğüsteki iz bir usturpadan kaynaklanıyor olmalı. Şu da herhalde bir tekmeden. Adamı çok fena dövmüşler. Üstelik belli ki, bunu ilk defa yapan birileri de değil."

"Yani birden fazla suçludan mı bahsediyoruz?"

Schwartz onayladı. "Herhalde öyle. Görüldüğü kadarıyla suratına dokunmamışlar. Profesyonellerin işi."

"Organize suç işleyen birileri mi?"

"Meslek icabı adam dövmeyi tek bilen onlar değil. Boksörler de bilir, polisler de..." dedi Schwartz. Bu tam onun espri anlayışına uygun bir laftı.

"Yani bana ne öneriyorsunuz?" diye sordu Böhm. "Dahili bir soruşturma mı başlatayım, yoksa Max Schmeling hakkında arama kararı mı çıkartayım?"

"Şaka bir yana, bunu yapanlar sadistmiş, bunların..." İki kanatlı büyük kapı birden açılıp, üzeri örtülü iki ceset getirilince, Schwartz cümlesini yarıda kesti.

"Yine Mayıs cesetleri mi?" diye sordu.

Sedyeleri itekleyen iki önlüklü adamdan biri kafasıyla onayladı. "Neukölln'den. Bugün Wedding'de hayat daha sağlıklı gibi. Onların büyük günü dündü."

"Beyler, hakkında konuştuklarınız ölmüş insanlar!" İtham kokan bu ses, beyaz önlüklülerin ardından odaya giren iki kişiden birine, buruşuk gri takım elbiseli, sert bakışlı, zayıf bir adama aitti. "Ölülere daha fazla saygı göstermeniz doğru olur."

"Özellikle de ölüler proleterse, öyle değil mi, Herr Völcker?" dedi Schwartz. "Sizi uzun zamandır görmemiştim. Nedir sizi dairemize getiren?"

"Polis mermileri," dedi zayıf adam kısaca.

Völcker? Şu kötü ünlü komünist doktor mu? Böhm yüzünü ekşitti. Gözlerini yuvarladı.

Völcker'e eşlik eden uzun boylu adam lafa karıştı. "Bu iki kadın Hermannstrasse'deki çatışmalarda hayatını kaybetti," dedi. "Büyük ihtimalle bir serseri kurşuna hedef olmuşlardır."

Daha uzun boylu adam polis rozetini bile çıkarmadan, Böhm karşısındakinin, biraz fazla şık giyinmiş olmasına rağmen kendi meslektaşı olduğunu anladı. Sadece aynasızlar böyle konuşurdu. Ya da maliye memurları.

"Rath, Komiser Gereon Rath, E Dairesi," dedi polis. "Az önce telefonda konuşmuştuk."

Dr. Schwartz anlayışla başını salladı ve çenesini kaşıdı.

"Haklısınız," dedi. "Ama şu an pek uygun değil. Henüz Başkomiser Böhm'le bir görüşmedeyim."

Böhm, bu uzun boylu komiseri sanki Kale'den tanıyor gibiydi. Lanke'nin kantinde sözünü ettiği yeni polis olmalıydı. Emniyet Müdürü'ne yağcılık yapan kariyer meraklısı polis.

"E Dairesi mi?" diye çıkıştı adama. "Ahlâk Şubesi'nde çalışan aynasızları morga getiren ne olabilir ki? Ölüler sizin yetki alanınızda değil. Yoksa cesetleri kendiniz mi peydahladınız?"

Ahlâk Şubesi komiseri konuşmadan yaklaştı.

"Sana bir şey sordum, be adam," diye bağırdı Böhm. "Sağır mısın?"

Komiser Rath kısaca irkildikten sonra hazırola geçti. Belli ki askerliğini yapmıştı. Gözünü sevdiğim Prusya disiplini.

"Olay bölgesi Neukölln'de ev araması," dedi Rath. "Bu iki kadının başına bu iş geldiğinde tesadüfen oradaydım."

"Demek ki oluyormuş," dedi Böhm memnuniyetle. Bu kendini beğenmiş snoba terbiyeli davranmayı öğretecekti. "Şimdi malınızı da yanınıza alıp, toz olun. Duydunuz: Şu an uygun değil. Gerçek bir cinayetin önceliği var."

Uzun boylu adam sanki onu duymamış gibiydi, aksine mermer masaya yaklaşarak cesede baktı. Kocaman gözlerle, sanki daha önce hiç ceset görmemiş gibi. Oysa daha az önce buna benzeyen iki cesedi kendisi getirmişti.

"Hâlâ ne işiniz var burada?" diye azarladı Böhm adamı. "Sizden cesedin kimliğini tespit etmenizi filan mı istedim?"

"Tabii ki hayır, Başkomiserim!" Komiser Rath tekrar hazırola geçmişti.

"E, öyleyse artık toz olmaya bakın. Burada iş yapılmasını engelliyorsunuz!"

"Doğru," diyerek Schwartz da lafa karıştı. Adli tıp uzmanı sabırsızlıkla ağırlığını bir ayağından öbür ayağına veriyordu. "Otopsi masasını terk etmenizi rica ederim, işimize devam etmemiz lazım," dedi ve salonun başucunda asılı saati işaret etti. "Bugün çok işim var." Beyaz önlüklülere bir işaret çaktı. "Bu iki kadını kilere indirin, onlarla yarın ilgi..."

"Durun!" Völcker onun sözünü kesti. Sedyeleri tekrar dışarı taşımaya davranan iki adam zınk diye durdu. Schwartz, yüzünde bıkkın bir ifadeyle meslektaşına baktı. "Kusura bakmayın, Herr Schwartz," diyerek biraz daha sükûnetle konuşmasını sürdürdü Völcker. "İşinizi bölmek istemiyordum ama buraya aslında ayakçı olarak değil, bu iki kadın cesedinin otopsisine katılmak için geldim."

Schwartz bir kaşını kaldırdı. "Sayın meslektaşım, gördüğünüz gibi masada bir başka cesedim daha var," dedi. "Savcı bu cesede otopsi yapılması talimatını verdi. Bunun önceliği var."

Völcker ısrarından vazgeçmedi. "Bu iki kadının bir polis memurunun hedef gözeterek attığı kurşunlara maruz kalıp öldüğü yönünde ciddi kuşkular var. Eğer şimdi bu işi uzatırsanız, polis ve savcılığın bunun üstünü örtmeye çalıştığı izlenimi doğabilir."

"Nasıl bir izlenim doğacağına karar vermeyi polise ve savcılığa bırakıyorum. Ben doktorum." Schwartz sesindeki öfkeyi bastırmakta zorlanıyordu. "Hatırlatmama izin verin, Herr Völcker, siz de doktorsunuz. Bu durumda, bir takım kuşkular dile getirmemeye özen gösterseniz daha iyi olur."

"Savcı zaten otopsi yapılması talimatı verecek," dedi Völcker.

"Her şey zamanı geldiğinde yapılır," diye karşılık verdi Schwartz. "Şimdilik polis benden sadece bir inceleme yapmamı rica etti. Cesedi kendi kendime karar vererek açamayacağımı siz de biliyorsunuz." Gözlüğünün üzerinden Völcker'e baktı. Sanki ona acıyor gibiydi. "Sadece bir inceleme yapılacak, Herr Völcker, şayet bu işi bugün halledecek olursam, bu sadece sizin ve eski günlerin hatırına olacaktır. Eğer o sırada burada olmak istiyorsanız, biraz daha sabretmeniz gerekecek."

Völcker, Schwartz'ın sözlerindeki alaycılığı fark etmemişe benziyordu. Belki de kasten duymazdan geliyordu. Her halükârda, bu sözlerle tatmin olmuş gibi, fayans kaplı duvara dayalı duran tahta bir banka oturdu. İki beyaz önlüklü cesetleri almadan sıvıştı.

Böhm, komünist doktora düşündüklerini söylememek için kendini zor tutmuştu. Oysa adam işini engelliyordu. Onu buraya getiren Ahlâk Şubesi mensubu aynasız da öyle. Dr. Schwartz örtüyü çektiğinde yapışkan polisin gözleri ölünün ezilmiş ellerine kilitlendi. Uzun adam mermer masadan bir milim bile uzaklaşmamıştı.

"Çok fena!" dedi. "Sanki işkence görmüş gibi."

O anda Böhm patladı. Yetmişti! Hâlâ işlere burnunu sokması şart mıydı?

"Bana bakın dostum, siz Ahlâk Şubesi'nde çalışıyorsunuz!" diyerek, ukala polise çıkıştı. "Sadece bu adam çıplak olduğu için, bu vakanın sizin sorumluluğunuzda olduğuna mı inanıyorsunuz yoksa? Eğer az sonra birinin gerçekten işkence görmesini istemiyorsanız, o zaman bırakın da burada işimizi yapalım! Anladınız mı?"

"Tabii, Başkomiserim!" Uzun boylu adam tekrar hazırola geçti ve arkasını dönerek uzaklaştı. Eh, zamanı da gelmişti artık.

"İyi!" Tekrar Dr. Schwartz'a döndüğünde Böhm'ün öfkesi neredeyse buharlaşıp uçmuştu. Ahlâk Şubesi'nden gelen polis bankta kızıl doktorun yanına oturdu, iki adam da sessizliğe büründü.

"Evet, doktor," dedi Böhm ve hafifçe öksürdü. "İsterseniz devam edelim. Nerede kalmıştık?"

"Eee... yaralardaydık," dedi Schwartz. "Bunu yapan profesyonel birileri. Kanamalardan anlaşıldığına göre de, işkence ölümden önce yapılmış."

"Ne zaman ölmüş? Nasıl ölmüş?"

"Kesin ölüm saatini tesbit etmek mümkün değil. Bence bu adam en fazla iki ya da üç gün önce ölmüş. Şimdilik maalesef daha kesin bir şey söyleyemem."

"Yani, dün Landwehr Kanalı'na düştüğü sırada her halükârda ölüymüş, öyle mi?"

"Bunu yüzde yüz söyleyebilirim." Schwartz sözlerini başıyla da destekledi. "Kesinlikle boğulmamış. Ciğerlerinde hiç su yoktu."

"Suda ölmediğini tahmin etmiştim," diye söylendi Böhm. "Yan-

lış hatırlamıyorsam bunu bana dün akşam da söylemiştiniz. İşi bu kadar heyecanlı hale getirmeyin, doktor! Bugün yeterince zamanım heba oldu zaten."

"Fakat ölüm nedeni gerçekten şaşırtıcı. Duyduğunuzda siz de şaşacaksınız! Çünkü bu zavallı adam aldığı yaralar sonucu ölmemiş."

"O zaman artık beni şaşırtın, doktor! Ne buldunuz?"

"Eroin," dedi Dr. Schwartz sadece.

"Eroin mi?" Böhm gerçekten şaşırmıştı.

"Aşırı dozda diasetilmorfinin, yani kısaca eroinin yol açtığı nefes tıkanıklığı."

"Öksürük ilacı mı?

Schwartz başını salladı. "Morfinciler için öksürük ilacı. Bir ara astıma karşı da kullanılırdı. Ta ki, bağımlılık yarattığı anlaşılana kadar. Yasal ilaç piyasasında bulunması çok zor olan bir opiat ama karaborsada var. Bu maddeden çok fazla alırsanız nefes alamamaya başlarsınız. Fakat o aşamada artık bunun farkına bile varmazsınız."

8

Serin hava iyi geldi. Rath büyük kapının önünde bir an daha durup, kafasını toplamaya çalıştı. Kendisini kasvetli bir rüyadan uyanmış gibi hissediyordu. Ona bakan ölü bir surat. Böyle bir etkiyi de zaten ancak morg ziyareti yapabilirdi! Merdivenlerden aşağı inmeden önce bir sigara yakıp, derin bir nefes çekti.

Hiç kuşkusu yoktu!

Oydu! Buna kuşku yoktu.

O mermer masada yatan, o Rus'tu. Birkaç gece önce kendisini ziyarete gelen adam. Elbise dolabını parçalayan sarhoş. Demek her şey bu kadar çabuk değişebiliyordu! İnsan bu kadar çabuk Cinayet Masası'nın bir vakası haline gelebiliyordu!

Rath, sigarasından derin bir nefes daha aldı, paltosunun yakalarını iyice kaldırdı ve Oranienburger Tor'a doğru yürümeye başladı.

Neden hiçbir şey söylememişti?

Artık çok geçti. Bu bilgiyi neden daha önce vermediğini sorarlardı ona. En azından bir de disiplin soruşturması açılırdı.

Rath, büyük bir gayretle bastırdığı öfkenin içinde nasıl tekrar kabarmaya başladığını hissetti. Vay götveren! Şayet A Dairesi'nde çalışan bütün polisler Başkomiser Böhm gibi birer buldok ise, orada çalışmanın bir anlamı var mı diye sordu kendine. Kale'de böylesine bir geri zekâlıya şimdiye kadar daha hiç rastlamamıştı! Bununla karşılaştırıldığında Lanke bile sevecen, anlayışlı, babacan bir amir sayılırdı!

Tabii ki, bu buldoğa hiçbir şey söylememişti. Mantıklı düşünmekten çok, bir refleksle.

Zaten Böhm'e ne bilgi verebilirdi ki? Ölü hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmiyordu. Boris, ölmeden birkaç gün önce onun evine gelmişti. Sarhoştu, bağırıyordu ve her bulduğuna saldırıyordu. Bütün bildiği buydu. Boris. Rath, bu isimden bile gerçekten emin değildi. Bir tek, ölen adamın, eskiden Nürnberger Strasse'de oturan ve kendi ülkesinden gelen birisini aradığını biliyordu. Bir de, şimdi ölmüş olduğunu.

Eroin! Yoksa uyuşturucu bağımlısı mıydı? Bir arabanın içinde Landwehr Kanalı'na uçmuştu. Garip bir vakaydı bu. Peki Rus'un el ve ayaklarındaki o yaralar nasıl olmuştu? "Gerçekten garip bir vaka," diye düşündü Rath. Aslında onu hiç de ilgilendirmemesi gereken, garip bir vaka.

Oranienburger Tor'a geldiğinde metro durağının merdivenlerini geçti. Onun yerine bir sigara daha yakıp, Friedrichstrasse durağına doğru yürüdü. Morg aracıyla buradan geçtiğinden beri Weidendammer Brücke'deki kalabalık daha da artmıştı. Çoğu işten çıkmış, ya evine ya da bara gidiyordu. Akşam yemeğini, ailelerini, bir kadını, arkadaşlarıyla içecekleri birayı düşünüyorlardı. Burada kent insanı dehşete düşürecek kadar normaldi. Bu insanların hangisi Neukölln ve Wedding'de olanları tahmin edebilirdi? Acaba Hermannstrasse'de hâlâ ateş ediliyor muydu? O gün yaşadıkları Rath'ın midesine vurmuştu. Bütün gün hiçbir şey yemediğini o anda fark etti. Orada, hemen Friedrichstrasse'de tren hatlarının altındaki tünelde, Aschinger'in bir şubesi vardı. Rath, eve gitmeden ufak tefek bir şeyler atıştırmaya karar verdi. Bir de bira içecekti. Belki iki. Bira iyi gelebilirdi. Sigarasının izmaritini parmağıyla Spree'ye fırlattı ve kalabalıkta kendine yol açtı. Friedrichstrasse

İstasyonu'nun önünde gazete satan çocuklar akşam manşetlerini haykırıyordu. "Yeni Barikat Savaşları!" - "Komünist Ayaklanmasında Yeni Ölüler!" - "Kızıl Savaşçılar Cephesi Yasaklanacak mı?"

"Garip!"

Elisabeth Behnke, kırık asma kilidi kilerin ıslak zemininden kaldırıp inceledi. Birisi tahta kapıyı kırmıştı.

Rath'ın sorgulayan bakışlarını gördüğünde, "Bu kilit bana ait," dedi. "Daha iki üç hafta önce onun kilerini kilitlemiştim. Ne de olsa, bana kira borcunu ödemeden eşyalarını buradan çıkarmasını engellemem lazımdı."

Ucuz, bükülmüş pirinç kilidi ona uzattı. "Kim kırmış olabilir?" diye sordu ve bir polisin bu tür şeylerin cevabını her zaman bilmek zorundaymış gibi ona baktı.

Rath omuz silkip yanından geçti ve kendisinden önceki kiracının kilerine girdi. Havada küf kokusu asılıydı. Oda karanlıktı. Kilerin 40 vatlık ampulünün zayıf ışığı buraya pek sızmıyordu. Önce gözlerinin karanlığa alışması gerekti.

"Buraya en son ne zaman geldin?" diye sordu.

Elisabeth Behnke düşündü. "Herhalde geçen haftaydı."

"O zaman kilit henüz kırılmamıştı, öyle mi?"

"Bilmem. Dikkat etmedim. Benim kilerim orada, öbür tarafta."

Üzerinde tozlanmaya yüz tutmuş kavanozlar duran bir-iki çarpık rafı işaret etti. Onların yanında da büyük bir patates sandığı duruyordu.

"Kardakov'da hâlâ binanın anahtarı var mı ki?"

"Tabii ki yok."

"O zaman, buraya gelip, kilerden bir şey çıkarmış olamaz."

"Buradan herhangi biri, herhangi bir şey çıkarmışa benzemiyor zaten."

Kadın haklıydı. Kilerdeki öteberi tavana kadar istiflenmişti. Arka duvarın önündeki eski bir dolaba çerçevelenmiş birkaç resim dayanmıştı; yan duvarda paslı bir bisiklet duruyordu. Fakat en çok da üst üste dizilmiş kutular vardı.

"Burada ne kadar oturdu?" diye sordu Rath.

Kadın omuz silkti. "Belki üç yıl."

"Üç yılda bu kadar çöp!" Rath kafasını iki yana salladı. "Galiba bir uzmanın burayı bir elden geçirmesi lazım. Tam polislik iş."

Kadın başını salladı. "Ben yukarı çıkıp, bize bir çay yapayım," dedi ve onu yalnız bıraktı. Rath, kadının bu sözlerinin ne anlama gelebileceğini düşünmemeye çalışarak yığından ilk kutuyu indirdi.

Kilere bakmak onun fikriydi. Morgda Boris'le beklenmedik karşılaşmasından beri Kardakov'a duyduğu merak olağanüstü artmıştı. Paramparça olmuş o bedenin görüntüsü aklından çıkmıyordu.

Morg. Daha birkaç saat önce bildiklerini anlatmadığı için vicdan azabı çekmiş, Friedrichstrasse'deki Aschinger'de tezgâha oturup vicdanını birada boğmuştu. Her şeyi detayına kadar baştan düşünmeye, olanları mümkün olduğu kadar objektif değerlendirmeye çalışmış ve kaderin kendisine göz kırptığına karar vermişti. Cinayet Masası'ndan daha fazla şey biliyordu. Ölen adamın bu kentte birini aradığını biliyordu. Belki de bu bir fırsattı. Niçin kullanmayacaktı ki bu fırsatı? Hayat bu değil miydi? Fırsatları görüp, onları değerlendirmekten ibaret değil miydi? Bruno'nun sözlerini hatırladı. *Gennat'ın ekibi özenle seçilir. Bunun için çok büyük sükse yapman lazım.* Hayır, Böhm'e kıyak geçmeyecek, ölü hakkında bildiği ufak bilgileri paylaşmayacaktı. Bunda yönetmeliklere aykırı herhangi bir durum da görmüyordu, tam aksine: Emniyet Müdürü'nün masasına çözülmüş bir vakanın dosyasını bırakacaktı. Bunun için de her şeyden önce kendisinden önceki esrarlı kiracı hakkında daha fazla bilgi edinmeliydi. İnsanın aramaya kendi kilerinden başlaması çok pratikti.

Yarım saat sonra bütün kutular açılmış, kilerin önünde duruyordu. Çoğunda kitap vardı. Bir sürü kitap. Hemen hemen hepsi Rusça'ydı. Kiril alfabesi hakkında hiç fikri olmadığından başlıklarını bile anlayamamıştı. Sadece St. Petersburg ya da bugünkü adıyla Leningrad hakkında resimli bir kitap ona bir şey ifade etmişti. Bir yazarın kitaplarını bu kadar uzun süre bir kilerde böyle bırakmasına şaştı. İçinde özel eşya olan sadece bir kutu vardı. Hepsi Rusça yazılmış birkaç mektubun da ona bir faydası olmadı; az buçuk anlayabildiği tek şey mektupların tarihiydi. Mektupların tarih sırasıyla dizilmediğini, karmakarışık bir tomar yapıldığını fark etti.

Mektup yığınının arasında Kantstrasse'deki *Delphi Palast*'ın programı vardı. Programda anons edilen sanatçı Lana Nikoros fotoğrafta esrarengiz şekilde gülümsüyordu. Bununla karşılaştırılsa Mona Lisa'nın ipliği pazara çıkardı. Şarkıcıya hayran olduğu anlaşılan Kardakov, Ekim 1928'den Mart 1929'a kadar birçok aylık programı biriktirmişti.

Rath ayrıca birkaç sayfalık bir metin bulmuştu. Kardakov'un Kiril alfabesiyle yazan bir daktilosu da olmalıydı ama belli ki yanına almıştı; en azından kilerde değildi. Metinlerin arasında, içinde fotoğraflar bulunan bir dosya vardı. Genç bir adamın portreleri. Büyük burnun üzerindeki koyu renk gözler derine kaçmış gibiydi. Çökmüş yanaklar, kederle çarpılmış bir ağız, zarifçe kıvrılmış dudaklar. Bu yüzde kadınsı yan vardı. Rath, o resimden kendisine bakanın Aleksey İvanoviç Kardakov'un ta kendisi olduğunu tahmin ediyordu. Adam bir şair gibi görünmek istiyordu ve öyle de görünüyordu. Efkârlı Rus bakışı...

Rath fotoğrafları alıp, Delphi programlarından birinin içine yerleştirdi, geri kalan ıvır zıvırı tekrar kilere koydu ve merdivenlerden yukarı çıktı. Gerçekten işine yarayacak fazla bir şey bulamamıştı ama yine de bir başlangıç sayılırdı.

Rath romsuz bir fincan çay içtikten sonra ayağa kalkıp, şapkasını ve paltosunu alınca Elisabeth Behnke hayal kırıklığıyla ona baktı.

"Saat dokuz buçuk," dedi. "Bu saatte nereye gidiyorsun?"

"Bugün cuma," dedi Rath. "Dans etmeye gidiyorum."

"Kiminle?" Kadının sesine gerçekten kıskançlık karışıyordu.

Rath ona Kardakov'un fotoğrafını gösterdi.

Gecenin ilerleyen saatleriydi. Aydınlatılmış sıra sıra evlerin arasından Gedächtniskirche'nin karanlık silüeti yükseliyordu. Bu bölgede neon lambaların ışığına boğulmamış tek bina bu muazzam kiliseydi. Sanki gece eğlenmeye çıkanları sadece oradaki varlığıyla uyarmak istiyordu. Gecenin bütün gürültüsünün orta yerinde karanlık ve sessiz bir taş yığınıydı. Rath sağında kalan kilisenin yanından geçip, Kurfürstendamm'a girdikten sonra alkol seviyesi

yükselmiş ve bağıra bağıra gülen bir turist grubunun arasından ite kaka geçti. Rath grubun Stuttgart civarından geldiğini düşündü. Adamlardan biri göz ucuyla onlara bakarak oradan geçmekte olan çekingen bir genç kadına ahlâksız bir teklifte bulunduğunda kuvvetli bir Güney Almanya aksanı duymuştu.

Bir anda çekingenliğini üzerinden atan kadın, "Biri senin bekâretini bozsun diye uğraşıyorsan önce Almanca öğren," diye karşılık verdi.

Suvabyalı ukalanın kulakları kızardı ve utançla sustu, yanındakiler aptalca güldü. Rath içten içe kızdı. Neden olduğunu bilmiyordu ama sanki taşradan gelen herkes Berlin'e gelince taşkınlıkta ileri gidebileceğine inanıyordu. Annesi ve babası dışında kimsenin onun artık burada yaşadığını bilmemesine bir bakıma seviniyordu. Çünkü bu durumda kimse onu ziyarete de gelemezdi. Kendi arkadaşlarının -eski arkadaşlarının demesi gerekiyordu herhalde- bazılarının da, bu şarapçı Suvabyalılar gibi davranacağına emindi.

Rath saatine baktı. Gece yarısını geçmişti ama bir milim yol alamamıştı. Ardında kalan uzun günün ağırlığını kemiklerinde hissetti. Bu bölgedeki Rus lokallerinin hepsini sistematik şekilde dolaşmış ama bir o kadar da başarısız olmuştu. Nürnberger Strasse'de memleket özlemi çekilen ufak Rus barlarında soruşturmaya başlarken bu gece aksiyonunun daha kolay olacağını düşünmüştü. Kendisinin de bir defasında Çar'ın portresi altında oturup, solyankasını kaşıkladığı, menüsü Kiril alfabesiyle yazılmış, alçak tavanlı ve dumanaltı olmuş bu dükkânda resimdeki Rus'u tanıyan birinin çıkacağına nerdeyse bahse bile girebilirdi. İyi ki girmemişti, yoksa kaybederdi. Oysa bu dükkân kendi evinden, yani daha birkaç hafta öncesine kadar Aleksey Kardakov'un oturduğu evden, beş dakikalık bir mesafede bile değildi. Fakat Rath sadece başını iki yana sallayan insanlarla karşılaşmıştı. Ya Ruslar kendi dünyalarına girmek isteyenler karşısında kapı duvar oluyordu ya da Kardakov hakikaten bu dükkâna hiç adım atmamıştı. Rath ilk şıkka daha çok ihtimal veriyordu, çünkü Kardakov'un resmini gösterdiğinde, açık görüşlü entellektüellerin buluştuğu dükkânlarda da sadece "nyet" yanıtı almıştı. Oysa kedere, alkole ve mem-

leketlilerine teslim olduğu anlarda Aleksey Kardakov gibi bir adamın bu bölgede eğlendiğinden kuşku duymuyordu. Charlottenburg hâlâ Berlin'deki Rusların merkeziydi. Burada kendi dünyalarını kurmuşlardı. Rus kitapçıları, berberleri ve barları olan bir dünya. Rahat etmek için tek kelime bile Almanca bilmeye gerek olmayan bir dünya. Berlinliler bu paralel evrene Charlottengrad adını takmıştı.

Rath Augsburger Strasse'yi geçti ve parasını saydı. *Kakadu Bar*'ın ışıklı tabelası ıslak arnavut kaldırımında yansıyordu. Barın giriş kapısı önünde sık sık duran taksiler devamlı insan salıyordu. Şimdiye kadar Berlin'deki barların çoğunu tamamen görev icabı tanımıştı ama *Kakadu* birkaç defa iş dışında da gittiği az sayıda bardan biriydi. Gözünü uyku tutmayan gecelerden birinde serseri gibi dolaşırken, tesadüfen içeri girmişti. Ufak bir sahnede dans müziği çalan caz grubunu beğenmişti. Bar, tam Joachimsthaler Strasse ile Augsburger Strasse'nin Kurfürstendamm'a bağlandığı köşedeydi. Yani evinden pek de uzak sayılmazdı. Eve dönmeden önce bir şeyler içmek istiyordu ve bu romlu çay olmayacaktı.

Kırmızı ve altın renklere boyanmış salon tıklım tıklım doluydu. Müzik konuşmaların uğultusunu bastırıyor, bazı çiftler salonun ortasında dans ediyordu. Rath salonu gözden geçirdi. Lokalin arka kısmında bulunan uzun bardaki bütün sandalyeler doluydu. Ayağına çabuk barmenlerin önünde gülümseyerek sipariş aldığı, arkadan ışıklandırılmış camların üzerinde kakatualar ve cennetten çıkma daha başka kuşlar koşuşturuyordu.

Kakadu'ya daha çok cüzdanı kabarık insanlar gelirdi, pek ucuz bir dükkân değildi. Üzerinde oturdukları bar taburelerinden her an düşecekmiş gibi görünen iki adamın arasına girerek, eliyle bir barmeni yanına çağırdı. Siparişini almak üzere kendisine eğilen adam onu tanıyormuş gibi baktı. Rath, tanımadığını biliyordu. İlk geldiğinde de ona böyle bakmışlardı, bu verilen hizmete dahildi. İçeriye giren her müşterinin kendini evinde hissetmesi içindi.

"Bir *americano* lütfen," dedi, tezgâha dayanıp, orkestrayı dinlemeye koyuldu. Müzik bacaklarını kışkırtsa da, bir anda ne kadar yorgun olduğunu hissetti. Bunda şaşılacak bir şey de yoktu; sabahın erken saatlerinden beri ayaktaydı.

Barmen geri geldi ve pırıl pırıl parlatılmış tezgâha bir bardak bıraktı. Rath adamın avucuna bir Mark sıkıştırıp, fotoğrafı çıkardı. Barmen bıkkın bir ifadeyle baktı. Suratındaki gülümseme kaybolmuştu. Omuz silkti. Sır saklamak da burada verilen hizmetin bir parçasıydı.

Aslında bu lokalde bunu yapmayı hiç istemediği halde, Rath fotoğrafın yanına polis kimliğini de bıraktı.

"Bu adamı gerçekten hiç görmediniz mi?"

Adam tekrar omuz silkti. "Burada her gün o kadar çok şey oluyor ki..."

Rath bir yandan, "Rus" diyerek adamın hafızasına yardımcı olmaya çalışırken, diğer yandan da fazla göze batmadan tezgâhın üzerine bir Mark daha bıraktı.

Barmen daha da az göze batacak bir hamleyle paranın üzerine elini koyarken, eğilip ona daha da yaklaştı.

"Burada Ruslar genellikle kendi aralarında kalmayı tercih eder," diye fısıldadı. "Onlara sorsanıza." Gözleriyle bir köşeyi işaret etti. "Arkada, o köşede bir şansınızı deneyin. Fakat bunu benden duyduğunuzu söylemeyin."

Rath oraya baktı. Salonun sonunda birbirine komşu iki masada yaklaşık on erkek oturuyordu. Aralarında tek bir kadın bile yoktu. Bir elinde bardağı, diğer eli cebinde yavaşça salonu geçti. Ateşli bir tartışmaya dalmış adamlar ona bakmadı bile. Rusça konuşuyorlardı.

"Memleketlerinden kovulanların ufak bir buluşması mı bu?"

Kötü bakışlar Rath'ın üzerinde toplandı. Tartışma bir anda bitti.

"Verdiğim rahatsızlık için bağışlayın," dedi Rath. Kazağına taktığı teneke rozeti gösterdi ve kalıplaşmış lafları tekrarladı: "Kriminal polis. Bir memleketliniz hakkında sizden bazı bilgiler almaya ihtiyacım var."

Rath cebinden fotoğrafı çıkarıp, genç ve sarışın bir adamın burnunun dibine uzattı. "Bu adamı tanıyor musunuz?" diye sordu. "Aleksey İvanoviç Kardakov."

Adam ona, tek bir kelime anlamamış gibi kocaman açtığı masmavi gözlerle baktı. Oysa meselenin ne olduğunu gayet iyi bildiği belliydi.

Yan masadan iki adam kalktı. Birinin suratı, yanağını bir baştan diğerine kaplayan uzun bir yara iziyle paçavraya dönmüştü. Kılıç yarasına benzemiyordu, daha kötü bir yaraydı. Büyük boy fotoğrafa baktılar.

Yüzü yaralı olan, "Burada onu tanıyan kimse yok," dedi.

Daha adam cümlesini tamamlamadan, Rath yalan söylediğini anlamıştı bile.

"Öyle mi, emin misiniz?" Sarışın adamı işaret etti. "Bu arkadaşınız sorumu henüz anlamadı. Rica etsem, tercüme eder misiniz?"

"Gerek yok, sizi anladı." Rus vücudunu kabarttı. Rath, siyah takım elbisenin altında kasların kıpırdaştığını gördü. Bu adamlar şakaya gelmezdi. "Bizi artık rahat bırakmanızı rica edebilir miyim sizden," diye lafını sürdürdü paçavra suratlı adam. "Biz Ruslar burada kendi halimizde yaşıyor ve aramızdaki sorunları da kendimiz çözüyoruz. Almanların işimize karışmasından da hoşlanmıyoruz."

Rath, o anda çıkarabildiği en kışkırtıcı ses tonuyla, "Ben canımın istediği her işe karışırım," diye karşılık verdi.

Kısa bir an Rus'un patlayıvermesinden korktu. Adamın suratının rengi kırmızıya dönmüş, hatta yarası mosmor olmuştu.

"Şansınız var, polissiniz," dedi adam. "Biz düzenin bekçilerine hep saygı duyarız. Öyle olmasa, şu anda başınız belada olurdu." Dramatik bir ara verdi. "Çok büyük bir belada," diye tamamladı. "Benimle kimse böyle konuşamaz. Gördüğüm yüzleri de hafızama çok iyi yazarım. Dua edin de, bir gün karşıma resmi olmayan bir sıfatla çıkmayın."

"Ben hep görevdeyim."

"İyi bir polis görev başında içmez," dedi Rus ve Rath'ın elindeki bardağı işaret etti.

"O zaman belki de kötü bir polisimdir," diyen Rath bir yudum aldı. Bu kabadayılık gösterisi ne kadar komik olursa olsun, bu adaleli maymunun karşısından kuyruğunu kıstırıp ayrılmak istemiyordu.

Birdendire adam dostane bir tavır içine girdi. Fotoğrafa bir daha baktı, Rath'ın elinden aldı, sanki ilgisini çekmiş gibi yaptı.

"Size gerçekten çok yardımcı olmak isterdik ama daha önce de söylediğim gibi, hiçbirimiz bu adamı daha önce görmedi."

Rath, "Bunu arkadaşlarınıza kendim sormayı tercih ederim," diyerek, paketinden bir Overstolz çıkardı.

"Gerek yok. Hepsi aynı şeyi söyler." Rus hazır beklermişçesine bir kibrit çıkarıp, yaktı ve Rath'a uzattı.

Gruba kısaca bir göz atan Rath, paçavra suratlı adamın haklı olduğunu anladı. Bu adamların hepsi *aynı şeyi* söylerdi.

"Fotoğraf sizde kalsın," dedi sigarası tutuştuğunda. "Aklınıza bir şey gelmesi ihtimaline karşı. Hiç belli olmaz." *Americano*'sunu içti ve bardağı masanın üzerine dizilmiş bir sürü votka bardağının arasına bıraktı. "Ben buraya sık sık gelirim. Görüşürüz."

Bu sözlerinin ardından arkasını döndü ve Rus'u orada bırakarak uzaklaştı. Bu akşam ilk defa, Aleksey İvanoviç Kardakov'u tanıyan birileriyle karşılaştığından kesinlikle emindi. Bunu kendisine asla itiraf etmeyecek olsalar bile. Bu konuda paçavra suratlıya gerçekten güvenebilirdi: Bu masada oturan hiç kimse Alman polisine bir tek kelime etmezdi. En azından, bu iki yarma Rus yakınlardayken.

Fakat bu Rath'ın umurunda değildi. *Kakadu*'nun önüne çıktığında esnedi. Bütün yorgunluğuna rağmen, Nürnberger Strasse'ye dönmek üzere yola koyulduğunda keyfi iyice yerine gelmişti. Kan koklamıştı. Nihayet ufacık da olsa bir ipucu yakalamıştı. Üstelik artık aramaya nereden devam etmesi gerektiğini de biliyordu. Kibrit kutusunun üzerindeki reklamdan başlayacaktı: *Conditorei Café Berlin.*

9

Rath cumartesi sabahı bürosuna geç, akşamdan kalma ve çok yorgun geldiğinde, Wolter çoktan yerine geçmiş ve daktiloya parmaklarıyla işkence etmeye başlamıştı. Tuşlar kağıda mermi gibi çarpıyordu.

"Günaydın," dedi Rath ve paltosuyla şapkasını kapının yanındaki askıya astı.

Amca kısaca gözlerini kaldırmakla yetindi ve bir kaşını kaldırdı. "Günaydın," diye yanıt verdi. "Dün biraz uzun gezdin galiba?"

"Biraz," dedi Rath. "Stephan daha gelmedi mi?"

"Bugün gelmeyecek. Siyasiler az önce telefon etti." Wolter konuşurken daktilo da takırdamaya devam ediyordu. "IA'nın ona daha ihtiyacı varmış."

"Peki, ya *bizim* soruşturma ne olacak?"

"Bugün olmaz. Ahlâk'ın beklemesi lazım. Henüz siyasi faaliyetteyiz." Wolter yazmaya devam etti. Bu durumun hoşuna gitmediği her halinden belliydi. Cumartesi günleri Schmitt'çik, diğer zamanlarda yazı-çizi işlerinin büyük kısmını halleden sekreterleri Lieselotte Schmitt, çalışmıyordu. "Neredeyse bir cinayet soruşturması gibi. Aslında senin hoşuna gitmesi lazım."

Rath iğneleyici sözleri duymazdan geldi. "O zaman, önce dünkü maceralarımı kağıda dökebilir miyim?"

"Buyur. Bu alanda Prusya polisi en iyi donanıma sahip." Wolter, Rath'ın masasında duran, üzeri güzelce örtülmüş daktiloyu işaret etti. "Envanterimizde silahtan çok daktilo olduğunu biliyor muydun?"

"Sadece kriminal poliste mi, yoksa bütün polis örgütünde mi?"

Wolter omuz silkti. "Almanya'da Kraliyet Ordusu'nun bile toptan çok daktilosu olması beni şaşırtmaz."

Rath daktilosunun başına geçti ve *Adler*'in örtüsünü kaldırdı. Savaş öncesinden kalma bir modeldi. Siyah makine ona sanki düşmanlık duyguları besleyen bir böcek gibi bakıyordu.

Amca, gözlerini tuşlardan hiç ayırmadan, "Dün bizim komünist doktoru memnun edebildin mi?" diye sordu.

Rath sadece, "*Völcker hört die Signale*" (Halklar bu çağrıyı duyun)* diye yanıt verdi ve masanın çekmecelerinde kâğıt aramaya başladı.

"Bu iyiymiş." Wolter gerçekten güldü ve nihayet daktilosunu takırdatmayı bıraktı.

"Benim esprim değil. Dr. Schwartz'ın. Kızıl doktoru daha üniversite yıllarından tanıyormuş."

"Dr. Schwartz başka neler söyledi? Völcker onu çalışırken rahat bıraktı mı bari?"

Rath başıyla onayladı. "Az çok. Önce, insanın sinirlerini bozan,

(*) Enternasyonal Marşı'nın Almanca'sının ilk mısrası: *Völker hört die Signale* – ç.n.

isyancı komünist rolü oynadı. Fakat inceleme sırasında şaşkınlık verecek kadar barışçıydı. Schwartz'ın hiç aralıksız onunla dalga geçmesinden bile rahatsız olmamışa benziyordu."

"Olmaz tabii. Bu tür insanları böyle şeyler hiç rahatsız etmez. Zaten bu yüzden öyle oluyorlar."

"Olabilir. Fakat Völcker sonuçtan da memnundur herhalde. Tam onun işine gelecek bir sonuç çıktı: *Tek* bir mermi iki kadını da öldürmeye yetmiş. Genç olanı delip geçmiş ve geçerken de kalbi zedelemiş. Yaşlı olan sadece omzundan vurulmuş ve kalp krizinden ölmüş. Korkudan herhalde."

Amca yüzünü buruşturdu. "Beni en çok kızdıran, komünistlerin böyle şeyleri kullanması. Üstelik bütün bunlar, sadece sosyal demokratlar bu tür bir operasyonu adam gibi planlayamayacak kadar salak olduğundan başımıza geliyor." Daktilodaki kâğıdı çekip aldı, havada sallayarak, "Belki bu bizi bu kıskaçtan biraz olsun kurtarır," dedi. "Bunun bir komünist mermisi olmadığını kim söyleyebilir ki? En azından, polis kurşunu değildi."

"Senin raporun mu?" diye sordu Rath. "Bitti mi?"

Wolter kafasını salladı. "Wündisch'in adamları her şey bir an önce masalarında olsun istiyor." Yüksek İdare Amiri Wündisch Siyasi Polis'i yönetiyordu. Mayıs operasyonlarındaki ölüm vakalarını da, onun yönettiği IA Şubesi soruşturuyordu. Rath rapora süratle göz attı. Polis rapor sanatının mükemmel bir örneğiydi. Kısaydı, verilere dayanıyordu ve netti. Wolter, Dr. Völcker'in sahneye çıkışını, özellikle de ele geçirilen mermiyi tahtadan sökenin doktor olduğunu bütün detaylarıyla anlatmayı unutmamıştı. Cümleleri öyle kurmuştu ki, komünistin mermiyi değiştirdiğinden kuşkulanmamak mümkün değildi. En azından değiştirmeye fırsat bulduğu çok net anlaşılıyordu. Bu durumda da, kanıt olarak merminin bir kıymeti kalmıyordu.

"Polis mermisiydi," dedi Rath. Bu raporun gerçeğe yaklaşımını beğenmemişti. Öte yandan, bazen yapacak başka bir şey olmadığını da biliyordu. En azından morgda gördükleri, Dr. Völcker'in de gerçekleri işine geldiği gibi çarpıtacağını gösteriyordu. O nedenle, itiraz ederken Rath'ın sesi biraz zayıf çıkmıştı.

"Bizim karabinalarımızda kullandıklarımız gibi sivri bir mer-

mi," diye ona katıldı Wolter. "Balistik muayenesine kendim götürdüğüm için biliyorum. Bana bir komünistin verdiği sivri bir mermiydi. Bu, polis mermisi toplayan komünistlerin varlığından başka neyi kanıtlar ki?"

Rath mesaiden sonra, önündeki masanın üzerinde bir yığın gazeteyle Tauentziehenstrasse'de bir kahvede otururken de, Wolter'in gerçekle ilişkisi üzerine kafa yormaya devam etti. Gerçeğin farklı versiyonlarının olduğunu Rath tabii biliyordu. Bunu her polis memuru bilirdi. Kendisi de her duruşmada bu tecrübeyi bir kez daha yaşıyordu. En net olayları bile sorgulamayı başaran yaratıcı avukatlar vardı. O yüzden polisin, yaptığı çalışmayla, hiçbir avukatın sarsamayacağı sağlam kanıtları savcıya sunması da bir o kadar önemliydi. Ya Wolter? O az önce bunun tam aksini yapmış, yazdığı raporla bir kanıtı kullanılmaz hale getirmişti. Tabii, sadece polisi komünistlerin saldırılarından korumak için. Ama amaç, gerçekten her aracı meşru kılar mıydı?

Wolter ve Völcker, polis ve komünist, mahkemenin karşısına gerçeğin kendi farklı versiyonlarıyla çıkacaktı. Ya tanık Gereon Rath kimin yanında saf tutacaktı? Aslında bunu düşünmesi bile yanlıştı; bir polis memurunun polis aleyhine tanıklık yapması düşünülemezdi bile. Yaparsa, pılını pırtısını da hemen toplamaya başlayabilirdi. Herhalde kendisinin hiçbir şey görmediğini söyleyerek, bu durumdan kurtulmaya çalışacaktı. Bu da daha şimdiden canını sıkıyordu.

Yoksa ustaca çarpıtılan bu rapor kendisine verilen bir ders miydi? Sık sık Bruno'nun, taşralı polis Gereon Rath'a Berlin'in geleneklerini tanıtmaya çalıştığı hissine kapılmıştı. Bruno'nun kendisine değer verdiğini biliyordu; kendisi de bu deneyimli meslektaşına çok önem veriyordu. Yine de kendisine verilen bu dersler hakkında ne düşünmesi gerektiğine bir türlü karar veremiyordu. Önce Bruno'nun Karstadt iskelesi üzerindeki şiddet patlaması, şimdi de gerçeği çarpıtma konusundaki bu ders... Belki de bu kentte ayaklarının üzerinde kalabilmenin tek yolu bu dümenleri bilmekti. Kendisi, belki de taşra kenti Köln için bile fazla saftı. Belki de,

LeClerk'in bir basın kampanyasıyla onu o derece köşeye sıkıştırması sadece bu sayede mümkün olmuştu.

Rath, Alexander LeClerk ile ilk karşılaşmasını hatırladı. Beton gibi bir yüzü vardı. Ölen oğlunun kimliğini teyit etmesi istenen bir adamın yüzü. Mermer masanın üzerinde ölen genç artık hiç de çılgına benzemiyordu. Her şeyden habersiz şekilde yoldan geçen herkese ateş eden bir çılgına... Otuz yaşına bile varamayan, ölü gözlü, solgun bir genç. Bir başkası işaret parmağını büktüğü için ölen... Gereon Rath işaret parmağını büktüğü için...

Morgun koridorunda polis ve baba sessizce birbirinin yanından geçmişti. Rath ne diyeceğini bilememişti. Bir insan, oğlunu öldürdüğü bir babayla karşılaştığında ne demeliydi? Bunun ne kadar uygunsuz bir davranış olduğunu hissettiği halde, üzüntüsünü anlatmak için bir an tereddütle elini uzatmıştı. LeClerk ona bakmamıştı bile. O beton yüzde hiçbir duygu okumak mümkün değildi; ne üzüntü, ne de öfke.

Alexander LeClerk Köln'ün en önemli gazete patronlarından biriydi.

Her şey bu karşılaşmadan kısa bir süre sonra başlamıştı. Her gün bir manşet atılıyordu. İlki: *Agnes Semti'nde kurşun yağmuru. Polisimiz kurşun sıkmaya çok mu meraklı?* LeClerk muhabirini arka plan bilgileriyle beslemiş olacak ki, daha ilk makalede Gereon Rath'ın adı geçiyordu. Sadece o makalede Rath'ın adı beş kere anılmış, onun meşhur Engelbert Rath'ın oğlu olduğundan da bahsedilmişti. *Öldüren kurşunu sıkan Gereon Rath.* Bu sözler onu nasıl da yaralamıştı! Her hecesi bir mermi gibiydi. Babası ağırlığını kullanmayı denemiş ama bu LeClerk'in manşet savaşını körüklemekten başka hiçbir işe yaramamış, ondan sonra baba Rath da yayıncıların yaylım ateşine maruz kalmıştı. Gereon Rath'ı ateş hattından o günlerde almışlardı. Duruşma boyunca izine çıkarılmıştı. Fakat beraat edip, görevine geri döndükten sonra manşetler yeniden patlamaya başlamıştı; üstelik eskisinden de sert.

LeClerk'in ne pahasına olursa olsun kellesini almak istediği belliydi. Bir yayıncı, ölen oğlunun intikamını alıyordu. Yayınevi sahibinin, Kriminal Komiser Gereon Rath'ın meslek hayatı yıkıntılar altında kalmadan muhabirlerini dizginlemeye sanki hiç niyeti yok-

tu. Rath'ın Köln'de bir an bile rahat bulamayacağını idrak ettiklerinde babası bir plan yapmıştı. Köln Emniyet Müdürü Otto Bauknecht ile beraber oğlunu baskı altına almış ve sonunda o da planı kabullenmişti. Engelbert Rath *sevgili Karl* ile ilişkisini kullanarak (Berlin Emniyet Müdürü Karl Zörgiebel ile onun Köln'de çalıştığı yıllardan beri senli benliydi) oğlunun Berlin'e transferini ayarlamıştı. Bir yandan da Köln'de onun izini kaybettirmişti.

Son manşet yayınlandığında Gereon Rath Berlin trenindeydi. Babasının dezenformasyon politikası hiç değilse bu defa tutmuştu. Köln'de gerçeği tek bilen Engelbert Rath ve Otto Bauknecht'ti. Berlin'de ise Alexanderplatz'ta, E Dairesi'nde çalışan Kriminal Komiser Gereon Rath'ın Köln'deki geçmişini sadece Emniyet Müdürü Zörgiebel biliyordu. O sırada orada açık bir kadro olduğundan onu bula bula Ahlâk'a uygun görmüşlerdi! Fakat Engelbert Rath bundan bile olumlu bir şey çıkarmayı başarmıştı. "Orada en azından o kadar çabuk ateş etmek zorunda kalmanı gerektirecek bir durumla karşılaşmazsın," demişti oğluyla vedalaşıp, bavullarını kompartmana yerleştirirken. Tren hareket ettiğinde Rath annesiyle babasına el sallamamış, Hohenzollern Köprüsü'nün çelik konstrüksiyonu görüş alanına girene kadar, el sallayan insanlarla dolu peronun giderek uzaklaşmasını sessizce seyretmişti. Katedrale son bir kere baktıktan sonra gazeteyi açmış ve manşetleri okumuştu: *Ölümcül kurşunu atan istifa etti.*

Gerçek bükülebilen bir nesneydi, Rath o kadarını anlamıştı. Belki Weinert'in yanında çıraklık yapmasında fayda vardı; ne de olsa, o da LeClerk ile aynı meslektendi. Bütün Kochstrasse'de gazeteciler gerçeği, kendi çıkardıkları gazeteye uygun hale gelene kadar büküyordu. Şuradan biraz kırpıyor, oradaki cümleyi biraz farklı kuruyorlardı.

Kahve soğuduğu halde Rath bir yudum daha aldı ve masasının üzerindeki kâğıt yığınına baktı. Az önce bir düzineye yakın gazeteyi karıştırmış ve hepsi ana akım medyaya ait olmasına ve son günlerin olaylarına hepsi aynı derecede önem vermesine rağmen, her birinin Mayıs olaylarının farklı bir tablosunu çizdiğini görmüştü. Üzerinde anlaştıkları tek şey, bu olayların son on yılda yaşanan en ağır sokak olayları olduğuydu. Ama ölü sayısı konusunda bile bir-

birinden farklı rakamlar veriyorlardı. Bazı gazeteler polisin resmi açıklamalarını aynen aktarırken, başka gazetelerin makaleleri birer macera romanı ya da savaş haberi gibi geliyordu kulağa. Rath gazetecilerin kaynaklarının ne olduğunu merak etti. *Tageblatt* muhabirleri en azından olay yerine gitmişe benziyordu; liberal basın sadece resmi makamların açıklamalarıyla yetinmiyordu. *Vossische Zeitung,* Emniyet Müdürü'nün raporunu aynen basmış olsa bile, bunun bir rapor olduğunu açıkça yazmış ve onun yanında kendi muhabirlerinin haberlerine de yer vermişti. Daha şimdiden dillere dolanan, *Berlin'in en kanlı 1 Mayıs'ı* lafını da bu gazete çıkarmıştı. Kanlı Mayıs.

Berlin polisinin büyük operasyonu hakkında yazılanlar olumsuzdu. Muhafazakâr ve milliyetçi basına göre, operasyon temelde doğru olsa da, uygulama beceriksizceydi; ne yaparlarsa yapsınlar, sosyal demokratların doğru müdahele edebileceğine inanmıyorlardı. Liberal gazetelerin eleştirisi öncelikle sağ ve sol aşırı gruplar üzerinde yoğunlaşıyordu; *Vossische Zeitung*'un deyimiyle bunlar, *ağır çatışmaların zamanla yeni ve güzel bir iç savaşa dönüşebileceği düşüncesinin sarhoşluğu içindeydi.* Fakat artık o gazete de polisin davranışını ölçüsüz vahşet olarak eleştiriyordu. Ölenler arasında, ölçülü bir operasyondan söz edilemeyecek kadar çok sayıda olaylarla hiçbir ilgisi olmayan insan vardı. Zörgiebel'i zor günler bekliyordu. Babasının arkadaşı bu kanlı polis operasyonunun bütün sorumluluğunu taşıyordu; istisnasız gösteri yasağı ilan ederek bu olayları neredeyse kışkırtan oydu. Sosyal demokratlarla komünistler arasında yaşanan bazı yumruklaşmalar bir kenara bırakılacak olursa, Almanya'nın başka her yerinde 1 Mayıs gösterileri olaysız geçmişti.

Fakat az önce Rath Wittenbergplatz'ta metrodan bir durak erken inip, *Café Zuntz*'taki gazeteleri toparlarken niyeti Zörgiebel eleştirilerini okumak değildi. Daha çok, Mayıs olayları nedeniyle hakkındaki haberlerin arka sayfalara düştüğü başka bir polis operasyonunu merak ediyordu. Halbuki, Landwehr Kanalı'ndan çıkarılan ölü konusunda bütün gazeteler bir istisna olarak tamamen aynı fikirdeydi: Hepsi bu olayı, *Landwehr Kanalı'nda gizemli ölüm* sözleriyle anlatıyor, hepsinin haberleri aynı ölçüde az bilgiye dayanıyor ve hepsi ölünün bir resmini yayınlayarak, soruyordu: *Bu*

adamı tanıyan var mı? Demek Kale'nin basın faaliyeti bu defa başarılı olmuş ve bütün büyük gazeteler işbirliği yapmıştı. Zaten başka ne yapabilirlerdi ki? Normalde kendi gerçeklerini, her şeyden önce, bazı bilgileri görmezden gelerek oluşturuyorlardı, oysa bu vakada gazetecilerin elinde o kadar az bilgi vardı ki, hiçbir bilgiyi görmezden gelemiyorlardı.

Rath düşünceli bir şekilde artık nerdeyse boşalmış kahve fincanını karıştırdı ve pencereden, KaDeWe'nin önündeki cumartesi öğleden sonrası kalabalığına baktı. Farkında bile olmadan sessizce güldü. Böhm hiçbir şey bilmiyor olmalıydı. A Dairesi'nin elinde, adını bile bilmedikleri bir cesetten başka bir şey yoktu. Rath bu oyuna katılma şansının oldukça büyüdüğünü düşündü.

"Beyefendi bir kahve daha isterler mi?"

Masasına gelen garson hakarete uğramış gibi bakıyordu. Rath adamın tipinin, kendisinin kahve ihtiyacı üzerinde büyük bir etkisi varmış gibi, adamı baştan aşağı süzdü.

"Teşekkür ederim, hesabı getirin!" dedi sonunda. Yeterince okumuştu. Artık harekete geçme zamanıydı.

"Beyefendi hesabı mı istiyorlar? Çok iyi." Garson oralı değildi. "Demek o zaman, başka misafirlerimiz de gün bitmeden gazete okuyabilme şansına sahip olabilecek."

Fraklı garson hesabı getirmek üzere uzaklaştı. Rath onun gelmesini beklemeden parayı masaya bıraktı. *Tageblatt*'tan ölen Boris'in resmini yırtıp, yanına aldı. Artık elinde iki Rus'un resmi vardı, belki bunun ona bir faydası olurdu.

Luisenufer'deki ev ona eski bir tanıdık gibi geldi. Sadece, Aleksey Kardakov onu beş gün öncesine göre, artık çok daha fazla ilgilendiriyordu. Avluda birinin halı dövdüğünü duydu. Evin sahanlığına girdi. Merdivenler temizlik malzemesi kokuyordu.

En alttan, kapıcı dairesinden başladı. Zilde *Schäffner* yazıyordu. Zili çaldı. Hiçbir şey olmadı. Biraz sonra zili tekrar çaldı. Nihayet sesler duydu. Bir sürgü çekildi, kilitte bir anahtar döndü. Kapı biraz aralandı ve aralıktan şişman bir kadının şişman kafası göründü.

"Evet?"

"Sizi bir cumartesi günü rahatsız ettiğim için özür dilerim..."

Rath, kadının anlamadan bakan suratını görünce bir an düşünmek zorunda kaldı, sonra düzeltti ve Berlin aksanıyla *cumartesi* kelimesini tekrarladı. Daha konuştuğu dil bile bu kente uyum sağlayamamıştı. "Kriminal polis," diye devam etti. "Birkaç soru sorabilir miyim?"

"İyi ama siz buralı değilsiniz ki!" Kapı aralığından kuşku sızıyordu. "Kimliğiniz var mı?"

Resmi kimliğini kapı aralığına tuttu.

"Ee, ne istiyorsunuz?"

"Belki önce içeri girmeme izin verirsiniz?"

Kadın kenara çekilip, kapıyı tamamen açtı.

"İyi o zaman, bütün bina polis geldiğini anlamadan içeri girin. Ama dikkat edin de, ortalığı pisletmeyin!"

Uslu uslu ayaklarını paspasta temizleyip, içeri girdi. Kadının gerisi de kafası kadar şişmandı. Biraz sıkışarak da olsa yanından geçti.

"Neden bana geldiniz ki?" diye sordu kadın ve bir cevap beklemeden devam etti. "Hermann'ın şu anda burada olmadığına dua edin. O olsa, size ne diyeceğini bilirdi! Başka işiniz yok mu sizin? Burası düzgün bir ev, bu evde daha kimsenin polisle bir işi olmadı."

Koridordaki gardropta kahverengi bir üniforma asılıydı.

Rath kadının laf kalabalığını kesti. "Kocanız siyasette aktif mi?"

"Komünistler giderek azar, polis de onları kontrol edemez olursa, öyle olması normal."

Kadın onu demode pelüş mobilyalarla dolu bir oturma odasına götürdü. Burası da temizlik malzemesi koktuğu halde Rath dairenin küflü olduğu hissine kapıldı. Kadın ağır gövdesiyle onu takip ediyordu. Duvarda Hindenburg asılıydı, yanında da imparator. Eski imparator. İkisi de misafiri sert bakışlarla süzüyordu. Rath'ın aklına atölyedeki dublörleri geldi.

"Oturun o zaman, Herr..."

"Rath. Kriminal Komiser Rath."

"İyi. Arka binada oturan Liebigler hakkında nihayet bir şeyler mi buldunuz?"

Rath oturduğu sarı koltukta neredeyse kayboldu.

"Nasıl?"

"Eğer bunlar komünist değilse, şu süpürgeyi yerim! O Liebig 1 Mayıs'ta da sokaktaydı. Yasak olduğu halde. Ama sevgili arkadaşlarınız onu enseleyemedi. Pis herif, kızıl bayrağı hâlâ koltuğunun altında geri gelip, ileri geri konuştu. Karısı da... Neyse ben ağzımı açmayayım!"

"Çok teşekkür ederim! Bu bilgileri gereken yerlere ileteceğim..."

Kadının kendi alaycılığını fark ettiğini sanmıyordu. Kanepenin yastığının kadının ağırlığı altında beton zemine yapışmasını hayretle izledi. fakat sevgili Frau Schâffner, buraya gelme nedenim başka..."

Kadın kanepenin üzerinde sağa sola kaymaya başladı.

"Yalnız fazla zamanım yok. Tam evi temizlerken işimi böldünüz."

"Burada oturuyor diye bilinen ama belli ki burada oturmayan bir adamı arıyorum."

Kadın yine anlamadan bakıyordu.

"Aleksey İvanoviç Kardakov ismi size bir şey ifade ediyor mu?"

"Bir Rus mu? Yok! Bu evde hiç Rus oturmuyor."

"Son iki ay içinde buraya taşınan hiç kimse oldu mu?"

"Burada olmadı. Arka avludaki birinci binadan Brückner taşındı. Daha doğrusu, benim Hermann o kızıl domuzu kirasını ödemediği için sokağa attı. Şimdi orada yeni biri oturuyor. Ama Alman, Rus değil."

"Kardakov uzun zamandır Almanya'da. Belki Rus olduğunu anlamamışsınızdır."

"İnanın, böyle bir şeyi anlarım ben. Zaten ismi de Alman ismi."

"Nedir?"

Kadın düşündü.

"Müller veya Möller. Öyle çok rastlanan bir isim. Şimdi siz sorunca fark ettim, tam olarak bilmiyorum ismini. Belki de adamı hiç görmemiş olduğumdandır. İsimleri sadece suratlarla bağlı olarak hatırlayabiliyorum."

"Onu hiç görmediniz mi?" Rath, bu binada bu kadının gözünden kaçan herhangi bir şey olabileceğine inanamıyordu. Bunun için Herr Müller ya da Möller'in görünmez adam olması gerekirdi.

"Hayır." Kadın, bilgilerindeki bu eksiğe kendi de şaşmış gibi omuz silkti. "Ama kocam kesin görmüştür. Zaten kirayı da o topluyor."

"Bu bey ne zamandan beri burada oturuyor?"

"Daha çok olmadı. Söyledim ya. Belki bir ay. Bildiğim kadarıyla gece bekçisi olarak çalışıyor. Hermann, Osram'da çalıştığını anlattı. Gündüzleri uyuyor. Evde istediğinize sorabilirsiniz, pek ortalarda görünmüyor."

"Bir sorum daha var..." Gazeteden yırttığı fotoğrafı çıkardı ve ölü Rus'un resmini oturma odası masasının üzerinden kadına uzattı. "Bu adamı hiç gördünüz mü?"

Kadın merakla resime baktı. Başını iki yana salladı. Sonra birden adamı tekrar tanıdı. "Bu adam, o gazetedeki adam! Kanaldan çıkardıkları zavallı adam! Kardakov bu mu yoksa?"

Rath hemen, "Hayır, bu başka bir vaka," dedi ve gazete parçasını yine cebine attı. Bundan bir şey çıkmamıştı. Kadına bu defa parlak fotoğrafı gösterdi. "Kardakov bu."

Aklına bir soru daha geldi. "Baksanıza... birkaç gün önce geceleyin bir kavga duydunuz mu? Burada, evin önünde?"

"Biz arkada yatıyoruz. Ön tarafta trenler çok gürültü çıkarıyor. O zaman sokakta olup bi..." Birden durdu. "Bir dakika! Geçenlerde geceleyin avluda gürültü koptu. Biri öyle naralar attı ki, yataktan fırladık. Hermann neredeyse müdahale edecekti. Fakat dışarı çıktığında, bağıranlar ortadan kaybolmuştu. Belli ki bizden önce başkası olaya el koymuştu. O Kardakov'u bu yüzden mi arıyorsunuz? Evden biri şikâyet mi etti? Bize de gelebilirlerdi. Hermann bu işi hallederdi."

"İki Rus kavga etmiş," diye devam etti Rath aldırmadan.

"Doğru, biri Rus'tu. Fakat diğeri Alman'dı."

"Alman mı? Emin misiniz?"

"Kesinlikle eminim. Zaten sonunda düzeni sağlayan da o olduğuna göre, tabii ki, Alman'dı!"

"Bu ne zaman oldu?"

Kadın kısaca düşündü. "Hiçbir fikrim yok. Pazartesi, salı falan gibiydi, sanırım. Hafta başı, bir ara."

Kadının gözü duvar saatine takıldı. "Evet." Ayağa kalktı. "Şimdi

gitmenizi rica edeceğim. Binanın temizliğini daha bitirmedim, üstelik yemek de yapmam lazım." Rath kadının kanapenin yastığından o kadar çabuk kalkabilmesine şaştı. İçinde neredeyse boğulacak gibi olduğu koltuktan o bile daha zor kalkmıştı. "Arka binaya bir bakın," diye bağırdı kadın arkasından. "Liebiglerle biraz da polis uğraşsın artık."

Tekrar dışarı çıktığında gerçekten de önce arka avluya geçti. Fakat onu ilgilendiren Liebiglerden çok, görünmez bir adamdı. Avluya girdiğinde önce nefes kesen temizlik malzemesi kokusundan kurtulduğuna sevinerek, derin bir nefes aldı. Halı dövmekte kullanılan çubuğun başında kimsecikler yoktu; avlu, sanki eve polis geldiği duyulmuş gibi bomboştu. İkinci avludan gelen bir elektrikli testere sesi duydu.

Arka binadaki posta kutularına bakılırsa, orada hakikaten bir Herr Müller oturuyordu. Acaba Kardakov en sıradan Alman isimlerinden birini kullanmaya mı başlamıştı, yoksa burada gerçekten Osram fabrikasında çalışan bir gece bekçisi mi yaşıyordu? Rath merdivenlerden birinci kata çıkıp, zili çaldı. Tıs yoktu. Kapıcının şişko karısı, *gün boyunca hiç görünmez* demişti. Rath saatine baktı. Dört buçuğa geliyordu. Gece çalışan birinin bu saatte artık çoktan kalkmış olması gerekirdi. Fakat tekrar tekrar zili çaldığı halde kimse kapıyı açmadı. Rath'ın daireden geldiğini duyduğu tek ses, zilin sesiydi. Herr Müller ya sağırdı ya da evde değildi.

Madem buraya kadar gelmişti, bir kat daha çıkmaya karar verdi ve Liebig'in kapısını çaldı. Fakat oradan da ses çıkmadı.

Tekrar sokağa çıkıp, daha iyi düşünebilmek için bir sigara yaktı. Tam kibriti evin önünde kaldırıma atacaktı ki, zemin katta bir dairenin penceresinde şişman bir kafa fark ederek vazgeçti. Frau Schäffner tam tahmin ettiği gibi çok meraklıydı. Bu da, Herr Müller'i o güne kadar hiç görmemiş olmasını daha da garip kılıyordu. Rath şapkasının kenarına dokunarak selam verir vermez şişko kafa geri çekiliverdi.

Bu adreste garip bir şeyler vardı. Luisenufer'deki bu eve bir kere daha gelmesi gerekecekti; bu görünmez Herr Müller'in sırrını öğrenmesi şarttı. Ya bu adam Rus aksanıyla konuşuyordu ya da Kardakov Elisabeth Behnke'ye sahte bir adres vermişti. Bunlardan

hangisi doğru olursa olsun Aleksey İvanoviç Kardakov'un kayıplara karıştığı ve bulunmak da istemediği kesindi. Fakat Rath bunun tek nedeninin kira borcu olduğuna artık inanmıyordu. Kanaldan bir ölü çıktıktan sonra buna artık inanamazdı. Ruslardan birinin kaybolmasıyla, diğerinin ölmesi arasında bir ilişki olmalıydı.

Açıklaması olmayan bir şey daha vardı. Yavaş yavaş Rath, belki de Herr Müller'i bir ara görmüş olup olmadığını kendisine sormaya başlıyordu. Kendisine fazla büyük gelen bir şapkası olan bir adam. Bu eve ilk geldiğinde kendisine iki Rus'un kavgasını anlatan adam. Frau Schäffner ısrarla bir Rus'un bir Alman'la kavga ettiğini öne sürüyordu. Doğruyu hangisi söylüyordu?

En azından gece bir gürültü kopmuş olduğu doğruya benziyordu. Boris burada, Luisenufer'de de Kardakov'u aramış olmalıydı. Tek soru vardı: Onu bulabilmiş miydi? Eve ilk geldiği gün iki Rus'un birbiriyle kavga ettiğini duyduğunda Rath önce bulduğunu düşünmüştü. Fakat eğer kavga eden iki kişiden birinin Almanca konuştuğu doğruysa, bu başka bir gerçeğe işaret ediyordu. O zaman Nürnberger Strasse'dekine benzer bir tablo ortaya çıkıyordu: Boris bir kere daha Kardakov olduğunu sanarak, hiç tanımadığı birini uyandırmıştı. Kavga çıkmış, Boris uzaklaşmıştı. Biraz sonra da öldürülmüştü. Ortadan kaybolan ve birinin kapana kıstırdığı Kardakov mu öldürmüştü onu? İyi ama o zaman işkence etmenin ne anlamı vardı? Kardakov, işkenceyle ondan ne gibi bir bilgi almak isteyebilirdi ki? Bir de adam neden eroin zehirlenmesinden ölmüştü?

Rath Kottbusser Tor'da metronun merdivenlerini inmeden önce canı sıkkın şekilde sigarasını ayağıyla söndürdü. Nasıl bir fikir yürütürse yürütsün, hiçbiri mantıklı değildi. Fakat bu duyguyu tanıyordu. Bir soruşturmanın başında her zaman böyle hissedilir, ilerde bu değişirdi. Sabırlı olması lazımdı. Bir de, asla bu işin peşini bırakmaması.

Metroya bindi ve Batı'ya doğru üç durak gidip Möckernbrücke'de trenden indi. Olay yerini görmeye karar vermişti.

10

Daha kanalı geçerken gördü. Tempelhofer Ufer'de, köprüye çok yakın bir noktada, kanalın çitinde bir aralık vardı. Beyaz ve kırmızıya boyanmış tahtalarla etrafı çevrilmişti. Bu geçici çit, gelip geçen kimsenin dikkatini çekmiyordu. Tempelhofer Ufer'e geldiğinde Rath, sigara paketinden son Overstolz'unu çıkardı ve saate baktı. Kanal kenarındaki yolu süsleyen ağaçların gölgesinde bir banka oturdu. Dışarıdan bakıldığında gözlerini uzaklara dikmiş gibi görünse de, gözünden hiçbir ayrıntıyı kaçmıyordu. Araba, onun bulunduğu noktanın solunda çiti kırıp geçmişti. Bir ağacın kabuğunun büyükçe bir kısmı kopmuştu. Bu bir kenara bırakılacak olursa, araba sanki tam iki ağacın arasında kalan boşluğu tutturmuştu. Üstelik direksiyonda bir ölü olduğu halde! Olayın nasıl geliştiğini tahayyül etmeye çalıştı. Boris, elleri ve ayakları kırılmış şekilde ve ölü olarak arabada oturuyordu. Peki, arabayı kim kullanmıştı? Ya arabada, bulamadıkları bir başkasının daha olması gerekiyordu ya da birinin gaz pedalını kıstırmış olması. Rath, soruşturmanın detaylarını bilmek için neler vermezdi. Fakat morgda duydukları ve basında yer alan ufak tefek bilgiler dışında bildiği bir şey yoktu.

Ayağa kalktı ve bir süre dolandı. Karşı kaldırıma geçip, Tempelhofer Ufer'deki binalara baktı. Hepsi derli toplu kiralık dairelere benziyordu; burası suçluların oturacağı bir semt değildi. Köprünün orada, Möckernstrasse'nin öte yanındaki bir büfe dışında, burada hiç dükkân yoktu; sadece konutlar, bürolar ve yük istasyonu vardı. Rath yavaşça binaların önünden yürüyerek posta kutularının üzerinde yazan isimleri okudu. Aralarında Kardakov yoktu; zaten bu isme rastlayacağını da düşünmemişti.

Büfenin arkasında Anhalt Yük İstasyonu'nun arazisi vardı; herhalde büfe daha çok burada çalışan tren işçilerine sigara, gazete ve bira satıyordu. Büfe işletmecileri polislerin sohbet etmeyi pek sevdiği insanlardı, çünkü çok şey bilirlerdi.

Ahşap kulübenin karanlığında duran silueti kafasıyla selamladıktan sonra, "Overstolz, beş tane altılık paket," dedi. Adam bayağı şişmandı ve kulübesiyle iç içe geçmiş gibiydi. Bu koca gövdenin

bir bojiye vidalanmış olduğunu görse hiç şaşmazdı. En azından, şişman adam arkasına dönüp, raftan beş paket Overstolz aldığında öyle gibi görünüyordu. Herhalde Rath'ın bulunduğu yerden görünmeyen, dönen bir büro sandalyesinde oturuyordu.

"Bir buçuk," dedi. "Ateş de lazım mı?"

Rath kafasıyla onayladı ve bu adamla sohbeti fazla kuşku çekmeden nasıl başlatabileceğini düşündü.

"Buyrun." Şişman adam ona bir kibrit kutusu uzattı. Kuruşu kuruşuna tam olan parayı alırken, "Biri sizi ekti galiba?" diye sordu ansızın.

Rath şaşkınlıkla adama baktı.

"E, siz orada beklediğiniz halde kimse gelmeyince, öyle gibi geldi bana."

"Eh işte," dedi Rath yeni paketten çıkardığı ilk sigarayı yakarken. "Belki de burada randevulaşmak pek iyi bir fikir değildi. Burası uğursuz bir yer." Kırmızı-beyaz tahtaları işaret etti. "Buradan uçtu, değil mi?"

Şişman adam başını eğdi. "Benim buranın da bir defa gazetelere konu olması aslında hiç de fena bir şey değil. Ama henüz satışı arttıran bir etkisi de olmadı."

"Meraklılar veya gazeteci sürüleri gelmedi mi?"

"Yok, şimdiye kadar sadece bir-iki aynasız geldi ama onlar da bir şey almıyor, sadece soru soruyor."

Belli ki, büfeci onun polis olduğundan şüphelenmemişti; yoksa böyle konuşmazdı. Böylesi daha iyiydi. Rath burada polis olduğunu belli etmek istemiyordu, yoksa Böhm'ün adamları, kendi bölgelerinde Ahlâk'tan birinin dolaştığını duyardı; buna hiç gerek yoktu. Her zaman yeleğine iliştirdiği rozetini metroda çıkarıp paltosunun cebine koymuştu. "Hiçbir şey gördünüz mü?" diye sorarken, bu soruyla adamı kuşkulandırmayacağını umuyordu.

Şişman adam keyifle anlatmaya devam etti. "Olay gece yarısı oldu, halbuki ben akşam altıda kapatıyorum," dedi. "Fakat ertesi sabah saat beşe doğru açmak için geldiğimde etrafta hâlâ iki polis duruyor ve nöbet tutar gibi yapıyordu. Alex'ten kriminal polisler çok daha geç geldi. Hiçbir şey görmediğim halde beni sorularıyla delik deşik ettiler."

"Ama burada birçok şeyden haberiniz oluyordur, öyle değil mi"

Adam ağır omuzlarını silkti. "Olabilir. Tabii, buraya epey gelen de oluyor."

"Hiç değilse, gözünüzden hiçbir şey kaçmıyor." Rath sigarasından derin bir nefes çekti. Bakalım, şişko bu övgüyü nasıl karşılayacaktı. "Beni de hemen fark ettiniz."

"İnsanın etrafta kimlerin dolandığını bilmesi lazım. Nadiren de olsa, bir şeyler aşırmak isteyen birileri hep çıkıyor. Hatta bi defasında Schlesisches Tor'daki bi arkadaşımızın büfesini, burnunun dibinde yaktılar. Kendisi içindeyken. Gazetelerin üzerine biraz benzin, bi, kibrit, sonra eyvallah. Birkaç ufak yaramaz, en fazla on beş, on altı yaşında. Aynasızlar bi tanesini bile enseleyemedi. Tabii, o çocukları *Kuzey* göndermiş; büfe onların bölgesinde, içindeki adam da anlaşılan onlara pek uymuyor. Benim çetelerle bir derdim yok ama yine de dikkatli olmak lazım."

Rath başını salladı. *Kuzey* çetesi daha yeni manşetlere çıkmıştı. Breslauer Strasse'de, Hamburglu bir marangozun bıçaklandığı kalabalık bir grubun kanlı sokak kavgasının ardından Emniyet Müdürü kadın satan iki çeteyi yasaklamıştı; bunlardan biri *Kuzey*'di. Böyle aşırılıklar yaptıklarında polis sert müdahale ediyordu ama eski mahkümları sözde tekrar topluma kazandırdığı iddia edilen ama aslında aidat ödeyen üyelerinin yeteneklerinden istifade etmeyi bilen bu çetelere normalde hep müsamaha gösteriyordu. Kısacası, bu çeteler Berlin'de faal organize suç teşkilatlarıydı ve kenti aralarında çeşitli bölgelere ayırıp, paylaşmışlardı. Çeteler işbirliğine açık olduğunda ve belli kurallara uyduğunda polis hiçbir şey yapmıyordu, çünkü yeraltı dünyasının kendi kendine bir düzen vermesi kontrol edilmelerini de kolaylaştırıyordu. Breslauer Strasse'deki gibi aşırılıklara ender rastlanıyordu. Cinayet, çetelerin şeref anlayışına aykırı bir suçtu. Ancak eski çetelerin sıçan sürüsü dediği, yeni peydahlanan çetelerin bazıları bu kuralların da bir kısmına pek uymuyordu. Zaman kötü bir zamandı.

"Buralarda hiç çete filan var mı ki?" diye sordu Rath şişman adama. "Ben böyle şeylerin sadece Doğu'da olduğunu sanıyordum."

"Kreuzberg'de hiç suç işlenmediğini sanmayın, dostum!" Adam biraz öne eğildi, azıcık, çünkü aksi halde sandalyesinden düşerdi

herhalde. Fakat gizli bir şey söylediği izlenimi vermeye, hele bir de sesini kısarak konuştuğu düşünülürse, bu kadarı da yetiyordu. "Mesela ben, şurada, arkada, Anhalter İstasyonu'ndan her gün ne kadar çalıntı mal geçtiğini bilmek istemiyorum. Yük istasyonunda ne kadar karanlık adamların dolaştığını, siz en iyisi oradaki işçilere sorun!"

"İyi ama bunun bu cinayetle bir ilgisi olduğunu mu söylüyorsunuz?" Rath kırık kanal çitini gösterdi.

"Şimdi çok güleceksiniz! Kriminaller de bana tam bunu sordu!"

Rath tam kurcalamaya devam edecekti ki, onu gördü. Sanki kendilerinden bahsedilmiş gibi iki siluet yola çıktı, şişman büfecinin deyimiyle iki kriminal. Kendisinin de daha birkaç dakika önce önünde durduğu bir binadan çıkmışlardı. Biri, A Dairesi'nden adını bilmediği bir kriminal asistandı, diğeri bir kadındı. Kriminal polis değil, bir stenograf.

Charlotte Ritter. Ne aksilik!

Rath üzerinde gazeteler dizili raflardan birinin arkasına çekilerek, pek de dikkatini vermeden gazeteleri karıştırmaya başladı. Bu ikisini Böhm ortaya salmıştı, buna hiç kuşku yoktu. En iyisi, kendisini hiç fark etmemeleriydi. Korktuğunu belli etmemek için şişman adama, "Bunlarda kanaldaki ölüyle ilgili bir şey var mı?" diye sordu ve sigarasını ayağıyla söndürdü.

"En iyisi *Tageblatt*'ı alın" diye tavsiye etti adam. "Onda daha fazla bilgi var."

Rath elindeki gazeteye baktı. Emniyet Müdür Yardımcısı'na düzenli olarak hakaret eden, milliyetçilerin kin saçan gazetesi *Angriff*'ti bu. Dr. Bernhard Weiss Yahudi'ydi. Berlin polisinin en iyi elemanına saldırmak için *Angriff*'in başka bahaneye ihtiyacı yoktu. Weiss'ın kendisinin Emniyet Müdürü koltuğunda oturmamasının tek nedeni sosyal demokrat olmamasıydı. Belki başka nedenler de vardı. Yahudilere düşman olan sadece milliyetçiler değildi ama Yahudilere duydukları nefretle göze batan onlardı sadece.

Şişman adam ona bir *Berliner Tageblatt* uzatınca, Rath, Möckernstrasse'ye doğru yürüyen çiftten gözünü ayırmadan gazeteyi aldı. Az önce kahvede bu gazeteyi okumuş olmasına rağmen, dikkat çekmemek için gazeteyi satın alacaktı. Biri liberal, diğeri mil-

liyetçi iki gazeteyi koltuğunun altına sıkıştırıp, güçlükle cüzdanını aramaya koyuldu. Kafasını tekrar kaldırdığında kiriminal asistanın Möckernbrücke'de metroya yürüdüğünü gördü. Ortağı neredeydi acaba?

"Elli Pfennig," dedi şişko. Rath bozuk para aradı. Kendini rahatsız hissetti. Kadının nereye gittiğini bilmezse ondan nasıl gizlenecekti?

Fakat bu soruya bir yanıt bulmasına gerek kalmadı. Önce sadece, gazete raflarına yaklaşan paltosunu ve ince bileklerini gördü, bir saniye sonra kadın karşısında duruyordu. Gözleri hatırında kaldığından daha da koyu renkti.

Kadın ondan da fazla şaşırmışa benziyordu. Öyle ya, kendisinin bu karşılaşmaya hazırlanmaya zamanı olmuştu. Dört saniye kadar. Biraz olsun kendini kontrol etmeye, hatta belki bu durumu idare etmeye yeterdi.

Rath, "Ooo, bu ne sürpriz," diyerek gazeteleri ve cüzdanını şişman adamın burnunun dibine, tezgâhın üzerine koydu ve şapkasını kaldırdı. "Buralarda mı oturuyorsunuz?" Kadını hemen savunmaya geçirmeliydi ki, soru sormak aklına gelmesin.

"İş icabı buradayım," dedi kadın uslu uslu.

"Hanımefendi polis," diye lafa katıldı şişman adam.

"Beyefendi bunu biliyor, o da polis."

Rath, bu yeni durumdan hiç de hoşlanmadığı yüzünden belli olan şişman adama baktı.

"Bir paket Juno alabilir miyim?" diye devam etti kadın ve koca beden bir kez daha sigara rafına döndü. "İlginç bir karışım," dedi kadın Rath'a.

Yüzünde çok aptalca bir ifadeyle ona bakmış olmalıydı ki, kadın gülümsedi. Gamzesi neredeyse Rath'ın dengesini tamamen yitirmesine neden olacaktı.

"Okuduğunuz gazeteler," diye açıkladı kadın.

Gerçekten de, öyle uyumlu uyumlu tezgâhın üzerinde duran *Angriff* ve *Berliner Tageblatt* aslında hiç de birbirine uymuyordu.

"Bana sadece biri lazım," dedi Rath.

"Umarım doğru olanıdır."

Rath tezgâha iki Groschen bıraktı ve *Tageblatt*'ı aldı. Aslında si-

yasi bir görüşü olmasa da, kadının onu liberal bilmesinde bir sakınca yoktu. Milliyetçi olmaktan iyiydi. Ya da sosyal demokrat. Çünkü Zörgiebel'in kendisini koruduğu bilgisi sızdıktan sonra Kale'de yayılan dedikodular bu yöndeydi. Bu arada büfeci şişko da tekrar onlara dönmüştü.

"Önce Juno'yu almaya gitmem lazım," dedi ve oturduğu sandalyeden kalkmayı başardı. Arka tarafa, mallarını depoladığı bölüme gitti. Rath, bir yandan adamın daracık büfede hareket edebilmesine hayret ederken, diğer yandan da Charlotte Richter ile yalnız kalmış olmaktan memnundu.

"A Dairesi'nde stenograflar fazla mesai mi yapıyor?" diye sordu.

"Cinayet soruşturmalarına dahil edilirlerse, evet."

"Kanaldaki ölü mü?"

Kadın başını salladı.

"Kriminal polis olarak mı çalışıyorsunuz?"

"Arada bir. Fakat stenograf maaşı alıyorum. Bu hep böyle."

"Sorguya çektiğiniz insanlar ne diyor bu duruma?"

"Haberleri bile olmuyor. Yanımda her zaman, kimliğini gösteren bir kriminal polis oluyor. Bugün Kriminal Asistan Gräf'le evleri dolaşma fırsatına sahip oldum."

Rath başını salladı. Şişman adam döndü ve oflayıp puflayarak iskemlesine tırmandı.

"Siz buraya neden geldiniz? Yoksa burada mı oturuyorsunuz? Öyleyse, sizi de sorguya çekmem gerekir."

Rath o sırada bir kutu Juno'yu açmakla meşgul olan ve kâğıtlarla mücadele eden şişman adama baktı.

"Bir randevum vardı," dedi.

"Ama ekildi," diye lâfa karışan büfeci, kadına altılı bir paket uzattı. "Bu burada çok ender satılır," diye özür dilercesine mırıldandı, sandalyesiyle birlikte arkasına döndü ve kutuda kalan paketleri rafa yerleştirmeye başladı.

Bir süre utangaç bir sessizlik oldu. Rath bu sessizliği bozmak için hiçbir şey yapmadı; o sırada sessizlik işine geliyordu. Kadının, şişman büfecinin kendisini utandırdığına inanmasının hiçbir sakıncası yoktu. O zaman utancının asıl nedeninin kendisi olduğunu da fark etmezdi hiç değilse.

Karanlık mağarasından şişman adam "Yirmi Pfennig," diyerek tekrar lafa girdi.

Kadın el çantasını açtı ve karıştıra karıştıra cüzdanını aradı. Bu fırsattan yararlanan Rath şapkasının kenarına dokunarak veda etti.

"O zaman pazartesi günü Kale'de görüşürüz."

"Görüşmeyiz herhalde. Pazartesi günü Ceza Hukuku dersim var," diye karşılık veren kadın, ona baktı. O koyu gözler. Rath kadının yanıtı üzerine bir bulmaca çözer gibi düşünmeye başladı.

Nihayet, "Neyse, en azından hafta sonu tatilinizin iyi geçmesini dilerim," dedi ve uzaklaştı.

Sokaktan karşıya geçerken şişman büfeci arkasından, "Paranızın üstü" diye seslendi ama Rath artık adamı duymuyor gibi yaptı. Möckernbrücke'yi geçti ama metroya çıkmadı. Kadın kesinlikle metroya binecekti ve bir de onun yanıbaşında oturmak zorunda kalmak istemiyordu. Anhalter İstasyonu'na yürüdü ve bir taksiye bindi.

Café Berlin'de sanki ayık kimse kalmamıştı. Ölçüsüzce servis edilen şampanyayı beğenmeyenler, şık tuvaletlerde burnunu kokainle dolduruyordu. Zaten çoğu ikisini de yapıyordu. Lokal, tıpkı duvara yapışık büyük sütununun üzerindeki ışıklı heykel gibi üç kata yayılıyordu. Aşağıdaki dans lokali, zemin katında lokale komşu olan hayvanat bahçesinin duvarını aşıp buraya kadar yayılmışa benzeyen bir tropik orman yetiştirilen bir şaraphaneyle bağlantılıydı. Gürültüden ayrılıp biraz dinlenmek isteyenler, birinci kattaki çay salonuna ya da kokteyl bara gidiyordu. Sadece ikinci katta dans edildiği halde, *Kakadu*'daki gibi müzik insanları sıkboğaz etmiyordu. Oradaki gibi hızlı ve aceleci olmayan, zarif akıcılıkta bir *swing* her yerden duyuluyordu. Bir afiş, burada böyle medeni bir müzik çalan grubun *Excellos Seven* olduğunu yazıyordu.

Rath, birinci katta trabzanın önünden, zemin kattaki masalara bakıyordu. Sağ eliyle kibrit kutusuyla oynarken, sol elini pantalonunun cebine sokmuştu. Buraya gelmeden banyo yapmış ve şık takım elbisesini giymişti. Evden o kılıkta çıkarken Behnke kim bilir neler düşünmüştü.

Bir yandan gözlerini aşağıdaki yüzlerin üzerinde gezdirirken, diğer yandan bambaşka bir yeri ve bambaşka bir yüzü düşünüyordu. Aradan saatler geçmiş olmasına rağmen hâlâ büfenin önündeki karşılaşma aklından çıkmıyordu. Böhm'ün, kendisinin Möckernbrücke'ye yaptığı kısa kaçamağı duymasından korktuğu için değil. Zaten bu ona pek de mümkün görünmüyordu, çünkü Charlotte Ritter adını bile sormamıştı. Hayır, garip bir şekilde, kadının gözleri aklından bir türlü çıkmıyordu. Koyu renk, esrarengiz gözler. Kendini kadınların erkeklere baygın baygın baktığı kötü bir aşk filminde gibi hissediyordu. Kadın ona öyle baygın baygın değil, normal bakmış olmasına rağmen o bakışı unutamıyordu. "Kendine gel," diye kendini azarladı, "Kale'den biriyle olmaz! Wilhelm Böhm'ün yanında çalışan biriyle hiç olmaz!"

Bir şampanya şişesinin patlamasıyla tekrar gerçek dünyaya döndü ve tanıdık bir sima bulma ümidiyle masaları sistematik şekilde taramaya devam etti. Aslında burada tam olarak kimi ve neyi aradığını kendisi de pek bilmiyordu. Sadece o adeleli Rusların *Café Berlin*'e takıldığını biliyordu. Bir de Kardakov'u tanıdıklarını. İçten içe, *Kakadu*'da dikkatini çeken gruptan birini tekrar görmeyi umuyordu. O sarışın genci mesela. Şansı yaver giderse, belki yanında o çam yarmaları da olmazdı. O zaman Rath, dil sorununa rağmen adamın biraz daha fazla konuşmasını mutlaka sağlayacaktı. Rusların oturma izinlerini düzenli aralıklarla uzattırması gerekiyordu ve polis olarak, onlara epeyce güçlük çıkarabilirdi.

Bütün salonu gözden geçirdikten sonra kokteyl barına yöneldi. Sıska bir gençle takıp takıştırmış bir sarışının arasında boş bir bar iskemlesi bulup, oturdu. Bir *americano* ısmarladıktan sonra fotoğraflardan birini cebinden çıkarıp, inceledi. Campari ile Martini karıştırmakta olan barmeni izlerken, belki de bir kez daha doğrudan sormayı denemesi gerektiğini düşündü. Aleksey Kardakov, Rath'ın tezgâha bıraktığı resimden ciddiyetle ve düşlere dalmış halde tavana bakıyordu. Henüz içkisini beklerken göz ucuyla bir hareket fark etti. Yanındaki sıska genç iskemlesinden biraz fazla aceleyle kalkmıştı.

Rath içgüdüyle başını ona doğru çevirdi. Onunla göz göze gelir gelmez, adam koşmaya başladı. Çaresiz bakışlar, çökmüş yanaklar. Adam şık giyimli bir kadına çarptı, elindeki şampanya barda-

ğını düşürdü ve kadını ona eşlik eden adamın üzerine itti. İkisi birlikte düştü. Kadın bağırdı.

Rath resmi cebine koydu ve yere düşen çiftin üzerinden bir sıçrayışta geçerek, adamın peşinden merdivenlere doğru koşmaya başladı. Ismarladığı kokteyli elinde tutan barmen hayretle arkalarından bakakaldı.

Adam tuvaletlere doğru koşuyordu! Rath lokali tanıyordu. İki hafta önce, daha yeni açılan *Café Berlin*'de iş imkânı olup olmadığını görmeye gelmiş birkaç pezevengi fahişeleriyle beraber oradan kovmuşlardı. Acaba bu sıska adam onlardan biriydi de, kendisini mi tanımıştı? Artık her kimse, kapana girmişti, çünkü tuvaletlerden kaçma şansı yoktu. O sırada Rath birkaç kadının çığlık attığını ve çığlıklar arasında birinin belden aşağı bir espri yaptığını duydu. Anlaşılan sıska genç de lokali tanıyor, kadın tuvaletindeki bir pencerenin avluya açıldığını biliyordu. Rath büroya yöneldi; kıvranarak pencereden geçmek gerekmediğinden, oradan dışarı daha çabuk çıkmak mümkündü. Öndeki ufak bir odayı geçtikten sonra arka kapıya ulaştı ve dikkatle araladı. Kimse yoktu. Kapıyı hafif aralık bırakıp, tekrar koridora çıktı ve beklemeye başladı. Eğer sokağa çıkmak istiyorsa, adam buradan geçmek zorundaydı. Rath kapı aralığından sıska adamı gördü. O tam önünden geçerken ağır kapıyı tekmeledi.

Bir çarpma gürültüsü duyuldu. Birisi tökezledi. Rath avluya çıkıp, adamı çekip kaldırdı. Biraz sersemlemişti. Burnundan sümük ve kan geliyordu. Yavaş yavaş kendine geldi. Rath rozetini gösterdi. Adamın bakışları korkuyla doldu. Araba farına yakalanmış bir geyik gibi bakıyordu. Kocaman ve çaresizlikle çakan gözler. Kokain.

"Aynasız olduğunu hemen anlamıştım zaten! Ne istiyorsun benden?" Diş eti de kanıyordu. Telaffuzunda, R harfini yuvarlaması hariç, Rus olduğuna dair hiçbir emare yoktu. Rath onu yakasından yakalayıp, bağırdı. Polislerin zayıflık göstermemesi lazımdı ve bu kentte dostça davranmak zayıflık olarak algılanıyordu; o kadarını öğrenmişti.

"Bana sorarsan, burnun kopana kadar kokain çekebilirsin. Zerre kadar umurumda değil. Öğrenmek istediklerimi anlattığın sürece, bu nedenle sorun çıkarmam."

"Ne bilmek istiyorsun?"

Kardakov'un resmini Rus'un burnunun ucuna dayadı. Diğer eliyle adamın yakasını yakalamıştı. "Tanıyor musun?"

Rus tereddüt etti. Rath öfkelendi.

"Bana bak, arkadaş! Şimdiye kadar sana dostça davrandım. Fakat, inan, başka türlüsünü de bilirim. Benimle kafa bulma: Bu adamı tanıyorsun!"

"Ne olmuş tanıyorsam? Sadece sigara satarken peltek peltek konuşan bir adam tanıyorum diye kendim de kardan adam olmuyorum ya..."

Rath kulak kesildi. Demek, kendisinden önceki kiracı kokain satıyordu! Onu aramak için bir neden daha çıkmıştı! Belki bir kere de Uyuşturucu Madde Şubesi'ne uğramak iyi olurdu.

"Bana bu mereti sadece çektiğini anlatmaya kalkma!" diye çıkıştı Rus'a. "Ama şu anda beni bu da ilgilendirmiyor. Ben *onun* peşindeyim!" Resmi sıska adamın gözlerine iyice yaklaştırdı. "Şimdi bana biraz bir şey anlatırsan seni bir daha rahatsız etmem."

"Siz aynasızlar bu kentte para kazanmanın ne kadar zor olduğunu bilmiyorsunuz!" Kaldırıma bir dolu kan ve tükürük yağdı. "Mecbur kalmasa Aleksey bunu yapmazdı. Paranın büyük kısmını zaten başkaları kazanıyor. Ama onlara karışmıyorsunuz. Bu malları satın alan zarif insanlar da öyle. Ama insan Rus olunca başı belaya giriyor. O zaman adamı ülkeden kovduğunuz bile oluyor. Rusya'da Bolşeviklerin peşinde olduğu insanları bile..."

"*Senin* kimliğini bir kere daha uzatmamızı istiyorsan işbirliğine biraz daha açık olman lazım." Rath Rus'un ceketinden sarı renk kimliği çıkardı ve kendi cebine koydu. "Ancak verdiğin cevaplardan memnun kalırsam geri alırsın bunu. Şimdi söyle bakalım: Kardakov nerede?"

"Demek hâlâ yakalayamadınız?" Rus güldü. Gözleri küçüldü. "Bunu düşünmem gerekirdi! Aleksey'i yakalamak o kadar kolay değildir. Fotoğrafını nereden buldunuz? Yoksa, şarkıcı sevgilisi sinirlerine mi hakim olamadı?"

Lana Nikoros. Delphi-Palast.

"Yakında sinirlerine hakim olamayacak biri varsa, o da benim," dedi Rath. Rus'u yakasından yakalayıp havaya kaldırdı ve duvara

çarptı. Herif tüy gibi hafifti. "İnan bana, bunu hiç arzu etmezsin. Kesinlikle etmezsin!"

Rath, kendi sesini, sanki bir başkası konuşuyormuş gibi algıladı. Bruno'nun inşaat iskelesindeki performansı geldi aklına ve biraz da kendinden korktu. Arkadaşının verdiği dersi şimdiden anlamış mıydı yoksa? Fakat bu sertlik numarası etkisini gösteriyordu.

"Tamam, tamam, sinirlenme!" Rus, onu yatıştırmak istercesine ellerini kaldırdı. "Fakat kimseye benimle konuştuğunu söyleme. Onun ek para kazandığını zaten biliyorsunuz."

"Onu nerede bulabilirim?"

"Hiçbir fikrim yok. Bir orada kalıyor, bir burada. Bir haftadan uzun süreden beri görmedim. Sizin onu alıp götürdüğünüz dedikodusu dolaşıyor ortada."

"Söylediklerinin bir kelimesine bile inanmıyorum."

"Git, *Eldorado*'daki ibnelere sor. Kokain kaynakları kuruduğu için şimdiden telaşa düştüler."

Rath o lokali biliyordu. Erkekle mi, kadınla mı dans ettiğini bilmemekten heyecan duyanlara göre bir yerdi. *Eldorado*'daki kadınların en azından yarısı kadın filan değildi. Bir kere görev icabı gitmişlerdi. Tabii, Lutherstrasse'deki işlere fazla engel çıkarmadan. Rath, Bruno'nun orada da ispiyoncuları olduğunu tahmin ediyordu.

"Kardakov orada kokainden başka şeyler de mi satıyor?" diye sordu sıska Rus'a. Belki de, eşcinsel dünyasında işlenen bir cinayetin peşindeydi; bir kıskançlık cinayeti filan, olur ya. Aslında kendisini gece yarısı Nürnberger Strasse'de ziyaret eden Boris hiç de öyle aşığa filan benzemiyordu ama yine de kanaldaki ölü kendisinden önceki kiracının sevgilisi de olabilirdi.

"Aralarında Aleksey'e yaklaşmak isteyenler de vardır muhakkak. Ama o hepsini tersliyor. Onu yine de seviyorlar. Zaten o yüzden onu özlüyorlar ya. Lutherstrasse'de kar satan diğerleri onun yarısı kadar bile sevimli değil."

Rath saatine baktı. On ikiyi biraz geçmişti. *Eldorado*'da parti yeni başlıyordu. Rus'u oracıkta bırakıp, Hardenbergstrasse'deki taksi durağına yürümeye başladı.

"Hey, benim kimlik ne olacak?" diye arkasından bağıran Rus, bir yandan da gömleğini pantalonuna sokuşturuyordu.

"Kardakov'u bulduğum zaman alırsın."

"Ya o arada siz aynasızlardan biri kimliğimi görmek isterse ne olacak? Onu sana mı göndereyim?"

"İyisi mi, göze batmamaya çalış!"

"Merhaba, fıstık!"

Tezgâhın arkasında duran ve saçını peroksitle sarartmış heybetli kadın kendini Gloria olarak tanıtıyordu ama asıl adı Gustav'dı. Kıpkırmızı dudakları bir öpücük yollarmış gibi kıvrıldı.

"Çok şıksın," dedi. "Bugün yalnız mısın? Bruno nerede? Ya, o sarışın genç?

Orkestra canlı parçalar çalıyor, dans pisti dolmaya başlıyordu. Konforlu, daha çok altın renginin ağır bastığı salonda sayısız sigaradan kaynaklanan mavi bir sis bulutu vardı. Rath bara dayanmış ve ortamın dumanaltı olmasına katkıda bulunmak için ağzının kenarına bir Overstolz yerleştirmişti.

"Daha evlenmedik ki," diye mırıldandı sigarasını yakarken.

"O da olur."

Burada ortalığı fazla karıştırmamalıydı. Burası Bruno'nun bölgesiydi. Kendisi yeniydi, dikkatli olmalıydı. Kendi özel soruşturmasını yürütmesi zaten her türlü yönetmeliğe aykırıydı. Bazı bilgileri paylaşmaması bundan da beterdi.

"Gloria, canım?" Biraz daha şirin davranmaya çalışarak ve gülümseyerek tezgâha dayandı.

"Efendim?" O sırada fıçıdan bira dolduran Gloria'nın kılı bile kıpırdamadı. Hafif çakırkeyif bir sesle ve Sakson aksanıyla kendisine, "Teşekkür ederim, tatlım" diyen ve aşık gözlerle bakan bir adamın önüne bira bardağını koyarken uzun tırnakları vahşi bir hayvanın pençelerini andırıyordu. Belli ki adam, o sırada bir erkekle konuştuğunun farkında olmayan bir turistti.

Gloria onun yanından ayrılıp, Rath'ın bulunduğu yere geldi. Eğilince kolyesi Rath'ın eline değdi.

"Yine buralarda görünmen ne güzel. Ne de olsa pek fazla yakışıklı aynasız yok."

Rath sigara paketini uzattı.

"Bir sigara molası vermeye ne dersin?"

Vahşi hayvan pençeleriyle sigarayı kaptı.

"Her zaman. Eğer benimle bir şeyler içersen."

Biraz sonra, kendi konuştuklarını kendileri de duyabilmek için orkestradan uzak bir yerde seçtikleri bir masanın üzerinde iki bardak ve bir viski şişesi duruyordu. Gloria bardakları cömertçe doldurmuştu.

"Öt bakalım, o zaman," dedi Gloria. "Bir aynasız bana neden sigara ikram edip, içki ısmarlar ki? Güzel mavi gözlerimin hatırına değil herhalde."

Sahte kirpiklerini kırpıştırdı.

"Gayet iyi kavradın, tatlım!" Rath bardağını kaldırdı. İçtiler. "Oysa gerçekten de güzel gözlerin var."

Ona fotoğrafı gösterdi.

"Bu adam sık sık buraya geliyormuş."

Gloria, Kardakov'un yumuşak yüz hatlarına baktı ve sigarasından bir nefes çekti. Dumanı burnundan püskürtürken, başını salladı.

"Haklısın. Rus, değil mi? Güzel bir adam. Umarım hapse tıkmamışsınızdır. Çok yazık olur."

"Korkma. Şu anda onu sadece bir arkadaşı hakkında bilgi almak için arıyorum."

"O hiçbir şey karıştırmamış mı?"

"Kokain satması bir yana bırakılırsa, hayır."

"Ha, demek mesele bu." Sesi soğudu. Önce Rath'a, sonra fotoğrafa baktı. Rath, Gloria'nın bir tuzaktan kuşkulandığını fark etti.

"Hayır, beni yanlış anlama. Bu beni zerre kadar ilgilendirmiyor. Ancak onu bu yoldan bulabileceksem ilgilendirir."

"Burada kar sattığını hiç sanmam. Şef böyle bir şeye hiç müsamaha etmez."

"Fakat burada müşteri buluyor olabilir, öyle değil mi?"

Omuzlarını silkti ve bardakları tekrar ağzına kadar doldurdu. O arada da Rath'a eğildi.

"Şimdi sana anlatacaklarımı, sadece Berlin'deki bütün aynasızlar bunu zaten bildiği için anlatacağım. Bunu, bir taşra polisine derslerinde yardım etmek olarak anla."

"Olur ama tabii, derslerimde yardıma ihtiyacım olduğunu Bruno'ya anlatmadığın sürece..."

Gloria güldü.

"Dikkatle dinle o zaman. Bu kentte biri kokain satıyorsa, o işte Dr. Mabuse'nin parmağı olduğundan emin olabilirsin..."

"Şu sinemalardaki mi? Bu nasıl saçmalık? Dr. Mabuse!"

"Sakın ona öyle hitap etme. Asıl adı Johann Marlow. Doktor ünvanını nereden aldığını da bana sorma. Herhalde satın almıştır. Siz aynasızları satın aldığı gibi. Hangi pisliğe karışırsa karışsın, onun elleri hep temiz kalır. O Plötzensee Hapishanesi'ni sadece dışardan tanır. O da, oranın büyük kapısının önünde adamlarını almak üzere beklediği için..."

"Yani, ne demek istiyorsun?"

"Bu arkadaşın..." Fotoğrafı gösterdi eliyle. "... onun nerede olduğunu sadece siz aynasızlar merak etmiyor. Onu Dr. M. de özlemiş, aratıyor. *Berolina*'dan birkaç kişi buraya uğradı. Birkaç gün önce. Buna çok benzeyen bir fotoğrafla."

"*Berolina* mı?" Rath alçak sesle ıslık çaldı. *Berolina*, Berlin'in en eski çetelerinden biriydi. Şeref kurallarını önemsiyorlardı. Cinayet onlar için bir tabuydu. *Berolina* üyeleri, Breslauer Strasse'deki kan banyosundan sonra Emniyet Müdürü'nün yasakladığı iki çete olan *Kuzey* ve *Sadakatliler* gibi kabadayı ve pezevenk çetelerine burun kıvırırdı.

"Yani Marlow bir çetenin başı, öyle mi?" dedi Rath.

"O ismi o kadar yüksek sesle kullanma!" Kadın etrafına baktı. "Hayır, Dr. M. herhangi bir çeteye dahil değildir. Daha kurnazdır. *Berolina*'yı hâlâ kızıl Hugo yönetiyor. Fakat kızıl Hugo, Dr. M. kendisine ne söylerse, onu yapıyor. Bu şekilde hem *Berolina* daha iyi işler çeviriyor, hem de Dr. M.'nin elleri temiz kalıyor." Gloria son bir nefes alıp, sigarasını söndürdü. "Bu kadarı yeter," dedi ve ayağa kalktı. "İş beni bekliyor."

"Bekle..."

Kadın tekrar eğildi. Kolyesi şıngırdadı. Rath kadının eline beş Marklık bir banknot sıkıştırdı.

"Bir sorum daha var." Neredeyse fısıldıyordu. "Dr. M.'yi nasıl bulabilirim?"

"Sen onu bulamazsın. O seni bulur." Parayı jartiyerine yerleştirdi. "Ama sana bir ipucu vermeme izin ver: Varyeteye git. Küstriner Platz'taki *Plaza* daha birkaç hafta önce açıldı. Çooook güzel bir programları varmış..." Rath'ın yanağına bir öpücük kondurdu. Gloria kalçalarını kıvırarak kalabalığın arasından tezgâha geri dönerken hem salondaki erkeklerin çoğu, hem de kadın kılığına girmiş birçok erkek arkasından bakıyordu. Rath, tezgâha varana kadar Gloria'nın ardından baktı, sonra bardağında kalan içkiyi bir dikişte bitirdi. Kadının gerçekten de çok güzel bir vücudu vardı. Hele asıl adının Gustav olduğu düşünülürse.

11

"Ona ne olduğunu hiç anlamıyorum! Bunca yıldır burada oturuyorum, hiç böyle bir şey yaşamadım. Şimdi bir hafta içinde iki defa!"

Weinert beceriksizce kahve ibriğini ve porselen filtreyi elinde çevirip duruyordu. Filtreyi ibriğin içine yerleştirmesi zaman aldı. İkisi de bu konuda pek tecrübeli değildi. Normalde bu ev sahibesinin işiydi. Sabahları uyandıklarında kahve kokusu bütün eve yayılmış olurdu. Fakat bu sabah Rath yorgun ve akşamdan kalma şekilde kafasını kapıdan uzattığında mutfakta sadece Weinert oturuyordu. Az sonra Rath mutfak masasına oturmuş, kahve değirmenini çevirirken, Weinert de su ısıtıcısını ocağa yerleştiriyordu.

Rath sorunun gerçek nedenini gayet iyi bildiği halde, "Hastadır herhalde," diye ev sahibesini savundu. Gazeteci komşusunu günlerden beri görmemişti. Bütün Mayıs olayları boyunca sokakları arşınlayan Weinert'in bugün yine kahvaltı masasına oturacağı tutmuştu.

"Hasta mı? Her türlü bahse girerim, kafayı çekmiştir. Meyhane gibi kokuyor burası! Biz keşiş gibi yaşayacağız ama sevgili Frau Behnke keyifli bir akşam geçirecek!"

Gerçekten de mutfakta hâlâ tatlı ve ağır bir likör kokusu vardı.

"O da insan. Bu kadar şikâyet etmek doğru değil," dedi Rath. Ayağa kalkıp, öğütülmüş kahveyi filtreye boşalttı. "Bir de ev sahibemizin kusursuz olduğunu düşün! Bunu tasavvur bile edemem."

Aslında ev sahibesinin henüz kalkmamış olmasından memnundu. Bir gece önce, gecenin üçünde Nürnberger Strasse'ye döndüğünde Elisabeth Behnke onu bekliyordu. Dairenin kapısını açar açmaz, kadın koridora çıkmıştı. Bu defa mavi geceliğinin üzerine atkı da atmamıştı. Ayakta durabilmek için kapının pervazından destek almak zorunda kalmış, ona itham edercesine bakmıştı. Dili dolaştığı için ne demek istediğini pek anlamamıştı Rath. *Eldorado*'da epeyce viski içtiği halde, o kendisini bayağı ayık hissediyordu. Yaklaşınca, kadın kendini onun kollarına bırakmıştı. Onu yatağına götürdüğünü ve kadının güreşi andırır hamlelerle kendisine yaklaşmaya çalıştığını hatırlıyordu. Bir şekilde ondan kurtulmayı başarmıştı. Kısa bir süre sonra da Behnke uyuyakalmıştı. Üzerini örtüp, bir süre onu seyretmişti. Kendisi yattığında çalar saat dört buçuğu gösteriyordu. Akrebin, saatin bir an önce çalmasını sağlamak istermiş gibi büyük çaba gösterdiği duygusuna kapılmış ama yine de sabah sekize kadar uyumayı kendine uygun görmüştü. Bu kadar uyku dinlenmeye yetmese de, o günkü programını yerine getirmesi için kâfiydi.

Su ısıtıcısı gitgide yükselen tiz bir sesle ötmeye başladı.

"Sen anlayış gösterirsin, tabii." Weinert sırıttı ve su ısıtıcısını ocaktan aldı. "Dün sen de epey sürttün."

Kaynayan su fitredeki kahvenin üzerine akınca mutfakta hoş bir koku yükseldi. Sadece bu bile insanın yaşam sevincini geri getirmeye yetiyordu. Rath keyifle kokuyu içine çekti.

"Bu çok eski bir adettir: Derdi olanın, likörü de vardır," diye tumturaklı bir laf etti.

Weinert de, kahveyi hazır bekleyen iki fincana dökerken, "E, o zaman Behnke'nin bayağı dertli bir hayatı var, demek ki," diye hüküm kesti.

Rat susmayı tercih etti. Sıcak fincanı dikkatle iki elinin arasına alıp, üfledi.

Weinert de masaya oturarak, pazar gazetesini açtı. Bugün de olaylar birinci sayfayı tamamen işgal ediyordu.

Gazeteden kafasını kaldırmadan, laf arasında, "Sosyal demokratlar sizin de burnunuzu iyice boka soktu, değil mi?" dedi.

"Efendim?"

"Şu Mayıs göstericilerine yönelik operasyondan bahsediyorum. Sence de bu biraz aşırı kaçmadı mı? Yirmiden fazla ölü var. Bir sürü de yaralı. Üstelik bazıları hâlâ hayati tehlike içinde." Okudu: "Sosyal demokrat Zörgiebel'in bu önlemleri alırken, özellikle de gösteri yasağı ilan ederken, her şeyden önce parti politikasını dikkate almış olduğu izleniminden kurtulamıyoruz."

"Bunu sen mi yazdın?"

"Üç gün boyunca işçi semtlerinde sanki iç savaş vardı. Neden? Sadece sizin Emniyet Müdürü komünistlere kızıl Berlin'de kimin lafının geçtiğini göstermek istediği için. Devleti destekleyen ve devlete düşman kızıllar arasında, polis aygıtının da kötüye kullanıldığı bir iktidar kavgası bu. Bu arada insanların ölmesini de sineye çekiyorlar!"

Rath, gazeteci arkadaşının bu yorumuna için için hak verdi ama omuz silkmekle yetindi. "Ben siyasetten anlamam. Fakat polisin görevi sokaklarda düzeni tesis etmek."

"Bana bunu anlatmaya kalkma! Meslek icabı son günlerde hep sokaklardaydım. Düzen filan tesis etmediniz, aksine! Olayların iyice büyümesine sebep oldunuz! Onlara müdahele etmeseniz, kızıllar bir saatte evlerine dönerdi!"

"Barikatlar vardı! Yağmalamalar oluyordu! Silahlı çatışmalar çıkıyordu!"

"Bu gibi yasadışı olaylarda durumu kötüye kullananlar, vitrin taşlayanlar, dükkân yağmalayanlar ya da bir başka biçimde dükkânları boşaltanlar her zaman olur. Fakat ben bir tane bile silahlı komünist görmedim. Sadece ateş eden polisler gördüm."

"Her an Kızıl Cephe'cilerin kurşunlarına hedef olmaktan çekinen polisler..." diye ekledi Rath. "Kızıl Savaşçılar Birliği de silahlı."

Bu defa Weinert omuz silkti. "Tabii, bu genel histeri ortamının oluşmasında devamlı tepeden konuşan komünistler de suçsuz sayılmaz. Hâlâ üst perdeden atıp tutuyorlar. Kurbanlar arasında hemen hemen hiçbir komünist olmadığı halde, her bir ölüyü kendi propagandalarında kullanıyorlar. Çarşamba günü Friedrichsfelde'de Mayıs olaylarının üç kurbanı toprağa verilecek; Ernst Thälmann onların mezarı başında konuşma yapmak istiyor. Hiçbir suçu olmayan kurbanları şehitleştiriyor, sanki devrim kapıya da-

yanmış gibi bir hava yaratıyorlar. Bana sorarsan, tam bir saçmalık. Üstelik bu aptallar sizin sevgili Zörgiebel'inizin de değirmenine su taşıyor. Komünistler devrim yapmak istiyorsa, polis de operasyon yapar. Fakat son ölen komünist değil, *Daily Express*'te çalışan, her şeyden habersiz bir meslektaşımdı. Sadece yanlış zamanda, yanlış yerdeydi. Onun başına gelenle karşılaştırıldığında, olaylı bölgelerden coplanarak çıkarılan gazeteciler şanslı bile sayılabilir. Veya *Vossische Zeitung*'da çalışan ve sadece bacağından vurulan arkadaşımız..."

Rath karşılık vermedi. Ölen iki kadını düşünüyordu.

"Emniyet Müdürü'nüzün vicdan azabı çekmesinin bir sonuç verip vermediğini bilmek istiyorsan, işte buna bak." Weinert Rath'a dördüncü sayfadaki haberleri gösterdi. Ölen Boris'in resmini bugün de yayınlamışlardı.

"Maruz kaldığımız bütün polis şiddeti ve Emniyet Müdürü'nün Mayıs olayları sırasında yaşananların üstünü örtmeye çalışmasının ardından, bu vakada polisin basına böylesine dostça davranması inanılacak gibi değil. Bu vakayla ilgilenmemiz için ellerinden geleni yaptılar! Tabii yaparlar! Bu ölüm olayı tam zamanında Emniyet Müdürlüğü'nün yardımına yetişti." Weinert avcunun içiyle portreye vurunca gazete kağıdı hışırdadı. "Bu ceset mükemmel! Onun ölümünün çıkan olaylarla hiç ilgisi yok. Üstelik vaka da çok esrarengiz. Korkunç da... Ezilmiş eller, ayaklar... Bu vaka Berlin'i daha kaç gün soluksuz bırakır. Sonunda Cinayet Masası'nın kahramanları faili bize gösterdiklerinde de polis yine melek gibi tertemiz olacak! Bembeyaz ve pasparlak! Basın onları öve öve bitiremeyecek. Hatta bütün Berlin. Ondan sonra kimsecikler de bu kanlı Mayıs günlerini hatırlamayacak."

Tamamen kendi düşüncelerine dalan Rath başını sallayarak, ona hak verdiğini belli etti. Weinert'in teorisi akla yatkındı. Sadece, bu olayda kim kahraman olacaktı, onu zaman gösterirdi.

"Ben bu haberi yazmazdım, deme sakın bana," dedi. "Elinde bir cinayet soruşturması hakkında, bütün Berlin'in ilgisini çeken bir cinayet dosyası hakkında başka hiç kimsede olmayan bilgiler olsa, sadece Emniyet Müdürü'nün işine gelir diye haber yapmayacak mısın yani?"

Weinert gülümseyince dişleri ortaya çıktı. Elinde kahve fincanı tutan bir köpek balığı gibiydi.

"Tüyolar beni her zaman ilgilendirir," dedi.

"Bunu söylediğin iyi oldu" dedi Rath. Boşalan fincanını masaya koyup, ayağa kalktı. "Ha, aklıma gelmişken hatırlatayım, geçenlerde sana on Mark ödünç vermiştim..."

yarın veririm. Söz. İnan, son günlerde hiç bankaya gidecek vaktim olmadı."

Weinert hakikaten utanmıştı. Alacaklı olmak bazan işe yarıyordu. Rath fırsatı kullandı. "Belki bugün de sen bana bir kıyak geçersin," dedi laf arasında.

"Ne zaman istersen." Weinert rahatladı. Kendisine kurulan tuzağı fark etmemişti.

"Arabana birkaç saatliğine ihtiyacım olabilir."

Weinert bir kahkaha attı. "Bir sıfır," dedi ve Rath'a göz kırptı. "Saat dörde kadar kullanabilirsin, sonra bana lazım." Anahtarları havada salladı. "Fakat zamanında gel. Randevum var. Arabasız gidersem, kendimi çıplak hissederim."

Gazetecinin kum rengi spor arabası kapının önünde duruyordu. Kullanılmıştı, fakat şıktı. Amerikan malıydı; iki koltuklu bir Buick. Kadınlara hava atmaya uygundu. Oysa Rath'ın kimseye hava atmaya niyeti yoktu. Sadece daha hızlı hareket etmesini sağlayacak bir araca ihtiyacı vardı. Bugünkü programında, altında bir araba olması işine gelirdi. Ama Weinert şimdi bu yüzden kendisinin bir kızla kırlara gideceğini sanıyorsa bu daha da iyiydi tabii.

Hemen Theater des Westens'in yanıbaşında bulunan *Delphi-Palast,* balta girmemiş ormanlardan çıkmış da yolunu şaşırıp Charlottenburg'a gelmiş bir tapınağı andırıyordu. Önündeki bahçede gerçekten palmiyeler vardı. Binanın cephesinde, başka zamanlarda programdaki atraksiyonların duyurulduğu büyük bir tabela, *Delphi-Palast*'ın geçici olarak kapandığını bildiriyordu. Rath arabayı Kantstrasse'de tam kapının önüne park etmiş, yavaşça bahçeye çıkan merdiveni tırmanıyordu. Hayal kırıklığına uğramıştı. Lana Nikoros'un bir daha ne zaman sahneye çıkacağını öğreneceği gün-

cel bir program bulmayı umarken, ölü bir *Delphi*'yle karşılaşmıştı. Ana kapıya giden yolu süsleyen bitkiler acınacak haldeydi. Egzotik birkaç hasır iskemle bahçenin bir köşesinde isteksizce üstüste sıralanmış, havanın da etkisiyle küflenmeye terk edilmişti. Girişe iki merdivenden çıkılıyordu.

"Schneid'ın adamlarındansanız, size bu araziyi derhal terk etmenizi tavsiye ederim," dedi keskin bir ses havayı yararcasına. "Polis çağırmamı arzu etmezsiniz herhalde."

Rath etrafına bakındı. Bir adam Fasanenstrasse'den kendisine doğru koşuyordu.

"Ben polisim zaten."

Adam hızını kesti. Dansa gider gibi şık giyinmişti.

"Gerçekten mi?" diye sordu yanına geldiğinde. "Charlottenburg İnşaat Polisi mi?"

"Hayır," dedi Rath. Rozetini gösterdi. "Berlin Asayiş Polisi."

"Eğer sizi Herr Schneid çağırdıysa, hemen geri dönebilirsiniz. Burada onun sözü geçmez. Suyu ve elektriği kesmeye hakkımız var."

"Herr Schneid diye birini tanımıyorum. Fakat önce nezaketen bana *kendi* adınızı söyleyebilirsiniz."

"Özür dilerim." Adam elini uzattı. "Felten. Herr Sehring'in sekreteriyim."

"Kim?"

"Siz de kimseyi tanımıyorsunuz anlaşılan. Herr Sehring mimardır. *Delphi-Palast*'ın sahibi ve kurucusu. Buraya neden geldiğinizi öğrenebilir miyim?"

Rath cebinden basılı programı çıkardı.

"Bir şarkıcı. Lana Nikoros."

Felten programı aldı, resme baktı.

"A, evet! Bir ara burada sahneye çıkmıştı. Schneid'ın sanatçılarından biri." Programı geri verdi. "Fakat yakında başka kiracılar girecek. Ondan sonra program değişiyor."

"Program beni ilgilendirmiyor. Bu kadınla konuşmam lazım. Bir soruşturma kapsamında."

"Kusura bakmayın. Bu konuda size yardımcı olamayacağım."

"Herr Schneid'ı nerede bulabilirim?"

Adam omuz silkti. "En azından, *Delphi*'deki eski bürosunda bulamazsınız. İflas davası devam ediyor." Elindeki anahtarlığı şıngırdattı. "Anahtarlar bende."

"Belki beni onun bürosuna götürebilirsiniz."

Gerçekten saraya benzeyen, lüks ve tumturaklı dekore edilmiş dev gibi salonda Felten'in peşinden giderken, Rath rahatsız oldu. Bu lüksün üzerini kaplayan belli belirsiz ince bir toz tabakası, binanın bakımsızlıktan çürüdüğü hissini veriyordu.

Felten onun düşüncesini okumuş gibi, "Çok yakında burası canlanacak," dedi ve daha uzun olan duvarın önündeki iskeleyi işaret etti. "Çalışmalar başladı bile."

Hafifçe aralık duran fakat pek dikkat çekmeyen bir kapının önünden geçtiler. Felten geçerken kapıyı örttü.

"Burası nereye çıkıyor?" diye sordu Rath.

"Kilere inen merdivenlere. Schneid'ın bürosu yukarıda," dedi Felten. Sonra hemen hatasını düzeltti: "Yukarıdaydı."

Rath'ı önce sağ tarafa götürdü, sonra merdivenleri çıktılar. Ağır ve koyu renk bir kapının önünde durdular. Felten kapıya uyan anahtarı aramaya başladı.

Rath merakla, "Siz istediğiniz gibi girip çıkabiliyor musunuz?" diye sordu.

"Hiç sorun değil." Felten sırıtarak kilidi açtı. "İflas idare memuru Herr Sehring'in üniversiteden eski bir arkadaşı."

Büro karanlıktı.

"Elektrik kesik," diyerek, özür diledi Felten. Kendinden emin, elini bir gömme dolaba sokup, bir mum çıkardı ve yaktı. Ağır ve koyu renk bir masa ile deri kaplı bir koltuğun üzerine titrek sarı bir ışık düştü. Rath, sanatçı kartoteksini bulmakta gecikmedi. Birçok müzisyen, şarkıcı ve dans sanatçısının fişi vardı. Adresleri, sanatçı isimleri, özel yetenekleri ve kendileriyle üzerinde anlaşılmış ücretleri kayıtlıydı. Fakat aralarında Lana Nikoros yoktu. Yazı masasının bir çekmecesinde hâlâ Josef Schneid'ın kartvizitleri duruyordu. Rath birini aldı. Felten kapıyı kilitlemeden önce her şeyi özenle eski yerine koydu. Sonra Rath'ı dışarı çıkardı.

"Açılış yaptığımızda mutlaka tekrar gelin, inanın değer," dedi ve aceleyle ekledi: "Tabii, görevli değil, özel olarak."

Rath bu adamdan nihayet kurtulmanın sevinciyle tekrar arabaya bindikten sonra kartvizite baktı. Josef Schneid'ın ofis adresinin yanında özel adresi de yazılıydı.

Uzun ve soğuk bir kışın ardından mayıs ayı nihayet makul sıcaklıkları da beraberinde getirmişti. Rath Budapester Strasse'de arabanın üstünü açıp, rüzgârın tadını çıkardı. Tiergarten'daki ağaçlarda narin yeşil yapraklar uç veriyordu. Kentin gri rengi ve soğuk taş yığınları ilkbaharı aldatamamıştı. Altındaki araba güzeldi de, pek ucuz sayılmazdı. Bruno'ya, arabasına nasıl para yetiştirdiğini sorması şarttı. Rath, Bruno'nun özel arabasını görevde kullandığı zaman masrafı vergiden düştüğünü biliyordu. Bruno'nun özel bir arabaya sahip olma lüksünü beğenmeyen meslektaşları olduğunu da biliyordu. Kimi, Emmi Wolter'in evlenirken çok parası olduğu dedikodusunu yayıyordu. Kriminal polislerin maaşı ise oldukça mütevaziydi. Başkomiser maaşı bile. Sıradan bir kriminal komiserin maaşı ise daha da azdı. Rath zengin bir kadın da tanımıyordu ama en azından araba sahibi bir komşusu vardı.

Tiergartenstrasse iyi bir adresti. Sağda parkın yeşili, solda binaların gösterişli cepheleri vardı. Eski Batı. Fakat artık şaşaa dönemi geride kalmıştı. Parası olanlar, artık çok daha uzakta, Grunewald'de villa inşa ediyordu. Rath dikkatini binaların süslerinden ev numaralarına yönlendirdi. Kemperplatz'a gelmeden hemen önce Buick'i bir ağacın altına park etti. Aradığı adrese ulaşmak için biraz geri yürümesi gerekecekti.

Schneid'ın oturduğu bina o kadar süslüydü ki, alçıdan melekler yerlerini kaybetmemek için sanki birbirleriyle kavga etmek zorunda kalıyordu. Rath şanslıydı, Schneid evdeydi. Bir hizmetçi, süsleri binanın cephesinden hiç de geri kalmayan bir salona götürdü onu. Burada iflas pek hissedilmiyordu. Rath uzun beklemedi. Bir bastona dayana dayana yürüyen Josef Schneid göründü. Demode bir sakal ve robdöşambrıyla etkileyici bir adamdı.

"Lana Nikoros mu? Tabii tanıyorum. Onu Fritz'ten kaptım. Geçici olarak kapatmak zorunda kalmamız ne büyük bir şanssızlık. Korkarım ona dönmüştür. Fakat kesin bir şey söyleyemem. Sehring'in beni zorladığı bu ufak savaş o kadar zamanımı alıyor ki, bana sanatçılarımın nerede olduğunu hiç sormayın. Hepsini kapının

önüne koydu. Hatta personeli bile. İflas ise tamamen onun tezgâhı. Yeni bir kiracı girmesine engel olduğum için benden kurtulmak istiyor."

"Fritz?"

"Buschmann. Kentte birçok varyete işletiyor. Birkaç da dans lokali. Lana'yı bulmak için Berlin'in gece hayatını yakından incelemeniz yeter." Schneid elindeki bastonun gümüş sapıyla oynadı.

"Bana verebileceğiniz bir adres var mı?"

"Adres mi? Hayır. O bana orkestrayla beraber geldi ve parasını da orkestra üzerinden ödedim."

"Hangi orkestra?"

"Ruslar. Ama öyle bir caz çalıyorlardı ki, anlatamam! Adeta Cotton Club'ın zencileri gibi! Şeflerinin adı İlya Treçkov; trompetçi. Onu bulursanız, Lana'yı da bulursunuz."

"Demek o da Rus?"

"Tabii öyle, siz ne sanmıştınız?"

Tekrar sokağa çıktığında Rath saatine baktı. Daha vakti vardı. Bir araba bulmuşken, bu fırsatı kullanmaya kararlıydı.

Bir saat kadar sonra Buick'i Emniyet Müdürlüğü'nün üstü kapalı avlusuna bıraktı. Arabayı kilometrelerce kullanmış ama kısa bir Berlin turundan fazlasını yapamamıştı. Önce bir defa daha Möckernbrücke'ye gitmiş ve orada tam olarak ne aradığını bilmeden arabayı yavaşça Tempelhofer Ufer boyunca sürmüştü. Herhalde tesadüfen Kardakov'a rastlamayı umuyordu. Fakat ilgiyle kaza yerini seyreden pazar kalabalığı içinde tanıdık bir sima görememişti; Kale'den bile kimse yoktu. Buranın bir olay yeri olmaktan çıkıp, belediye yönetiminin tamirini elinden geldiği kadar yokuşa süreceği kanal çitinde bir kırığa dönüşmesi artık fazla zaman almazdı.

Sonra Doğu'ya gitmişti. Stralau semtinin göbeğindeki Schillingbrücke üzerinden Friedrichshain'ın merkezine varmıştı. Küstriner Platz'ta arabadan inmeye cesaret edememişti. Burası, kum rengi bir Amerikan arabasını öylece park edip, geri döndüğünde onu yine sapasağlam bulabileceği bir yer değildi. Arabayı hiç bulamayabilirdi de. Silezya İstasyonu'nu çevreleyen bu semt, kentin adı

en kötüye çıkmış semtlerinden biriydi. Toplum polisleri buraya ancak grup halinde gelmeye cesaret ediyordu. Kriminal polisler ise kimsenin dikkatini çekmemeye çalışıyordu. Semt tamamen suç teşkilatlarının elindeydi ve polis buna karşı fazla bir şey yapamadığından düzen sağlamayı çetelere bırakmıştı.

Plaza eskiden tren istasyonuydu. Fakat son tren buraya uğrayalı kırk yıl olmuştu. O tarihten beri de eski Doğu Garı'nın binaları depo olarak kullanılıyordu. Ta ki, Jules Marx Küstriner Platz'taki istasyonun büyük holünü neredeyse üç bin seyirci alan bir varyeteye dönüştürene kadar. Varyete yılbaşında açılmıştı. Rath önce büyük binanın uzun cephesini kolaçan etti. Sokağın adı hâlâ *Am Ostbahnhof*'tu. Anlaşılan binanın sadece ön tarafı varyete olmuştu ki, orada arkada hâlâ, bir kısmı epeyce harap olmuş depolar bulunuyordu. Daha sonra arabayı yavaşça, istasyonun yeni tamir edilmiş cephesi boyunca sürdü. *Plaza* ismini oluşturan büyük ışıklı harfler henüz aydınlatılmamıştı. Ana giriş kapısında bir afiş *Vahşi Batı*'yı konu alan bir program vaat ediyordu. Rath bunda belli bir nükte sezinledi. Berlin'de Doğu Batı'dan daha vahşiydi.

Johann Marlow'a dair hiçbir iz yoktu. *Sen onu bulamazsın, o seni bulur*. Rath, Gloria'nın sözlerini hatırladı. Aslında Dr. M.'nin tipini bile bilmiyordu.

İşte bu yüzden Emniyet Müdürlüğü'ne gitmiş, merdivenleri tırmanıyordu. Kale'nin en üst katında I Dairesi, orada da Kimlik Tespit Servisi vardı. Kısaca ED denirdi. Fakat onların suçlu kartoteksinde Johann Marlow hakkında hiçbir bilgi yoktu. Adam tertemizdi. Hakikaten ne sabıkası, ne de hakkında bir dosya mevcuttu. Arabasıyla Potsdamer Platz'taki kırmızı ışığı bile ihlal etmemişti. Aynısı Aleksey Kardakov için de geçerliydi. Kardakov kokain işini bugüne kadar Berlin polisinden başarıyla gizleyebilmişti. O nedenle de Uyuşturucu Şubesi'ne yapmayı düşündüğü ziyarete gerek kalmadı ve Rath dosdoğru zemin kata indi.

Fakat binanın Batı yakasındaki pasaport ofislerinin hepsi kapalıydı. O gün pazar olduğundan bu ofislerin de hiç müşterisi yoktu. Fakat Rath, Pasaport Dairesi'nin pazar günleri de küçük bir kadroyla da olsa çalıştığını biliyordu. Bütün kapıları tek tek denedi ve sonunda şansı yaver gitti. Köşeyi dönüp, binanın Kuzey yaka-

sına giden ara kapıyı açtığında, paltosunu giymiş gri saçlı bir memur gördü. Yaşlı adam tam ofisinin kapısını kilitlemeye hazırlanıyordu.

"İyi tatiller," dedi Rath'ı görünce. "Saat bir."

"Haydi ama, Asayiş Şubesi de hâlâ çalışıyor! Suçlular mesai saati dinlemiyor ki."

"Daha formülerlerin olduğu bölüme de gitmem lazım."

"Gidebilirsiniz. Benim sadece bir adres bilgisine ihtiyacım var."

Gri saçlı adam içini çekti. Anahtarı diğer yöne çevirdi.

"Peki o zaman. Fakat benim bir ihtiyacım olduğu zaman Asayiş Şubesi'nin de bana bir kıyak geçeceğini umarım." Adam onu tertipli bir ofise götürdü ve paltosunun cebinden bir gözlük kılıfı çıkardı. Başka zamanlar sıradan vatandaşları belli bir mesafede tutmaya yarayan alçak bir ahşap bariyerin ardında düzenli sıralanmış yazı masaları, raflar ve kartoteksler duruyordu. "Hangi şubede çalışıyorsunuz?" diye sordu memur.

"E Şubesi."

Yaşlı adam, yeni taktığı okuma gözlüğünün üzerinden onu süzdü.

"Hangi harf?"

Rath tam bir kere daha "E" diyecekti ki, adamın ne kastettiğini kavradı.

Sadece, "K," dedi.

Memur sürgülü bir dolabı gürültüyle açtı.

"Tamamı nasıl?"

"Kardakov."

Adam bir çekmeceyi çekip, aramaya başlamıştı bile.

Rath, pasaport memuruna aramasında yardımcı olabileceğini düşünerek, "Aleksey İvanoviç Kardakov," diye ekledi.

Adam birdenbire aramayı kesti.

"Bu Almanca bir isme benzemiyor."

"Hayır. Kardakov Rus."

Adam gözlerini devirdi. Çekmeceyi çarparak kapattı, sürgülü dolabı kilitledi ve anahtarlığını gürültüyle salladı. "Bunu daha önce söyleyemez miydiniz?" diye sordu ama bir cevap beklemediği belliydi. "Beni takip edin."

Rath'ı, her biri ilkine benzeyen üç odadan daha geçirdi.

Dördüncü ofise geldiklerinde, "152 numaralı oda. Yabancılar Dairesi'nin Pasaport Masası," dedi adam. Ondan sonrası artık Rath'a tanıdık geliyordu. Sürgülü dolap, çekmece, arama. Uzun da sürmedi. Pasaport memuru çekmeceden bir kart çekti.

"İşte bu... Kardakov, Aleksey İvanoviç. 25 Temmuz 1896, St. Petersburg, Rusya doğumlu. 15 Aralık 1920'den beri Berlin'de kayıtlı..."

"Bana adresi lazım!"

"Her şeyin sırası var, delikanlı." Adam tekrar gözlüğünün üzerinden itham edercesine baktı. "15 Aralık 1920'den beri Berlin'de kayıtlı..." diye, Rath'ı çileden çıkarabilecek bir sükûnetle tekrarladı. Bu adam polisin hiç de ihtiyacı olmayan türden bir Prusya memuruydu. "...Nürnberger Strasse'de muk..."

"Hayır, o eski adresi."

"Sevgili Komiser Bey! Madem her şeyi biliyorsunuz, beni neden rahatsız ediyorsunuz?"

"Özür dilerim ama adam o adresten bir ay önce taşınmış."

Memur elindeki kâğıdı süratle gözden geçirdi. "Burada böyle bir şey yazmıyor. Kardakov'un adresi üç yıldır bu." Kâğıda bir kere daha baktı. "Bir hafta sonra sarı kimliğini yenilemesi lazım. Yabancıların bunu altı ayda bir yapması gerekiyor. Taşındığını o zaman bildirecek herhalde. İsterseniz ondan sonra bir daha uğrayın. 16 Mayıs'ta size daha fazla bilgi verebilirim."

Rath, elinden geldiği kadar dostça, "Teşekkür ederim, bana çok yardımcı oldunuz," dedi ama içten içe kuduruyordu. İçinden daha çok yaşlı adamı boğmak geliyordu. Fakat aklına daha iyi bir fikir geldi. "Bir dakika!" dedi. Memur kapıya varmıştı. "Bekleyin! Bana bir kıyak daha geçebilirsiniz! Bir kadının adresi. Lana Nikoros."

Memur söylendi ama söyleneni yapmak üzere harekete geçti.

"Bu da Almanca'ya benzemiyor," dedi.

Kale'den pek bir şey çıkmamıştı. Ne ED'de ne de Pasaport Dairesi'nde işine yarayacak bir bilgi bulamamıştı. Lana Nikoros'un Berlin'de kaydı bile yoktu. Fakat en azından Kardakov'un yakında

kimliğini uzatmak zorunda olduğunu öğrenmişti. O zaman da ortaya çıkmazsa, Rus'un izini kaybettirmeye çalıştığından emin olacaktı. Derdi sadece son kira borcunu ödememek olsa, bir yabancı olarak Almanya'da geçerli bir kimliği olmadan dolaşma riskini asla göze almazdı.

Büyük beyaz harfler Rath'ı düşüncelerinden kopardı. CİNAYET MASASI. Cam kapıya bakakaldı. Nasıl olmuşsa, birinci kata gelmişti. Alışkanlıktan mı? Bir hafta önce de bu kapının önünde durmuş, onu ilk defa orada görmüştü. Bugün önündeki koridor bomboştu. Aceleyle dönüp, Ahlâk Polisi'nin olduğu bölüme geçti. Bir tek Wilhelm Böhm'le karşılaşmak eksikti. Kendi koridorları tamamen sessizdi; bürolardan dışarı hiçbir ses sızmıyor, kimse konuşmuyor, hiçbir daktilo sesi duyulmuyordu. Mayıs operasyonu polis nezarethanesinin hücrelerini doldurduğu için, bir kat yukarıda, Siyasilerin orada, hâlâ büyük bir hareketlilik vardı. Fakat E Dairesi'nde çalışan yoktu. Bugün ofisleri, bu hummalı kentin ortasında bir cenneti andırıyordu. Düşünmek için en ideal yer orasıydı.

Kapı kilitli değildi. Ofiste kimse olmayacağını tahmin ettiği için birisine rastlayınca şaşırdı.

"Stephan!"

Acemi Jänicke, Amca'nın yazı masasına oturmuş, bir yığın kağıdı okumaya dalmıştı. Kendi ismini duyunca korkuyla irkildi.

"Selam, Gereon!" Jänicke de kendisi kadar şaşkındı. "Ne o, bu çete senin de mi uykularını kaçırıyor? König'le ilgili dosyalara bir daha bakmak istedim de... Adam aklımdan bir türlü çıkmıyor. Sıradan bir fotoğrafçı ama böyle iğrenç işler..."

"IA'nın König dosyası mı? Benim çekmecemde duruyor, onları ben ortaya çıkardım, Bruno değil."

"Doğru!" Jänicke elindeki kâğıtları tekrar Wolter'in çekmecesine tıktı ve kapattı. "Burada ilelebet arardım."

Rath'ın çekmecesi henüz boş sayılırdı. König'in siyasi tercihlerini içeren dosyayı çabucak bularak Jänicke'ye doğru fırlattı. "Al."

Meslektaşı iyi yakaladı. El topu oynadığı söyleniyordu.

"Teşekkür ederim!" Sarışın polis, elinde dosya, kendi masasına yürüdü. "Ya, seni pazar günü buraya getiren ne?"

İyi bir soru. Şimdi bir de, bu porno vakası kendisini çok heye-

canlandırıyormuş gibi yapıp, günün geri kalan kısmını bu acemiyle birlikte König dosyasını okuyarak geçirmeye hiç niyeti yoktu. Kendisinin Kardakov isimli bir Rus'un peşinde olduğu ise bu ufaklığı hiç ilgilendirmezdi.

"Can sıkıntısı," dedi onun için. "Yıkayacak bir arabam bile yok."

Jânicke vazife icabı güldü. Rath'ın rütbesi daha yüksekti.

"Bruno'nun neden burada olmadığını da anlıyorum şimdi." Sarışın polis hafifçe öksürdü. "Neyse, zaten ben de bütün pazar günümü burada geçirmeyi düşünmüyordum. Bugün Hertha Südstern'le oynuyor. Sen de gelir misin?"

"Ben senin el topu oynadığını sanıyordum."

"Bir zamanlar futbol kaleciliği de yaptım. Gençliğimde, Viktoria Allenstein'da. El topu oynamaya Potsdam'da, polis okulunda başladım. Yine kaleci olarak."

"Hertha nasılsa kazanacak," dedi Rath. "Berlin şampiyonluğuna abone onlar." Masasında bir şey arıyor gibi yaptı. "Ben de biraz sonra gideceğim. Sadece... hah, burada!"

Üç saniye önce çekmeceye attığı cüzdanını çıkardı.

"Oh!" dedi rahatlamış gibi. "Alex'teki yankesicilerden birinin aşırdığını düşünmeye başlamıştım. Hafta sonunu beş parasız geçirmeye hazırlanıyordum."

Cüzdanını yine cebine yerleştirip, kapıya yürüdü.

"Yarın görüşürüz."

İki gün boyunca yüzünü bile görmedikleri Jânicke'nin tam da o gün ortaya çıkacağı tutmuştu! Rath, bu talihsiz karşılaşmanın Jânicke'yi kendisinden daha fazla mahcup ettiği hissine kapılmıştı. Kendisine ait olmayan masaların çekmecelerini karıştırmak da, pek efendice bir iş değildi hani. Acaba Bruno'nun haberi var mıydı bundan? Herhalde yoktu. Rath söylememeye karar verdi. Söylemediği sürece Jânicke, onun bunu her an *yapabileceği* endişesiyle yaşardı. Jânicke'nin kendisini ona ufak tefek kıyaklar geçmek zorunda hissetmesinin zararı yoktu.

Merdivenleri inerken Rath ne kadar aç olduğunu fark etti. Saat henüz bir buçuktu. Buralarda bir şeyler atıştırmaya bol bol vakti

vardı. Fakat kantinde değil. Kapalı avlu yerine Dircksenstrasse'ye çıktı. Tren köprüsünün altındaki kemerlere ince hüzmeler halinde güneş ışığı vuruyordu. Rüzgâr Alex'te öyle şiddetli esiyordu ki, meydana saptığında bir eliyle şapkasını tutmak zorunda kaldı. İnşaat çitlerinin arasında pazar günü de yoğunluk vardı. Bir gazete satıcısı parlak kağıda basılmış dergileri bağıra çağıra 20 Pfennig'e satıyordu. *Ehe*, son derece ilginç ve biraz da müstehcendi. Rath, operasyonlarının başarısını borçlu oldukları porno satıcısının birgün tekrar oraya gelip gelmeyeceğini düşündü. Kalabalığın içine daldı, Aschinger'in önünde duran bir ekmek arabasının önünden sıkışarak geçti ve içeri girdi.

İçerisi karanlık ama hoş şekilde sıcaktı. Bira ve sigara dumanı kokuyordu. Rath, askılarda asılı duran pazar gazetelerinden birini aldı ve boş bir masaya oturdu. Garsona sirkeli sığır kızartması ve deve hamuru ile bir bira ısmarladı. Gazeteyi açtı. Ölü Boris'in fotoğrafı bugün de basılmış ve birkaç sayfa da öne çıkmıştı. Haber daha önce yayınlananlara göre daha uzun olmasına rağmen, hâlâ çok önemli bir yenilik yoktu. Böhm'ün soruşturması mesafe katedemiyordu.

"Vay! Demek Aschinger'in sadece reklamını yapmıyor, aynı zamanda burada yemek de yiyorsunuz!"

Düşünceleri koptu, korkuyla sıçradı. Önünde, üzerinde koyu bir mantoyla bir kadın duruyordu. Charlotte Ritter. Gülümsüyordu. Aceleyle gazeteyi katladı ve bir selam mırıldandı. Kadın yerinden kımıldamadı.

"Bu masada boş yer var mı?" diye sordu.

"Tabii ki." Rath ayağa kalktı ve kadına iskemlesini tuttu. Onun arkasında durur ve incecik boynunu seyrederken, kadının ne kadar güzel koktuğunu fark etti.

Ritter oturdu. Tam Rath sohbeti nasıl başlatacağını düşünüyordu ki, saçma sapan bir şeyler söylemesine fırsat kalmadan garson yemeğini getirdi.

"Bana sadece bir kahve getirin," dedi Ritter. "Afiyet olsun!"

"Teşekkür ederim." O anda Rath, kızartmasını paketletmeyi tercih ederdi. Onun yerine, "Bakın insan ne kadar çabuk tekrar karşılaşıyor," dedi ve yemeye başladı. "Siz de mi bugün Emniyet'teydiniz?"

"Emniyet'teydiniz de ne demek? Birazdan çalışmaya devam edeceğim. Böhm sadece çok kısa bir ara vermeme izin verdi. Çok işimiz var! Çalışmakla geçen bir hafta sonu daha." Omuz silkti. Ne yapalım, bu iş böyle demek ister gibiydi.

"E, ilerleme kaydettiniz mi?"

"İlerleme demek abartılı olur. Bu garip bir vaka. Hemen hemen hiçbir ipucu yok. Korkarım, bu *sudaki adam* bizi daha bir süre meşgul edecek."

"Sudaki adam mı?"

"Sudan çıkarılan klasik bir ceset olmasa da, adı olmayan bir kurbana başka ne denebilir ki?"

"Ölenin kimliğini hâlâ bilmiyor musunuz?

"İsmini bilsek önemli bir mesafe kaydetmiş olurduk. Fakat şu anda yerimizde sayıyoruz. Oysa Zörgiebel bir an önce soruşturmanın sonuçlanmasını istiyor."

Emniyet Müdürü'nün vicdan azabı. Demek Weinert haklıydı. Şişko müdür baskı yapıyordu. Acele bir başarı peşindeydi. Cinayet Masası memurları Berlin'in en sevilen polisleriydi, Ufa artistleri kadar popülerlerdi. A Dairesi sorumlu olduğu vakaları aydınlatmakta çok başarılıydı ve belli ki Zörgiebel de bunu kullanmak istiyordu.

Berlin'de, emrinde çalışan memurların bile arkasını döndüğünde kendisine Dörrzwiebel* diye hitap ettiği Emniyet Müdürü kuşkusuz baskı altındaydı. Bu takma ad ona daha Köln'de Emniyet Müdürlüğü yaptığı yıllardan miras kalmıştı.

"Ben de, şu anda A Dairesi tam kadro Mayıs olaylarındaki ölüm vakalarını soruşturuyor sanıyordum."

Kadın kafasını iki yana salladı. "Onunla sadece IA ilgileniyor. Siyasilerin masasında uzun süreden beri bu kadar ceset olmamıştı; adeta seri üretim. İnanın, Mayıs olaylarının herhangi bir kurbanını araştırmak bizim için çok daha kolay olurdu. Ondan sonra meslektaşlarımız arasında pek dostumuz kalmayacak olsa bile, vakaların çoğunu aydınlatmak çok kolay olurdu."

"O niye?" Rath kadına merakla baktı.

"Şöyle söyleyeyim: Çatışmalarda çok fazla polis kurşunu atıldığı bariz. Komünist kurşunu ise çok az."

(*) Kuru soğan – ç.n.

Kadının bilgileri sağlama benziyordu. "O zaman, bu vakaları IA'nın soruşturması da çok doğru bir karar," dedi Rath. "Ne de olsa orada çalışan meslektaşlarımız kimsenin kendilerini sevmemesine alışık."

Garson masaya bir ibrik kahve koydu ve fincanı doldurdu.

"E Dairesi'nde de kahve bizdeki kadar kötü mü?" diye sordu Ritter.

Rath şaşırdı. "Benim Ahlâk'ta çalıştığımı biliyor muydunuz?"

Kadın güldü. Gamzesi büyüleyiciydi. Rath o anda oturuyor olduğuna şükretti.

"E, Parabellum Wolter'le gönüllü olarak koridorda birlikte duran biri, onunla çalışıyordur," dedi Ritter. "Bu kadarcık bir analiz yeteneği Cinayet Masası'nda işe başlamanın ön koşulu. Stenograflar için bile." Dikkatle bir yudum kahve içti.

"Parabellum mu?" Rath bu takma adı ilk kez duyuyordu.

"E, eskiden atış eğitmeniymiş. Berlin polisinin en iyi keskin nişancılarından biridir."

"Ciddi misiniz?" Bunu Bruno'ya yakıştıramadı. Birden Rath, onu hiç ateş ederken görmediğini fark etti. Ahlâk'ta silah kullanmaya pek gerek kalmıyordu.

"Aschinger yerine sık sık kantinde yemek yemenizi tavsiye ederim. Orada meslektaşlarınız hakkında ilginç detaylar öğrenirsiniz. Kendiniz hakkında da."

"Kendi hakkımda mı?" Rath gerçekten şaşırmıştı. "Adımı da biliyor musunuz?"

"Ayy" derken kadın elini öyle bir hareketle ağzının önüne götürdü ki, Rath onun kendisiyle dalga geçtiğini hemen anladı. Kendini sırıtmak zorunda hissetti. "Hiç öyle masum bir tavır takınmayın!" dedi Ritter. "Daha dün bile stenograf olduğumu biliyordunuz. Demek, siz de benim hakkımda, bana söylediğinizden daha fazla bilgi toplamışsınız. Umarım ismim de bu bilgiler arasındadır." Rol icabı iç çekti. "Ne yapalım," dedi. "Dünya bir köy, Kale zaten bir köy."

"Berlin polisinin en iyi keskin nişancılarından biri. Sevgili dostumuz Bruno!" Rath kafasını iki yana salladı. "Böyle biri Ahlâk Şubesi'ne nasıl düşer ki?"

"İyi bir soru." Ritter kahvesini karıştırdı ve ona gülümsedi. "*Siz* Ahlâk Şubesi'ne nasıl düştünüz?"

"Bu uzun hikâye. Korkarım bir kahve içimi süresinde anlatılamaz. Bunu siz, iyisi mi, kantinde sorun."

"Orada sizin hakkınızda çok konuşuluyor ama insan yine de fazla bir şey öğrenemiyor." Eliyle masayı işaret etti. "Üstelik önümde bütün bir ibrik dolusu kahve var."

"Benim hikâyem baştan sona bir kahve dedikodusundan da uzun."

"Yani, hikâyenizi dinlemek istiyorsam, sizi kahve içip, kek yemeye davet etmem gerekiyor, öyle mi Herr Rath?"

"En azından." Rath sadece kısa bir an düşündü ve baklayı ağzından çıkardı. "*Sizin* hikâyenizi dinlemek istersem, benim *sizi* neye davet etmem lazım?"

"Sanırım, bir akşam yemeği yeterli olur."

Arabaya bindiğinde hâlâ onu düşünüyordu. Kentte başıboş dolaşıyor, pazar öğleden sonraları sokakların serbest olmasının keyfini çıkarıyordu. Ritter'in Aschinger'de ne işi vardı? Kahvesini A Dairesi'nde de içebilirdi. Hatta orada bol bol kek de vardı. Cinayet Masası'nın kek hastası müdürü Ernst Gennat, buna özen gösteriyordu. Yoksa Böhm'ün talimatıyla kendisini izlemeye mi gelmişti? Belki de Möckernbrücke'deki karşılaşmalarının rolü olmuştu. Fakat o zaman neden öyle flört etmişti? Yoksa bu da mı plana dahildi?

Yavaş yavaş eve dönme vakti geliyordu. O gün yaptığı tur tam babasına, taşradan gelecek Engelbert Rath gibilere göreydi - tabii bir gün gerçekten kendisini ziyarete gelecek olursa. Alex'ten Königstrasse'ye sapmış, belediye ve sarayın yanından geçip, Schlossbrücke üzerinden Unter den Linden'e gitmiş, Zeughaus ve Alte Wache'yi geçip, Charlottenstrasse'ye girmiş, Gendarmenmarkt'ta bir tur attıktan sonra Leipziger ve Wilhelmstrasse üzerinden, bakanlıkları geçerek tekrar Unter den Linden'e dönmüş ve en son Brandenburg Kapısı'ndan geçmişti. Köln polisinin gururu, örnek Prusyalı memur Engelbert Rath için Prusya dolu bir tur. Üstelik bu tu-

ru Weinert'in Buick'iyle yapmak, bir dolu gürültülü turistin arasına sıkışmış şekilde *Käse* tur otobüslerinde yapmaktan çok daha konforluydu. Fakat Rath bu ziyaretin yakın zamanda gerçekleşeceğini sanmıyordu. Şimdiye kadar babası sadece iki kere telefon etmişti. İki defasında da Emniyet Müdürlüğü'nü aramış ve kısaca oğlunun E Dairesi'ne alışıp alışmadığını sormuştu. Zaten kendini bildi bileli babası böyleydi: Hep resmiydi, hiçbir zaman cana yakın olmamıştı. Nürnberger Strasse'deki özel telefonundan onu şimdiye kadar sadece annesi iki defa aramıştı. Fakat onun bu endişeli aramaları olmasa da olurdu. Rath, babasının yanına yaklaşılmaz halini bile buna bazen tercih ederdi.

Potsdamer Platz'ta kavşakta beklemek zorunda kaldı. Saat üçü çeyrek geçiyordu. Reklam sütununa asılı afişi, tam trafik lambası tekrar yeşile döndüğü sırada gördü. Gaza basmak üzereydi ki, ayağını tekrar frene koydu. Arkasındaki taksinin şoförü kornaya yüklendi. Rath taksinin geçmesini sağladıktan sonra Potsdamer Strasse'ye saptı ve bir park yeri aradı. Hemen *Josty*'yi geçtikten sonra arabayı sağa çekti, indi ve ardında kalan kavşağa yürüdü. Reklam sütunu, bir şantiyeyi kaldırımdan ayıran bina yüksekliğinde bir reklam duvarının önündeydi. Bu afişin harfleri, arkasındaki duvarda asılı afişlerin devasa harflerinden çok daha küçük ve gösterişsiz olsa bile, doğru okumuştu. Müşterileri *Europa-Pavillon*'a çekmek için asılan afiş, *İlya Treçkov*'un konserini duyuruyordu. Rath konserin saatini not aldıktan sonra keyifle arabaya döndü. Charlotte Ritter'le buluşmak için iyi bir fırsat diye düşündü. Üstelik Europahaus'ta bir de sinema vardı. Neresinden baksa, günü oldukça başarılı geçmişti. Şimdi sadece akşamın neler getireceğini beklemek kalmıştı ona.

Rath Nürnberger Strasse'ye dönüğünde Weinert kapının önünde bekliyordu. Saat dörde beş vardı. Arabayı boşa alıp gazetecinin ayaklarının dibine kadar kendi kendine yuvarlanmaya bıraktı, sonra el frenini çekip, indi.

"Duvarcı ustası gibi dakiksin," dedi Weinert övgüyle. Sonra şoför mahalline oturup, sordu: "E, arabayı beğendin mi?"

"Neresinden bakarsan bak, belediye otobüsünden iyidir."

"Öyle olduğunu umarım." Weinert el frenini indirdi ve vitesi taktı. Omuzunun üzerinden, "O zaman sana memur toplantısında iyi eğlenceler dilerim," dedi ve gaz verdi.

Rath bu sözlere bir anlam veremedi. Dairesinin kapısını açtığında mutfaktan gelen konuşma seslerini duydu. Behnke'nin misafiri vardı. Bir erkek. Bu evde oturduğu süre içinde buna hiç tanık olmamıştı.

En kestirmeden kendi odasına gidip, paltosunu astı. Duvara yapışık Pharus planı gözüne ilişti. Kent planını dün oraya, kırık dolabın yanına kendisi asmıştı. Eline, içi işaretleme iğneleriyle dolu bir teneke kutu almış, ilk iğneyi Landwehr Kanalı'na batırmıştı; tam Möckernbrücke'nin yanına, Boris'in cesedini kanaldan çıkardıkları noktaya. İkincisini ise, Boris'in ölmeden kısa bir süre önce Aleksey Kardakov'u aradığı Nürnberger Strasse 28 adresine. Birkaç iğneyi de Luisenufer'e, Zoo'da *Café Berlin* hizasına ve Lutherstrasse'deki *Eldorado*'ya yerleştirmişti. Bunlar Kardakov'un izleriydi ve onu Küstriner Platz'a götürüyordu. *Das Plaza.* Kardakov'un kokain temin ettiği şahıs oradaydı. Rath plana bir adım daha yaklaşarak, Kantstrasse'de, şu anda terkedilmiş olan *Delphi-Palast*'ı işaretleyen iğneyi tekrar çıkarttı ve Anhalter İstasyonu'nun yanına sapladı; Königgrätzer Strasse'deki *Europahaus.* İlya Treçkov'un yeniden sahne alacağı yer. Belki, Lana Nikoros'un da...

Rath önce iki Rus'un fotoğrafını, Kardakov'un parlak kâğıda basılmış fotoğrafı ile ölen Boris'in gazeteden yırtıp aldığı resmini cebinden çıkardı ve ataşlarla kent planının yanına tutuşturdu, ardından da üzerinde şarkıcı kadının resmi bulunan *Delphi* programını. Bu üçünün arasında nasıl bir ilişki vardı? Şarkıcı Kardakov'un sevgilisiydi ve Rus'tu. Acaba Boris'le evli miydi? İki sevgili önce kocayı öldürmüş, sonra da kaçmış olabilir miydi? Daha önce de böyle olaylar olmuştu. Kendi bile fark etmeden Rath kafasını iki yana salladı. Cebinden Josef Schneid'ın kartvizitini de çıkarıp, programa tutuşturdu.

Bir adım geri çekilerek, bir sanat eserine bakar gibi Pharus planına baktı. Bazan bu şekilde bir düzen, bir bağlantı, mekânlar arasında bir yakınlık ya da başka bir ilişki tespit ettiği olurdu. Fakat

bu kez iğneler düzensiz bir biçimde bütün kente dağılmış gibiydi sanki. Boris ve Kardakov'un izleri sadece bir tek noktada, Nürnberger Strasse 28'de çakışıyordu. Rath yıllardan beri, bir soruşturmada önem kazanan yerleri harita üzerinde işaretleme alışkanlığı edinmişti. Fakat bu uzun yıllar boyunca kendi evini işaretlemeye hiç gerek duymamıştı. "Her şeyin bir ilk defası vardır," dedi kendi kendine.

Kapı vuruldu. Weinert geri dönmüş olamazdı. Yoksa Behnke onun da mutfaktaki misafirin yanına gelmesini mi rica edecekti? Rath elbise dolabının bir kapısını açtı. Kapının gotik stildeki oymaları duvardaki fotoğrafların ve kent planının bir kısmının üstünü kapattı. "Efendim?" dedi. Oda kapısı yavaşça açıldı.

"Sürpriz," dedi bir erkek sesi.

Rath hakikaten şaşırmıştı. "Sen nereden çıktın?" diye sordu.

Kapıda Bruno Wolter duruyordu. Amca kahkahayla güldü.

"Hey, ağzını kapatabilirsin," dedi. "Elisabeth'i ziyaret edersem, iş arkadaşımın da evde olup olmadığına bakabilirim diye düşündüm. Burayı nasıl döşediğini merak ettim de... Sonra şikâyet olmasın."

Aslında Rath'ın bu ziyareti her an beklemesi gerekirdi. Çünkü Elisabeth Behnke'nin kiraya verdiği evi bulmasına aracılık eden, dul kadını tanıyan Bruno'ydu. Onun ölen kocasıyla birlikte savaşmıştı. Hatta genç dula kocasının ölüm haberini de o getirmemiş miydi? Savaşla ilişkili her şey gibi, Rath bu hikâyeleri de unutmayı tercih etmişti.

"Aşağıda arabanı görmedim," dedi Rath. "Elisa... Frau Behnke'yi mi ziyarete geldin?"

Wolter başını salladı ve odanın ortasına doğru bir adım daha attı. Paltosunu giymişti, şapkası elindeydi. "Kocasının ölüm yıldönümü," dedi. "Her yıl ona çiçek getiriyorum. Helmut Behnke insanın aklına gelebilecek en iyi silah arkadaşıydı."

Rath yutkundu. Demek, bir gece önce kadın bu yüzden kafayı çekmişti! Kocası on iki yıl önce vurulduğu için! Sarhoş olmuş ve bir insanın yakınlığını aramıştı. O sırada da tesâdüfen kapıdan kendisi girmişti.

Amca etrafına baktı ve takdirle başını salladı. "Gayet konforlu,"

dedi. Sonra gözü kent planına takıldı. "Sadece şu köşe neredeyse komiserliği andırıyor."

"Ya da bir günah çıkarma hücresini," dedi Rath. Onun gözünde elbise dolabı kent planından çok daha ilgi çekiciydi. Zaten plan Bruno'yu ilgilendirmezdi de.

"Rus bunu mu tekmeledi?" Wolter dolabın kırık olan yan duvarını işaret etti.

Bak sen! Demek Elisabeth gevezelik etmişti. Rath başını salladı. "Sarhoşun biri."

"Onu daha sonra bir daha gördün mü?

Evet, bir ceset olarak, diye düşündü Rath ama kafasını iki yana salladı.

"Ben Elisabeth'e daha o zamanlar eve Rus almamasını söyledim. Onlardan sadece bela gelir. Bolşevik de olsalar, Çar yanlısı da olsalar, başka bir şey de olsalar, hiç fark etmez." Birdenbire, bir sorgudaymış gibi dik dik Rath'ın gözlerinin içine baktı. "Zaten o nedenle de yeni kiracı olarak ona bir meslektaşımı önerdim. Umarım o onu kızdırmıyordur." Elisabeth Behnke epeyce konuşmuşa benziyordu. Bütün mesele, ne söylediği ve olanların ne kadarını anlattığıydı.

Rath lafı değiştirmeyi tercih etti. "Bir şey içmek ister misin?" diye sordu ve kapıya yöneldi. Kent planına daha büyük bir merakla göz atmadan, Bruno'yu odasından çıkarmak istiyordu. "Belki mutfağa geçebiliriz, orada..."

Wolter reddedercesine ellerini kaldırdı. "Beni hiç dert etme, az önce en iyi şekilde misafir edildim. Zaten tam gidiyordum. Sadece bir bakayım dedim." Durakladı. "Belki bu akşam birlikte bir bira içebiliriz. Benim orada, Friedenau'da? Emmi bize yiyecek bir şeyler hazırlar."

"Çok naziksin, teşekkür ederim. Fakat kusuruma bakma, bu akşam olmaz..." Rath özür dilemek için omuzlarını silkti. "Varyeteye gidiyorum."

"Anlıyorum," dedi Wolter ve yüzünü hafif bir sırıtma kapladı. "Günahkârlara özgü bu hapishaneden dışarı çıkmanın zamanı geldi. Umarım güzeldir!"

Sokakta bir araba korna çaldı.

"Gitmem lazım," dedi Amca. Şapkasını başına yerleştirdi. "Yarın görüşürüz o zaman."

Rath pencereye yaklaştı ve dikkatle perde arasından dışarı baktı. Kapının önünde, kaldırımın kenarında siyah bir Ford duruyordu. A modeli. Bruno'nun Ford'u. Direksiyonda Rath'ın tanımadığı genç bir adam oturuyordu. Yoksa Bruno'nun bir oğlu filan mı vardı? Henüz çalışma arkadaşı hakkında fazla bilgisi olmadığını idrak etti. Bruno arabaya bindi. Araba hareket edip, seri bir u dönüşü yaparak, Tauentziehen yönüne devam etti. Friedenau diğer yöndeydi. Demek Bruno henüz evine gitmeye niyetli değildi.

Silezya İstasyonu'nda banliyö treninden indiğinde ister istemez paltosunun yakasını kaldırdı. Polis olduğunun hemen anlaşılmasını istemiyordu. Buralarda polis rozeti hoş karşılanmazdı. Bugün Mauser'ini doldurmuş, ceketinin altındaki tabanca kılıfının içinde, yanına almıştı. Tabancanın ağırlığı ona huzur veriyordu. Bu semtte ne zaman, ne olacağını kimse kestiremezdi.

Geceleri eğlenmeye çıkan birçok insana semtin tam da bu özelliği çekici geliyordu: Stralau semtinde, az ya da çok pervasız suçlular ve güzel kadınlarla barda yanyana oturmak, onlara yan masadan kaçamak bakışlar fırlatmak, Batı'nın ışıltılı gece hayatından daha ilginçti. Ku'Damm'da, olsa olsa, yeterince ari görünmemekten dolayı bir SA çetesinden dayak yeme riski vardı. Oysa Doğu'da, insanın şansı da biraz yaver giderse, gerçek gangsterler arasında silahlı bir çatışmaya tanık olmak bile işten değildi.

Rath Küstriner Platz'a vardığında hava kararmıştı. Doğu'da sokak lambalarının yaydığı ışık bile kent merkezinden ya da Charlottenburg'dan daha loştu. Sanki lambalar aydınlattıkları şeylerden utanıyordu. *Plaza*'nın ön cephesindeki neon harfler onlardan daha fazla ışık saçıyordu. Spot lambaları, çatının etrafındaki parmaklıklara kadar hem her üç katı, hem de eski istasyonun saatini aydınlığa boğuyordu. *Das Plaza*, bu karanlık semtte aydınlık bir ada gibi parıldıyordu.

Giriş kapısının önünde ikide birde duran taksilerden iyi giyimli insanlar, yolu Batı'dan buraya düşen maceraperest turistler boşalı-

yordu. Varyeteye gitmek için para biriktirmiş semt sakinleri ise ya yayan ya da bisikletle geliyordu. Rath bu rengârenk ve karmakarışık kalabalığın arasına dalıp, kasalardan geçti, fuaye ve gardropların yanından seyircilere ayrılmış devasa salona ulaştı.

Jules Marx'ın eski istasyonun bekleme salonundan yarattığı mekân çok etkileyiciydi. Rath'ın önünde, tek bir köşesi bile olmayan, yumuşak yuvarlak geçişlerden ibaret devasa bir salon açılıyordu. *Plaza* yaklaşık üç bin kişi alabiliyordu ve bu akşam tam kapasite çalışıyor gibiydi. Daha şimdiden binin üzerinde insan salona dolmuştu. Program on dakika sonra başlayacaktı. Orkestra çalmaya başlamış olsa bile, kendi yerlerini arayan seyircilerin gürültüsünden, müzik pek duyulmuyordu.

Rath etrafına baktı. Üç bin kişinin içinde Marlow'u nasıl bulacağı bir muammaydı. Yerine oturdu ve bir yandan göstere göstere Kardakov'un fotoğrafıyla oynayarak programı karıştırdı.

"O da mı sahneye çıkıyor?" diye sordu yanında oturan kadın. Blok flüt öğretmenlerini andıran, gözlüklü ve zayıf bir kadındı.

Rath fotoğraftaki adamın bir tanıdığı olduğu tarzında bir şeyler mırıldandı. Kadının yüzü kızardı ve yanından uzaklaştı. Kadının ne düşündüğünü yüzünden okuyabiliyordu. Diğer yanında oturan adam ise hiç ilgi göstermedi. Herhalde blok flüt öğretmeniyle arasında geçen kısa konuşmaya misafir olmuştu. Rath öfkeyle resmi tekrar cebine koydu. O arada ışıklar da sönmüştü. Önce tıp uzmanına benzeyen bir büyücü sahneye çıktı, onu kovboy kıyafetleri içinde kement akrobatları ve kızılderili süslemesi taşıyan bir bıçak ustası izledi. Nihayet bir başka kovboy da bozkırın yalnızlığını anlatan hüzünlü bir şarkıya başlayınca, Rath'ın içinde domates fırlatma arzusu yükseldi. Maalesef yanında domates getirmemişti.

Buraya neden gelmişti ki sanki? O Marlow'un peşindeydi! Onun yerine, çocukken bile sirke gitmekten hoşlanmadığı halde, bir varyete izliyordu. Araya kadar dişini sıktı. Diğer seyirciler fuayeye çıktığında, o bir süre daha yerinde kalıp, etrafına baktı. İnsanlar küfür ede ede, sıkış tepiş yanından geçiyordu. Etrafında oluşan kargaşada dikkatini çeken kimse yoktu. Ne aradığını bilmiyordu. Marlow'un tipini bile bilmiyordu. Ne bekliyordu? Al Capone gibi bir gangster şefi mi? Beyaz takım elbiseli, iki yanında iki ağır siklet

güreşçisi olan karanlık bir adam mı? Öyle bir adam olsa olsa yukarıda, locada otururdu. Ancak orada da, polis içgüdüsüyle kendisinin alarm zillerini çaldıracak birini seçemedi. Sonunda salon tamamen boşaldı, Rath pes etti ve o da fuayeye çıktı.

Fotoğrafı yine programla birlikte keyfi bir şekilde elinde tutuyor; sigara tüttüren, içki içen ve gevezelik eden grupların arasında dolaşıyordu. Fakat belli ki Kardakov'un resmi burada kimsenin ilgisini çekmiyordu. Gloria onu neden *Plaza*'ya göndermişti? Dr. M.'nin varyeteyle nasıl bir bağlantısı vardı? Burası ona aitti de, Jules Marx sadece bir aracı mıydı? Şayet öyleyse, Dr. M. gösterilere pek uğramaz, daha çok ofisinde otururdu. Burada kalmak saçmalıktan başka bir şey değildi. *Eldorado*'da Gloria'yı daha fazla bilgi vermesi için sıkıştırması lazımdı.

Belki yukarı çıkıp, ofislere bakmasının bir yararı olurdu.

"Durun, oraya çıkamazsınız!"

Fraklı salon görevlilerinden biri kendisini durdurduğunda, Rath daha sadece üç-dört basamak çıkmıştı.

Rath kendine elinden geldiği kadar iş adamı havası verdi. Ne de olsa, en iyi elbisesini giymişti. "Özür dilerim" dedi. "İdareden biriyle konuşmam lazım..."

"Programdan memnun değil misiniz?"

"Hayır, o değil," diye yalan söyledi. "Acilen Herr Marlow'la görüşmem gerekiyor. Onu burada bulabileceğimi söylediler."

"O zaman size yanlış bilgi vermişler. Burada Herr Marlow diye biri çalışmıyor."

"Dr. Marlow?"

Salon görevlisi sağ kaşını kaldırdı ve yüksek alnının sadece bir yarısını kırıştırmayı başardı. "Maalesef," dedi. "Fakat daha önce de söylediğim gibi, size yanlış bilgi verilmiş. Şimdi merdiveni terk etmenizi rica edebilir miyim?"

"Bu isim size hiçbir şey ifade etmiyor mu?"

"Hayır, hiç."

Rath sıkıntıyla ısrarından vazgeçti. Kalabalık yeniden salona hücum etmişti. Ne Büyük Marloni'nin sahnede şapkadan tavşan çıkardığı, ne de bir Dr. M.'nin bıçak ustası olarak sükse yaptığı programın geri kalan kısmını da sabırla izledi. Aslında Marlow'u sanat-

çıların arasında bulabileceğini de hiçbir zaman ciddi olarak düşünmemişti ya.

Boşa harcadığı vaktine yanarak, varyete izleyicilerinden oluşan bir sürüyle beraber gerisin geri banliyö trenlerine doğru yürürken, Dr. M. ile *Plaza* arasında bir bağlantı olması gerektiğini düşünüyordu. Yoksa Gloria onunla inceden inceye kafa mı bulmuştu. Buna cesaret edebilir miydi? Sanmıyordu. *Eldorado*, Ahlâk polislerinin iyi niyetine muhtaçtı. Belki de yanlış gün seçmişti buraya gelmek için. Belki de Marlow kendisini çoktan bulmuş ama onunla konuşmak istemiyordu.

Plaza'dan Silezya İstasyonu'na yürüyen yüzlerce insanın arasında Rath takip edildiğini fark etmedi bile.

12

Pazartesi sabahı Kale'ye kasvet çökmüştü. Emniyet Müdürlüğü'nün gri koridorları her zamankinden de griydi. Üç gün süren büyük operasyon polis yönetimi için bir felakete dönüşmüştü. Basının tepkisi feciydi. Berlin polisinin Mayıs operasyonunu mahkûm eden tek gazeteci Berthold Weinert değildi. *Kanlı Mayıs* lafı ağızlarda dolaşıyordu. *Vossische Zeitung*'un kullandığı ifadeydi bu.

İstatistiklere bakılırsa şimdiye kadar yirmi iki kişi hayatını kaybetmişti. Birçok yaralı da henüz hayati tehlikeyi atlatamamıştı. Polis, büyük miktarda cephane harcamıştı: Polis tabancalarından 7885, karabina ve makineli tüfeklerden de 3096 mermi atılmıştı. Berlin polisinin muhasebe sistemi bu alanda da Prusya mükemmelliğiyle işliyordu.

Ele geçirilen silahları saymak için ise memurların fazla zaman harcaması gerekmemişti. Sonuçta, Wedding ve Neukölln'deki arama-tarama operasyonunu yapmasalar da bir şey fark etmeyeceği ortaya çıkmıştı. Yüzlerce evi didik didik aradıkları bu büyük operasyonda toparladıkları silahlar ehemmiyetsizdi. Yaklaşık bir düzine revolver ve tabanca, iki üç tane de tüfek ele geçirmişlerdi. Lunaparklardaki atış reyonlarında bile daha fazla silah vardı.

Yine de polis yönetimi, operasyonun bir komünist ayaklanmayı engellediği efsanesini işlemeye canla başla devam ediyordu. Sabahın erken saatlerinden beri sadece Bülowplatz'ta değil, bütün kentte polisler, ellerinde isim listeleriyle, komünistlerin ofislerinde arama yapıyordu. Prusya İçişleri Bakanlığı, Mayıs olaylarını bahane ederek, Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği'ni yasaklamıştı.

Mesai başladıktan kısa bir süre sonra bütün dairelerden kriminal polisler toplantıya çağrılmıştı. Ana giriş kapısının üzerindeki konferans salonunda onları Emniyet Müdürü Zörgiebel şahsen selamlamıştı. Dörrzwiebel, Köln günlerinden beri fazla değişmemişti. Sosyal demokratlar iktidarda olduğu ve her makama birini atamak zorunda oldukları için polis yönetimini devrettikleri bu eski sendika sekreteri aşırı şişmanlamaya meyilliydi. Uzun yıllardan beri polisi idare ettiği halde hâlâ kriminalist olmaktan çok politikacıydı. Memurları onun yüzünü ender görürdü. Normalde bu tür toplantılara yardımcısını gönderirdi. Berlin polis yönetiminin zirvesindeki en yetenekli uzman kriminalist Dr. Bernhard Weiss'tı. O, meslektaşlarının kendisini sevemeyeceği kadar mükemmel ama herkesin itibar ettiği bir insandı. Bu özelliğiyle de Zörgiebel'den daha fazla öne çıkıyordu. 1 Mayıs yasağı konusundaki endişelerini Weiss açıkça dile getirmiş, fakat Zörgiebel bütün otoritesini kullanarak kararın uygulanmasını sağlamıştı. Sonuç ortadaydı.

Polis şefi, "komünist ayaklanması"nı bastırmak için fedakârca çalışmalarından ötürü toplanan kriminal polislere teşekkür ettikten sonra süratle konuyu değiştirdi. Zörgiebel politikacıydı, kriminal polisin siyasete bulaştırılmaktan hoşlanmadığını biliyordu. Polisler arasındaki yaygın anlayış, bu tür sorunlarla IA Dairesi'nin tek başına uğraşması gerektiği şeklindeydi. Bu yüzden, Emniyet Müdürü onları başka bir nedenle topladığını açıkladığında polislerin çoğu memnun oldu. Zörgiebel, kentin gündemine yerleşen ölüm vakasının polis örgütü içinde elele verilmesini gerektirdiğini; bu vakanın aydınlatılmasının, polisin hâlâ kontrolü elinde tuttuğunu ve kentin güvenliğini sağladığını Berlinlilere göstermek için muazzam önem taşıdığını anlattı. Kriminal polisin aidiyet duygularını okşayarak, IV Dairesi'ndeki bütün şubeleri Cinayet Masası memurlarına destek olmaya çağırdı. Tabii, bu arada kendi günlük iş-

lerini aksatmamaları gerektiğini belirtmeyi de ihmal etmedi. "Beyler, siz bu kentte her yere girip çıkıyorsunuz," diye sözlerini tamamladı. "İlişkilerinizi kullanın!"

Onun ardından kürsüye Başkomiser Böhm çıktı. Rath elinde olsa, eskiden okulda yaptıkları gibi, kâğıttan toplar fırlatırdı. Tabii *ıslak* kâğıttan toplar. Gözleri Charlotte Richter'i aradı ama bulamadı; zaten salonda hiç kadın yoktu. Tabii, bu beylerin hepsi büyük salonda toplanıp, önemli görünmeye çalıştığı vakit, birlerinin de A Dairesi'nde çalışması lâzım, diye düşündü. Buda Ernst Gennat da podyumda değildi. Rath, Cinayet Masası şefinin, sessiz soruşturmaları bu tür gürültülü gösterilere yeğlediğini biliyordu.

Üstelik bu gerçekten de gürültülü bir gösteri oldu.

Böhm, "Beyler" dediğinde, sesi salonda öyle yankılandı ki, ön sıralarda oturan polisler gayri ihtiyari büzüldü. "Böyle çok sayıda arkadaşımızın katılımı nedeniyle teşekkür ederim," dedi Böhm. "Henüz soruşturmamızı çok yönlü yürütüyoruz. En büyük sorunumuz, hâlâ cesedin kimliğinin tespit edilememiş olması. En acil görevimiz, Landwehr Kanalı'nda bulduğumuz ölü adamın kimliğini tespit etmektir."

Başkomiser havaya bir fotoğraf kaldırdı. Gazetelerdeki fotoğraftı bu.

"Bu resim geçtiğimiz hafta sonu Berlin'in bütün büyük günlük gazetelerinde yayınlandı. Berlin halkından bazı duyumlar aldık ama bunlar arasında maalesef değerlendirebileceğimiz bir bilgi bulunmuyor. Şimdiye kadar bizi arayanlar hepimizin tanıdığı, kendini önemli sanan şahıslar ile muhbir vatandaşlar. Bu adamı sanki kimse tanımıyor. Ya da kimse tanımak istemiyor. Artık, Berlinli olmaması ihtimali üzerinde de duruyoruz. Bir suça kurban gittiği ise tartışmasız bir gerçek. Bedenindeki ağır yaralara bir araba kazasının neden olması mümkün değil. İzin verirseniz, otopsi sonuçlarına geçeyim..."

Böhm'ün ondan sonra sıraladıklarının çoğunu Rath daha önce morgda da duymuştu zaten. Hafta sonu da yeni bir bilgiye ulaşamamışlardı. Böhm şimdiye kadar soruşturmada elde ettikleri az miktarda bilgiyi paylaşırken, iki kriminal asistan da salonda dolaşıp, fotoğrafı dağıttı. Gazetelerdeki fotoğrafı. Fakat bu dağıtılanlar,

gazetedekinden daha netti. Şimdi Rath, Rus'un alnında ıslak bir tutam saç olduğunu da görebiliyordu. Adamın cildi flaş ışığında ıslak ıslak parlıyordu. Bunlar gerçek olay yeri fotoğraflarıydı.

König'in çalıştırdığı kadınlar onları uğraştırıyordu. Baştan ser verip sır vermezken, şimdi birdenbire durmaksızın konuşmaya başlamışlardı. Bunu, yaşlı Fritz çözüldükten sonra topladıkları kadınlara borçluydular. König'in resimli romanlarındaki rollerini sadece meşhur Prusyalılara benzemelerine borçlu olan adamların aksine, bu hanımların hepsi profesyoneldi; Unter den Linden ve Friedrichstrasse'nin fahişeleriydi. Ele geçirdikleri fotoğraflarda kadınların dördünü kuşkuya yer kalmayacak şekilde belirleyerek, sıkıştırmaya başlamışlardı. Fakat ancak Rath, Çığlık Sylvie olarak da bilinen Sylvia Walkowski'yi, tutuklanmasını sadece ve sadece asıl adı Sophie Ziethen olan Kızıl Sophie'nin gevezeliğine borçlu olduğuna inandırınca onların dirençlerini kırmayı başardılar. Bu, operasyon günü oynadığı başarılı Mata Hari rolüyle dikkat çeken hanımdı.

Arkası çorap söküğü gibi geldi. Sylvia'nın konuştuğunu öğrenince Sophie gerçekten öttü. Bu da komşu hücrelerdeki diğer hanımları çılgına çevirdi. Bu şekilde, König'in ekibindeki hanımların çoğunun hayatlarını sadece fuhuş ve pornografiyle değil, aynı zamanda illegal gece kulüplerinde çıplak dans ederek kazandığını da bir bir öğrendiler. Kadınların ikisi, en önemli atraksiyonu, hanımlar -alt kısımları çıplak olarak- Prusya'nın katıldığı çeşitli savaşlarda kullanılan üniformalarla resmi geçit yaparken, seyirciler arasında bulunan beylerin onların bedenlerinin en kıvrımlı bölgelerine madalya takmasından ibaret olan *Pegasus*'ta çalışıyordu. Şu anda ise hanımların hepsi polis nezarethanesindeydi ve birbirlerine lanet okumakla meşguldü. Hapishanenin kadın kısmında çalışan gardiyanlar acınacak haldeydi, çünkü Çığlık Sylvie isminin hakkını veriyordu.

Kentin dört bir yanında bulunan adreslerin yeraldığı listelerinde sekiz illegal gece kulübü vardı. Onları epeyce yoğun bir çalışma bekliyordu. Dikkat çekmeden daha fazla bilgi toplanması, ope-

rasyonların hazırlanması ve planlanması gerekiyordu. Bu lokallerin hepsini, bu faaliyet o camiada daha duyulmadan, aynı gece basmak istiyorlardı.

Lanke'yle telefonda konuşup, bir sonraki cumartesi gününe yaklaşık yirmi kamyon hazırlanmasını kararlaştırdıktan sonra Amca sevinç içinde, "Tam eski günlerdeki gibi," dedi. "Eskiden düzenli olarak bu tür operasyonlar yapardık. Bu insanları kamyonlara doldurup Alex'e taşırdık. Sonra, tam da Dörrzwiebel'in az önce vaaz verdiği konferans salonunda sapla samanı birbirinden ayırırdık." Ellerini ovuşturdu.

"Kamyonlarla şeytanın inine gireceğiz," dedi Jänicke.

Polisler güldü.

"Aynen," dedi Wolter. "Fakat o zamana kadar daha yapacak çok işimiz var. Bir takım ölülerin peşinde koşacak zamanımız yok. A Dairesi kendi pisliğini kendi temizlesin. Nihayetinde, paralarını bu iş için almıyorlar mı?" Az önce konferans salonunda kendisine verilen fotoğrafı aldı, ortasından yırttı ve çöp kutusuna attı. Jänicke daha odaya girer girmez fotoğrafı ilgisizce masasının üzerine fırlatmıştı. Bir fotoğraf Rath'ın cebindeydi fakat o bunu atmayı düşünmüyordu.

Bruno göz ucuyla ona baktı. Sonra bir şey demeden tekrar telefona sarıldı. Aptal değildi. Buna rağmen Rath, dün yaptığı sürpriz ziyarette Amca'nın bir şeyden kuşkulandığını sanmıyordu. Rath henüz bu kentte yeniydi; evinin duvarına kentin bir planını asması doğaldı. Kapının oradan Bruno'nun işaret iğnelerini görmesi ise hiç mümkün değildi. Ancak Rath'ın daha önce cinayet masasında çalıştığını biliyordu.

Jänicke odadan çıkar çıkmaz, Wolter onu kenara çekti.

"Kan mı kokladın, Gereon? Cinayet Masası'ndaki muhteşem çocuklara, kendinin de muhteşem bir çocuk olduğunu mu kanıtlamak istiyorsun?"

Rath onun kendisini sindirmesine izin vermemeye kararlıydı. Böhm'ün fotoğrafları dağıtması, Boris hakkında kendi soruşturmasına devam etmek için ihtiyaç duyduğu resmi bahaneyi nihayet sağlamıştı. "Emniyet Müdürü'nün, A Dairesi'nin belli bir vakada desteklenmesi yolunda resmi talimatı var," dedi. Söylediklerinin

kulağa ne kadar bürokratça geldiğini fark edince kendinden korktu. "Bundan ne bir eksik, ne de bir fazlasını yapacağım."

"Bana hiçbir şey ispat etmen gerekmiyor, Gereon. İyi polis olduğunu bana gösterdin. Bu değerlendirmem personel dosyana da girecek." Bir sonraki cümlesine başlamadan, Wolter kısa bir ara verdi. "Yoksa o küçük ve tatlı stenografını mı etkilemeye çalışıyorsun? Tabii, o zaman sana yardımcı olamam."

Bu laf oturmuştu. Midesine yumruk yemiş gibi oldu. Rath soluklanma ihtiyacı duydu. Bruno ona neden saldırıyordu? Yoksa, kısa sürede değer vermeye başladığı bir meslektaşının gönlünün cam kapının öte yanında yattığını algıladığından, kendisini savunmak zorunda mı hissediyordu? Oysa bu daha önce de başına sık sık gelmiş olmalıydı.

Karşısındakinin ağır sözlerine rağmen sakin ve gerçekçi kalmaya çalışarak, "Gerçeklerle yüzleş, Bruno," dedi. "Bir cinayet soruşturmasına katkım olabilecekse, bunu yapacağım. Emniyet Müdürü'nün talimatına karşı gelmemi benden isteyemezsin."

"Senden sadece, bütün gücünü E Dairesi'nin hizmetine sunmanı istiyorum. Böhm'e onun o aptal cesedi konusunda yardımcı olmanın sana ne kazandıracağını sanıyorsun? Ne diyecektir, dersin? Teşekkür ederse, ona bile şükür! Senin toplayacağın bilgileri kullanıp, olayı kendi aydınlatacak ve sonunda Dörrzwiebel sadece onun sırtını sıvazlayacak."

Büyük ihtimalle Bruno haklıydı. Ancak Rath'ın da Böhm'e yardım etmeye filan niyeti yoktu. O göte asla yardım etmezdi! Yalnız, o arada Bruno'nun ayağına fazla basmamaya da dikkat etmesi lazımdı. "Emniyet Müdürü'nün talimatı hepimiz için geçerli," dedi.

Tam babası gibiydi. Kartlarını açık etmemek için, yönetmeliklerin ardına saklanıyordu.

"O kadar resmi olma, oğlum!" Amca'nın sesi biraz yumuşamıştı. "Buradaki çalışmaya bütün gücünle katıldığın sürece istediğini yapabilirsin. Fakat kime çalıştığını sakın unutma. E ve A harflerini çok sık karıştırmaya başlarsan, bir sorun çıktığında, seni korumak için geniş omuzlarımla Lanke ile arana girmem, haberin olsun."

"Şikâyet etmek için bir nedenin mi var? İşte, bir sürü illegal ge-

ce kulübünü basacağız, bu da iş, öyle değil mi? Lanke'yle meselelerimi de kendim hallederim."

Wolter güldü. "Lanke'yle mi? Sen öyle san! Arkamızda destek olmadan onunla hiçbirimizin takışmamasında yarar var. Arabası çizilen bir pezevenkten bile daha tehlikelidir o." Amca elini uzattı. "Gel, boşver. Unutalım bunları. Bugünlerde biraz yorgunum. Kavga etmeyelim."

Rath bir an tereddüt ettiyse de, elini sıktı. Wolter'in suratında öfkeden kaynaklanan kırışıklıklar ortaya çıktıkları gibi kayboldu.

"Aslında seni davet etmek istiyordum," diye devam etti Amca. "Öbür gün birkaç arkadaşım eve misafir gelecek. Sen de bize katılırsan güzel olur."

Çarşamba akşamı! Urucu İsa'dan bir gece önce. Charlotte'ye ayırdığı akşam! Fakat şimdi Bruno'ya bunu söyleyemezdi. Bu davet, işi tatlıya bağlamak için yapılmış bir davetti, reddedemezdi. Zaten kabul etmek de istiyordu. Bruno ona arkadaş olduklarını söylüyordu, onun da bu kentte arkadaşa ihtiyacı vardı.

"Çarşamba akşamı mı?" Charlotte'yle randevusunu iptal edecekti. "O gün fazla mesai yapmam gerekmezse, gelirim. Şefim biraz sıkıdır."

"Çarşamba günü fazla mesai olmayacak. Onu bugün yapacağız. Çarşamba gününe kadar halledemediklerimizi de tatil günü yaparız!" Bruno sırıttı. Bu adam gülmeyi gerçekten beceremiyordu.

13

Friedenau İstasyonu önündeki ufak meydana çıktığında hava çoktan kararmış ama sokaklar gayet iyi aydınlatılmıştı. Buranın havası Silezya İstasyonu civarından çok farklıydı. *Plaza*'da yaşadıklarını düşündü. Orada şansını bir kere daha deneyecekti. Dün eve gidip, ölü gibi yorgun bedenini yatağa atmadan önce bir kere daha Gloria'yla konuşmuştu. Onun kendisini işletmediğinden artık emindi. Rath kendisinden kuşkulandığı için biraz alınmış havalarda, "O seninle konuşmak isterse, konuşur," demişti Gloria. "Eğer istemezse, hiçbir şey yapamazsın."

Son iki gün gece geç saatlere kadar çalışmıştı. Bruno onlara acımamış, sadece pazartesi günü değil, dün de zorla fazla mesai yaptırmıştı. Fakat Amca sözünde durmuş ve bugün onları saat beşte eve göndermişti. Çok iş halletmelerine rağmen tatil günü de mesai yapmaktan kurtulamayacaklardı. Fakat Rath'ın yarın da tam zamanında paydos etmesinin önünde bir engel yoktu. Sonra eğlenmeye çıkacaktı. Önce sinemaya gidecek, ardından bir şeyler yiyecekti. Belki Charlotte'yle dans etmeye giderdi.

Pazartesi günü Kale'de onu her yerde nasıl aradığını hatırladı. Tabii, dikkat çekmeden aramıştı. Durup dururken A Dairesi'ne gidemezdi ya. Kısaca ofisinden çıkıp onu görebilmek için her fırsatı değerlendirmişti. *Aschinger*'e bakmış, kantine bakmış, ikide birde koridorda Cinayet Masası'na açılan cam kapının önünde dolanmıştı. Nafile. Akşam geç saatte evine döndüğünde, bırak onunla konuşmayı, bütün gün onu görmemişti bile. O parlak fikir, yatağının yanıbaşında duran telefona baktığında aklına gelmişti. Kriminal polisler her an ulaşılabilir olmak zorunda olduğundan, hepsinin telefonu vardı. Gerçi Charlotte stenografı ama hırslı bir insandı. Rath başarılı olabileceğine pek ihtimal vermese de, bu küçük bir şanstı. Çok az insanın evinde telefon vardı. Denemeye değerdi. Telefon rehberini karıştırdığında bir kayıt dikkatini çekmişti: *Ritter, C., Spenerstrasse 32, NW HANSA 3919*. Belki de şans ona gülerdi. Bulduğu telefon numarasını bağlattı ve karşısına bir Carl ya da bir Christian çıkmaması için tanrıya yakardı.

"Overbeck," dedi bir kadın sesi.

Yoksa yanlış bir numara mı bağlatmıştı? Neredeyse refleksle kapatacaktı. Ama kendini toparladı. "İyi akşamlar, ben Komiser Rath. Böyle geç saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim, acaba Fräulein Charlotte Ritter..."

"Neden geç olsun? Emniyet Müdürlüğü geceyarısından önce aradığı sürece saatin henüz geç sayılmadığını artık öğrendim. Bir dakika lütfen."

Ahize telefonun yanına bırakıldı.

"Charly," diye bağırdığını duydu kadının. "Charly! Telefon. Emniyet Müdürlüğü!"

Kapıların kapanmasını, adımların yaklaşmasını, ahize kaldırılırken çıkan gürültülü tıkırtıları dinledi.

"Böhm?"

Charlotte'nin sesiydi. Neredeyse yanıt vermeyi unutacaktı.

"Böhm, siz misiniz?"

"Hayır. Benim, Rath."

Sessizlik.

"Ooo!"

Hiç yoktan iyidir. Onu şaşırtmayı başarmıştı.

"İyi akşamlar, Komiser Bey," diye devam etti kadın. "Umarım beni E Dairesi'nin bir operasyonuna dahil etmek için aramıyorsunuz."

"Hayır, işle ilgili aramıyorum."

"Çarşamba gecesi ne yapacağımızı konuşmak için mi aradınız?"

Demek randevuyu unutmamıştı.

"Hayır," dedi Rath. "Perşembe akşamı ne yapacağımızı konuşmak için."

Sessizlik oldu.

İşte bundan korkuyordu. "Ancak Perşembe gecesi için bilet bulabildim," diye hemen ekledi.

"Bilet mi?"

Tamam, işte onu meraklandırmayı başarmıştı.

"Phoebus-Palast."

"Sinema mı? Sinemada sadece tatil gününe mi bilet bulunuyor?"

"Bu sinema Europahaus'ta, orada bilet bulmak hiç de kolay değil. Hem ayarladıklarım bundan ibaret de değil: *Europa-Pavillon*'da bir masa da ayırttım."

Attığı yalanı yutup yutmadığını da, perşembe günü vakti olup olmadığını da bilmiyordu. Fakat kadın cevap verdiğinde davetini kabul ettiğinden emin oldu. Oysa buna cevap bile denemezdi. "Ne oynuyor?" diye sormuştu Charlotte Ritter.

Wolterlerin evi istasyondan uzak değildi, kısa bir yürüyüş mesafesindeydi. Ağaçlarla dolu sakin bir sokak olan Fregestrasse'deki evlerin cepheleri çok net şekilde küçük burjuva kültürünü yansıtı-

yordu. Rath'a Klettenberg'i hatırlattı. Sokağın kenarında, ağaçların altında park edilmiş birkaç araba duruyordu. Rath Bruno'nun Ford'unu tanıdı ama onun dışında büyük bir Horch, hatta bir Maybach bile vardı. Binanın önündeki küçük bahçeyi geçti, paltosunu düzeltti, zile bastı ve yukarı baktı. İki katlı güzel bir evdi. Villa olduğu söylenemezdi ama kulübe de sayılmazdı. Görebildiği kadarıyla o civarda sağında solunda başka bir bina olmayan tek evdi. Kısa bir süre bekledikten sonra bir kadın kapıyı açtı. Rath kadını, Bruno'nun yazı masasının üzerindeki küçük fotoğraftan tanıyordu.

"İyi akşamlar, Frau Wolter." Kadınla tokalaştı ve elindeki buketi uzattı.

"Ay, çok teşekkür ederim! Siz Herr Rath'sınız herhalde, değil mi?" Rath başını salladı. "Bruno sizden çok bahsetti."

Rath içeri girip, etrafı gözden geçirdi. Ferah bir daireydi. Bir merdiven üst kata çıkıyordu. Koridordaki gardrobu dolduran eşyaların arasında İmparatorluk Ordusu'na ait iki askeri palto da asılıydı. Evin arka tarafından birbirine karışan birçok konuşma ve bardak şıngırtısı işitiliyordu. Bir pikap popüler şarkılar çalıyordu.

Emmi Wolter, "Şapkanızı ve paltonuzu alayım," dedi.

"Teşekkür ederim."

Paltosunu çıkarmasına yardımcı olmak için Emmi buketi kenara bıraktı.

"Gürültünün geldiği yere doğru sapmadan yürüyün," dedi. "Erkekler gürültüyü seviyor. Meslektaşınız, genç Herr Jänicke de burada."

O acemi de mi? İşte bunu beklemiyordu. Jänicke'nin Bruno'yla ilişkisine dostluk demek pek mümkün değildi. Herhalde Amca sadece ekibin üçüncü üyesini dışlamak istememişti. Kendisinin de aynı şekilde davranacağını düşündü.

Emmi Wolter aceleyle önünden yürüyüp, kapıyı açtı. "Buyurun. Ben önce çiçekleri bir vazoya yerleştireyim. Size ne ikram edebilirim?"

"Bir konyak lütfen."

Girdiği salonu yoğun bir sigara dumanı kaplamıştı. Odaya ona yakın adam doluşmuştu. *Sadece birkaç arkadaşım* demişti Wolter. Stephan'ı hiçbir yerde göremedi. Bruno, İmparatorluk Ordusu'nun

iki subayı ve bir siville birlikte duruyor, ciddi bir yüz ifadesiyle konuşuyordu. Rath'ı görür görmez yüzü aydınlandı. Kollarını iki yana açıp, ona doğru yürüdü.

"Gereon! Gelmene çok sevindim!"

"E, insan bir meslektaşının zuladaki içkilerini tüketme fırsatını her zaman yakalayamıyor."

Bruno güldü. "Gel seni birkaç arkadaşımla tanıştırayım. Stephan da geldi ama şu anda nerede olduğu hakkında hiçbir fikrim yok." Rath'ı az önce yanında durduğu üç adama götürdü.

"Beyler, sizi en yakın çalışma arkadaşımla tanıştırabilir miyim? Kriminal Komiser Gereon Rath."

Rath kısaca başıyla selam verdi. Wolter tanıştırmaya devam etti.

"Tümgeneral Alfred Seegers..." Saçları ağarmış, ince dudaklı ve zayıf suratlı bir adam eğildi. "...Yarbay Werner Fröhlich..." kırk yaşlarında sarışın bir adam konyak kadehiyle selam verdi. "Bu da Paul Geitner," diyerek Wolter sivili de tanıttı. Geitner'in yakasında ortasında siyah bir gamalı haç bulunan küçük bir kırmızı-beyaz metal rozet takılıydı. "Hepsi silah arkadaşlarım. Savaş insanları kaynaştırıyor. Bugün hâlâ düzenli aralıklarla görüşüyoruz. Maalesef Helmut Behnke eksik, oysa o da bizlerden biriydi."

"Askerliğinizi yaptınız mı, Komiser Bey," diye sordu Seegers. İmparatorluk zamanındaki gibi. Eski bir Prusyalı'ydı bu adam. Rath'a biraz babasını hatırlatıyordu.

"Evet ama cepheye gitmedim. Ben daha göreve çağrılmadan savaş bitti."

"Savaşmaya can atan ne kadar çok genç var. O Kasım haydutları bize ihanet etmese savaşı kazanabilirdik!"

Rath bu lafları çok duymuştu. Milliyetçi kesimlerde tutulan laflardı. Aslında Rath, kurbanlık koyun gibi cepheye sürülmediğine şükrediyordu ama bunu burada yüksek sesle söylemesine gerek yoktu.

"Neyse, artık Almanya'da her şey yine iyiye gidecek" dedi Wolter. "Ah, teşekkür ederim Emmi."

Emmi Wolter yaklaşarak, elindeki konyak kadehini Rath'a uzattı. Konuyu değiştirmek için iyi bir fırsattı bu. Rath'ın savaş sohbeti yapmaya keyfi yoktu.

"Ev sahibimizin şerefine," diyerek kadeh kaldırdı.

Tümgeneral tamamladı: "Alman ordusunun tarihindeki en iyi keskin nişancının şerefine." Bruno'yu kastediyordu. Hep birlikte kadehlerini kaldırdılar.

Seegers Rath'ı kenara çekti. "Komünistlere karşı yapılan operasyona Bruno'yla birlikte siz de katıldınız mı?"

Rath başıyla onayladı.

"Sosyal demokratlar ilk defa sert müdahale edelim dedi, o da kof çıktı." Seegers başını iki yana salladı. "Bruno bana olan bitenleri anlattı. O yarın yamalak silah aramasını..." Subay Rath'ın sırtını sıvazladı. "Sakın alınmayın, genç dostum, sizi eleştirmiyorum. Emir emirdir. Bu, idarenin başarısızlığı. Böyle bir operasyonu bambaşka organize etmek gerekir ama sosyal demokratlar bunu yapacak kapasitede değil."

"En azından Kızıl Cephe Savaşçılar Birliği'ni yasakladılar."

"Evet, şaka gibi, değil mi? Kızıllar kıkır kıkır gülüyordur! Bu sosyal demokratlar tek bir silah deposunu bile bulmaktan aciz ama bir yasakla durumu kontrol altına alabileceklerine inanıyorlar. Çok komik! Kızıl Cephe'nin yasaktan önce bile yasadışı silah depoları vardı, şimdi neden yasadışı eylemler yapmaktan çekinsinler ki? Kızılların hayalini kurduğu devrim zaten yasadışı."

"Komünistlerin devrime hazır olduğunu sanmam. Çok isteseler de, bunlar disiplinsiz bir sürü."

Seegers güldü. "Sizden hoşlanmaya başlıyorum, genç dostum. Bir sürü, çok doğru! Ama bu durum ne kadar böyle devam eder? Kızılordu'nun çok yetenekli subayları var -inanın bana, neden bahsettiğimi çok iyi biliyorum- ve Moskova Kızıl Cephe'yi bütün gücüyle destekliyor. Üstelik bir de bugünlerde herkesin peşinde olduğu altın yanlış birilerinin eline geçerse, o zaman yandık! O zaman kızıllar öyle silahlar alabilir ki, sizin polisiniz bunlara karşı hiçbir şey yapamaz. Yüz bin zavallı adamımızla biz de tamamen çaresiz kalırız."

"Hangi altın?"

Seegers gizli bir şey söyler gibi sesini alçalttı. "Sorokin ismi size bir şey ifade ediyor mu?"

Rath omuz silkti. "Tanımam mı gerekiyor?"

"Eski bir soylu Rus ailesi. Çar'ın ordusuna kuşaklar boyu subay yetiştiren bir aile." Üniformasının cebinden ufak bir gümüş kutu çıkarıp, kapağını açtı. "Siz de bir tane ister misiniz?"

Rath bir sigara aldı. Bugünlerde Ruslarla ilgili her hikâye onu ilgilendiriyordu. Seegers önce onun sigarasını yaktı, sonra kendisininkini.

"Ancak son kuşak Çar'a ihanet etti ve Kerenski'nin peşine takıldı." Seegers dumanı şehvetle içine çekti. Kan emen bir vampiri andırıyordu. "Bolşevikler bunu umursamadı. Monarşistler gibi, liberalleri de kılıçtan geçirdiler. Sorokinlerin çok azının kaçmayı başardığı söyleniyor. Arkalarında hiç de azımsanmayacak bir hazine bırakmışlar. Kışla veya fabrikaya çevirmeden önce kızıllar Sorokinlerin şatolarının her köşesini aramış ve hiçbir şey bulamamış. Altınlar kayıp." Anlam yüklü bir ara verdi ve sigarasından derin bir nefes daha aldı. "Fakat şimdi bu altınlar yine ortaya çıkmış!"

"Stalin sevinecektir."

"Hiç de öyle değil, genç dostum!" Seegers bir el hareketiyle itiraz etti. "Stalin öfkeden kendini kaybetmiş! Çünkü yaklaşık seksen milyon Reichsmark değerinde altın ülke dışına çıkarılmış. Nereye biliyor musunuz?"

Hiçbir fikri olmadığından Rath omuz silkti.

Seegers sesini biraz daha alçaltmayı başardı. "Sorokin altınlarının Berlin'de olduğu söyleniyor!"

"Seksen milyon mu? Bu inanılmaz bir rakam!"

Seegers başını salladı. "Zaten Stalin de o yüzden bu kadar korkuyor, ya. Tam şu sırada, Troçki'yi sürgüne göndermişken. Bu paranın karşı-devrime yatırılmasından korkuyor. Sorokinlere de yakışır hani. Stalin olabilecek en kötü seçenekten hareket ediyor. Şu anda kaç çekistin bu nedenle Berlin sokaklarını arşınladığını biliyor musunuz? Thälmann'ın adamları da onlara altınları ararken yardımcı oluyor; pastadan kendilerine de bir pay düşeceğini umuyorlar."

"Nereden biliyorsunuz bütün bunları?"

"Orduda insan epeyce bilgi sahibi oluyor." Seegers'in yüzüne, aslında gülümsemeye çalışsa da, bir sırıtış yayıldı. Rath'a göz kırptı. Bu kadar çok mimik aynı anda bu zayıf surata sığmıyormuş gibi garip ve çarpık bir görüntü oluştu.

"Komünistler bu paranın mı peşinde?"

"Altınların varlığından haberi olan herkes onların peşinde. Kuryenin kendine hakim olamayıp, bütün altınları cebine indirmeye kalkıştığı da söyleniyor. En azından altınlar gitmesi gereken yere ulaşmamış."

"Yani Sorokinlere."

"Ya da onların siyaset arkadaşlarına. Sorokinlerin liberallerinin, birlikte Stalin'i devirmek için, *Krasnaya Krepost*'la işbirliği yaptığı söyleniyor."

"Kimle?"

"*Krasnaya Krepost*. Kızıl Kale filan gibi bir anlamı varmış. Komünistlerden ayrılanlar. Troçki gibi. Belki bu işte onun da parmağı vardır. Bildiğiniz gibi, bu adam ordu kurmayı da iyi bilir."

"Bütün bunları bana neden anlatıyorsunuz?"

"Mesele Almanya olduğu için, genç dostum. Siz de askerdiniz. Biz silah arkadaşıyız! Bu altın yanlış birilerinin eline geçmemeli."

"Peki, ordu neden siyasi polise bildirmedi bu durumu?"

"Dediğim gibi: Altının yanlış birilerinin eline geçmemesi lazım. Bu konuda resmi hiçbir yazı yok. Polis içinde güvendiğimiz kişilere bu sırrı açabiliriz ama siyasi polisin, örgüt olarak, bu işten asla haberi olmamalı. Anlıyorsunuz, değil mi? Size de bunu, gizli kalması kaydıyla anlatıyorum. Bruno'nun dostu, benim de dostumdur."

"Güveniniz beni onurlandırıyor."

"Ooo!" Gülümseyince sırtlana benziyordu. "Fakat bu sadece bir güven meselesi de değil, genç dostum, aynı zamanda silah arkadaşlığı meselesi. Biliyorsunuz, Alman İmparatorluğu'nun yüz binden fazla asker bulundurmasına izin verilmiyor. Ne komik! Fakat gri üniforma taşımasalar da iyi birer asker olan çok insan var. Almanya'nın iyi askerlere ihtiyacı var, iyi bir polis de her zaman iyi bir askerdir. Mesele Almanya olduğunda polis ve İmparatorluk Ordusu birbirine destek olmalı."

"Fakat sanırım, ben yanlış adresim. Bana göre, polis ve asker hâlâ birbirinden çok farklı. Bunu iyi bildiğimi de düşünüyorum, çünkü ikisini de oldum." Bu subaya düşündüklerini söylemenin vakti yavaş yavaş geliyordu. Seegers'in komplo teorisini duymak istediği için Rath o ana kadar bundan kaçınmıştı. "Ben, adalet ve

düzeni sağlamak ve sokakların güvenliğinin sağlanmasına yardımcı olmak için polis oldum, askercilik veya savaşçılık oynamak için değil. Hele iç savaş oyunu oynamak için hiç değil."

Seegers onu yatıştırmak için ellerini kaldırdı. "Sizi kırmak istemedim, genç dostum. Kimse savaş istemiyor. Fakat Almanya'nın birçok düşmanı var ve eğer onlar savaş isteyecek olursa, buna hazırlıklı olmamız şart. Eğer vatanımız bizleri silah altına alırsa, bu çağrıyı sizin de duyacağınızdan eminim. İnsan bir kere asker oldu mu hep asker kalır. Buna itiraz edemezsiniz. Sizin gibi adamlara ihtiyacımız var."

Rath yan odada Stephan Jänicke'yi görünce sevindi. "Müsaadenizi rica edeceğim," dedi Seegers'e. "Bir meslektaşımı selamlamam lazım."

"Tamam, tamam," diye ardından seslendi Seegers. "Bu söylediklerimi düşünün."

Rath, elinde bir bardakla, yolunu şaşırmış gibi odanın ortasında duran acemi polisin yanına gitti.

"Selam Gereon!" Jänicke de onu görünce rahatlamışa benziyordu.

Rath kadehini kaldırdı. "Sevgili Bruno'nun aklının askerlik günlerinde kaldığı anlaşılıyor."

"Evet, bir sürü asker var. En azından eski asker," dedi Jänicke. "Yaşları icabı olsa gerek."

"Hepsi eski silah arkadaşı. Korkarım biz bu ortama pek uymuyoruz."

"*Sen de* askerdin, Gereon." Jänicke'nin sesi, sanki savaşa katılamamış olduğuna üzülür gibi çıkmıştı.

"Ben sadece temel eğitim yaptım, o arada savaş bitti. Şansım vardı."

Emmi elinde bir tepsiyle misafirleri dolaşıyordu. Rath doldurulmuş bir yumurta aldı.

"Bu kadar zamandır nerelerdeydin?" diye sordu Jänicke'ye. "Endişelenmeye başlamıştık. Neredeyse Kayıp Şahıslar Dairesi'ne başvuracaktık. Yolunu mu kaybettin?"

Jänicke utandı. "Bu evde tuvaleti bulmak kolay değil," dedi. "Alt kattaki meşguldü, ben de üst kata çıktım."

Emmi Wolter gülünce, elindeki tepside yumurtalar sağa sola

sallandı. "İnanır mısınız, Herr Jânicke'yi yukarıda, karanlıkta, çaresizlik içinde el yordamıyla ışığı ararken buldum! Halbuki banyo bir kapı ilerisi!" Ev sahibesinin gülünç bulduğu buydu. Jânicke kıpkırmızı oldu.

"Eh, bu ev de gerçekten bayağı büyük."

"Evet, hatta iki banyomuz bile var!" Emmi Wolter'in sesinden, bundan gurur duyduğu anlaşılıyordu.

"Bu durumda bunlardan birini bulma şansı da artıyor, tabii," dedi Rath.

Ev sahibesi kıkırdadı. "Bruno bana sizin bu kadar şakacı olduğunuzu anlatmamıştı. Umarım eğleniyorsunuzdur." Sesini alçalttı. "Bruno'nun arkadaşlarının savaş hikâyeleri bazan bana biraz fazla geliyor da."

"Yok, idare ediyoruz," dedi Rath. "Keyfimiz gayet iyi."

"Şayet bir meslektaşınızla sohbet etmek isterseniz, Bruno Rudi Scheer'i de her zaman davet eder. Yıllardan beri düzenli olarak gelen tek polis o. Diğer polisler bir geliyor, bir gelmiyor ama Rudi'yle arası hâlâ çok iyi."

Scheer? E Dairesi'nde bu isimde biri yoktu. Emmi, Rath'ın anlamadığını fark etmiş olacak ki, hemen ekledi:

"Silah deposundan sorumlu. Eskiden bir ara ikisi birlikte çalışmış. Sizi tanıştırayım mı?"

Silah deposu. Parabellum Wolter. Tabii. Bir keskin nişancının nasıl olup da Ahlâk'a geçtiğini hâlâ Bruno'ya sormadığını hatırladı.

"Çok naziksiniz, fakat korkarım zamanım yok. Zaten fazla kalmayacaktım. Yarın da çalışmak zorundayız. Dinlenmemiz gerekiyor." Jânicke de başının bir hareketiyle Rath'a destek verdi. "Bizim şef çok sıkı."

Kadın güldü. "Yazık, çok yazık. Ama sizi anlıyorum: Görev görevdir. Bruno da kayıplara karıştığında hep öyle diyor. Fakat yine gelin, olur mu? Hem siz, hem de meslektaşınız."

"Söz," dedi Rath ve Emmi Wolter tepsisiyle uzaklaştı.

Wolter ise birkaç dakika sonra iki iş arkadaşıyla vedalaşırken hiç de hayal kırıklığına uğramışa benzemiyordu. Hafif kızarmış yüzü, alkol seviyesinin yükseldiğine işaret ediyordu. Astlarının omzuna dostça vurdu. Sonra dumanaltı olmuş salondan dışarı çı-

karken karısı onlara eşlik etti. Tekrar temiz havaya çıktıklarında Rath kendini mutlu hissetti. Tek neden sigara dumanı da değildi.

Jänicke'yle Friedenau İstasyonu'na doğru yola koyulduklarında, "Öf," dedi. "Bruno'nun eski silah arladaşları! İnsanın bu ülkede bu kadar çok asker olduğuna inanası gelmiyor. Üstelik İmparatorluk Ordusu'nun en fazla yüz bin asker bulundurmasına izin verilmesine rağmen."

"Sayıları o kadar az değil. Polisler de asker."

Rath birdenbire durdu. "Efendim?"

"Bana bugün polisin İmparatorluk Ordusu'yla daha fazla işbirliği yapması tavsiye edildi. Tabii, gayri resmi olarak."

"Tümgeneral Seegers mi?"

Jänicke başıyla onayladı.

"Belli ki, bugün asker toplamaya çıkmış. Benimle de konuştu."

"Acaba Bruno İmparatorluk Ordusu'nun gayri resmi görevlisi filan olabilir mi?"

Rath omuz silkti. "Zannetmem. Sadece orduda çok arkadaşı var. Eski zamanların tadını çıkarıyorlar. Arada bir ona bir şeyler anlatıyor da olabilirler ama birlikte çalışmak? Hayır! Sanırım, Seegers içkiyi biraz fazla kaçırmış. Bana, Berlin'de kaybolan ve komünistlerin sözde peşine düştüğü bir Rus hazinesinden söz etti. 80 milyon değerindeymiş diyor. Ne saçmalık. O kadar altını göze çarpmadan Rusya'dan Berlin'e kaçak getirmek mümkün değil."

Doğu Prusyalı Jänicke kaşlarını kaldırdı ama pek konuşkan olmadığından bir şey söylemedi. İki adam, ufak istasyonun tuğla binasının önüne gelene kadar sessizce yürüdü. Işıklandırılmış sokak saatleri on bir buçuğu gösteriyordu.

14

Az uyumasına rağmen, perşembe sabahı ofise girdiğinde keyfi yerindeydi. Dudaklarında adını kendisinin bile bilmediği bir şarkı, şapkasını portmantoya doğru fırlattı ve tutturdu. Jänicke övgüyle ıslık çaldı.

"Bunu nerede öğrendin?"

"Böyle şeyler öğrenilmez, insanın damarında vardır." Rath paltosunu çıkardı. "Bruno daha gelmedi mi?"

Jänicke başını iki yana salladı. "Anlaşılan dünkü parti fazla gelmiş."

Sekreterleri, Schmitt'çik, kahve pişirmişti. Daktilosunun ön odada aralıksız takırdadığı duyuluyordu. Tak, tak, tak... Adeta bir makineli tüfek gibi. Cumartesi günü yapacakları aramalara hazırlık olarak bir sürü resmi dilekçe ve hakim kararı gerektiğinden sekreterin tatil günü de çalışması lâzımdı.

"Ha, unutmadan söyleyeyim: Birisi aradı ama sadece ya seninle ya da Bruno'yla konuşmakta ısrar etti," dedi Jänicke.

"Sen ne yaptın?"

"Telefon numarasını almak istedim ama bu işin beni ilgilendirmediğini ve daha sonra tekrar arayacağını söyledi."

O anda, sanki talimat almış gibi, Rath'ın masasında duran telefon çaldı.

"Kesin odur," dedi Jänicke.

Rath ahizeyi kaldırdı. Wolter'di. Geç geleceğini mırıldandıktan sonra birkaç kısa talimat verdi. Rath telefonu tam kapatmıştı ki, tekrar çaldı.

Adamın sesini hemen tanıdı. Franz Krajewski.

Porno imparatoruna, "Erken kalkmışsın," dedi. "Hem de Babalar Günü'nde."

"Beni dinleyin, sizinle konuşmam lazım ama fazla zamanım yok. Bana bir iyilik yaparsanız, sizi ilgilendirecek bazı bilgiler verebilirim."

"İyiliği çoktan yapmamış mıydım?" Rath, sevgilisiyle konuşuyor gibi masum bir ses kullanmaya çalıştı. Kiminle konuştuğunu Jänicke'nin anlamasını istemiyordu.

"Evet ama bir iyiliğinize daha ihtiyacım olabilir."

"Peki, bunu neden yapayım?"

"Önce anlatacaklarımı bir dinleyin." Krajewski'nin sesini alçalttı. "Şu filmlerin peşindesiniz, değil mi? Eğer bir gösterime gitmek isterseniz..."

Rath kulak kesildi. "Henüz kahvaltı etmedim," dedi. "Belki birlikte bir şeyler yesek, fena olmaz."

"Aman, Nekölln'e sakın gelmeyin!" Bunu çok kısık sesle söylese de, korktuğu anlaşılıyordu.

"Seni ziyarete gelmeye niyetli değilim. Dışarda buluşacağız."

"Alex'te olmaz ama, orada beni tanıyan çok." Krajewski hâlâ fısıldıyordu. Rath söylediklerini anlamakta zorluk çekiyordu. "*Haus Vaterland*'daki Grinzing'de. Oraya sadece turistler gidiyor."

Rath dükkânı biliyordu. Metroyla on beş dakikada varırdı.

"Anlaştık. Sekiz buçuk uygun mu?"

"Sekiz buçuk. Parayı siz ödeyeceksiniz."

"Ona yedikten sonra karar veririm."

Telefonu kapattı ve şapkasıyla paltosunu aldı.

Jänicke hayretle kafasını kaldırdı. "Çok kısa bir ziyaret oldu."

"Bugünün cuma olduğunu unuttun galiba. Amca gelirse, yolda olduğumu, aldığım bir bilginin doğruluğunu kontrol etmeye çıktığımı söyle." Weinert kendisine yaptığında öfkelendiği halde, tıpkı onun gibi, Jänicke'ye bir suç ortağıymış gibi göz kırptı. Bu ufaklığın, kendisinin bir kadınla buluşmaya gittiğine inanmasını istiyordu. "Bir iki saat sonra dönerim."

Haus Vaterland, Potsdamer Platz yakınlarında dev gibi bir eğlence merkeziydi. Her şey tek çatı altında toplanmıştı: Büyük bir sinema, birçok bar ve lokanta, Türk kahvesinden Vahşi Batı Barı'na kadar her şey vardı. Her ne kadar Berlinliler *Vaterland*'dan uzak dursa da, her akşam inanılmaz şekilde tıklım tıklım doluyordu. Rath, kendisinin de bu yabancı kentteki ilk akşamını *Vaterland*'daki *Rheinterasse*'de geçirdiğini hatırladı. Kölsch bile yoktu, sadece fazla tatlı bir şarap vardı. Bir de, şarap meraklısı olan ve yalnız erkek avına çıkmış olgun kadınlar. Aklını başına getiren o akşamdan sonra bir daha *Haus Vaterland*'a uğramamıştı.

Oysa sabahları sakindi. En azından bu saatte binaya girmek için ücret ödemek gerekmiyordu. Halbuki akşamları bu normal bir uygulamaydı. Sinema kasalarında bir daha para ödemek zorunda kalan turistler şaşkına dönüyordu. *Grinzing*, kahvehaneden çok, Viyana'nın taze şarap satan lokalleri gibi bir izlenim vermeye çalışıyordu. Duvarlar yapay bitkilerle kaplanmış, tavandan kâğıt fenerler sarkıyordu. Rath içeri girdiğinde, Franz Krajewski, önünde bir fincan kahve ve bir kadeh beyaz şarapla, beyaz örtülü bir masa-

ya oturmuş, sinirli hareketlerle sigara içiyordu. Rath da oturdu ve şapkasını masanın üzerine bıraktı. Uzun kalmaya niyetli değildi.

"Kahvaltıya başlamışsın?" dedi.

Krajewski sıkıntıyla gülümsedi. "Dostumuz ve yardımcımız her daim çok şakacı!" Devam etmeden önce bir an duraksadı. "Bana bir iyilik yapın" dedi.

Rath bir şey söylemedi. Suskunluğu Krajewski'nin sinirlerini geriyordu. Konuşmaya devam etti.

"Bir şeyler hazırlandığını duyuyorum. Büyükçe bir şey planlıyorsunuz, haksız mıyım?"

Bu kentte dedikoduların yayılma hızı insana hayret veriyordu. Aramalar planlandığı Kale'den sızmış olmalıydı.

"Burada kim kime bilgi verecek dersin? Bu oyunun kurallarının böyle olmadığını aslında biliyor olman lazım. Ama eğer bana işe yarar bir şeyler anlatırsan, belki o kadar keyiflenirim ki, kahvaltının ücretini bile üstlenirim."

"Oyunun kurallarını biliyorum, bir şeyler anlatacağım da," dedi Krajewski Berlin aksanıyla. "Sadece meslektaşlarınızın beni bir yerlerde toplamasını istemiyorum. Kodese tıkılırsam sizin de işinize yaramam."

Rath susmaya devam etti. Cebinden çıkardığı küçük çaplı bir mermiyle oynuyordu.

Krajewski ellerini kaldırdı. "Tamam usta, tamam, anlatıyorum ya işte. Yine de siz az önce söylediklerimi bir düşünün."

Garson masalarına gelip Rath'ın siparişini alırken Krajewski sustu. Ancak tekrar yalnız kaldıklarında alçak sesle konuşmasını sürdürdü.

"Şimdi. Eğer ilginç bir film seyretmek isterseniz: Cumartesi, on ikide." Eğilip, daha da alçak bir sesle konuşmaya devam etti. "*Pille*, Motzstrasse'de yeraltında gizli bir lokal. Nollendorfplatz'a çok yakın. Orada bir arka odada her akşam çok sıkı numaralar çevriliyor."

Rath tabanca mermisini tekrar cebine koydu. "Fena değilmiş" dedi. "Fakat eğer bana palavra sıkıyorsan, başın belaya girer. Cumartesi akşamı oraya gidip de hiçbir şey bulamazsak, bizi sattığını düşünürüm, ona göre."

Krajewski başını salladı. Garson gelip, masaya bir fincan kahve ile bir bardak su bıraktı. Rath bir yudum aldıktan sonra, her sabah yanına aldığı fotoğrafları masanın üzerine koyup, Krajewski'ye doğru itti.

"Belki bana bir iyiliğin daha dokunur," dedi. "Bunlardan birini tanıyor musun?"

Krajewski ölünün resmini aldı. "Bu gazetedeki resim değil mi?"

Rath başını salladı.

"Tanımıyorum. Gazete dışında hiçbir yerde görmedim."

"Ya bunu?" Rath, Kardakov'un resmini işaret etti.

"Hm..." Krajewski'nin alnı kırıştı. "Tanıdık geliyor. Ne yapmış?"

"Kokain," dedi Rath. "Kokain satıyor."

Krajewski başını iki yana salladı. "Yok, o zaman tanımıyorum. Benim aklıma başka biri gelmişti." Resimleri Rath'a geri verdi ve bardağını kafaya dikti. "Peki, şimdi parayı kim ödeyecek? Başka bir şey ısmarlayıp ısmarlamayacağımı bilmek istiyorum."

"Sen karar ver: Sana iyilik mi yapayım, yoksa hesabı mı ödeyeyim?"

Krajewski uzun düşünmedi. "O zaman iyilik yap, daha iyi."

"İyi," dedi Rath. Kalkıp, şapkasını giydi. "Yalnız sana ufak bir tavsiyede bulunayım: Bu hafta sonu evinden çıkma."

Bir şey çarptı. Daha onun ne olduğunu anlamadan kendini yerde buldu; bütün kemikleri sızlıyordu. Kendini sanki bir yolcu treni çarpmış gibi hissediyordu ama Emniyet Müdürlüğü'nün birinci katında onlardan bulunmazdı. Kendisine çarpan insan olmalıydı.

"Önünüze baksanıza!"

Bu tanıdık bir sesti ve yolcu treniyle çarpışmaktan da beterdi. Rath başını kaldırdı.

Doğru tahmin etmişti! Başkomiser Böhm'le çarpışmıştı.

Rath çarpışmanın etkisiyle boylu boyunca yere uzandığı halde, Böhm gri taş zemin üzerinde tıpkı bir Alman meşesi gibi sağlam, iki ayağının üzerinde duruyordu. Oysa Rath az kaldı daha yeni çıktığı merdivenlerden gerisin geri yuvarlanacaktı. Acıyan omzunu tuttu. İtiraf etmeliydi ki, gerçekten de Emniyet Müdürlü-

ğü'nün merdivenlerini biraz hızlı, biraz fazla coşkulu tırmanmıştı. Krajewski'nin tam zamanında verdiği tüyo onu kanatlandırmıştı. Cumartesi günkü planlarına çok uygundu. Tam bunun iyi bir gün olacağına inanmaya başlamıştı ki, başına bu iş gelmişti. Yukarıdaki merdiven sahanlığına vardığı anda, koridora açılan kapı ayaklarını yerdn kesip, onu sırtüstü yere yapıştırmıştı.

"Gözün yok mu, be adam! Neredeyse üzerimden geçecektiniz!"

Rath sesini çıkarmadı. Şapkası başından yuvarlanmış, fotoğraflar cebinden düşmüştü. Hepsini topladı.

"Bana söylemek istediğiniz bir şey var mı, beyefendi?" diye sordu Böhm. Gözlerini kısmış ona bakıyordu.

Rath tekrar ayaklanıp, şapkasını giydi. "Ben mi? Size saygım sonsuz, Başkomiser Bey, ama yine de af dilemesi gereken *sizsiniz*," dedi. Saygı göstermesi gerektiğini bildiği halde, karşı saldırıya geçmeye kararlıydı.

Böhm sanki söylediklerini duymamıştı. "Eğer tekrar cebinize koyduğunuz o fotoğraftaki ölü hakkında bildiğiniz bir şey varsa, bunu bana söylemeniz gerekir," dedi sadece.

Rath takım elbisesini düzeltti ve sustu.

"Belki, az önce fotoğraftan bana bakan diğer kişinin kim olduğunu söyleyerek başlayabilirsiniz anlatmaya."

Bu Allah'ın belası herif Kardakov'u görmüştü. Acaba Charlotte'yle Landwehr Kanalı'ndaki karşılaşmalarından da haberi var mıydı? Rath'ın Böhm'ün merakının kabarmasını önlemesi şarttı. Fakat bir polisin meraklanmasını önlemek de zor işti. Kuşku duymak bir aynasızın mesleki göreviydi. Üstelik Böhm, karşılaştığı her şeyden kuşkulanan birine benziyordu.

"E Dairesi'nin bir soruşturması," dedi Rath. "Bir porno çetesiyle ilişkili olduğundan kuşkulandığımız bir kokain satıcısı." Neden kendi çalışma alanına girmeyen bir konuyu araştırdığını bir gün birisi soracak olursa, vereceği cevapta bu iki olay arasında kurmayı düşündüğü ilişki buydu. Yani, Landwehr Kanalı'ndaki cinayetin çözümü, bir bakıma, pornografi soruşturmalarının yan ürünü olacaktı. Kokain üzerinden her türlü ilişkiyi kurmak mümkündü. En azından arada bir ilişki olduğunu iddia edebilirdi. "Biz de çalışıyoruz," dedi. "Herkesin Cinayet Masası'na yardımcı olmak için yır-

tındığını sanmayın." Cebinden Boris'in resmini çıkardı. Hep atakta kalmalıydı. "Bu resmi çöpe atan arkadaşlarımız da var. Benim hâlâ A Dairesi'ni destekliyor olmama sevinmeniz gerekir."

Böhm'ün bakışları daha da öfkeli bir hal aldı.

"İyi," dedi sonunda. Fakat bana hiçbir şey söylemeden o fotoğrafı cebinizde taşımakla yetindiğiniz sürece sevincim de sınırlı olacaktır. Şunu çok açık söylememe izin verin: Bana söyleyeceğiniz bir şey olduğunda, mutlaka söyleyin. Çünkü işime karışılmasından hiç hoşlanmam!"

Rath aldırmaz bir tavırla sigara paketinden bir Overstolz çıkardı. Kayıtsız görünmeliydi. Bu iğrenç herifin hiçbir şeyden haberi olamazdı. Sadece bir astını yakaladığında azarlamak için her fırsatı kullanan biriydi belli ki.

"Ne söylediğimi anladınız mı, Komiser Bey?"

"Tamamen, Başkomiser Bey!" Rath sigarasını yakıp, derin bir nefes çekti ve dumanı ancak Böhm yanından geçip, gürültüyle merdivenleri inmeye başladıktan sonra üfledi.

Charly bugün işten biraz daha erken çıktığına seviniyordu. Cinayet Masası'nda hava keyifsizdi. Bir arpa boyu yol alamayan Böhm'ün keyfi giderek kaçıyordu. Ama bu keyifsizliğinin tek nedeni mesai bittiği halde çalışmaya devam etmek zorunda kalması da değildi. Az önce tıpkı bir buharlı silindir gibi ofisten dışarı nasıl fırlamıştı öyle! Şefinin zaman zaman hiddetli göründüğünü biliyordu ama kendisinin onunla arası iyiydi. Böhm varlığına saygı gösteriyor, o da bundan dolayı Böhm'e saygı duyuyordu. Fakat şu sıralar hiç yanına yaklaşılır gibi değildi. Az önce de, o dışarı çıkar çıkmaz, ofiste hava yumuşamıştı. Darbelerden korunmak istercesine masasının arkasında büzülmüş oturan Gräf doğrulup, rahat bir nefes almıştı.

Charly akşamı düşündü. Yeşil elbisesini giymek istemiyordu. Bu elbise uğursuz geliyordu. Yine bir perşembe günü, tam bir hafta önceki son randevusu felâketle sonuçlanmıştı. O yarım kalan akşamdan beri ilk defa dün yine *Moka Efti*'ye gitmişti. Bu kez Greta'yla. Bütün akşam erkeklerden konuşmuş ve fikir birliğine var-

mışlardı: Çalışan kadınları kabullenmeyen adamlara hiç yaklaşmamak en iyisiydi. Daha şimdiden yeni bir randevu ayarlamış olduğunu Greta'ya söylememişti. Zaten Müdüriyet'te işe yeni başlayan o adamdan da ona hiç bahsetmemişti. Belki de, *Efti*'deki son başarısızlıktan sonra tekrar bir erkekle buluşuyor olmaktan utanıyordu. Üstelik Kale'den biriyle. Greta'nın her şeyi bilmesi de şart değildi zaten.

On beş dakika erken gelip bilet alması iyi olmuştu. Bugün insanlar sanki onun telefonda attığı yalanı, bilet bulmanın zor olduğunu yalanını doğrulamak istermişçesine *Phoebus-Palast*'ı dolduracağa benziyordu. İnsanlar birbirini ite kaka sinema salonuna doluşurken, Rath vitrinlerin önünde durmuş, reklam fotoğraflarını seyrediyordu. Gustav Fröhlich polis memuru rolündeydi. Bir de, ona biraz Charlotte'yi hatırlatan, fakat ondan çok daha şatafatlı giyinmiş bir kadın vardı. Sinema böyle bir şeydi işte. Hatta polis rolü bile oynasalar erkekler de ruj sürüyordu. Alex'teki görmüş geçirmiş polis memurlarının rujlu halini gözünün önüne getirince sırıttı.

Filmin adı *Asfalt*'tı. Bir polis dramıydı. Yani onlara gayet uygundu. Üç gün önce Charlotte'yi sinemaya davet ettiği sırada hangi filmin gösterildiğini bilmiyordu bile. *Phoebus-Palast*'ı sadece *Europa-Pavillon*'a yakın olduğu için tercih etmişti. Her ikisi de Europahaus'un büyük ve yeni binasındaydı. Film bir polisiyeden çok, saçma sapan bir aşk filmine benzese de, yine de polisler hakkında olması iyiydi. Tedirginlikle saatine baktı. Filmin başlamasına beş dakika kalmasına rağmen Charlotte daha görünürde yoktu.

Etrafındaki kalabalık giderek daha da hareketleniyordu. *Europahaus*'ta, sinemanın yanısıra birçok lokanta, kahve ve dans lokali de aynı çatı altında toplanmıştı. Neredeyse *Haus Vaterland*'daki gibi. Fakat *Vaterland*'da her şey tek elden sunulurken, burada lokantalar rekabet halinde olduğu için daha az kazık atılıyordu. Anhalter Garı'nın yanıbaşındaki bu tesisi bir de gökdelen taçlandıracaktı ama bu şimdilik sadece kâğıt üzerindeydi. Uzun tartışmaların ardından inşaat polisi daha yeni ve ancak mimar kat sayısını ona indirdikten sonra inşaat izni vermişti.

Binanın alt katlarında tamamlanan kısımlar daha şimdiden bayağı cavcavlıydı. *Europahaus* kentli ve modern bir bina olarak adını duyurduğundan, kentlerinin modern bir dünya metropolü olduğu imajını güçlendiren her şeyden hoşlanan Berlinlilerin gönlünü kazanmıştı.

Bunları düşünürken onu gördü. Königgrätzer Strasse'nin karşısında bir taksiden inmişti. Üzerinde kısa bir manto ve kırmızı bir etek vardı. Rath el salladı ve kadının kendisini gördüğünde nasıl gülümsediğini fark edince, sevinçten az kaldı yoldan geçen ilk yayaya sarılacaktı.

Akşamın Rath'a pahalıya patlayacağı kesindi. Onun koluna girip *Europa-Pavillon'a* girdiğinde ve garson onları masalarına götürdüğünde Charly muazzam bir açlık hissediyordu. Film bir buçuk saat sürmüş, sona yaklaşırken, midesinin daha film bitmeden guruldamaması için dua etmeye başlamıştı. Neyse ki, orkestra oldukça yüksek sesle çalıyordu. Rath bir defa bile karanlıktan yararlanıp ona sarılmaya veya onu öpmeye kalkışmamıştı. Hiç değilse o tür biri değildi, demek ki. Öyle olsa, ne kadar aç olursa olsun, akşam yemeğinden vazgeçerdi. Ama böyle olunca, güzel bir akşam yemeğinin önünde de hiçbir engel kalmamıştı.

Europa-Pavillon'u da beğenmişti. Lokanta ve dans salonu iki kata yayılmıştı. Hakim renk portakal rengi ile sarı arasında bir tondu. Araya gümüşten süsler ve maun mobilyalar serpiştirilmişti. Garson onları bir üst kata, terasa çıkardı. O güne kadar sadece çalışırken giydiği kırmızı elbisesini giymişti. Rath, kendisi için özel bir elbise giydiğini sanmamalıydı. Fakat dikkatle makyaj yapar ve eteğinin uzun bacaklarını güzel gösterip göstermediğini aynada kontrol ederken Greta'ya yakalanmıştı. Hiçbir şey söylemese de yukarı kalkan iki kaş, daha sonra ona bir açıklama yapmak zorunda kalacağını net şekilde göstermişti.

Garson onları hemen teras parmaklığının önünde bir masaya götürdü. Daha şimdiden birkaç çiftin dans etmeye başladığı pisti tepeden görüyorlardı. Müzik hoşuna gitti, hareketli bir *swing*'di ama arada bir sesi duyulan şarkıcıyı fazla yılışık bulmuştu. Gar-

son elinde iki menü ve iki bardak *Heidsieck Monopol* ile masalarına geri geldi.

Rath, "Önceden söylemeyi uygun gördüm," diyerek bardağını kaldırdı. Demek bunun için az önce garsonun kulağına fısıldamıştı.

Bardağını tokuştururken tedirgin gülümsedi. Rath'ın gri-mavi parlayan gözlerini daha Kale'deki ilk karşılaşmalarından beri beğeniyordu. İçkisini içerken onu inceledi. İşte de giyebileceği ve belki de giydiği kahverengi elbisesine rağmen zarif görünüyordu. Tıpkı kendi kırmızı kostümü gibi. İsteseler, hemen o anda birlikte çıkıp soruşturmalara gidebilirlerdi. Onun yerine menüyü karıştırdılar.

Garson şarabı getirdi, siparişlerini aldı. Balıkta karar kılmışlardı.

Fraklı garson arkasını döner dönmez, "Size yalan söyledim," dedi Charly. "Benim hikâyem hiç de öyle iddia ettiğim gibi uzun değil. Tek derdim akşam yemeğine çıkmaktı."

"Öyleyse dua edin de, Dolandırıcılık Masası'na başvurmayayım."

"Aman, lütfen yapmayın!" Sahte bir korkuyla ellerini kaldırdı. "Size her şeyi anlatacağım, Komiser Bey. Fakat işte *her şey*, dediğim gibi oldukça az." Bir yudum şarap içti. "Evet. Berlin'de doğup, büyüdüm. Daha doğrusu Moabit'te, Ceza Mahkemesi'ne çok yakın bir yerde. Bu insana damgasını vuruyor: Dört yıldan beri Asayiş Polisi'nde stenograf olarak çalışıyorum. Fakat bütün hayatımın böyle geçmesini de istemiyorum."

"Peki ne yapacaksınız?"

"Üniversite okuyorum. Hukuk."

Rath saygıyla ıslık çaldı. "Üst düzey memur olmak mı istiyorsunuz?"

Charly omuz silkti. "Bakalım. Asayiş Polisi'nde çok az kadın memur olduğunu düşündüğümü söyleyebilirim."

"Peki bu ikisini nasıl birlikte yürütüyorsunuz?" diye sordu Rath. "İş ve öğrenimi kastediyorum."

"Cinayet Masası'nda sadece perşembeden pazara kadar çalışıyorum, öyle anlaştık. Buna karşılık, bazen akşamları geç olduğunda ya da diğerleriyle birlikte dışarı işe çıkmak zorunda kaldığımda da, şikâyet etmiyorum."

"Cinayetlerin çoğu hafta sonu işleniyor."

"Tam adamına söylediniz."

"Her hafta sonu çalışıyor musunuz, yani?"

"Çoğunlukla. Diğerleri hafta sonu çalışmaktan kurtulunca seviniyor."

"O zaman pek boş vaktiniz yoktur."

"Şu sıralar yok. Boş vakitlerimi akşam saatlerine kaydırıyorum."

"A Dairesi çağırmadıkça..."

"Aynen."

Rath bardağını kaldırdı. "Böhm'ün hiç değilse bu akşam telefon numaranızı bulamamasına içelim."

Bardaklarını bir daha tokuşturdular. Garson yemeği getirince bir süre sustular.

"Ahlâk'a nasıl düştüğünüzü bana hâlâ anlatmadınız. Karakola götürmeniz gereken bir mücevher hırsızına aşık filan mı oldunuz?"

Filmdeki polisin başına gelenleri ima ediyordu. Üstelik o polis kadının gangster sevgilisini de öldürüyordu. Fakat sonunda kadın hırsız suçu üstlenerek polisi kurtarıyor ve onun yerine kodese giriyordu. Bayağı uyduruk ama epey eğlenceli bir filmdi. Yine de polislerin günlük hayatıyla pek ilgisi yoktu.

Belli ki Rath da böyle düşünüyordu ki, "Keşke öyle olsa," dedi. "Gerçek hiç de o kadar romantik değil: Berlin'e gelmek istiyordum. Ama Alex'te başka boş kadro yoktu."

"Nerelisiniz?"

Rath kadına şaşkın gözlerle baktı. "Aksanı fark etmediğinizi söylemeyin sakın."

"Ren Bölgesi mi?"

"Ben de tam, aksanımdan kurtulduğuma inanmaya başlıyordum. Hatta kendimi Berlin aksanıyla konuşurken bile yakaladığım oluyor."

"Asıl bilmek istediğim, eskiden hangi şubede görev yaptığınızdı."

"Yaralamadan cinayete kadar her şey."

Charly hayrete düşmüştü. Cinayet Masası'nda çalışmış bir komiserin, sırf Berlin'e gelmek için gönüllü olarak Ahlâk'a geçebileceği doğrusu hiç aklına gelmezdi. Bunu herkes yapmazdı da zaten. Sessizliğe gömülerek yemeye devam etti, düşüncelere daldı.

"Siz neden polis olmak istiyorsunuz?" diye sordu birdenbire Rath.

"Bu meslekte çok az kadın olduğu için. Bir de, canlarının istediğini yapan ve üstüne üstlük yaptıkları yanlarına kalanlara karşı olduğum için." Uzun düşünmek zorunda kalmamıştı. "Fakat polis memuru olup olamayacağım aslında henüz belli değil; önce üniversiteyi bitirmem lazım," diye hemen ekledi.

Rath ciddi bir ifadeyle kafasını salladı. "Haklısınız. Henüz aydınlatılamamış bir dosyayı kapatmaktan daha kötü bir şey yoktur."

"Haklısınız. Neyse ki, Gennat'ın idaresinde fazla ıslak balığımız yok." Aydınlatılamayan vakalar Kale'de böyle adlandırılıyordu. Charly, buna bir anlam verip veremediğini anlamak için Rath'a baktı ama o, kullandığı deyimi biliyora benziyordu. "A Dairesi'nin vaka aydınlatma oranı acayip yüksek," diye ekledi Charly ve bu lafı eder etmez pişman oldu.

"O zaman meslektaşımız Böhm şu sıralar istatistiklere aykırı çalışıyor," dedi Rath. "Pazartesi günü konferans salonunda onu dinlerken, elindeki ıslak cesedin ıslak balığa dönüşmeye meyilli olduğu hissine kapıldım."

Charly başıyla onayladı. "Öyle. Durum pek iyi görünmüyor. Üç gün aradan sonra bugün ilk defa tekrar göreve gittim ama soruşturma hâlâ pazar günü bıraktığım noktadaydı. Bu çok ender olur."

"Bari bu arada ölünün kim olduğunu bulabildiniz mi?"

Kadın kafasını iki yana salladı. "1927'den beri kayda geçen bütün kayıp vakalarını gözden geçirdik, olay yerinde oturan herkesi defalarca sorguya çektik, hemen hemen her gazetede resmin basılmasını sağladık ama herkesin bildiği kaçıklar dışında kimseden ses çıkmadı. Bu ölüyü sanki kimsenin tanımıyor olması çok garip."

"Onu bir gören olmuş olmalı."

"Katili mi kastediyorsunuz?"

"Aynen. Fakat o da ses vermez."

"Yani, peşine düşebileceğiniz hiçbir ipucu yok mu?"

"Bir zamanlar Cinayet Masası'nda çalıştıysanız, elinizde kimliği belirlenemeyen bir ceset olmasının ne anlama geldiğini bilmeniz lazım. Normal olarak fail kurbanın yakın çevresinde aranır; arkadaşları, düşmanları, ailesi, iş ortakları. Ama ölenin kim olduğunu bile bilmeyince bunu nasıl yapalım?"

"Başka bir ipucu da mı yok elinizde?"

"Hemen hemen hiçbir şey yok. Adamın üzerinde pahalı elbiseler var, kimse tanımıyor ve dişleri kötü. Pahalı, fakat çalıntı bir araba kullanıyor. İşkence görmüş ve eroin zehirlenmesinden ölmüş. Arabanın onunla birlikte kanala gömülmesinden sekiz ila on saat önce ölmüş. Birisi gaz pedalını metal bir çubukla sabitlemiş. Garip olan, bunu bir Opel'in direksiyon dingiliyle yapmış olması. Bütün bunlar arasında hiçbir bağlantı yok."

"Şefinizi seviyor musunuz?"

"Böhm'ü mü?" Omuz silkti. "Sevmek de ne demek? En azından, her zaman göründüğü kadar suratsız biri değildir."

"Bütün dairelerin bu vakada Cinayet Masası'nı desteklemesi isteniyor. Bu da onun fikri miydi?"

"Tabii ki değildi. Bunu Zörgiebel istedi, çünkü kısa sürede sonuç alınmasını istiyor. Bu tür toplu çalışmaların da bazen faydası oluyor. Medyadaki çağrılar şimdiye kadar hiçbir sonuç vermemiş olsa bile. Oysa ihbarların devlet kasasından 500 Mark ile ödüllendirileceği bile açıklandı."

"Sosyal demokratlar bizim ödediğimiz vergileri işte böyle harcıyor."

"Demek sosyal demoktrat değilsiniz."

Rath ürpertiyle titredi. "Bana politikadan bahsetmeyin. Ahlâk'ta çalışmaktan daha kötü bir şey varsa, o da IA'da çalışmak. Onlar meslektaşlarının bile peşine düşüyor."

Garson tabakları topladı.

"Daha bu davet için size teşekkür bile etmedim," dedi Charly ve sigara kutusundan bir Juno çıkardı.

Rath ona ateş tutarken bir an gözlerinin içine baktı. Charly içinde bir şeyler kıpırdadığını hissetti.

"Bana eşlik ettiğiniz için teşekkür ederim," diyen Rath da bir sigara yaktı. "Asılmak gibi olmasın ama, siz şimdiye kadar Kale'de rastladığım en cana yakın kadınsınız."

"Eh, bu yarışmada birinci olmak şu sıralar çok kolay. Siz ise, en sevilen meslektaşlarımızdan sayılmazsınız. Zörgiebel'in kıçına girdiğiniz ve bu yüzden Emniyet Müdürü'nün sizi koruduğu söyleniyor."

"Korumak mı? Dalga mı geçiyorsunuz? Bu nedenle mi Ahlâk'ta çalışıyormuşum yani?"

Kadın eliyle bunun önemsiz olduğunu işaret etti. "Ben sadece kantinde anlatılanları aktarıyorum. Bu dedikoduyu Lanke çıkarmış olmalı. Kendi yeğenini tekrar Alex'e getirip, şu anda sizin işgal ettiğiniz koltuğa oturtmak istiyordu. Onun hâlâ Köpenick Asayiş Şubesi'nde pineklemeye devam etmesi sizin suçunuz."

"Köpenick mi? Gözden mi düştü?"

"Zannediyorum, genç Lanke hiç göze girememişti zaten. Beş yıl önce, daha polis okulundan yeni mezun olur olmaz Alex'e geldi; gelir gelmez de bir çuval inciri berbat etti. Aradan geçen sürede olay unutulduğundan Lanke onu geri getirmek istiyordu. Dörrzwiebel'le de anlaşmıştı. Fakat sonra siz çıkageldiniz."

"Bunu bana Bruno bile anlatmadı."

"Wolter mi? Tabii anlatmaz. Kale'de her şeyi öğrenirsiniz, sadece sizi ilgilendiren şeyleri öğrenemezsiniz. Fakat, inanın, oğul Lanke'den gelecek bela kendisine dokunmadan geçtiği için Wolter çok mutlu. Sizi de samimiyetle kucaklamış olmalı, öyle değil mi?"

"Peki, bütün bunları *siz* bana neden anlatıyorsunuz?"

Daha yemek yerken bir kat aşağıda çalan orkestrayı incelemeye başlamıştı. Şarkıcı yoktu. Bütün gece hiç şarkıcı çıkmamıştı sahneye. Şarkıların hepsini İlya Treçkov kendi söylemişti. Trompetçiliği daha iyiydi. Orkestra şefi Lana Nikoros ile yollarını ayırmışa benziyordu. Ya da o orkestrayla yolunu ayırmıştı. Treçkov'a hiç değilse bunu sormaya kararlıydı.

Hemen yemekten sonra Charlotte'yi dans pistine davet etti. İyi dans ediyordu. Kendisinin ise kadının gözlerine baktıkça ayakları birbirine dolanıyordu. Buraya neden geldiğini unutmamaya dikkat etmesi lazımdı. Buraya gelmesinin *diğer nedenini* unutmamalıydı. *Europa-Pavillon*'a geleli iki saat olmuş ve bütün bu süre zarfında orkestra aralıksız çalmıştı. Şimdi ilk arayı vermişlerdi. Müzisyenler eğilip selam verdiğinde dans edenler alkışladı. Verilen müzik arasını ayakta duran bir kemancının çaldığı popüler şarkılar dolduruyordu. Fakat kimse onun farkında bile değildi. Treçkov'un, hep birlikte bara giden müzisyenleri daha fazla ilgi görüyordu.

Charlotte'yi masaya geri götürdü. Buz kovasındaki şampanya şişesi neredeyse tamamen boşalmıştı. Garsona gelmesini işaret etti ve bir tane daha ısmarladı.

Bir yudum içtikten sonra izin alıp, tuvaletlere doğru uzaklaştı. Ancak daha tuvaletin kapısına gelmeden çark edip, bara yanaştı. Terastaki masanın görüş alanı çok geniş olmasına rağmen, Charlotte'nin kendisini oradan görmesi mümkün değildi.

İlya Treçkov, müzisyenleriyle aynı masada, önünde yarısını çoktan mideye indirdiği büyük bir birayla oturuyordu. Rath yanında getirdiği rozetini, dikkat çekmeden, sadece Treçkov'un görebileceği şekilde gösterdi.

"Sizinle kısaca konuşmam lazım," dedi trompetçiye. "Mümkünse yalnız."

Treçkov kalktı. Barda sakin bir köşeye yürüdüler.

Oturmadan önce müzisyen, "Bütün belgelerim tamam," deyip, ceplerini karıştırmaya başladı. Almancası hemen hemen aksansızdı.

"Sizinle ilgili bir konu değil. Bir şarkıcıyla ilgili. Lana Nikoros."

Treçkov Rath'ın yanına oturdu. "Lana. Onu buldunuz mu?"

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Demek bulamadınız. Herhalde onu polisin bulması da hayra alamet olmazdı." Suratındaki umudun yerini hayal kırıklığı aldı. "Hayatından endişeleniyorum. *Delphi*'yi terk etmek zorunda kaldığımızdan beri kayıplara karıştı. Oysa yeni bir iş bulduğumuzu biliyordu."

"Kayıplara karıştı derken ne kastediyorsunuz?"

"İki haftadan beri *Europa-Pavillon*'da çalıyoruz. Daha önce birkaç kere prova da yaptık. Bütün bunların tarihini biliyordu ama gelmedi. Eskiden hiç böyle şeyler yapmazdı. Yaklaşık iki yıldır da birlikte çalışıyorduk."

"Ona ulaşmayı denemediniz mi?"

"Tabii denedim ama nafile. Siz de evine gitmişsinizdir herhalde. Her şey yerli yerinde, bir tek o yok. Bir de birkaç parça eşya eksik. Sanki seyahate çıkmış gibi."

"Evine mi gittiniz?"

"Kreuzberg'de. Luisenufer. Bende anahtarı var."

Rath kafasını salladı. Binanın numarasını bile bildiğine iddiaya girebilirdi.

"Sandığınız gibi değil," diye aceleyle açıklamaya girişti Treçkov. "Sadece birlikte çalışıyoruz. Arkadaşız."

"Luisenufer," diye tekrarladı Rath. "Fakat orada Lana Nikoros adını kullanmıyor..."

"Hayır, o sanatçı adı. Asıl adı Sorokin. Svetlana Kontes Sorokin. Rusya'da tanınmış bir isimdir."

Sorokin altınları! Rath duyduklarına inanamıyordu. *Demek Aleksey Kardakov'un sevgilisi Lana Nikoros, Sorokin sülalesindendi!*

Onun heyecanını fark etmeyen sanatçı konuşmaya devam ediyordu: " o yüzden de tabii Berlin'de sahte isimle yaşıyor. Evinin kapısında çok sık kullanılan bir isim yazıyor. Yoksa Sovyetler onu çoktan bulurdu." Sanki tam da bundan korkuyormuş gibiydi.

Rath, "Stalin ondan ne istiyor?" diye sordu.

"Ne mi istiyor? Lana ülkenin en saygın asil ailelerinden birindendir. Bolşeviklerin Romanovlara neler yaptığını bir hatırlasanıza!"

Rath'ın masadan ayrılmasının üzerinden uzun zaman geçmişti ve Charlotte gibi bir kadını yalnız bırakmaya gelmezdi. Masaya geri döndüğünde Charlotte'nin yanında biri oturuyordu. Yılışık, yapışkan, patırtıyla gülen bir tip. Charlotte'nin midesini bulandırdığının farkında bile olmayan, yapmacık tavırlı, kendini beğenmiş biri. Rath bu tiplerden nefret ediyordu. Öfkesinin nasıl kabardığını hissetti. Yoksa kıskanmış mıydı? Bu düşünceyi kafasından silip attı.

"Kusura bakmayın ama bu masa ayırtılmıştı. Lütfen bizi yalnız bırakır mısınız?"

Adam gülmekle yetindi. "Yoksa hanımefendi de mi ayırtıldı?"

Rath adamın gözlerinden, bu büyük lafları etme cesaretini biraz önce tuvalette burnuna çektiği tozdan aldığını okudu.

Eğilip, adamın apış arasını, o daha kendini savunmaya fırsat bulamadan o kadar hızlı kavradı ki, adam ancak dişlerini sıkabildi; kıpırdayacak hali kalmamıştı. Bütün bunlar, Charlotte'nin göremeyeceği şekilde, masa örtüsünün altında oluyordu.

Rath ağzını, nefes almak için çırpınan adamın kulağına iyice yaklaştırdı ve fısıldadı: "Şimdi beni iyi dinle ufak kardan adam." Konuşurken sanki dünyanın en sevimli insanı gibiydi. "Kokain çektikten sonra bir aynasızın masasına oturacak kadar aptal bir adamsın. Eğer on saniye içinde bu lokali terk etmezsen, sadece önümüzdeki haftalarda işerken canın yanmakla kalmayacak, bir de seni içeri tıkacağım. Anladın mı?"

Eliyle adamın hayalarını biraz daha sıkarak bu son soruyu iyice vurguladı. Maymun kılıklı aceleyle başını sallamaya başladı. Suratı kırmızı ile mavi arası bir renk almış, dümdüz iki yana taradığı saçlarının arasından görünen kafa derisinin bile rengi değişmişti.

"İyi o zaman," dedi Rath. "Eğer önümüzdeki yılı kodeste geçirmeye niyetli değilsen, seni bıraktığım anda kaybolursun. Fakat tabii önce hanımefendinin önünde eğileceksin!"

Adam tekrar kafasını salladı ve Rath adamı bıraktı. Jigolo ayağa kalktı, gerçekten Charlotte'nin önünde eğilmeye benzer bir hareket yapmayı becerdi, sonra altına yapmış gibi çevik fakat garip adımlarla aşağıdaki hole doğru uzaklaştı. Charlotte garip garip baktı adamın arkasından.

Tekrar Charlotte'nin yanına otururken Rath, "Anlaşılan alkolü fazla kaçırmış," dedi. Charlotte gördüklerinden etkilenmişti.

"Yolunuza çıkan herkese böyle mi davranırsınız?" diye sordu.

15

Çalar saatini her zamankinden daha erkene kurmuştu. Fazla uyumamıştı. Uyumamışlardı. Yelkovan hareket edip de, çan tam çalmaya başlayacağı sırada Rath henüz yatakta ama uyanıktı. Gece masasının üzerindeki ucube gürültü yapmaya başlamadan süratle tepesine vurup, susturdu. Yatakta döndü. Yastığın üzerindeki siyah saçları gördü. Bu bir rüya değildi, hâlâ yanında yatıyordu. Kadını okşadı; ensesini, incecik boynunu öptü. Uyanık olduğunu, fakat kendisini öpmeye devam etmesi için bir süre daha öylece yatmaya devam ettiğini hissetti. Sonra kadın döndü ve gülümsedi.

Neler olmuştu? O jigoloya dersini verdikten kısa bir süre sonra Treçkov'un müzisyenleri sahneye dönmüş, o da Charlotte'yi tekrar dansa kaldırmıştı. Charly! Dans ederlerken kadın ona öyle bakmıştı ki, dayanamamıştı. Önce burunları birbirine değmiş, sonra Rath onu sessizce öpmüş ve kadın da bu öpücüğe karşılık vermişti.

Bir süre daha dans etmişler ama herkesin ortasında, dans pistinde bir daha öpüşmeye cesaret edememişlerdi. Sonra ellerini bırakmadan onu pistten masaya götürmüştü. Biraz daha içip, birbirlerini seyretmişlerdi. Birdenbire iş ciddiye binmişti. Bir süre sonra kadın tekrar gülümsemeye başlamıştı.

"Şimdi ne olacak?" diye sormuştu.

O da omuz silkmişti. "Belki senli benli olabiliriz artık."

Kadın gülmüştü. "Adım Charlotte ama annem hariç herkes bana Charly der."

"Kale'de de mi?"

"Orada adım Fräulein Ritter."

"Ben de Gereon."

"Garip bir isim, hiç duymamıştım."

"Köln'de bir azizin adıdır. Ailem koyu Katolik ve koyu Renanyalıdır."

"Seni daha fazla yaşamak istiyorum, Gereon," diye kulağına fısıldamıştı kadın.

Daha takside işe koyulmuşlardı.

Şimdi yanında yatıyordu. Yanağını okşuyor, ona gülümsüyordu. Yorgan kaydı, güneş ışığı kadının ince bedenine vurdu. İçindeki arzunun nasıl tekrar kıpırdadığını hissetti ama buna vakitleri yoktu. Acele etmeleri lazımdı.

Rath, birlikte olduğu kadınları gece yarısı evine gönderen Weinert gibi davranmak istememişti. Hayır, Charly'ye bunu yapamazdı! Onun yanında uykuya dalmak ve onun yanında uyanmak istiyordu. Fakat şimdi, Elisabeth Behnke'ye çaktırmadan onu nasıl dışarı çıkarabileceğini kestiremiyordu. Behnke kahvaltıyı hazırlamakla meşgul olsa gerekti.

Aslında odasına kadın almaya izni olmadığını daha dün Charly'ye itiraf etmişti. O da, "Ben zaten hep illegal bir şeyler yapmak istemişimdir," diye karşılık vermişti sadece.

Bunun üzerine onu sessizce odasına yönlendirmişti. Her ne kadar böyle bir gelişmeye ihtimal vermemişse de, dün *Europahaus*'a gitmek üzere yola çıkmadan önce tedbir olarak duvardaki kent planını indirmiş, fotoğrafları saklamıştı.

Odasındaki demode berber masasının üzerinde duran leğendeki suyla biraz yıkanıp, aynanın karşısına geçtiler ve Kale'deki çalışma günü için kendilerine olabildiği kadar çeki düzen verdiler. Oldu da. Rath'ın bundan daha dağınık halde işe gittiği günler de olmuştu. Her ne kadar saçlarını tekrar düzeltmek için biraz uğraşmak zorunda kalmış ve çoraplarının bir tekini kaybetmiş olsa da, Charlotte zaten muhteşem görünüyordu. Sonunda yola çıkmaya hazır, karşısına dikildi.

Rath oda kapısını aralayıp, koridora göz attı. Görünürde kimse yoktu. Burnuna kahve kokusu doldu. Charly odada beklerken, o daire kapısını açtı. Sonra eliyle onu yanına çağırdı. Charly hızla koridoru geçerek merdiven sahanlığına çıktı, parmak uçlarına basa basa merdivenleri inmeye başladı. Rath daire kapısını elinden geldiği kadar sessizce kapatıp, odasına döndü. Of! İşin en zor kısmı tamamdı, Charly dışarı çıkmıştı.

Tam paltosunu giymiş, şapkasını almış, onun peşinden gidecekti ki, mutfak kapısı aralandı. Elisabeth Behnke sabahlığıyla karşısındaydı. Fakat bu kez sabahlığının bütün düğmeleri tepeye kadar ilikliydi.

"Günaydın!" *Gereon* demeye gerek görmemişti. Çok kızgın görünüyordu.

"Günaydın Elisabeth!"

"Kahvaltı etmeyecek misin?"

"Teşekkür ederim ama bugün çok işim var. Sana dün söylememiş miydim?"

"Bugün daha önce dışarı çıktın mı hiç? Sanki kapının kapandığını duydum da."

İşte bu iyi bir pastı. Teşekkürler! "Bazı önemli belgeleri yanıma almayı unuttum da." Saate baktı. "Şimdi gitmem lazım ama."

Tartışmaya girme. Şapkasını giydi ve merdivenleri indi. Charly çoktan sokakta onu bekliyordu. Bir binanın girişine saklanmıştı. Kafası çalışıyordu. Kale'de çalıştığı belliydi.

Evden nasıl çaktırmadan çıktılarsa, yaklaşık bir saat sonra Emniyet Müdürlüğü'ne de öyle girdiler. Wittenbergplatz'ta kısaca kahvaltı ettikten sonra birlikte metroya binmiş, hatta bir süre aşık aşık yanyana oturmuşlardı. Ancak tren Alex'e yaklaştıktan sonra araya mesafe koymuşlardı. Her yeni durakta çalışma arkadaşlarının metroya binmesi ihtimali de artıyordu. Rath Charly'ye son bir öpücük kondurup, daha Spittelmarkt'ta ayaklanmıştı. Alex'te farklı kapılardan inmişlerdi. Sonra da iki yabancı gibi aralarında mesafe bırakarak, ahşap duvarlar ve kapatılan bölümlerin arasından sıyrılıp, istasyonu baştan başa geçmişlerdi. Alexanderplatz, yerin altı metre altında bile şantiye halindeydi. Charly Kale'ye önden girmiş, o ise Dircksenstrasse'ye gitmeden önce bir süre metro planlarına bakmıştı.

Ofis daha boştu ama posta bölümünden biri uğramıştı. Rath yazı masasının üzerinde bir paket buldu. Üzerindeki yabancı dilde etiketi görünce paketin kimden geldiğini hemen anladı. Yeni iş adresini bilen ve okyanus ötesinden kendisine mektup gönderen tek bir insan vardı. Kurdeleyi kesip, paketi açarken, Rath bir an için Charly'yi bile unuttu. Paketten, boşluk kalmaması için içine doldurulmuş İngilizce gazete sayfaları taştı. En üstte bir de mektup vardı ama ondan önce başka bir şey Rath'ın ilgisini çekti. Yeni bir plak! İnce karton ambalaja baktı ve ustaca bir hareketle iç ambalajı dışarı kaydırıp, okudu: *Fletcher Henderson Orchestra, Easy Money Blues*. New York'tan yepyeni gelmişti! Elinde olsa hemen dinlemeye başlardı.

Ona sadece bir kişi böyle plaklar gönderiyordu. Babasının dünyasında artık yeri kalmamış biri. Severin Rath, 1914 ilkbaharında bir posta gemisiyle Amerika'ya gitmiş, bir daha da dönmemişti. Ne ağustosta savaş patlak verip, anavatanda seferberlik ilan edildiğinde ne de dört buçuk yıl sonra savaş sona erdiğinde.

Gereon kardeşini anlıyordu. O zaman da anlıyordu ama bugün daha iyi anlıyordu. Engelbert Rath ise oğlunu anlamamıştı. Ailesinde bir vatan haini bulunmasının utancı onu öyle derinden ya-

ralamıştı ki, büyük kardeşin kahramanca ölmesi bile bu duyguyu dengeleyememişti. Tam aksine, Engelbert Rath sanki Anno'nun ölmesinin suçlusu Severin'miş gibi davranıyordu. Sadece susarak ve gözünü bile kırpmadan, ikinci oğlunu da kafasında öldürmüştü. Rathların evinde artık Severin'in adı geçmiyordu. Maktuplarına yanıt verilmiyor, hatta bu mektuplar okunmuyordu bile. Bir süre sonra mektupların ardı arkası kesilene kadar.

Kimsenin, Ursula'nın bile, savaştan sonra Gereon'un kardeşini bulmaya çalıştığından haberi yoktu. Hiç de kolay olmamıştı. New York'taki eski adres değişmiş ve Amerika'daki savaş histerisi sırasında Ellis Adası'nda enterne edilmekten çekinen birçok insan Almanca ismini İngilizceleştirmişti. Nihayet 1921'de, çoğu zaman hiç de dostane olmayan cevaplar veren Amerikan makamlarıyla zorlu yazışmalar neticesinde Hoboken, New Jersey'de bir Sevron Rath'a ulaşmış ve o da gerçekten kendisine cevap yazmıştı. Mektubunu, anlaştıkları gibi postaneden alınmak üzere göndermişti. İlk caz plağı o mektubun içinden çıkmıştı. O plak, ufak bir kolleksiyonun ilk plağı oldu.

Rath siyah diski kılıfından çıkarıp, adeta değerli bir porselen eşya gibi tuttu. Etiket gece mavisiydi. Yazılar ise gümüş rengi. Diğer yüzündeki başlık "*Come on, Baby!*" idi. Bu da aklına tekrar *onu* getirdi.

O anda Charly'nin kendisinden sadece birkaç oda ileride olduğunu düşünmek bile onu çılgına çevirdi.

Rath'ı içine girdiği düş dünyasından koparıp alan Stephan Jänicke oldu. Dinamik adımlarla içeri giren acemi polis ofiste birisinin olduğunu görünce şaşkınlaştı.

"Dün akşam dışarı çıkmayacak mıydın?" diye sordu hayretle.

Rath sadece, "Ay sonunda uyurum" demekle yetindikten sonra paketi tekrar doldurup, kapattı. Dün gece, birlikte yatağa yuvarlandıklarında Charly'ye de böyle demişti. Uyumak için de yuvarlanmamışlardı zaten.

Sadece bu düşüncenin bile kendisini ne kadar heyecanlandırdığını fark etti. Bu kadını, birkaç saat için bile olsa, artık aklından çıkarmanın zamanı gelmişti! Çalışmak zorundaydı!

Bu sadece bir niyet olmakla kaldı. Ne kadar çabalasa da onun güzel yüzünü bütün gün aklından çıkaramadı. Bruno onu ikide bir derin hayallere dalmışken yakaladı. Oysa operasyonu planlıyorlardı! Hatta Jänicke bile Rath'ın pek normal olmadığını fark etmişti. Fakat en zoru da koridorda onunla karşılaşmak olmuştu.

Daha önce kararlaştırdıkları gibi ona siz diye hitap etmiş, nazikçe selamlamış, mesafeli davranmıştı.

Ya o? Rath'ı kravatından yakalayıp, bir ofise sürüklemiş ve öpmüştü. Neyse ki, ofis boştu.

"Ya biri gelirse," deyip, etrafı kolaçan etmişti Rath.

"Korkma, burada çalışan arkadaşımız izinli."

Kapıyı kapatmadan önce koridora bakmıştı. Kimse hiçbir şey görmemişti.

Sonra birbirlerine sarılmışlardı.

"Bu akşam seni görmek istiyorum," demişti Charly.

"Maalesef mümkün değil. Biliyorsun. Toplantı var."

"Biliyorum. Görev görevdir. Bunu bir Prusyalıya anlatman gerekmez."

"Aynen. O yüzden bu akşam oynaşmaya da maalesef vakit olmayacak."

Bunun üzerine Charly, "O zaman şimdi biraz oynaşalım," demiş ve onu bir daha öpmüştü.

Sonunda ereksiyonunu gizlemeye çalışarak ve kimseyle karşılaşmadığına şükrederek, koridorda sıçraya sıçraya ofisine dönmüştü. Ofisine geldiğinde gerçi tekrar normal yürümeye başlamıştı ama kafası artık hiç çalışmaz haldeydi. Sonunda Bruno onu evine gönderdi de, akşama hazırlanma ve karmakarışık olmuş kafasını birazcık da olsa toparlama fırsatı buldu.

Plaza'da onun da yanında olmasını tercih ederdi aslında. Bunun mümkün olmadığını biliyordu, tabii. Kale'de kimse onun burada olduğunu bilmiyordu. Neden burada olduğunu bilen ise hiç kimse yoktu. Kimsenin bilmemesi de şarttı. Şimdi varyetenin fuayesindeki bara oturmuş, *americano*'sunu yudumlarken, bir yandan da Charly'yi düşünüyordu.

Sahnelenen program beş gün önce pazar günü izlediğinden de sıkıcıydı. Yalnız kovboy sahneye çıktığında Rath bu defa kalktı.

Etrafında oturan diğer seyirciler bu buruk sesli tenorla bile keyiflenebiliyor, aralarında fısıldaşıyor, gülüşüyorlardı. Bu defa yanında bir blok flüt öğretmeni değil, genç ve zarif bir kadının eşlik ettiği, gözünde monokl, gri sakallı bir adam oturuyordu. Batılı olduğu çok barizdi. Onları ite kaka önlerinden geçip çıkışa doğru yürürken, "birazdan siz de artık gülemeyeceksiniz," diye düşündü.

Haklı çıktı. Daha aradan beş dakika bile geçmeden onlar da bara geldi. Monokllı adam onun hemen yanındaki bar sandalyesine oturdu, kadın ise bir ötedekine. Rath bir *americano* daha ısmarladı. Pazar günü yaşadığı hezimetten dolayı, bugün taktik değiştirmeyi düşünüyordu ve bunu uygulamaya başlamak için en uygun yer de bardı. Fuayede içen insanların büyük kısmının Batı'dan gelen ziyaretçiler olduğu belliydi. *Plaza*, adı kötüye çıkmış lokallerle dolu bir semtin ortasında zararsız bir ada olduğu halde, sanki her an bıçaklar çekilecek ya da en azından kavga çıkacak veya polis basacakmış gibi bir tedirginlikle insanlar devamlı etrafına bakınıyordu. Oysa bu halk varyetesinin kuşku uyandırabilecek hiçbir yönü yoktu. Ne büyük bir hayal kırıklığıydı bu. Anlaşılan, genç kadın da benzer düşünceler içindeydi.

"Burası o kadar da heyecanlı bir yer değil, tatlım," dedi monokllı adama.

Tatlım bardağından bir yudum aldı ve düşünceli düşünceli sakalını burdu.

"Haklısın meleğim. Ben de bu semti daha farklı biliyordum. Bu çok zevksiz bir eğlence merkezi. Halbach'ın bizi uyarması gerekirdi. Şampanya bile yok, sadece yapışkan bir köpüklü şarap var. İçkilerimizi bitirip, gidelim. Benim bildiğim başka bir lokal var, orada küçük dilini yutarsın!"

"Ondan önce gidip, acilen burnumdaki pudrayı tazelemem lazım," diyen melek sinirli sinirli güldü.

"O zaman hemen içkilerimizi bitirelim."

Rath kulak kesildi. *Pudra tazelemek* duymayı beklediği laflardan biriydi. Tam o sırada cebinden çıkarmakta olduğu Overstolz paketini tekrar iç cebine bıraktı.

"Afedersiniz," dedi hemen yanında oturan gri sakallı adama.

"Tesadüfen konuşmanıza kulak misafiri oldum. Yakınlarda bildiğiniz bir lokal mi var?"

Adam kuşkuyla Rath'ı süzdü.

"Bakın," diye devam etti Rath, "burada menüde *kakao* bulamıyorum. Tauentziehen'de olsak bulurum ama bu civarda..."

Adam ne demek istediğini anlayınca yüzünde daha dostça bir ifade belirdi.

"Demek siz de Charlottenburg'dansınız?"

Rath başıyla onayladı.

Diğeri ahbapça Rath'ın omzunu sıvazladı.

"Sevgili dostum, güzel Charlottenburg'umuzda geçirilecek çılgınca bir geceyi hiçbir şeye değişmem ama burada öyle bir lokal var ki, Batı'da ancak hayalini kurabiliriz. Bizim orada olsa polis çoktan basardı ama burada mavi üniformalılar cesaret edemiyor. Bu da bizim şansımız! Mutlu olmak için aradığınız her şey *Venuskeller*'de var."

Uzun yürümeleri gerekmedi. *Tatlım* onları Posener Strasse'ye götürdü. Orada da kararlı adımlarla dosdoğru bakımsız bir binaya yöneldi. Binanın cephesinde bulunan alçıdan süslemeler dökülüyordu. Ne bir neon ışıklı reklam ne de herhangi bir tabela, hiçbir şey burada gece yaşamı olabileceğine işaret etmiyordu. Birkaç karanlık tip hariç. Sokak köşelerinde ve binaların gölgesinde kolay kolay fark edilmeyecek şekilde bekleşen adamlar vardı. Geçmek istedikleri avlu kapısını da bunlardan biri bekliyordu. Oldukça zarif giyinmişti, hafif bir paltonun altında takım elbisesi ve papyonu görünüyordu. Fakat adamın cüssesi bir kavalyeden çok boksörü andırıyordu. Şapkasının siperliğinin gölgesinde kalan gözleri olmasa da, güçlü çenesi açıktaydı. O anda Rath her ihtimale hazırlandı. Karın boşluğuna beklenmedik bir yumruk da yese, şakağına bir tabanca namlusu da dayansa şaşırmayacaktı. Fakat adamın eşsiz bir dostluk gösterisine girişmesini hiç beklemiyordu.

"Demek Sayın Genel Müdür bizi yine onurlandırıyor."

Tatlım'ın, burada bile tanınmaktan duyduğu gurur yüzünden okunuyordu. Boyu bir anda sanki iki santimetre atmıştı.

"Öyle gerekiyor, öyle gerekiyor, sevgili dostum. Esaslı eğlencenin nerede olduğunu arkadaşlarıma göstermek istiyorum."

Melek'in bakışlarından canının sıkıldığı belli oluyordu. Rath bu moruğun tavladığı kadının lüks bir fahişe değil, varlıklı bir ailenin macera peşinde koşan şımarık kızı olduğundan artık emindi. Fakat karısı olmadığı da her halinden belliydi.

"Tabii, Sayın Genel Müdürüm. İyi eğlenceler."

Adam önlerinden çekildi, avluya girdiler. Kilere inen kapılardan birinin üzerinde kırmızı bir lamba yanıyordu. Aşağıda ise demir bir kapı vardı. Sayın Genel Müdür kapıyı vurdu. İki kere uzun, üç kere kısa, bir kere uzun, iki kere kısa.

Kapı sessizce açılınca birbirine karışan konuşmalar ile çılgınca çalınan bir caz parçasının kısık sesi aynı anda dışarıya sızdı. Sokaktaki gorilin yanında ufak bir maymun sayılabilecek bir adamla gözgöze geldiler. Adam onları iyice süzdükten sonra yana çekilerek, girmelerine izin verdi. Siyah bir koridorda ilerledikçe müzik de gitgide yaklaşıyordu. Duvarlara asılı kırmızı fenerler alaca karanlık bir ışık saçıyordu. Gardıropta duran bir adam paltolarını aldıktan sonra bir görevli yere kadar uzanan ağır bir deri perdeyi zarif hareketlerle açtı.

Gürültü o anda katlandı. Konuşurken seslerini yükseltmek zorunda kaldılar. Girdikleri büyük oda hiç de kilere benzemiyor, daha çok, kırmızı bir ışığa boğulmuş bir kraliyet salonunu andırıyordu. Duvarlarda alçıdan amor figürleri oklarını fırlatıyordu. Bir garson onları sahnenin hemen dibinde, büyük bir midyeyi andıran bir masaya götürdü. O sırada masada oturan sahte bir kızılderili, her ne kadar elleri bir toteme bağlanmış olsa da kendisine oldukça cana yakın davranan gerçek bir beyazla oynaşıyordu. *Venuskeller*'in motif tercihleri *Plaza*'nınkilere bayağı benziyordu. Belki de *Plaza*'nınkiler *Venuskeller*'in motiflerine benziyordu, kim bilir?

Masaya oturduktan sonra, eline yüz Marklık bir banknot tutuşturup, garsonu gönderen Genel Müdür, "Nasıl, çok abartmamışım, değil mi?" diye sordu. Sahnedeki gösteri onu pek şaşırtmamış gibiydi. Oysa, Ahlâk'taki işinden dolayı birçok şeyi artık kanıksamış olan Rath'ın dili tutulmuştu. *Melek'in* bile yanakları hafifçe kızarmıştı veya belki bu ışıkta öyle görünüyordu. Kadının gözlerinde ise hâlâ can sıkıntısı okunuyordu.

Garson bir şişe şampanya, üç kadeh ve küçük bir gümüş şeker

kabıyla geri geldi. Anlaşılan bugün Genel Müdür'ün cömert günüydü. Şampanyayla kadeh tokuşturduktan sonra şeker kabını önce *Melek*'e, ardından da Rath'a uzattı.

"Gördüğünüz gibi burada menüde kakao da var," dedi. "Hem de en kalitelisi! Çekinmeyin, tadına bakın, sevgili dostum."

Rath tereddüt etti. Daha önce hiç kokain kullanmamıştı. Diğer taraftan, şimdi geri adım atmak da olmazdı. Öyle yapacak olsaydı, hemen rozetini de gösterebilir ya da evine dönebilirdi.

"Gereksiz utangaçlık yapmayın," dedi gri sakallı. "Alın! Bu tür semtlerde biz Charlottenburglular birbirimizle destek olmalıyız."

Rath kendisini zorlayıp, kutudan küçük bir tutam aldı. Başa gelen çekilirdi. *Melek* daha şimdiden elindeki ufak gümüş kamışla, çantasında taşıdığı bir aynanın üzerinde toza düzen vermeye başlamıştı bile.

Rath yıldızları saymayı, her şeyi rengârenk görmeyi, parlak ışıkları ve bu tür başka şeyleri beklerken, beyaz tozu burnuna çektiğinde tek hissettiği bir uyuşma oldu. Burnu tamamen uyuşmuştu. Biri o anda burnunu kesse farkına bile varmazdı. Sonra kokainin beynine ulaştığını anladı. Bir anda ayıldı; sanki biri müziğin sesini yükseltmişti ama buna rağmen kendisi birbirine karışan konuşmaları şimdi daha iyi anlıyordu. İçinde yükselen enerji ve yaşam sevincinin nasıl dışarı fışkırmak istediğini hissediyordu.

Genç kadın da değişivermişti. Aniden gülümsemeye başlamış ve bu gülümseme ona Rath'ın hiç beklemediği bir çekicilik kazandırmıştı. Kadının ne kadar genç olduğunu ancak o zaman algıladı. En fazla yirmi yaşındaydı. Genel Müdür ise en azından ellisine, hatta belki de altmışına merdiven dayamıştı.

"Dans etmek istiyorum, tatlım," dedi kadın.

Genel Müdür, "Ben istemiyorum!" diye yanıtladı. Sonra Rath'a sordu: "Siz ne dersiniz, genç dostum?"

Daha o sözünü bitirmeden *melek* Rath'ı masadan çekip, kaldırmıştı. Dans pisti salonun diğer ucunda, orkestranın bulunduğu sahnenin önündeydi. Kendinden geçmiş insanlar, birbirine sıkıca sarılmış aşıkların arasında hoplaşıyordu. Kadın onu derhal kendisine çekip, kollarını boynuna doladı.

"Çok tatlı bir şey olduğunuzu biliyor musunuz?"

"Bunun farkına varan ilk insan siz değilsiniz."

Kadının kollarından kurtulmaya çabaladı ama bu dev gibi bir ahtapotun kollarından kurtulmak için mücadele etmekten farksızdı.

"Hey, bu da ne?" Geç kalmıştı. Kadın tabanca kılıfına, kendisini tahrik ediyormuş gibi bakıyordu. "Şansınız var, kapıdaki goriller üstümüzü aramadı! Gangster filan mısınız yoksa? Ya da bir aynasız?"

"Bu civarda insan ne kadar tedbir alsa az..."

Rath daha cümlesini bitiremeden kadın dilini onun ağzına sokuvermişti. Kendini kurtarması zaman aldı. Kadın ona güldü.

"Eğer beni fazla tehlikeli buluyorsanız, ateş edin!"

O anda da elini Rath'ın bacaklarının arasına daldırdı.

Rath'ın kulağına, "Ooo, burada bir silahınız daha var" derken nefes nefeseydi. "Bunun bir denemesini yapalım mı?"

Rath'a bu fazla geldi. Bu kadar yabani bir yaşama alışık değildi. Kendini kadının ellerinden kurtarıp, uzaklaştı. Kadın bundan hiç rahatsız olmadı. Rath kendine salonda yol açarak uzaklaşırken onun güldüğünü işitti. Neyse ki, etraf karanlıktı. Masaya vardığında da ereksiyonu geçmişti. Aradan geçen sürede sahnede bu defa bir kovboy kızılderiliyi kementiyle yakalamıştı. Totemden kurtardığı kadın ona teşekkür etmekle meşguldü. Genel Müdür ilgiyle gösteriyi izliyordu.

"İşiniz çabuk bitti," dedi Rath'ı görünce. "Kusura bakmayın. Zaman zaman Vivian çok yorucu olabiliyor, o zaman onu başkalarının ellerine bırakmayı tercih ediyorum. Ama yine de çok hoş biri, değil mi? Kurtlarını döktükten sonra onu tekrar topluyorum. O zaman tam benim yaşıma uygun oluyor. Doktorum, kalbime dikkat etmem gerektiğini söylüyor da."

Rath oturdu. "İşinizi biliyorsunuz."

"İnsanın hayatı yaşayıp, öğrenmesi lazım, değerli dostum! Bu da en iyi bu tür mekânlarda oluyor! Ya siz? Bu civara ilk gelişiniz mi?"

"En azından gecenin bu saatinde ilk gelişim." Ceketinin cebinden fotoğrafı çıkarıp, masadaki şeker kutusunun yanına koydu. "Aslında bu adamı arıyorum. Bir Rus. Aleksey Kardakov. Buraya sık sık gelirmiş."

"Anlıyorum!" Genel Müdür'ün sesi anlayışını vurguluyordu. "Güzel bir tip!" Güldü. "Vivian az önce tavlamaya çalıştığının kim olduğunu bir bilse!" Gri sakallı adam kahkahalarla gülerken, diğer yandan da onun omzunu sıvazlıyordu. "Sakın alınmayın, genç dostum, sakın alınmayın."

Bu resmi gösterdiği bir kişi daha kendisinin eşcinsel olduğu kanaatine varmıştı! Öyle olsun. Bu tür bir yerde polis muamelesi görmekten iyidir. Garson ikinci bir şampanya şişesiyle geldi. Kullanılmış gümüş kamışları ve şeker kutusunu toplarken, gözucuyla fotoğrafa baktı.

O arada Genel Müdür de kendini biraz toparlamıştı.

"Özür dilerim," dedi ve gülmekten akan gözyaşlarını sildi. "Fakat bu o kadar komik ki. Sanırım Vivian'ın başına bu daha önce hiç gelmemişti. Kadınları baştan çıkardığı oldu ama eşcinsel bir erkek..." Yeleğinin cebinden bir monokl çıkarıp, fotoğrafı dikkatle inceledi. "Üzgünüm," dedi sonunda. "Korkarım arkadaşınızı tanımıyorum. Buraya düzenli mi geliyor?"

Rath tam cevap vermeye hazırlanıyordu ki, gri sakallı adamın yüz ifadesinden, arkasında birisinin durduğunu anladı. Arkasına döndüğünde zarif beyaz smokinli bir adamla karşılaştı. Adamın kıpırdaşan göz kapaklarının üzerinde, dökülmüş saçlarının arasından görünen keli kırmızı ışıkta pırıldıyordu. Gülümsediğinde gözlerinin kenarı kırıştı.

"Herr Oppenberg, gördüğüm kadarıyla keyfiniz yerinde! Buna çok sevindim!" Beyaz smokin eğildi. "Sebald. Bu lokalin müdürüyüm."

"Memnun oldum."

"Maalesef arkadaşınızı bir süre yanınızdan ayırmak zorundayım."

"Umarım kovmazsınız!" Oppenberg güldü ve bir puro yaktı. "Şu anda çok hoş sohbet ediyoruz. Bunu sürdürmek isterim."

"Kuşkusuz, Herr Oppenberg. Uzun sürmez." Müdür Rath'a döndü. "Lütfen beni takip edin. Sizinle konuşmak isteyen biri var."

Rath itiraz etmeyi aklının ucundan bile geçirmedi. Resmi cebine koyup, salonda Sebald'ın peşine düştü. Müdür, hemen dans pistinin yanındaki bir kapıyı açtı. Pistte, melek Vivian, sahnedeki üç aktörden daha fazla ilgi toplamayı başarmıştı. Üzerindeki elbiseyi

indirmiş, orkestranın bulunduğu sahnede yalınayak dans ediyordu. Güzel, yuvarlak memeleri vardı. Taze birer elma gibi. Erkeklerin gözleri parlıyor, kadınlarınki parlamıyordu. Müdür gülümseyerek, işte *Venuskeller* böyle bir yerdir, böyle şeyleri ancak bizde yaşayabilirsiniz demek ister gibi omuz silkti.

Onun yerine, "Buradan lütfen," dedi.

Modern eşyalarla döşenmiş bir çalışma odasına girdiler. Rath, orada Marlow'u göreceğini sanıyordu ama devasa yazı masasının arkasında duran deri kaplı iskemle boştu. Odayı boydan boya geçtiler. Öbür uçta Sebald ikinci bir kapıyı açtı. Bir merdiven yukarı çıkıyordu. Giriş kapısındaki goril, elinde Rath'ın şapkası ve paltosuyla avluda onları bekliyordu. Eşyalarını eline tutuşturduktan sonra üzerini aramaya başladı.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Rath.

Goril önce Rath'ın Mauser'ini, ardından da cüzdanını ceketinden çıkardı ve özür diler gibi bir jestle Sebald'e uzattı.

Müdür bir yandan soğuk bir ses tonuyla, "İşini savsaklamaya başladın, Benno!" derken, diğer yandan da cüzdandan Prusya polis kimliğini çıkarıp, okudu: "Rath, Gereon, Kriminal Komiser." Sonra yine Benno'ya dönerek, "Hem bir aletin geçmesine izin veriyorsun, hem de içeri bir aynasız alıyorsun!"

Benno, cüssesi elverdiği kadar ezik görünmeye çalıştı. Rath, pek başarılı olamadığına kanaat getirdi.

"Neyse!" Sebald'ın keyfi hızla yeniden düzeliyor gibiydi. Yüzünü yine az önceki gülümseme kapladı. "Yasadışı eğlenceden uzak durmamaya meyilli bir film yapımcısı ile kokain bağımlısı bir film sanatçısının peşlerine bir aynasız takacağını kim tahmin edebilir ki? Üstelik bu aynasız kendi de kokain çekiyor. Hiç fena değil. O da herkes gibi bir müşteri sayılır." Cüzdanı ve Mauser'i cebine yerleştirdi. "Ziyaretiniz özel bir ziyaret herhalde, değil mi?"

"Tamamen özel."

İki adam onu tekrar Posener Strasse'ye geri götürdü. Rath yolun gerisini de tanıyordu artık. Ostbahnhof'a gidiyorlardı. Ancak bu defa neon lambaları hâlâ Küstriner Platz'ı aydınlığa boğan *Plaza*'ya değil, eski istasyonun ayın arka yüzü kadar karanlık kalmış arka bölümüne yöneldiler. Benno demir bir kapıyı tıklattı.

"Liang, biziz!"

Kapıyı ince yapılı bir adam açtı. Onun da elbisesi Benno'nunki kadar zarif dikilmişti ama çok daha yakışıyordu. Parlak siyah saçları uzun bir at kuyruğu şeklinde bağlanmıştı. Hiçbir bakışa geçit vermeyen iki çekik göz onları süzdü. Rath, Çin'den hep gülümseyen insanların diyarı diye söz edildiğini duyardı ama bu Çinli gülümsemiyordu. Sebald, Rath'ın polis kimliğini ve Mauser'ini Çinliye verdi. Adam sesini çıkarmadan hepsini alıp, onları içeri soktuktan sonra büyük ve karanlık bir depoyu baştan başa geçtiler. Deponun dibinde buraya hiç uymayan, sanki İngiltere'de bir köşkten çalınıp, buraya yerleştirilmiş gibi bir izlenim yaratan bir odaya açılan bir kapıyı araladı. Oda hemen hemen depoyla aynı büyüklükteydi ama dayalı döşeliydi. Salon, kütüphane ve çalışma odasının bir karışımıydı. Karşıdaki duvarda bir şöminenin alevleri bile parlıyordu. Sebald'ınkinden de büyük bir yazı masasının arkasında zarif siyah bir takım elbise giymiş iri yarı bir adam oturuyordu. Telefonda konuşuyor, not alıyordu. Ancak onlar masaya yaklaştığında gözlerini kaldırdı ve eliyle oturmalarını işaret etti. Çinli şapka ve paltolarını aldı. Rath, ağır bir deri koltuğa gömüldü. Sadece Çinli oturmadı. Paltoları götürdükten sonra Rath'ın kimliğini ve Mauser'ini yazı masasına bıraktı. Ardından da masanın arkasında ellerini bağdaştırıp, dikildi. Masada oturan adam telefonu kapatıp, kimliği gözden geçirdi.

"İyi akşamlar, Herr Rath!" dedi. "*Venuskeller*'i beğendiniz mi? Müşterilerimiz arasında polis memuru genellikle pek olmaz."

Rath başıyla beğendiğini işaret etti. "Siz Johann Marlow'sunuz herhalde," dedi ve ceketinden bir Overstolz çıkardı. "Müsaadenizle."

Hayretler içindeydi. Burasının bir suç yuvası olduğuna hiç kuşku yoktu. Suçlular da onun polis olduğunu biliyordu. Yine de hiç korkmuyordu. Kokainin etkisi daha geçmemişti. Marlow'un sadece kaşıyla verdiği bir işaretle Çinli pirinçten yapılma ağır bir kül tablasını Rath'ın koltuğunun yanına koydu. Sonra yine masanın arkasında dikilmeye devam etti.

"İşinizi iyi biliyorsunuz anlaşılan," dedi Marlow. "Bu kentte beni tanıyan fazla polis yoktur. Tanıyanlara da iyi bir ücret veririm."

O da metal bir kutudan bir puro çıkarıp, ucunu kıvırdı. Çinli bir çakmak uzattı. Marlow keyifle dumanı üfürdü. "Fakat *size* bir ödeme yaptığımızı sanmıyorum!"

Rath sigarasını yakarken arada, "Hayır," dedi.

"Fakat belki anlaşabiliriz."

"Size yardımcı olacağımı da nereden çıkarıyorsunuz? Ben polis memuruyum, siz ise koakin ticaretiyle uğraşıyorsunuz."

"Komiser Bey, ben sadece insanların arzu ettikleri şeyleri elde etmelerini sağlıyorum. Bu aralar başka şeylerin yanısıra kokain arzu ediyorlarsa, ben ne yapayım?" Marlow Pomeranyalı bir toprak ağası gibi deri koltuğunda arkaya yaslandı. "Arz ve talep kanunu. Bir iş adamının dikkate alması gereken tek kanun." Nezaketle gülümsedi. "Sebald'ın anlattığına göre, arz ettiğim mal sizin de bir talebinizi karşılamış. Belki size başka konularda da yardımcı olabilirim. İş hayatında almakla vermek arasındaki çizgi çok incedir."

Rath içinden kendi aptallığına küfür yağdırdı. Oppenberg'den kokain almayı neden kabul etmişti ki sanki? Şimdi Marlow bunu kendisine karşı kullanıyordu işte. Uyuşturucu onu hem şantaja açık hale getiriyor, hem de cesaretini arttırıyordu. İkisi de şu anda işine gelmiyordu. Cesaret, dikkatsizliğin diğer adıydı. Kendini toparlamalı, çok dikkatli olmalıydı.

"Aslında buraya iş anlaşması yapmaya gelmedim," dedi.

"O zaman, gelin biraz sohbet edelim. Ne yapacağınıza ondan sonra karar verirsiniz." Marlow'un, o ana kadar kadife gibi yumuşak olan sesi, müdüre döndüğünde bir nebze sertleşiverdi. "Sebald, bence siz kulübü bu kadar uzun süre boş bırakmayın. Benno da yumuşak bir koltukta oturmaktan ziyade kapıyı beklese daha iyi olur."

Müdür ve goril kalktı. Çinli onları dışarı çıkardı.

"Evet! Böyle sohbet etmek daha kolay oluyor," dedi Marlow yalnız kaldıklarında. Konuşmaya devam etmeden önce düşünceli bir edayla purosundan bir nefes çekti. "Sebald bana, elinizde ilginç fotoğraflar olduğunu anlattı. Bunları nereden bulduğunuzu merak ettim."

"Az önce alışverişten söz ettiniz. Ben de buraya aslında size bazı sorular sormaya geldim."

Marlow güldü. Sessizce geri gelen Çinli önce şefinin, sonra da Rath'ın önüne birer bardak koydu ve viski doldurdu. İçki güzel kokuyordu.

"Alışverişe içelim," diyen Marlow kadehini kaldırdı. "O fotoğrafı nereden bulduğunuzu söyleyin, sonra ilk sorunuzu sorun."

Rath içkisinden bir yudum içti. İçkinin *tadı da* çok güzeldi. Bu adam ondan ne istiyordu?

"Bir kilerde," dedi sadece.

"Demek öyle." Marlow yine purosundan bir nefes aldı, sonra da ağzından çıkan yuvarlak dumanları seyretti. "Komiser Bey, kartlarımı açık oynamak istiyorum. Benim adamlarım da o kilere baktı. Benim elimde de sizinkine benzer bir fotoğraf var."

"Adamlarınız Kardakov'u mu arıyor? Neden? Kokain mi çaldı?"

"Bana polisin onu neden aradığını söyleyin önce."

"İzin verin, ben de kartlarımı açık oynayayım. Polis onu aramıyor. *Ben* arıyorum."

Birden aklına bir fikir geldi.

"Sorokin altınları," dedi.

Marlow hiç istifini bozmasa da, Rath hedefi tam on ikiden vurduğunu hissetti. Adamın bir sonraki cümlesini kurması uzun sürdü. Parmağıyla Çinli'ye Rath'ın viski bardağını doldurmasını işaret etti.

"Boyunuzdan büyük bir işe kalkışmadığınza emin misiniz? Tek tabanca biri için bu altınlar biraz ağır değil mi?"

"Tek tabanca olduğumu kim söyledi?"

"Polis örgütü arkanızda değil, en azından." Marlow güldü. "Belki de erken emeklilik hayali kuruyorsunuzdur! Taraf değiştiren ilk aynasız siz değilsiniz. Başka yolsuz polisler de var mı bu işin içinde? Mesela kuryeyi kanaldan çıkaran o adam? Yoksa kurye daha ölmemiş miydi? Ağzından bir laf aldınız da, şimdi büyük para kazanmaya mı çalışıyorsunuz? Fakat dikkatli olun! Bu bir dolu polisin de boyunu aşan bir iş bu."

Kurye! Rath kulak kesilmişti ama elinden geldiği kadar sıkılmış rolü yapmaya çalışıyordu. Belli ki Marlow, Boris'ten söz ediyordu.

"Kardakov'un neden ortadan kaybolduğunu biliyor musunuz?"

"Sizce neden olabilir, Komiser Bey? Herhalde o da kendi oyununu kuruyor."

"Ya kurye? O neden öldü?"

"Komiser Bey! Olduğunuzdan aptal görünmeye çalışmayın! Altın hakkında ne biliyorsunuz?"

"Berlin'de olduğunu."

Marlow acı acı gülümsedi. "*Beni* aptal yerine koyma hatasını da yapmayın! Açık konuşalım! Siz de altını istiyorsunuz, ben de. İkimizin de bildikleri var. Eğer bildiklerimizi ve yeteneklerimizi birbirimizle paylaşırsak, belki bir şansımız olabilir. Onun için, şimdi anlatın bakalım, başka neler biliyorsunuz?"

Rath omuz silkti. "Yaklaşık 80 milyon değerinde olduğunu biliyorum."

Marlow bir kahkaha patlattı ama bunu hiç de eğlenceli bulmuşa benzemiyordu. "Zaten bildiğim şeylerden biraz daha fazlasını anlatırsanız iyi olur!"

"Çok isterdim. Ama belli ki çok şey bildiğiniz için beceremiyorum."

Marlow, bir böcek ezer gibi purosunu bastırarak söndürdü.

"Belki de düşünmek için size biraz daha zaman vermem doğru olur. Kuen Yao size yolu gösterir."

"Size nasıl ulaşabilirim?"

"Benimle konuşmak istediğiniz zaman *Venuskeller*'e gelin. Ama sadece bunun için! Eğlenmek isterseniz başka kapıya. Sebald kulübünde kokain çeken aynasızlardan hoşlanmaz."

Çinli çoktan Rath'ın şapkası ve paltosuyla arkasında bitmişti. Rath kalktı.

"Tekrar görüşmek üzere, Komiser Bey," dedi Marlow. "Güvenlik nedeniyle Kuen Yao'nun silahınızı size ancak sokağa çıktığınızda verecek olmasını, lütfen anlayışla karşılayın."

Rath başını salladı. "Viski için teşekkür ederim," dedi.

Marlow dostça bir ses tonuyla, "Asıl ben teşekkür ederim! Sizinle tanıştığıma memnun oldum, Komiser Bey," dedi ama Rath'ın içini buz gibi bir ürperme kapladı. "Fakat bir daha buluştuğumuzda sizden daha yapıcı olmanızı bekliyorum."

Bu sözler kulağa bir tehdit gibi geliyordu. Öyleydi de.

Zaman zaman bir arabası olmamasına hakikaten üzülüyordu. Artık *Plaza*'nın ışıklı reklamları sönmüştü; Küstriner Platz'taki taksi durağı Sass kardeşlerin ziyaret ettiği bir banka kasası gibi bomboştu. Bu saatte artık trenler de işlemiyordu. İyi ki, yarın ofise gitmesi gerekmiyordu. Ancak akşama, *Gece Şahini* operasyonu gerçekleştirileceği zaman işte olması lazımdı. *Venuskeller*'i listeye eklemeyecekti. Bu akşam nerede olduğunu kimsenin bilmesi şart değildi. Böyle bir operasyonla Marlow'u zaten yakalayamazlardı. Ancak onun piyonu Sebald ellerine düşerdi. Daha da kötüsü, Marlow mavi üniformalıların gece ziyaretini kime borçlu olduğunu hemen anlardı.

En yakın taksi durağı Silezya İstasyonu'ndaydı. Rath'ın başka çaresi yoktu. Paltosunun yakalarını kaldırdı, ellerini ceplerinin derinliklerine daldırdı ve yürümeye başladı. Meydanda insanın içine işleyen bir rüzgâr esiyordu. Galiba fırtına çıkacaktı.

Yazbozun parçalarını aklında birleştirmeyi denedi. Lana Nikoros takma adlı Svetlana Kontes Sorokina sevgilisi Aleksey Kardakov'a ailesinin altınlarından söz etmişti. Bu kadar büyük miktarda altınla bu iş nasıl olacaksa artık, birlikte bu altınları kaçak yollardan Berlin'e getirmeye karar vermişlerdi. Bu amaçla Boris adlı bir Rus'u kurye yapmışlardı. Peki, neden kuryeye ihtiyaçları vardı? Altınları Berlin'e o mu getirecekti? Yoksa sadece bir haber mi taşıyacaktı? Artık her nasılsa, yabancı bir kentte Aleksey Kardakov'u aradıktan sonra kurye ölmüştü. Kardakov'a kızgınmış gibi de bir hali vardı. Neden acaba? Ondan kazık mı yemişti? Yoksa Kardakov, Marlow'un ifadesiyle kendi oyununu mu kurmuştu? Her halükârda, memleketlileri ölür ölmez Kardakov ve Kontes tabanları yağlamıştı. Yoksa Boris'e hak ettiği ücreti mi vermek istememişlerdi? İşin içyüzünü bilen birinden kurtulduktan sonra altınlarla tüymüşler miydi?

"Saçma," diye düşündü. O kadar altını Sovyetler Birliği'nden Almanya'ya getirmek için hem Rusya'da, hem Almanya'da birden fazla yardımcıya ihtiyaç vardı. Marlow'un altınlardan nasıl haberi olmuştu? Tesadüfen mi? Kardakov ağzından mı kaçırmıştı? Yoksa yeraltı dünyasının bu kralını bilerek mi dahil etmişti planlarına? Ne de olsa, altınların bir şekilde nakit paraya çevrilmesi gerekliydi

ve bu da ancak ilişkilerle mümkündü. Marlow'un sahip olduğu türden ilişkilerle. Ya Rusya'da? Orada Sorokin'lerin hâlâ dostları vardı. Bruno'nun evindeki İmparatorluk Ordusu subayı kendisini *Kızıl Kale* olarak adlandıran komünist bir hizipten bahsetmemiş miydi? Yoksa Kardakov onlardan biri miydi? Neden olmasın? Bir yazar...

Bir ses düşüncelerini böldü. Durup, dinledi. Hiçbir şey duyulmuyordu. Etrafına bakındı. Sokak lambalarının ışığı öyle acınacak kadar zayıftı ki, binaların duvarları neredeyse tamamen karanlıktı. Kimseyi göremedi. Yağmur yağmıştı. Zayıf ışık Arnavut kaldırımından yansıyordu. Yola devam ettiğinde aynı sesi tekrar duyar gibi oldu. Sanki kendi adımları yankı yapıyor gibiydi. Bir daha durmadı ama artık takip edildiğinden emindi. Onun kendisini fark etmesini istemeyen biri peşinden geliyordu. Burası güvenli bir yer değildi. Hele bu saatte. Ceketinin sol tarafını yokladı. Çinlinin Marlow'un emrine uyarak kimliği ve fotoğraflarla birlikte geri verdiği Mauser'i yine kılıfındaydı.

Artık istasyon görüş mesafesinde olduğu halde, bir sonraki kavşakta aniden sağa saptı. Emin olmak istiyordu. Yankı devam etti. Rath hızlandı. Sonra birdenbire durup, arkasına döndü. Hâlâ kimseyi göremiyordu. Fakat binaların cepheleri o kadar karanlıktı ki, duvar dibinde yürüyen birinin görülmesi mümkün değildi. Rath bir sonraki sokağa kadar bekledi ve bir kere daha ansızın yön değiştirdi. İlk avlu kapısına kadar koşup, içeri daldı. Takipçisi de dikkatle koşmaya başlamış ama durmakta saniyenin binde biri kadar gecikmişti. Rath yine kendi adımlarının yapay yankısını duydu. Geceyi dinledi. Çatılardaki yağmur borularından ve pencere sahanlıklarından asfalta damlayan yağmur damlalarını işitti. O sesler arasında Arnavut kaldırımında bir ayakkabının tabanlarının çıkardığı gürültüyü de duyar gibi oldu. Çok hafif bir sesti ama gerçekti. Kendisini takip eden kimse, henüz peşini bırakmamıştı. Gözlerini kapıdan ayırmadan avlunun içlerine doğru çekildi. Saklanmalı, takipçisini pusuya düşürmeliydi.

Etrafına baktı. Girdiği normal bir avlu değildi. Avlunun zayıf ışığında gözleri bir inşaat çitini seçti. Anlaşılan orada yeni bir bina inşa ediliyordu. Çitin önünde de bir inşaat kamyonu duruyordu. Hâlâ hiçbir silüet görünmeyen kapıya bir daha göz attıktan son-

ra dönerek, birkaç adımda inşaat kamyonunun gölgesine sığındı. Bulunduğu noktadan kapıyı çok iyi görebiliyordu. Yağmur tekrar başlamıştı.

Rath'ın onu görmek için uzun beklemesi gerekmedi. Şapkalı ve paltolu bir adamın gölgesi belirdi. Serserilerin giydiği türden bir külah değildi kafasındaki; daha çok yeni moda olmuş, normal ve geniş siperlikli şapkalardandı. Marlow'un adamlarından biri olabilir miydi? Yoksa Dr. M., Benno'yu veya onun gibi şirin tiplerden birini mi peşine takmıştı?

Adam durdu. Belli ki, avlu kapısından girmekte tereddüt ediyordu. Nihayet, hâlâ yavaşça ve dikkatle, duvarın dibinden ayrılmadan ve gözleri etrafı tarayarak yaklaştı. Rath önce palto ve ceketinin düğmelerinin bir kısmını, sonra da tabanca kılıfının çıtçıtını açtı. Adamın avluya ulaşmasını bekledikten sonra Mauser'inin emniyet kilidini de açtı. Silahını çekip, inşaat kamyonunun gölgesinden çıktı.

"Beni mi arıyorsunuz?"

Yabancı durdu. Onu pusuya düşürmeyi başarmıştı. Adam kafasını çevirip, arkaya baktı. Kaçma şansı olup olmadığını değerlendiriyordu herhalde. Fakat sonra sessizce yaklaşmaya başladı.

"Dur! Durun!"

Rath tabancasını yabancıya doğru kaldırdı.

Artık adam ondan sadece birkaç adım uzaktaydı. Pek iri yarı değildi. Benno değildi kesinlikle.

"Beni neden takip ettiğinizi sakin sakin anlatmaya ne dersiniz?.."

Adam ses çıkarmadı. Onun yerine bir adım daha ilerledi.

"Durun dedim!"

Rath'ın sesi yükselmişti. Adam ise susmaya devam ediyordu ama hiç değilse bu defa durmuştu.

"Buradan hoşlanmadıysanız muhabbetimize Emniyet Müdürlüğü'nde de devam edebiliriz," dedi Rath. "O zaman bu geceyi nerede geçireceğinizi düşünmek gibi bir derdiniz de kalmaz."

Şapkanın siperliğinin gölgesinde kalan gözleri hâlâ göremiyordu ama adamın ince dudakları *Emniyet Müdürlüğü* lafını duyar duymaz seğirmişti. Oysa Rath'ınki kuru tehditti, yoksa bu adamı ciddi ciddi Alex'e götürmek aklının ucundan bile geçmemişti.

Sonra bir an pusuya düşürülenin kendisi olduğunu düşündü.

Arkasında bir takırtı, ufak ve ıslak bir patlama oldu.

Gayri ihtiyari kafasını çevirdi. Kimseyi göremedi. Sadece kaldırım taşının üzerinde beyaz ve tıslayan bir su birikintisi ile kahverengi cam kırıklarını ayırt edebildi. Yukarıda birisi bir pencereyi çarptı.

O anda saldırıya uğradı.

Saldırıya uğradığını daha saldırganı hissetmeden anlamıştı ama yine de çok geç kalmıştı. Sağ bileğini kavrayan güçlü bir el onu yana büktü, Rath'ın epeyce canını yakarak tabancanın namlusunu aşağı çevirdi. Dengesini kaybeden Rath yere düştü. Bütün bunlar, sanki zaman ağırca akan bir bulamaçmış gibi yavaş yavaş olmuştu. Rath yere düşene kadar sanki aradan dakikalar geçmişti.

Silah ise daha o düşerken patladı. Rath refleksle ve hedef gözetmeden, neler olup bittiğini anlamadan tetiği çekmişti.

Kulakları sağır eden bir gürültü koptu.

Patlamayla birlikte, önce adeta bir gonga vurulmuş gibi gürültülü bir metal sesi ve ardından da serseri kurşunun vınlamasını duydu.

Rath hiç durmadan düşerken, bileğini sıkan elin gevşediğini hissetti. Rakibi de yere düştü. Bir metre kadar uzakta kaldırım taşlarına çarptı.

Rath süratle toparlanıp, ikinci saldırıyı karşılamaya hazırlandı. Mauser hâlâ elindeydi. Artık hedef alabilir ve bu saldırgan köpeği durdurabilirdi. Fakat adam yığıldığı yerden kalkmadı. Şapkası kafasından yuvarlanmış ve yüzü görünür hale gelmişti ama Rath'a hâlâ hiçbir şey ifade etmiyordu. Oldukça ince dudakları, geçmişinde birçok kavgaya işaret eden yamulmuş bir burnu ve ardına kadar açılmış bir gözü vardı. Sadece bir göz. Diğerinin olması gereken yerde ıslak ıslak parlayan karanlık bir delik vardı yalnızca. Adamın solmuş suratında incecik akan kan bu zayıf ışıkta neredeyse simsiyahtı.

Rath acıyan ve zonklayan kulağını tutarak bir süre orada durdu. Ne olduğunu ancak o zaman kavradı. Daha doğrusu kavramaya çalıştı.

Acaba alkol, kokain ve adrenalinin birbirine karışması yüzün-

den mi gözünün önündeki bu sahne ona gerçekdışı görünüyordu? Oysa gördükleri gerçekti. Ürkünç bir gerçekti. Cesede ayağıyla dokunabiliyordu.

Ayağının hemen dibinde parlayan metali gördüğünde az kaldı gülecekti. Bir kanalizasyon kapağı! Kaldırım taşlarıyla kaplı avludaki yağmur suyunun aktığı, dünyevi, bildik bir kanalizasyon kapağı saldırgan için bir felâkete dönüşmüştü. Tıpkı bilardo masasındaki gibi, mermi geldiği açıyla geri dönmüştü.

Birisi bir camı kırmış da onun arkasındaki gerçeklik ancak şimdi ortaya çıkmış gibi Rath birdenbire bir cesedin, kendi Mauser'inden çıkan bir merminin öldürdüğü bir insanın yanıbaşında durduğunun bilincine vardı.

Anlatacağı hikâyeye kim inanırdı? Ortada bir ceset vardı ve boğazına kadar kokain ve alkolle dolmuş Komiser Gereon Rath bütün bunların bir kaza olduğunu iddia edecekti. Buna kimsenin inanmayacağı kafasına dank etti. Savcının soruları kulağında çınlıyordu: Ne demiştiniz, neden kokain aldığınızı söylemiştiniz, Komiser Bey? Ha, Herr Marlow'a yaklaşmak için, çok ilginç. Ondan ne istiyordunuz ki? Gecenin bu saatinde namı kötüye çıkmış, suçlularla dolu o semtte ne işiniz vardı ki zaten?

Bu defa, bırak basının elinden kurtulmayı, mahkemede bile bu beladan kurtulamazdı. Kokainden sersemleyen bir aynasız tetiğe sarıldı! Kochstrasse, İmparator'un tahttan feragat ettiği günden beri böyle bir manşet bekliyordu.

Etrafa baktı. Bütün pencereler hâlâ karanlıktı ama en azından bir kişinin bu kavgaya tanık olduğu kesindi. Rath kahverengi cam kırıklarını inceledi. Az önceki beyaz su birikintisinden geriye, bir sıvı üzerinde yüzen birkaç kabarcık dışında bir şey kalmamıştı. Burnuna tanıdık bir koku çalındı. Cam kırıklarının yanında ucu porselen bir tıkaçla tıkanmış bir metal nesne vardı. Bira şişesi. Yukarıda uykusu kaçmış bir dikizci birasını korkudan pencere sahanlığından düşürmüş olmalıydı.

Bir tanık!

Olsa ne yazar? Paniğe kapılma! Bu civarda silah sesi alışılmamış bir şey değil. Sadece bir silah patladığına tanık olduğu için kimse nefret ettiği aynasızların sorularına cevap vermezdi. Bütün bunla-

rı, ruhların varlığına inanmak istemeyen fakat buna rağmen karanlıktan korkan bir çocuk gibi kendini ikna etmek için kendi kendine söyledi. O karanlık pencerelerden birinden gözleniyor olabileceği düşüncesiyle şapkasını gayri ihtiyari alnına indirdi.

Sonra düşünceleri berraklaştı. Ne yapması gerektiğini çok iyi biliyordu artık. Sükûnetle silahını tekrar cebine koydu ve ölünün ceplerini aradı. Bir şey batınca elini birden geri çekti. Adamın paltosunun yakasına taktığı bir iğneydi. Hepsi o. Silahı, hatta bir cüzdanı bile yoktu. Sadece ufak ve sembolik bir çelik miğfer. Rath iğneyi kanalizasyona attı. Sonra ölünün paltosunun düğmelerini tepesine kadar iliklediı, şapkasını tekrar kafasına yerleştirdi ve paltosunun yakalarından çekmeye başladı.

Şaşılacak kadar ağır bedeni inşaat çitine sürükleyip, çitte bir boşluk ararken yağmur da hızlandı. Klettenberg'deki şantiyelere girip, oynamayı alışkanlık haline getirdikleri çocukluk günlerinden beri her çitte bir boşluk olduğunu biliyordu. Burada da oynayan tahta parçasını çabucak buldu. Cesedi geçirebilecek büyüklükte bir yer açılana kadar onun yanındaki tahtayı da zorladı. Etrafına baktı. İnşaat henüz fazla ilerlememişti. Sadece temel atılmış, bir de zemin tahtaları çakılmıştı. İnşaat çukuruna inip, bir kalasla betonu yokladı. Henüz sertleşmemişti, bugün dökmüş olmalıydılar. Ölüyü çeke çeke inşaat çukuruna indirdi ve inşaat kamyonundan bir kürek aldı. Kırdığı kilidi mendiliyle sildi. Kuruyan ağzı onu deli ediyordu. Neredeyse orada, duvarın önündeki paslanmış bisikletin yanında duran kasadan bir şişe bira alacaktı ama kendine hakim oldu. Onun yerine dilini dışarı uzatıp, sert yağan yağmura tuttu.

Sersemlemiş bir kafayla ıslak betonda bir delik açtı, adamı içine yatırdı ve kürekle betonu tekrar kapattı. Biraz beton artmıştı. Onu da dağıttı. Sonra küreği yine inşaat arabasına götürdü ve sapını mendiliyle sildi. Elinin değdiği her şeyi, hatta çitteki oynayan tahta parçasını bile, tekrar yerine oturttuktan sonra sildi. İşi bitmişti.

Avludaki kanı yağmurun sabaha kadar temizleyeceğini umuyordu. Suyla o koyu renk sıvının nasıl birbirine karışıp kanalizasyona aktığını izledi bir süre.

Sonra kendi üstüne başına baktı. Koyu renk paltosu yağmur suyu, çamur ve betondan parlıyordu. Pisliği temizlemeyi denedi ama

beceremedi. Sadece daha fazla yayılıyordu. Bu haliyle hiçbir taksi şoförü onu kabul etmezdi. İnşaat kamyonuna geri gitti. Nasıl olsa kapısını bir kere kırmıştı. Bisikleti yokladı. Arka lastiğin havası biraz inmişti ama ona yeterdi.

Avluya bakan karanlık pencerelerde gözlerini bir kez daha gezdirdi. Onu birisinin görüp görmediğinden emin değildi. Fakat burada polisle konuşmayı seven birisi bile oturuyor olsa, bu karanlıkta şapkasının gölgesinde kalan yüzünü kimsenin tanıyamayacağından emindi.

Bisikleti iterek avlu kapısına götürdü. Sokakta hâlâ kimsecikler yoktu. Hız alıp bisikletin üzerine atladı. Bisiklet arnavutkaldırımının üzerinde hoplaya sıçraya gidiyordu. Eğer lambası olmadığı için bir meslektaşı kendisini durdurmaya kalkmazsa, yarım saate kalmaz evde olurdu.

A Dairesi

11-21 Mayıs 1929

16

Yağmur damlaları hâlâ patır patır arabanın tepesine çarpıyordu. Arabanın kapısı açılıp, cüsseli bir beden deri kaplı arka koltuğa çöktüğü anda patırtı da bir çağlayana dönüştü. Bedenin koltuğa kendi ağırlığının elvereceğinden daha sert düşmesi, Liang'ın katkısına işaret ediyordu. Kapı, bundan sonra ancak Marlow'un kararıyla açılmak üzere, tok bir sesle kapandı. Yağmur damlalarının arabanın camına çizdiği ve sürekli değişen şekillerin arasında Marlow, dışarıda yağmurun altında bekleyerek her türlü firar fikrini daha doğmadan öldüren Liang Kuen-Yao'nun koyu renk paltosunu görüyordu.

Marlow konuşmadan konuğuna baktı. Adam sırtına, üzerinde yağmurun koyu renk izler bıraktığı bir trençkot geçirmişti geçirmesine ama onun altında sadece pijaması vardı. Gri suratı bir tıraş kaldırırdı. Gözlerinden uykusuz olduğu anlaşılıyordu. Arabayı alkol, ter ve yağmur kokusu kapladı. Yorgun gözleri korkuyla sağa sola gidip geliyordu. Korkusunu gizlemeye çalışan sesi biraz fazla yaman çıkıyordu.

"Bu da ne demek oluyor? Sizin Çinli beni neden gece yarısı yatağımdan kaldırıyor? Sabah altıda Alex'te olmam lazım, uykuya ihtiyacım var!"

Marlow ise kendini, sükûnetle ucunu kesmekte olduğu parmak kalınlığında bir puroya vermişti. Cevap vermeden önce, puroyu kesmek için kullandığı makasın çıkardığı çıt sesinin etkisini göstermesini bekledi. Bu aletin başka ne gibi işlere yarayabileceğine konuğu daha önce tanık olmuştu.

Marlow purosuyla uğraşmayı hiç bırakmadan, "Bugün meslektaşlarından biri ziyaretime geldi. Bundan neden daha önce haberim olmadığını merak ediyorum," dedi.

"Nasıl? Hiçbir fikrim yok. Resmi bir şey olamaz. Operasyonun yarın akşam..." Saatine bir göz attıktan sonra düzeltti: "...bu akşam yapılması planlandı."

"Operasyon filan değil, tek başına bir aynasız. Rath. Gereon Rath. Bu isim sana bir şey ifade ediyor mu?"

Adam düşündü. Ağzını yamulttu. Fakat sonra sadece omuz silkti.

"Uyuşturucu Masası'nda çalışmadığı kesin."

"Sana sadece Uyuşturucu Masası görevlilerini benden uzak tutman için para ödemiyorum. Umarım Alex'te daha başka şeylerden de haberin oluyordur."

"Ahlâk'ın bir operasyon hazırlığında olduğunu size kim haber verdi? Emniyet Müdürlüğü'nde çalışan herkesi tanıyacak değilim ya. Herhalde işe yeni başlayanlardan biridir."

"Alex'te Ren Bölgesi'nden göç eden çok fazla yeni meslektaşınız olduğunu sanmam. Kulaklarını aç!"

"Ren Bölgesi'nden mi?" Adam durakladı. "Bu herif hakkında bir şeyler duymuş olabilirim. Adı ne dediniz?"

"Rath. Gereon Rath."

Adam yine omuz silkti. "Tam emin değilim ama Ahlâk'tan olabilir. Onlara yeni birini dayattılar. Ya Düsseldorf'tan ya da Köln'den. Ne bileyim ben. Emniyet Müdürü'yle senli benli olduğu söyleniyor."

Marlow düşünceli şekilde başını salladı.

"Artık elinde bir isim var. Bununla ne yapabileceğine bir bak bakalım. Yarın daha fazla bilgi istiyorum."

Ufacık bir el hareketi Kuen Yao'nun kapıyı açmasına yetti. Yağmur durmuştu. Adam oturduğu yerden kımıldamadan tedirginlikle etrafına bakındı.

"Haydi, git de hak ettiğin uykuyu uyu," dedi Marlow neredeyse dostça bir ifadeyle. "Yarın akşam tekrar konuşuruz."

Adam arabadan iner inmez Liang kapıyı tekrar kapattı. Onu aldığı eve kadar adama eşlik etmedi. Hemen sürücü kapısına gitti, şemsiyeyi yandaki koltuğun önünde yere attı ve tekrar şoför mahalline oturdu. Sanki hiç dışarı çıkmamış gibiydi. Paltosunun üzerinde hiçbir yağmur damlası parıldamıyordu.

"Peters'e mi?" diye sordu sadece.

Marlow başını iki yana salladı. "Boşver Kuen Yao. Eve gidelim."

Çinli motoru çalıştırdı ve yepyeni, simsiyah parlayan *Standard 8* tekrar yola çıktı.

Sokakları yavaş yavaş bisikletliler doldurmaya başlamıştı. İlk işçiler fabrikalara gidiyordu. Liang uyanmaya başlayan kentte *Adler* marka limuzini sükünet ve emniyetle sürüyordu. Gece kente gelen fırtına bulutları yine geldikleri gibi süratle gitmişti. Sadece doğuda, ufukta kırmızı şeritler oluşturuyorlardı. Güzel bir gün olacağa benziyordu. Marlow dikiz aynasında Çinlinin ser verip, sır vermeyen karanlık gözlerine baktı.

Bruno Wolter sabahları yataktan kalkmakta zorlanmazdı; altıda bile. Fakat pencereden dışarı bakarken düşünceliydi. Bunun tek nedeni, o günün uzun bir gün olacağını bilmesi değildi. Güzel bir sabahtı. Gece yağmur yağmış olmalıydı; asfaltta oluşan su birikintileri hâlâ parlıyordu. Fregestrasse'de ağaçlardaki kuşlar ötüyor ve güneşli bir bahar gününü açmak için ellerinden geleni yapıyorlardı ama o onları duymuyordu. Tıraş sabununa bulanmış yüzünü sanki uykudaymış gibi tıraş ederken, bir yandan da düşünüyordu. Dün akşam gelen telefonlar rüyalarına girmiş ve şu anda da aklından çıkmıyorlardı. Gerçekten endişelenmeyi gerektirecek bir şey olduğunu sanmıyordu; her şeyi titizlikle planlamışlardı. Fakat kim bilir...

Ancak artık bir şey kesindi: Yeni komiser yakında ayrılacaktı. Oysa bu uzun boylu adama neredeyse alışmıştı. Tek kusuru, bu kentte neler olup bittiğini bilmeyen biri için fazla hırslı olmasıydı. Fakat belli ki istediği olacak ve Cinayet Masası'na geçecekti. E, iyi

eğlenceler o zaman, sevgili meslektaşım! Aynadan kendisine bakan yarı tıraşlı surat sıntıyordu.

Emmi'nin aşağıdan, "Bruno," diye bağırdığını işitti. "Bruno, kahve hazır!"

Kahvaltıdan sonra kendini daha iyi hissetmeye başladı. Emmi, kahverengi evrak çantasını kapıya kadar taşıdı ve çıkarken eline tutuşturdu. Karısına kısa ve kuru bir öpücük verdikten sonra tam evin önünde park eden siyah Ford'a yürüdü. Yola çıktığında Emmi hâlâ arkasından el sallıyordu. Dikiz aynasında onun nasıl gitgide küçüldüğünü izledi.

Emmi, her zaman hayalini kurduğu türden bir kadındı. Kendisine hayrandı, üzerine titriyordu ve hiç soru sormuyordu. Onun yaptığı her şeyin doğru olduğunu düşünüyordu. Ona sonuna kadar güveniyordu. O da bugüne kadar Emmi'yi hayal kırıklığına uğratmamıştı. Evlilikleri on dört yılı aşmıştı. Savaş patlak verip, kendisi silah altına alındığında ona evlenme teklif etmişti. Emilie von Bülow'un talibi çoktu ama piyango ona vurmuştu. Cephede alabildiği ilk izni nikâhı kıymak için kullanmıştı. Siperdeyken insanın mektup yazabileceği birisinin olması iyiydi her zaman. O da öyle yapmıştı. Hem de düzenli ve detaylı şekilde. Emmi de ona her hafta en az bir defa yazmıştı. Savaşın sıkışıp kaldığı ve askerlerin siperleri terk etmesine artık hiçbir imkân kalmadığı günlerde, Berlin'de Emmi için her şey yolunda gidiyordu. Ailesinin yeni evli çift için satın aldığı evi adım adım kuruyordu. Bruno'ya anavatanını savunduğu için verilen acınası maaşın buna yetmesi mümkün değildi. Fakat onlar da zaten maaş için dövüşmüyordu. Silah arkadaşlarının hiçbiri düşmana bu nedenle göğüs germiyor, Almanya'nın geleceği için savaşıyorlardı. Kayınpederi de bunu destekliyordu.

Savaş uzadıkça daha da kirlendi. Bir süre sonra silah arkadaşlarının birçoğunun tek derdi sağ salim evlerine dönmek olduğu halde, Bruno son ana kadar umudunu korudu. Ne de olsa, dört yıldan beri düşman topraklarındaydılar. Fakat sonunda Kızıllar Berlin'de İmparator'u devirip, teslim anlaşmasını imzaladığında Almanya'nın da geleceği söndü. Üstelik o ve birliği üç yıl boyunca bir milim bile geri adım atmadığı halde. Fransa'nın göbeğinde, düşmanın ülkesinin orta yerinde hiç geri çekilmeden sağlam durdukla-

rı halde. Buna rağmen her şey dağılmıştı. Uğruna savaştıkları ülke yoktu artık. Adı hâlâ Almanya olsa da, artık onların ülkesi değildi.

Bütün bunlara rağmen, daha İmparatorluk döneminde görev yaptığı polis örgütünde kalmaya devam etti. En nihayetinde, sosyal demokratların iktidarı sırasında da birisinin düzeni sağlaması gerekiyordu. Bruno, uğruna savaştığı Almanya'ya bağladığı umutları hiç yitirmedi. Ülkesine hizmet etmeye devam etmek istiyordu. Bu yüzden de, savaşı sağ atlatan eski silah arkadaşlarıyla ilişkisini hiç koparmadı.

Ford'u Kaiserallee'deki *Josty* şubesinin tam önüne park edip, terasta güneş alan bir masa seçti. Kısa bir süre sonra garson ısmarladığı kahveyi getirmiş ve Bruno gazeteleri karıştırmaya koyulmuştu. Hepsi Young Planı'ndan söz ediyordu. Cenevre'deki bu görüşmeler saçma sapan bir gevezelikten başka bir şey değildi. Sabırsızlıkla gazete sayfalarını hışırdatarak çeviriyor, ikide birde okumayı kesip, Café'nin terasının girişini ve Kaiserallee'nin geniş kaldırımlarını gözden geçiriyordu. Keyfinin yavaş yavaş kaçtığını gözle bile görmek mümkündü. Onun da vakti sınırsız değildi ki!

Kırk beş dakika bekledikten ve iki fincan kahve içtikten sonra sıkıldı. Her zaman güvenilir olan adamın tam da bugün randevuya gelmeyeceği tutmuştu! Oysa Wolter'in başında zaten yeterince dert vardı! Parayı sayıp, öfkeyle masanın üzerine bıraktı. Güneşli terası terk edip, tekrar Kaiserallee'ye çıktığında sakinleşmeye çalıştı. "Sinirlerimi kaybetmemem lazım," diye düşündü. Uzun süredir bu işlerin içindeydi. En iyisi, sakin sakin akşamı beklemekti; o zaman daha çok bilgi alabilirdi. O saate kadar da yapacak daha çok işi vardı.

Sokağın karşı tarafında bir adamın silüeti gazete bayiinin gölgesinden sıyrılıp, çıktı. Wolter arabasının şoför mahalline yerleştiğinde, adam da eliyle bir taksiye durmasını işaret etti.

17

Telefonun sesi Rath'ı karanlık rüyalardan koparıp gerçek hayata geri getirdiğinde çok uzun uyumuş olamazdı. Birbirine yapışan

gözkapaklarının arasından bakmaya çalışarak, el yordamıyla telefon cihazını aradı.

"Alo," diye homurdandı.

"Gereon?"

Bu ses onu bir anda ayılttı.

Charly!

Doğruldu.

"İyi..." Çalar saatine baktı. On buçuk. "Günaydın."

"Günaydın, uykucu!" Charly'nin sesi mutlu geliyordu. "Madem bugün Kale'de görüşmeyeceğiz, o zaman bari kısaca telefonda konuşalım diye düşündüm."

"Evet," dedi sadece. Aklı hâlâ kısa gecenin karmakarışık rüyalarındaydı. Charly onu henüz daldığı derin bir uykuda yakalamıştı. Düşüncelerini toparlamaya çalışırken, birden rüyalarındaki tek gözlü adamın gerçek olduğu kafasına dank etti. Sevilmediği için uzaklarda terk edilen ama bir türlü kurtulunamayan bir köpeğin gelip, tekrar sahibini bulması misali, bir gece önceki olaylar da onu yeniden yakaladı. Kafasının içinde, onu uykularına kadar kovalayan resimleri ardarda oynatan bir projektör harekete geçti: Saldıran bir yabancı, patlayan silah, göz boşluğundan fışkırıp betonda akıp kaybolan kan. Sessiz bir filmdi bu. Fakat bu sessiz görüntüler muazzam netti.

"Sesine bakılırsa, seni uyandırmış olmalıyım."

Onun sesi, sessiz filmi durdurdu. Rath, sanki projektör Charly'ye de aynı filmi oynatmış gibi kendini suçüstü yakalanmış hissetti. Onun kendi ruhunun en uzak bölmelerini ve karanlık yanlarını görebildiği duygusuna kapıldı. Ona henüz Köln'den hiç söz etmemişti. Bunu bile anlatmamışken, dün gece olanları nasıl açıklayabilirdi ki? Bu düşünceleri rahatsızlık veren bir sinek misali kovabilecekmişcesine elini havada salladı. Günün birinde ona her şeyi anlatacaktı. Bütün bu pisliği de. Ama şimdi bunun yeri değildi.

"Gerçekten de daha yataktayım," dedi. Aman Tanrım, kendini ne kadar boktan hissediyordu! Charly neden telefon etmişti ki sanki?

"Umarım yalnızsındır."

"Hanımları sabahın köründe evden kovduğumu biliyorsun."

Neyse, Charly hiç değilse gülmüştü. Otomobil klâksonuna benzer bir ses işitti. Onu asla ofisten, etrafında her şeye kulak kabartan onca aynasız varken arayacak değildi tabii. Alex'te bir telefon kulübesinde olmalıydı. Charly'nin sesi alçaldı. "Bu sabah *beni* evden kovmak zorunda kalmamış olman ne acı!" diye fısıldadı.

Bu ses! Charly'yi, kendine itiraf etmekten hazzetmediği kadar çok, özellikle de, şu anda kabullenebileceğinden çok daha fazla özlemişti. Aklı başka şeylerle meşguldü. "Belki de böylesi daha iyidir" derken sesi arzu ettiğinden daha sert çıktı. "Uykumu almam gerekiyordu."

"Dün sabah, çok uykuya ihtiyacın varmış gibi gelmedi bana."

Kadının imalı sözleri onu çılgına çeviriyordu. Bunu neden yapıyordu? "E, bazen caka satmayı iyi bilirim," dedi.

"Bugün beceremiyorsun ama. Sesin, daha çok, rahatsız edilmek istemiyormuşsun gibi geliyor."

Kadının haklı olduğunu bildiği halde, "Saçmalama," diyerek karşı çıktı. "Sadece daha biraz yorgunum. Şu sıralar işim başımdan aşkın."

"Biliyorum," dedi Charly. "Dün toplantı, bugün operasyon. Benim de işim çok. Yine de şu anda seninle olmayı çok isterdim."

"Ben de seninle olmayı." Cevabı sanki onun sesinin bir yankısı gibiydi ama kendisi bunun doğru olmadığını biliyordu. Onun yakınında olmasını ne kadar arzu ediyor olsa da, o anda onunla birlikte olması mümkün değildi. Onu kollarına almayı, koklamayı, bedenini hissetmeyi tabii çok isterdi. Ama bu bambaşka bir evrende, dün geceki olayların hiç yaşanmadığı bambaşka bir dünyada mümkündü ancak. Dün ona toplantım var diye yalan söylemişti. Onun yerine bir suçluyla buluşmuş ve bir ceset saklamıştı. Zorunluluktan söylenen zararsız bir yalan, ansızın kendisinin bile asla aklına gelmeyecek bir anlam kazanmıştı. Bundan sonra Charly'nin yüzüne nasıl bakacaktı?

"Sen, benim yanımda, öyle mi?" Charly güldü. "Bu şu anda pek iyi bir fikir sayılmaz. Telefon kulübesindeyim. Biraz dar gelir. Zaten hemen Kale'ye geri dönmem lazım. Ama belki Böhm bugün erken ayrılmama izin verir. O zaman sizin operasyon başlamadan görüşebiliriz. Ne zaman başlıyorsunuz?"

"Öğleden sonra. Daha bazı hazırlıkları tamamlamamız lazım."

"Sanırım, ben saat ikiye doğru çıkarım. *Letzte Instanz*'ta bir kahve içmeye ne dersin?"

Aslında hiç de fena bir fikir değildi bu. Klosterstrasse'deki *Letzte Instanz* Emniyet Müdürlüğü'ne yakın olmasına rağmen polis memurlarının pek uğramadığı bir yerdi. Yine de Rath teklifi geri çevirdi. Diğer yandan da, içinde hissettiği soğukluğun sözlerine yansımadığını umuyordu.

"Korkarım mümkün değil," dedi. "Daha yapmam gereken o kadar çok iş var ki." *Delilleri karartmak, mesela, üzerine beton bulaşmış kanlı elbiseleri yakmak. Yeni bir takım elbise ve iyisi mi, hemen bir çift de yeni ayakkabı satın almak.* "Biraz daha uyumaya da ihtiyacım var."

"Uyumak mı? Ay sonunda uyursun!"

Attığı kahkahanın biraz zorlama olduğunu fark etti. Charly onu hazırlıksız yakalamıştı.

"Neyin var senin? Her şey yolunda mı?"

"Neyim olacak?"

"Kendimi aptal yerine konmuş gibi hissediyorum. Aramasa mıydım?"

"Tabii ki hayır!" Bunun da ağzından istediği gibi çıkmadığını biliyordu. "Sadece biraz yorgunum, hepsi bu."

"İyi o zaman, önümüzdeki günlerde uykunu almaya yeterince zamanın olur. En azından, sen istemediğin sürece, ben seni artık rahatsız etmem. Numaramı biliyorsun. İşi de, evi de."

Sağ eli, avucundaki telefon ahizesiyle beraber, adeta bir darağacını test etmek için kullanılan kum çuvalları gibi düştü. Elinde düt düt öten telefon ahizesi, düşüncelere daldı. Dışarıda, penceresinin önünde güneş ışımış, geceki fırtınanın izlerini yok ediyordu. Kendisini çok sefil hissediyordu. Sertçe kapanan telefonun çıkardığı ses içini yakmıştı. Yine de rahatlamıştı. Onunla, bir saniye bile olsa, daha uzun konuşmaya dayanamazdı.

Karmakarışık birçok düşünce hızla aklından geçti. Bu kargaşaya bir düzen vermeli ve olan biteni, ne yaptığını, neler yapması gerektiğini idrak etmeliydi.

Gece yarısı sağanak yağmur altında bisikletle Charlottenburg'a

döndüğünü gören olmamıştı. Bisikleti Lützowufer'de Landwehr Kanalı'na atıp, yolun gerisini yürümüştü. Nihayet Nürnberger Strasse'de evinin kapısının önüne vardığında kuşlar ötüyordu. Hâlâ sanki biri onu kurmuş gibi mekanik şekilde, fazla düşünmeden hareket ediyordu. Çünkü ne yapması gerektiğini biliyordu. İlk iş elbiselerinden kurtulmaktı. Palto ve takım elbisesi harap olmuştu; beton, pislik ve kan izleri onu ele verebilirdi. Vidala ayakkabıları da şantiyedeki çamurda bir sürü iz bırakmıştı. Belki o güzelim ayakkabılara yazık olacaktı ama hepsini yok etmesi şarttı. Bu sabah bununla uğraşmak istiyordu. Kısa uykusuna dalmadan, eşyanın hepsini iki ay önce Berlin'e gelirken kullandığı bavula doldurmuş, bavulu da tekrar yatağının altına itmişti.

Kalkıp, tıraş masasının üzerindeki ufak aynada kendisini seyretti. Çıkmaya başlayan sakalları ve gözlerinin altındaki mor halkalar bir yana bırakılacak olursa, oldukça iyi görünüyordu. Bir banyo yapmak iyi gelirdi. Sabahlığını giyip, yemek odasına geçti. Kahvaltı masası toplanmıştı. Sadece onun oturduğu yerde bir kişilik yemek takımı duruyordu. İbrikteki kahve soğuktu. Kendine bir fincan doldurdu ve bir defada içti. Tadı değil, etkisi önemliydi. İştahı yoktu, ekmek sepetine elini sürmedi. Ev sahibesinin bölümüne açılan kapıyı tıklattı. Cevap gelmedi. Evde mi değildi, yoksa sadece alınganlık mı yapıyordu?

Tam o içerdeyken Behnke'nin aklına kiracısının banyosunu temizlemek gelmesin diye her ihtimale karşı kapıdan, "Elisabeth, ben banyoya giriyorum," diye seslendi.

Kadının böyle aptalca bir fikre kapılacağına ihtimal vermiyordu ama yine de bir havlu ve temiz elbiselerle banyoya girdikten sonra ardından kapıyı kilitledi. Banyo sobasının kapağını açtı, birkaç gazete kağıdı tutuşturdu ve üzerlerine bir parça kömür attı. Soba yavaş yavaş ısınırken soyundu. Sonra kıvrılmış havlusunu açtı ve kirli elbiseleri yer fayanslarının üzerine saçıldı. Banyo çantasından bir makas çıkarıp, yağmur kokan nemli bezi şeritler halinde kesmeye başladı. Önce paltosu, ardından takım elbisesi parça parça sobayı boyladı; ta ki, hepsi alevlerin içinde kaybolana kadar.

Az sonra sıcak suyun içine gömülmüş, düşünceye dalmıştı. Ayakkabılarından nasıl kurtulacağını daha bilmiyordu ama her-

halde en iyisi onları da bisiklet gibi kanala atmaktı; tabii başka bir noktada, birkaç kilometre uzakta. Bugün nasılsa Kreuzberg'e gitmek zorundaydı ve Luisenufer'deki ev Urbanhafen'a çok yakındı. Tekrar E Dairesi'ne hizmet etmeye başlamadan önce Svetlana Kontes Sorokin'in evine bir kez daha uğramak istiyordu.

Bu Allah'ın belası vakayı çözmeliydi. Hele şimdi! Bu işe burnunu sokup, birinin kuyruğuna basmıştı. Peşine bir av köpeği takmaları, onun doğru iz peşinde olduğunu kanıtlıyordu. Bu işte Marlow'un parmağı vardı. Şimdi ölüsü betonun altında yatan ufaklığı da herhalde o salmıştı üstüne. Dr. M.'nin Boris'in ölümünde parmağı vardı ve Gereon Rath onun rolünün ne olduğunu ortaya çıkaracaktı. Her halükârda Dr. M. Sorokin altınlarından haberdardı. Aleksey Kardakov da ona çalışıyordu ve aynı zamanda Kontes Sorokina'nın sevgilisiydi. Şimdi bu hoş çift ortadan kaybolmuş, üçüncü bir Rus ise ölmüştü.

Soğumaya yüz tutan banyo suyundan doğrulduğunda kendisini artık daha iyi hissediyordu. Bildik sabırsızlığına tekrar kavuşmuştu. Banyodan çıkmadan sobayı kısaca açıp bir daha baktı. Bir tane bile kumaş parçası göremedi, hepsi kül olmuştu. En sevdiği takım elbisesinden eser yoktu artık. Şimdi ona sadece ayakkabılarından kurtulmak ve Stralau semtindeki inşaat işçilerinin hızlı çalışmasını ummak kalıyordu.

"Bundan sonra her cumartesi gelecek misiniz? Hermann'ımın o zaman evde olmadığını bildiğiniz için filan mı böyle yapıyorsunuz?"

Kadın onu görür görmez tanımıştı. Merdivenler tıpkı bir hafta önceki gibi deterjan kokuyordu. Onu yine evi temizlerken rahatsız ediyordu. Kova hâlâ merdiven sahanlığındaydı.

"Size birkaç soru daha sormam lazım, Frau Schäffner." Rath bu kez polis kimliğini göstermekten kaçındı. Kadın onu buna rağmen içeri aldı. Yine aynı koltuğa oturmaktan da kaçınarak, ayakta durdu. Kadın meydan okur gibi, elindeki toz beziyle rafları siliyordu.

"Bu defa bir kadın arıyorum..."

"Olmaz, ben evliyim."

"... bu binada oturan ve yalnız yaşayan bir kadın." Rath kadının

kinayeli ironisinin aklını karıştırmasına izin vermedi. "Bir süreden beri seyahatte olan bir kadın."

"Yahu, bunu neden geçen hafta söylemediniz? Bir Rus hakkında bin türlü soru sordunuz! Kesin Steinrück'ü kastediyorsunuz. Kendini pek zarif sanan bir hanımdır ama parası çatı altında ufak bir daireye ancak yetiyor. Fakat *o* kesinlikle Rus değil, öyle olsa bilirdim."

Rath, kapıcının karısının insanlar hakkındaki değerlendirmelerine güvenmemeye karar verdi. Ona bir Rus kadın aradığını henüz söylememişti, zaten bu onu ilgilendirmezdi de. Dairenin kapısını açtırdı. Anahtarı avludaki bir ahşap kulübeden alan Frau Schäffner'in, onun önüne düşüp merdivenleri oflaya puflaya tırmanırken göstermelik şekilde nefesi tıkandı. Ingeborg Steinrück avlunun arka tarafındaki binanın en üst katında oturuyordu. Rath penceresi olmayan koridorun ışığını yaktığında kapıcının karısı da hâlâ merakla onun arkasında duruyordu.

"Evi temizlerken sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim," dedi Rath arkasındaki şişkoya doğru dönerken. "Artık işinize devam edebilirsiniz."

Kadın anlamamış gibi suratına baktı.

"Burada işim bittiği vakit anahtarları size getiririm," diye ekledi Rath. "Yoksa hemen kulübede yerine mi asayım?"

Kadının gözlerinde ufacık bir an güvensizlik belirdi; Rath buna tatmin olmayan merak duygusunun da karıştığını düşündü. Kadın hiçbir şey söylemeden merdivenleri inmeye başladı. Anahtarlığı kilidin üzerinde bırakmıştı. Bir arama izni bile sormayacak kadar otoriteye saygılıydı. Rath daireye girdi.

Ev beklediğinden daha derli topluydu. Bu İlya Treçkov'un marifeti olsa gerekti. Buradaki tek doğal ışık kaynağı olan ufak çatı pencerelerinin altında duran çiçeklere su bile verilmişti. Ev, içine ancak bir yatak, bir dolap ve ufak bir masa ile ona ait sandalyelerin sığdığı çatı arasında bir oda, küçük bir mutfak ve ondan da küçük bir banyodan ibaretti. Doğrusu, hiç de öyle ailesi muhteşem bir varlığa sahip bir kontesin evine benzemiyordu. Bir tek, tertemiz yapılmış banyoda aynanın altında duran elektrikli saç kurutma makinesi hafiften lüks bir hayat çağrıştırıyordu.

Rath bakışlarını odada dolaştırdı. Soruşturmaya hangi yönde devam etmesi gerektiği konusunda kendisine fikir verebilecek bir ipucu peşindeydi. Yatağın üzerinde, duvarda asılı bir kitap rafında her şey Almanca'ydı. Aralarında ne Rusça bir kitap adı ne de bir Rus yazar vardı. Rath kitapları karıştırdı. Dikkat çekecek bir not filan olsun, hiçbir şey yoktu. Bu kadın Rus ve aristokrat kökenini gizlemek için hakikaten bayağı çaba göstermişti. Masanın altındaki kâğıt çöpü de boştu. Şayet gerçekten kaçtıysa, ardında hiçbir iz bırakmamaya dikkat etmişti. Onun gözünden kaçan şeyleri de Treçkov çoktan bulmuş olmalıydı. Treçkov evi bir defa da özenle süpürmüş gibiydi.

Ne duvarlarda ne de çekmecelerde tek bir fotoğraf bile yoktu. Kadının şarkıcılığına işaret edebilecek bir afiş veya başka bir malzeme de bulunmuyordu. Rath cebinden *Delphi*'nin programını çıkarıp, kadının resmine bir daha baktı. Güzel kadındı. Neden kaybolmuş olabilirdi?

Sadece üç ihtimal vardı: Ya arkasına bile bakmadan kaçmıştı, ya kaçırılmıştı... ya da birisi onu öldürmüştü. Kardakov'la mı kaçmıştı? Stalin'in adamları onu Moskova'ya mı kaçırmıştı? Yoksa altınları ele geçirmek istediği ve bunun önündeki tek engel kurye ile altınların sahibi olan bu kadın olduğu için Kardakov, Boris gibi onu da mı öldürmüştü? Rath kendinden önceki kiracıyı, böyle bir şey yapabilecek nitelikte bir insan olup olmadığını söyleyebilecek kadar tanımıyordu. Fakat bu meslekte insanların kendilerine yakıştırılandan çok daha beter işler yapabildiğini de öğrenmişti.

Dolap hâlâ basit fakat zevkli elbiselerle doluydu. Rath askıdan sonbahar renklerini hatırlatan bir kadın elbisesi alıp inceledi. Kontes oldukça narin bir insan olmalıydı. Bütün dolabı karıştırdı. Elbiselerin arasında bir de kışlık palto buldu. Acaba sıcak dalgasından sonra mı sırra kadem basmıştı? Yoksa bu paltoyu ardında bırakmak zorunda mı kalmıştı? Palto göründüğünden eski olmalıydı, astarı yırtıktı. Yok hayır, yırtılmamış, dikişleri dikkatle sökülmüştü. Rath söküğü yakından inceledi. Birisi astarın altından bir şey çıkarmaya çalışmıştı sanki. Belli ki, bunu başarmıştı da, çünkü Rath paltoyu didik didik aramasına rağmen hiçbir şey bulama-

dı. Bunun üzerine odayı da bir kere daha titizlikle aradı. Hiçbir şey yoktu, tertemizdi. Rath'ın bir kere daha Treçkov'u ziyaret etmesi gerekecekti.

Az sonra yine Frau Schäffner'in karşısındaydı. Kadın elindeki temizlik kovasıyla arka binanın merdivenlerini sile sile yukarı kadar gelmiş, kıpkırmızı, terli bir suratla ona bakıyordu.

"Siz burada mısınız?" diye hayretle sordu Rath. "Daha az önce ön binanın merdivenlerini temizlemiyor muydunuz?"

Özellikle görülsün diye nefes almak için çabaladı kadın. Yer bezini abartılı hareketlerle sıkarken yağlı kolları kıpırdaştı.

"Bir tek ön binayı temizlemekle iş bitiyor mu sanıyorsunuz? Siz de çok akıllısınız, yani!"

Kadının sesindeki suçlayıcı tonu bilerek duymazdan geldi. Oysa bu sözler kulağa, sanki Margarete Schäffner'in merdiveni temizlemek zorunda olmasının suçlusu bütün dünya, özellikle de Berlin polisi ve Kriminal Komiser Gereon Rath'mış gibi geliyordu.

"Akıllı olmak, Prusya polisinde çalışmaya başlamanın ön koşullarındandır," dedi ve anahtarlığı şakırdattı.

"Onu ne yapayım şimdi?" diye sordu kadın.

"İşinize bir ara verin ve geri götürün. Zaten size soracak sorularım da var."

"Yine mi?" Yer bezini teneke kovaya atıp, ellerini önlüğüne sildi. "Bana abone olursanız size daha ucuza gelir!"

Kadın aptal ama hazırcevaptı. Kadının ses tonunu bir kere daha duymazdan geldi. Ne de olsa yerinden kalkmış, onunla birlikte aşağı iniyordu.

"Frau Steinrück'ün ne zamandan beri seyahatte olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu daha merdivenleri inerken.

"Ben ne bileyim. Belki iki hafta olmuştur. Belki de daha fazla. Zaten boyuna seyahate çıkardı."

"Binada oturanlar arasında onunla yakınlık kuran var mı?"

"Steinrück'le mi? Şaka mı yapıyorsunuz? O kendini bizden üstün görür, bizim gibilerle işi olmaz! Zaten uzun uzun uyuduğu ve genellikle geceleri dışarı çıktığı için onu gören de pek olmaz."

"Burada oturan bey gibi yani."

"Nasıl?"

Rath tam o sırada önünden geçtikleri dairenin kapısını işaret etti. "Herr Müller," dedi. "O da akşamları çalışıyor."

Kadın bedenini binbir güçlükle, Rath'ın kendisine açtığı avlu kapısından geçirdi.

"Herr Müller'in hiç değilse bir gerekçesi var, çalışmaya gidiyor."

"Frau Steinrück çalışmaya gitmiyor mu? Şarkıcı değil mi?"

"Öyle olduğunu söylüyor ama şarkı söylediğini duyan yok. Bana sorarsanız, bir kadın geceleri başka yollardan da para kazanır."

"Arada bir ziyaret eden olur muydu?"

"Arada bir mi? Devamlı! Hepsi de erkekti!"

"Geçen hafta size resmini gösterdiğim Rus da bunlardan biri miydi?"

"Ben ne bileyim? Herifler geldiğinde genellikle hava kararmış olurdu."

Ön binaya varmışlardı. Kadın evinin kapısını açtı, fakat Rath kapının önünde durunca, o da şaşkınlıkla duraksadı.

"Ne o? Ne oldu?"

"Nasıl, ne oldu?"

"İçeri girmeyecek misiniz?"

"Davetinize teşekkür ederim ama sormam gereken her şeyi sordum. Tekrar görüşmek üzere." Bu sözleri söylerken şapkasını da hafifçe kaldırdı, döndü ve binadan çıktı. Kadına arkasını dönmüş olduğu halde, suratındaki ifadeyi tahayyül edebiliyordu. Söyleyecek bir laf bulması yaklaşık bir saniye sürdü.

"Bunun için mi bütün avluyu baştan başa geçtim? Bunları bana arkada merdiven sahanlığında da sorabilirdiniz! Bu kadarı da..."

Kadının binanın ağır kapısı kapandıktan neler söylediğini anlayamadı. Süt mamulleri satan dükkânın önünden metroya doğru yürürken sırıttığını saklamayı denemedi bile.

Kale'ye vardığında saat dördü biraz geçmişti. Charly ile karşılaşmamayı umuyordu ama zaten o Emniyet Müdürlüğü'nden çoktan çıkmış olmalıydı. Kendisi de İlya Treçkov'a boşuna gitmişti. Trompetçi evde değildi ve Rath Schöneberg'den hiçbir şey elde edemeden dönmüştü. Fakat en azından Alex'teki Tietz'e uğrayıp, altmış

sekiz Mark'a İngiliz koyun yününden yeni bir kahverengi takım elbise satın almıştı. Tam polislere göre bir elbiseydi. Pahalı olmadığı için görev başında aşınması sorun olmazdı. *Ya da boş zamanlarında ceset gömerken.* Yeni bir çift ayakkabı alayım derken de, yaklaşık bir yirmi Mark'tan daha olmuştu. Bir gece önceki gezintisi ona sonuçta pahalıya patlamıştı. Üstelik bir de yeni palto satın alması gerekiyordu, çünkü eski trençkotuyla siyasi polise çalışan muhbirleri andırıyordu.

Rath satın aldığı malları kâğıt paketleri içinde yazı masasının üzerine bıraktı. Bruno ve Acemi daha gelmemişlerdi. Yeni elbiselerini hemen giymeye karar verdi. Masasının üzerindeki telefon çaldığında tam gömleği yeni pantolonuna sokuşturmaya çalışıyordu.

"Rath, Kriminal Polis."

"Ben de."

Telefonda ancak bir kişi böyle konuşabilirdi. Kriminal Müdür Engelbert Rath. Ne büyük mutluluk! Şu anda babasının iyi niyetle vereceği öğütleri hiç kaldıracak hali yoktu.

"Aman aman, bu ne sürpriz," diye homurdandı Gereon telefon ahizesine. "Hâlâ ofiste olduğumu nereden bildin?" Bir yandan omzuyla başı arasına sıkıştırdığı telefonda babasını dinlerken, diğer yandan da giyinmeye devam etti.

"Ben kriminalistim, oğlum," dedi Engelbert Rath ve o her zamanki kısa ve gürültülü kahkasını patlattı. Babası telefonda bile, birisiyle konuşurken elini onun omzuna koyup, ağzına da sigara tutuşturan tiplere benziyordu. "Fakat şaka bir yana! Ev sahiben bugün öğleden sonra çalıştığını söyledi. Aferin! Her zaman azimli olacaksın!"

Demek Elisabeth Behnke onun telefonuna çıkmıştı! Onun odasında ne işi vardı ki bu meraklı ineğin? Neyse ki, ufak bavulunu o sabah yanına almış ve yok etmişti.

"Ya sen? Sen de hâlâ Krebsgasse'desin, öyle değil mi?"

"Çok iyi çaktın durumu, oğlum!"

Bir yandan kemerini bağlarken, "Polis içgüdülerime ver," dedi. "Sekreterini eve daha erken gönder. Evinde olduğun zamanlarda yan odadan daktilo sesi gelmiyor. Annem nasıl?"

"Dizlerinden şikâyetini biliyorsun zaten. Onun dışında iyi. Sana

çok selamı var." Engelbert Rath'ın sesi babacanlaştı. "Onu bir arasana," dedi. "Berlin'de nasıl olduğunu bilmeyi çok istiyor."

"New York'taki oğlunun nasıl olduğunu bilmeyi de o kadar çok istiyor mu?"

"Ne ima etmeye çalışıyorsun?"

"Nasıl olduğumu merak ediyorsa, arayıp sorsun."

"Onun nasıl biri olduğunu biliyorsun. Seni rahatsız etmek istemiyor. Oysa sen arayınca çok seviniyor."

"Daha oradan ayrılalı iki ay oldu."

"Oğlum, sadece rica ettim."

"Tamam, tamam. Önümüzdeki günlerde ararım."

"Gördün mü, istedin mi oluyor işte! Senden ne var, ne yok?"

Dün bir insan gömdüm diye düşündü Gereon. *Onun haricinde her şey yolunda.*

"İşim başımdan aşkındı. Bu gece büyük bir operasyonumuz var..."

"Ha, şu operasyon... Karl bahsetti."

Demek bu yaşlı bey yine Dörrzwiebel ile telefonlaşmıştı. Fakat hiç değilse, şefler E Dairesi'nin çalışmalarının farkındaydı.

"İyi gidiyorsun, oğlum," diye devam etti babası. "Emniyet Müdürü senden çok umutlu."

"Umarım sadece soyadım nedeniyle umutlu değildir."

"Haydi, o kadar hassas olma!"

"İnsanın babasıyla müdürünün senli benli olması pek alışılmış bir şey değil."

"Bunun niye böyle olduğunu sen de biliyorsun."

Doğru. Gereon bunu gayet iyi biliyordu. Kriminal Müdür Engelbert Rath, Köln Emniyet Müdürlüğü'nde sadece üst düzeyli bir polis memuru değil, bir efsaneydi. Krebsgasse'de üst düzeyli hemen hemen her memurun senli benli olduğu ve bundan da gurur duyduğu biriydi. Gereon, Berlin'e atanmasının, nihayet babasının gölgesinden çıkmak için bir fırsat olduğunu düşünmüştü. Ancak babasının gölgesi uzundu.

"Yaşlı Dörrzwiebel neler anlattı?"

"Yapma, bu takma adı hiç sevmediğimi biliyorsun!"

Tabii biliyordu. O yüzden kullanmıştı ya zaten.

"Tamam, tamam, ağzımdan kaçtı."

"Duyduğuma göre, aradan geçen zamanda Ahlâk Şubesi'ne iyi uyum sağlamışsın."

"Bakış açısına bağlı. Her ne kadar bu gece eğlenceli olacaksa da, en sevdiğim şube olduğunu söyleyemem."

"Senin çalışman sayesinde, oğlum! İnan, belirleyici başarıyı senin elde ettiğini ta en tepeye kadar herkes biliyor! Belki yakında yine daha ilginç bir şubeye geçebilirsin. Karl, yakında Cinayet Masası'na kaydırılacağını söyledi."

"Bu burada olağan bir uygulama. Özel bir durum değil, sıra herkese geliyor. Dört hafta sonra da, haydi artık, ait olduğun yere, diyorlar."

"Olabilir. Fakat Karl seni Köln'den tanıyor ve aslında Ahlâk Şubesi'yle bir işin olmadığını biliyor. Yakında A Dairesi'nde açılacak bir kadroya komiser alınacak."

"Yaa?" Bu lakırdının sonunun nasıl geleceğini tahmin edebiliyordu artık.

"Karl bu kadroyu sana vermek istiyor. Tabii Gennat'la konuşurken senin Köln'deki çalışmandan söz etmesi mümkün değil. O dosya gizli kalmaya devam edecek. Eski hikâyelerin yeniden su yüzüne çıkmasına gerek yok. Ama sana yeteneklerini göstermek için bir fırsat tanımak istiyor."

"Bu da ne demek oluyor?" Sesinin nasıl saldırganlaştığını hissetti. Neden bu moruk onun hayatına karışmaktan bir türlü vazgeçemiyordu?

"Dur, hemen parlama öyle. Biliyorsun, Emniyet Müdürü yanındaki herkesin kendi yeteneklerine uygun işlerde çalışmasına önem veriyor. Karl, Cinayet Şubesi'nin müdürüyle, mümkünse sana Cinayet Masası'nda sorumluluk gerektiren bir görev verilmesi konusunda konuşmuş. Eğer bu görevi başarıyla yerine getirirsen ki, oğlum, bundan hiçbirimiz kuşku duymuyoruz, o zaman boşalacak kadro konusunda da şansın büyük olacak. Nasıl, iyi haber, değil mi?"

Rath büyülenmiş gibi, ofislerinin başucundaki duvarda asılı duran ve Berlin'in en günahkâr yerlerinin renkli birer küçük bayrakla işaretlendiği şehir planına bakıyordu. Moruk bu işi bayağı iyi ayar-

lamıştı. İşte, Kriminal Komiser Gereon Rath'ın büyük fırsatı! Zörgiebel'in ta kendisi onu A Dairesi'ne yükseltmek istiyordu! Tabii, Engelbert Rath'ın başlangıçta azıcık iteklemesinden sonra.

"Şimdiye kadar bana kimse ileride bir gün Cinayet Şubesi'nde çalışabileceğimi bile söylemedi," dedi. "Nerede kalmış orada muhteşem işler yapmak." Bu yumuşak bir protestoydu. Kendine kızdı. Sadece bu cevap nedeniyle de değil. Ne zaman babasıyla konuşsa, bir noktadan sonra kendini küçük bir oğlan çocuğu gibi hissetmesine de kızıyordu.

Bir haftada neler başarmıştı? Yeraltı dünyasının patronlarından birini ürkütmüş, Berlin'deki Rus kolonisini karşısına almış ve geceleyin de gizlice bir ceset saklamıştı. Tebrikler! Ne başarı ama! Babası bir gün önce arasa, bunların hiçbiri olmayacaktı. Ne silah ateş alacak, ne de bir ölen olacaktı. E Şubesi'nde görevini yapmaya devam edecek ve sakin sakin A Şubesi'ne tayinini bekleyecekti. Cekti, caktı...

Engelbert Rath'ın sabırsız sesi onu daldığı düşüncelerden kopardı.

"Öyle değil mi?" diye cızırtılı bir ses geldi. Bu *öyle değil m*inin ne için söylendiği hakkında hiçbir fikri yoktu.

"Nasıl?"

"Beni dinliyor musun sen?"

"Demin bağlantı kötüydü."

"Resmi olarak senin daha hiçbir şeyden haberin yok dedim. Ama bilgin olmasının daha iyi olduğunu düşündüm, öyle değil mi? Benim ilkemi bilirsin: Bilgi..."

"... güçtür."

O eski seçim sloganı. Zaten Rath her zaman, babasının Siyasi Polis'e daha çok yakıştığını düşünürdü.

18

Güneşin binaların ardında kaybolmasının üzerinden saatler geçtiği halde sokaklara hâlâ yazı hatırlatan hoş bir sıcaklık hakimdi. Tam, *Theater am Nollendorfplatz*'ın son seansını izleyenler dağılır-

ken iki kamyon köşeyi dönüp, süratle Motzstrasse'ye daldı. Sinemanın müşterileri, Amerikan kilisesini birkaç metre geçtikten sonra lastiklerini gıcırdatarak duran araçların arkasından bakakaldı. Kamyonların yükleme rampaları hemen hemen aynı anda açıldı ve asfalta art arda mavi üniformalı adamlar atladı. Bir şeyler oluyordu! Sinemadan çıkanların bir kısmı izledikleri filmin gerçek hayatta devamını bekliyor olacaklardı ki, yavaşça ve merakla oraya doğru yürüdüler. Diğerleriyse çaktırmadan diğer yöne doğru yollarına devam etti. Bazı gece kuşlarının, meraklı kalabalıklara katılmak şeklinde bile olsa, polisle her türlü temastan kaçınmak için bin türlü nedeni vardı.

Rath, karşı kaldırımda yeşil bir Opel'in önünde Wolter'in yanında durmuş, olan biteni izliyordu. Arka koltukta Stephan Jänicke, elleri arabanın kapısının kollarına kelepçelenmiş, solgun bir adamın yanında oturuyordu. Göze batmadan *Pille*'nin önünde devriye gezen nöbetçiyi daha birkaç dakika önce yakalamışlardı. Arabanın içinde adamla kısaca ***başbaşa görüşen*** Amca kilerdeki lokalin çelik kapılarının tılsımlıymış gibi açılıvermesini sağlayan sinyali kolaylıkla öğrenmişti. Sonra arabadan inip, Nollendorfplatz'ta bekleyen sivil polise daha önceden kararlaştırdıkları işareti vermişti. İki kamyonun gelmesi iki dakika bile sürmemişti.

Rath ve Wolter karşıya geçti. Harekete geçmeye hazır toplum polisleri beklentiyle onlara baktı. Sonra Wolter'in ufak bir işareti üzerine avlu girişine yönelen iki kriminal polisin peşinden gittiler. Amca merdivenleri inip, varlığı pek belli olmayan kapıyı tıklattı. Üç kere kısa, iki kere uzun. Çelik kapıdaki bir kapağın aralanmasına bu yetti. İçerden boğuk bir müzik sesi geliyordu.

Şaşılacak kadar tiz bir ses, "Geç kaldın, tatlım," dedi. Kapıdaki kapakta bir o yana, bir bu yana dönen bir çift gözbebeği belirdi. Galiba birisi, normalde müşterileri kapıya getiren ve kapıyı tıklayan bekçi köpeğini arıyordu.

"Johnny de hangi cehenneme gitti?" Sese birden kuşkulu ve aksi bir ton hakim olmuştu.

"İşemeye gitti," diyen Wolter, aynı anda P08'inin namlusunu kapaktan içeri soktu. "Fakat ben ve arkadaşlarımın içeri girmesine böyle de izin verirsin herhalde, değil mi?"

Açılan kapıda yeşil kadife bir elbise içinde, hafif kaslı kollarını havaya kaldırmış çelimsiz bir transvesti belirdi.

"Seni Kızıl Hugo mu gönderdi? Şayet burada hır çıkarmak istiyorsan canından bezmişsin demektir! Buna kimse göz yummaz!"

"Canımıza susamış filan değiliz, sayımız çok." Wolter kafasıyla merdivenleri gösterdi. "Hem üniformalarımız da var, canım. Sen şimdiden geceyi Alex'te geçirmeye hazırlan."

Kadın kıyafetleri giymiş adamı arkaya gönderdi. Orada onu kendisine kelepçe takan iki toplum polisi karşıladı. Bir grup polis Wolter ve Rath'la içeri girerken, bir diğer grup müşterilerle ilgilenmek ve avlu kapısının önünde park etmiş arabaların plakalarını kaydetmek için dışarıda kaldı.

Mavi üniformalı adamlar merdivenleri inip, asıl eğlencenin olduğu odalara giden uzun ve karanlık bir koridora girdiğinde, sinirli bir hareketlilik başladı. Orada duran beş altı kişi neler olup bittiğini ancak o anda kavramışa benziyordu. Yeleğine iliştirdiği teneke rozeti açığa çıkaran Wolter, yavaş adımlar ve elinde tabancasıyla kubbeli kilerde ilerledi. Rath da Mauser'ini çekmiş, arkasından yürüyordu. Bir gece önceki olaydan sonra tabancasını doldurmamış olduğunu o anda hatırladı. Bu operasyonda silah kullanmak zorunda kalmamak için dua etti, yoksa şarjöründe bir merminin eksik olduğu dikkat çekerdi. İkisinin arkasından da, yine ellerinde silahlarıyla toplum polisleri geliyordu.

Koridorda bekleyen adamları önlerine kattılar. Bir kısmı kaderine teslim oldu, çoğu kaçmaya girişti. Her şey adeta tilkilere kurulmuş bir pusu gibiydi. Tilkiler kendilerini vahşi bir köpek sürüsünün beklediğinden habersiz, arka kapıya koşuyordu. Kleiststrasse'de, *Pille*'nin arka kapısından çıkılan bir avluya bir kamyon yerleştirmişlerdi. Orada bekleyen üniformalılar görmüş geçirmiş cinsten, kimsenin gözünün yaşına bakmayan tiplerdi. Çünkü oradan kaçanların başında, kilerin labirenti andıran yapısını iyi bilenler, yani sert oğlanlar olacaktı.

Müzik sesi yükseldi. Birdenbire sadece birkaç soluk lambanın aydınlattığı büyük bir kubbenin altında buldular kendilerini. En aydınlık yer, bir spot lambasının pasparlak bir ışığa boğduğu sahneydi. Sarmaş dolaş iki kadın, hareketleri orkestranın çaldığı mü-

ziğe uymasa da, bir çeşit dans ediyordu. Giriş kapısında mavi üniformalardan örülen duvarı fark edince, üşür gibi birbirlerine sıkıca sarıldılar. Belki de utanmışlardı. Oysa çırılçıplak filan da değillerdi. Hatta Rath, bu lokalin diğerlerine göre, daha zararsız olduğunu düşündü. *Venuskeller* çok daha yabaniydi.

İki kriminal komiser sükûnetle toplum polislerinin önünde durup, kubbenin altında etrafa bakmaya başladı. Aceleyle kaçan adamları takip etmelerine gerek yoktu. Kaçamayacaklarını biliyorlardı. Arka taraftaki bir kapının bir başka kubbealtına açıldığını da biliyorlardı. Orası da, içinde bulundukları bu oda kadar büyüktü ama özel bölmelere ayrılmıştı. Oraya girmek isteyenlerin, sadece zararsız bir striptiz sunulan ön tarafta ödenenden daha fazla ücret ödemesi gerekiyordu.

Wolter silahını yerine yerleştirdi, başparmaklarını kemerine taktı ve sesini duyurmaya çalıştı ama müzik hâlâ sesini bastırıyordu. Orkestranın vaziyeti çakması için bir saniye daha geçmesi gerekti. En son klarnet sustu. Ondan sonra genel uğultunun da durulması ve Wolter'in söylediklerinin anlaşılabilmesi zaman aldı.

sükûneti korumanızı rica ediyorum. Bu bir polis operasyonudur. Sizleri sadece Emniyet Müdürlüğü'ne kadar götürecek, orada kimlik tespiti yapacak ve kısaca ifadenizi alacağız. Ondan sonra yine serbestsiniz. Bu operasyon bu yasadışı lokalin sahibine yöneliktir, müşterilerine değil."

Müşterilerin çoğu uysal birer koyun gibi götürülmelerine razı oldu. Müzisyenler de kaçmak için fırsat kollamıyordu. Tezgâhın arkasındaki personel de sakindi. Sadece birkaç kişi arkaya, daha önce koridordaki adamların kaybolduğu noktaya doğru koştu. Başka zamanlarda iri yarı çalışanlar, ücret ödemeyen hiç kimsenin ikinci kubbealtına gitmemesine dikkat ettiği halde, şimdi herkesin geçmesine izin veriliyordu. Arka odadan çığlıklar geliyordu. Yarı çıplak bir kadın kapıdan çıktı, üniformaları görünce hemen geri döndü.

Odada dört bir yana koşuşan insanların yarattığı kargaşa yavaş yavaş yatıştı. Rath Wolter'e arka tarafa gideceğini işaret ettikten sonra dört toplum polisini de yanına çağırdı. Yataklarda oturan ve panik içinde giyinmeye çalışan adamlarla dolu özel bölme-

lerle hiç zaman kaybetmediler. Kadınlar zaten ortadan kaybolmuş, geriye sadece birkaç parça giysi kalmıştı. Arka tarafta bir başka kapıyı açınca, tavanında kanalizasyon boruları bulunan uzun ve karanlık bir koridorla karşılaştılar. Rath bu operasyon için yanına aldığı el fenerini yaktı. Yol sağ tarafta daha başka kıvrımlı koridorlardan geçerek, Kleiststrasse'deki arka avluya çıkıyordu. Komiser adamlarını diğer tarafa yönlendirdi. Kubbeli koridorun sonunda, ardından yeknesak org sesleri gelen çelik bir kapı vardı. Krajewski'ye güven olup olmayacağı şimdi belli olacaktı.

Rath el fenerini yine söndürdü. Odanın önünde nöbetçi olup olmadığını bilmiyordu. Varsa, el feneri güzel bir hedef olurdu. Kapı sıkı sıkıya kapatılmıştı. Rath tam kilidin hizasına okkalı bir tekme savurunca yavaşça aralandı ve karanlık bir oda göründü.

Karanlığı tek delen, havada asılı sigara dumanını yararak geçen bir ışık hüzmesiydi. Filme eşlik eden org, *Marseillaise* ile Alman İmparatorluğu'nun milli marşı *Heil dir im Siegeskranz*'ın garip bir karışımı olan, tumturaklı bir parça çalıyordu. Org bütün diğer sesleri bastırdığından ve perdede olan bitenler herkesi adeta büyülediğinden, kimse içeriye kimin girdiğine bakmadı. Rath'ın peşinden odaya dalan toplum polisleri bile filme konsantre olmuştu.

Beyaz perde Gloria-Palast'ınkinden oldukça küçüktü ama şayet bu film yasal şekilde gösterilebilse, herhalde kentin en büyük sinemalarını bile doldururdu. Henüz gayet dinç görünen bir Kayzer Wilhelm ki, bu defa birincisiydi, Fransa Kraliçesi Eugenie'ye çok benzeyen bir kadınla işi bitiriyor, hemen yanlarındaki bir iskemleye oturmuş bir 3. Napoleon ise hiddetten köpürmüş halde onlardan gözlerini alamıyordu. Bir başka hoş detay da, komodinin üzerindeki Bismarck portresiydi. Bu defa hareketli olan bu resimlerin Johann König'in imzasını taşıdığına kuşku yoktu. Rath gözlerini filmden ayırmadan org çalan kadına yaklaşarak, hafifçe omzuna dokundu. Kadın ürktü ama Rath işaret parmağını dudağına götürene kadar çalmaya da devam etti.

Org susunca, bir süre sadece ufak tefek inlemeler ve projektörün vınlaması duyuldu. Rath el fenerini yaktığı için kısaca da olsa kıyamet kopmadan önce, inlemeler de kesildi. Sinema salonunun derinlerinde dizüstü çökmüş oldukları anlaşılan ve ayağa fırlaya-

rak elbiselerini düzeltmeye girişen kadınlar, el fenerinin hüzmeleriyle yüzleri tuhaf bir ışığa bürünen adamlar kadar korkmamışa benziyordu. Filmin ve genç bir kadının kendisine yaşattığı zevk hâlâ suratından akan şişman ve yaşlıca bir adam aceleyle pantolonunu yukarı çekiştiriyordu. Sayıları iki düzineye yaklaşan diğer erkekler de, yanlarındaki kadınların yardımıyla olsun, yalnız başlarına olsun, benzer bir çaba içindeydi.

"Beyler, bu bir polis operasyonudur," dedi Rath. "Güvenlik kuvvetlerine destek olmanızı rica ediyorum."

Daha az önce ereksiyonunu pantolonuyla örtmeye çabalayan şişko, "Utanmıyorsunuz," diye homurdandı. "Bu iş burada bitmeyecek, delikanlı! Bana bunu yapamazsınız!"

"Yapabilirim," diyen Rath, toplum polislerine döndü. "Zevkten kendinden geçmiş bu yağ tulumunu her halükârda hücreye atın!"

Şişko protesto etmeye yeltense de, kendisini derhal aralarına alan iki üniformalı polis memuru onu dışarı sürükledi.

Rath şişkonun dışarıda bile hâlâ, "Bu yaptığınıza pişman olacaksınız," diye tepindiğini duydu. "Ben İçişleri Bakanı'nın ahbabıyım! Bu bir skandal!"

Rath adamın arkasından, "Çok haklısınız," diye seslendi.

O akşam ele geçirdikleri ve sözde ünlü tanıdıkları olan ilk şahıs o değildi. Hükümetle veya ona benzer başka önemli çevrelerle hangilerinin gerçekten ilişkisi olduğunu, en geç ertesi hafta, protestolar Emniyet Müdürü'ne ulaştığında anlayacaklardı. Fakat Rath fazla bir protesto olmasını da beklemiyordu. Gerçekten etkili insanlar tanıyor olsalar bile, yasadışı ve ne idüğü belirsiz gece kulüplerinde ne aradıklarını açıklamak yerine, Alex'te geçirecekleri bir geceye sonunda çoğu razı olacaktı.

Müşterilerle çalışanların paketlenip yola çıkarılmaya hazırlanması yarım saat bile almadı. Rath, Motzstrasse'den Alex'e doğru yola çıkan kamyonlara baktı. Yeşil Opel hâlâ yol kenarında park etmiş duruyordu. Arka pencereden, transvestinin Johnny dediği adam bakıyordu. Kimliğine bakılırsa, hiçbir özelliği olmayan gerçek adı Wilfried Johnen'di. Rath, aradan geçen yarım saatte adamın suratı-

nın daha da solduğu hissine kapıldı. Hiç şaşmadı. Johnny, o renkli kalabalıkla beraber, her an işverenlerinin de önünden geçmesinden korkmuş olmalıydı. Öyle olsaydı, onun polis arabasında oturmasını hiç de iyi karşılamazlardı. Fakat herhalde Johnny'nin şansı vardı. Kulübün resmi sorumlularının çoğu Alex'e götürülmeyi Kleiststrasse'de bekliyordu.

Stefan Jänicke ise, yüzünde ancak bir Doğu Prusyalı'dan beklenebilecek donuk bir ifadeyle arabanın arka koltuğunda oturuyordu. Suratı en ufak bir duyguya bile geçit vermiyordu. Rath, bu acemının son yarım saat içinde kapıyı bekleyen gorille tek kelime bile konuşmadığından emindi. Bunu, Rath'ın Köln'de birlikte görev yaptığı Doğu Vestfalyalılar bile beceremezdi. Jänicke, tam bu işin adamıydı. Hiç kimse bu tür bir gangsterin moralini tek kelime bile etmeyen bir polis kadar bozamazdı. Bu sayede Wilfried Johnny Johnen daha Emniyet Müdürlüğü'ne varmadan yumuşayacaktı.

Wolter kol saatini gösterip, beş parmağını havaya kaldırdı; Jänicke başıyla anladığını işaret etti. Rath, Amca'nın peşinden, önünde yalnız bir toplum polisinin nöbet tuttuğu *Pille*'nin karmaşık tünellerine girdi. Diğer taraftan, polis kimliklerini kaldırarak çıktılar ama avlu boştu. İki toplum polisi, Kleiststrasse'de motoru çoktan çalıştırılmış bir kamyonun henüz açık olan yükleme rampasını kapatmaya çalışıyordu. İki kriminal polis selam verip, yaklaştı. Rath kamyonun arkasına kısaca göz attıysa da, pek bir şey göremedi.

"Sen ne kadar tatlı bir şeysin öyle," dedi bir kadın sesi. "Belki bugün ikimiz birlikte bir şeyler yapabiliriz!"

Birkaç başka kadın bu sözleri komik bulsa da, kıkırdamaları hiddetli bir erkek sesi kesti: "Kapatın çenenizi!" Rath bu sesin sahibinin araçtaki bir polis mi, yoksa pezevenklerden biri mi olduğunu çıkaramadı. Wolter iki toplum polisiyle bir süre laflarken, o da kenara çekilip bir sigara yaktı. Bu baskın bugünkü son baskındı. O gece toplam dokuz yasadışı gece kulübünü basmışlar, operasyonların çoğuna kendisi de katılmış, dakikası dakikasına hesaplanan bir plana uygun şekilde aceleyle bir baskından diğerine koşmuştu. Artık operasyonun sonuna gelmişlerdi. Rath sigarasının dumanını, sanki oksijenmiş gibi derin bir nefesle içine çekti.

Bruno, son kamyonun rampasını da kapattıktan sonra geride nöbetçi kalan memurun yanındaydı. Araç homurdanarak hareket ettikten sonra Amca toplum polisine bir şey daha söyleyip Rath'ın yanına geldi. Yolda cebinden sigara paketini çıkardı.

Elinde sigarayla Rath'ın yanında durduğunda, "Hak ettik, değil mi?" dedi.

"Tanrı'nın on birinci emri: Amirine karşı çıkma."

"Operasyonun bitmesinden memnun musun?"

Rath başını salladı.

"Yorgun görünüyorsun." Wolter ona baktı. "Dün gece az mı uyudun?"

Gözlerinin altındaki morluklar Rath'ı ele veriyordu. Saklamak mümkün değildi. Omuz silkti. "Ne de olsa, her gün böyle bir operasyon olmuyor."

"Haklısın. Elimize yüzümüze de bulaştırabilirdik. Fakat artık derin bir nefes alabilirsin. Haksız yere bastığımız tek bir lokal bile olmadı. Önceden bir şeyler sezen de... Moruk Lanke'yi sikişirken de enselemedik. Bundan iyisi can sağlığı."

E Dairesi'nin müdürünü bir fahişeyle iş üstünde hayal eden Rath sırıttı. Bruno haklıydı. Hemen hemen hiç hata olmamıştı. Olsa olsa bir avuç dolusu gece kuşu kaçmayı başarmıştı. Buna karşılık birkaç ağır oğlan ağlarına takılmıştı. Suç kanıtları da bulmuşlardı. Hatta bazı lokalleri işletenler titizlikle muhasebe defteri tutmuştu. Yine de Rath bu yaptıklarına hâlâ bir anlam veremiyordu. Suçluların devam ettiği meyhaneleri basmanın, uyuşturucu saklanan zulaları veya silah depolarını ortaya çıkarmanın anlamı vardı. Ama gece kulüpleri? İnsanlar eğlenmek istiyorsa, buna neden karışıyorlardı ki?

Wolter omzunu sıvazladı. "Bu kadar düşünceli olma, oğlum! Bu akşam bastığımız yerlerden birinde hatalı olsak da, kafanı koparacak değildim. Operasyonu beraber planladık. Bir hata olsa okkanın altına benim bu kalın kafam giderdi. Bu kafayı da Lanke istediği kadar çekiştirebilir, bayağı dayanıklıdır."

"Zaten her şey yolunda gitti."

"Evet. Bir de bugün Alex'e gönderdiğimiz, İçişleri Bakanı'nın, Başbakan'ın ve Çin İmparatoru'nun yaklaşık üç düzine ahbabı şi-

kayetçi olmazsa, bir sıkıntımız olmaz." Wolter saatine baktı. "İki saat sonra işimiz biter. O kadar dayanabilecek misin?"

"Bir maşrapa sert kahve ve birkaç sigarayla, bu heriflerin arasındaki en çetin cevizlerin bile öbür güne kadar canını çıkarırım!"

"Aman, abartmayalım. En geç saat üçte paydos ederiz. İstersen, seni evine götürebilirim. Bugün sadece biraz düzen sağlayalım. Zaten asıl iş bizi yarın bekliyor. O zamana kadar uykunu al. Uzun bir gün olacak."

"Stephan buna bozulacak."

"Neden?"

"Futbol maçı izleyeceği pazar günü berbat olacak da, ondan. Yarın Plumpe'de Hertha oynamıyor mu?"

"Stephan demişken... Ona da bir bakalım. Endişelenmesin..."

Sigaralarını kaldırıma atıp, nöbetçinin yanından geçerek tekrar kilere indiler.

Rath'ın el feneri labirentte yollarını aydınlatmaya başladığında Wolter laf arasında, "Geçenlerde Lanke seni sordu," dedi.

"Yaa?"

"Hatta beni evden telefonla aradı. Bu şerefe ilk defa nail oldum. Senin iyi çalışıp çalışmadığını sordu. O kadar babacandı ki, korktum."

Belli ki Emniyet Müdürü E Dairesi'nin şefine, senli benli olduğu arkadaşının oğlunun nasıl olduğunu sormuştu. Yoksa bu asla Lanke'nin aklına gelmezdi. Rath, Bruno'nun meraklandığını tahmin etti. Acaba bir şey seziyor muydu?

"Ee?" dedi Rath.

"Ne olacak? Ona senin bugüne kadar işi öğretmem gereken en inatçı köy polisi olduğunu söyledim."

"Lanke'nin tam olarak ne bilmek istediğini soruyorum ben."

"Onun ne istediğini kimse asla bilemez. Fakat işin ilginç tarafı, sana mal edeceği herhangi bir hata arıyor gibi bir hali de yoktu. Aksine. Son soruşturmadaki başarımızı kime borçlu olduğumuzu anlattığımda çok sevinir gibi oldu."

"Tabii," diye düşündü Rath, "Lanke yine bir fırsatın kokusunu alıyor." Eğer Zörgiebel ona E'den bir kişiyi A'ya kaydırmayı düşündüğünü ima ettiyse, Lanke bunu ancak o kişinin yerine baş-

ka birini, yani Köpenick Asayiş Şubesi'ndeki oğlunu alabilecekse kabul eder. Acaba Bruno tam da bundan, yani bu defa genç Lanke'yi hakikaten burnunun dibine oturtmalarından mı çekiniyordu? Rath dalgın dalgın önden yürüdü ve yolu aydınlattı.

Sonunda sessizliği bozan Bruno oldu. Durup dururken, "A'ya başvurdun mu?" diye sordu.

"Efendim?" Yoksa düşüncelerini mi okuyordu?

"Roeder arkadaşımızın, kahramanlıklarını kitap biçiminde halka mal etmeyi Gennat'ın pis işlerini yapmayı sürdürmeye tercih etmesinden beri yeni bir kadro açılacağı dedikodusu dolaşıyor."

Rath, "Roeder ayrılıyor mu?" diye sorduğunda gerçekten şaşmıştı. İhtiraslı bir adam olduğu için Kale'de herkes Erwin Roeder'e burun kıvırıyordu. Kriminal komiser olarak yaptığı gerçekten de kahramanca işleri anlattığı birkaç kitap yazmıştı. Ama bu meslektaşlarının ona hayranlık duymasından ziyade bıyık altından gülmesine neden olmuştu. Roeder'in kendisini Sherlock Holmes kitaplarının ucuz baskılarındaki gibi akla gelebilecek en aptalca şekilde tebdil-i kıyafet etmiş olarak tarif etmesi de cabası olmuştu. Demek şimdi, yazarlık faaliyetinin büyük başların hiç de hoşuna gitmemesinden sonuç çıkarmıştı. Veza belki de Zörgiebel ve Weiss onu bir karar vermeye zorlamıştı. Her ne kadar Emniyet Müdürü ve yardımcısı basınla işbirliğine değer veriyor olsalar da, kamuoyunun bir komiseri kendilerinden daha iyi tanımasından daha fazla kızdıkları hiçbir şey yoktu. Hem Roeder'in anti-semit eğilimleri olduğu da söyleniyor ve *Angriff*'te bir türlü ardı arkası kesilmeyen *Isidor* saldırıları nedeniyle Emniyet Müdür Yardımcısı bu tür söylentilere alerjik tepkiler veriyordu.

Bruno sıkıştırmaya devam etti. "Ee, başvurdun mu?"

Rath gönül ferahlığıyla, "Hayır," dedi.

"A için ek işler de yapmaya başlamadın, öyle mi?"

"Bu ne, yahu? Sorguya mı çekiyorsun?" Rath durdu ve el feneriyle Wolter'in suratını aydınlattı. Bir yandan da beyni hummalı şekilde çalışıyordu. Bruno ne biliyor olabilirdi? Acaba Nürnberger Strasse'de kendisini ziyaret ettiği gün gerçekten bir şey görmüş olabilir miydi? Yoksa Elisabeth Behnke ona Kardakov'un geride bıraktığı eşya konusunda bir şeyler mi anlatmıştı? Veya

Böhm böyle bir dedikodu çıkarmış olabilir miydi? Öte yandan, bütün bunlar zaten geçmişte kalmıştı. *Sudaki adam* vakasına artık ihtiyacı kalmamıştı. Cuma gecesi yaşadığı kâbus da, kendi kendine yürüttüğü ve daha başından itibaren ona uğursuzluk getiren soruşturmaya son noktayı koymuştu. Artık yönetmelikleri çiğnediği ve yetkilerini aştığı için devamlı yakalanmaktan korkmasına neden olan gizli kapaklı işler yapmayacaktı. Her ne kadar, tam çözüme çok yaklaştığı bir sırada bu vakayı bırakmak istemese de, bu iş bitmişti.

"Bu bir sorgu olsa, benim değil, senin suratına ışık tutardık," dedi Wolter gözlerini kırpıştırarak. Karanlıkta, üstelik gözleri de ışıktan kamaşmışken kendisini görme ihtimali olmamasına rağmen, Wolter dosdoğru Rath'ın gözlerinin içine bakıyordu.

"Sadece benim A için çalıştığımı nereden çıkardığını anlamak istiyorum. Yaklaşık iki hafta önce, Kale'deki bütün diğer kriminal komiserler gibi bana da bir fotoğraf verildi, hepsi o. Eğer sen bunu ek iş yapmak olarak adlandırıyorsan, bu söylediklerimi itiraf kabul et. Fakat bu konuyu çoktan kapattığımızı sanıyordum!"

"Haklısın," dedi Bruno. "Bu yüzden bir kere gereksiz bir kavga ettik. Bunu tekrarlamaya lüzum yok."

"Hayır, lüzum yok." Rath, ışığı tekrar yere tuttu ve yürümeye devam ettiler. "Cinayet Masası'na geçmeyi istediğimi biliyorsun. Er ya da geç şansımı da deneyeceğim. Ben kartlarımı açık oynuyorum."

O arada Motzstrasse'deki arka avluya varmışlardı. *Pille*'nin girişinde bekleyen mavi üniformalı polislerle vedalaştılar. Sokağa çıkmadan Wolter, avlunun girişinde karanlıkta kalan kemerli kapının altında durdu ve elini Rath'ın omzuna koydu.

"Birbirimizi kandırmayalım," dedi. "Anladığım kadarıyla, *Gece Şahini* operasyonu şimdilik Ahlâk Şubesi'ndeki son ortak operasyonumuz olacak. Şayet Lanke'nin telefonda söylediklerini doğru anladıysam, gelecek hafta misafir oyuncu olarak Cinayet Masası'na gideceksin."

Rath ona baktı ama gölgede kalan gözlerini seçemedi.

"Öyle olsa, bundan çoktan haberim olması gerekirdi," diye onu yatıştırmaya çalıştı. "Bana daha kimse böyle bir bilgi vermedi."

"Bilgi vermek mi? Buna gerek yok ki." Wolter gülerek, kışla hoparlörlerinin çıkardığı gıcırtılı sesi taklit etti: "Üstlerinin sana söylediklerini yapacaksın, anlaşıldı mı?"

"Soruşturmamızın orta yerinde çalıştığım bölümü mü değiştireceğim? Olmaz öyle saçma şey."

"Saçma mı?" Amca omuz silkti. "Haklı olabilirsin. Fakat inan, bugüne kadar Kale'de kimse bundan rahatsız olmadı. Eğer Gennat'ın hemen bugün adama ihtiyacı olursa, onları alır."

Emniyet Müdürlüğü'nün büyük toplantı salonundaki saat yarımı gösterirken, Anhalt Garı'nın bekleme salonundakine benzer bir hareketlilik vardı. Birbirine karışan sayısız ses de, bu izlenimi pekiştiriyordu. Bütün lambalar yanıyor ve salonu, dışarıdaki karanlık geceyi unutturacak kadar parlak bir ışığa boğuyordu. Düzenli şekilde sıraya sokulmuş sekiz masa dışında her şey duvar kenarına itilmişti. Masaların her birinde, biri genellikle sadece Laboratuar Dairesi ya da LD olarak adlandırılan I Dairesi'nden, diğeri de operasyonu yöneten E Dairesi'nden, ikişer kriminal polis oturuyordu. Her masanın önünde birkaç toplum polisinin gözetiminde insanlar uzun kuyruklar halinde sıra bekliyordu. Bunlar, son birkaç saat içinde polisin ziyaret ettiği dokuz yasadışı lokalde eğlenirken yakalananlardı. Boynunda hâlâ garson önlükleri asılı adamlar, şık takım elbiseler içindeki jigoloların, göze batacak kadar pahalı elbiseler giymiş karanlık tipler, görünüşlerine bakılırsa en azından üst düzey memur ya da genel müdür olmaları gereken ciddi adamların yanında duruyordu. G Dairesi'nden kadın polislerin oturduğu iki masanın önünde oluşan kuyruklar daha da renkliydi. Orada gençler yaşlılarla, siyahlar beyazlarla birarada bekliyordu. Bazı kızlar o kadar gençti ki, henüz rüştlerini bile ispatlamamış olabilirlerdi. Kuyruklardan birinde, üzerlerinde geçen iki yüzyılda kullanılmış Prusya üniformaları dışında hiçbir şey bulunmayan hanımlar vardı. Bunlar, *Pegasus* ekibi olmalıydı. Çoğunun üzerinde fazla bir şey yoktu. Alelacele giyinmişler, bazıları üstüne bir erkek paltosu dışında hiçbir şey geçirememişti. Paltoların sahiplerinden izin almadıkları da anlaşılıyordu. Paltosu çalınanlar, değerli giysilerini

daha birkaç saat önce birarada olmaktan zevk aldıkları bir kadının üzerinde gördüğünde kıyamet kopuyordu.

Rath bu itiş kakışı izliyordu. Kale'ye daha yeni varmışlardı. Bruno'yla acemi, Pille'nin faka basan gorili Johnny'yle sorgu odasındaydı henüz. Johnny'nin hemen bugün ifadesini almak istiyorlardı, çünkü adam konuşmaya hazırdı. Rath adamın her şeyi itiraf edeceğinden de emindi. Hele, konuşmazsa arkadaşlarının kaldığı hücreye konulmayacağını öğrendikten sonra. Orada görülmemesi, ondan daha da fazla kuşkulanılmasına neden olurdu.

Hücreler yavaş doluyordu. Ele geçirdikleri şahısların çoğu henüz konferans salonundaydı. Karmakarışık olduğu izlenimi veren uygulama aslında sistematikti. Bekleyenlerden biri kuyruğun en önüne geldiği zaman hep aynı prosedür başlıyordu. Kimlik gösteriyordu, üstü aranıyor, birkaç soru soruluyordu. Sabıkası olmadığını kanıtlayabilen, Laboratuar Dairesi'nin dosyalarında kaydı bulunmayan ve üzerinden uyuşturucu, pornografik resim veya silah gibi yasak şeyler çıkmayanların tekrar kimliklerini alıp, evlerine gitmelerine izin veriliyordu. Tabii, bu kişiler başka bir biçimde kendilerinden kuşku duyulmasına neden olmadılarsa. Pılını pırtısını toplayıp gitmesine izin verilmeyenler koridorda bekleyen üniformalılara teslim ediliyor, önce LD'nin fotoğrafçısına, oradan da Kale'nin nezarethanesine yollanıyordu.

Polis örgütü makine gibi işliyordu. Konferans salonunda, boy göstermek dışında yapabilecekleri pek bir şey kalmamıştı. Bu da onur meselesiydi. Salondaki memurları, hem de hafta sonu, gece mesaisi yapmak zorunda bırakan *Gece Şahini* operasyonunun sorumluluğu onlara aitti.

Rath kuyruklar arasında gelişigüzel dolaşıyordu. Gözlerini dört açıp, ilk izlenimler edinmenin ve yarınki sorgularda nasıl bir yöntem izleyeceğini düşünmenin hiç zararı yoktu. O gün beş yüzden fazla insan toplamışlardı. Bunların tahminen altıda biri kimlik tespitinden sonra geceyi nezarethanede geçirecekti. Nereden baksan seksen-doksan kişi demekti. Hepsinin ifadesinin alınması gerekiyordu.

"Siz de mi buradasınız, genç dostum! Bu ne sürpriz. E, insan dikkat etmezse... Size yemin ederim, bir daha *Pegasus*'a uğramayacağım!"

Rath döndü. Karşısında *Venuskeller*'deki filmci Oppenberg duruyordu. Ona kokain veren adamla karşılaşmanın sırası mıydı şimdi? Baskın bile keyfini kaçıramamıştı Oppenberg'in. Kim bilir, belki de alışıktı.

Oppenberg samimiyeti ilerletti. "Hiç endişelenmeyin," diye fısıldadı. "Aynasızlar bizi tekrar salacaktır. Önemli olan cebinizden kar değil, kimlik çıkması."

Rath'ın cevap vermesine fırsat bırakmıyordu. Herif ilk karşılaşmalarındaki kadar gevezeydi.

"Sizi nerede enselediler? Yine *Venuskeller*'e mi gitmiştiniz? Geçen gün o kadar çabuk ortadan kayboldunuz ki, Vivian sizi çok merak etti. Aman, neyse! Buna rağmen eğlendik!"

Bir yandan etrafına bakarken, diğer yandan da Rath'ı hafifçe yumrukladı. Herhalde meleğini arıyordu. Oysa Vivian görünürde yoktu. Belki de toplum polislerinin elinden kurtulmuştu. Bunu becerebileceğinden Rath hiç kuşku duymuyordu.

Olanları fark eden üniformalı polislerden biri etraftakileri ite kaka kendine yol açtı ve elindeki plastik copla Oppenberg'in omzuna sertçe vurarak, "Kes sesini, arkadaş," dedi. "Haydi, Komiser Bey'i rahat bırak!"

Film yapımcısı hayretle önce toplum polisine, sonra kriminal komisere baktı. Bakışları bir an kesişti. Sonra Rath gözlerini polise çevirdi.

"Tamam, tamam, Memur Bey," dedi polise. "Beyefendi sadece önemli bir konuya dikkatimi çekti."

Rath'ın kendisini daha da huzursuz hissetmesine zaman kalmadan, bir çığlık herkesin dikkatini dağıttı. Bütün kafalar aynı tarafa döndü. Kuyrukta bekleyen iki adam birbirini tanıyıp saldırınca, nöbetçi polislerin araya girmesi gerekmişti. Adamların birbirleriyle ne alıp veremediği anlaşılmıyordu ama ikisinin de suratı kıpkırmızı olmuştu. Bu kargaşayı, çaktırmadan Oppenberg'in yanından savuşmak için kullanan Rath, adamların pezevenk olduğunu düşündü. Polisler iki kavgacı horozu birbirinden ayırıp, dışarı çıkardı. Burada böyle davrananlar, herhangi bir başka soruşturmaya gerek kalmadan, geceyi hücrede geçirmeyi hak ediyordu.

Filmciyle karşılaşmak, mümkün olsa sadece zihninden değil,

bütün hayatından kazıyacağı bir önceki geceyi yine Rath'ın aklına düşürmüştü.

"Bayağı hareketli, değil mi?"

Bruno birdenbire yanıbaşında peydah olmuştu.

Rath başını salladı. "Zörgiebel'in toplantıları gibi can sıkıcı değil."

"Evet, nihayet bu dükkâna da hayat geldi."

"Ee?" diye sordu Rath. "Bizimki ötmeye başladı mı?"

"Başına neler gelebileceğini açıkladığım halde beklediğimden daha inatçı çıktı. Şu anda sarışın onunla. Bakalım hangisi daha uzun susabiliyor."

Bir sonraki tanıdık simayı Rath zamanında keşfetti. Aslında iki kişiydiler: *Kakadu-Bar*'daki vücutları kaslarla kaplı o iki Rus. İstemeden de olsa onu *Café Berlin*'e gönderen ve o sayede de Kardakov'un peşine takanlardı bunlar. Yüzü yaralı olanla izbandut kılıklı arkadaşı LD'de sıra beklerken bile birbirinden ayrılamıyordu anlaşılan. Rath onlarla olsa olsa *Kakadu*'da tekrar karşılaşacağını düşünebilirdi, fakat Kale'de karşılaşacaklarını asla tahmin edemezdi. Tam o anda sıra yüzü yaralı olana geldi. Adam sarı kimliğini masaya bırakınca Rath, *Café Berlin*'deki kokain satıcısından aldığı kimliği hatırladı. Onu da kayıp eşya bürosuna teslim etmenin vakti gelmişti artık.

O akşamı düşününce, merakının nasıl yeniden şahlandığını hissetti. Bu iki Rus o akşam onu çok açık tehdit etmişti. Bir memleketlilerini Alman polisinden koruyan iki bekçi köpeği miydi bunlar? En azından bu ikisinin, Kardakov'a şimdiye kadar konuştuğu bütün herkesten daha yakın olduğunu hissediyordu. Belki de hepsi şu netameli gizli siyasi teşkilatın üyesiydi. Bruno'yla birlikte kadınların sıra beklediği kuyruklardan birine yürürken, yüzünü mümkün olduğu kadar Ruslara doğru çevirmemeye çalıştı. Herkesin ortasında kendisini tanımalarına gerek yoktu. Wolter G Dairesi'nden bir komiserle konuşurken kendisi de arada bir gözucuyla onlara doğru bakıyordu ama kısa sürede o kadar uğraşmasına gerek olmadığını fark etti. Çünkü iki Rus da, onu fark etmemiş olsalar beceremeyecekleri kadar dikkat çekecek şekilde, başka taraflara bakıyordu. "Bu daha da iyi," diye düşündü Rath, "onlar da bir daha seninle karşılaşmaya çok hevesli değil."

Ahlâk Şubesi'nden bir meslektaşı yüzü yaralı adamın bütün ceplerini karıştırır ve tepeden tırnağa ararken, LD görevlisi adamın pasaportunu ayrıntılı şekilde inceledi, kimliğini önündeki listeye kaydetti ve bir sabıkalı albümünün sayfalarını çevirmeye başladı. Adamın üzerini arayan memur işini bitirdi ve kafasını iki yana salladı. Adam temizdi. Ancak LD görevlisi dosyada bir şeyler bulmuşa benziyordu. Uzun notlar aldı. Rus'un evine gitmesine de izin çıkmadı; onu hücreye götürdüler. Arkadaşının başına da aynısı geldi. Kaderlerini durgun bir soğukkanlılıkla kabullendiler. İçerde bir gece geçirmek ikisini de ürkütmüyordu besbelli.

Rath ve Wolter o masaya vardığında Ruslar çoktan hücrenin yolunu tutmuştu. Amca, Ahlâk Şubesi memuruyla senli benliydi; Rath ise memuru sadece şahsen tanıyordu. Wolter adamla konuşurken, Rath da çaktırmadan LD görevlisinin omzunun üzerinden listeye baktı. Allah kahretsin! İki ismi de okumak kolay değildi. Rath, *Nikita I. Fallin* diye okudu. Bu yüzü yaralı olan olmalıydı. Onun altında da, Rath'ın *Vitali P. Zelenski* veya *Gelenski* diye okuduğu bir isim vardı. İkisi de, Winterfeldplatz yakınlarındaki *Bar Noir* adlı ufak lokalde yakayı ele vermişti. O baskın, *Pille*'dekiyle eş zamanlı gerçekleştirilmişti. Rath ne notlar bölümüne yazılanları ne de adresleri okuyabildi. "Önemli değil," diye düşündü ve gözlerini listeden ayırdı. Bruno ona bakmaya başlamıştı. Herhalde arkadaşının bu kadar meraklı olmasına şaşıyordu.

Rath bir defa daha konferans salonundaki kargaşaya baktı. Bir Kardakov'u kuyrukların birinde görmesi eksik kalmıştı. Artık her şeyin mümkün olduğuna karar kılmıştı. Kader bazen acaip ironik oluyordu. Fakat kayıp Rus'u değilse de, iyi tanıdığı ellerini ardında kavuşturmuş, sakin sakin kuyrukların arasında dolaşan başka birini gördü. Üzerindeki takım elbisesi yüzünden, iyi giyimli gece kuşlarından ayırt etmek pek de mümkün değildi. Rath'ın dikkatini çeken, tilkiyi andıran ve dikkatle etrafı inceleyen suratı ile ona *kambur Lanke* ünvanını kazandıran öne eğik yürüyüşü oldu. E Dairesi'nin şefi, Asayiş Şubesi Müdürü Werner Lanke'nin bu resmi geçidi bizzat görmek için hafta sonu eğlencesinden feragat ettiğine kuşku yoktu.

Rath, Wolter'i dürterek, üstü kapalı, şefi işaret etti. "Lanke'yi o

sikiş lokallerinden birinde ele geçirmemiş olmamıza artık ben de şaşmıyorum," diye fısıldadı. "Haberi varmış anlaşılan."

"Hm, demek ben ağzımdan kaçırmışım. Şef adamı evinden ararsa, böyle şeyler olabiliyor."

Lanke onları keşfettiğinde yüzüne bir gülümseme yerleşti ve Ahlâk Şubesi'ndeki iki komiserinin yanına gelmek için attığı voltaya son verdi. Rath rahatsızdı. Bu adamın gülümsediğini görmek onu rahatsız ediyordu. Ondan fırça yemekten bile daha büyük bir rahatsızlık veriyordu neredeyse.

Asayiş Şube Müdürü Werner Lanke'nin gerçekten de keyfi yerindeydi.

"E, beyler" diyerek kısa bir Prusya selamı verdi. "Harika gidiyor! Tıpkı eski günlerdeki gibi!"

"Evet, Müdür Bey." Wolter ne yapması gerektiğini biliyordu. Hemen rapor verdi. "*Gece Şahini* operasyonu başarıyla tamamlandı."

"Bir sürü sürtük toplamışsınız. LD'den Kronberg'in az önce söylediğine göre, aralarında bir-iki de büyük balık varmış. Anlaşılan bastığınız lokaller tam birer suçlu yuvasıymış."

"Bakış açısına bağlı Müdür Bey, aralarında hiçbir sabıkası olmayan birçok vatandaş da var. Biz bu operasyonla her şeyden önce yasadışı lokaller furyasına şimdilik bir darbe vurduğumuzu umuyoruz. Bu akşam yüzünden bu beylerin bazıları canlarını yakacak mali yüklerle karşılaşacak."

"Doğrusu da o! Günaha göz açtırmamak gerek!"

En alçak rütbeli memur olarak o ana kadar usluca susan Rath, Asayiş Şube Müdürü aniden kendisine dönüp, üstüne üstlük bir de samimi şekilde kendisine fısıldamaya başlayınca korktu.

"Ee, genç dostum! Bize alıştınız, demek." *Genç dostum* mu? Lanke şimdiye kadar ona hiç böyle hitap etmemişti. Bu kambur şimdiye kadar herhalde hiç kimseye böyle hitap etmemişti. Şube Müdürü elini omzuna koyup, onu bir kenara çekince Rath kısaca kafasını salladı ve yüzüne rahatsız bir gülücük yayıldı. "İnanın, bu işteki payınız fark edilmemiş değil!"

Alexanderstrasse'ye açılan ve salondaki hareketlilikten bir miktar uzak bir pencerenin önünde durmuşlardı. Şefinin alışılmadık samimiyeti Rath'ın kanını donduruyordu.

"Daha yukarısının da dikkatini çektiniz," dedi Lanke. Bunu söylerken gözleriyle yukarıyı nasıl işaret ettiğini gören biri, Werner Lanke'den *daha yukarıda* ancak Tanrı'nın olduğunu sanabilirdi. "Biliyorum, aramıza katılalı daha çok uzun zaman olmadı," diye devam etti sözlerine. "Fakat başka bir dairede, size belki de daha büyük sorumluluk gerektiren bir görev verilse, ne dersiniz?"

"Anlayamadım, Müdür Bey..."

"Önümüzdeki hafta Cinayet Masası'nda çalışacaksınız," dedi Lanke. "Belki biliyorsunuzdur, E Dairesi de zaman zaman bazı kriminal polisleri Cinayet Masası'nın hizmetine verir. Dört haftalık dönüşümlerle." İşaret parmağıyla havada daireler çizdi. "Rotasyon. Anlıyor musunuz?"

Rath gayretle kafasını salladı.

"Fakat bu defa iş her zamankinden biraz farklı." Lanke, az sonra cebinden hediye çıkaracak bir amca gibi konuşuyordu. "Emniyet Müdürü, sorumluluk da üstlenebilecek bir memur tavsiye edip edemeyeceğimi sordu. Şu günlerde A Dairesi'nde bayağı personel sıkıntısı yaşanıyor. Deneyimli birini arıyorlar. Belki sürekli de olabilir."

Rath bunun arkasının nasıl geleceğini tahmin ediyordu. Gerçekten de kambur Lanke, Engelbert Rath'ın çoktan ayarladığı transferi ona kendi fikri gibi pazarlıyordu.

"Tabii, aklıma hemen siz geldiniz," diye devam etti Lanke. "Siz ve yetenekleriniz. Bruno Wolter'in sizi çok beğendiğini bilmeniz lazım. Ama ona Komiser Rath gibileri tutmanın çok zor olduğunu, bu tür insanlara başka dairelerde ihtiyaç duyulduğunu söyledim bile."

"Cinayet Masası'nın bir operasyonuna dahil olmamı gerçekten ayarlayabilir misiniz?"

Lanke başını salladı. "Kale'de sözüm geçer," dedi. "Umarım, A Dairesi'nde bir operasyona dahil olmanın nasıl bir onur olduğunun bilincindesinizdir. Gennat sadece en iyi polisleri kabul eder!"

"İyi ama ben daha sizin şubenize yeni alışmıştım, Müdür Bey, şimdi sizi ve Başkomiser Wolter'i ortada bırakamam ki." Rath, kambur Lanke'yi biraz kızdırmak için yakaladığı fırsatı zevkle kul-

lanıyordu. "Biliyorsunuz, daha yapacak çok işimiz var. *Gece Şahini* operasyonu daha bugün başladı. Şimdi sorgular bizi bekliyor. Sonra bütün bunların değerlendirilmesi ve savcılık için hazırlanması lazım."

"E Dairesi'nde bu işleri yapacak yeterli personelimiz var. Wolter'i de hiç merak etmeyin. O anlayış gösterir."

Rath hâlâ kararsız rolü oynuyordu. "Belki karar vermek için bir gün daha beklesem iyi olur. *Gece Şahini* operasyonu tamamlandıktan sonra bu konuyu bir kere daha konu..."

"Korkarım, ne dediğimi tam anlayamadınız." Lanke, adeta bir şalter indirilmiş gibi süratle Rath'ın alışık olduğu ses tonuna geri dönmüştü. "Sevgili Komiser, ben sizin amirinizim ve eğer ben A Dairesi'ne verebileceğim en iyi adamımın siz olduğunu söylüyorsam, öyledir. Pazartesi sabahı saat tam sekizde Şube Müdürü Gennat'ın emrinde olun, anladınız mı?"

"Emredersiniz, Müdür Bey." Rath sırıtmamak için kendini zor tutuyordu ve suratına, emirlere harfiyen uyarak hayal kırıklığının üzerini örten tipik bir Prusya memuru ifadesi yerleştirmişti.

Bu Lanke'nin hoşuna gitti. O da gülümsedi. "Görüyor musunuz?" dedi ve Rath'ın omzuna vurdu. "Demek birbirimizi anlıyoruz. Ha, ayrıca..." Ahlâk Masasının şefi son bir defa Rath'a doğru eğildi. Yine fısıldamaya başlamıştı. "... bana teşekkür etmeyin. Sessizce sevinin. Yarın benim bölümümdeki son iş gününüz. Sizi bir daha E Dairesi'nde görmek istemiyorum, dostum."

Masaya geri döndüğünde meslektaşları merakla ona bakıyordu. Lanke yeterince uzaklaştığında Bruno merakını daha fazla gemleyemedi.

Yine öne eğilmiş şekilde çoktan çıkış kapısına yönelen Lanke'yi kafasıyla işaret ederek, "Ee?" diye sordu. "Ne zaman?"

"Ne?" Rath meslektaşına anlamadan baktı. Şimdi bu da ne demek oluyordu?

"E, ne zaman evleniyorsunuz?" diye sordu Amca büyük bir ciddiyetle. Sonra kendini tutamayıp, kahkahayı bastı. Diğer iki memur da kahkahaya katıldı.

19

Gece yine kısa oldu. Saat üç buçuğa gelirken yatağa serildi, saat yedi buçukta evin içinde kopan korkunç bir gürültüyle uyandı. Elisabeth Behnke sesini yükseltmişti. Yoksa Weinert, eve getirdiği bir kadını zamanında çıkarmayı mı unutmuştu? Fakat Behnke'nin küplere binmesi için bu kadarına bile lüzum yoktu. Son zamanlarda ev sahibesi günden güne keyifsizleşmişti. Ufacık şeylerden patlayıveriyordu.

Kale'ye saat ondan önce gitmesine gerek olmadığından, yarım saat için bile olsa tekrar uyumaya çalıştı. Nafile. Tam dalar gibi olduğunda tekrar bağırış çağırış başladı. Kaderine teslim olup kalktı. Bir önceki günden daha iyi görünmediğini kavraması için aynaya tek bir kere göz atması yetti. Gözlerinin altındaki halkalar olduğu gibi duruyordu. Fakat en azından bugün kendini daha iyi *hissediyordu.* Daha dün onu kovalayan ruhlar bugün kaybolmuştu. Bir önceki günü daha net hatırlamaya başladıkça keyfi de yerine gelmeye başladı. *Pazartesi sabahı Şube Müdürü Gennat'ın emrinde olun!* Lanke'den aldığı ve zevkle uyacağı ilk talimattı bu.

Tabii, Bruno onu eve götürürken bu konuyu da konuşmuşlardı. Lanke'nin talimatını duyunca Amca sadece başını sallamakla yetinmişti. *Ben sana dememiş miydim*, demeye getiriyordu. Siyah Ford Nürnberger Strasse'de durduğunda Rath bir süre daha oturmaya devam etmişti. Araba kapısındaki vedalaşma ona sanki bütün E Dairesi'yle bir vedalaşma gibi gelmişti. A Dairesi'nde benzerini bulamayacağı bir iş arkadaşına veda ediyordu.

"Eğer A Dairesi'ndeki hıyarlar fazla sinirine dokunursa, beni ziyarete gel," diye ardından seslenmişti Bruno. Ardından da Ford, Nürnberger Strasse'de yola devam etmişti.

Gökyüzü o kadar güzel ve masmaviydi ki, Rath keyfi kaçmış bir Elisabeth Behnke'nin bu sabahın da tadını kaçırmasını istemiyordu. Potsdamer Platz'taki *Josty*'de kahvaltı etmek için en uygun havaydı. Sabahları güneş Leipziger Strasse'den gelir, tam kahvenin terasına vururdu.

Fakat Elisabeth Behnke'yle ne kadar çabalarsa çabalasın, nere-

deyse kadının üzerine kapaklanacaktı. İyi ama ev sahibesi sabahın köründe kiracılarının banyosunda ne arıyordu?

Banyo sobasının önüne diz çökmüş elindeki demir çubukla külleri karıştırıyordu. Rath'a öfkeyle baktı.

"Nasıl?" diye sordu. "Sayın Komiser iyi uyudular mı?"

Rath kadının ses tonunu duymazdan geldi. "Hem de nasıl, teşekkür ederim, çok iyi uyudum," diye cevap verdiğinde, bu abartılı samimiyetin kadını daha da kışkırtacağını da iyi biliyordu. "Fakat bir gürültüye uyandım."

Kadın demir çubuğu küllerin ortasına fırlatıp kalkınca sobadan bir kül bulutu yükseldi.

"Acaba bu beyefendi de banyo yapmak isterler de, soba temiz olmadığı için şikâyet etmeyi düşünürler mi?"

Demek sabah sabah bundan kavga çıkmıştı. Rath kavgayı Weinert'in çıkardığını da sanmıyordu.

"Bak Elisabeth..."

"Başlatma şimdi Elisabeth'inden!" Gerçekten öfkeliydi. "Bu rezaletin ne olduğunu bana açıklayabilir misin?"

Kadının ne kastettiğini hâlâ anlamamıştı. Behnke tekrar sobanın önüne çöktü, elindeki çubukla öfkeyle külleri karıştırarak, uzun ve kısmen yanmış bir bez parçası çıkardı. Rath korkuyla irkildi. Bu takım elbisesinden arta kalan son parçaydı!

"Banyo sobasına neden yer bezi attığını açıklayabilir misin? Sakın, ben değildim deme! Bu bok yüzünden Weinert bu sabah sobayı yakamadı, çok kızdı ve yıkanmadan gazeteye gitti. Ama böyle şeyler senin umurunda bile değil! Böyle şeyler ikinizin de umurunda değil. Nasılsa bütün pis işlere bakan Behnke var!"

"Üzgünüm." Gerçekten de üzgündü. Sanki dün sobaya neden doğru dürüst bakmamıştı ki? "Bırak, ben temizleyeyim."

Elini uzatıp bezi almak istedi. Kadın birden hıçkırmaya başladı. Kurumdan simsiyah olmuş elleriyle yüzünü kapattı. Takım elbiseden artakalan parça yere düştü. Rath, kadının onun önünde ağlamaktan utandığını fark etti. Onu kollarına alıp sakinleştirmek isterdi aslında ama bu da o durumda yapabileceği en büyük hata olurdu. Elinden hiçbir şey gelmeden kadının yanıbaşında dikildi.

"Tamam Elisabeth. Düşüncesizce davrandım. O eski yer bezini atmam gerekiyordu ve..."

Behnke ayağa kalktı. Ağlamaktan şişmiş ve simsiyah olmuş gözleriyle ona baktı.

"Neden götlük yapmayı bile beceremiyorsun," dedi ve kapıdan çıkıp kayboldu.

Rath banyo sobasının önündeki pisliğe bakıp içini çekti. Sonra temizlemeye koyuldu.

Kale'ye her zamankinden erken gitti. Ofiste daha kimse yoktu. Zamanını, listeleri sakin kafayla inceleyerek geçirdi. Sadece onların gevezelikleri sayesinde *Gece Şahini* operasyonunu hazırlayabildikleri bazı kadınlar hakikaten tekrar ağlarına takılmıştı. Mesela Çığlık Sylvie'yi *Bar Noir*'da, Kızıl Sophie'yi de *Blauer Holunder*'de yakalamışlardı. Anlaşılan bu hanımlar polisin kendilerini salmasının üzerinden daha sadece bir hafta geçtikten sonra kendilerini o kadar güvende hissetmişti ki, yeniden işbaşı yapmışlardı. Rath onların pornagrafik fotoğraflar için oturur halde, daha doğrusu yatarak modellik yapmaya bile başladıklarına kalıbını basabilirdi. Bunu sadece Johann König'in atölyesinde yapıyor olamazlardı, çünkü o henüz Moabit'te tutukluydu.

Çığlık Sylvie, Rath'ı tanıdığında önce tükürmüştü. *Bar Noir*'da yakalanan ekibin sorgusunu Rath üstlenmişti. Tabii, Sylvia Walkowski'yle tekrar görüşmeye büyük değer biçtiğinden değil. O listede, isimlerini dün akşam ilk defa gördüğünde merakını uyandıran iki kişi daha vardı.

Nikita İvanoviç Fallin ve Vitali Pyotreviç Zelenski. Tam adları buydu. LD'nin bu kişilerin yanına eklediği notlar daha açıklayıcıydı. Listedeki ilk isim, Fallin, yani yüzünde yara izi olan kişi, bir kere de Şubat 1926'da adam yaralama suçundan polisin dikkatini çekmişti. Bir alt satırda Zelenski'nin isminin yanına memurun sadece *yukarıdaki gibi* yazması yetmişti. Demek bu ikisi o zaman da yapışık kardeş gibiydi ve arada bir kaba kuvvet kullanmaktan çekinmiyordu.

Bir stenograf ve bir sorgu odası ayarlayıp, müşterilerini listedeki kayıt sırasına göre yanına getirtmeye başladı. Ruslara duyduğu

özel ilgiyi kimsenin fark etmemesi şarttı. Listede sıra nihayet bu iki adama gelene kadar, küçük ya da büyük suçlar işlemiş veya az ya da çok aile babası olan adamların geçit törenine katlanması ve Çığlık Sylvie'nin kendisine tükürmesine tahammül etmesi gerekmişti.

Nihayet sıra onlara gelmişti.

Fakat nezarethanedeki memuru arayıp, ilk Rus'u sorguya göndermesini söylediğinde bir sürprizle karşılaştı. Baştan, yanlış işittiğini sandı.

"*Artık burada değiller* de ne demek?"

Elindeki ahizeye neredeyse avazı çıktığı kadar bağırıyordu ama bu karşısındaki gardiyanın sükûnetini bozmuyordu. Adam önündeki dosyaları karıştırırken Rath kâğıt hışırtıları işitti.

"Nikita İvanoviç Fallin bu sabah salınmış," dedi gardiyan. "Bir başka Rus'la birlikte..." Tekrar hışırtılar geldi. Vitali Pyotreviç Zelenski."

"O da mı?" Rath şimdi gerçekten avazı çıktığı kadar bağırıyordu. "Allah kahretsin! Kim karar vermiş buna?

"Emniyet Müdürü."

"Bana herhalde Dörr... Herr Zörgiebel'in bizzat sizin oraya gelip tutukluları serbest bıraktığını söylemeyeceksiniz."

"Tabii ki, öyle olmadı. Bu karar için imzası ve mührü yeterli."

"Peki, tutukluların salıverilebileceğine dair yazıyı size kim getirdi?"

"Kâğıtlar bu sabah gelen yazıların arasındaydı. Bu tür durumlarda hep olduğu gibi."

"Nasıl yani?"

"Özel muamele. Anlaşılan siz aramıza katılalı uzun zaman olmamış."

"Benim tek bildiğim, iki önemli tanığın ortadan kaybolduğu!" Rath tekrar sesini yükseltti. *Hiçbir şeyi umursamayan şu aptal Prusyalılar!*

"Haydi, sinirlenmeyin. Adresleri elinizde. Tanıkları evlerinde de bulabilirsiniz. Arkadaşlarınız genellikle öyle yapar."

Rath memura hakaret suçu işlemeden ahizeyi telefona çarpmayı tercih etti.

Öfkeyle soluyarak sorgu odasından dışarı fırladı. Amca, frakı

ve silindir şapkası polis nezarethanesinde geçirdiği gece boyunca epey hırpalanmış gibi görünen bir adamla sohbet ediyordu. Rath kapıdan içeri dalıp, soluğu Wolter'in masasının önünde alınca, ikisi de hayretle ona baktı.

"Kısa bir ara verebilir misin?" diye sordu Rath.

Wolter koridorda bekleyen polise fraklı adama göz kulak olmasını tembihledikten sonra Rath'la dışarı çıktı. Amca Rath'ı ışıklı avluya açılan bir aralığa sürükledi.

Yalnız kaldıklarında, öfkeyle, "Aklını mı kaybettin?" diye fısıldadı. "Öyle durup dururken ofisime dalıp, sorguyu bölemezsin."

"Orası hâlâ ikimizin de ofisi."

"Bırak şimdi bu ukalalıkları! Umarım söyleyeceklerin önemlidir."

"Özür dilerim. Fakat bu binada olup bitenlere de akıl sır ermiyor!"

"Önce sakinleş!"

Rath olanları anlattı.

"Özel muamele mi diyorsun?" Wolter güldü. "O zaman şansına küs!"

Rath anlamadı.

"Anlaşılan, biri üç-beş kuruşa kendine çalışan birini kurtarmış. Herhalde o iki adam bir başka polis arkadaşımızın muhbirleriymiş. Bu alışılageldik bir durum. Muhbirlerimizin hapsi boylamasını istemeyiz. Orada bize pek bir faydaları olmaz. O nedenle, biri onların tekrar serbest kalmasını sağlamış."

"İyi ama kim?"

Wolter omuz silkti. "Kim bilir? Belki siyasi polistir, belki kriminal polis. Herkes olabilir."

"İyi ama herhalde bunun kim olduğunu arayıp bulmak mümkündür. Eğer benim içeri tıktığım bu tipleri salıveren salağı yakalarsam, vay haline!"

Wolter başını iki yana salladı. "Arayıp bulmak mı? İşte o zaman kafanı kayaya çarparsın. İş muhbirlere gelince polisler ellerindeki kartları açık etmeyi hiç sevmez. Bu durumda genellikle Emniyet Müdürü'ne gizli ibareli bir yazı yazmak yeter. İşten kovulma yazısını o yazar ve mesele kapanır."

"Zörgiebel bugün çalışmıyor bile."

"Emniyet Müdürü her an çalışır, bunu iyi belle. Hafta sonları bile acil yazılar konutuna götürülür, o da kahvaltı ederken onları imzalar."

"Bizim akşamları güç bela yakaladıklarımızı Emniyet Müdürü sabah kahvaltısında serbest mi bırakıyor?"

"Bana bak, abartma. Suçlu birileri serbest bırakılmamış. Yanlış lokalde bulunan yanlış kişileri bir geceliğine içeri almışız. Tutuklama karan olmadan yirmi dört saatten fazla tutamazdık zaten."

"On saat bile kalmadılar içerde. Dün akşam gitmelerine izin vermememizin de iyi gerekçeleri vardı. İkisi de sabıkalı! İkisi de!"

"Eğer büyük bir işin peşinde olduğuna inanıyorsan, onları evlerinde de bulabilirsin."

"Polis nezarethanesinde de bana aynısını söylediler."

"Gördün mü?"

"Ben hâlâ anlayamıyorum. Meslektaşımız bunları operasyon konusunda neden uyarmamış? Onun yerine şimdi bu acayip numara..." Rath, daha birkaç gün önce *Haus Vaterland*'da kendisinin Krajewski'yi cumartesi akşamı dışarı çıkmaması konusunda uyardığını düşündü.

"Uyarmak mı? O nasıl olacak? Muhbirlere asla güvenemezsin. Sana çalışıyor olmaları bile, ne kadar karaktersiz olduklarını gösterir. Böyle birine bir de gizli bilgiler mi vereceksin? Senin deyiminle bu acayip numarayı yapmak daha iyidir."

Bu söyledikleri Rath'ın aklına yattı. Bruno'ya *Haus Vaterland*'daki buluşmadan, Krajewski'yi uyardığından söz etmemeye karar verdi.

"İnan, bu tipleri arada bir içeri tıkmamızın da hiçbir sakıncası yok. Kayzer Wilhelm'in evinde yaptığımız aramayı hatırlıyor musun? Böyle şeyler bize duyulan saygıyı arttırır. Bu çocuklara arada bir kendilerini çok emin hissetmemeleri gerektiğini hatırlatmak lazım, yoksa çok havaya girerler. Üstelik, muhbirlerin arada bir polisle başı belaya girdiği takdirde, kendi çevrelerinde onlara duyulan güven de artar."

"Ama erkenden serbest bırakılırlarsa artmaz."

"Bundan kimsenin haberi olmaz ki. Hücredeki ahbapları, sorguya götürülüp, iyice sıkıştırıldıklarını düşünür. Hiç beklemedikleri halde serbest kaldıktan sonra da, kendilerine yardımcı olan dost ve

hamilerine borçlu olduklarına inanırlar. Bu iş böyle yürür. Muhbirlerinin yularını hep elinde tutacaksın. Bu tipler çok çabuk küstahlaşır. O zaman da kimin şef olduğunu onlara göstermen gerekir. Onun başının belaya girip girmeyeceğine kimin karar verdiğini belli etmen gerekir."

Az sonra Rath yine sorgu odasında oturmuş, liste üzerinde çalışmaya devam ediyordu. İsim isim. *Bar Noir*'da yakalanan başka kimse erken salıverilmemişti. Teker teker hepsini nezarethaneden sorgu odasına getirtti. Sorgulamalar pek verimli geçmese de, en azından müşterilerinin birkaçını başka bölümlere gönderebilmişti. Küçük balıklardı hepsi. Toparladıkları renkli insan yığını içinde, organize suç dünyasında ipleri elinde tutanlardan kimse yoktu. Rath'ın E Dairesi'nde geçirdiği bu son gün en sıkıcı günlerinden biri oldu. Konstantre olmakta giderek zorlanıyordu. Düşüncelerinin her geçen dakika Ahlâk Şubesi'nden nasıl biraz daha uzaklaştığını hissediyordu.

Kafası daha şimdiden A Dairesi'ndeydi. Daha doğrusu, kafası aslında A Dairesi'ndeki güzel bir yüze takılıydı.

Beklemesi gerekti. Bu sadece sabrının sınırlarını yoklayan bir test değildi. Orada inşaat çitinin önünde durmuş, ikide birde kırmızı tuğladan örülmüş bir dağı andıran Emniyet Müdürlüğü binasına baktığını görenler, ona biraz garip bakıyordu. Rath bunu bir gün önceki aptallığının cezası olarak sineye çekti. Sonunda o uzun bekleyişin ödülünü aldı. Charly geldi. Enerjik adımlarla çitlerin arasından ve karmakarışık inşaatın ortasından yayaları güvenli şekilde Alexanderplatz İstasyonu'na yönlendiren aralığa doğru yürüdü. Bir yandan da mantosunun düğmelerini ilikliyordu. Rath çitteki ufak bir aralığa gizlenerek onun önünden geçmesini bekledi. Kadın Rath'ı fark etmemişti. Onun hızına yetişmesi hiç de kolay olmadı. Çarpıştığı birkaç yaya söylendi. Nihayet Charly'nin etrafından dolaşmayı başarıp, daha bir saat önce istasyonda satın aldığı gül demetini burnunun dibine uzattı.

Kadının yüzünden müthiş bir süratle birbirinden farklı hisleri yansıtan ifadelerin peşpeşe geçtiğini gördüğünde Rath'ın ona

oracıkta sarılası geldi. Önce şaşkınlık, sonra, onun kim olduğunu fark ettiğinde bir çeşit hayal kırıklığı, ardından da, aslında göstermek istemediği için hayal kırıklığıyla mücadele eden bir gülümseme yüzüne vurdu. Charly çok kısa bir an dursa da, hızla yoluna devam etti. Rath peşinden koştu, gülleri salladı ve yüzüne çekici bir, "aslında bütün erkekler birer ufak oğlan çocuğudur" sırıtışı yerleştirerek, nihai zaferi elde etti. Kadının yüzünde gamzeler oluşmaya başladığını gördüğü anda, kazandığını da biliyordu artık. Bıraksalar bütün gücüyle yaşasın diye bağırabilirdi ama kendini tuttu. Charly durdu.

Rath, "Ben de bunun bir maraton koşusuna dönmesinden korkmaya başlamıştım," diyerek, çiçekleri ona uzattı.

"Uykunu aldın mı?" diye sordu Charly. Fakat bunu söylerken gülümsediğinden, Rath'ın içi içine sığmıyordu.

"Neden? Ay sonunda uyurum."

Charly en sonunda çiçekleri alıp, kokladı. "Çok güzeller," dedi. "Kendin mi topladın?"

"Delil odasından taze aldım."

"Ben şimdi ne yapayım bunları? Vazo filan görmüyorum ortalıkta."

"O zaman en iyisi hemen buracıkta yemek."

Kadın güldü.

Ve nihayet Rath onun koluna girdi.

Az sonra Dircksenstrasse'de Weinert'in Buick'inin önündelerdi. Bir gün önce Rath ona telefonda gece kulübü baskınları hakkında bazı özel bilgiler vermeye söz verince, gazeteci de ona kıyak geçmişti. Basın daha bu operasyon hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Weinert fazla tereddüt etmemiş ve arabanın anahtarlarını getirmişti. Tabii doğrudan Kale'ye değil. Bir bira içmek için *Letzter Instanz*'ta buluşmuşlardı. Ardından ikisi de işlerine dönmüştü. Weinert gazetesine, Rath da cebinde arabanın anahtarıyla Emniyet Müdürlüğü'ne. Listedeki son isimleri rüzgâr hızıyla halletmişti.

Şimdi de Buick'in önünde durmuş, anahtarlığı şıngırdatıyor, Charly'nin gözlerinin şaşkınlıkla büyümesinin tadını çıkarıyordu.

"Senin mi bu?" diye sordu Charly.

"Kadınları her etkilemek istediğimde bir araba ayarlarım."

Şoförün yanındaki koltuğun kapısını usta bir şoför gibi açarak binmesine yardım etti.

"Teşekkür ederim, Johann." Charly çenesini öne uzatmıştı. Sesi burnundan konuşuyormuş gibi garip çıkıyordu. "Bugün biraz daha erken paydos edebilirsiniz. Arabayı yıkadıktan sonra lütfen yatak odama gelin."

"Emredersiniz hanımefendi!"

"Genç hanımefendi deyin, lütfen!"

"Genç hanımefendi mi? E, ama bunu ben..."

"Terbiyesizleşmeyin!" Hayal kırıklığı içinde kafasını iki yana salladı. "Cık, cık! Zamane uşakları. Kayzer varken böyle utanmazlıklar olmuyordu!"

Sonuna kadar haklıydı. Şoför bir küstahlık daha yaparak, saygıdeğer hanımefendiyi öptü. Bayağı da uzun öptü. Sonra motoru çalıştırıp, gaz verdi. Önce Moabit'e gittiler. Ne de olsa, çiçeklere su lazımdı. Charly'nin nasıl bir evde oturduğunu merak ettiğini ise söylemedi. Turist güzergâhını tercih etti. Sarayın yanından, Unter den Linden üzerinden, Brandenburg Kapısı'nın altından, Reichstag ve Zafer Anıtı'nı arkada bırakıp, Spree Nehri'ni geçtiler. Arabanın üzerini açmışlardı. Onun yanında oturduğunu, siyah saçlarının suratına dolaştığını gördükçe ve sevinç nidaları attığını işittikçe, Rath'ın içinden de sevinçten arabayı kullanmak değil, uçurmak geliyordu.

Ne yazık ki, Spenerstrasse'ye varmaları on beş dakika bile sürmedi ve Rath arabada beklemek zorunda kaldı.

"Böylesi daha iyi," demişti Charly. "Greta'nın daha senden haberi yok. Zavallıya bu kadar büyük bir sürpriz yapmayalım. Bugünlerde zaten erkekler hakkında sarfettiği hiç iyi bir söz yok."

Kısa bir süre sonra yine arabadaydı. Rath emin değildi ama sanki kadın makyajını tazelemişti. Hem mantosunu da değiştirmişti.

"Ee, şimdi nereye gidiyoruz?"

Rath saatine baktı. "Sekize geliyor. Sanırım güzel bir akşam yemeğinin zamanı gelmiş. İnsanın altında araba olduğunda şehir dışına çıkmak da şart oluyor. Ne de olsa bugün pazar."

Bellevue lokantası Tegeler See'de tam kıyıdaydı. Dışarıda, terasta oturup, güneşin batışını izlediler.

"Yeni takım elbisen güzelmiş," dedi Charly.

Rath omuz silkti. "Öyle mi sence? İş için yeni bir elbiseye ihtiyacım vardı. Yarın başka bir dairede ilk günüm de..."

Kadının suratındaki o ifadeyi görmek için Rath üstüne para bile verirdi.

"Hayır!" dedi Charly.

"Aynen öyle!" Kadının şaşkınlığı hoşuna gidiyordu. "Saat tam sekizde Gennat'ın emrinde olmam söylendi. Bu bir emir. Bizzat Lanke'nin emri."

"Bu zor olacak ama. Devamlı karşılaşacağız."

"Ben bundan daha kötü şeyler de tahayyül edebiliyorum."

"Ne demek istediğimi biliyorsun." İç geçirdi. "İkimizi kimse birarada görmemeli. Resmi olarak birbirimizi pek tanımıyoruz. Birbirimize siz diye hitap etmemiz gerekecek."

"Madem öyle, bir an önce kardeşliğe içelim! Bütün çalışma arkadaşlarımızın önünde tabii."

"Tanrım, Gereon! Kendime o kadar hakim olabilir miyim, emin değilim." Gerçekten de telaşa kapılmışa benziyordu.

"Neyse, bir defa, yarın zaten çalışmıyorsun."

"Şansıma! En azından kendimi bu yeni duruma manen hazırlayabilecek zamanım olacak."

"Geçici bir durum zaten. Böyle bir misafir sanatçılığın ne kadar süreceğini hiç bilmiyorum." Ona her şeyi anlatmak, özellikle de babasının bu değişiklikte oynadığı rolü söylemek istemiyordu.

"Bizlerden biri olduğuna bir kere alışırsam, ondan sonra kalman daha iyi olur." Bir yudum Riesling içti. "Bizim daireye de iyi gelir. A'da o kadar çok geri zekâlı var ki, inanamazsın."

"Belki de tahmin edebiliyorumdur. E'de de geri zekâlılar var." Aklına Lanke geldi. "Herhalde Kale'de her yerde bulunuyor onlar."

"En azından biri artık gidiyor. Çok ihtiraslı yağcının biri."

"Erwin Roeder."

Charly hayranlıkla başını salladı. "İyi bilgi toplamışsın! Artık kantinde daha sık yemek yiyorsun herhalde."

"Roeder'in hikâyesi Aschinger'de de biliniyor."

"Sadece A'dan değil, polis örgütünden de ayrıldığını da biliyorlar mı?"

"O kadroya başvurmayı da düşündüm."

"Olsa iyi olurdu ama anladığım kadarıyla bir şansın yok. Duyduğuma göre, Dörrzwiebel bu kadroya birini bulmuş bile. Herhalde yine ya bir göt yalayıcıdır ya da tanıdıkları olan biri. Söylendiğine göre, Gennat pek de memnun değilmiş."

Bu lâflardan sonra Rath, bu kadroya ne olursa olsun başvurmaya kesin karar vermişti. Charly asla onun bir göt yalayıcı ya da tanıdıkları olan biri olduğunu düşünmemeliydi.

"Gennat'ın sadece en iyileri aldığını sanıyordum."

"Öyle. Ama o da ancak Emniyet Müdürü'nün kendisine sunduğu adaylar arasında bir seçim yapmak zorunda. Roeder izne ayrıldı bile. Acilen personele ihtiyacımız var."

"Zaman zaman, A Dairesi'nin kriminal polisleri Kronos'un çocuklarını yediği gibi yediğini düşünüyorum."

Charly beğeniyle kaşlarını kaldırdı. "Ooo! Genel kültür kuvvetli!"

"Kölnlüler antik tanrıları bilir. Hepimiz eski Romalıyız."

"Şu sırada gerçekten de bir sürü memuru harcıyoruz. Sana daha geçenlerde bahsettiğim *sudaki adam* vakasında, arabanın içindeki cesetle birlikte nasıl kanala uçtuğunu da, ölüm sebebini de, vücudun nerelerine iğne yapıldığını da bütün detaylarıyla biliyoruz..."

"Birden fazla mı iğne yapılmış?"

"Evet, açıkçası adama yavaş yavaş uyuşturucu pompalamışlar. Bu zavallının son saatlerini hemen hemen eksiksiz bilebiliyoruz. Bütün bunları bulmak için inanılmaz çok çalıştık. Yine de, bırak bu zavallı adamın neden ölmesi gerektiğini, adını bile hâlâ bilmiyoruz."

"Zörgiebel hâlâ sizi rahat bırakmıyor mu?"

"Hâlâ arıyor ama bir hafta önceki kadar sık değil. Basın bir vakayı unuttuğunda, Emniyet Müdürü için de o dosya bir süre sonra önemini kaybediyor."

"O zaman rafa kaldırsanıza."

"Böhm de moruğa bunu önerdi zaten. Ona göre, Cinayet Masası'nın uğraşabileceği daha önemli ve aydınlatılmamış ölüm va-

kaları varmış. Fakat Zörrgiebel bunları duymak istemiyor. O yüzden de Böhm'ün şimdilik soruşturmaya devam etmesi ve bizi vakanın çözümüne bir adım bile yaklaştırmayan bilgiler toplaması gerekiyor."

"Herhalde dosya şimdiden iyice kabarmıştır, değil mi?"

"Evet. Yavaş yavaş içinden çıkılmaz bir hal alıyor. Bana sorarsan çoğu da gereksiz bilgiler. Tempelhofer Ufer civarında kaç kişinin ifadesini aldığımızı bir bilsen! Elde sayısız ifade var ama herhangi bir faile işaret eden bir şey yok."

Charly konuştukça öfkeleniyordu. Onun bu hevesini gördükçe, Rath'ın içinden de oracıkta üzerine çullanmak geliyordu. Bunun yerine kahvesinden bir yudum alıp, dinlemeye devam etti.

"En azından, birbirlerinden bağımsız olarak aynı şeyleri gören iki tanığımız var. Üçüncü bir şahsın Möckernstrasse'de, köprüden çok uzak olmayan bir yerde park etmiş krem rengi bir arabaya binmesine yardım eden iki adam görmüşler."

Rath kulak kesildi. "İki *adam* mı?" diye kurcaladı. Bunu neredeyse refleksle sormuştu. Kardakov konusundaki merakı henüz dinmemişti. Kafasından, Sorokin altınlarını ondan aldıktan sonra Aleksey Kardakov ve Svetlana Sorokina'nın birlikte Boris'in cesedini ortadan kaldırdıkları geçiyordu.

"Öyle deniyor: İki adam. Neden?"

"Çünkü, garip şekilde, suçluların nedense her zaman erkek olduğundan hareket ediliyor. Suçlunun kadın da olabileceği düşüncesinden bazen çok çabuk vazgeçiliyor."

Charly bunun üzerinde düşündü. "Haklılık payı var bu düşüncenin," dedi. "Gerçekten de kadınlar hep ayrımcılığa tabi oluyor. Bütün mesleklerde; suçlular arasında bile."

Rath eve döndüğünde Nürnberger Strasse'deki ev karanlığa gömülmüştü. Charly, kendisini Spenerstrasse'ye götürmesi için ısrar etmişti. Geceyi birlikte geçirmeyeceklerdi. Fakat o inmeden, onun evinin önünde uzun zaman arabada oturup, öpüşmüşlerdi. Rath, Greta bir kere camdan bakacak olsa, kendisinin Charly'yle beraber eve gelmesi durumunda göreceğinden çok daha fazlasına şahit ola-

cağına kalıbını basabilirdi. Ama madem Charly'nin ilkeleri vardı, o zaman buna saygı göstermeliydi.

Buick'i tam kapının önüne park ettikten sonra anahtarları kontaktan çıkardı ve arabanın üzerini kapattı. Son birkaç gece o kadar sık fırtına kopmuştu ki, bu gece ne olacağı hiç belli olmazdı. O anda da rahatsız edecek kadar boğucu bir hava vardı.

Evde çıt çıkmıyordu. Yavaşça Weinert'in odasının kapısını tıklattı. Ses gelmedi. Acaba hâlâ gazetede olabilir miydi? Kapıyı ikinci defa tıklattıysa da cevap veren olmadı. Rath kapıyı açtı. Onun yerinde Weinert olsa, o da aynısını yapardı. Koridorun ışığı boş bir yatağa düştü. Gazeteci gerçekten de daha eve gelmemişti. Belki de *onun* geceyi birlikte geçirebileceği bir sevgilisi vardı. O anda yalnız başına yatağında yatan Charly'yi düşününce, Rath içini çekti.

El yordamıyla kapının yanındaki ışık düğmesini aradı. Evde nasılsa kimse olmadığına göre, bacaklarını karanlıkta odanın ortasında duran bir iskemleye filan çarpması için de hiçbir neden yok demekti. Ampülün yaydığı ışıkta, her şeyin yerli yerinde olduğunu gördü. Weinert'in odası her zamanki gibiydi. Kenarda boş yatak, pencerenin önünde yazı masası ve iskemle duruyordu. Weinert'in elbise dolabı da, tıpkı Rath'ın odasındaki gibi, bir canavarı andırıyordu. İki odanın döşenme biçimi arasında en göze çarpan fark, yazı masası ve büyük kitap rafıydı.

Arabanın anahtarlarını nereye koysaydı acaba? Yazı masasının üzeri öyle karışıktı ki, buraya bir şey daha koymak ona uygun görünmedi. O sırada gözü daktiloya ilişti. Anahtarı tuşların üzerine bıraksa nasıl olurdu? Bir gazetecinin bunu görmemesi mümkün değildi. Makinede bir kâğıt takılıydı. Rath yaklaşınca, kâğıdın neredeyse tamamının yazıyla kaplı olduğunu gördü. Sanki Weinert o sabah Behnke'yle kavga ettikten sonra kâğıdı orada unutup çıkmıştı. Gazeteye gittiğinde eksikliğini duymuş olabilir miydi?

Tam anahtarları koymanın daha mantıklı olabileceği bir yer aramak üzere arkasını dönecekti ki, makalenin başlığındaki iki kelime gözüne çarptı.

Kızıl Kale.

Bunun ne olduğunu hatırlaması için aradan bir-iki saniye geçmesi gerekti. Öyle ya, bu, Tümgeneral Seegers'in ona sözünü etti-

ği teşkilattı. *Kızıl Kale.* Gizli komünist teşkilat. Kardakov'un gizli komünist teşkilatı.

Daktilodaki makalenin başlığının tümü, *"Kızıl Kale Ne İstiyor?"* şeklindeydi.

Hayrete kapılan Rath, Weinert'in aklına kendisinin Kardakov olayıyla ilgili soruşturmalarında karşılaştığı bu komünist hiziple ilgilenmenin nasıl geldiğini düşündü. Ne garip bir rastlantıydı. O anda jeton düştü. Bunun açıklaması o kadar basitti ki, önce insanın kafasına dank etmesi gerekiyordu.

Berthold Weinert, Aleksey Kardakov'la tanışmıştı.

Gazeteci bir yıldan fazla bir süreden beri Nürnberger Strasse'de oturuyordu. O süre zarfında da kaybolan Aleksey Kardakov'un komşusu olmuştu! Rath, Berthold Weinert'in komşusu hakkında, Elisabeth Behnke'nin kiracısı hakkında bildiğinden çok daha fazlasını bildiğine yemin edebilirdi. Nihayetinde adam gazeteciydi.

20

Demek efsane buydu. Evet, Cinayet Masası Müdürü Ernst Gennat tam bir efsaneydi. Ona *Buda* diyorlardı. Bunu belki bir yerde, stoik sükûnetine borçluydu. Fakat daha çok, biraz daha saygısız olanların kendisine *şişko* Ernst lakabını uygun görmesine sebep olan beden ölçüleri nedeniyle bu takma ad takılmıştı ona. Gennat'ın kek sevgisinin ünü bütün kente yayılmıştı. Hatta eskiden bir olay yerine giderken Cinayet Masası'nın aracını sık sık pastahanelerin önünde durduğu ve ancak arabanın bagajı bol miktarda kekle dolduktan sonra yola devam edilmesine izin verdiği de biliniyordu. O günlerin üzerinden yıllar geçmişti. Artık Gennat şahsen olay yerine çok nadir gidiyordu. Buna gerek de yoktu zaten. Alex'te onun kurduğu Cinayet Masası'nda özel seçilmiş polis memurları görev yapıyor ve Kale'nin en başarılı vaka aydınlatma oranlarına ulaşıyorlardı. Gennat ise bir oturma odası gibi döşenmiş ofisinde oturuyor, kek yiyor ve ipleri elinde tutuyordu. Her soruşturmadaki gelişmelerden, her daim haberdardı. Çok hassas sorguları hâlâ o üstleniyordu. İnsan psikolojisi hakkındaki bilgisi

meşhurdu. En kaşarlanmış adamlara bile bildikleri ne varsa hepsini anlattırmıştı.

Şimdi, karşısında otururken, Rath onun bu üne nasıl kavuştuğunu gayet iyi tahayyül edebiliyordu. Gennat'ın huzur veren, hatta biraz uyuşuk bir havası vardı. Katmerli gerdanından da gurur duyuyordu sanki. Fakat Rath, bu yumuşak hatlara sahip surattaki gözlerin son derece uyanık olduğunun ve yeni komiseri merakla süzdüğünün farkındaydı.

Yazı masasına değil, etrafında iki yeşil iskemle ile yeşil ve oturmaktan eskimiş bir sofa bulunan bir oturma odası masasına yerleştikleri sırada kapı açıldı ve Gennat'ın uzun yıllardan beri sekreterliğini yapan Gertrud Steiner, üzerinde çay ve bol miktarda kek bulunan bir tepsiyi masaya koydu. Steiner çay servisi yaparken, Gennat da kek paylaştırmayı bizzat üstlendi. Rath bir cevizli kek rica etti; bu saatte daha fazlasını hazmedemezdi. Gennat kendi tabağına da dev bir dilim kızılcık pastası koydu.

"Teşekkür ederim, Trud'cuğum." Gennat yeşil yastığa gömüldü. "Afiyet olsun, Herr Rath," dedi ve bir yudum çay içti. "Berlin'e geleli daha çok olmadı, değil mi?"

"Yaklaşık iki ay."

"Hangi şube?"

"E."

"Ondan önce Köln'de miydiniz?"

"Evet."

"Daha önce herhangi bir cinayet vakası soruşturdunuz mu?"

"Birçok defa. Köln'de, buradaki gibi yerleşik bir Cinayet Masası yok; uzmanlar var. Adam öldürme olaylarında genellikle bana başvurulurdu." Kendini olabildiğince iyi pazarla dedi içinden.

Ancak bu söyledikleri Gennat'ı pek etkilememişti. "Bana sizi kuvvetle tavsiye ettiler. Emniyet Müdürü sizi eskiden mi tanıyor?"

"Doğru. Köln'de de Herr Zörgiebel'in emrinde çalışmıştım. Bana orada da bazı soruşturmaların sorumluluğunu verirdi."

Gennat başını salladı ve pastasından bir çatal aldı. Rath da aradan yararlanarak cevizli kekinden bir parça ısırdı. Beğeniyle başını salladı. Şimdiye kadar Berlin'de yediği en iyi kekti bu. Gennat anlaşılan nerede alışveriş yapacağını iyi biliyordu.

"Bakın, Herr Rath, burada önce bu işi bilen bir ekibe dahil olacaksınız. *Möckernbrücke* cinayeti soruşturmasında herkese ihtiyacımız var."

Möckernbrücke cinayeti, *sudaki adam* vakasının resmi adıydı. Sözde sorumluluk alacaktı! Zaten bu işin olacağı yoktu. Demek gerçekten de çanta taşıtacaklardı ona. Rath hayal kırıklığını gizlemek için çay fincanına davrandı.

"Bu vaka bugünlerde bizi epeyce uğraştırıyor," diye devam etti Gennat. "Kimliği tesbit edilememiş bir ölü var ortada. Konu hakkında bilginiz vardır; geçtiğimiz hafta diğer daireleri de bilgilendirmiştik. Bütün gazeteler de yazdı..."

Rath bu lafların ardından ne geleceğini tahmin edebiliyordu ve yanılmadı da.

fakat maalesef bu da arkadaşımız Böhm'e soruşturma açısından pek bir şey kazandırmadı. Fakat kendisi deneyimli bir elemanımızdır. Ondan çok şey öğrenebilirsiniz."

Engelbert Rath'ın samimi ahbabı Zörgiebel onu iyi kandırmıştı doğrusu. Neymiş? Sözde denemeymiş. Oysa Emniyet Müdürü'nün, bir türlü altından kalkamadığı bir vakada mümkün olduğu kadar çok adam çalıştırmaktan başka bir derdi yoktu.

"Müdür Bey, inanın, Cinayet Masası'nda çalışmak benim için büyük bir onur."

"O kadar şatafatlı konuşmayın, sevgili Rath! Bu bir onur değil, insanın canını çıkaran, Allah'ın belası bir iştir. Bunu bilmenizde yarar var. Her akşam düzenli şekilde eve gitme fikrine şimdiden veda edebilirsiniz..."

Birden kapı gürültüyle açıldı. Gertrud Steiner odaya daldı. Elinde porselen çaydanlık filan da olmadığından, Gennat kafasını kaldırıp, biraz da öfkeyle baktı.

"Ne oluyor, Trud'cuğum? Rahatsız edilmek istemediğimi söylemiştim."

"Ben de onun için geliyorum ya, Müdür Bey! Sizi rahatsız etmek *zorundayım!* Öyle bir telefon geldi ki, kesinlikle çıkmanız lazım!"

"İyi, o zaman bağlayın bakalım." Gennat ayağa kalktı, sekreteri de ön odaya geri döndü. Arkasından kapıyı daha yeni kapatmıştı ki, Gennat'ın yazı masasındaki telefon çalmaya başladı. Açtı.

"Evet?"

Daha az önce ayrılmak zorunda kaldığı pasta tabağına fırlattığı mahzun bakışlar bir anda yerini ciddiyete bıraktı.

"Nerede?" diye sorarken, eline bir kurşunkalem aldı.

"Ne zaman?" Kurşunkalem kâğıt üzerinde hışırtılar çıkardı.

"Hayır. Böhm'ü bu işle uğraştırmak olmaz. İşi başından aşkın zaten. Zörgiebel her gün peşinde."

Gennat kurşunkalemle bir şeyler çiziktirdi ve sustu. Dinliyor muydu, yoksa düşünüyor muydu, anlamak mümkün değildi.

"Henning ve Czerwinski'yi takipten alın. Zaten bir anlamı yok. LD'ye de şimdiden haber verin. Gerisini ben hallederim."

Telefonu kapattı. Ağır ağır oturdukları masaya döndü ve pasta tabağının başına oturdu. Sessizce ağzına bir dilim kızılcık pastası attı ve yavaş yavaş çiğnemeye başladı. Hâlâ düşünüyor gibiydi. Sonra pasta çatalını tabağa bıraktı.

"Sevgili Herr Rath, daha az önce size söylediklerimin büyük kısmını derhal unutun." Gennat dimdik Rath'ın gözlerinin içine baktı. "Bir cinayet soruşturmasının sorumluluğunu üstlenmeyi göze alabilir misiniz?"

Rath ve Jänicke üzeri camekânla kaplı avluya fırladığında Cinayet Masası aracının motoru çoktan çalışmaya başlamıştı. Gennat'tan Acemi'yi yanına aldırmasını istemiş, Lanke de kabul etmişti. Cinayet soruşturması sırasında yanında en azından bir tanıdık sima olmasını istiyordu. Bunun Bruno olmasına, ne yazık ki, imkân yoktu. Ama eski ekibinden bir kriminal asistana sahip olmak da başlangıç için iyiydi. Daha siyah arabaya adımını attığında güvensizlik sanki suratına çarpınca hiç şaşırmadı. Arabadaki dört kişiden üçüne tamamen yabancıydı. Şoför ve iki kriminal polis memuru meydan okur gibi ona baktı. Jänicke'nin bakışları bile dostça değildi. Tek gülümseyen stenografti. Neyse ki, adı Charlotte Ritter değil, Christel Temme'ydi.

Rath kendisini arabanın deri kaplı arka koltuğuna atarken, "Günaydın hanımefendi, günaydın beyler," diyerek onları selamladı. "Haydi gidelim."

Daha o kapıyı kapatmadan şoför gazı kökledi ve avlunun ağzından jet hızıyla Alexanderstrasse'ye fırladılar.

Stephan Jänicke'yle, kendisini Kriminal Sekreter Paul Czerwinski olarak tanıtan, muhtemelen Rath'la yaşıt olmasına rağmen, dökülmeye yüz tutmuş saçlarından dolayı ondan daha yaşlı gösteren ve hiyerarşide de onun iki sıra altında bulunan boyu ufak, kilosu fazla bir adamın arasında oturuyordu. Ön tarafta, şoförün yanına yerleşen Kriminal Asistan Alfons Henning, Jänicke'nin ön adıyla selamladığı, gözlük camlarının arkasına sakladığı gözlerinden hiçbir şey kaçmayan, uzun boylu ve biçare görünümlü, genç bir adamdı. İki kriminal asistan polis okulundan tanışıyordu. Belki de ekiplerindeki ortamın iyileşmesine faydası olurdu bunun.

Yolculukları uzun sürmedi. Başlangıçta adres Rath'a hiçbir şey ifade etmemişti. Fakat şimdi Cinayet Masası aracı Silezya İstasyonu'na yaklaştıkça civar ona daha tanıdık geliyordu. Araba Koppenstrasse'ye gelmeden önce birkaç köşe döndükten sonra, sıra sıra binaların arasında kalmış genişçe bir boşluğun önünde durdu. Büyük bir levha, kamu yararına çalışan *Nova* Konut İnşaat Kooperatifi'nin burada aydınlık ve modern bir kiralık ev kompleksi inşa ettiğini duyuruyordu. Şantiyenin etrafında çepeçevre ahşap bir çit vardı.

Laboratuar Dairesi'nin aracı sokak kenarında park etmişti. O araba ve şantiye girişinde sohbet eden iki toplum polisi haricinde, burada bir olay olduğuna işaret eden hiçbir emare yoktu. Gelip geçen hiç kimse durup bakmıyordu. Neden baksınlardı? Olay yerlerini meraklı gözlerden gizlemekle görevli her polisin standart cümlesi olan, *"Devam edin! Burada görecek hiçbir şey yok!"* ifadesi, bu defa hakikati ifade ediyordu. Bir inşaat çiti ve iki toplum polisi dışında gerçekten ortalıkta bakacak hiçbir şey yoktu.

Kriminal polisler siyah arabadan inince üniformalı polisler selam durdu. Biri orada beklemeye devam ederken, diğeri onları şantiyeye götürdü. Şantiyede hiç hareket yoktu. Sol tarafta sürücüsü olmayan bir kepçe duruyordu. Birkaç işçi güneşin aydınlattığı bir tahta yığınının üzerine oturmuş, birkaçı da elleri ceplerinde ortalıkta duruyordu. Fakat çoğu, inşaat çukurunun diğer yanında, kazılıp üstüste yığılmış Brandenburg kumlarının oluşturduğu bir tepenin üzerinde toplanmış, çukurun dibine bakıyordu. Aşağıdaki

bina temelinin çevresini toplum polisleri sarmıştı. Ancak orada, görecek mavi üniformalardan başka şeylerin de olduğu belliydi. Laboratuar Dairesi memurları inşaat çukurunun yanında işe koyulmuştu. Ayak izlerinin kalıbını çıkarmak için küçük bir el arabasında alçı karıyorlardı.

Bir grup işçinin arasından sıyrılan iriyarı bir adam onlara doğru seğirtti.

"Ustabaşı," dedi toplum polisi. "O size her şeyi gösterir."

Yanlarına gelen işçi başıyla selam verdi. Üzerine beyaz bir önlük ile her tarafına sertleşmiş alçı ve beton yapışmış mavi bir yün kazak giymişti. Kır saçlıydı. Önce Czerwinski'ye, sonra da Rath'a bakarken güneş gözünü aldı.

"Gelin bakalım, beyler," dedi ve önden yürüdü.

Güneş parlıyordu ama birkaç gecedir yağan yağmurdan yer hâlâ kaygandı. Ustabaşı onları dosdoğru şantiyenin ortasından geçirince polisler küfürü bastı. Her yer çamur ve su birikintisiyle doluydu. Cinayet Masası aracında küçük bir kimya laboratuarı bile vardı ama yanına plastik çizme almayı kimse akıl edememişti.

Rath'ın buraya ayak bastığından beri duyduğu huzursuzluk, inşaat çukurunun diğer yanına yaklaştıklarında daha da pekişti. Şantiyenin güney kısmının çevresi de ahşap bir çitle çevriliydi. Onun arkasında, tenha bir arka avlunun tuğla duvarı yükseliyordu.

Önünde yürüyen ustabaşıya, "Onu nerede buldunuz," diye sordu.

Adam Berlin şivesiyle yanıtladı:

"Bulmak ne demek? Ben sadece bizim çocukların inşaatın temelinde bok gibi bir iş çıkardığını gördüm. Bütün beton dağlık arazi gibiydi. Betonu kaldırın, hepsini yeniden dökmemiz lazım dedim. Birden betondan bir bacak çıkıverdi. Tabii, o zaman hemen sizi çağırdık, müdürüm."

"Komiser."

"Siz öyle uygun diyorsanız, öyle olsun."

Onu ancak inşaat çukurunun etrafını dolaşıp, kum yığınının üstüne çıkınca gördüler. Toplum polislerinin birkaç metre arkasında betondan, üzeri çimento kaplı, buruşuk ve siyah bir kumaş, bir pantolon paçası çıkıyordu.

"Önce şaka olsun diye birisinin eski bir pantolonu betona attığını sandık ama içinde insan da var."

Rath başını salladı ve inşaat çukuruna indi. Artık nereye bastığına özen göstermiyordu. Nasılsa ayakkabıları çöpü boylayacaktı. Birkaç gün içinde ikinci çift ayakkabısı da helak olmuştu.

Toplum polisleri selam durdu.

"Karakol Amiri Stürickow, 87. karakol," dedi en yüksek rütbelisi. "Emrinizdeyim, Komiser Bey. Tahminen betonda bir ceset var."

"Daha çıkarılmadı mı?"

"Daha çıkarılmadı, Komiser Bey. Önce Asayiş Şubesi'nin gelmesini beklemek istedim."

Rath başını salladı. Bu örnek bir davranıştı. İz toplamanın, polis soruşturmalarının önemli bir parçası olduğunu artık yavaş yavaş sıradan karakol polisleri bile kavrıyordu. Fakat tam da bu olay yerinde bu ilkeyi anlamış birine denk gelmesi şart mıydı?

Acımasız bir gerginliğin yavaşça, fakat durdurulamaz şekilde içini kapladığını hissetti. Neredeyse titremeye başlayacaktı. Ancak etrafı merakla ona bakan ve talimat almayı bekleyen insanlarla çevriliydi. Madem Kriminal Komiser Gereon Rath, herkese emir vermek üzere oradaydı, o zaman onları hayal kırıklığına uğratmayacak, gördükleri üzerinde fazla düşünmemeleri için onları devamlı hareket halinde tutacaktı!

"Henning, fotoğraf makinesini getirin," diye bağırdı. "Her yeri açmadan önce, olay yerinin şu halde bir fotoğrafını çekmemiz lazım."

Kriminal asistan fotoğraf makinesini omuzlamış, kum tepesinden aşağı iniyordu. Az kaldı ıslak toprakta kayıp düşecekti.

Rath ustabaşıya döndü. "Rahatsız edilmeden konuşabileceğimiz bir yer var mı?" diye sordu.

Az sonra komşu binanın arka avlusunda, kapısında yepyeni bir asma kilit asılı bir inşaat kamyonunun önüne geldiler. İki çocuk seksek oynuyordu.

"Bunu buraya koymak zorunda kaldık," dedi ustabaşı. "Şantiyede yer yoktu. Ne oldu? Hırsız girdi, tabii!" Elindeki anahtarı kili-

din içinde zahmetle sağa sola çeviriyordu. "Bu işi yapan avludaki veletlerden biri çıkarsa hiç şaşmam. Hepsi serseri!"

İğrenerek, kafasıyla çocukları işaret etti. Adamın konuşmaya devam etmesi için Rath'ın soru sorması gerekmedi. "Bir bisiklet çalınmış, içecek almak için kullandığımız ortak kasada da on Mark kadar eksik. Sizinkiler cumartesi günü de bir uğradı ama bir şey bulamadılar."

Rath bu ufak ve sallanan masada kendini huzursuz hissediyordu. Ustabaşı karşısında oturuyordu. Aralarına da stenograf yerleşmişti. Ellisine merdiven dayamış Christel Temme'yi Charly ile kıyaslamak bile olmazdı. Fakat mesleğini ciddiye aldığı açıktı. Söylenen her kelimeyi ısrarla kaydediyordu. Bundan öte düşündüğü de yoktu. Düşünmeyi kriminal polislere bırakmıştı.

Rath önce adamın kimliğini kaydetti. Edgar Lauffer, 57 yaşında, Danziger Strasse'de ikamet eder. Sonra asıl sorguya geçti.

"Evet," dedi. "En baştan başlayarak, anlatın. Şantiyede bir gariplik olduğunu ne zaman ve nasıl fark ettiniz?"

Ustabaşı kafasını kaşıdı. "E, bu sabah tabii. Umarım şimdi benden o sırada saatin kaç olduğunu filan bilmek istemezsiniz."

"Eğer mümkünse isterim."

"Peki, saat altıda çalışmaya başlıyoruz. İlk önce ekiple o gün yapılacak işleri konuşuyor ve görev dağıtıyorum. Herkes ne yapacağını bilsin, kimse salak salak boş durmasın diye."

Rath elindeki tükenmez kalemle oynarken, gözlerini tavana dikti. Stenograf sarf edilen her harfi yılmadan yazıyordu.

"Anlatmaya devam edeyim mi?" Lauffer hafif şaşkınlaşmıştı.

"Anlatın." Rath engizisyon mahkemesi başkanı gibi konuşuyordu. Lauffer kekelemeye başladı.

"İşte, ben... ben tahminen... yaklaşık yediye çeyrek kala inşaat çukuruna indim ve o boktan işi gördüm."

"Ne gördünüz?"

"E, betonu işte. Tamamen... nasıl anlatayım... Beton bir bina temelinden çok Alp Dağları'nı andırıyordu."

"Temeli ne zaman atmıştınız?"

"Cuma. Bundan eminim. Tatilden sonraydı."

"Ya cumartesi? Cumartesi günü beton hâlâ normal miydi?"

Lauffer kasketini eline almış, sıkıp duruyordu. Surat ifadesinden vicdan azabı çektiği belliydi. Sadece hırsızlık olayını ortak kasadan para aşırmak için kullandığından değil, Rath'ın tahminine göre, inşaattaki işçilerin bütün cumartesi gününü bira içip, skat oynayarak geçirmelerinden rahatsızdı. Ne yapmışlarsa yapmışlar ama pek çalışmamışlardı. Rath, ustabaşının mahcubiyetine başka bir anlam veremiyordu.

"Ee?" diye sıkıştırdı Rath. "Cumartesi günü beton hâlâ normal miydi?"

"Bilmiyorum."

"Fakat burada çalışıyordunuz, öyle değil mi?"

"Öyle, öyle. Ama hırsız girmişti, çok telaşlıydık."

"Temele hiç bakmadınız mı?"

"Baktım, baktım, betonun sertleşip sertleşmediğine baktım. Çünkü gece yağmur yağmıştı."

"Fakat, sizin az önce ifade ettiğiniz gibi, bu boktan işçilik dikkatinizi çekmedi, öyle mi?"

"Yok, pek çekmedi, ama..."

"Yani cesedin cumartesi veya pazar günü de oraya bırakılmış olması mümkün."

Lauffer omuz silkti. "Bilmiyorum. Ancak birisi arkadaki o köşeyi açıp, cesedi içine bırakıp, sonra da yeniden üzerine beton döktüyse olabilir. Cumartesi günü sertleşmeye başlamıştı."

"Fakat ihtimal dışı değil. Cumartesi günü betonda dikkatinizi çeken bir şey de olmamış."

"Yok. Bu doğru. Bu boktan işi ilk defa bugün gördüm." Lauffer gözle görülür şekilde rahatlamıştı. "Bu boktan işi yapanlar benim çocuklar değil demek ki; demek bizim o güzel işçiliğimizi paramparça eden katilmiş. Bu insanların artık hiçbir şeyden korkusu kalmadı!"

Cesedi çıkarmaya çalışan meslektaşlarının ne aşamada olduğuna bakmak için inşaat konteynerini terk ederken Rath kendi performansından çok memnundu. Ustabaşının sorgusu bundan daha iyi geçemezdi. İnşaat çukurundakiler hâlâ cesedi beton mezarın-

dan çıkarmakla meşguldü. Bu görevi Rath, Jânicke'ye vermiş, o da, bu işi yaparken üniformalarının canına okuyan toplum polislerine devretmişti. Cesede zarar vermemeye dikkat etmeleri gerektiğinden, çekiç ve keskiyi özenle kullanıyorlardı. Arada sessiz bir küfür işitiliyordu. Sertleşen ama hâlâ nemli olan beton mavi üniformalarda kötü lekeler bırakıyordu. İşçiler onları seyrederken çaktırmadan sırıtıyordu. Ölünün bedeni ortaya çıkmış, şimdi sıra kafasındaydı. Beton bloklar halinde çıkarılıyor, kalan kırıntılar parça parça kırılıp alınıyordu.

Rath çalışan polislerin yanına gelir gelmez herkesin kendisine baktığı duygusuyla huzursuz oldu. *Bu çok normal* dedi kendi kendine, *bu soruşturmayı sen idare ediyorsun.* Kısa bir an bakışlar başka bir tarafa yöneldi. Sağ elinde bir deri çanta, sol elinde ise şapkasını tutan gri paltolu bir adam çamurun ortasında leylek gibi seke seke şantiyeyi boydan boya geçiyordu. Rath, Dr. Schwartz'ı uzaktan tanıdı. Adli tıp uzmanı da yanına plastik çizme almayı akıl edememişti.

"Günaydın doktor," diyerek, etrafta Cinayet Masası'ndan tanıdık bir sima arayan adli tıp uzmanını selamladı. Elini uzatıp, ona doğru yürüdü. "Kriminal Komiser Gereon Rath. Bu soruşturmadan ben sorumluyum."

Schwartz onu dikkatle süzdü. "Tanışıyoruz, değil mi?"

"Çok az. Hannoversche Strasse'den. Bir süre önce size Mayıs olaylarının iki kurbanını getirmiştim."

Schwartz hatırladı. "Ha, evet" derken, bu olaya ilişkin anılarının kendisinde ne gibi duygular uyandırdığını sakladı. "Demek cesetler o kadar hoşunuza gitti ki, artık onlardan ayrılamıyorsunuz."

"İnsanın işinden hoşlanması iyi bir şey değil midir?"

"Aynen öyledir, dostum, aynen dediğiniz gibi."

Schwartz ıslıkla bir cenaze marşı çala çala inşaat çukuruna indi. Rath da onun ne garip bir adam olduğunu düşüne düşüne peşine düştü.

Ölünün suratı, betonun bıraktığı bütün izlere rağmen artık ortaya çıkmıştı. Fakat beton adamın fizyonomisine çok zarar vermişti. Eksik olan göz de suratın surattan çok çirkin bir maskeye benzemesine neden oluyordu.

Buna rağmen, ölüyü çıkaran üniformalı polislerden biri onu tanıdı. 87. karakolun amiri Stürickow'u sanki yıldırım çarpmıştı.

"Vay canına, olacak iş değil!" dedi bir adım gerilerken. "Bu Kutsal Josef, yahu! Sonunun kötü olacağı belliydi zaten!" Hayretle kafasını iki yana salladı. Etrafındakilerin şaşkın bakışlarını fark edince de, omuz silkip, açıkladı: "Onu ilkokuldan beri tanıyorum."

Kutsal Josef. Sadece çok yönlü yeteneklere sahip bir sahtekâr değil, inançlı bir Katolik olarak da tanınan Josef Wilczek böyle anılıyordu. Hiç akrabası olmamasına rağmen, Karakol Amiri Stürickow ve morga getirttikleri ev sahibesi adamın kimliğini kuşkuya yer bırakmayacak şekilde doğrulamıştı. Jänicke Hannoversche Strasse'den kendisine bunu bildirdiğinde, Rath sabıkalılar arşivinden adamın dosyasını çoktan temin etmiş ve Erwin Roeder'in terk edilmiş yazı masasının üzerine yaymıştı. Bu ofisin, Charly'nin kendisini birkaç gün önce sürüklediği ofis olması tuhaf bir tesadüftü. Pek büyük sayılmazdı ama Rath'ın E Dairesi'ndeki eski ofisine göre önemli bir avantajı vardı. Rath burada gerçekten yalnızdı. Roeder'in eski sektreteri izne çıktığından, sekreter odası bile terk edilmişti. Şu anda sekreter eski polisin yazdığı yeni kitabı daktiloya çekmekle meşgul olsa gerekti.

LD, Wilczek'in her açıdan fotoğrafını çekmişti. Fotoğraflarda bu garip "kutsal" adam bıyıklıydı. Herhalde fotoğrafçı *lütfen gülümseyin* demeyi unutmuştu ki, Wilczek kameraya, bu fotoğraflar çekildikten sonra küçük bir çocuk yemeye gidecekmiş gibi bakmıştı.

Rath dosyaya, adeta geceleri yakasını bırakmayan karabasanlardan çıkmış da, uçup masasının üzerine konmuş gibi bakıyordu. Sabah olay yerine vardıkları andan itibaren başına gelecekleri tahmin etmişti zaten. İnşaat çukuruna bakınca artık kuşkusu kalmamıştı. Aynı şantiyeydi. Sadece o Allah'ın belası gece oraya diğer taraftan, güneyden, inşaat kamyonunun durduğu arka avludan gelmişti.

Bunu kavradığı anda sanki karın boşluğuna bir yumruk yemiş gibi olmuştu. Tedirginliğini kimsenin fark etmediğini umuyordu. Şayet bir fark eden olduysa da, bu tedirginliği soruşturmanın sorumluluğunu Gennat'ın kendisine vererek, Kriminal Komiser Ge-

reon Rath'ı hazırlıksız yakalamasına bağlayacağını umut ediyordu. Rath hâlâ olanların gerçek olduğuna inanamıyordu. Kaderin, kapalı kapılar ardına gizlenmiş, kendisine kahkahalarla güldüğü hissine kapılıyordu. Resmi sorumluluğunu üstlenmek için sabırsızlıkla beklediği ilk cinayet vakası buydu ve cesedi Kriminal Komiser Gereon Rath kendi elleriyle gömmüştü! Hayırlı olsun!

Roeder'in ufacık ofisinde yapayalnızken bile, bütün bu olup bitenlerin kendisine kurulmuş bir tuzak olabileceği hissinden kurtulamıyordu. Neden Gennat kendisini tam da bu cinayetin aydınlatılmasıyla görevlendirmişti? Hakikaten A Dairesi'nde personel sıkıntısı yaşandığından mı? Yoksa herkes bilgilendirilmişti ve durumdan haberdardı da, sadece kendisinin bir hata yapmasını mı bekliyorlardı? Fakat bu soruları kendisine sorup, üzerinde ciddi şekilde kafa yorduktan sonra hep aynı sonuca varıyordu: Kimsenin hiçbir şeyden haberi olması mümkün değildi. Tek yapması gereken sakin olmak ve paranoya ataklarını kontrol altına almaktı.

Telefon çalınca bu düşüncelerden sıyrıldı. Arayan ya Gennat ya da dışarıda emrinde çalışan polislerden biri olmalıydı. Başka kimse bu yeni numarasını bilmiyordu. Keyifsizce ahizeyi kaldırdı.

"Efendim?"

"İyi günler, Komiser Bey! Herr Heinrich büyük nezaket gösterip, bana numaranızı verdi. Ben *Tageblatt*'tan Michael Lingen. Eğer sizin için bir mahsuru yoksa, size birkaç sorum olacaktı..."

Daha şimdiden basın yakasına yapışıyordu! Bu gazeteciye numarasını hangi salak vermişti?

Adama dostça davranması için hiçbir neden yoktu. "Bir mahsuru yoksa mı?" diye azarladı gazeteciyi. "Tesadüfe bakın ki, şu anda çalışıyorum."

"Rahatsız ediyorsam, özür dilerim, Herr..., Komiser Bey. Emniyet Müdürlüğü'ndeki son günleriniz olduğuna göre, tabii işiniz vardır. Fakat düşündüm de... Yani sonuçta bu tamamen sizin çıkarınıza."

Emniyet Müdürlüğü'ndeki son günlerim mi? Bu da nereden çıkmıştı şimdi? Bu herif kendisine şantaj mı yapıyordu yoksa?

"Ne kastediyorsunuz?" Rath için için yumruklarını sıkmış, bekliyordu.

"Ne diyorsam onu kastediyorum." Gazetecinin sesi hiç de onu kandırmaya çalışır gibi değil, daha çok hakarete uğramış gibi çıkıyordu. "En nihayetinde," diye devam etti adam konuşmaya, "*Tageblatt*'ta bir yazı yayınlanırsa kitabınız daha az değil, daha çok satılır, Herr Roeder!"

Rath kısaca düşündükten sonra en uygun cevabı buldu.

"Prusyalı bir memurun yolsuz olabileceğine gerçekten inanıyor musunuz?" diye çıkıştı. Bu sahte öfke rolünü çok başarılı oynamıştı. "Sadece bu nedenle, siz iftiracılarla tek bir kelime bile konuşacağımı sanıyorsanız, çok yanılıyorsunuz!"

Rath telefonu çarptı. Artık eski meslektaşı Roeder'in yeni eseri hakkında *Tageblatt*'ta pek de iyi yazılar yayınlanmayacağı kesindi.

Masanın üzerindeki fotoğraf onu tekrar gerçeklere döndürdü. Josef Wilczek, sanki öldürülmesinin sorumlusu oymuş gibi, ona kötü kötü bakıyordu. Fotoğrafta gördüğü surat Rath'a tanıdık geliyordu. Şimdi adamın suratını, çok zarar görmüş cesette olduğundan da, o gece karanlıkta ve şapkanın gölgeliğinin altında olduğundan da daha net görebiliyordu.

Belki de aradaki fark resimdeki adamın bıyıklarıydı. Nedense Rath, onun ölümüyle sonuçlanan olaydan daha önce de bu adamla karşılaştığı duygusundan bir türlü kurtulamıyordu. Fakat Wilczek'in suratını cepheden olsun, profilden olsun, hangi açıdan incelerse incelesin, nerede karşılaşmış olabileceğini bir türlü çıkaramıyordu. İlk önce Marlow'un bölgesinde mi karşılaşmıştı? Yoksa daha mı önceydi? Rath şu anda ona bir faydası olmayan bu düşünceleri bir kenara itti. Herhalde bu duygusunun nedeni, cesedin sık sık rüyalarına girmiş olmasıydı.

Şu anda yapacak daha önemli işleri vardı. Her halükârda, çok dikkatli hareket etmesi gerektiğinin farkındaydı. Hiç hata yapmamalıydı. Bu zorunluluk da, içinde bulunduğu koşullarda bununla tamamen çelişen başka bir sonuca yolaçıyordu: Soruşturmada mümkün olduğu kadar çok hata yapması şarttı. Bir yandan vakanın çözülmesini olanaksız kılacak, diğer yandan da bundan sorumlu kişinin başarılı görülmesini sağlayacak hatalar yapmalıydı. Yani şayet Rath bu vakayı çözmeyecekse, bunu öyle akıllıca, öyle akla uygun bir şekilde yapmalıydı ki, sonuçta kimse onun bece-

riksiz olduğu kanısına kapılmamalı, hatta bundan da önemlisi, hiç kimse, ne bir amiri ne de bir iş arkadaşı kuşkulanıp, gerçeği ortaya çıkaracak ipuçlarını fark etmemeliydi.

Rath birden irkildi. Yine telefon çalıyordu.

Ahizeyi kaldırıp, bu defa her türlü hatanın önünü baştan almak için, "Komiser Rath, Asayiş Şubesi," dedi.

Bir kadının, itiraz kabul etmeyecek bir tonla, "*Niebelungen Yayınevi*," dediğini duydu. "Doktor Hildebrandt'ın sekreteri, bağlıyorum..."

Daha Rath bir kelime bile edemeden, telefon bağlandı. Karşısındaki adamın sesini daha önce hiç duymamıştı.

"Nasılsın, canım? Son günlerinde de çalışıyor musun? Ben şu anda son düzeltmelerle uğraşıyorum. Yahudilerin polis örgütüne sızdığını anlattığınız yerde..."

Rath adamın sözünü kesti. "Siz Doktor Hildebrandt olmalısınız."

Hattaki yayıncının toparlanması zaman aldı; önce hiç sesi çıkmadı.

Sonra hafifçe öksürüp, "Kiminle görüşüyorum?" diye sordu.

"Berlin Asayiş Şubesi. Eğer bir ihbarda bulunmak istiyorsanız, doğru adrestesiniz. Aksi takdirde size başka bir numara aramanızı..."

Dr. Hildebrandt telefonu kapattı.

Rath da ahizeyi indirdi. Selefinin masasının üzerindeki surat kendisine, "Hey, Roeder'i unut! Benimle uğraş! Önündeki *benim* dosyam!" dercesine bakıyordu.

Kutsal Josef.

Bula bula, kutsal bir adam bulmuştu gömecek!

Berlin'in yeraltı dünyası mensuplarını genellikle başka kriterlere göre adlandırmayı tercih ediyordu. Bu yüzden o çevrede kutsal insanlardan çok, Kapı Willi veya Bıçak Ede gibilerinden söz edilirdi. Ancak Wilczek kızılderili kabilelerinin bile isim bulmakta zorlanacağı bir tipti. Her işe bulaşıyor, hiçbirini de doğru dürüst yapmıyordu. En azından Rath'ın önündeki dosya adamın uzmanlığının ne olduğu hakkında dişe dokunur herhangi bir bilgi vermiyordu. Savaşı izleyen yıllarda her alanda faaliyet göstermişti ama sanki Wilczek'in en önemli kriteri, çalışma alanlarının yasadışı olma-

sıydı. Üstelik devamlı da yakayı ele vermişti. Yamalı bohça deyimi Wilczek'in sabıka dosyası için icat edilmişti sanki. Liste basit hırsızlık olaylarıyla başlıyor, soygun, hilekârlık ve belge sahtekârlığıyla devam ediyor, adam yaralamaya kadar varıyordu. Bütün bunlar topu topu iki yıl hapis ve beş yıl da kürek mahkûmiyetine yetmişti ancak. Fakat belli ki, bu kadarı bile *Berolina*'ya kabul edilmeye yeterliydi.

Rath'ın bu dosyada bulduğu asıl ilginç bilgi, Josef Wilczek'in, Kızıl Hugo'nun çetesine mensup olduğu ve bu çetenin de Dr. M.'nin kontrolünde çalıştığıydı. İşte Wilczek'i onun üzerine salanın Johann Marlow olduğuna işaret eden bir ipucu daha...

Resmi olarak Wilczek dosyasından çıkarılan sonuçlar ise farklıydı: Katili organize suç çetelerinde arıyorlardı. En başta *Berolina*'nın elden geçirilmesi gerekiyordu. Tam Acemi'ye göre bir işti bu. Rath Jänicke'yi derhal Scheunenviertel'a, suçluların uğramayı sevdiği *Mulackritze*'ye göndermişti. Buranın Kızıl Hugo'nun da en sevdiği lokal olduğu biliniyordu. Rath, Johann Marlow'un böyle bir lokale asla adım atmayacağından kesinlikle emindi. Olsa olsa, *Berolina*'nın şefini kapıda bekleyen arabaya bindirmek için Çinli korumasını gönderirdi. Yani Acemi'nin Dr. M.'nin kuyruğuna basma riski pek de büyük değildi.

Yalnış bir iz takip ediyorlardı. Bundan başka ne arzu edebilirdi ki? Czerwinski ve Henning'in Koppenstrasse ve Münchebergstrasse ile Silezya İstasyonu arasında kalan bölgedeki evlerde oturanlardan toplayabileceği bilginin mümkün olduğu kadar az olmasını umabilirdi belki. Ama zaten başka bir sonuç da beklemiyordu. Bu semtte yaşayanlar pek gevezelik etmezdi. Hele polisle hiç konuşmazlardı. Aptalca fikirlere kapılmamaları, kendi başlarına düşünmemeleri ve bir takım sonuçlar çıkarmamaları için Cinayet Masası'nın bu iki uzmanını bu binalara göndererek, mümkün olduğu kadar uzun süre, mümkün olduğu kadar anlamsız işlerle uğraşmalarını sağlayabileceğini umuyordu.

O sırada Christel Temme inşaat işçilerinin ifadelerini temize çekiyordu. O cenahta da şimdilik korkacak bir şey yoktu. Ustabaşının sorgusu da daha iyi geçemezdi doğrusu. Lauffer'in verdiği ifade cesedin betona tam ne zaman gömüldüğünü kestirmeyi hemen

hemen olanaksız hale getiriyordu. İşçilerin ifadeleri amirlerininkinden de muğlaktı. Bu ifadelere bakılırsa, cinayet cuma gününden çok cumartesi veya pazar günü işlenmiş olmalıydı. İş gerçekten o noktaya gelecek olursa, Kriminal Komiser Gereon Rath'ın söz konusu her iki akşamı da başka yerlerde geçirdiğine şahit olan polislerle bir polis stenografı vardı. İşin oralara gelmeyeceğini umuyordu ama henüz kendisini işaret eden ipuçlarının hepsi ortadan kalkmamıştı.

Roeder'in masasındaki telefon yine çaldı.

"Alexandria Çetesi. Her türlü hizmet verilir. Kimi öldürmemi arzu edersiniz?"

"Esprilerinizden başlayın, Herr Rath! O kadar modası geçmiş espriler ki bunlar, gülümsemek bile mümkün değil."

Bu defa arayan ne gazeteci, ne de yayıncıydı. Rath bu sesi de bir yerden tanıyordu ama nereden? "Kiminle görüşüyorum?"

"Ben Schwartz. Hannoversche Strasse'ye kadar gelebilecek zamanınız var mı? Yoksa telefon şaklabanlığına devam etmeyi mi tercih edersiniz?"

Adli tıp uzmanı. Arayanın amirlerinden biri olmadığını anlayan Rath derin bir nefes aldı. "Ne kadar çabuk bitti işiniz! Otopsiyi hallettiniz mi, yoksa?"

"Hayır. Ancak ben cesedi açarken, sizin de burada olabileceğinizi düşündüm. O zaman ilk sonuçları da daha bu akşam almış olursunuz."

Anlaşılan doktor yeni polisin cesaretini denemeye, ana kuzusu mu, çetin ceviz mi olduğunu test etmeye karar vermişti.

Rath çetin ceviz olmaya karar verdi.

"Bir saat içinde yanınızda olurum doktor, sizce uygun mu?"

Bu kapıdan son girdiği günün üzerinden daha iki hafta bile geçmemişti. Hannoversche Strasse'deki tuğla binaya girmeden önce Rath derin bir nefes daha aldı. Her şey burada başlamıştı. Fuayeden morga açılan kapıyı öfkeli bir enerjiyle açtı. Otopsi odalarına giderken, Berlin'in kimliği belirlenemeyen ölülerini korkunç bir balmumu heykeli sergisi gibi ardında sıraladıkları cam duvarın

önünden geçmek zorunda kaldı. Boris'i de burada üç hafta sergilemişler, fakat onu tanıyan çıkmamıştı. Daha doğrusu, tanımak isteyen kimse olmamıştı. Çünkü artık Rath, bu kentte Aleksey Kardakov ve Svetlana Sorokina gibi, bu ölü Rus'un bütün ad ve soyadlarını bilen, fakat polise bunları söylememek için kendilerince iyi nedenleri olan başka bazı insanların da olduğundan hiç kuşku duymuyordu. Bunlardan biri de muhtemelen Johann Marlow'du.

Otopsi salonu daha açılmamıştı. Rath kapının önünde bekledi. Bu kapının ardında neyle karşılaşacaktı acaba? Schwartz sadece onu şok mu etmek istiyordu, yoksa bir şey bulmuştu da, amacı her şeyden habersiz komisere sürpriz yapmak mıydı? Rath bu yeni paranoya atağından kurtulmaya çalıştı. Karanlıkta ve yağmurda kimse avludaki adamları tanımış olamazdı.

Birdenbire açılır kapanır kapı açılıp, Dr. Schwartz üzerindeki önlüğü dalgalandıra dalgalandıra enerjik adımlarla koridora girince Rath da bu düşünceleri bir yana bıraktı.

"Merhaba, Komiser Bey," dedi doktor ve elini uzattı. "Haydi, başlayalım."

Doktor salonun kapısını açarken anahtarlar şakırdadı. Üzerine çarşaf örtülmüş cesedin mermer bir masanın üzerinde yattığı odaya girerken, Rath da onu izledi ve Schwartz'ın lavaboda ellerini güzelce yıkamasını seyretti. Doktorun beyaz önlüğünde birkaç damla kan izinden başka bir şey yoktu. Zarafeti ne mesleğine ne de acımasız espri anlayışına nedense pek uymuyordu.

Schwartz otopsi masasına yaklaşırken, "Bu benim beton işçisi olarak ilk iş günüm," dedi.

"Bundan eminim. Betondan çıkan ceset sayısı fazla değildir herhalde?" Rath, gerginliğini Schwartz'ın fark etmeyeceğini umuyordu.

"Bu konuda hiçbir iddiaya girmem, sevgili dostum," diye yanıtladı Schwartz. "Berlin'de çok inşaat yapılıyor ve bazı ölülere de hak ettikleri mezarlar çok görülüyor." Göz kırptı. "Bu kentte yeni yapılan binaların kaçının insan kemikleri üzerine inşa edildiğini bilmek istemem doğrusu. Fakat bırakalım da, bunu bin yıl sonra arkeologlar düşünsün."

Pamuklu bezi çekti. Wilczek, inşaat çukurunda olduğundan çok daha temiz görünüyordu.

"Biraz ön hazırlık yaptım," dedi Schwartz. "Şimdi fazla zaman harcamamak için."

Wilczek'in kafası, kapağı açık bir bira kupasını andırıyordu. Adamın beynine ulaşabilmek için Schwartz kafatasını testereyle düzgün bir yuvarlak şeklinde kesmişti. Eh, bu kadarına dayanabilirdi. En azından kemik testeresinin çıkardığı sesi Rath'a dinletmemişti. Rath için bu ses kandan da, gözlerin yuvalarında birer cam bilye gibi durduğu derisi yüzülmüş bir surattan da daha korkunçtu.

"Neyse ki, betonun büyük kısmı elbiselere yapışmış. Bu sayede bedendeki kir sınırlı kalmış," diye açıkladı Schwartz. "Ağzında bir parça beton buldum ama bu da ölüm anından sonra oraya girmiş. Aynı şekilde, şu delikten kafatasına da beton girmiş." Wilczek'in açılmış kafasına daha da korkunç bir ifade veren içi boş göz yuvasını gösterdi.

Rath derin bir nefes aldı. Dr. Schwartz sadece biraz ön hazırlık yapmakla kalmamış, cesedi detaylı şekilde incelemişti de. Herhalde A Dairesi'nde işe yeni başlayan polisi biraz korkutmak istemişti sadece.

"Ölüm nedeni hakkında ne söyleyebilirsiniz?" diye sordu. Gerginliğinin üzerini örtmek için, bir cinayet soruşturan her polisin adli tıp uzmanlarına sorduğu klasik soruları ardarda soruyordu.

"Öyle sanılabilir ama beton zehirlenmesi değil," dedi Schwartz. Teneke bir kutuyu açıp, Rath'a üzeri kanlı bir mermi gösterdi. "Gözüne bu isabet etmiş. Vücudu bunu kaldıramamış."

Rath sanki başka bir alemdeymişçesine başını salladı. Vücudunu sıcak bastığını hissetti. Allah'ın belası kurşun! Böyle olacağını biliyordu zaten. Tabii, mermi adamın kafasında kalmış ve doktor da onu bulmuştu.

Schwartz, "Şekli biraz bozulmuş. Sekmiş olabilir. Yani, muhtemelen hedef gözetilerek atılmaktan çok, bir kaza kurşunu," diye tahminini açıkladıktan sonra, mermiyi tekrar teneke kutuya attı. Üzerindeki kan pıhtıları ve beyin parçaları yüzünden merminin çıkardığı *tın* sesi boğuk geldi. "Bu sizin balistikteki arkadaşlarınızın işi artık" diyen Schwartz teneke kutunun kapağını kapatıp, komisere uzattı.

Hiçbir özelliği olmayan teneke kutuyu alırken Rath, "Ölüm nedeninden yüzde yüz emin misiniz?" diye sordu.

Schwartz omuzlarını silkti. "Beynine böyle bir metal parçası saplanan hiç kimsenin canlı kaldığını görmedim. Ölüme yol açacak başka bir şey de görmüyorum. Beton bu zavallıya sonradan bulaşmış. Oraya gömülmeden önce ölmüş. Boğulduğuna dair hiçbir emare yok. Kötü kaynamış kırık bir burun haricinde ölüme neden olacak başka bir şey de bulamadım. Kırık burundan da insan ölmez. Zaten birkaç yıl önce kırılmış."

"Ölüme neden olabilecek başka her türlü olasılığı ihtimal dışı mı görüyorsunuz? Mesela zehirlenmiş olamaz mı?"

"Genç dostum, eğer çok ısrar ederseniz midesini de açabilirim. Fakat inanın, kokusu hiç güzel değildir."

"Biliyorum," dedi Rath. "Fakat korkarım buna mecburuz."

Schwartz bir kahkaha patlattı. "Hoşuma gitmeye başlıyorsunuz! Gerçekten hiçbir şey sizi yıldırmıyor! Fakat içinizi rahatlatayım, Komiser Bey. Bunu da hallettim." Adli tıp uzmanı çarşafı adamın göbeğinin altına kadar indirdi. Ölünün göğsünün ve karnının kesildiğini ve ardından da alelacele tekrar dikildiğini gösteren taze izler ortaya çıktı. "Yaşamsal önemi olan organları ve bu arada midenin içeriğini de inceledim. Alışılmışın dışında bir şey yok. Kızarmış sosis ve bira kalıntıları vardı." Çarşafı tekrar yukarı çekti. "Fakat başka bir şey ilginizi çekebilir!" Schwartz Wilczek'in sağ bileğini kaldırdı ve ona doğru çevirdi. "Bu arkadaşımız aniden ölmeden önce muhtemelen kendisi de ateş etmiş. Barut izleri var. Bu bir silahlı çatışma olasılığına işaret ediyor. Yalnız bu teze kendinizi fazla kaptırmayın, bu sadece bir ihtimal."

"Peki, adamımız ne zaman ölmüş?" diye sordu Rath. Rutin sorularını eskiden kilisede paternosteri söylediği gibi otomatik olarak ve kendi sözlerini duymadan, hele Dr. Schwartz'ın verdiği cevapları bile dinlemeden, peşpeşe sıralıyordu. Rath'ın aklını o sırada başka bir düşünce kurcalıyordu.

Mermi.

Elinde tuttuğu teneke kutunun içindeki metal parçası, şimdiye kadar bu vakada ellerine geçen en önemli ipucuydu. Kendisi failin ortaya çıkması için hiçbir şey yapmasa bile, Dr. Schwartz'ın Wilczek'in beyninden çıkardığı merminin Asayiş Şubesi Komiseri Ge-

reon Rath'ın resmi tabancasından çıktığının belirlenmesi sadece zaman meselesiydi.

"Umarım bu yeterli olur, Komiser Bey."

"Nasıl?"

Adli tıp uzmanının sözleri onu bir anda yeniden gerçeklere döndürdü. Schwartz, gözlüğünün çerçevesinin üzerinden ona bakıyordu.

"Sevgili dostum, otopsi raporunu tabii yazılı olarak da alacaksınız ama ben yine de beni dinlemenizi bekliyorum sizden! En nihayetinde burada bir tıp öğrencisiyle değil, bir kriminal komiserle konuşuyorum. Yoksa yanılıyor muyum?"

"Özür dilerim, doktor." Rath genzini temizledi. "Tam konsantre olmamıştım. Anlattıklarınızı bir daha tekrarlayabilir misiniz, lütfen?"

"Öğrenci olsanız bunu yapmazdım. Umarım bunun kıymetini biliyorsunuzdur." Schwartz tekrar gözlüğünü yukarı itti ve sesi birden resmileşti. "Ölümün ne zaman gerçekleştiğini, daha önce de söylediğim gibi, açık yaranın çok pislenmiş olması nedeniyle tam olarak tespit edemiyorum. Cesedin betona gömülmüş ve bunun da bedenin çürümesini geciktirmiş olması da kesin bir şey söylemeyi güçleştiriyor."

Rath başını salladı. Şu beton mezar fikri en azından bu defa bir işe yaramıştı.

"Şu kadarı kesin," diye sözlerini sürdürdü Schwartz. "Ceset uzun süre açık havada kalmamış. Bu zavallıyı öldükten hemen sonra betona gömmüşler. Adli tıp yöntemleriyle sadece betona tam olarak ne zaman gömüldüğünü belirleyemiyoruz. Birkaç gün de olabilir, bir hafta da."

"Çok teşekkür ederim, doktor."

Schwartz, "Yazılı raporum yarın elinizde olur," derken, bir yandan da her tarafı testereyle kesilmiş Wilczek'in üstünü yeniden örttü. "O raporda yaşamsal önemi olan organların durumu, midenin içeriği ve buna benzer iştah açıcı konuların da detaylarını bulacaksınız."

Rath cesetlerin sergilendiği salonu boydan boya geçip, fuayeye geri dönerken, teneke kutudaki mermi sessiz sessiz tıkırdıyordu. Her bir tıkırtı Rath'a cebinde nasıl bir saatli bomba taşıdığını hatırlatıyordu.

Sekmiş olabilir.

Yanlış yerlere giden mermiler bu kentte bir türlü peşini bırakmıyordu. Önce inşaat iskelesinde Krajewski, sonra kendisinin o gün morga gelmesine neden olan Neukölln'deki iki kadın ve şimdi de Wilczek. Bu son mermi, ağır sonuçlara yolaçacak bir kanıt olarak, kendisinin de belini kıracak gibiydi.

Çıkış kapısına birkaç metre kala Rath giriş holünde birdenbire durdu. Aklından öyle bir düşünce geçmişti ki, ucunu yakalamak için durmak zorunda kalmıştı. Aslında bu bir düşünceden çok, beyninde aniden çakan bir şimşek gibiydi. Rath paltosunun cebinden cüzdanını çıkarıp, içine baktı ve tekrar cebine koydu. Sonra oturduğu kabinden kendisini hayretle izleyen kapıcıya yürüdü.

"Tuvalet ne tarafta?" diye sordu.

Kapıcı cesetlerin sergilendiği salona açılan sallanan kapıyı işaret edip, "Orada," dedi.

Ufacık levhalar yolu gösteriyordu. Rath kapıyı açtığında her tarafı fayans kaplı tuvalette çıt çıkmıyordu. İçerde kimse yoktu. Yine de tamamen güvende olmak için bir kabine girip, kapıyı kilitledi ve tuvaletin kapağını kaldırdı. Bir kere daha cüzdanını paltosunun cebinden çıkardı. Lignose mermisini eline alıp, kısaca inceledi. Bu mermi çoktan Bruno'yla dostluğunun simgesi haline gelmişti. Hermannplatz'ta binaların tepesinde onun hayatını kurtaran Bruno'ydu. Fakat şimdi bu kurşun daha da faydalı olacaktı.

Rath teneke kutuyu açıp, Mauser mermisini tuvalete attı. Önce masum bir su şıkırtısı duyuldu, ardından da, metal seramiğe değdiğinde sessiz bir tıkırtı. Tuvaletteki suda beliren kırmızı çizgiler yavaş yavaş açık kırmızı bulutlara dönüştü. Rath, işaret ve orta parmaklarının ucunu kanlı teneke kutuya daldırdı. Sonra Lignose mermisini kanlı parmaklarının içinde evirip çevirdi. Yeterince kanlandığı kanısına vardığında mermiyi kutuya bıraktı. Nasıl olsa balistik uzmanları araştırmaya başlamadan mermiyi yıkayacaktı ama ilk bakışta doğrudan doğruya adamın beyninden çıkmışa

benzemesi daha iyiydi. Kutuyu yine dikkatle kapatıp, cebine koydu. Sifonu çektikten sonra, tuvaletin içindeki sular durulana kadar bir süre daha bekledi. Mermi görünürde yoktu. Berlin kanalizasyonunda kaybolup gitmişti. Bundan sonra onu belki bir sıçan yutardı ya da son durağı lağım sularıyla sulanan bir tarla olabilirdi veya belki de ilelebet Hannoversche Strasse'nin altındaki kanalizasyonun dibinde kalırdı. Fakat LD'de çalışan bir balistik uzmanının mikroskopuna asla varmayacaktı.

O anda teneke kutuda tıkırdamakta olan merminin kıyaslanabileceği herhangi bir numune ise hiç olmayacaktı. Bu kurşunun atıldığı tabancayı Bruno ilelebet kullanımdan kaldırmıştı. Bu, muhbir Krajewski'yle yapılan iş mukavelesiydi. Yani, Wilczek vakasında yapılacak balistik araştırması maalesef hiçbir sonuç vermeyecekti.

Bu düşünce Rath'ı inanılmaz ölçüde rahatlattı; keyfi hemen yerine geldi. Kabinden çıktığında Rath'ın içinden mutlulukla ıslık çalmak gelse de, kendini tuttu. En iyisi hiç dikkat çekmemekti. Gerçi ne diğer kabinlerden kimsenin sesi geliyor ne de içerde kimse görünüyordu ama belli de olmazdı. Yapışmaya başlayan kanı lavaboda parmak uçlarından temizledikten sonra tuvaletten çıktı. Koridorda da kimse yoktu. Rath tekrar giriş holüne gitti, yanından geçerken kapıcıyı selamladı ve dışarı çıktı. Hava çoktan kararmaya yüz tutmuştu.

21

Bütün adamlarına görev dağıtmıştı. Czerwinski ve Henning hâlâ Stralau semtini dolaşıyor, şantiyenin etrafındaki binaları tarıyordu. Edi ile Büdü. Kale'de onlara böyle deniyordu. Biri şişko diğeri sıska bu iki polis sanki yapışıktı. En iyisi onları birlikte görevlendirmekti. Jänicke ise *Berolina*'nın saygıdeğer üyeleri nezdinde şansını deniyordu. Rath, Marlow'un, en sevdiği çeteyi aynasızların soruşturduğunu öğrendiği zaman son derece tedirgin olacağını tahmin ediyordu. Belki de Acemi bu gangsterler arasında cinayet nedeni de olabilecek bir kavganın izine rastlardı. Tabii, böyle bir ipucu onları bir çıkmaza sokardı. Yine de, hiçbir sonuç verme-

yecek bir ipucunun varlığı, hiçbir ipucu gösterememekten iyiydi. Madem A Dairesi'ndeki işine aydınlatılamamış bir vakayla başlayacaktı, en azından elleri tamamen boş kalmamalıydı.

Yeni yazı masasına oturmuş, düşünüyordu. Bu ofisteki yalnızlığı onu kara kara düşünmeye sevk ediyordu ve bundan memnun değildi. Artık sekreter dönse iyi olurdu.

Telefon çaldı. Herhalde yine bir yayınevi müdürü veya gazeteci, sevgili Herr Roeder'in peşindeydi! Artık bu haydutları ilelebet başından savmaya kararlıydı!

Telefona, "Plötzensee Cezaevi. Suç İşlemiş Yazar ve Asayiş Şubesi Komiserleri Koğuşu," diyerek çıktı.

"Kling, Zörgiebel'in sekreteri." Hattın diğer ucundaki kadın hiç de nüktedan birine benzemiyordu. Emniyet Müdürü'nün sekretaryasını adeta yeraltı dünyasına giden yolu bekleyen Kerberos gibi kontrol eden Dagmar Kling'in takma adı Giyotin'di. "Komiser Rath, siz misiniz?"

"Benim, buyrun."

"Komiser Bey, Sayın Emniyet Müdürü sizi yarım saat içinde görmek istiyor."

Rath tam saat dokuzda Dagmar Kling'in kapısını vurdu. Yine de beklemesi gerekti. Giyotin onu bekleme odasında bir banka oturttu. Zörgiebel'in ofisine açılan, kapitone kapı kapalıydı. Emniyet Müdürü henüz bir görüşmedeydi. Aslında Kling'in bunu söylemesine bile gerek yoktu, çünkü ağır kapitone kapıdan ses dışarıya kadar sızıyordu. Sekreter, bütün bunlar kendisini hiç ilgilendirmiyormuş gibi daktilo yazmaya devam ediyordu. Oysa müdürün odasında o kadar yüksek sesle konuşuluyordu ki, daha doğrusu bağırılıyordu ki, neredeyse sarf edilen her kelime anlaşılıyordu. Komiser işitmiyor gibi yapmaya başladı. Eline aldığı şapkasıyla oynuyor, duvardaki bakırdan kabartma eski Berlin motiflerini seyrediyordu. Ama ne kadar duymazdan gelmeye çalışırsa çalışsın, bu sesler de duyulmayacak gibi değildi.

"... iyi ama elimizden geleni yapıyoruz, Müdür Bey!"

Başkomiser Wilhelm Böhm'ün sesini başkasıyla karıştırmak mümkün değildi. Bayağı sıkışmış olmalıydı. Haykırışları adeta çaresizliğini yansıtıyordu.

"Demek ki, elinizden gelen yeterli değil!" Bu sesler Zörgiebel'in bir şarkıyı andıran Mainz şivesine aitti. Rath bu sesi Köln'den tanıyordu. Ne kadar öfkelenirse, sesi de o kadar tiz çıkardı. Şu anda çıkardığı sesi tenor olarak nitelemek mümkündü. Fakat şayet altoya ve hele sopranoya meylederse, karşısındakinin vay haline! "Basın artık bir sonuç bekliyor! Vakayı tamamen aydınlatmanız gerekmiyor ki! Fakat herhalde yeni bir şeyler de vardır be kardeşim!"

"Evet ama bu basını ilgilendirmez, Müdür Bey. Sayısız ufak ayrıntı, kimi önemli, kimi önemsiz. Buna şu anda karar vermem mümkün değil. Bu kararı basına bırakmak ise kesinlikle olmaz."

"İyi ama sizin göreviniz tam da bu gibi kararları vermek, Başkomiser Bey! Hey Allahım! Elinizde önemli, ipucu türünden bir şeyler olsa gerek, öyle değil mi? Herhalde elinizdeki bütün ipuçlarını araştırmış olduğunuzu söyleyemezsiniz bana. Şu anda araştırmayı ne yönde derinleştiriyorsunuz? Bunu söyleyin yeter. Onlara şu anda daha fazlasını anlatmamız gerekmiyor bile. Bu konudaki son basın toplantımızın üzerinden bir haftadan fazla zaman geçti. Bu gazeteci efendilerin yavaş yavaş sabırsızlanmaya başlamasını anlayabiliyorum. Onlara hiçbir şey vermezsek, spekülasyonlar alır yürür. Hep öyle olmuyor mu zaten?"

"Ne yapalım, saldırsınlar o zaman. Kusura bakmayın Müdür Bey ama ben işimi yapıyorum ve bu iş gazeteci takımına şaklabanlık yapmak değil!"

"O zaman işinizi sonuç alacak şekilde yapın. Anlaşıldı mı?"

"Müdür Bey, ben adalet ve yasalar önünde sorumluyum, gazeteci tayfası önünde değil! Ne isterlerse yazsınlar. İyi günler!"

Kapı gümbürtüyle açıldı, kafası kıpkırmızı olmuş Wilhelm Böhm müdürün odasından dışarı fırladı, Rath'ın ve hâlâ kılını kıpırdatmadan daktilo yazmaya devam eden Dagmar Kling'in yanından geçip gitti. Ama ne gidiş! Gidişi etkileyiciydi ama herhalde o anda kariyeri de çizilmişti.

Giyotin daktilo yazmaya ara verdi.

"Komiser Bey," dedi. Hâlâ açık duran kapıyı gösterdi. "Lütfen içeri girin. Sayın Emniyet Müdürü nihayet sizi kabul edebilecek."

Zörgiebel çabuk toparlanmıştı. Masasına oturmuş, kâğıtlarını

düzenliyor gibi yapıyordu. Rath girince ayağa kalkıp, kollarını bir opera sanatçısı gibi iki yana açtı.

"Genç Komiser Rath!" Zörgiebel ona sıkması için etli bir pençe uzattı. "Nasıl, alıştınız mı, dostum?"

Rath mahcubiyet duydu. Şişko masasından kalkmasa ve onu karşısındaki rahatsız iskemlelerden birine oturmak zorunda bıraksa, kendisini daha iyi hissedecekti. Hele Emniyet Müdürü'nün dostu olmayı hiç istemiyordu.

"Çok teşekkür ederim," dedi. "Berlin Köln değil tabii ama..."

"Çok doğru söylüyorsunuz! Çok doğru söylüyorsunuz!" Zörgiebel bu lafın ne anlama geldiğinin açıklanmasını bile beklemiyordu. Anlaşılan bu basmakalıp laf hoşuna gitmişti.

Telefon çaldı. Emniyet Müdürü öfkeyle kaldırdı ahizeyi.

"Rahatsız edilmek istemiyordum, Fräulein Kling," dedi. "Ne?" Bir süre dinledi. "İçişleri Bakanlığı'na cevap vermiş, Berlin polisinin bu vakayı da bütün diğer vakalar gibi ele alacağını bildirmiştim. Bu sıradan bir kayıp insan vakası. Çoğu birkaç gün içinde, sanki hiçbir şey olmamış gibi yeniden ortaya çıkar. Artık beni rahatsız etmeyin, lütfen."

Kapattı.

"Sovyet Büyükelçiliği'nin bir elemanı kaybolmuş," dedi Rath'a. "Komünistler hemen suçu devlete yüklüyor. Halbuki iddiaya girerim, herif şehrimizde bir-iki güzel gün ve tabii gece geçiriyordur. Yarın öbür gün biraz çakırkeyif halde yine büyükelçiliğinin kapısını çalar. Kapitalizmin çekiciliklerine kapılan ilk insan olduğu söylenemez."

Zörgiebel Rath'ı bir oturma köşesine götürdü. Takım oldukça yeniydi, Gennat'ın ofisindeki yeşil heyulalar gibi üzerinde oturmaktan aşınmamışlardı. "Rahat edin."

Rahat mı? Rath bej bir iskemleye oturdu. O anda her türlü hisse kapılıyor olabilirdi ama rahatlık asla. Neyse, en azından kek yemesi gerekmiyordu. "Teşekkür ederim, Müdür Bey."

Zörgiebel ona bir puro uzattı, Rath geri çevirdi. Emniyet Müdürü kendine bir puro alıp, ufak kutuyu yine masanın üzerine bıraktı. "Ee?" dedi purosunu yakarken. "Anlatın bakalım, cinayet soruşturmanız nasıl gidiyor?"

İyi soru, diye düşündü Rath. *Katilin kim olduğunu biliyorum ama söylemem!* Ancak Prusyalı bir memurdan beklenebilecek bürokratik kurulukta, "İpuçları, suç teşkilatları arasında bir çatışmaya işaret ediyor," dedi.

"E, bu da bir şeydir!" Zörgiebel'in yüzü aydınlandı. Herhalde en azından bu vakanın hızla aydınlatılabileceği umuduna kapılmıştı.

Rath, "Kurban bir gangster ve *Berolina* çetesi mensubu," diye rapor vermeye devam etti. "Mermi büyük ihtimalle sekmiş. Yani bir kaza kurşunu olabilir. Fakat adam çatışmaya da girmiş olabilir. Sağ elinde barut izleri var." Rath sustu ve omuz silkti. "Henüz başka bir şey bilmiyoruz."

"Başka bir şey bilmiyor musunuz? Ama bu bile çok. Hem de bu kadar kısa sürede! İnanın bana, bundan daha yoğun bir sis perdesi içinde el yordamıyla soruşturma yapan memurlar var. Üstelik soruşturma haftalardır sürüyor olmasına rağmen!"

Emniyet Müdürü Böhm'e takmıştı anlaşılan. Rath, bela bazen kendisini hak edenleri de buluyor demek ki, diye geçirdi içinden.

"Cinayet vakalarını aydınlatmak hiç basit iş değildir, Müdür Bey." Yavaş yavaş gevşemeye başlamıştı. Artık biraz övgü almanın zamanı gelmişti. Komiser Rath'ın da Emniyet Müdürü'nü hayal kırıklığına uğratacağı günler nasılsa gelecekti. Üstelik de çok çabuk gelecekti. Acaba babasıyla senli benli olan bu adam o zaman da kendisine yine böyle samimi davranacak mıydı?

"Basit olan ne var ki?" Zörgiebel bu düşünceyi bir el hareketiyle bir kenara iter gibi yaptı. "Bu seviyeye geldiğinizde siyasetle uğraşmak zorunda kalıyorsunuz. İnanın, zaman zaman sokaktaki zor fakat onurlu görevi yapan polislere imreniyorum."

Rath yorum yapmamayı tercih etti. Emniyet Müdürü'nün sokaktaki çalışmanın nasıl olduğu hakkında en ufak bir fikri olduğundan kuşkuluydu. Omuz silkti. "Her şeye rağmen, tekrar bir cinayet vakası soruşturuyor olmaktan mutluyum."

"Buna sevindim, canım, buna sevindim!" Galiba Zörgiebel gerçekten duygulanmıştı. "Bu sabah bir basın toplantısı düzenleyebileceğimizi düşündüm, ne dersiniz?"

Rath ürktü ama belli etmedi. "Basın toplantısı mı?" Paketine parmağıyla vurarak, bir Overstolz çıkarıp, yaktı. "Bunun gerek-

li olduğuna emin misiniz, Müdür Bey? Bu vakayı abartmaya gerek yok! Muhtemelen sadece gangsterler arasında bir hesaplaşmadan ibaret."

"Bu kadar alçak gönüllü olmayın!" Zörgiebel purosunu pufladı. "Yoksa bu sözlerinizden, kamuoyundan korktuğunuz sonucunu mu çıkartayım? Dert etmeyin, dostum, Köln'de basının size nasıl kötü muamele ettiğini biliyorum. Fakat bu vaka, Berlin'deki basın mensupları önünde iyi bir başlangıç yapmak için iyi bir fırsat, bunu kullanmanızı tavsiye ederim, böyle şeyler önemli. Ben de arkanızda olacağım. En nihayetinde..." Yapay bir ara verdi. Purosundan bir nefes daha aldı. Havayı kaplayan duman giderek yoğunlaşıyordu. en nihayetinde, bu kez cesetten çıkan sizin merminiz değil, öyle değil mi?" Zörgiebel bir kahkaha patlattı.

Rath Emniyet Müdürü'nün mizah anlayışına ayak uydurmakta zorlanıyordu. Zorla gülümsedi.

"Anlaştık o zaman," diye devam etti Zörgiebel. "Tam saat on birde, küçük konferans salonunda. O saate kadar soruşturmada elde ettiğiniz bilgileri iyice düzene sokmaya dikkat edin. Lütfen, toplantı başlamadan yarım saat önce bir kopyasını da bana ulaştırın. Kent sakinlerinin soruşturmaya nasıl destek olabileceği konusunda da belki aklınıza bir fikir gelebilir. Tanık aramak filan gibi şeyler, biliyorsunuz işte. Böyle şeyler hep iyi karşılanıyor. Onları bu şekilde işin içine katmayı başarırsanız gazetecileri yanınıza alırsınız."

"Cinayet soruşturması sorumlusu olarak basın toplantısı yapmam gerçekten anlamlı mı?" Rath sigara dumanını içine çekti. "Müdür Bey, benim asıl çalıştığım daire, E Dairesi. Cinayet vakası üzerinde çalışmam geçici."

"Sevgili Rath, Ahlâk polisinin size uygun bir yer olmadığı konusunda sanırım hemfikiriz, değil mi? En iyi elemanlara A Dairesi'nde ihtiyacım var. İşinizi iyi yapın, ben de sizin için ne yapabileceğime bakayım."

Rath kaşlarını kaldırarak, şaşırmış numarası yaptı. Dedikoduların çoktan almış yürümüş olduğunu Emniyet Müdürü'nün bilmesine hiç gerek yoktu. Daha yarısını içtiği sigarasını bastırıp söndürdü ve bir gece önce yazdığı yazıyı cebinden çıkardı.

"Bunu size bizzat teslim edebilir miyim, Müdür Bey? Aslında kurum içi postaya verecektim ama Sayın Emniyet Müdürü beni zaten kabul etmişken..."

Zörgiebel hayretle zarfa baktı. Sonra, içinde ne olduğunu anlamış olacak ki, yüzünden hızla bir gülücük geldi geçti. Gözlerini Rath'a dikti.

"Biliyor musunuz, dostum, tam babanızın oğlusunuz!"

Acaba Roeder'den boşalan kadroya tam şu sırada, ıslak balıklar arasına katmak zorunda kalacağını daha şimdiden bildiği bir vaka üzerinde çalıştığı sırada başvurmak akıllıca bir iş miydi? Kale'nin uzun koridorlarında Roeder'in ufak ofisine yürürken Rath ikircikleniyordu. İtiraf etmeliydi ki, ideal bir zamanlama değildi bu. Öte yandan, acaba bundan daha iyi bir fırsat yakalayabilecek miydi? A Dairesi'nde bir kadro boşalmıştı, Emniyet Müdürü de kendisine iyi gözle bakıyordu. Şimdi tek yapması gereken yeteneklerini sergilemekti.

İşte mesele de buydu ya zaten.

Bu vakada yeteneklerini göstermemek zorundaydı. Üstelik şimdi bir de bu baş belası Wilczek vakasıyla basın mensuplarının karşısına çıkacaktı! Berlin Emniyet Müdürü'nün, tıpkı bir uyuşturucu bağımlısının iğneye ihtiyacı olması gibi, basında çıkacak olumlu yazılara ihtiyacı vardı. Onun üzerinde yine fazla düşünmeden, bir takım sözler vermeyeceğini umuyordu.

Rath koridorun sonuna gelmişti. Roeder'in ofisindeki yalnızlık onu eski bir dost gibi bağrına bastı. Tek daktilo sekreter odasındaydı. Bu nedenle Rath boş duran sekreter sandalyesine oturup, daktiloya bir kâğıt geçirdi ve düşünmeye başladı.

Neyse ki, Wilczek vakasında en önemli işleri halletmişti. Hepsinden önemlisi, en büyük derdi olan mermiyi yok etmişti. Önümüzdeki günlerde gelmesi gereken balistik raporu, kendisinin az sonra açıklayacağı, bu cinayetin suç teşkilatları arasında bir anlaşmazlıktan kaynaklanan ve ölümle sonuçlanan bir olay olduğu tezini doğrulayacaktı sadece. Tek yapması gereken, soruşturmada şimdiye kadar elde edilen bilgileri güzel bir hikâye şeklinde allayıp

pullamak ve buna Acemi'nin ve A Dairesi'nden iki polisin şu andaki çalışmalarını eklemekti. Bu kadar yem basına yeterdi. *Gangster dünyasında silahlı çatışma.* Böyle şeyler kentin doğusunda zaten günlük hayatın parçasıydı. Kentin batısındaki bakımlı villalarda yaşayan okurlar da, güvenli salonlarında otururken bile tüylerini ürperten ve aynı zamanda kendilerinin zaten her zaman tahmin ettiği gibi, Berlin'in her anlamda Chicago'yla kıyaslanabilecek bir kent olduğunu doğrulayan bu tür hikâyelere bayılırdı.

Kurt sürüsü kan kokusu almıştı. O anda Rath Emniyet Müdürü'nün yerinde olmak istemezdi. Zörgiebel karşısındakileri yatıştırmak için ellerini kaldırdı ama fırtınaya karşı koyma çabalarının hepsi daha çok onun çaresizliğini sergiliyordu.

"Yapmayın, beyler!"

O kadar çok soru aynı anda soruluyordu ki, sözleri duyulmuyordu bile. Habere aç basın mensuplarından oluşan kurt sürüsü, tam o sırada konferans salonunun podyumundan inen Emniyet Müdürü'nü kuşatmıştı. Tekrar ellerini kaldırdı ve sanki bir an, birbirine karışan seslerin yarattığı gürültü gerçekten azalır gibi oldu.

"Yapmayın, beyler, sorularınızı yanıtladım ya!" dedi Zörgiebel. "Söyleyecek başka bir şey yok. Şimdi izin verin, gideyim. Önemli bir randevum var."

Çıkışa doğru bir-iki adım atmaya yeltendi ama fazla ilerleyemedi. Sürü tekrar üzerine abandı, sorular yağmaya devam etti.

"Müdür Bey, Berlin'de yine güvenlik sorunu mu var?"

"Haftalardan beri aranan bir katil, nasıl oluyor da, hâlâ elini kolunu sallaya sallaya ortalıkta dolaşabiliyor?"

"İşlenen suçların sayısı giderek kabarıyor. Polis hâlâ duruma hakim mi?"

"Kanlı Mayıs konusunda bir iç soruşturma yapılacak mı?"

Sürü avın peşini bırakmıyordu. Emniyet Müdürü kurt sürüsünün ortasına düşmüş bir boğa gibiydi. İriyarı ve güçlü olmasına rağmen hiç şansı yoktu. Bir flaş patladı. Gözü kamaşan Zörgiebel kendini korumak için elini kaldırdı. Rath buna daha fazla dayanamayacaktı. Şefinin nezdinde puan toplamaya karar verdi. Çoktan

indiği podyuma tekrar çıkıp, ellerini kaldırdı. Zörgiebel'inki gibi gazetecileri savuşturmayı amaçlayan bir jest değildi bu, daha çok, sanki hakikaten söyleyecek bir lâfı varmış gibiydi.

"Beyler, rica ederim!" Bu işe yaradı. İlk birkaç muhabir ona doğru döndü. "Lütfen, Emniyet Müdürü'nün gitmesine izin verin! Başka sorunuz varsa, lütfen, bana sorun!"

Rath ilgiyi o denli kendi üzerine toplamıştı ki, sürü Zörgiebel'in peşini bıraktı. O da bu yeni elde ettiği özgürlüğü derhal çıkışa doğru yürümek için kullandı. Polis şefini rahatsız edilmeden salondan çıkarma görevini üstlenen toplum polisleri orada bekliyordu. Küçük konferans salonundan çıkana kadar Rath müdürün arkasından baktı.

Zörgiebel'in evdeki hesabı çarşıya uymamış, basın toplantısı tam bir felâkete dönüşmüştü. Oysa her şey zararsız başlamıştı. Emniyet Müdürü betondaki cesetten söz etmiş, ardından da sözü soruşturmayı yürüten komisere bırakmıştı. Rath elindeki bilgiler ışığında olayı sakin sakin anlatmıştı. Rath doğrudan herhangi bir sonuç çıkarmasa da, şimdiye kadar elde ettiği bilgileri öyle aktarmıştı ki, gazetecilerin bunun suç çeteleri arasında bir çatışma olduğu dışında bir şey düşünmesi mümkün değildi. Sürü bu anlattıklarının hepsini uslu uslu yemişti. Zaten Zörgiebel'in planı da bu değil miydi? Aç gazetecilere yem vereceklerdi. Rath, soruları olup olmadığını sorana kadar bu plan tutmuştu da. Sonra sorular gelmeye başladı. Bir tanesini bile soruşturmayı yürüten komisere sormamışlar, hepsini Emniyet Müdürü'ne yönlendirmişlerdi. Wilczek vakası hakkında tek bir soru bile gelmedi. Gazetecileri sadece *sudaki adam* vakası ilgilendiriyordu. En sonda da Mayıs olaylarını sormuşlardı. Bütün konferansın hiç arzu edilmeyen bir istikamet alması birkaç saniye bile sürmemişti. Zörgiebel'in dikkatleri başka yöne çevirme çabalarına rağmen, tam da onun konuşmak istemediği konulara dönmüşlerdi. Verdiği kaçamak cevaplar gazetecileri tatmin etmek bir yana, daha da kışkırtmıştı. Nihayet çaresiz kalınca Zörgiebel toplantının bittiğini ilan etmişti.

O zaman da tam anlamıyla tepesine çökmüşlerdi.

Hâlâ da orada duruyor, fakat şimdi beklenti dolu yüz ifadeleriyle

Rath'a bakıyorlardı. Ufak tefek mırıldanmalar hariç, salon sessizdi. Sürü biraz olsun gemlenmişti.

"Beyler, lütfen, sorularınızı sorun," dedi Rath.

Bir muhabir el bile kaldırdı ama daha az terbiyeli bir meslektaşı ondan önce davrandı.

"Komiser Bey, polisin Landwehr Kanalı'ndan çıkardığı, işkence görmüş bir cesedin fotoğraflarını burada bize göstereli bir haftadan fazla oldu. O fotoğraflan adam gibi yayınladık. Herhalde şimdi soruşturmanın nasıl gittiğini öğrenmeye hakkımız vardır."

"Aynen öyle, soruşturmada ilerleme kaydedilmedi herhalde!"

"Doğru! Bizi hiçbir şey olmamış gibi..."

Tekrar azıyorlardı. Rath ellerini kaldırarak onları yatıştırdı.

Salona tekrar sessizlik hakim olunca, "Beyler," diye başladı. "Sizi hayal kırıklığına uğratacağım ama bu cinayet vakası hakkında hiçbir bilgiye sahip değilim. Wilczek vakası hakkındaki bütün sorularınızı elimden geldiği kadar cevaplamaya çalışırım."

Gürültü tekrar yükseldi ama bu kez kısa sürdü. Rath samimi fakat kararlı şekilde topluluğa gülümsedi. İstediği zaman ele avuca gelmeyecek kadar kaygan olabiliyordu. Orada aşağıda toplanmış vahşi yalancı sürüsü de kaypak bir komiserden daha fazlasını hak etmiyordu zaten.

"Bizi böyle oyalamaya hakkınız yok!"

"Beyefendi, özür dilerim, fakat dürüstlük, sadece üzerinde çalıştığım vakayla ilgili sorularınızı yanıtlamamı gerektirir. Buna anlayış göstereceğinizi umuyorum. Ciddiyetten uzaklaşmak doğru olmaz!"

Bir-iki protesto daha duydu ama onlar da uğultunun içinde kaynayıp gitti. Muhabirler kapıya yöneldi. Tıkacı açılmış bir küvet misali salon giderek daha hızlı boşalıyordu.

Göz açıp kapayana kadar hepsi ortadan kayboldu. Konferans salonunu ürkünç bir sessizlik kapladı. Komiser podyumdan indi. Kapıda tek bir kişi durmuş, bekliyordu. Rath, Berthold Weinert'i tanıdı. Komşusu kendisini selamlarken sırıtıyordu.

"Tebrik ederim, Gereon," dedi. "Uzun zamandan beri beni bu kadar ustaca başından savan olmamıştı. Önce Emniyet Müdürü'nü salondan çıkarıp kurtardın, sonra bize aptalı oynadın."

Rath konuya girmedi. "Sen siyasi muhabir değil miydin? Ne zamandan beri adi suç vakalarıyla ilgileniyorsun?"

"Adi suçlarla siyaset arasında ne fark var ki? Yok, şaka bir yana, şu sıralarda polis muhabirliği de yapıyorum. Bizim meslekte esnek olmak lazım."

"Bu kadar kalabalık gelmenize şaşırdım."

"Haklısın, daha iki saat bile olmadı bize bilgi verileli. Dün bütün günümü bu vakayla uğraşarak geçirdiğimi düşünürsen, aslında bu adilik. Fakat son günlerde, Landwehr Kanalı'ndan çıkan ceset hakkında daha fazla bilgi almak için bütün çabalarımızın önü kesildiğinden, birçok arkadaşımız Zörgiebel'i bir kere daha sıkıştırmak için bu fırsattan yararlanmak istedi anlaşılan."

"Başardılar da."

Weinert omuz silkti. "Meseleye nereden baktığına bağlı. Buradan ayrıldıklarında hiçbiri tatmin olmamıştı."

"İyi ama şimdi ellerinde suç camiası hakkında çok güzel bir hikâye var. Ben sizin böyle şeyleri sevdiğinizi sanırdım."

"Az önce yaptıklarınla bizim meslektekiler arasında pek dost kazanmadığını söyleyeyim."

"Olsun. Bir gazeteci dostum var ya, yetmez mi?"

Weinert'e elini uzattı.

Weinert uzatılan eli sıkmadan, "Ticaret arkadaşı diyelim o zaman," dedi.

Konferans salonunun önünde vedalaştılar. Rath, Weinert'in birlikte öğle yemeği yeme teklifini geri çevirdi. Soru yağmuruna tutulmak istemiyordu. Henüz... Ufak ofisine geri döndü. Önce tekrar sakinleşmek ve içinde olduğu durumu düşünmek istiyordu.

Berlin polis şefinin başı beladaydı. İşte tam da bu durum, genç ve umut dolu Kriminal Komiser Gereon Rath'a kariyer yapma fırsatı sağlayabilirdi. Bu basın toplantısı, Rath'a, Böhm'ün ekibinde olmasa bile, bu vaka üzerinde çalışmaya devam etmesi gerektiğini göstermişti. Hiç değilse, artık Cinayet Masası'nda çalışıyordu. Roeder'in ofisinde huzur bulması bir şanstı. Wilczek'in *Berolina*'yla ilişkili olması da bir şanstı. Belki bu şekilde Rath iki vaka arasında bir ilişki kurup, *sudaki adam* vakası hakkında neden bu kadar çok bilgi topladığına bir açıklama getirebilirdi. Kriminal Komiser Ge-

reon Rath, Wilczek cinayeti soruşturması çerçevesinde gizemli bir altın hazinesi ve kaçak Rus Aleksey Kardakov'un ismiyle karşılaşmış ve bu sayede, Başkomiser Wilhelm Böhm'ün bir türlü altından kalkamadığı *Möckernbrücke* cinayet dosyasının aydınlatılması için gereken bilgileri temin edebilmişti.

Telefon çaldı. Açmadı. Arayan ya bir yayıncı ya da Emniyet Müdürü olmalıydı. O da, kendisine daha sonra da teşekkür edebilirdi. Saat on ikiye geliyordu. Öğle tatili vakti gelmişti. Ancak bu defa ne kantine ne de Aschinger'e gidecekti. Saatine baktı. Metroyla Schöneberg'e gitmesi yarım saat bile sürmezdi. Müzisyenler kahvaltılarını öğleye doğru yapar diye biliyordu. Belki bir fincan kahve içebilirdi.

"Komiser Bey! Bu ne sürpriz!"

Kapıyı açan İlya Treçkov daha uykudan yeni kalkmış gibi görünmesine rağmen Rath'ı hemen tanıdı. Trompetçinin saçları karmakarışıktı. Üzerindeki robdöşambrın yanında Bizans imparatorunun örme işleri solda sıfır kalırdı. Esniyordu ama ayıktı, sağı solu inceliyordu.

"İçeri girebilir miyim?" diye sordu Rath.

"Tabii ki."

Daire Rath'ın beklediğinden daha düzenli ve büyüktü. Anlaşılan eski şarkıcısına göre, Treçkov'un daha fazla parası vardı. Rath'ı küçük bir salona aldı. Açık renk perdeler salona yumuşak güneş ışınlarının girmesine izin veriyordu. Masanın üzerinde birkaç nota defteri ve bir kurşunkalem duruyordu. Treçkov onları topladı.

Özür dilercesine, "Tam çalışmaya başlamıştım," dedi ve elinde kâğıtlarla dışarı çıktı. "Bir şey içer misiniz?" diye sordu kapıdan.

"Hani, bir kahve suyu filan koyduysanız ocağa..."

"Çay suyu."

Adam Rus'tu, tabii. "O da olur," dedi Rath. Yalnız kaldığında etrafını incelemeye koyuldu. Güzel bir odaydı. Her şey yerli yerindeydi. Uzun uyuyor bile olsa Treçkov Bohem birinden çok, disiplinli bir adama benziyordu. Rath kütüphanenin üzerinde bir Çaykovski heykeli gördü. Kitap adları ise daha çok Kiril alfabesiyle yazılmıştı ama arada Almanca birkaç isim de vardı. O kısa zaman

zarfında Rath'ın görebildiği kadarıyla siyasi kitaplar değildi hiçbiri. *Krasnaya Krepost* kelimeleri de ister Kiril, ister Latin alfabesiyle yazılmış olsun, hiçbir yerde yoktu. Kapıdan şıngırtılar duyuldu. Treçkov, elinde üzerinde dumanlar çıkan iki çay fincanı duran bir tepsiyle geri geldi.

Şaşkınlıkla, "Hazır mı?" diye sordu Rath.

"Semaverle çabuk oluyor," diye açıkladı Treçkov. "Her birimiz bir parça olsun vatanımızı yaşatmaya çalışıyoruz. Berlin'deki Rusların çoğunluğu buraya gönüllü gelmedi."

Fincanları masaya bıraktı. Oturdular.

"Kılık kıyafetimi affedin," dedi Treçkov. "Fakat misafir beklemiyordum. Arkadaşlarım geç kalktığımı bilir. Orkestramız çaldığı günlerde genellikle gece saat dörde doğru eve geliyorum."

Rath çaydan bir yudum aldı. Çok koyuydu.

"Sizin için ne yapabilirim, Komiser Bey?" Müzisyen tıpkı *Café Europa*'daki gibi samimi ve açık konuşuyordu. Buna rağmen Rath, bu adamın anlattıklarından daha fazlasını bildiği hissinden kurtulamıyordu.

"Kontes Sorokina. Hatırlıyor musunuz?"

Treçkov başını salladı. "Elbette."

"Aradan geçen sürede tekrar ortaya çıktı mı ya da ondan haber aldınız mı?"

"Maalesef, hayır."

"Onun evine göz kulak olmaya devam ettiniz mi?"

"Evet, hâlâ oluyorum. Anahtar bende. Size söylememiş miydim?"

"Sanırım söylemiştiniz." Rath bir ara verdi. Adam neyi ve neden saklıyordu? "Çiçekleri suladınız, değil mi?"

Treçkov başını salladı.

"Odadan herhangi bir şey aldınız mı?"

"Çok rica ederim! Hırsız mıyım ben?"

Rath taktik değiştirip, müzisyeni biraz sıkıştırmaya karar verdi. İlk sohbetlerinin aksine, artık Cinayet Masası'nın resmi çalışanıydı. Daha cesur davranabilirdi.

"Herr Treçkov," diye girdi söze. "Bu sizinle Frau Sorokina hakkında ikinci konuşmamız ve siz bana hâlâ kontesi neden aradığımı bile sormadınız."

"Birinin onun kayıp olduğunu bildirdiğini düşünmüştüm."

Rath başını iki yana salladı. "Sizin haricinizde kimsenin onu özlediği filan yok. *Siz* de polise başvurmadınız. O yüzden de Sorokina kayıp sayılmıyor."

"Demek öyle! O zaman onu neden arıyorsunuz?" Treçkov'un konuşurken sakin olması Rath'ı aldatamazdı. Adamın giderek tedirgin olduğunu gözleri ele veriyordu. Saldırıya geçmenin tam zamanıydı. Rath birkaç deneme balonu uçurdu. Ufak tefek zehirli oklardı bunlar ve tek bir amaçları vardı: Bir tepki uyandırmak. Hatta şansı da biraz yaver giderse bu düşünülmeden verilen bir tepki bile olabilirdi.

"Altın," dedi. Treçkov oturduğu yerde dikildi. Gözleri şimdi adeta çarliston dansı yapıyordu. Rath memnuniyetle ikinci okunu da fırlattı. "Neden söz ettiğimi biliyorsunuz," diye devam etti. "Bu altınlar yüzünden bir insan öldü, bir diğeri de kayboldu. Onunla birlikte kontes de kayboldu."

Treçkov hâlâ sakin oturuyordu ama şimdi artık kazık yemişe benziyordu. Tek hareket eden gözleriydi. "Neden söz ettiğinizi bilmiyorum," dedi.

Korkutmak mı daha iyiydi, yoksa anlayışlı polisi oynamak mı? Hayır, böyle devam etmeliydi, birazdan onu çözecekti. Rath sabrının taştığını göstermeye karar verdi. Ansızın ayağa kalktı, masaya abandı ve öne eğildi.

"Şimdi beni iyi dinleyin, beyefendi!" Rath, saldırgan bir ton vermişti sesine; bu sanki kendisine zor geliyormuş gibi yapıyordu. Kelimeler ağzından sessizce fakat çok etkili çıkıyordu. Treçkov gayri ihtiyari bir parça geri çekildi. "Bu saklambaç oyununa artık son vermenin zamanının geldiğini fark etmiyor musunuz? Sonuçları sizin için çok sevimsiz olabilecek bir meseleye dibine kadar batıyorsunuz."

Müzisyen taş kesilmişti. "Ne kastettiğinizi anlamıyorum."

"Çok basit aslında. Polisin bir cinayeti aydınlatmasında çok yararlı olabilecek bir şeyler biliyorsunuz, fakat susmayı tercih ediyorsunuz. Bunun size ne kazandıracağını düşünüyorsunuz, orasını bilemem. Şayet kontesin tehlikede olduğuna inanıyorsanız, bize destek olun. Biz ona yardım edebilir, onu koruyabiliriz." Rath, bu

sözlerinin etkisini göstermesini beklerken gözlerini Treçkov'a dikti. "Fakat eğer sonuçta bir katili koruduğunuz ortaya çıkarsa... Bunun sonuçlarının ne olacağını gerçekten biliyor musunuz?"

"Svetlana mı? Katil mi?" Bu sözler de Treçkov'un ağzından patlar gibi çıktı. Artık o da ayağa kalkmıştı. "Bu çok saçma!"

"Eğer bundan o kadar eminseniz, o zaman tavrınızı hiç anlayamıyorum."

"Belki sizin kendi *tavrınızı* bir gözden geçirmenizde yarar var, Komiser Bey!"

Müzisyen konuştukça öfkeleniyordu. Eh, nihayet onu çileden çıkarmıştı işte! "Bir cinayeti aydınlatamayınca, polis onu hemen bir yabancının üzerine yıkmaya çalışıyor. Ülkenizde kalırken kimliğini gizlemek için gayet iyi nedenleri olan bir yabancının üzerine yıkmaya çalışıyorsunuz. Yoksa bu konuda size güvenebileceğime ciddi ciddi inanıyor musunuz? Zaten siz Svetlana'yı daha şimdiden mahkûm etmişsiniz!"

"Ben kimseyi mahkûm etmiyorum. O hakimin işi. Fakat birisi sizin bir memleketlinizi işkence edip, öldürmüş. Bunun kim olduğunu bilmek istiyorum! Bu konuda bana yardımcı olabilirsiniz."

"Memleketlim mi?" Traçkov'un şaşkınlığı gerçekti. "Nasıl?"

Rath, Boris'in ıslak cesedinin fotoğrafını gösterdi. "Bu adamı tanıyor musunuz?"

Treçkov hararetle başını iki yana salladı. "Bu mu? Bunu bir-iki hafta önce kanaldan çekip çıkarmamışlar mıydı? Rus muymuş bu?"

"Aleksey Kardakov'un bir ahbabı."

"Demek Kardakov!" Treçkov bitkinlikle iskemleye çöktü. "Aslında bunu tahmin etmeliydim!"

"Neyi tahmin etmeliydiniz?"

"Bu adamın Svetlana'ya felaket getireceğini."

"İkisi bir çift, değil mi?"

Treçkov başıyla onayladı. "Svetlana benim yanımda işe başladıktan yaklaşık altı ay sonra onunla tanışmış olmalı. Ondan sonra da bambaşka bir insan oluverdi zaten."

Artık orkestra şefiyle yatmak istememesindendir, diye düşündü Rath. "Ne kastediyorsunuz?" diye sordu.

"Birden çok ciddileşti. Ben onu tanıdığımda çok sık gülerdi.

Korkarım, Kardakov saçma sapan siyasi düşünceleriyle onun aklını çeldi."

"Siz bunları pek beğenmiyorsunuz, yani..."

"Bana dünyayı kurtarma hayali kuran bu adamlardan hiç söz etmeyin! Bunun sonunun nereye vardığını Rusya'da görüyorsunuz işte!"

"Kardakov komünist miydi?"

"Kendine ne sıfat taktığını hiç bilmiyorum. Fakat Bolşevikleri çekemezdi. Bir istisna olarak, bu konuda üçümüz de aynı fikirdeydik. Fakat onunla fazla siyaset de konuşmadım, çünkü o zaman hiç çekilmez oluyordu. Ben zaten genel olarak onunla pek konuşmadım."

"Kontes kaybolduktan sonra onu bir daha gördünüz mü?"

"Hayır."

"Kontesin kaybolması sizin için sürpriz oldu mu?"

"Ne kastediyorsunuz?"

"Söylediğimi... Solistinizin birdenbire ortadan kaybolması sizi şaşırttı mı, yoksa bunu bekliyor muydunuz?"

Rath, bir kere daha bir yaraya parmak bastığını hissetti. Treçkov kıvranmaya başladı. "Böyle bir şey olabileceğini söylemişti," dedi sonunda.

"Bunu yaparken de, onun evinden bir şey almanızı rica etmişti..."

Müzisyen gözlerini kocaman açıp ona baktı. "Bunu nereden biliyorsunuz?"

"Elbise dolabına baktım. Paltonun astarından bir şey çıkarıp, yanınıza almışsınız."

"Evet. Benden bunu o rica etmişti. Yaklaşık dört hafta önce. O gün provaya geç gelmişti. Tam azarlayacaktım ki, gözlerini gördüm. Korku doluydu."

"Neden korkuyordu?"

"Bunu söylemedi. Sadece evinin anahtarını verip, kışlık paltosunun astarını yırtmamı rica etti. Orada bulacağım şeyi de yanıma alıp, iyice saklamamı tembih etti."

"Siz de öyle yaptınız..."

Treçkov yine başıyla onayladı. "Bana anahtarı verdikten sonra gitti yine. Nereye gittiğini söylemedi. Sadece bana veda edip, baş-

ka bir solist aramamı tavsiye etti. Asla olmaz, seni bekleriz, bir süre solistsiz de sahneye çıkabiliriz dedim." Kekelemeye başladı. Hatıraları ona acı veriyordu. "Her şey o kadar... o kadar garipti ki. Çok garip konuşuyordu. Sanki ebediyen veda ediyormuş gibi. Gittiğini görünce kalbim kırılmıştı neredeyse."

"Fakat odasına göz kulak olmaya devam ettiniz."

"Benden rica etmişti. Odasına göz kulak olmamı, çiçekleri sulamamı istemişti. Sanki bir süre seyahate çıkmış gibi davranmamı söylemişti."

"Fakat siz öyle olduğuna inanmıyorsunuz."

"Samimi konuşmam gerekirse, neye inanmam gerektiğini bilemiyorum."

"Kontesi bir daha göreceğinize inanıyor musunuz?"

Treçkov omuz silkti. Acınacak halde iskemlesinde büzülmüştü. "Umarım," dedi sonunda. "Fakat aksi olmasından korkuyorum."

"Geçtiğimiz dört haftada odaya sizden başka giren oldu mu?"

"Kim girecek?"

"Ben ne bileyim? Kontesin kendisi, Kardakov, Stalin'in ajanları... Korktuğunu siz söylediniz; Stalin'in onun peşinde olduğunu siz bana anlattınız."

"İyi de, bu sadece bir tahmin..."

Rath sabrının taşmaya başladığını hissetti ama kendini tuttu. "Dikkatinizi çeken herhangi bir şey oldu mu?" diye sordu sakin bir sesle. "Odaya gittiğiniz günlerden birinde odada sizin bıraktığınızdan farklı görünen bir şey oldu mu? Eşyalar karıştırıldı mı?"

"Bunu yine nereden biliyorsunuz? Halbuki, karmakarışık olmuş odayı toplamıştım. Hemen hemen hiçbir şey ait olduğu yerde değildi!"

"Ne zaman oldu bu?"

"Bilmiyorum. Belki o kaybolduktan bir hafta sonra olabilir."

Rath başını salladı ve not aldı. "Biraz önce, Kontes Sorokina'nın katil olmasından kuşkulanmanın saçma olduğunu söylediniz," dedi. "Kardakov hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"O mu?" Treçkov'un sesine küçümseme karıştı. "O, o saçma siyasi görüşleri için her şeyi yapar. Onun o çok adil davasının önüne çıkacak herkesi öldürür o. Kendini bile!"

"Kontesi de öldürmüş olabilir mi?"

"Kastettiğiniz..."

"Şimdilik hiçbir şey kastetmiyorum. Fakat Kardakov kayıp. Böyle bir şey olmuş olabileceğini düşünüyor musunuz?"

Treçkov hiçbir şey söylemedi ama Rath, müzisyenin en büyük korkusunu dillendirmiş olduğunu onun yüzünden anladı. Ayağa kalktı. Kale'ye dönmenin vakti gelmişti.

"Peki Herr Treçkov, sizi daha fazla rahatsız etmek istemiyorum. Fakat bir soruma daha yanıt vermenizi istiyorum. Paltonun astarından ne çıktı?"

Müzisyen kalkıp, Çaykovski'nin nöbet beklediği kitap rafına yürüdü. Döndüğünde masaya bir nota defteri bıraktı. Caz müziğine benzemiyordu. Müzisyen odadan bir kere daha çıkıp, bir süre sonra bu defa elinde bir bıçakla döndü.

Rath'ın notaları incelediğini görünce, "Klasik müzik de çalarım," dedi. Sesi adeta özür diler gibi çıkıyordu. "Fakat dans müziğiyle bu kentte daha fazla para kazanılıyor." Nota defterinin karton kapağını bıçağıyla yardı. Açılan yarıktan ince beyaz bir zarf Treçkov'un çay fincanının yanıbaşına düştü.

Müzisyen zarfı komisere verdi.

"Ben daha açmadım," dedi. "Cesaret edemedim."

22

Bülowplatz hâlâ kentin en bakımsız semtlerinden biriydi. Orada bol bol bulunan tek şey geniş alanlardı. Dev boyutlu bu boş arsada fena esen rüzgârın önünü az da olsa tek kesen sade yapısıyla, boşaltılmış ve başıboş bırakılmış arazide biraz da çölde karaya oturmuş bir buharlı gemiyi andıran Volksbühne'ydi. Eskiden burada bulunan Scheunenviertel semtinin dar ve eski sokakları ta yirmi yıl önce yerle bir edilmiş olsa da, yerlerine hâlâ yeni bina inşa edilmemişti. Volksbühne'nin etrafını çeviren üçgen biçimindeki arsaya daha çok inşaat çitleri ve içlerinde sigara, bira ve gazoz satılan, hatta aralarında hanımlara, beylere Paris saç modasını uygun fiyata sunan bir berberin de bulunduğu barakalar hakimdi. Bu çöl, ihtiraslı şehir

planlamacılarının ihtiraslı planlarının eseriydi. Başarısız planların. Fakat en azından yer açmışlardı. Scheunenviertel semtinin kargacık burgacık sokaklarının tam ortasında geniş bir koridor açılmıştı.

Başkomiser bu arsaya adımını attığı sırada rüzgâr eski bir gazeteyi önüne katmış sürüklüyordu. Burası hâlâ yoksul bir semtti. O binaya yaklaşırken Wilhelm Böhm, komünistlerin merkezinin burada olmasının şaşılacak hiçbir yanı olmadığını düşündü. Cephesi arada bir Lenin, Luxemburg ve Liebknecht portreleriyle kesilen pankartlarla öylesine kaplanmıştı ki, Liebknechthaus adeta siyasi bir reklam panosunu andırıyordu.

Binanın önünde bir mitingden geriye kalanlar görülüyordu. Tam o sırada sökülmekte olan terk edilmiş bir kürsü, yerlere atılmış sandviç paketleri, boş bira şişeleri vardı. Komünistlerin pek de tertipli olduğu söylenemezdi doğrusu.

Ahşap kulübenin önünde iki toplum polisi nöbet tutuyordu. Kafalarının üzerinde görülen, kırmızı rengi kısmen pul pul dökülmüş ve rengi kaçmış bir reklam tabelası orada *orijinal fiyata sigara* satıldığını duyuruyordu. İki paslı emaye tabela *Engelhardt Biere* ve *Engelhardt Special Hell* reklamı yapıyordu. Karanlık giriş kapısının önünde nöbet tutan iki polisin mavi üniformalarıyla kendilerini rahat hissetmediği suratlarından belliydi. Burası bu miğferli polisler için hiç de güvenli bir bölge değildi.

Barakaya vardığında Böhm etrafına baktı. Cinayet Masası aracı daha gelmemişti. Yaya olarak arabadan hızlı geleceğini biliyordu zaten; "Keşke Gräf'le iddiaya girseydim," diye düşündü. Alex'teki şantiye o günlerde polis arabaları için bile kent trafiğinin önündeki en büyük engeldi.

Böhm toplum polislerine sevimsiz bir sesle, "Merhaba," dedi ve rozetini gösterdi. "Umarım hiçbir şeyi ellememişsinizdir."

"Hayır Başkomiserim. Olay yeri bulduğumuz gibi duruyor."

"Onu kim buldu?"

Yaşlıca olan toplum polisi omuzlarını kaldırdı. "Hiç bilmiyorum. Telefonla gelen anonim bir ihbar. Herhalde yatağında bir ceset bulduğuna şaşıran alkoliğin biridir. Yatağı değil de, tuvaleti de olabilir tabii."

"Bir alkolik aynasızlara telefon mu açtı? Acil numarayı aramak be-

dava olduğu için telefon etme fırsatını kullandığını mı düşünüyorsunuz yoksa? Belki öyledir. Sonra derhal buraya geldiniz, öyle mi?"

"Derhal olur mu? Bizim de yapacak işlerimiz var."

"Önce mitingin bitmesini beklediniz, değil mi?"

Böhm, Mayıs olaylarından beri toplum polislerinin komünistlerle karşılaşmamaya özen gösterdiğini biliyordu. Toplum polisi surat astı.

"Bizim başımıza bela olmak mı istiyorsunuz, yoksa cinayeti aydınlatmak mı?"

Barakanın içi karanlıktı. Havada insanın burnunun direğini kıracak kadar kesif bir sidik kokusu vardı. Gün ışığı içeri sadece ince ışınlar halinde süzülebiliyordu. Böhm fenerini yaktı. Ceset sırtı arka duvara dayalı, başı öne eğik yatıyordu. Oldukça uzun boylu ve zayıftı. Sarışındı. Suratını görmek için Böhm diz çöktü ama bu suratın tanınacak bir tarafı kalmamıştı. Eskiden bir burun olması gereken yerde şimdi kocaman kanlı bir delik vardı. Kan adamın yakasından içeri akmış ve gömleğini kırmızıya boyamıştı.

Dışarıda bir aracın yanaştığını işitti. Ardından da toplum polislerinin sesini: "Başkomiser olay yerinde."

Fotoğraf makinesini sırtlamış Gräf kapıda belirdi.

"Galiba tek umudumuz üzerinde bir kimlik olması, öyle değil mi Başkomiserim?"

"Bırakın şaka yapmayı da fotoğraf çekin. Sonra paltosunun içinde neler olduğuna bakarız."

Flaşın saniyenin binde biri kadar sürelerle karanlığı yarmaya başlaması için çok uzun beklemek gerekmedi.

"Hepsini kaydettim," dedi Gräf işi bittiğinde. "Fakat bu defa vesikalık fotoğraf olarak kullanmak mümkün olmaz sanırım."

Buna gerek de yoktu zaten. Çünkü cesedin cebinde hakikaten bir kimlik vardı. Onu gördüğü anda da Böhm, bunun çok özel bir vaka olacağını, *Möckernbrücke* dosyasını artık ıslak balıklar arasına kaldırabileceğini kavradı. Başkomiser, genç ve ciddi bir suratı gösteren vesikalık fotoğrafa bakarken, soluğu ağırlaştı.

Elinde tuttuğu Prusya polis kimliğiydi.

Treçkov'un verdiği zarf onu tam bir hayal kırıklığına uğratmıştı. O ana kadar Rath'ın tek çıkarabildiği bunun bir mektup olmadığıydı. Zarfın içinden, üzerine karmakarışık harfler yazılmış, tek bir ince kâğıt çıkmıştı. Bütün akşam bunların ne anlama gelebileceğini düşünmüş ama bir adım bile yol alamamıştı. En azından harfler Kiril alfabesi değildi. Fakat böyle olması onları daha anlaşılır kılmıyordu. Her şey bunun şifreli bir mektup olduğunu gösteriyordu, fakat Rath'ın bu şifrenin hangi anahtarla kırılabileceği hakkında en ufak bir fikri yoktu. Anlamlı olabilecek hiçbir ipucu yoktu. Sadece çeşitli boylarda, aralarında uzunlu kısalı aralıklar olan, kısmen yanyana, kısman altalta çizilmiş harfler vardı. Evet, gerçekten de yazılmaktan çok çizilmişe benziyordu harfler.

Önünde bu kâğıtla uyuyakalmış ve ancak gecenin ilerleyen saatlerinde tekrar uyanıp, odasında hâlâ yanan lambaya gözleri kamaşarak bakmıştı. Masanın sert yüzeyine dayamaktan başının sağ tarafı ağrıyordu. Güç bela yüzünü yıkamış ve sürünürcesine yatağına girmişti. Uykuya dalmadan az önce Charly'yi yine aramadığı aklına gelmişti. Uyandığında da ilk düşüncesi yine bu olmuştu.

O sabah, adamları çıktıktan ve kendisi yine yalnız kaldıktan sonra birkaç defa onu ofisten aramayı denemiş ama tabii kimse telefona cevap vermemişti. Herhalde Greta işe gitmiş, Charly de bir dershanede oturmuş kanun maddeleri ezberliyordu. Zararı yoktu. Ertesi gün Charly nasılsa yine Kale'de çalışacaktı.

Ve birbirlerine siz diye hitap edeceklerdi.

Telefon çaldı. Karşısındakini tanıyınca Rath şaşkınlaştı. Ahizeden gelen cızırtılı ses Wilhelm Böhm'e aitti.

"Bülowplatz'a gelirseniz iyi olur," dedi Böhm. "Burada, sizin yanınızda çalışan Kriminal Asistan Stephan Jänicke'nin yanındayım."

"Bu da nerden çıktı? Neden Jänicke benimle kendisi konuşmuyor?"

"Konuşabilse iyi olurdu." Bu sefer Böhm'ün sesi buldok gibi çıkmıyordu. Hatta Rath neredeyse iç geçirdiğini bile düşündü. "Komiser Bey, beni burada bir ceset bulunduğu için çağırdılar. Stephan Jänicke ölmüş."

Aradan daha on dakika bile geçmeden Rath Bülowplatz'ı adımlarken Başkomiser de onu bekliyordu. Jänicke'nin cesedini buldukları bakımsız kulübenin önünde birçok üniformalı polis, yüzlerinde çok ciddi bir ifadeyle nöbet tutuyordu. Başka zamanlarda olay yerlerinin dehşet ortamını hafifletmek için sarf edilen alaylı laflar duyulmuyordu. Kendilerinden biri öldürüldüğünde Prusya polisinin şakası yoktu. Fakat olay yerini koca bir ekibin korumasının tek nedeni bu değildi. Bülowplatz'ta gitgide kabaran bir kalabalık toplanıyor, sloganlar atılıyordu. Anlaşılan komünistler polisin kendi semtlerinde boy göstermesini bir kışkırtma olarak algılamıştı. "İş-çi katil-leri!" diye bağırıyorlardı ahenk içinde. "Zör-giebel'in u-şak-la-rı!"

Böhm onun elini sıktı. Rath onu hiç bu kadar uysal görmemişti.

"Gelin, Komiser Bey," dedi Başkomiser. "Şu anda Jänicke'yle Schwartz ilgileniyor. Bu zavallının canına kimin kastetmiş olabileceği hakkında bir fikriniz var mı? Elinizdeki dosyayla ilgili olabilir mi?"

Rath omuzlarını kaldırdı. O da bundan korkuyordu. Alexanderplatz'tan yola çıktığı andan beri aklını bu düşünce kurcalıyordu. Acemi'yi *Mulackritze*'ye gönderdiğinde onu ölüme mi yollamıştı? Meyhane oraya uzak değildi. Belki de Jänicke orada Kızıl Hugo'nun izin verebileceğinden daha fazla toz kaldırmıştı. Bu camiada bir arı kovanına çomak sokmak işten bile değildi. Bilmeden de olsa. Hatta belki de bunu bilmeden yapmak daha büyük bir ihtimaldi.

Böhm'ün peşinden ahşap yapıya yürürken bu düşüncelerini kendine saklamayı tercih etti. Duvarları, uzun yıllardan beri orada eskimekte olan reklam afişleriyle kaplı kulübeyi bir projektör aydınlatıyordu. Arka duvarda hâlâ ıslak bir kan izi parlıyordu. Onun hemen altında, üzerinde hafif bir yazlık mantoyla diz çökmüş bir adam, duvara dayanmış ve bir şeyin üstüne eğilmişti. İki polis içeri girince onlara döndü. Dr. Schwartz her zaman olduğundan daha ciddiydi. Meşhur nüktelerini bugün yanında getirmemişti anlaşılan.

Ayağa kalkarken, "Sizinle mi çalışıyordu?" diye sordu. Rath başıyla onayladı. Gözleri doktorda değil, yerdeki yumağa takılıydı.

Açık sarı saçlar da, surat da kan içindeydi. Burundan geriye pek bir şey kalmamıştı. Orada yatanın kim olduğunu bilmese, Jänicke'yi tanıyamayacaktı. Bu sidik kokan pis delikte nasıl da pis bir ölümdü bu! Jänicke'nin cesedi ona mesleklerinin aslında ne kadar boktan bir meslek olduğunu hatırlattı bir kere daha.

"Üç dört saat önce ölmüş olmalı," dedi Schwartz ve ellerini beyaz bir mendile sildi. "Başına dayayıp, sıkmışlar. Bunun için iyi silah kullanmak gerekmez. Namluyu adeta burnuna sokmuş."

"Burada vurulmuş, değil mi?" diye sordu Rath, eliyle duvardaki kan izini işaret ederken.

"Her şey onu gösteriyor. Tabii, oradakinin gerçekten onun kanı olup olmadığını daha kontrol etmemiz lazım," dedi Schwartz.

Rath başını iki yana salladı. "Burnunu parçalamışlar," dedi. "Bu ne tür bir insanın aklına gelir ki?"

"Şu sıçan çeteleri bazen hainlere bunu yapar" dedi Böhm. "Adamın burnunu silahla parçalarlar. Ama normalde beynini de onunla beraber parçalamazlar."

"Eskiden Kara Ordu'nun da repertuarında vardı bu," dedi Dr. Schwartz. "Tıpkı Kızıl Cephe gibi. Eskiden, o vahşi yıllarda."

Belki de o vahşi yıllar geri gelir, diye aklından geçirdi Rath. Sonra Böhm'e, "Hiç tanık filan var mı?" diye sordu.

Başkomiser geniş omuzlarını silkti. "Bilmiyorum. Henüz kimse yok. Onu burada bulan da anonim kalmayı tercih etmiş. Ama iddiaya girerim ki, şu dışarıda avaz avaz bağıranlar bir şeyler biliyordur. Thälmann'ın adamları bu sabah Liebknechthaus'un önünde miting yaptı. Onlardan biri bir şeyler fark etmiş olabilir."

"Ya da ateş etmiş olabilir."

"Ya da ateş etmiş olabilir. Fakat bu genç arkadaşımız sanki katilini tanıyormuş. Yanına kadar sokulmasına izin vermiş. Bildiğim kadarıyla Jänicke kızıl değildi."

Rath başını salladı. "İki kişi onu tutarken, üçüncü bir şahıs ateş etmiş de olabilir."

"Spekülasyon yapmayalım. Delil toplayalım." Böhm, Rath'ın ondan alışık olduğu gibi nobranca konuşmuştu. "İyisi mi, siz bana kriminal asistana ne görev verdiğinizi söyleyin. Bülowplatz'a neden gelmişti?"

Rath anlattı. Kutsal Joseph'i, Kızıl Hugo'yu ve olası bir ipucunu kovalamak için Jänicke'yi *Berolina*'nın üzerine saldığını anlattı. Kendi suçunun üzerini örtmek için sahneye koyduğu bütün o sahte soruşturmayı anlattı. Birden ölümcül bir ciddiyet kazanan o sahte soruşturmayı. Başkomiser sessizce dinledi.

Sonunda, "Peki, Komiser Bey," dedi. "Sanırım, Wilczek vakasına ait dosyanıza bir bakmamda yarar olacak. Özellikle de, Jänicke arkadaşımızın aldığı ifadelerin kaydını hemen verebilirsiniz belki."

Bir anlamda kendi özel meselesi olarak algıladığı bir vakaya başkasının burnunu sokmasından Rath hoşlanmıyordu ama anlaşılan başka bir çaresi de yoktu.

"Eğer gerçekten bu iki olay arasında bir ilişki varsa," diye devam etti Böhm, "O zaman soruşturmayı yürüten ekiplerimizi de birleştirmemiz gerekir. Tabii, benim yönetimimde."

"Beyler, bana müsaade..." Dr. Schwartz başındaki şapkasını hafifçe kaldırdı. "Benim işim bitti. Bundan ötesini Hannoversche Strasse'de öğrenirsiniz. Sizi ararım, Böhm."

Barakanın dar kapısından çıkarken doktor iri yarı bir adama toslayacaktı neredeyse. Ona kısa bir selam verdi. İçeri giren Bruno Wolter'di. Amca, sanki Kale'den buraya kadar koşmuş gibi bembeyaz ve bitkindi. Demek Böhm E Dairesi'ni de aramıştı. Bu mantıklıydı tabii. Bir polis öldürüldüğünde, bunun onun yaptığı işle ilgili olma olasılığı yüksekti. Fakat König vakasıyla ilişkili olabilir miydi?

"Aman Tanrım," diye kekeledi Bruno cesedi gördüğünde. Bakışları bir Böhm'e bir Rath'a kaydı, sonra Jänicke'nin cesedinin yanına çöktü. Rath, Amca'yı hiç bu kadar sarsılmış görmemişti. Her zaman onun görmüş geçirmiş yaşlı bir polis olduğunu sanmıştı. Birçok polis öyleydi. Yaşadıklarından etkilenmelerine izin vermez, çok soğukkanlı görünürlerdi. Oysa yaşadıkları, isteseler de istemeseler de onları etkilerdi. Rath elini arkadaşının omzuna koydu.

Sustular. Dışarıda komünistler hâlâ slogan atıyordu.

Bruno'nun sıktığı dişlerinin arasından, "Şu dışarıdaki kızıl götverenler yakında çenelerini kapatmazsa, elimden bir kaza çıkacak," dediğini duydu.

Stephan Jänicke'nin ölüm haberi Kale'de bir bombanın basınç dalgası gibi müthiş bir süratle ve yıkıcı bir etki yaparak yayıldı. Çoğu polis için suçlunun kim olduğu belliydi. Eğer bir polis Bölowplatz'ta vurulduysa, suçlu komünistler olmalıydı. İki hafta önceki tedirginlikten çok daha zararlı bir saldırganlık duygusu yayıldı. O günlerde birçok polis olası bir komünist ayaklanmasından korkarken, bu defa her türlü mantıklı düşüncenin yerini intikam duyguları aldı.

Emniyet Müdürü Zörgiebel, Böhm'ün sözlü raporunu duyar duymaz yüksek düzeydeki bütün polisleri topladı. Bu defa kimseden çatlak bir ses çıkmadı. Daha Zörgiebel salona gelmeden herkes meselenin ne olduğunu biliyordu. Jänicke vakasına öncelik verilecekti. Komünistlerin çıkardığı olayların üzerinden daha ancak iki hafta geçmişken, polisin kendilerinden birinin haince öldürülmesine göz yumması mümkün değildi. Zörgiebel suçluların yeni yasaklanan Kızıl Cephe Savaşçıları üyeleri arasında aranması gerektiğini düşündüğünü de gizlemedi ve bu şekilde, salonda toplananların duygularına tercüman oldu.

Tam Rath, ateşin üzerine körükle gitmenin sakıncalarını aklından geçirirken, Emniyet Müdürü de hemen geri adım atıp, polislerden azami ciddiyet göstermelerini ve itidalli davranmalarını istedi: "Basının, sadece görevini yapmakta olan Prusya polisine saldırmasına bir daha fırsat vermeyelim. Dikkatli olun, son derece özenli ve sorumluluk duygusuyla hareket edin. Genel olarak bu vakada ifadeleri ikinci bir memurun huzurunda alın ve onun da protokolü imzalamasına dikkat edin ki, hiçbir komünist aldığımız ifadelerin üçüncü sınıf olduğunu iddia etme fırsatı bulamasın!"

Üçüncü sınıf ifade. Gerçeği ortaya çıkarmak için yumrukların konuştuğu durumlara Kale'de bu ad veriliyordu.

Beklendiği gibi soruşturmanın sorumluluğu Böhm'e verildi, bütün diğer cinayet vakaları da ikinci bir emre kadar rafa kaldırıldı. Kriminal polisin bütün olanakları Jänicke cinayetinin aydınlatılması için kullanılacaktı. Kürsüye çıkan Böhm birkaç cümle söyledikten sonra, okulda ev ödevi dağıtan bir öğretmen edasıyla emirlerinin yazılı olduğu bir kâğıt dağıttı. Kriminal polisin yanısıra IA Dairesi de soruşturmaya dahil olacaktı. Rath bu kararın Böhm'den

çıkmış olabileceğine ihtimal vermiyordu. Anlaşılan Emniyet Müdürü gerçekten bu cinayetin siyasi olduğuna inanıyor ve Siyasi Polis'in ispiyoncu ağını da devreye sokmak istiyordu.

Polis memurları işlerinin başına dönerken, Zörgiebel Böhm'le beraber konferans salonunda kaldı. Dışarıda, daha biraz önce Emniyet Müdürü'nün bela okuduğu muhabirler bekliyordu. Bu defa onu eski meselelerle rahatsız etmeyeceklerdi; Zörgiebel bundan emindi. Komünistlerin Mayıs olaylarında ölenleri dillerinden düşürmediği bir sırada Bülowplatz'ta vurulan bir polis, başkent basını için de sıradan bir haber değildi. Rath muhabirler arasında düşmanca bakanların sayısının bir elin parmaklarını geçmediğini fark etti; onların düşmanlığı da Emniyet Müdürü'ne değil, kendisineydi. Weinert haklı çıkmıştı. Kimileri, komiserin bir gün önce yaptığı gösteriye bozulmuştu.

Yanıbaşında duran Bruno'nun, "gözünü kan bürümüş bir çete" diye söylendiğini duydu. Birlikte hızla gazetecilerin arasından sıyrılıp, çıktılar. Bu defa koridorda etraflarını kendi meslektaşları çevirdi. Jänicke onlardan biri olduğu için, herkesten destek yağıyordu. Hatta bazıları işi, sanki iki polisin yakın bir akrabası ölmüş gibi baş sağlığı dilemeye kadar vardırmıştı. Fakat çoğu, "bunu yapan domuzları yakalamaktan" ya da "bu Bolşevik sürüsüne iyi bir ders vermekten" bahsediyordu. Kısacası, intikamlarının kanlı olacağına ant içiyorlardı. Rath'ın umudu, günlük işlerin yeknesaklığının onları tekrar hayatın gerçeklerine döndürmesiydi.

Wolter'e eski ofisine kadar eşlik etti. Ölenin iki eski çalışma arkadaşının payına, Jänicke'nin masasında arama yapmak düşmüştü.

"Bu kadar kısa bir süre sonra tekrar beraber çalışacağımız kimin aklına gelirdi," dedi Bruno.

Rath acı acı gülümsedi: "Bunun için daha güzel nedenler de olabilirdi ama."

Aslında Rath yeni bir şey bulacaklarına inanmıyordu. Jänicke'nin protokollerini biliyordu. Hepsi Wilczek dosyasındaydı ama belli mi olurdu? A Dairesi'ndeki yer yetersizliğinden Jänicke, yazması gereken her şeyi eski ofisinde yazıyordu. Roeder'in eski ofisi ise yalnız kovboylara göre inşa edilmişti. Terk edilmiş sekreteryada duran bir iskemleyi de ofise getirmelerine rağmen, Henning

ve Czerwinski'yle yaptıkları sabah toplantılarında onlardan birinin hep masanın kenarına oturması gerekiyordu.

Gerçekten de masanın çekmecelerinde fazla bir şey bulamadılar. Prusya polisinin görev yönetmeliklerinin dosyalandığı bir klasör, *Gece Şahini* operasyonunun harekât planı, *Vossische Zeitung*'un spor sayfaları, *König* vakasına ilişkin elle alınmış birkaç not, poz verenlerin kimliğini tesbit etmek için kendilerinin çoğaltttığı ve üzerinde görülen suratların etrafının kalın bir kalemle çizildiği birkaç porno fotoğraf.

Bütün çekmecelerin içeriği masanın üzerine yayıldığında, "Pek verimli olmadı," dedi Bruno.

Rath, Jänicke'nin de kendisi gibi Kale'de henüz yeni olduğunu hatırladı. Sadece, daha o sabah Jänicke'nin elinde gördüğü bir şey eksikti.

"Stephan'ın siyah bir not defteri yok muydu?" diye sordu Bruno'ya. "O deftere neler yazdığını bilmek ilginç olabilir."

"Haklısın. Fakat onu hep yanına alırdı. Onun en kutsal varlığıydı, hiç ortada bırakmazdı. Böhm el koymuş olmalı."

"Yine de ona bunu haber vermemiz doğru olur."

Bruno düşünceli şekilde başını salladı. "Gel, o zaman bütün bu ıvır zıvırı bir kutuya doldurup, Böhm'e gönderelim," dedi. "Bir de kısa rapor yazalım ki, ufaklığın çekmecesinde neden porno fotoğraflar bulundurduğunu Cinayet Masası da anlasın. Yoksa saçma sapan fikirlere kapılabilirler."

"Bunu sen yazar mısın?" diye sordu Rath. "Benim daha Böhm için Wilczek dosyasını güncellemem lazım."

"Onun ölümünün bununla bir ilgisi olduğunu mu düşünüyorsun?"

Rath omuz silkti. "Eğer öyleyse, o zaman onun ölümünden ben sorumluyum demektir. Scheunenviertel'a onu ben gönderdim."

Bruno elini Rath'ın omzuna koydu. "Bırak şimdi kendini suçlamayı. Bizim mesleğin böyle tehlikeleri var işte. Hem suçlunun gerçekten komünistler olup olmadığını kim biliyor?"

"Buna gerçekten inanıyor musun?"

"Böyle bir şey yapacaklarına her halükârda inanırım. Kızıl Cephe yasaklandı ama bu artık tamamen yok oldukları anlamına gel-

miyor. Bu yasak onları sadece vahşi bir hayvan gibi köşeye sıkıştırdı. Bir hayvanı köşeye kıstırırsan, arada bir ısırır da."

"Keşke haklı olsan."

"Yılgınlığa yer yok, oğlum. Bir arkadaşımızı kaybetmiş olmak yeter. Bir de sen kendini suçlamaya başlama!"

Polis cinayeti daha o akşam gazetelerde büyük haber oldu. Rath *Tageblatt*'ın akşam baskısını Alexanderplatz İstasyonu'nda alıp, trende okudu. Zörgiebel, Jänicke'nin ölümünü işine geldiği gibi kullanıyordu. Herhangi bir şüphe ifade etmekten ustaca kaçınmış, resmi soruşturmanın çok yönlü sürdürüldüğünü anlatmıştı. Fakat olay yerini ve oradaki koşulları öyle tarif etmişti ki, bunlardan sadece tek bir sonuç çıkarmak mümkündü: Bu polis, bir komünist saldırısına kurban gitmişti.

Zaten gazete bayiinde gördüğü daha magazin türü gazeteler de baş sayfalarına buna uygun manşetler çekmişti. Gerçi soru sorar gibi yapmışlardı bunu ama sonuç aynıydı. *Tageblatt*, *Polis öldürüldü* şeklinde sade bir başlıkla yetinmişti ama bu kuru başlığın altında, Zörgiebel'in basın toplantısında yaydığı, komünistlerin o sabah Liebknechthaus'un önünde izinsiz bir siyasi toplantı düzenlediği ve öğle saatlerinde bile olay yerine giden Prusya polisine "İşçi katilleri" şeklinde hakaret ettiği şeklindeki detayların hepsi bir bir sayılıyordu.

Bruno haklıydı: Kendi kendini suçlamanın bir faydası yoktu. Jänicke'nin ölümünün tek sorumlusu, onun burnuna tabanca dayayıp, tetiği çeken kişiydi.

Az sonra Böhm'e Wilczek dosyasını götürdüğünde, Rath, eski şefinin kendisi için ne büyük bir şans olduğunu bir kere daha hatırladı. Biraz da kendi yaptıklarını kendine haklı gösterme çabasıyla dosyaya, Jänicke'yi *Berolina* çevrelerinde araştırma yapmaya neden gönderdiğini açıklayan birkaç not iliştirmişti.

"Bu da ne?" diye sordu Böhm. Rath'a, sanki eline kullanılmış tuvalet kağıdı sıkıştırılmış gibi baktı.

"Soruşturmanın akışı hakkında birkaç açıklama..." diye Rath tam anlatmaya başlıyordu ki, Böhm sözünü kesti.

"Genç dostum, bilmiyorum durumun tam farkında mısınız?" diye gürledi. "Fakat bu soruşturmayı *ben* yönetiyorum ve bana açıklama yapacak kimseye ihtiyacım yok!"

Rath klasörü masanın üzerine fırlatıp, selamsız sabahsız odadan çıktı.

Götveren! Hâlâ öfkeliydi. Kendisine böyle davranılmasına katlanmak zorunda mıydı?

Böhm isterse başkalarını böyle itip kakabilirdi ama Gereon Rath'la böyle oyunlar oynayamazdı. Bu kendini beğenmiş başkomiseri düşündükçe, *sudaki adam* vakasıyla onun ipliğini pazara çıkaracağı güne gitgide daha fazla seviniyor, o günü iple çekiyordu. Aslında o dosya da, Wilczek vakası gibi rafa kalkmış, geçici bir süre ıslak balıkların arasına karışmıştı. Fakat Zörgiebel bu işi sonsuza kadar da böyle sürdüremezdi. Rath, A Dairesi'nin bütün olanaklarının tek bir soruşturmaya kanalize edilmesine Kriminal Müdür Gennat'ın razı olduğunu hiç sanmıyordu. Öte yandan, cinayet soruşturmaları aynı zamanda zamana karşı da birer yarıştı. Deneyimler, ilk bir-iki günün en önemli günler olduğunu gösteriyordu. Eğer bu günlerde bir ilerleme kaydedilemezse, bu genellikle, o vakanın haftalarca uzayacağı ve ufak tefek yorucu işlerle dolu zorlu bir sürece dönüşeceğinin işareti olurdu.

O akşam hiç de Rath'ın planladığı gibi geçmedi.

Daire kapısının önündeki bavulu daha Nürnberger Strasse'de merdivenleri çıkarken gördü. Bu kendi bavuluydu. Yanında da kurdeleyle bağlanmış büyük bir karton kutu duruyordu. Rath dairenin kapısını açıp, bavulu eline aldığında onun ne kadar ağır olduğunu da hayretle fark etti.

Elisabeth Behnke geldiğini duymuş olmalıydı. Koridorda durmuş, yüzünde sanki kendisi bir manastır okulunda ders arası nöbeti tutuyormuş, Rath da o anda okulun avlusuna işiyormuş gibi bir ifadeyle ona bakıyordu.

"Burada hâlâ ne işiniz var?" diye sordu. "Alın eşyanızı ve gidin!"

Yine siz demeye başlamıştı. Anlaşılan mesele ciddiydi, fakat Rath bir türlü ciddiye alamıyordu.

"Bu bavul akla başka bir şey getirebilir ama seyahate çıkmak gibi bir niyetim yok," dedi. "Tesadüf şu ki, burada oturuyorum."

"Hiç sanmıyorum, Herr Rath."

"Neler saçmalıyorsun?"

"Bir kiracının kira sözleşmesine aykırı davranması hiç de saçmalık sayılmaz!"

"Yine ne oldu?" Rath bu defa ne suç işlediğini hakikaten bilmiyordu.

"Kira sözleşmenizi daha iyi okusaydınız ne olduğunu bilirdiniz! Eve kadın ziyaretçi almak kesinlikle yasaktır ve kira sözleşmesinin ihbarsız feshine yol açabilir."

Demek o mesele. Fakat neden şimdi? Şayet Charly'yi gördüyse, neden daha geçen hafta bu tiyatroyu oynamamıştı?

"Neden söz ettiği... Meselenin ne olduğunu bilmiyorum."

"Bana rol yapmayın, Komiser Bey!" Saldırgan ve histerik bir kahkaha attı. Daha çok kişnemeyi andırıyordu. "Yoksa böyle şeyleri *siz* mi giyiyorsunuz?" Elindeki suni ipek kadın çorabını havaya kaldırdı. Rath çorabı tanıyordu. Geçen perşembe Charly'nin giydiği çoraptı. Behnke onu nerede bulmuştu acaba?

"Özel eşyamı karıştırmaya ne hakkınız var?"

"Karıştırmak mı? Ben sadece yatak takımlarını değiştirdim! Her çarşamba yaptığım gibi. Bu da sizin nevresiminizden çıktı. Oraya nasıl girdiğini bana açıklayabilir misiniz?"

"Bunun sizi ilgilendirdiğini hiç zannetmiyorum, sevgili Frau Behnke!"

Nihayet patlak vererek, insanın içini bayan ağır havayı temizleyen bir fırtına misali, bu kavganın da zaten birkaç günden beri yapılması gerekiyordu.

"Kesinlikle yasak olmasına rağmen, odanıza bir hanımı almanız beni tabii ki ilgilendirir!"

"Burasının manastır olduğunu bilmiyordum!"

"Burası manastır değil, Herr Rath, *benim* evim! Eğer *benim* kurallarıma uymuyorsanız, sonuçlarına da katlanacaksınız!"

Rath sadece bu sonuçlara değil, hâlâ elinde tuttuğu bavulunun ağırlığına da katlandığını fark edince, onu yere bıraktı.

"Demek sözleşmeyi feshediyorsunuz."

"Evet." Kadın cüzdanını karıştırıp, ona birkaç banknot uzattı. "Alın."

"Bu ne?"

"Ödediğiniz kiranın kullanmadığınız kısmı. Bu haftanın kirasını ödemiştiniz."

"Kalsın." Kadının yanından geçip içeri girmeye davrandı.

Kadın önüne geçip, yolunu kapattı. "Nereye gidiyorsunuz?"

"Odama."

"Orası artık sizin odanız değil."

"Eşyam ne olacak?"

"Ben onları topladım."

"O zaman bırakın, bari Herr Weinert'le vedalaşayım."

"Evde değil. Şimdi gidin, lütfen!"

"Bu ne biçim bir tiyatrodur böyle?" Histerik bir Elisabeth Behnke'yle kavga etmenin anlamı yoktu. Rath başını iki yana salladı, bavulunu tekrar aldı ve kapıya yürüdü.

Elindeki ağır bavulu ve biçimsiz karton kutuyu sürükleyerek Nürnberger Strasse'ye çıkardığı sırada yukarıda pencerenin açıldığını duydu. *Kendi* penceresinin. Önce Elisabeth Behnke aşağı baktı, sonra banknotlar ve ardından da bir kadın çorabı havada uçuşarak kaldırıma indi. Behnke hiçbir şey söylemeden pencereyi yine kapattı.

Rath'a borçlu kalmak istemediği açıktı.

Banknotları topladı, çorabı paltosunun cebine sıkıştırdı ve üç beş parça eşyasıyla sokağın kenarında dikildi.

Aman Tanrım, bu ne boktan bir gündü!

Eliyle bir taksi durdurdu.

Kısa bir süre sonra Rath bir katır gibi yüklenmiş, Friedenau'da kapısının önüne dikildiğinde Bruno neye uğradığını şaşırdı.

"Ziyarete hep böyle yanında bagajla mı gidersin?"

"İzin ver önce içeri gireyim." Biraz sonra Wolter'lerin oturma odasına oturduklarında Rath olan bitenleri anlattı. Hikâyesine sadece bir kere, Emmi Wolter içeri girip, masanın üzerine içecekleri bıraktığında kısa bir an için ara verdi. Sözlerini bitirdiğinde Bruno başını iki yana salladı.

"Elisabeth'le bir de ben konuşayım mı?" diye sordu. "Belki arayı tekrar düzeltebilirim."

Rath istemedi. "Yok, boşver," dedi. "Belki de böylesi daha iyi."

Bunu söylerken samimiydi de. Evden kovulması, son haftalarda yaşadığı utanç verici komediye de nihayet bir son vermişti.

"Yeni bir ev bulana kadar önce bir otele yerleşeceğim," dedi. "Bir telefon edebilir miyim?"

"Otel motel olmaz. Çıldırdın herhalde!"

Bruno kafasını yana çevirip bağırdı: "Emmi!"

Aradan üç saniye bile geçmeden Emmi Wolter'in sarışın kafası kapı aralığında belirdi.

"Emmi, misafir odasını hazırlayabilir misin? Gereon birkaç gün bizde kalacak."

"Memnuniyetle." Kocasına sadakatle bağlı kadın yine kayboldu.

Rath itiraz etti. "Hayır, olmaz, sizi rahatsız etmek istemem."

"Ne rahatsızlığı? Öyle şey mi olur? Evde yeterince yerimiz var. Mutfağımız da dolu. Bırak şimdi numara yapmayı. Hafta sonuna kadar bizde kalırsın. Önümüzdeki haftaya kadar yeni bir ev bulamazsan, o zaman istersem kira da alırım."

Bruno konyak bardağını kaldırdı. "Şimdi," dedi. "Şimdi önce Stephan Jänicke'nin şerefine ve onun katilinin yakalanması için içelim." Bardaklarını tokuşturdular. Bir süre ikisi de konuşmadı. Düşünceleriyle meşgüllerdi.

Sonra Wolter, "Sen ve Jänicke iyi bir ekip oluşturabilirdiniz," dedi. "Ah, ne saçmalıyorum ben," dedi sonra. "İyi bir ekip *olmuştunuz* bile."

"Ben o ufaklığı fazla tanımadığım halde, sevmiştim," dedi Rath.

"Stephan iyiydi."

"Bir defasında beni futbol maçına götürmeye bile kalktı da, ben istemedim."

"Ne dersin, yalnız bir insan mıydı?" diye sordu Wolter.

"En azından ailesini ve arkadaşlarını Doğu Prusya'da bıraktığını biliyorum. Burada bir arkadaşı var mıydı..."

"Berlin, yeni gelen her vatandaşını bağrına basar!"

"Evet, ama yumrukları da sıkılıdır!" Rath, kendisinin bu soğuk ve yabancı kente kendi geldiği günü düşündü.

Wolter sırıttı. "Sana vuran olursa, karşılık vereceksin." Bir yudum daha aldı. Sonra birdenbire, "Aslında çok garip," dedi. "Stephan'ın ne ailesini ne de arkadaşlarını tanıyorum. Şimdi, o öldükten sonra, hepsiyle birden tanışacağız."

"Cenazede mi?"

Wolter başıyla onayladı.

"Elinde yeterli adamın var mı?" diye sordu Rath.

"Şu anda Brenner bizde... *benim* ofisimde. E, bir de, salı günü Gregor Lanke gelecek."

"Allah kolaylık versin!"

Bruno acı acı gülümsedi. "Teşekkür ederim," dedi. "Fakat bu acı paylaşma gösterilerini önümüzdeki haftaya sakla. Bayraklı, üniformalı ve resmi geçitli bir cenaze olacak. Konuşmayı Zörgiebel bizzat kendi yapmak istiyor."

"Cenazeyi aklıma bile getirmek istemiyorum," dedi Rath. "Stephan'ın ailesinin karşısına nasıl çıkacağım? Onu Cinayet Masası'ndaki ufak ekibime almasam, belki hâlâ hayatta olacaktı."

"Yetti artık ama! Öyle olup olmadığını bile bilmiyorsun!" Bruno öfkeyle konuşuyordu. "Belki sadece yanlış zamanda, yanlış bir yerdeydi. Üstelik komünistler o sırada orada toplanıyorsa, Bülowplatz bir polis için *yanlış bir yerdir*. O zaman Ahlâk'ta mı, Cinayet Masası'nda mı çalıştığının da hiç önemi kalmaz!"

Ayağa kalkıp, camlı kapısının ardında içkilerin durduğu koyu renk bir dolaba gitti ve elinde konyak şişesiyle döndü.

"En iyisi, bunu masaya koyalım," dedi.

"Bizim yaptığımıza taammüden içmek denir."

Bruno omuz silkti ve bardakları yeniden doldurdu. "İnsan böyle bir günde teammüden içmeyecekse, ne zaman içecek?"

Allah kahretsin! Yine haklıydı!

23

Sabah uyandığında Rath nerede olduğunu bilemedi önce. Doğrulduğunda, başı ağrıdan çatlayacak sandı. Sonra yavaş yavaş hafızası da yerine gelmeye başladı. Ama parça parça. Bruno'nun evinde ge-

celemişti. Kafayı çekmiş, Jänicke'nin ölümünün üzüntüsünü konyakla boğmaya çalışmışlardı. En azından o öyle düşünmüştü. Fakat zaman geçtikçe hissettiğinin üzüntü değil de, öfke olduğunu fark ediyordu. Korkuyla karışık bir öfke. Neye, kime yönelik olduğunu anlayamadığı bir öfke, nereden kaynaklandığını bilemediği bir korku duyuyordu.

Tam hatırlayamıyordu ama Bruno'ya çok fazla bir şey anlatmamış olduğunu umdu.

Odanın bir köşesinde, üzerine elbiselerini attığı iskemlenin hemen yanında, bavulu ve büyük bir karton kutu duruyordu. Behnke'nin kendisini bir gün önce evden kovduğunu onları görünce hatırladı. Artık evsizdi. Uzun zaman Wolterlere yük olmak da istemiyordu. Hemen o gün ev aramaya başlayacaktı.

Odanın kapısı vuruldu. Emmi Wolter'in sesi geldi. "Herr Rath? Uyanık mısınız? Kahvaltı hazır."

Rath duş yapmasına rağmen hâlâ akşamdan kalma bir kafayla yemek odasına geldiğinde Bruno çoktan masaya oturmuştu. Oda taze yapılmış kahve kokuyordu. Bruno onu görünce sırıttı. Bir önceki akşamın ona hiçbir etkisi olmadığı belliydi.

"İyi uyudun mu?" diye sordu.

"Uyumak sorun olmadı da, uyanmak biraz zor oldu."

"Gel, otur, bir kahve iç, bir şeyler ye. O zaman kendine gelirsin."

Bu sözü ikiletmedi. Kahvaltı iyi geldi. Emmi Wolter'in pişirdiği kahve Elisabeth Behnke'ninkinden de iyiydi.

Ford'la Kale'ye gittiler. Rath kendini eski günlere dönmüş hissetti. Yol boyunca fazla konuşmadılar ama Bruno'nun varlığı ona bu kentte yalnız olmadığı duygusunu verdi. Bruno kapalı avluda park etti. Birlikte küçük konferans salonuna gittiler. Böhm, saat sekizde Jänicke soruşturmasında bir durum değerlendirmesi yapmak için toplantıya çağırmıştı. Yavaş yavaş dolan salona ilk gelenler arasındaydılar. Böhm tam saat sekizde geldi. Dershaneye gelen bir lise öğretmeni gibi koltuğunun altına bir klasör sıkıştırmıştı. Ardından ekibi de geldi. En son Charly salona girip, arkasından kapıyı kapattığında Rath'ın kalbi duracaktı. Charly önde, podyumda bir masaya oturup, kağıdını kalemini hazırladı. Rath, salonda gözlerini onun bacaklarına diken tek erkeğin kendisi olmadığını

fark edince içini hafif bir kıskançlık kapladı.

Acaba kendisini bilerek mi görmezden geliyordu? Kendisine kaçamak bir bakış atmasını bekliyordu ama nafile. Kadın gözlerini bloknotundan ayırmıyor, koyu renk gözleri arada bir salona dönecek olduğunda da bakışı herhangi bir noktaya sabitlenmiyordu.

Böhm elde ettikleri bilgileri toparlayan bir şeyler söylemeye başlamıştı ama o pek dinlemiyordu. Aklında Charly vardı. Charly, Charly, Charly. Göz ucuyla çaktırmadan hep onu izliyordu. Ne kadar güzel olduğunu tamamen unutmuştu bile. Birden aklına bir şey geldi ve aradığını bulana kadar paltosunun ceplerini karıştırdı. Charly'nin çorabı hâlâ dün onu koyduğu yerdeydi. Güldü.

Salonda birdenbire hareket başlayınca düşüncelerinden uzaklaştı. Böhm'ün konuşması bitmiş, insanlar gitmeye hazırlanıyordu; iskemleler çekiliyor, polisler birbiriyle konuşuyordu. Ön tarafta Charly dışarı çıkan herkese listeler dağıtıyordu. Onun yanından geçerken elleri birbirine değdiğinde kalp atışları hızlandı. Charly o kadar soğuk bakıyordu ki, orada birbirlerine sarılamayacaklarını bildiği halde içi cız etti.

"Teşekkür ederim, Fräulein Ritter," dedi ve dışarı çıktı.

Az kalsın Bruno'ya veda etmeyi unutacaktı. E Dairesi'ne doğru yöneldiğinde Bruno sırıtınca, "Umarım dün sarhoşken bir şey anlatmamışımdır," dedi Rath içinden.

Ufak ofisine vardığında dağıtılan kağıda ilk kez dikkatle baktı. Üzerinde birkaç isim bulunan bu kağıdı ne yapması gerektiğini bilmiyordu. Söylenenleri dinlememişti, tabii. Ama o anda bile Charly aklından çıkmıyordu. Onun eline tutuşturduğu kâğıttaki isimlere bir anlam vermeye çalıştı. Alfabetik sıraya göre yazılmışlardı ve hepsinin başharfi aynıydı. İ.

Birdenbire kapı tıklatıldı. Rath doğruldu.

"Evet, buyrun."

"Başkomiser Böhm, size bu evrakı iade etmek istiyor."

Charly kapıda durmuş, elinde Wilczek dosyası, ona gülümsüyordu.

"Ha, içeri gelin. Kapıyı da kapatın." Kadın dediklerini yaptı. "Bugün sekreterim burada değil, bu nedenle yalnızım ve ..."

Fakat Charly çoktan yanına gelmiş ve dudaklarını onun dudak-

larına yapıştırmıştı. Wilczek dosyası masanın kenarına çarpıp yere düştü.

Uzun süren öpüşmenin ardından bir süre suskun, birbirlerinin elini tuttular. Rath onun gözlerinin içinde kaybolabilirdi.

"Arkadaşına olanlara üzüldüm," dedi Charly birdenbire.

Rath omuz silkti. "Mesleğimiz boktan, riskleri boktan, biz ne yapalım?"

"Yakın arkadaşın mıydı?"

"Aslında pek tanımıyordum. Pek konuşkan bir insan değildi. Doğu Prusyalı'ydı."

"Benden gençti, değil mi?"

"Yirmi iki."

"Bu ülkede her şeyi silahla çözebileceğine inanan çok fazla insan var."

Rath başını salladı. "Bizim görevimiz de onlara bunun bir çözüm olmadığını anlatmak. Ya da en azından onları kodese tıkmak."

Charly etrafa baktı. "Güzelmiş ofisin. Birkaç saksı çiçek de koyarsan ferah bir yer bile olabilir."

Rath onu kendisine çekip, sarıldı. Kulağına, "Daha sık görüşmemiz gerek," diye fısıldadı. "Seni özledim."

"Özlediysen, telefonum var."

Ha, demek gerçekten ona bozuktu.

"İtiraf ediyorum, suçluyum," dedi. "Fakat aklıma gelip de, seni aradığım hiçbir sefer telefona kimse çıkmadı. Belki mektup yazsam daha iyi olacak."

"Hakiki aşk metupları!" Charly rol icabı iç geçirip, gözlerini yuvarladı. "Evet, lütfen! Söz, telefonumu kapattıracağım!"

"Fakat korkarım, ben bu tür işlerde pek de başarılı değilim. Sorgu protokolleri, raporlar; normalde yazdığım tek şey bu."

"*Şahsınız nezdinde çeşitli hoş duyguların uygulamaya geçirilmesi zorunluluğu artık kaçınılabilecek bir davranış olarak tanımlanamaz* filan da yazsan fark etmez. Zaten etrafımda her gün böyle bir Almanca konuşuluyor."

"Saçmalaman bile hoşuma gidiyor," dedi Rath.

"Saçmalamak mı? Aslında hiç de öyle saçmalayan bir insan değilimdir. Bunlar sadece hissettiğim coşkudan."

Rath'ın aklına bir şey geldi. Portmantoya gidip, paltosundan çorabı çıkardı. "Coşku demişken," dedi ve suni ipekten kumaşı havada salladı. "Bu suç delili yüzünden geçici olarak evsiz kaldım."

Charly ona sanki bir arabaymış gibi baktı. Güzel bir araba gibi.

"Ev sahibem yatak takımlarını değiştirirken bunu bulmuş. Kira sözleşmesini ihbarsız feshetti."

Charly'nin gözleri daha da kocaman açıldı. "Olamaz!"

"Oldu!"

Kadın o kadar suçlu bakıyordu ki, Rath sırıtmak zorunda kaldı. Dudakları gerildi ve ikisi birden aynı anda katıla katıla gülmeye başladı.

Biraz sakinleştiklerinde Charly'nin parmakları Rath'ın kravatıyla oynamaya başladı. "Gereon," derken kıvranıyordu. "Bak, sana bir şey söylemem lazım."

"Nedir?"

"Ben... Yani, senden ses çıkmamıştı. Onun için dün ben seni aradım. Telefonla yani. Sonra... Yani, sen çıkmayınca telefona, biraz uzunca çaldırdım. Sonra... Sonra nihayet biri açtı. Bir kadın."

Rath iç geçirdi. "Frau Behnke mi?"

"Evet, Behnke. Seni sordum, bana senin onun yanında oturmadığını söyledi. O zaman, orası Nürnberger Strasse 28 değil mi, diye sordum. Bunun üzerine birdenbire bağırmaya başladı. Bir intikam meleği gibi çığlıklar atıyordu. Bir daha onun evine adım bile atmamamı, orasının ahlâklı bir ev olduğunu, benim ise bir orospu olduğumu söyledi."

Rath bu sahneyi gözlerinin önünde gayet güzel canlandırabiliyordu. Elisabeth Behnke onun odasında yatak takımlarını değiştirirken, önce bir kadın çorabı bulmuş, sonra üstüne üstlük o çorabın sahibi bir de telefon açmıştı.

"Sonra ne oldu?" diye sordu.

Charly omuz silkti. "O öyle bağırınca o kadar korktum ki, aklıma söyleyecek bir laf gelmedi. Hiçbir şey demeden kapattım. Bana orospu dedi. Oysa ben sadece sana selam demek istemiştim!"

"Grrr, bunu yaptığın için seni ısırmam lazım aslında! Beni evsiz bıraktın!"

"Şimdi nerede kalıyorsun?"

"Iyisi mi, sen beni Victoria Köprüsü'nün altında ara. Fakat hep orada kalıp kalmayacağıma daha karar vermedim. Berlin'de o kadar çok güzel köprü var ki, karar vermekte zorlanıyorum."

"Ciddi ol."

"İşin ciddi tarafı, bir iş arkadaşımın bana acımış olması. Şu anda Friedenau'da, Bruno Wolter'in yanında kalıyorum. Fakat orada da eve hanım almak yasak. Bak, gördün mü, ne geçti şimdi eline?"

"Seni kısaca ziyaret etmeyi canım gerçekten de istiyor ama," diyen Charly, Rath'ın göğsünü okşamaya başladı.

Rath, "Dur bir bakayım, bu kapının buralarda bir yerde bir anahtarı olması lazım," dedi ve çekmeceleri karıştırmaya koyuldu.

O anda yazı masasının üzerindeki telefon çalmaya başladı. İkisi de sıçradı. Hoş duyguları şeytan alıp götürmüştü. Rath'ın ereksiyonunu da.

Charly, "Bu kesin Böhm'dür," dedi ve bağırmaya başladı: "*O kirli parmaklarınızı derhal stenografimin üzerinden çekin ve işinizi yapın!*"

Rath'ı öptü ve gitti. Kapıdan çıkarken dönüp, ona bir öpücük daha gönderdi.

O çıkana kadar Rath telefonu çalmaya bıraktı, sonra derin bir nefes daha alıp, açtı. İçin için gardını alıp, gerekirse Böhm'ün havlamasına karşılık vermeye hazırlandı.

"Rath, Cinayet Masası."

"Weinert, Abendblatt. Selam komşu." Gazetecinin sesi üzgün geliyordu. "Neler duyuyorum? Evden ayrılmışsın? Alelacele hem de..."

"Evden ayrılmak yanlış terim. Behnke beni kovdu."

"O niye? Yakalanmadın herhalde?"

"Bir çorap yakalandı. Benim yatağımdaki bir kadın çorabı."

Weinert güldü. "Kusura bakma. Bu ciddi değil, herhalde? Birisini evden kovmak için bu yeter mi?"

"Senin yerinde olsam dikkatli olurdum. Senin hanımlara söyle, bir daha seni ziyarete gelecek olurlarsa erkek çorabı giysinler."

"Uyarın için teşekkürler."

"Bir şey değil. Ama herhalde bunun için aramadın."

"Hayır, aslına bakarsan, ufak bir fikir alışverişi için seninle bu-

luşmak istiyorum. Aslında dün akşam buluşmak istiyordum ama sen eve gelmedin. Daha doğrusu ben öyle sandım. Ta ki, Behnke'nin bir halt karıştırdığını anlayana kadar."

Bu istek Rath'ın çok işine geliyordu. Zaten onun da Weinert'le konuşması lazımdı.

"Nerede, ne zaman?"

"Hemen saat onda *Moka Efti* diyelim mi? Friedrichstadt metro istasyonu yakınlarında. Alex'e, hiçbir aynasızla karşılaşmayacağın kadar uzak, Kochstrasse'ye yakın."

"*Moka Efti* mi? Şu yeni dükkân mı? Biraz pahalı değil mi orası?"

"Ona kafanı takma, yayınevinin misafirisin. Masraflarını karşılayacağız."

Rath *Moka Efti*'ye girdiğinde Weinert çoktan bir masaya oturmuş onu bekliyordu. Bir yürüyen merdiven doğrudan birinci kattaki lokale çıkıyordu. Öğleden sonraları burada, *Moka Efti*'yi en kısa zamanda Berlin gece hayatının ayrılmaz bir parçası haline getiren dans partileri başlıyor ve gecenin ilerleyen saatlerine kadar devam ediyordu. Fakat şimdi, sabahleyin, Leipziger Strasse'de Wertheim ya da Tietz'i ziyaret ettikten sonra kısa bir ara veren alışverişçilerle doluydu. Diğer müşteriler ya Weinert gibi yakındaki Kochstrasse'den gelmiş gazeteciler ya da gazetelerinin keyfini iyi bir fincan kahve eşliğinde çıkarmayı arzu eden birkaç ehlikeyif adamdı.

Kahve de gerçekten iyiydi. Sırf kokusu bile insanı ayıltıyordu. Kahvenin ardından bir büyük şişe de maden suyu ısmarlamışlardı. Rath bir Overstolz yakmış, dinliyordu.

"Ölen polisle ilgili konuşmak istiyorum."

"Basın toplantısında sen yoktun."

"Zörgiebel'in gözünü kan bürümüş komünistlerle ilgili boktan tezlerini dinlemek için mi? Yok, teşekkür ederim!"

"Sizin gazete haberi vermedi mi?"

"Tabii verdi! Bir muhabir arkadaşımız oradaydı. O da bütün diğerleriyle aynı boku yazdı. Olaya sadece komünist gazeteler farklı bakıyor. Onlar bunun ya Nazilerin ya da Kara Ordu'nun gizlice işlediği bir cinayet olduğuna inanıyor. Bana sorarsan bu cinayetin

arka planında siyasi bir neden olduğu bile bayağı şüpheli. Ölen Siyasi Polis'ten değil."

"Hayır, ölen benim iş arkadaşımdı. Hem Ahlâk'ta, hem de Cinayet Masası'nda."

"Başın sağolsun!"

"Aman yapma, kardeşim filan değildi ki." Rath sigarasını tüttürdü. "Peki, ne öğrenmek istiyorsun?"

"Gerçekte soruşturmayı ne yönde sürdürdüğünüzü. Bu adamın kanına kimin girdiğini."

"Bunu bilsem ne güzel olurdu. O zaman bir vakayı aydınlatmış olur ve Emniyet Müdürü'nden çalışkanlık sertifikası alırdım."

"O dediğini, ancak onun önüne bir komünist koyarsan alabilirsin. Zörgiebel kafayı Thälmann'ın adamlarına taktı."

"Senin için ne yapabileceğime bakarım. Henüz soruşturmanın başındayız. Tek söyleyebileceğim soruşturmayı çok yönlü sürdürdüğümüz. Komünistler bunlardan sadece biri."

"Bir şeyler öğrendiğinde beni ara."

"Ancak benim adımı karıştırmazsan. Tabii, bir de kıyak geçeceksin."

"Buick daha Kochstrasse'de."

"Arabayı istemiyorum. Bir değiş-tokuş önereceğim. Olursa, eline daha fazla özel haber geçebilir. Bana, Nürnberger Strasse'den taşınan başka bir adam hakkında bir şeyler anlatabilirsin."

"Aleksey Kardakov mu?"

Rath başıyla onayladı. "Bir de, *Krasnaya Krepost* hakkında bildiğin her şeyi."

Konuşmadan önce Weinert'in bakışları bir an tavana kaydı.

"Kızıl Kale mi? Bu seni neden ilgilendiriyor?" diye sordu.

"Çok ilgi çeken bir vakanın aydınlatılmasında kilit rol oynayabilir. Bana yardım edersen, sana özel bilgiler veririm."

"Bilmece gibi konuşma. Hangi ilgi çeken vaka?"

"Meslektaşlarının peşini bırakmadığı ve sorulara verecek cevabı olmadığı için Zörgiebel'i deli eden vaka. Landwehr Kanalı'ndaki ceset."

"İlgi çekici mi? O en kötü ihtimalle dünden beri geçmişte kaldı. Şimdi elimizde ölü bir polis var. İlgi çekici olan o!"

"Daha birkaç gün önce, Landwehr Kanalı'ndaki ceset hakkında yeni bilgi vermiyor diye Emniyet Müdürü'nü neredeyse linç ediyordunuz ama."

Weinert güldü. "Sevgili Gereon, bu iş böyle. Gazetecilik günlük bir iştir. Bu işte her şey çabuk unutulur."

"O zaman tekrar hatırlanmasını sağlaman gerek. Bir vakanın siyah harflerle birinci sayfaya manşet mi olacağına, yoksa on beşinci sayfada on satırla mı halledileceğine özgür basın hâlâ kendi karar veriyor."

"Bu nasıl olacak sence? Bütün başkent medyasının tersine gidip, artık hiç kimseyi ilgilendirmeyen bir vakayı yaza yaza büyüteyim mi?"

"Asıl skandal da bu değil mi zaten? Asayiş Şubesi'nin bütün olanaklarının Jänicke cinayetinin aydınlatılmasında kullanılması için Emniyet Müdürü'nün henüz aydınlatılmamış bütün diğer dosyaları rafa kaldırması değil mi asıl skandal? Kanaldan kimliği bilinmeyen bir ceset çıkıyor, hiçbir şey yapılmıyor. Bir polis öldürülüyor, Zörgiebel derhal bambaşka kriterlere göre hareket etmeye başlıyor. Böyle bir tavra biraz eleştirel bakmanın zamanı geldi artık."

Weinert ıslık çaldı. "Sen ya gazeteci olacaktın ya da politikacı."

Rath Weinert'in bu yemi havada kapacağını biliyordu. *Krasnaya Krepost* lafını duyar duymaz gazetecinin tepkisini gördüğü an bunu anlamıştı. Birer kahve daha söylediler.

"Demek Aleksey Kardakov," diye lafa girdi Weinert. "Ben yaklaşık bir buçuk yıl önce Nürnberger Strasse'ye taşındığımda, o orada oturuyordu. Bir komşu olarak, onu senden de ender görüyordum. Hep, onun biz Almanların yoluna çıkmamaya özen gösterdiği hissine kapılıyordum. Aslında hâlâ Rusya'da yaşıyordu. Her akşam ufak bir Rus kolonisini evde misafir ediyor, vur patlasın, çal oynasın eğleniyorlardı."

"Doğru, bunu El... Frau Behnke de anlattı."

Weinert sadece bir an durakladı, sonra konuşmaya devam etti. "Evinin çatısı altında *Kızıl Kale*'nin beyin takımının toplandığını bilse, herhalde polis çağırırdı."

"Kardakov *Kızıl Kale* yöneticisi mi?"

"O oğlana bunu ben de yakıştıramazdım. Ben onun çalışkan ama başarısız bir yazar olduğunu düşündüm hep. Bütün gün takır tukur daktilo yazardı. Poitika da yaptığını bundan ancak iki ay önce öğrendim."

"O taşınmadan kısa süre önce mi yani?"

Weinert başını salladı. "İlk uzun ve derin muhabbetimizi yapmak için yaklaşık yarım sene kadar beklemiş de olsak, o zaman artık birbirimizi bayağı iyi tanımıştık. Kağıdı bitmişti, benden ödünç almak için kapımı çaldı. O zaman biraz sohbet ettik. Aslında sadece yazarlık hakkında. Bu arada, mükemmel Almanca konuşur ama metinlerinin hepsini Rusça yazar." Weinert bir ara verip, maden suyundan büyük bir yudum aldı. "İşte ondan sonra ki, bu Mart ayında olmuş olmalı, her halükârda hava buz gibi soğuktu, tesadüfen bir şeyler duydum. Nürnberger Strasse'ye taşındığımdan beri yan odada ilk defa Almanca konuşuluyordu. İtiraf edeyim, bu merakımı uyandırdı."

"Yoksa konuşulanları dinledin mi?"

"Başka ne yapacaktım? Merak bende meslek hastalığı. Hem ilginç konular konuşuyorlardı. Anlayabildiğim kadarıyla para ve siyasetten söz ediyorlardı. Arada bir Rusça'ya geçiyor ama oradakilerin bazıları güçlük çekse bile, genellikle Almanca konuşuyorlardı. Sanırım Rusların bir ya da birkaç Alman misafiri vardı, o yüzden Almanca konuşmaya çalışıyorlardı. Arada sürekli geçen tek Rusça kelimeler *Krasnaya Krepost*'tu."

"*Kızıl Kale*. O zaman da hemen onların komünist olduğunu anladın, öyle mi?"

"Önce hiçbir fikrim yoktu. Bütün bunları daha sonra öğrendim. Pek kuşkulanmadım da doğrusu. Ruslarla Almanlar o gün ilk defa buluşmuşa da benzemiyordu."

"Almanlar kimdi? Politikacı mı?"

"Bunu ben de kendime sordum. İş adamları, tahmin ederim. Ruslar Almanlarla yüzde pazarlığı yapıyordu. Almanlar yüzde elli almak, Ruslar sadece yüzde on vermek istiyordu. Sonunda kırkta anlaştılar."

"Fakat Ruslar iş adamı değil..."

"Giderlerken anahtar deliğinden baktım ama fazla bir şey seçemedim. Adamlardan biri biraz kısa boylu ve tıknazdı; üzerinde pahalı bir kürk palto vardı. Politikacıya hakikaten benzemiyordu; hele komüniste hiç. Daha çok bir genel müdür havası vardı. İşin garip tarafı bir de Çinli vardı aralarında. O akşam oldukça uluslararasıydı."

Rath'ın beyninde bir şimşek çaktı: *Marlow!* Kürk paltolu adam ancak Marlow olabilirdi! Marlow ve Çinli gölgesi Nürnberger Strasse'ye gelmişti. İyi ama yeraltı dünyasının ağır toplarından biri, neden ufak bir kokain satıcısını, teşkilatının çarkının ufak bir dişlisini ziyaret etmişti? Bu ancak, çekici bir iş söz konusuysa olabilirdi. Yüzde kırk da çekici olabilirdi. Seksen milyon Mark'ın yüzde kırkı!

"İşte," dedi Weinert. "Dediğim gibi, merak benim meslek hastalığım. Bu *Kızıl Kale* meselesinin ne olduğunu bilmek istiyordum."

"Kardakov bunu sana anlattı mı?"

"Tabii anlatmadı. Zaten ona sormadım da. Çok riskli olurdu. Ya onun toplantısını dinlediğimi anlasaydı! *Kızıl Kale* yeraltında çalışan bir teşkilat! Çenemi tuttum ve başka yerlerden araştırdım. Bu konuda başka kaynaklar da var. Bu araştırmada da ilginç birkaç şeye rastladım."

"Yoksa *Kızıl Kale* Alman hükümetini devirmek mi istiyor?"

"Hayır, daha ziyade Sovyet hükümetini."

"Şaka yapıyorsun!"

"Mart ayındaki o toplantıdan beri Stalin'i pek sevmediklerini zaten biliyordum. Moskova'daki hükümete öyle küfürler ediyorlardı ki, konuşanların komünist olduğunu düşünemezdim bile. Oysa öyleler. Hem de nasıl. Aslında isimden de belli ya. *Kızıl Kale*, Lenin'in ölümünden sonra kendisinin gerçek komünist öğretinin bekçisi olduğunu düşünüyor."

"Buna Stalin ve Thälmann da inanıyor."

"Buna hemen hemen her kızıl inanıyor. Solcuların sorunu zaten burada: Ortak siyasi düşmanlarından çok birbirleriyle mücadele etmeleri. Thälmanncıların ağzında *Troçkist* kelimesi *Nazi*'den daha beter bir küfür."

"Troçki de *Kızıl Kale*'den mi?"

"Bir şey söylemek zor. Bu tür söylentiler var. Fakat kendisi hiçbir zaman o yönde bir açıklama yapmadı. Ama önce *Kızıl Kale*'nin başarılı olmasını bekleyip, kendisini daha sonra açık etmeyi düşünüyordur belki.

"Peki, *Kızıl Kale*'nin amacı ne?" Rath ancak soruyu sorduktan sonra, Weinert'in makalesinin başlığını kullandığını fark etti.

"Nihai hedefleri, tabii, dünya devrimi. Fakat önce Sovyetler Birliği'nde sosyalizmi tekrar doğru yola sokmayı amaçlıyorlar. Bunun için de, tabii, Stalin'i devirmeleri lazım."

"Ha, tabii. Yanılıyor muyum, yoksa bu kardeşler biraz megaloman mı?"

"Sadece zor erişilebilir hedefleri var. Bir darbeye sadece idealizmin yetmeyeceğini, bol miktarda paraya da ihtiyaçları olduğunu belli ki son derece gerçekçi değerlendiriyorlar. Ben sadece bu kadar parayı nereden bulmayı planladıklarını merak ediyorum. Başka komünistlere karşı bile olsa, hangi iş adamı komünistleri destekler ki?"

"Sanırım, bu sorunun yanıtını ben sana verebilirim," dedi Rath.

Weinert ona her şeyi oldukça detaylı anlatmıştı. O yüzden o da kartlarını elinden geldiği kadar açık oynamaya çalıştı. *Sudaki adam* vakasında o zamana kadar bulduğu her şeyi anlattı: Kardakov'un Kontes Sorokina'yla ilişkisini, onun ailesinin altın hazinesini, bu hazineyi kaçak yollardan ve bütün bu olaylarda karanlık bir rol oynayan Marlow ve Kızıl Hugo'nun çetesinin yardımıyla Sovyetler Birliği'nden Berlin'e getirme planları olduğu iddiasını. Fakat şimdi, Weinert'in açıklamalarını dinledikten sonra Rath, onların oynadığı rolü daha net görüyordu. Kardakov sevgilisiyle beraber Sorokin altınlarını gizlice Almanya'ya getirmek ve bunları kendi iddialı siyasi hedefleri doğrultusunda kullanmak istiyordu. Marlow da *Kızıl Kale* adına, dikkat çekecek olan ve üstelik Stalin'in adamlarının da peşinde olduğu bu altınları, dikkat çekmeyecek İmparatorluk markına ve banka hesaplarına dönüştürecekti. Kardakov, şefini yüzde kırk payla kendi suçuna ortak etmişti.

"Ilginç, ilginç," dedi Weinert. "Peki, bunu basın toplantısında neden açıklamadınız?"

"Çünkü devam eden soruşturmayı tehlikeye atardı," diye yalan

attı Rath işin fazla derinine girmeden. Bu, her gazeteciyi mat eden güvenilir ve sorgulanamaz bir gerekçeydi.

"Peki, bana bunu neden anlatıyorsun?"

"Şimdi senin yardımınla olayı aydınlatma yolunda dev bir adım attığım ve bu aramızda kalacak bir konuşma olduğu için. Bu bilgileri henüz kullanamazsın! Fakat sana söz veriyorum, bu hikâyeyi herkesten önce sen kullanacaksın. Diğerleri daha basın toplantısındayken, sizin gazete rotatiflerde dönüyor olacak. Bir veya iki gün içinde sana yeşil ışık yakabilirim."

"Yeşil ışık mı?"

"Potsdamer Platz'taki gibi. Hazır bekleyecek ve ışık yeşile döndüğü anda gaz vereceksin!"

Kaledeki yazı masasına sabahın ilerleyen saatlerinde döndü. Öğle tatili yaklaşmıştı. Fakat bugün yemeğe gitmeyecekti. Daha çok işi vardı. Hâlâ kendine kalacak bir yer de bakmamıştı.

Her şeyden önce, *sudaki adam* vakasında bilgilerini güncellemesi gerekiyordu. Ne olduğunu nihayet biraz olsun anlamaya başlıyordu. Gerçi henüz elinde mahkemede kullanılabilecek bir kanıt yoktu ama bunları toplamak zaten onun değil, Böhm'in vazifesiydi.

Kendisi her halükârda, soruşturmaya devam edilmesini sağlayabilecek tutarlı bir teori sunabilecek durumdaydı. Zörgiebel Böhm'den de bundan fazlasını talep etmemiş, ancak o beceremezmişti. Rath ise farklıydı. O Emniyet Müdürü'ne en azından bir, hatta belki de iki cinayet zanlısı gösterebilirdi. Onları gümüş tepside sunamazdı belki, çünkü Kardakov ve Kontes Sorokina kayıplara karışmıştı, ama yine de en azından isimleri belliydi. Bu isimleri aramaya başlayabilirlerdi. *Sudaki adam* vakasına yeniden bir hareket gelirdi. Rath'ın tahminine göre, olay yeri incelemesinden bu yana ilk hareketlilik olurdu bu. Çünkü Böhm'ün ondan sonra yaptığı her şey, laf olsun diye yapılmış gösterilerden başka bir şey değildi.

Telefon çaldı. Rath açtı.

"Listeniz ne durumda?" diye bağırdı bir ses, selamsız sabahsız. İnsan şeytanın adını anmaya görsün! Hatta, baksana, düşünmek bile yeterliydi!

Böhm'ün listesi! Bırak o listeyle ne yapması gerektiğini bilmeyi, daha onun ne olduğuna doğru dürüst bakmamıştı bile.

"Liste mi, Başkomiserim? Yani, sanırım yarın..."

"Ne yarını? Birkaç kişiye olay sırasında nerede olduklarını sormak için ne kadar zamana ihtiyacınız var? Sizin derdiniz, yeraltına inmesi için Kızıl Cephe'ye zaman kazandırmak mı yoksa? Raporunuz hemen bugün masamda olacak, anladınız mı beni?"

"Emredersiniz, Başkomiserim!"

Rath telefonu çarparak kapattı. Göt!

Fakat artık en azından ne yapması gerektiğini biliyordu. Görünen o ki, Böhm IA Dairesi'nden Kızıl Cephe Savaşçıları Birliği üyelerinin bir listesini almış, her polise bir bölümünü dağıtmıştı.

Kağıda baktı. Hepsi İ'yle başlayan altı isim. Adres yoktu. Önce Pasaport Dairesi'ne gitmesi gerekiyordu. Aralarında telefonu olan da yoktu muhtemelen. O zaman Rath'ın Wedding gibi, hoş olmayan semtlere gidip, onları bulması gerekecekti. Aslında perşembe öğleden sonra başka şeyler yapmayı planlamıştı. Neyse, en azından yolda düşünmeye vakti olacaktı. Araç parkını arayıp, bir Opel ayırttı.

Az sonra Pasaport Dairesi'ndeydi.

"Siz epey geç kaldınız. Bütün arkadaşlarınız sabahtan geldi." Daha önce de sinirine dokunan aynı saçı ağarmış memurdu bu. Neyse ki, kendisini tanımamıştı.

"Ben de *şimdi* geldim! Hadi, kaldır kıçını be adam! Topu topu altı adres."

"Delikanlı, işimi nasıl yapacağımı bana öğretmeye kalkmayın. Gençlerin çalışırken biraz daha titiz olmalarının kimseye zararı olmaz."

Yaşlı adam gözlüğünü taktı, elinde Rath'ın isim listesi, dosya dolabına yürüdü. Bir çekmeceden çıkardığı fişleri belki on defa elindeki isimlerle karşılaştırdı. Nihayet doğru adresleri bulduğuna ikna olmuş olacak ki, ahşap bariyerin yanında bekleyen Rath'ın yanına döndü.

"Buyrun." Pasaport memuru fişleri masanın üzerine bıraktı. Tam Rath onları ceketinin cebine koyup gidecekti ki, adam bağırdı.

"Durun, nereye gidiyorsunuz?"

"Sizce bir mahsuru yoksa ofisime gidiyorum."

"Fişleri alamazsınız."

"Sadece birkaç saatliğine."

"Kusura bakmayın. Yönetmeliklere aykırı. Sadece burada bakabilirsiniz. Not alın."

Rath bir kurşunkalem ve not defterini çıkarıp, adresleri kaydetmeye başladı. Hepsini yazdığında sadece beş isim olduğunu gördü. Titizlikmiş!

"Hey, bana bakın!"

Yaşlı adam bozuldu. "Ben başgarson değilim, Komiser Bey," diye protesto etti. "Anlayın artık bunu!"

Rath onu duymazdan geldi. "Bana sadece beş adres vermişsiniz," diye çıkıştı.

"Tabii."

"İyi ama benim listemde altı isim var."

"Fakat sadece beşi Alman. Şu..." Dördüncü sıradaki ismi gösterdi. "Şu bizde yok. Yabancı olmalı."

"Kızıl Cephe'de yabancılar da mı var?"

"Neden olmasın? İvanov. Kulağa Rusça gibi geliyor, ne dersiniz? Kızıl Rusların sayısı da istemediğiniz kadar çok."

"Yani Yabancı Ülke Vatandaşları Pasaport Dairesi'ne mi gitmem lazım?"

"Yabancılar Pasaport Dairesi. Koridorun..."

"... sonunda solda, 152 numaralı oda," diye adamın sözlerini tamamladı Rath.

Gözlüğü hâlâ burnunda aşağı kaymış duran pasaport memuru gözlerini kocaman açarak Rath'a baktı. Tam suratına, onu hatırlamaya başladığına dair bir ifade yayılırken, Rath toz oldu.

152 numaralı odada bulunan memur, anlaşması daha kolay cinsten ve yönetmeliklere harfiyen uyulmasına daha az önem veren biriydi. Ama yaşlı memura göre, keyfinin daha iyi olduğu söylenemezdi. Hatta daha kötüydü.

Ne istediğini söyleyen Rath'a işim var diye söylendi. "Gidin kendiniz bakın. Kendi kendinize bir dolabı açmayı da herhalde becerirsiniz."

Böylece Rath kendini tekrar aynı büyük sürmeli dolabın, yaş-

lı memurun iki hafta önce Kardakov'un fişini bulduğu dolabın önünde buldu. Eline geçen bu fırsatı tepemezdi. İ harfini taramadan önce K harfinin fişlerini karıştırdı. Belki de aradan geçen iki hafta içinde kimliğinin süresini uzatmıştır diye umuyordu... İşte şu fiş. Fiş, iki hafta önce yaşlı memurun okuduğunun aynısıydı. Son adresi Nürnberger Strasse 28 şeklindeydi. Fakat bu aynı zamanda Kardakov'un artık geçerli bir kimlik sahibi olmadığı anlamına da geliyordu. Belki de, çoktan sahte bir kimlik ve yeni bir isimle yaşadığından buna artık ihtiyacı da yoktu. Rath fişi geri koydu. Aklına iki isim daha geldi. Kendileriyle hâlâ açık bir hesabı olan iki Rus vardı. Onların Kardakov'la bir ilişkisi olmalıydı. Bu nedenle, Zörgiebel'e hazırlamak istediği pakette onlara da yer vardı. Fallin Yorckstrasse'de oturuyordu. Diğer adres de Kreuzberg'deydi. Kayıt daha yeni değiştirilmişti. Rath okuduklarının anlamını kavradığında neredeyse elindeki kalemi düşürecekti.

Vitali Pyotreviç Zelenski Luisenufer'de oturuyordu!

Herhalde arka binada ve kapısında o güzel Alman ismi *Müller* yazan bir dairede yaşıyordu. Bu iri kıyım Rusların Kardakov ve *Kızıl Kale*'yle ilişkili olduğundan artık Rath'ın hiç kuşkusu kalmamıştı. Onun korumaları olmalılardı. Biri de, sıradan bir isim olan Müller kullanılarak şefin sevgilisinin oturduğu binaya yerleştirilmiş ve onu korumakla görevlendirilmişti. Pek de orijinal bir fikir değildi ama şimdiye kadar işe yaramıştı işte.

Adresleri not aldı. Henüz tamamlanmamış ama şekli şemali giderek daha fazla ortaya çıkan bir mozaiğin iki taşı daha yerine oturmuştu. Artık bildiklerini başkalarıyla paylaşmanın vakti gelmişti. Kendinden memnun, gülümsedi.

Kendisini oraya getiren asıl adrese bakmayı neredeyse unutuyordu.

24

Sevgili Herr Zörgiebel, Berlin polisi görevlerini ihmal mi ediyor?

Yakın geçmişte yaşanan bazı olaylar size bu soruyu yöneltmemize neden oluyor. Polisin görevi, adalet ve düzeni korumak, işlenen suçla-

rı aydınlatmak ve bütün bunları yaparken de adil davranmaktır. Berlin polisi bu görevlerini hâlâ yerine getiriyor mu?

Sevgili Herr Zörgiebel, bir konser salonunda oturduğunuzu düşünün. Birdenbire polis salona dalıyor ve orada iki yankesici oturduğu gerekçesiyle makineli tüfekle salonu tarıyor. Nasıl? Aşırı güç kullanımı diye mi bağırıyorsunuz? Fakat kentinizde olan tam da budur. Bir konser salonunda değil ama Wedding'de, Neukölln'de, Berlin'in göbeğinde sokaklarda olan tam da budur.

Görevi adalet ve düzeni korumak olan polisiniz adalet ve düzene aykırı davrandı. Vatandaşı şiddetten korumadı, ona şiddet uyguladı.

Bir şiddet olayının kurbanı Landwehr Kanalı'ndan çıkarıldığında bize yeniden umut verdiniz, katilin yakalanacağına ve vatandaşların kendisini yeniden güvende hissedeceğine şerefiniz üzerine yemin ettiniz.

Madem bize bu sözü verdiniz, Herr Zörgiebel, o zaman neden bütün polisleri bu vakalardan çekiyorsunuz?

Bunu neden yaptığınızı ben size söyleyeyim: Bir polis memuru vurulduğu ve Berlin polisi bütün gücünü bu olayın aydınlatılmasına verdiği için. Sizin talimatınız üzerine, Sayın Emniyet Müdürü!

Bir polisin ölümü üzüntü vericidir, doğru! Fakat bu size çifte standart kullanma hakkını verir mi? Sivil bir ölü, polis üniforması taşıyan bir ölüyle aynı değerde değil midir? Herr Zörgiebel, sizin için çalışmayanlar ikinci sınıf insan mıdır? Polisin, kendilerinden biri işlenen bir suçun kurbanı olduğunda görevlerini ihmal etmeye ve aydınlatılmamış vakaları bir kenara bırakmaya hakkı var mıdır?

Weinert makalesini akşam baskısına yetiştirmeyi gerçekten de başarmıştı. Rath memnuniyetle gazeteyi yanına bıraktı. Gazeteci işini iyi yapmış, Zörgiebel'i eleştiri yağmuruna tutarak, sıkıştığı bir sırada iyi bir haberle gelecek Komiser Gereon Rath'ın ziyaretine hazırlamıştı.

Rath *Acht-Uhr-Abendblatt*'ı lobiden alıp, odasına getirmişti. Pencereden Askanischer Platz'ı ve geceleri aydınlatılan Anhalt Garı'nı görüyordu. Elisabeth Behnke'nin yanına taşınmadan önce, Köln'den geldikten sonraki ilk akşamlarını da *Excelsior*'da geçir-

mişti. O zaman Anhalt Garı kar ve buzdan oluşan bir zırhın altındaydı.

Saatte baktı. Dokuz olmuştu bile. Her an gelebilirdi.

Banyoya gidip, elleriyle yüzüne soğuk su serpti. Aynada gördüğü adam biraz yorgun, fakat mutluydu.

Yorgun olmasında da şaşılacak hiçbir şey yoktu. Pasaport Dairesi'ne gittikten sonra günü iyice uzamıştı. Rath'ın listesindeki bütün isimleri dolaşması zaman almıştı. Nihayet birisi kapıyı açana kadar, dört adrese defalarca gitmek zorunda kalmıştı. Neyse ki bir araba ayarlamıştı. Adamların üçü Wedding'de, ikisi Friedrichshain'da, biri de Prenzlauer Berg'de oturuyordu. Fakat listede, Rath'ın canıgönülden ziyaret etmek istediği iki kişinin yaşadığı Kreuzberg semtinde oturan kimse yoktu. O iki kişiye uğramaya vakti kalmamıştı.

Listesindeki altı kişinin hepsi çarşamba sabahı başka yerde olduğunu kanıtlayabiliyordu. Liebknechthaus'un önünde yapılan mitinge katıldıkları için, pek inandırıcı olmasalar da, düzinelerce şahitleri vardı. Rath, eski Kızıl Cephe savaşçılarının olay sırasında nerede olduğunu araştıran diğer meslektaşlarının da aynı cevapla karşılaştığını tahmin edebiliyordu. Bu çalışmayla ne elde edeceklerdi ki zaten? Ellerindeki ucu bucağı olmayan bir isim listesiydi ve listedekilerin hepsinin pek de güvenilmez tanıkları vardı? Başka? Bu çabalarının cinayeti aydınlatmaya pek bir katkısı olmayacaktı ve Rath'ın en nefret ettiği şey de, anlamsız bulduğu, sıkıcı işlerdi.

Yoksa Böhm, birdenbire polis gelip de olay sırasında nerede olduğunu sorduğunda katilin düşünmeden bir tepki vereceğini filan mı hesaplıyordu? Hayır, Rath bambaşka bir şeyden kuşkulanıyordu. Kızıl Cephe'nin eski üyelerinin tek tek ifadesi sadece Zörgiebel'i memnun etmek için alınıyor ve Böhm aslında soruşturmayı bambaşka bir yönde yürütüyordu! Gereon Rath gibi insanlar Emniyet Müdürü'nün aptallarını oynarken, Wilhelm Böhm ise başarılı bir soruşturmanın parsasını toplamak istiyordu.

Rath kısa ve ruhsuz bir rapor yazmıştı. Raporda en fazla kullandığı ifade, *bir önceki gibi* olmuştu ki, birbirinin neredeyse tıpatıp aynısı olan altı ifade söz konusu olduğu için, bunda şaşılacak bir şey de yoktu.Yaptığı işi anlamsız bulanların çıkardığı iş de ancak bu kadar olurdu.

Charly raporu almak için geldiğinde hâlâ Roeder'in sekreterinin odasındaki daktilonun başında oturuyordu. Onun arada ulak rolü görmesi de, az sonra onunla birlikte paydos yapacağını düşünmek de Rath'ın keyfini düzeltmişti. *Excelsior* dev gibi büyüktü ve çok pahalı değildi. Yani tam istediği gibi bir yerdi. Telefonla bir oda ayırttığında Charly bu düşünceyi önce garipsemiş ama Rath'ı kendi evine götürmek de istemediği için durumu kabullenmekten başka şansı kalmamıştı.

"Gereon, ilişkimizi en kısa sürede biraz daha resmileştirmemiz lazım," demişti. "Yoksa bu böyle sürüp gidemez. Otellerde saklambaç oynuyoruz!"

"O zaman Zörgiebel aynı bölümde çalışmamıza izin verir mi, bilemem."

"Ben de o zaman G Dairesi'ne giderim. Polis olmak istiyorsam zaten bir gün kendimi orada bulacağım," demişti Charly. Sonra da Rath'ın raporunu alıp gözden kaybolmuştu.

Daha sonra Rath Bruno'yu arayarak, o akşam onunla Friedenau'a gelmeyeceğini haber vermişti. Otele gittiğini, hele hele kiminle gittiğini ise söylememişti.

Nihayet Kale'yi terk edip, metroyla Potsdamer Platz'a gittiğinde saat sekize geliyordu. Tam *Haus Vaterland*'ın önünde metrodan çıkmış, Berlin gecesi eğlenmeye çıkmış neşeli insanları ve parlak ışıklı reklamlarıyla bağrına basmıştı. Yaya olarak Königgrätzer Strasse'de Europahaus'un önünden geçerken, bir an, kapısının önünde ana seansı izlemeye gelen kalabalığın biriktiği sinemanın önünde duraklamıştı. Tam bir hafta önce orada Charly'yi beklemişti. *Café Europa*'da da onu ilk defa öpmüştü. Sinemanın müşterileri onun yanından geçerken sıkışıyor ve sövüyordu. Rath yoluna devam etti. *Excelsior*'a birkaç adım kalmıştı.

Birisi odanın kapısını vurdu. Bu o olmalıydı. Rath'ın gözü, hâlâ masanın üzerinde açık duran *Abendblatt*'a takıldı. Gazeteyi katlayıp, yatağın altına sakladı. Charly'nin bunu görmesine hiç gerek yoktu. Onun karşısında, neden olduğunu anlayamadığı bir vicdan azabı çekiyordu.

"Lütfen, kapıyı aç," dedi Charly kapının öbür tarafından. "Ellerim dolu!"

Rath kapıyı açtığında kadının yüzü mutlu bir gülümsemeyle aydınlandı. Sağ elinde ufak bir valiz, sol elinde üzerinde çeşitli alışveriş merkezlerinin adı yazan kese kâğıtları vardı. Rath'ı yanağından öptü.

"Bu sefer hazırlıklı geldim," dedi. "Bir kere daha bir gün önce giydiğim kıyafetlerle işe gitmek istemiyorum. Senin için de..." Tietz'e ait bir alışveriş torbasını yatağın üzerine fırlattı. "... senin için de en azından temiz iç çamaşırı ve çorap getirdim." İkinci bir torba daha yatağa doğru uçtu. "Bu gömlek sana uyacak mı, bilemiyorum. Yaka ölçünü ancak tahmin edebiliyorum. Fakat kravat sana yakışacak. En azından takım elbisene çok uygun."

Rath torbaları yataktan alıp, şaşkınlıkla baktı. "Hiç fena değil! Hemen deneyeyim mi?"

Charly *Rahatsız etmeyin* tabelasını astıktan sonra kapıyı kapattı.

"Denemek mi? Büyük hata, Komiser Bey. Şu an giyinme değil, soyunma zamanı!"

Rath ona uydu. Fakat önce ona yardım etti. Onun bedeninde açığa çıkardığı her noktayı, kollarını, omuzlarını, ince boynunu öpücüklerle ödüllendirdi. Ensesini ısırdığında Charly hafifçe inledi. Rath'a doğru dönmek, onu öpmek, ona sarılmak istedi ama Rath hareket etmemesini işaret etti. Kadının ayakkabılarını çıkardı, çoraplarını yavaş yavaş kıvırarak, önce sağ, sonra sol bacağından aşağı indirdi. Elbisesi omuzlarından kaydığında Rath artık şehvetten yerinde duramaz haldeydi ama buna rağmen yavaş davranmaya devam etti. Rath'ın elleri göğüslerini kavradığı ve ağzı da tekrar ensesine ulaştığı sırada Charly hafifçe titriyordu. Rath onu ancak o zaman yavaşça kendine doğru çevirdi. Kısa bir an birbirlerinin gözünün içine baktılar. İkisi de soluk soluğaydı.

Sonra büyük bir açlıkla birbirlerine yapıştılar.

Sevişmeleri bittikten sonra terli ve sessiz uzun süre yan yana oturdular. Rath Charly'ye sarılmış, düşünceli, tavana bakıyordu. Sanki ezelden beri hiç bu kadar mutlu olmamıştı.

"Aşıksın, aslanım," dedi kendi kendine.

O hafta birbirlerini o kadar az görmüşlerdi ki, Charly haklıydı. Bu böyle sürüp gidemezdi. Fakat yakında her şey değişecekti. Rath Cinayet Masası'nın düzenli çalışanı olacak ve artık hiçbir şey saklamayacaktı. Nihayet bu kentte meslekte önü açılacaktı. Özel hayatının da öyle. Ona kalsa, hemen Charly ile birlikte yaşamaya başlardı. Zaten ev arıyordu. Fakat, peki, onu sıkıştırmayacaktı. Ama artık, yanında Charly gibi bir kadın da olunca, Berlin'de de kendini iyi hissedecekti.

"Sen nesin, biliyor musun?" diye sordu durup dururken Charly ve göğsünü okşadı. "Sen keyfi geciktirenlerdensin."

Rath güldü. "Bu bir suç tanımına benziyor. Böyle lafları Hukuk Fakültesi'nde mi öğreniyorsun?"

"Suç değil, müthiş şehvetli," dedi Charly.

"Bundan sonra hep bir hafta ara vermemizi mi öneriyorsun?"

"Hayır, kesinlikle hayır!"

Bu defa işi uzatmadılar.

Ertesi sabah önce Rath uyandı. Charly'nin yanında uyanmak güzeldi. Bir süre onu seyretti. Ne kadar da sakin uyuyordu. Uyandırmamak için yavaşça yüzünü okşadı. Sonra kalkıp pencereye gitti. Anhalt Garı'nın muazzam çatısına ağır yağmur damlaları patır patır düşüyordu. Buna rağmen Askanischer Platz çok hareketliydi. Paskalya trafiği başlamıştı. Gara şemsiye akıyordu sanki.

Sol tarafta Möckernstrasse Königgrätzer Strasse'yle kesişiyor, birkaç yüz metre ileride de Landwehr Kanalı'nı geçiyordu. Boris'in cesedi orada bulunmuştu.

Bugün bu hikâyeye bir son verecekti. Şimdiye kadar topladığı bilgileri elinden geldiği kadar iyi toparlayıp, Emniyet Müdürü'ne sunacaktı. O zaman Zörgiebel de ona Roeder'in yazı masasını vermek zorunda kalacak, bu saklambaç oyunu nihayet son bulacaktı.

Göğsüne yumuşacık kollar sarıldı. Geldiğini duymamıştı bile. Kadının sıcak bedeni ona süründü.

"Hava çok boktan galiba," dedi Charly uykulu bir sesle.

"Üstelik bir şemsiyemiz bile yok."

"Bütün günü yatakta geçirmeye özendiren bir hava."

"Fakat, korkarım sevgili Wilhelm Böhm buna izin vermez. Şu günlerde çevresindekilere dağıtacak çok işi var."

"Bir kere daha gel yatağa," diye ısrar etti Charly.

"Böhm sizin eski vakayı ne yaptı? Dosya kapandı mı?"

"O dosya artık ıslak balıklar arasında. Haydi, gel artık." Rath'ı yatağa sürükledi.

"Hey," diye itiraz etti Rath. "Ne oluyor? Hızlı bir numaradan fazlası olmaz artık!"

"Aaa, şuna bak! Ne biçim konuşuyorsun sen öyle? İtiraf edeyim, bir ahlâk polisinin bu işlerden anladığı hemen belli oluyor..."

Daha fazla konuşamadı. Rath suratının ortasına yastığı yapıştırmıştı.

Kahvaltıdan feragat ettikleri halde Kale'ye çok geç kaldılar. Sanki bütün hafta yapamadıklarını o gün yapmak zorunda gibiydiler. Ancak Alexanderplatz İstasyonu'na vardıklarında birbirlerinden ayrıldılar. Charly hemen Emniyet Müdürlüğü'ne giderken, Rath bir süre daha gazete bayiinin önünde gazeteleri karıştırarak oyalandı. Birkaç gazete o gece tepki göstermiş ve Weinert'in açtığı yola girmişti. O kadar çok gazeteci, Zörgiebel'e o denli kızgındı ki, ona bir darbe vurmak için ellerine geçen bu fırsatı kaçırmamışlardı. Rath, Zörgiebel'in Jänicke soruşturması nedeniyle bütün diğer soruşturmaları dondurduğu bilgisinin doğruluğunu bir tekinin bile araştırmadığından emindi. Weinert'in yazdıklarını aynen kopya etmişlerdi.

Roeder'in ofisine sadece paltosunu asmak için uğradı, sonra yoluna devam etti.

Islak balıkların kaldırıldığı dolap, Gennat'ın kurduğu ve yeni doğmuş bir bebek gibi üzerine titrediği Cinayet Merkez Arşivi'ndeydi. Öyle önem verdiğinden olacak, arşivi kendi odasının da hemen yanına yerleştirmişti. Odanın uzunlamasına duvarları tamamen dolapla kaplıydı, ortada, ufak toplantılar için de kullanılabilecek bir okuma masası ve sekiz iskemle duruyordu. Pencerenin altında, üzerinde muhteşem bir kauçuk ağacı bulunan bir arşiv dolabı vardı. Herhalde ağaca Trudchen Steiner bakıyordu.

Arşiv ölüm nedenlerine göre tasnif edilmişti. Aydınlatılamayan vakalar için küçük bir dolap ayrılmıştı ki, bu da yüksek vaka aydınlatma oranlarına sahip A Dairesi'nin aşırı kendine güveninin bir başka ifadesiydi. Böhm *Möckernbrücke* dosyasını bu dolaba attığında ne kadar rahatlamıştı. Oysa cinayet soruşturan hiçbir polis bir dosyayı bu dolaba kaldırmaktan hoşlanmazdı. Wilczek dosyası farklıydı, tabii. Rath o dosyayı bu dolaba seve seve yerleştirecekti.

Böhm'ün iki hafta boyunca yeni elde edilen bilgilerle devamlı beslediği tek bir dosya değil, tam dört klasördü.

Harcanan emek ile elde edilen sonuç arasındaki orantısızlık hayret vericiydi. Rath dört klasörü kollarının altına sıkıştırdı. Onları çok çabuk elden geçirmek zorundaydı. Öğleden sonraya kadar kendisini *Möckernbrücke* dosyasına gömecek, ondan sonra, *Abendblatt* rotatiflerde dönmeye başlarken, artık Zörgiebel'i bilgilendirmenin de zamanı gelecekti.

Böhm'ün o gün onu rahat bırakacağını umuyordu.

Bu umudu boş çıktı. Klasörlerle Roeder'in ofisine döndüğünde, yazı masasının üzerinde yeni bir liste onu bekliyordu. Herhalde Charly getirmişti. Allah kahretsin! O sırada ofisinde değildi.

Yine altı isim. Bu defa P harfi. Demek yakında bütün alfabeyi halletmiş olacaklardı! Rath bu isim listesini görmezden gelmeye karar verdi. Bugün yapmayı tasarladıklarıyla zaten Böhm'e savaş ilan edecekti. O zaman bu listenin de bir önemi kalmayacaktı. İlk klasörü açıp, çalışmaya başladı. Dosya tanık ifadeleriyle doluydu. Neyse ki biri, herhalde Böhm, en ilginç kısımların altını çizmiş ve işaretlemişti.

Saat onda Weinert'i aradı, sonra çalışmaya devam etti. Öğle arasında da çalıştı. Charly'den de bir daha ses çıkmamıştı. Sık sık onu düşünmemeye çalıştı ama pek de kolay bir iş değildi bu. Okuduğu protokollerin bazıları onun elinden çıkmıştı. Saat dört buçukta Zörgiebel'in sekreteryasını arayıp, Emniyet Müdürü'yle görüşmek istediğini söyledi. Dagmar Kling ona Paskalya sonrasına bir randevu önermeye kalktı.

"Kusura bakmayın ama bu çok acil bir mesele! Emniyet Müdürü'yle hemen bugün görüşmem lazım."

Giyotin insaflı davrandı. "Bakayım bir şey yapabilir miyim," dedi.

"Gerçekten çok acil."

Aradan beş dakika bile geçmeden Dagmar Kling, Rath'ı aradı. "Emniyet Müdürü sizi yirmi dakika sonra kabul edecek. Umarım, gerçekten ona anlatacağınız ilginç bir şey vardır. Bugün keyfi pek yerinde değil."

"İnanın, keyfini yerine getireceğim."

Bu defa beklemesi gerekmedi. Giyotin ona eliyle hemen içeri girmesini işaret etti.

Zörgiebel'in içi kararmış gibiydi. Gazetelerde yayınlanan yazıların kesinlikle hoşuna gitmediği açıktı.

"İyi günler, Sayın Müdürüm."

"İyi günler, Herr Rath, gelin, gelin. Sizin için ne yapabilirim?"

"Umarım, ben sizin için bir şey yapabilirim, Sayın Müdürüm. İki hafta önce Landwehr Kanalı'nda bulunan cesedi hatırlıyor musunuz?"

"Nasıl hatırlamam? Unutmak istesem de unutamıyorum ki! Herkes bana devamlı onu hatırlatıyor!"

"Sanırım, bu vakayı aydınlatmanın bir yolunu buldum."

Zörgiebel kulak kesildi, kaşları yukarı kalktı.

"Bu meseleyi neden bana getiriyorsunuz, Herr Rath?" diye sordu. "Bu vakada soruşturmayı Başkomiser Böhm yürütmüştü."

"*Yürütmüştü*, Sayın Müdürüm, *yürütmüştü*. Fakat sonra Böhm, Jänicke vakasını aydınlatmakla görevlendirildi. O vaka da şu anda önceliğe sahip olduğundan, bildiklerimi doğrudan Emniyet Müdürü'nün dikkatine sunmayı daha anlamlı buldum. Yola nasıl devam edileceğine siz karar verirsiniz. Bu dosya aslında ıslak balıklar arasına konmuş bile."

Zörgiebel başını salladı. "Belki de bana gelmeniz hiç fena bir fikir değil. Ne buldunuz? Bir de, nasıl oldu da, bu vakayla ilgilenmeye başladınız?"

"Bu çok karmaşık ve uzun bir hikâye..."

"Lafı fazla uzatmayın, dostum. Ayrıntıları daha sonra raporunuza da yazabilirsiniz. Anlatın, bakalım."

"Kanalda bulunan ceset bir Rus'a ait. Adı Boris, soyadını bilmiyorum. Her halükârda, kendini *Kızıl Kale* olarak adlandıran bir komünist hizbin üyesiymiş ya da en azından onlarla birlikte çalışıyormuş. Onlar adına Sovyetler Birliği'nden büyük miktarda altını kaçak olarak Almanya'ya getirmiş. Soylu Sorokin ailesinin altınlarını."

Rath dikkatle Zörgiebel'e baktı. Sorokin adı geçtiğinde Emniyet Müdürü'nün kılı kıpırdamamıştı. Demek, bu altın meselesi, Tümgeneral Seegers'in iddia ettiğinin aksine Berlin'de yeterince bilinmiyordu.

"*Kızıl Kale*'nin lideri, Boris'in katili olduğundan ciddi şekilde şüphelendiğim, Aleksey Kardakov adında bir adam," diye anlatmaya devam etti. Bu Rus'un Rath'tan önce aynı odada kiracı olduğu Zörgiebel'i hiç ilgilendirmezdi. "Kardakov kayıp, onun suç ortağı ve ailesinin altınlarını Bolşeviklerden saklamış olan Kontes Svetlana Sorokina da öyle."

"Bir dakika, bir dakika!" Zörgiebel lafını kesti. "Tam anlamadım. Onlara altını getiren adamı neden öldürmüşler?"

"Altınları alıp, kaçmak istediği için. Şimdiye kadar edindiğim bilgilere göre, bu paranın *Kızıl Kale*'nin yeraltı faaliyetinde kullanılması planlanıyormuş. Teşkilat bu parayla mücadelesini finanse etmek istiyormuş."

"Yani silah mı alacaklarmış?"

"Sadece bildiri basmak dışında kalan işlere de harcamayı planladıkları kesin. Altınların değerinin 80 milyon Mark'tan fazla olduğu söyleniyor."

"O kadar parayı onlara temin edecek birini bulmaları zor."

"Bu nedenle de Kardakov önceden bir çeteyle ilişkiye girmiş. Ben de zaten bu şekilde bu ilişkilerden haberbar oldum. Josef Wilczek'in üyesi olduğu çeteyle, *Berolina*'yla ilişki kurmuş."

Zörgiebel'in yüzünde bir soru işareti belirdi.

"Wilczek, betondaki ceset," diye hatırlattı Rath. "Neyse, onun çetesi *Kızıl Kale*'nin altınlarını nakite çevirecekmiş. Fakat belli ki, altınlar ne *Kale*'ye, ne de *Berolina*'ya ulaşmamış."

"Şu kaçakçı, Boris, altınları cebine indirmiş, öyle mi?"

Rath başını salladı.

"Peki, *o* onları nasıl nakite çevirmiş?"

"Tahminime göre, bir başka çetenin yardımıyla. Belki de Stalin'in adamlarıyla anlaşıp, mükâfatlandırılmıştır. Bu noktada birçok olasılık var."

"Böyle dev miktarda altın sınırdan hiç fark edilmeden nasıl geçmiş ki?"

"Sayın Müdürüm, bu soruya henüz benim de verecek bir cevabım yok."

"Bu karmakarışık hikâyeyi kanıtlayacak elle tutulur bir kanıtınız da yoktur herhalde, değil mi."

"Sorun burada, Sayın Müdürüm. Elde çok az kanıt var. Fakat şimdi en azından Başkomiser Böhm soruşturmayı ne yönde derinleştirebileceğini bilir. Üstelik ele geçirildikten sonra Kardakov'un da anlatacağı mutlaka çok şey vardır."

Zörgiebel saatine baktı. "İşte bu çok kötü, Herr Rath, bu çok kötü."

"Kötü mü, Sayın Müdürüm?"

"Basını bilgilendirmek için hiç de uygun bir saat değil. Akşam baskılarına yetişmez."

Allah'tan öyle, diye düşündü Rath. *Weinert'e söz vermiştim.*

Zörgiebel düşünceli gözüküyordu. "Önce bir arama emri çıkarsak, iyi olur... Neydi adı?"

"Kardakov."

"Evet. Katil olduğu şüphesini destekleyecek bir kanıt var mı elinizde?"

"Her halükârda, katil zanlısı değilse bile, tanık olarak soruşturmanın geleceği açısından değer taşıyor. Kontes de öyle."

"İyi, o zaman birkaç gün daha bekleyelim. Basını Paskalya'dan sonra da bilgilendirebiliriz."

Rath yutkundu. Ardından hafifçe öksürdü.

"Korkarım, bu mümkün değil, Sayın Müdürüm."

"O niye?"

"Basını derhal bilgilendirmemiz lazım. Yoksa bu meselede Berlin polisinin imajı zedelenir."

"Ne demek istediğinizi tam anlayamıyorum."

"Bakın, mesele şu... Bu vakayla ilgili canalıcı bilgileri daha bu-

gün bir gazeteciden aldım. Kardakov'u tanıyan ve *Krasnaya Krepost* hakkında..."

"Kim hakkında?"

"... *Kızıl Kale* hakkında araştırmalar yapmış bir gazeteci. Size az önce anlattıklarımın bir kısmı, özellikle de *Kızıl Kale* ve Sorokin altınlarıyla ilgili kısımlar daha bugün *Abendblatt*'ta yayınlanacak."

"Hem de o ortalığı velveleye veren gazetede."

"Bu nedenle de, Sayın Emniyet Müdürümü derhal bilgilendirmeyi bir görev bildim."

"Evet, haklısınız, haklısınız." Zörgiebel, koca ellerini nobranca havada salladı. "Tabii, o palavracıyı bunu yayınlamaktan da alıkoyamadınız..."

"Maalesef hayır, Sayın Müdürüm. O beyefendi basın özgürlüğünden söz ediyor ve beni, yani bir polis memurunu haberdar etmek suretiyle, kendi üzerine düşeni yaptığını düşünüyor." Rath elini ceketinin cebine attı. "En azından bana şu resimleri verdi. Şunlar Kardakov'u gösteriyor. Şu da kontes. Burada sahte bir isimle şarkıcı olarak çalışmış."

Resimlere bakan Zörgiebel, koca çenesini ellerine dayayıp, düşündü.

"Şayet Berlin polisi olarak bugün bu hikâyeyle basının karşısına çıkacak olursak, çok dikkatli olmamız gerektiğinin umarım siz de farkındasınız. Bu anlattıklarınızın çoğu spekülasyon."

"Tabii, Sayın Müdürüm. Yine de, soruşturmada ciddi bir aşamaya geldiğimizi duyurabiliriz."

"İyi, bu konuyu Gennat ve Böhm'le konuşacak ve işlemleri başlatacağım. Bu konuşmada sizin de hazır olmanız gerekli, Komiser Bey." Dahili telefonu kaldırdı. "Dagmar? Lütfen, Gennat ve Böhm'ü buraya çağırın. Diyelim, on dakika içinde. Bir de basına haber verin. Bir saat sonra basın toplantısı var."

Telefonu kapattı, yazı masasının üzerindeki kutudan bir puro çıkardı ve Rath'a da tuttu. Rath teklifi geri çevirdi. Az sonra Böhm'ün karşısında oturacak olması zaten yeterince kötüydü; bir de ağzının kenarında puro olursa kendini çok aptal hissederdi. Parmağıyla kenarına vurarak, kırmızı sigara paketinden bir Overstolz çıkardı.

"Şayet Sayın Müdürüm izin verirlerse, ben bir sigara yakmayı tercih ederim."

Zörgiebel gerçekten de eğilip, ateş tuttu.

"Sevgili Rath, bulgularınız beni sevindirmedi değil. Fakat aslında bu bilgilerle Böhm'e gitmeniz gerekirdi! Bu çetenin böyle büyük bir iş çevirdiğini ne zamandan beri biliyorsunuz?"

"Olaylar arasındaki ilişkileri gerçekten bugün, o sözünü ettiğim gazeteciyle konuştuktan sonra anladım, Sayın Müdürüm. Ondan sonra da derhal bu randevuyu talep ettim."

"Hangi gazeteci bu?"

"Ona mutlak gizlilik sözü verdim. Makalesi takma isimle yayınlanacak. Bu tür gizli şeyleri açığa çıkarmak oldukça tehlikeli bir iş."

"Tanık olarak yardımcı olacak mı bari?"

Rath omuz silkti. Cebinden bir kâğıt çıkarıp, masaya bıraktı. "Bir de şu iki Rus'un adresleri var. Büyük ihtimalle Kardakov'un adamları. Onlar onun izini bulmamıza yardımcı olur."

Zörgiebel kağıdı aldı ve hafifçe öksürdü. Oldukça zor bir gün geçirdiği her halinden belliydi.

"Size çok büyük bir teşekkür borçluyum, Herr Rath," dedi. "Bu soruşturmada kayda değer bir ilerleme sağlamanın zamanı çoktan gelmiş geçmişti."

"Ben sadece görevimi yapıyorum, Sayın Müdürüm." İçinden *alçakgönüllülük bir erdemdir* diye geçirdi ama Zörgiebel'in de bu cümleyi ilk defa duymadığı ve neye yoracağını bildiğine kuşku yoktu.

"Sizi terfi ettiremeyeceğimi biliyorsunuz, değil mi, Herr Rath?" diye karşılık verdi. "Stalin'i demir parmaklıklar ardına koymayı bile becerseniz, bunu yapamam. İçişleri Bakanlığı terfileri dondurdu."

"Biliyorum, Sayın Müdürüm."

"O zaman ne istiyorsunuz?"

"Üzerinde kendi adım yazan bir oda ve nihayet bir sekreter."

Zörgiebel güldü. "Peki, Komiser Bey! Sanırım bunu halledebilirim."

"Teşekkür ederim, Sayın Müdürüm."

"Sevgili dostum, size bir öğüt vermeme izin verin: Önce Paskalya'da biraz dinlenin. Epeyce fazla mesainiz birikmiş."

"Soruşturmalar ne olacak? Böhm'ün herkese ihtiyacı var.!"

"Ben sizin yerinizde olsam, önümüzdeki günlerde başkomisere pek görünmemeye çalışırım. Az sonraki karşılaşmanız yeterince korkunç olacak zaten. Sadece ben odada olduğum için Böhm'ün kendine hakim olacağına dair bir garanti de veremem. Lafı oraya da, buraya da çevirseniz, sonuçta onun haberi olmadan gizli bir soruşturma yürütmüşsünüz. Şansınız yaver giderse, salı gününe kadar biraz yatışır." Zörgiebel kafasını iki yana salladı. "Sevgili Rath, şunu iyi belleyin: Başkasının sırtından kariyer yaparsanız, düşman edinirsiniz. Bu, hayatta insanın karşısına iki defa çıkan bir bilgeliktir. Sizi temin ederim, Başkomiser Böhm daha hayatınızda çok defa karşınıza çıkacak. İki defadan çok daha fazla."

Basın toplantısı çok iyi geçti. Zörgiebel onu, *Möckernbrücke* vakasında önemli bir aşamaya gelinmesini sağlayan kişi olarak tanıttı. Rath'ın o cinayeti soruşturan ekibin üyesi bile olmadığını ve hatta bu ekibin o arada lağvedilmiş olduğunu es geçti, tabii. Önemli olan, basının zavallı Zörgiebel ve Berlin polisinin, bir polis cinayetinin aydınlatılmasını hızlandırmak amacıyla başka her işi bir yana bıraktığı yönündeki kuşkularının tamamen haksız olduğu imajının verilmesiydi. Zaten Emniyet Müdürü de, bu tür iddialardan ne kadar rencide olduğunu söyleye söyleye bitiremedi. "Fakat beyler," dedi, "şimdi bu hatanızı düzeltmek elinizde."

Rath, baştan Charly'yi fark etmemişti ama o çoktandır orada, kapının yanında duruyor olmalıydı. Kuşku dolu gözlerle, kollarını göğsünde kavuşturmuş sahnelenen oyunu izliyordu. Acaba onu Böhm mü göndermişti? Aslında Zörgiebel kendisini kürsüye bile çıkarmak istediği halde Böhm basın toplantısına katılmamıştı. Az önce Zörgiebel'in odasındaki kısa toplantı sırasında öfkeyle soluyarak kapıyı arkasından çarpmış, çıkıp gitmişti. Anlaşılan bunu sık sık yapıyordu. Ancak Gennat da basın toplantısına katılmamıştı. Bu bilgilerin basının karşısına çıkmak için yeterli olmadığını, lafı hiç dolandırmadan Zörgiebel'e söylemişti de.

O yüzden de Emniyet Müdürü, hangi bilgileri açıklayacakları üzerinde anlaştıktan sonra, basın toplantısını Rath'la birlikte yap-

mıştı. O kadarının da gazetecilere yettiği anlaşılıyordu, çünkü söylenenleri hararetle not ediyorlardı.

Basın toplantısı bitip de, muhabirler yanından geçerek koridora çıkarken Charly kapıda beklemeye devam etti. Aslında gazetecilerin acele etmesine hiç gerek yoktu, çünkü bütün gazetelerin akşam baskıları birkaç dakikadan beri satışa çıkarılmıştı ve bu haber için özel baskıya da değmezdi. Bütün sürü önünden geçip gidene, Rath Zörgiebel ile birlikte salonu terk edene kadar Charly orada bekledi. Emniyet Müdürü'nü nezaketle selamladı, Rath'a ise düşmanca bir bakış fırlattı. Rath bunu, Kale'de bir çift gibi davranmama ve birbirlerini olabildiğince görmezden gelme yönündeki ortak kararlarına yordu.

Charly'nin kendisini hiç de görmezden gelmediğini, ancak kendisiyle konuştuğunda anladı.

Charly o kadar yüksek sesle, "Siz de nasıl bir götmüşsünüz, Herr Rath," dedi ki, Emniyet Müdürü bile duydu. Sonra Rath'ı aptal bir okul çocuğu gibi oracıkta bırakıp, gitti.

25

Eh, iyi bayramlar o zaman!

Charly telefonlara çıkmıyordu. Bütün cuma akşamı onu aramış, bir defasında en azından ev arkadaşını bulmuştu. Greta lafı fazla uzatmadan Charly'nin Paskalya tatili boyunca seyahatte olduğunu söylemiş, sonra da kapatmıştı.

Seyahatmiş! Buna inanmıyordu. Charly'nin ilk izin günü pazardı. O gün de birlikte kent dışına çıkmayı planlamışlardı. *Excelsior*'da tatil günlerini nasıl geçireceklerine dair yaptıkları planları düşünmek bile Rath'ın canını yakıyordu. Bir süre sonra artık onu aramaktan vazgeçti. Friedenau'a gitmek üzere Kale'den ayrıldığında saat ilerlemişti. Bruno yatmak üzereydi ama yine de bir süre onunla oturdu. İçtiler. Bu yavaş yavaş alışkanlık haline geliyordu. Fakat Charly'yi düşünmesini alkol de engelleyemiyordu.

Cumartesi iş günü olmamasına rağmen Kale'ye gittiğinde Charly'den eser yoktu. A Dairesi'nde sadece keyifsiz bir Wilhelm

Böhm'le karşılaştı; o da onunla bir kelime bile konuşmadığı gibi, ona sanki iğrenç bir böcekmiş gibi bakıyordu. Bin yıl düşünse Rath'ın aklına gelmezdi Böhm'ün bu bakışlarının, ondan devamlı fırça yemekten de beter olacağı.

Zörgiebel uyarmakta haklıydı. Bütün A Dairesi'nde buz gibi bir hava esiyordu. Ama Rath'ın bunu da atlatacağından hiç kuşkusu yoktu.

Sadece Charly, işte bu onu yaralıyordu. Kendi kendine bile itiraf edemeyeceği kadar derin bir yaraydı bu. Yaptıklarını, her şeyi gizlemesini, Böhm'ü aşağılamasını ve hepsinden çok da, onun gizlice ne karıştırdığını bilmeden, kendisinin ona *Möckernbrücke* soruşturması hakkında birinci elden bilgi vermiş olmasını kaldıramadığı anlaşılıyordu. Rath bildiklerini onunla paylaşmak bir yana, *planları* hakkında en ufak bir bilgi bile vermemişti. Charly'yi sağmış, limon gibi sıkıp, suyunu çıkarmıştı.

İyi ama başka ne yapacaktı ki? Daha Charly'yle tanıştığında boğazına kadar bu boka batmış haldeydi. Hemen oracıkta her şeyden vaz mı geçseydi yani?

Belki.

Fakat bu başarıya *ihtiyacı vardı*. Onun, Gereon Rath'ın şahsi bir başarıya ihtiyacı vardı. Kendini beğenmiş amiri Böhm'le paylaşmak istemediği, paylaşamayacağı bir başarıya ihtiyacı vardı.

Ailesi cuma akşamı arayıp, tebrik etmişti. Herhalde eski dostuna haberi Zörgiebel vermişti. Gereon'un izinli olduğunu da anlatmıştı ki, Engelbert Rath, Paskalya tatili için Köln'e gelip gelmeyeceğini sormuştu. "Annen ne kadar sevinirdi."

Gereon'un gitmemek için doğru dürüst bir bahanesi de yoktu aslında. Arkadaşlarıyla buluşmaya söz verdiğini, ayrıca yeni bir ev aramak zorunda olduğunu söylemişti. Biraz ucuz bahanelerdi bunlar. Tabii, babası hemen ortada yeni bir sevgili olduğunu tahmin etmiş ve oğluyla dalga geçmişti. Bırak moruk öyle sansın. Durumu kabullendiği sürece Rath açısından sorun yoktu. Şu sıralar Rath ailesini hiç çekemezdi. Belki Ursula'yı, küçük kız kardeşini kaldırabilirdi. Onu zaman zaman özlediği bile oluyordu. Ama ailenin gerisi olmasa da olurdu. Severin konusundaki suskunlukları... Sonra babasının her seferinde Gereon'un kendisini işe yaramaz biri gibi

hissetmesine neden olacak şekilde ustaca Anno'yu öven konuşmalar yapması... Zaten Rath asla kutsal Anno'nun eline su dökemezdi.

O sıralarda onun keyfini yerine getirebilen tek insan Bruno'ydu. Oysa Rath'ın ilk planı, Wolterlerin başına kalmamak için Paskalya tatili süresince seyahate çıkmaktı. Fakat Bruno ona ciddi bir ifadeyle, "Bize yük olmuyorsun ki! Biliyor musun Gereon, bizim evde olman çok güzel. Emmi ve benim için olmayan çocuğumuzun yerini dolduruyor sayılırsın," demişti. Bruno'nun kendisiyle dalga geçtiğini anlaması biraz sürmüştü. Amca kendisinden sadece on iki yaş büyüktü, Emmi ise olsa olsa yedi ya da sekiz yaş. Öyle bir bakmış olmalıydı ki, Bruno katıla katıla gülmüştü.

Paskalya'da Wolterlerin misafiri vardı. Dostları olan evli bir çift, Rudi ve Erika Scheer ile Emmi Wolter'in arkadaşı, kocası iki yıl önce ölmüş olan Agnes Sahler. Misafirler Rath'ın evsiz kalmasından çok daha önce davet edilmiş olmasına ve gerçekten hiç kimsenin çöpçatanlık yaptığı söylenemeyeceğine rağmen, yalnız olan iki insan arasında garip bir ortam doğdu. İkisi de birbiriyle ne yapacağını bilemiyor, daha doğrusu diğeriyle birlikte hiçbir şey yapmak istemiyordu. Onun yerine çiftlere yaklaşmayı tercih ediyorlardı. Rath birkaç defa aralarından ayrılıp, Charly'ye telefon etmiş ama, tabii, kimse cevap vermemişti.

Diriliş Günü'nde kadınlar yattıktan sonra üç erkek akşam daha uzun bir süre bahçede oturup, içmişti. Elli yaşlarında, samimi ve sessiz bir adam olan Rudi Scheer, atış poligonunda geçirdikleri eski günlerden söz etmiş ve Bruno'nun polis öğrencilerine ateş etmeyi nasıl öğrettiğini anlatmıştı. Rath, Bruno'ya Parabellum takma adının verilmesine neden olan günler hakkında ilk defa bir şeyler duyuyordu. Scheer hâlâ Alex'te silah deposundan sorumluydu ama Bruno'nun silahlarla hiç alâkâsı kalmamıştı. Bruno'ya, Ahlâk Şubesi'ne nasıl geçtiğini sormuştu.

Bunun üzerine Scheer, "Ah, o kaza..." demiş ama Bruno ona kötü kötü bakınca sus pus olmuştu.

Bruno sadece, "Hiç konuşulmaması gereken konular vardır," demekle yetinmişti.

Sonra da konuyu değiştirmişti. Kardakov vakası. Rath, Böhm'ün kendisini tamamen uzak tuttuğu soruşturmanın nasıl gittiğini an-

latmıştı. Resmi olarak sorumluluğu ondan hiç almamış olduğu için, Zörgiebel bu vakayı yine başkomisere devretmişti. Ama Rath en azından Kardakov'u hâlâ bulamadıklarını biliyordu. Kontes de ortalarda yoktu. Sadece o iki iri kıyım Rus hemen cuma akşamı tutuklanmış ve Alex'e getirilmişti. Fakat cumartesi günü yine serbest bırakmak zorunda kalmışlardı. Bunların, kendi operasyonlarından sonra ifadesini almak istediği Ruslar olduğunu Rath Bruno'ya anlatmadı. Adamların tıpkı bir hafta önce olduğu gibi "özel muamele"yle serbest bırakılmamış olduğunu umuyordu. Bu aklına geldikçe öfkesi burnuna geliyordu! Onları o zaman kıstırması gerekiyordu. Öyle yapsa belki de Kardakov'u çoktan ele geçirmiş olacaklardı.

İki Rus'un gerçek serbest bırakılma gerekçesini Rath ancak salı sabahı tekrar Kale'deki yazı masasına dönüp, sorgu protokollerini okuduğunda öğrendi. Fallin ve Zelenski komünistlerle işleri olmadığını, hele hele *Kızıl Kale* adında bir teşkilatla hiçbir bağlantıları bulunmadığını inandırıcı şekilde izah edebilmişti. Aleksey Kardakov adını ise hiç duymamışlardı. İnandırıcı olmalarının ana nedeni ise, devrim Rusyası'ndan kaçmadan önce Çar'ın gizli polisi *Ohrana*'da subay olduklarını kanıtlayan belgeler göstermeleriydi. Bir anlamda meslektaş sayılırlardı yani. Polis nezarethanesinden de acaba aynı gerekçeyle mi salıverilmişlerdi?

Rath öfkeyle sorgu protokollerine baktı. Bu iki Rus'u kendisi cendereye almayı ne kadar isterdi. O zaman, kesin, daha fazla şey açığa çıkardı. Fakat Zörgiebel buna izin vermemiş, vaka yine Böhm'ün elinde kalmıştı, nokta!

Jänicke'nin katilinin peşine ise bizzat Gennat düşmüştü. *Bülowplatz* cinayeti soruşturma ekibinde ciddi şekilde personel azaltılmıştı. Aslında Buda soruşturmayı yönettiğine göre, belki de personel azaltmak doğru deyim değildi. Gennat en az yüz elli kilo çekerdi.

Bütün bu nedenlerden dolayı, üç gün zorunlu tatilin ardından tekrar yazı masasına döndüğünde Rath neyle uğraşacağını bilmiyordu. Cuma günü olanlar A Dairesi'nin düzenini altüst etmişti. Hâlâ Jänicke ekibinde miydi? Yoksa yine, hiç istemediği ve ona kalsa anında ıslak balıklar arasına katacağı Wilczek vakasına mı

baksaydı? Zörgiebel'in Rath'tan herhangi bir yanlış anlamaya yer vermeyecek şekilde istediği tek şey, Kardakov vakasında artık kendi başına hiçbir adım atmaması, sadece Böhm'ün ona vereceği görevleri yerine getirmesiydi. Fakat o da ona hiçbir görev vermiyordu. Bırak görev vermeyi, onunla konuşmuyordu bile. Devam eden soruşturmalar hakkında bilgi vermek bir yana, onunla havadan sudan bile konuşmuyordu.

Rath kendini işine vermeye son derece kararlıydı. Bütün gün sadece sıkıntılı düşüncelerle boğuştuğu ve akşam Bruno'yla aşırı alkol bile almış olsalar neşelenemediği için de, hayatının en bunalımlı Pentekost Bayramı'ndan sonra, özel meselelerini, Charly'yi, onunla karşılaşırsa ne olacağını düşünmeye vakti kalmaması için de kendini işe boğmak zorunda olduğunu bir gün öncesinden biliyordu. Sonuçta o, bir kadın yüzünden yabancılar lejyonuna katılacak tiplerden değildi.

Gennat'ı aramaya karar verdi. Ne de olsa A Dairesi'nin şefi oydu. Belki Rath'ı *Bülowplatz* ekibine o alırdı. O günlerde A Dairesi'nde yapılabilecek en anlamlı iş buydu sanki. Jänicke'nin katilinin cezasını bulması şarttı. Hem mutlaka yaşlı tilki Gennat'tan öğrenebileceği daha birçok şey olmalıydı.

Rath telefonun ahizesini kaldırdı ama aramaya fırsat kalmadı.

Kapı vuruldu.

Beyaz iş önlüklü bir adam, bir elinde bir ahşap kutu, diğerinde bir kâğıt kapıda duruyordu.

"Buyrun?"

"Kriminal Komiser Gero Rath mı?"

"Gereon!"

"Tabelayı yazmaya geldim, Komiser Bey."

Tabela mı? Rath'ın aklına sadece bir tabela geliyordu. "Güzel. Başlayın o zaman," dedi. "Fakat unutmayın: Gereon."

"Burada da yazıyor zaten." Boyacı elindeki kağıdı salladı.

Boyalarını, fırçalarını ve şablonlarını zahmetli hareketlerle çıkarıp, açık kapının önüne durdu.

"Kapıyı kapatamaz mısınız?"

"Kapatamam. Burada ışık daha iyi. Zaten sadece birkaç dakikamı alacak."

Sonra büyük bir sükûnet içinde boyamaya başladı. Bazen Rath böylesi bir sükûnete sahip insanları kıskanıyordu. Fakat aynı zamanda onlara sinirleniyordu da.

O sırada aceleyle kapıdan giren bir adamın ona çarpmasına ramak kaldı. Boyacı neredeyse her şeyi baştan yapmak zorunda kalacaktı. Gelen LD'den Kronberg'di ve elinde kahverengi bir zarf tutuyordu. Sekreterin odasını geçip, içeri girdi.

"Kapı üzerinde çalışmalar başlamış bile," dedi Rath'a ve arkasındaki boyacıyı gösterdi. "Burası artık sizin ofisiniz mi oluyor?"

"Öyleye benziyor. Küçük ama benim. Bir sekreterim eksik. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

"Ben size yardımcı olacağım," diyen Kronberg, elindeki zarfı salladı. Zarfın üzerinde Berlin polisinin mühürü görülüyordu. "Bazen hâlâ mucizeler oluyor!"

"Nasıl yani? Yoksa Hertha Almanya şampiyonu mu oldu?"

"Hayır." Kronberg anlamamış, bön bön bakıyordu. Espri anlayışından yoksundu belli. "Bir hafta önce bir balistik raporu istemiştiniz! Unuttunuz mu yoksa?" diye konuşmaya devam etti. "Bu da sonuç. Şaşacaksınız. Çok ciddi bir ipucu olabilir. Sadece sizin vakanızda da değil üstelik."

Şimdi anlamadan, bön bön bakma sırası Rath'daydı. Wilcek vakasının balistik raporu mu? Rath o merminin hangi silahtan çıktığını gayet iyi biliyordu. O nedenle de balistikten ciddi bir ipucu değil, soruşturmayı bir kez daha çıkmaza sokacak bir sonuç bekliyordu. Bu nasıl olabilirdi? LD Krajewski'nin tabancasından çıkan hediye mermiyi incelemişti. Yoksa porno kralı bu silahla daha önce de mi oynamıştı?

"Mermiyi çok detaylı inceledik ve yine bir hafta önce bize verilen karşılaştırabileceğimiz bir örnek bulduk. Yüzde doksanın üzerinde olduğunu rahatlıkla söyleyebileceğim bir ihtimalle iki mermi de aynı silahtan, bir Lignose'den çıkmış. Komünistlerin ve ufak gangsterlerin bayıldığı bir silahtır."

Rath neredeyse, *Evet, biliyorum, bir Lignose* diyecekti. "Hangi örnekten bahsediyorsunuz?" diye sordu onun yerine.

"*Bülowplatz* vakası. O mermiyi daha geçen hafta incelemiştik. Biliyorsunuz, önceliği vardı. Emniyet Müdürü'nün talimatı."

"Evet, evet!" Artık şu herif baklayı ağzından çıkarsa ne olurdu sanki? "Haydi, söyleyin artık söyleyeceğinizi, be kardeşim!"

"Yani, Kriminal Asistan Stephan Jänicke'yi öldüren kurşun, Joseph Wilczek'in bedeninde bulduğumuz kurşunla aynı silahtan çıkmış."

Rath konuşmadı. Kronberg, yalnızca kendi bildiği bir nedenle, zafer geçidi yapan Romalı bir general gibi muzaffer bir edayla bakıyordu.

"Şimdi söyleyecek laf bulamıyorsunuz, değil mi?"

Rath söyleyecek laf bulamıyordu. Bu bilgi onu hazırlıksız yakalamıştı.

Kronberg gidince sevindi. Beyni durmaksızın çalışıyordu.

"Benim işim bitti," diye bir ses düşüncelerini bıçakla keser gibi kesti.

"Nasıl?"

"Bitti." Boyacı kapıda durmuş, cama yazdığı ismi gösteriyordu. "Fakat daha kurumadı. Lütfen, dikkat edin."

"Teşekkür ederim. Lütfen, kapıyı kapatır mısınız?"

Boyacı başını sallayıp, kapıyı adeta şekerdenmiş gibi dikkatle kapattı.

Rath yazı masasında oturmuş, üzerinde artık kendi ismi yazan kapıya bakıyordu. Fakat aklı kapıda değil, önünde duran zarftaydı. Bu mümkün müydü? Zarfı açtı. Kendi gözleriyle görmesi lazımdı, bu inanılır gibi değildi!

Fakat içinden hafif bir ses bunun doğru olduğunu, gerçeğin tam da bu olduğunu söylüyordu.

Ne kadar düşünürse düşünsün aklına başka bir açıklama da gelmiyordu:

Stephan Jänicke'yi Bruno Wolter öldürmüştü!

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bütün Hakikat

21 Mayıs - 21 Haziran 1929

26

Kapıyı üç kez çaldı fakat içerde bir kıpırtı bile olmadı. Anahtarı kilitte çevirdiğinde de hiç ses çıkmadı. Daireye girip, kapıyı arkasından sessizce çekti. Koridorun sonundaki saat üç buçuğu gösteriyordu. Bu eve güpegündüz gizlice gelmek garip bir duyguydu. Emmi Wolter ansızın kapıda bitiverecek olsa, ne yapacaktı? İkindi uykusuna yatmış, bu yüzden de az önce kapıyı çaldığında hızlı davranamamış olabilirdi. Henüz ona evde bir şey unuttuğunu söyleme şansı vardı. Hatta o da buna herhalde inanırdı. Ya onların eşyalarını karıştırmaya başladıktan sonrasını nasıl açıklayacaktı? Belki de buraya gelmek aptalca bir fikirdi. Fakat Rath'ın yapabileceği başka hiçbir şey yoktu. Emin olması gerekiyordu.

Bilirkişi raporunu Gennat kapmış, Wilczek dosyasını da üstlenmişti. Onun bakış açısından Wilczek'in katilinin Jänicke'yi de öldürdüğüne kuşku yoktu. Bu soruşturmadaki teorilerden biri, kriminal asistanın çete camiasında araştırmalar yaparken, Wilczek'in katilinin izine rastladığı şeklindeydi.

Başka koşullarda olsa Rath, A Dairesi'nde bir masası olmasına, efsanevi *Buda*'nın ekibinde olduğuna ve tabii, Wilczek dosyasını er

ya da geç ıslak balıklar arasına kaldırmak zorunda kalacak olanın Gennat olmasına sevinirdi.

Normal koşullarda buna sevinirdi belki ama artık hiçbir şey normal değildi.

Aklı bambaşka yerlerdeyken, bir yandan da işini yaparmış gibi yapıyordu. Rath, aslında Bruno'nun suçsuzluğunu kanıtlayacak açıklamalar peşinde olduğunu fark etti. Acaba Amca Lignose'yi Krajewski'ye iade mi etmişti? Yoksa satmış mıydı? İyi ama bunu neden yapacaktı ki?

Üstelik Jänicke'yi neden öldürmüş olabilirdi ki?

Her şey bu sorunun yanıtına bağlıydı.

Neden?

Düşüncelerinin oradan oraya savrulması Rath'ın huzurunu kaçırmıştı. Emniyet Müdürlüğü'nün garajından bir araba alıp, Friedenau'a gelmişti.

Şimdi de bir hırsız gibi Wolterlerin evine girmişti. Ne aradığını bile bilmiyordu. Eğer tabanca hâlâ Bruno'daysa, saklamış olmalıydı. Rath Bruno'nun Emmi'ye bütün sırlarını anlattığını sanmıyordu. Böyle bir sırrı ise asla anlatmazdı.

O zaman silahı burada, alt katta aramanın bir anlamı yoktu. Bu katta mutfak, yemek odası ve Wolterlerin büyük oturma odası bulunuyordu. Rath yukarı, şu günlerde kendisinin kaldığı misafir odasının da bulunduğu üst kata çıktı. Fakat tabancayı ne misafir odasında, ne de, içine bir sürü şey girecek dev gibi bir elbise dolabına rağmen Wolterlerin ortak kullandığı yatak odasında aramasının da bir anlamı yoktu. İyi ama nerede arayacaktı? Rath, Emmi Wolter'le kendisi evli olsa ve ondan bir şey saklamak istese nereye koyacağını düşündü.

Bruno'nun bir çalışma odası vardı, orası onun çöplüğüydü, Emma adımını bile atmıyordu. Orayı temizleyecek bile olsa, önce izin alıyordu. Birkaç gün önce Bruno'yu ararken Rath da bir defa kısaca bu odaya girmişti. Odaya sadece kısaca göz gezdirebilmiş, ev sahibi derhal masasından fırlayarak onu kibarca dışarı çıkarmış, alt kattaki oturma odasına götürmüştü. Sonra orada, son günlerde sık sık yaptıkları gibi, birlikte keyifle bira içmişlerdi.

Bugün onu kimse odadan dışarı atmayacaktı.

İlk bakışta oda normal bir çalışma odasıydı. Bir yazı masası, birkaç sürgülü dolap vardı; duvarlarda çerçevelenmiş fotoğraflar asılıydı. Silah dolabı yoktu. Rath resimlere baktı. Hemen hemen hepsinde üniformalı adamlar vardı. Asker üniformaları, polis üniformaları... Bir resimde, o tarihte henüz oldukça zayıf olduğu görülen Onbaşı Bruno Wolter'le tokalaşan Tümgeneral Seegers'i tanır gibi oldu. Fakat bu resimde Seegers'in üstünde Prusya üniforması vardı. Bir başka resimde ise artık omzunda çavuş apoleti bulunan Wolter, objektife gururla poz veriyordu. Yanında Rath'ın tanımadığı, fakat Helmut Behnke olduğunu tahmin ettiği bir başka çavuş daha vardı. Üstü başı pislik içinde olan ve savaşın zorluklarından geçmelerine rağmen gülümseyen üç onbaşıyı gösteren bir başka resmin ise savaşın başlarında çekilmiş olması lazımdı. Rath bu resimde Wolter'i ve bir önceki resimdeki adamı hemen tanıdı. Üçüncüsü, Wolter'i Paskalya'da ziyaret eden Rudi Scheerer'in genç haliydi. Duvar kağıdındaki sararmış dört köşe lekeye bakılırsa, hemen onun yanındaki resim yeni indirilmiş olmalıydı.

Gözlerini resimlerden ayırdı ve dolaplara baktı. Kale'de de kullanılan bildik sürgülü dolaplardandı. Belki de Bruno bunları oradan aşırmıştı. Rath ellerine birer eldiven geçirip, ilk dolaba yöneldi. Kilitliydi. Diğerleri de öyle. Yazı masasının çekmecelerini karıştırarak bir anahtar aradı. Çekmecelerin düzenli olduğu söylenemezdi. En üstteki ince çekmecede sadece birkaç kuruş değerinde birkaç metal para, bir Mark, bir silgi, birkaç kalem ve bir mektup açacağı vardı. Bütün bunların ve her türlü başka öteberinin arası ataş doluydu. Bir alttaki çekmecede karmakarışık bir kâğıt yığınıyla karşılaştı: Faturalar, vergi bildirimleri, mektuplar, kartpostallar, birkaç da gazete. *Die Standarte, Der Stahlhelm*. En alttaki çekmecede kargaşa daha da büyüktü. Her türlü ıvır zıvır tahta bir kutuya konmuştu. Rath kutuyu çıkardı ve içindekileri yere döktü. Parkeye mermi paketleri düştü, farklı kalibrelerde mermiler yuvarlandı. Bunun dışında çelik miğfer biçiminde bir rozet, bir kerpeten, ufak bir çekiç ve bir sürü ufak tefek eşya ortalığa saçıldı. Cephaneyi gördüğünde umutlansa da, arada herhangi bir tabanca yoktu.

Nasıl bulacaktı ki zaten tabancayı? Eğer Wolter hakikaten Jänicke'nin katiliyse, silahı da çoktan yok etmiş olmalıydı. Hatta

belki, hiçbir şeyden haberi olmayan muhbir Krajewski'ye iade etmiş bile olabilirdi. Bu gerçekten mümkündü. Akla yatan bir senaryoydu. Kriminal Asistan Jänicke, König'in porno çetesinin son halkasının (bu laf nasıl da cuk oturdu, diye düşündü Rath) izine rastlamıştı: Franz Krajewski. O da yakalanma korkusuyla ufaklığı haklamıştı. O zaman Wolter için geriye sadece anonim bir ihbarda bulunmak ve cinayet silahını bulmaları için porno kralının evine üniformalılardan bir ekip göndermek kalırdı. O zaman zavallı Krajewski'nin aleyhindeki kanıtlar altından kalkamayacağı kadar ağır olurdu. Böyle bir senaryoyu her savcıya pazarlamak mümkündü.

Bütün bu ıvır zıvır içinde anahtar aramak ise nafileydi. Rath yavaşça her şeyi tekrar kutuya doldurdu. Elinde tuttuğunun ne olduğunu anlamasa, ufak siyah defteri de neredeyse geri koyacaktı.

Siyah bir not defteri!

Bu tek başına bir şey ifade etmiyordu. Böyle epeyce defter vardı. Fakat defterin kapağını açıp, ilk sayfadaki ismi okuduğunda emin oldu.

Kriminal Asistan Stephan Jänicke'nin not defterini bulmuştu.

Gennat'ın aradığı, kaybolan defter.

Artık Rath için tabancanın bir önemi kalmamıştı. Bu defter de o soruya aynı cevabı veriyordu.

Bruno Wolter katildi!

Fakat belirleyici sorunun yanıtını hälä bulamamıştı. Wolter bu cinayeti neden işlemişti? Hiç kimseye bir kötülüğü dokunmamış, daha polis okulundan yeni çıkmış zararsız bir genci, bir meslektaşını neden öldürmüştü?

Rath hararetle defterin ince yapraklarını karıştırdı. Defterin arka sayfalarında hiç not yoktu. O bölümden bazı sayfalar da yırtılmıştı. Herhalde Jänicke'nin kağıda ihtiyacı olmuş, defteri paralamıştı. Fakat ön tarafta Wilczek vakasıyla ilgili notlar vardı. İçeriğinde, Jänicke'nin raporlarına da yazabileceğinden fazla bir şey yoktu. Ancak defter sadece not defteri de değildi. Jänicke defteri takvim olarak da kullanmıştı. Ama buradaki kayıtları çözmek pek mümkün değildi. Saat ve tarih anlaşılabiliyordu belki ama onun dışında Jänicke birçok yoruma açık kısaltmalar kullanmıştı.

1505/900/I'den B'ye

Öldüğü günün kaydı. Bu harflerin anlamı neydi? Jänicke saat dokuzda B. adında birine bilgi mi verecekti? Bu Bruno olabilir miydi? İyi de, ne tür bir bilgi? Yoksa bütün bunların bambaşka bir anlamı mı vardı?

Bunları daha fazla düşünmeye vakti olmadı. Kilitte bir anahtar döndü ve bir anahtarlık şıkırtısı işitti. Ardından da, Wolter'lerin evinin giriş kapısı tok bir sesle kapandı.

Eyvah!

Ivır zıvırı kutuya attı, not defterini içgüdüyle cebine koydu. Derhal buradan çıkmalıydı!

Sessizce merdivene yürüyüp, aşağı baktı. Birisinin askıya kırmızı bir kadın şapkası astığını ve Emmi Wolter'in sarı saçlarını gördü. Kadın dönünce kafasını hemen geri çekti. Emmi Wolter onu fark etmemişti ki, paltosunu bir askıya astığını ve evin içinde kaybolduğunu işitti.

Rath kulak kabarttı. Kadının akşam yemeğini hazırlamak için mutfağa çekileceğini umuyordu. Fakat bu umudu kursağında kaldı. Tam merdivenleri inmeye başlamıştı ki, oturma odasının kapısı açıldı ve elinde alışveriş torbası, ağzında popüler bir şarkı, Emmi Wolter antreye çıktı. Rath hemen yukarıdaki misafir odasına kaçtı. Yakalanacaksa, bari orada yakalansındı!

Kapıyı sessizce kapattı ve tekrar kulak kabarttı. Kadın üst kata çıkıp, banyoya girdi. Rath'ın beklediği fırsat buydu. Deneyimleri, kadınların banyoda erkeklere göre daha uzun zaman geçirdiğini gösteriyordu. Süratle ama ses çıkarmadan kapıyı açtı, dışarı süzüldü ve kapıyı tekrar örttü. Banyoda şarkı ve ıslık sesleri hâlâ birbirine karışıyordu.

Tam merdivene geldiği sırada bir dirsek banyo kapısını açtı ve Emmi Wolter bir elinde yarısı dolu bir diş temizlik kabı, diğer elinde bir votka şişesi, şarkı söyleyerek koridora çıktı. Yüzü şarkının ortasında dondu. Rath'a baka kaldı.

"Ay!" deyiverdi.

Rath bir şey söylemedi. Bir yandan ona ne anlatacağını düşünürken, diğer yandan da ellerini arkasına saklayıp, çaktırmadan eldivenleri çıkardı.

"Bu ne sürpriz, Herr Rath," dedi kadın. Sesi hafifçe titriyordu. "İşten erken çıkmışsınız!"

Rath asıl kendini yakalanmış hissedenin Emmi Wolter olduğunu ancak o anda fark etti. Kadın gizlice içki içiyordu ve kendisi onu suçüstü yakalamıştı!

"İyi günler, Frau Wolter," dedi. "Akılsız başın cezasını..." Avcunun içiyle ceketinin üst cebine vurdu. "Önemli notlar."

"Ha!" Kadın hâlâ donmuş gibi olduğu yerde duruyordu. Gözleri, tilkiyle burun buruna gelmiş bir tavşanın gözlerini andırıyordu.

Rath eliyle şişeyi işaret edip, "Bir-iki yudum çekiyorsunuz, anlaşılan," dedi.

"Aman tanrım, Herr Rath..." Kadın kekeliyordu. "Sadece... Lütfen... Sakın..." Yutkundu. "Bunun Bruno'nun kulağına asla gitmemesi lazım."

Rath kadını sert bir ifadeyle süzdü kadının gizli ve kötü tutkusunu arkadaşından gizlemeyi vicdanına sığdırıp sığdıramayacağını tartıyor gibiydi.

"Eh," dedi sonunda. "Herkesin bir sırrı vardır, öyle değil mi?"

Rath kadına bir suç ortağı gibi baktı. "Fakat siz de o zaman Bruno'ya bu kadar unutkan olduğumu anlatmayın, olur mu? Güpegündüz bir kere daha buraya geldiğimi Emniyet Müdürlüğü'nde kimsenin bilmemesi lazım."

Kısaca işaret parmağını dudaklarına götürdü, kadın hızlı hızlı kafasını salladı. Sonra Rath kadını orada bırakıp, merdivenleri indi.

"O zaman... Akşama görüşmek üzere, Herr Rath," diye seslendi Emmi Wolter arkasından. Sesi güvensiz ve titrekti.

Tekrar Kale'ye döndüğünde, kendisini bekleyen akşam saatleri midesini bulandırmaya başlamıştı bile. Emniyet Müdürlüğü'nde Bruno'yla karşılaşmamayı becerebilirdi belki. Ama sonunda ister istemez onunla yüz yüze gelecek ve bu artık doğrulanmış olan ilk şüphenin içinde yeşermeye başladığı andan beri ilk karşılaşmaları olacaktı. En geç o akşam Wolterlerin kıymetli evlerinde birbirlerini göreceklerdi.

Rath, Gennat ve diğer iş arkadaşlarından da uzak duruyordu. Aldığı arabayı araç parkına teslim ettikten sonra yalnız kaldığı ofisine çekilmiş, Wilczek/Jänicke dosyası üzerinde çalıştığını söylemişti onlara.

Bir anlamda doğruydu da. Jänicke'nin not defterindeki kayıtları çözmeye çalışıyordu. Takvime benzer bu kayıtların çoğu, Jänicke'nin tam beş defa buluştuğu gizemli bir W ile ilgiliydi. Jänicke onunla ilk defa nisan ortasında görüşmüştü; yani Wilczek soruşturması başlamadan çok önce. İlk kaydın arkasına kalın harflerle ÇG! yazılmış ve altı çizilmişti.

Kimdi bu W? Wilczek olamazdı. Wolter miydi? Ancak 15 Mayıs tarihinde, Rath'ın daha önce görmüş olduğu *1505/900/I'den B'ye* şeklindeki kaydın haricinde W ile hiçbir randevu kaydı yoktu. Artık bu kayıt da ne anlama geliyorsa...Yoksa *B* Bülowplatz mı demekti?

W ile altıncı buluşmayı da planladığı anlaşılıyordu: *2405/830/W P'de.* 24 Mayıs'ta, yani üç gün sonra, saat 8:30'da, *P*'de, artık orası neresiyse. Belki Potsdam'dı. Jänicke orada polis okuluna gitmişti. Acaba *W* Jänicke'nin öldüğünü biliyor muydu? Basının haberi ne kadar büyük gördüğü düşünülürse, herhalde biliyordu.

Gennat'ın adamları türünden davetsiz bir misafirin ya da Bruno Wolter'in gelmesi durumunda o siyah defteri her an açık duran en üst çekmeceye atmaya hazır şekilde Rath bütün öğleden sonra bu notlar üzerine kafa yordu. Her ihtimale karşı ön odaya ve koridora açılan iki kapıyı da kapatmıştı.

Bütün not defterini *W* ile ilgili konuşma notları ve buna benzer başka kayıtlar bulmak için taradı. Jänicke bu şahısla o kadar sık buluşmuştu ki, randevular dışında başka şeyler de yazmış olmalıydı. Ama yazmamış da olabilirdi. Ya *W* bir kadınsa? Eğer bu gizemli *W* utangaç Doğu Prusyalı'nın taptığı herhangi bir Wilhelmine ya da Waltraud'sa bu ipucu onu olsa olsa bir çıkmaz sokağa götürürdü.

Rath defterin sayfalarını karıştırmaya devam etti. Defterin ilk kısmına Jänicke telefon numaraları kaydetmişti. Orada Rath E Dairesi'nin numarasını, hemen onun altında Bruno Wolter'in ev numarasını ve biraz daha altta da Gereon Rath'ın Nürnberger Strasse'deki ev numarasını, daha doğrusu eski ev numarasını buldu. Bu

telefona artık sadece Elisabeth Behnke çıkıyordu. Hattı kapattırması gerektiği aklına geldi. Bir, Behnke'nin onun hattını kullanıp, oraya buraya telefon etmesi eksikti!

Telefon numaraları ne alfabetik ne de başka bir sisteme göre tasnif edilmişti. Birden Rath, karşısında herhangi bir isim yazmayan kuşkulu bir numaraya rastladı. O kadar çok rakam ve harf arasında göze batmayan bir telefon numarası vardı: *Westend 2531*.

İşte bu bir ipucu olabilirdi. Telefona sarıldı.

"Fräulein? Westend hattı, lütfen. İki-beş-üç-bir numaralı telefon... Teşekkür ederim, bekliyorum."

Telefonun açılması zaman aldı. Sonra bir kadın sesi duydu.

"Wündisch."

Rath şaşkınlıktan, daha önce planladığı gibi telefonu kapatmayı unuttu.

Kadının, "Alo" dediğini duydu bir kere daha. "Kimsiniz?"

Telefonu kapatmamaya karar verdi.

"Böhm" diye bağırdı ahizeye. "Eşinizi verin, lütfen!"

"Eşimi mi? Kusura bakmayın, evde değil. Ama şimdi Emniyet Müdürlüğü'nde bulabilirsiniz."

Rath anlaşılmaz bir şeyler homurdanıp kapattı telefonu.

İnanılmaz ama gerçekti!

Jänicke'nin not defterinde Yüksek İdare Amiri Wündisch'in özel telefon numarası kayıtlıydı!

Wündisch LA Şubesi'nin büyük reisi, Siyasi Polis'in şefiydi.

Gizliliği o kadar abartan bir adamdı ki, Kale'deki daire müdürlerinin bile hepsinde bu özel numara yoktu.

Oysa polis okulundan diplomasını daha birkaç hafta önce almış sıradan bir kriminal asistan bu numarayı sanki çok doğal bir şeymiş gibi not defterine kaydetmişti.

Rath artık *W*'nin kim olduğunu biliyordu. ÇG'nin ne olduğunu da biliyordu: *Çok gizli*.

Siyasiler, bu acemi polisi kendi karışık işlerinde kullanıyordu. Onu herhalde daha Eiche'de polis okuluna devam ederken bizzat Wündisch ayartmıştı. Rath Jänicke'nin not defterini biraz daha karıştırdı ve bu şüphesini doğrulayacak bir bilgi buldu. *W* ile ilk buluşma daha şubat ayında gerçekleşmişti: *1102/1700/W ile P'de*.

Siyasi Polis Jänicke'yi daha E Dairesi'nde göreve başlamadan saflarına katmıştı. Bunun da tek bir anlamı olabilirdi: Hırslı ve yetenekli bir polis okulu öğrencisi aramış ve onu bilinçli olarak E Dairesi'ne yerleştirmişlerdi.

Orada kimin peşinde olduğu da ortadaydı: Şefinin ve müstakbel katilinin. Rath, hiç beklemediği bir anda Jänicke'yle E Dairesi'nin ofisinde karşılaştığı pazar gününü hatırladı. O gün Acemi'yi iş üstünde yakalamıştı da, haberi yoktu. Jänicke Wolter'in yazı masasını karıştırıyordu.

Bir başka sorunun daha yanıtı yoktu: Bruno Wolter ne halt etmişti de, IA Şubesi'nin ilgi alanına girmişti?

Rath'ın bildiği kadarıyla Amca'nın belli bir siyasi eğilimi, en azından onu IA'nın izlemesini gerektirecek kadar derin bir siyasi eğilimi yoktu. Silah arkadaşlarına olan hafif nostaljik sevgisi polis örgütünde hiç de ender rastlanan bir durum değildi. Yoksa mesele siyasi değil de, yolsuzluk muydu? Emniyet Müdürü IA'nın muhbirlerini her türlü iç soruşturmada kullanmaya bayılıyordu. İyi ama mesele sadece rüşvetçi bir ahlâk polisiyse, Jänicke'yi kazanmak için neden bizzat Wündisch devreye girmişti?

Hayır, bunun arkasında daha büyük bir mesele olmalıydı ve Rath bunun ne olduğunu merak ediyor, Stephan Jänicke'nin neden ölmesi icap ettiğini, Bruno Wolter'i katil yapanın ne olduğunu bulmak istiyordu.

Emniyet Müdürlüğü'nden ayrılmadan önce bu ufak siyah not defterini ne yapacağını düşündü. İlk önce aklına en önemli kayıtların kopyasını çıkarıp, orijinalini gizlice tekrar Bruno'nun yazı masasına koymak geldi. Ama bundan vazgeçti. Daha sağlam bir çözüm bulmalıydı.

Şayet Jänicke'nin defteri bir tesadüf eseri Wolter'in özel yazı masasına girmişse ki, Rath bu ihtimale inanmıyordu, o zaman varlığından bile haberdar olmadığı bu defterin eksikliğini Wolter zaten hissetmeyecekti. Fakat şayet Bruno Wolter'in Jänicke'nin ölümüyle bir ilgisi varsa, Kale'de çoktan duyulan balistik rapor sonucundan kendine göre sonuçlar çıkarmış olmalıydı. Hayır, Rath'ın bu defteri bir güvence olarak elinde tutması şarttı. Aslında başka koşullarda onu çoktan Gennat'a verirdi ama şimdi kendisi de bu me-

seleye gırtlağına kadar battığından bunu yapamazdı. Mermileri değiştirmiş, suç kanıtlarını yok etmişti!

Emniyet Müdürlüğü'nü terk ederken Rath E Dairesi'ne uğramadı. Wolter'le karşılaşmaktan kaçması mümkün değildi ama en azından bunu olabildiği kadar geciktirmek istiyordu. Fregestrasse'ye belediye araçlarıyla da gidilebiliyordu. Wannsee trenine binmeden önce defteri Potsdam İstasyonu'nda bir emanet dolabına kilitledi. Anahtarı Prusya Polisi'ne ait bir zarfa yerleştirdi, ağzını özenle kapattı ve üzerine pul yapıştırdı. Sonra da istasyondaki akşam kargaşasının içinde İmparatorluk Postası'na ait bir posta kutusu aradı. O koyu mavi kutulardan birini tam çıkışın ağzında keşfedip, mektubu içine bıraktı. On beş dakika sonra Friedenau'da istasyondan çıktığında, sanki birazdan uzun bir su altı mağarasına dalacakmış gibi bir kere daha derin bir nefes aldı. Kendisini öyle hissediyordu zaten. Gözlerini kapa ve dal! Hayır, iyisi mi sen gözlerini *aç* ve dal!

Bruno yemeğe geldiğinde garip şekilde sinirliydi. Emmi Wolter ise Rath'la ortak sırlarından dolayı huzursuzdu. Aslında Rath'ın da iştahı kapanmıştı ama çaktırmamaya çalışıyordu. Tavada kızarmış patatesleri ve sahanda pişmiş yumurtayı becerebildiği kadar yuttu. Oysa yemeğin tadı hiç de fena değildi.

Söyledikleri de, çatalını iştahsızca batırdığı yemeği öven bir-iki kelimeyle sınırlı kaldı. Bir ara Emmi Wolter'den tuzu uzatmasını rica etti. Kadın ona şekerliği verdi.

Kocası durumu fark edince, Emmi Wolter hatasından utandı.

"Ne olacak, Emmi," dedi Bruno. "Olur böyle şeyler. Bir polis bile bazen bazı şeyleri karıştırabiliyor, değil mi Gereon?"

Karıştırmak mı? Rath kulak kesildi.

Yoksa Wolter doğru sonuçlar mı çıkarmıştı? Eğer öyleyse, şimdi ikisi de eşdeğer bilgilere sahipti. İkisi de diğerinin bir pisliğe bulaştığını biliyor, fakat ikisi de ayrıntı bilmiyordu. Fakat belli ki Amca, Josef Wilczek'in ölümünde bazı çelişkiler olduğunu ve bu olaya Gereon Rath adlı bir kriminal komiserin bulaştığını tahmin ediyordu.

Fakat belki de Rath sadece hayal kuruyordu ve Bruno'nun söylediği lafların hiçbir özel anlamı yoktu. Karşılık vermedi. "Teşekkür ederim," dedi ve Emmi Wolter'den tuzluğu aldı.

Ağzındaki lokmayı yuttuktan sonra Wolter, "Sizin soruşturma nasıl gidiyor?" diye sordu. "Jänicke'yi veya şu gangsteri kimin vurmuş olabileceği konusunda artık bir fikriniz var mı? Neydi onun adı?"

"Wilczek."

"Aynen o. İkisinin katilinin aynı kişi olduğu konuşuluyor."

"Öyleye benziyor. En azından mermiler aynı silahtan çıkmış."

Wolter başını salladı.

"Silahı birinin üzerinde bulursak, büyük ihtimalle katili de yakalamış oluruz," dedi Rath, bir deneme balonu uçurarak.

Fakat Başkomiser kartlarını açık etmeyecek kadar kaşarlanmış biriydi. "Milyonluk bir kentte bir silah bulmak kolay iş değil," dedi sadece.

"Jänicke'nin not defterini bulursak, bu da önemli bir adım olur," dedi Rath. "Büyük ihtimalle defteri katil almış. Cinayet nedenine açıklık getirebilir."

Bruno'nun henüz çalışma odasına bakmadığını biliyordu. Dolayısıyla da defterin kaybolduğunu henüz biliyor olamazdı. Tabii, Emmi Wolter telefonla Rath'ın öğleden sonra eve yaptığı ziyareti anlatmamış ve Bruno ondan masaya bakmasını rica etmemişse. Fakat öyleye benzemiyordu. Acaba Emmi Wolter aralarında geçen konuşmayı izleyebiliyor muydu? Rath hiç sanmıyordu.

"Bana sorarsan o götü boklu komünistlerden biridir." Wolter bu sözleri çok kararlı bir sesle söylemişti. "Zaten Wilczek de bir komünist semtinde vuruldu."

"Keşke iş o kadar kolay olsa. Bazen katil hiç hesapta olmayan biri çıkıyor."

"Bazen de cinayet vakaları hiç aydınlatılmadan rafa kaldırılıyor."

"Gennat kaldırmaz."

"O da bazı vakalarda teslim bayrağı çekti."

"Fakat merak insanı devamlı kamçılıyor, biliyorsun," dedi Rath. "Bir insanın ölmesinin neden icap ettiği sorusu adamın yakasını bırakmıyor."

"Bazen ölülerin yakasını bırakmak iyi oluyor. Cinayet aydınlatanlara her seferinde özel ofis tahsis etmiyorlar. Bazen sadece başlan belaya giriyor."

"Jânicke katilini tanıyormuş." Bunu söylerken Rath bir yandan da Wolter'in suratına bakıyordu. İfadesi değişmedi. "Bir arkadaşını yakın mesafeden kurşunlamak için insanın bayağı soğukkanlı olması gerekir, değil mi? Ne dersin?"

Wolter omuz silkti. "Hayat her zaman insanların sandığı kadar kolay değil. Dostluk dediğin ne ki? İnsanın her tanıdığı dost değildir. Dost, insana hiçbir zaman kazık atmayana, zor günlerde de yanında durana denir."

Bu defa Rath omuz silkti.

Bir süre sonra, "Unutmadan söyleyeyim, yeni bir oda buldum," dedi. "Yarından itibaren artık size yük olmayacağım."

"Oo!" Bruno şaşırmışa benziyordu. "Acelen neydi? Bizden ayrılmak için can atıyorsun, öyle mi? Oysa sana tam alışmıştık, değil mi Emmi?"

"Tabii tatlım." İki adamın arasında geçen konuşma Emmi Wolter'in aklını karıştırmıştı. Ayrıca vicdanı da hâlâ rahat değildi anlaşılan.

"Hayır, misafirperverliğinizi daha uzun istismar edemem. Çok uzun kaldım burada."

Peçetesini masanın üzerine bırakıp, kalktı.

"Fakat Herr Rath, arada bir ziyaretimize gelirsiniz herhalde," dedi Emmi Wolter. İki adamın arasında garip bir gerginlik olduğu onun da gözünden kaçmamıştı.

Rath sadece, "İyi geceler!" deyip, üst kata çıktı ve eşyasını topladı.

27

Ertesi sabah erkenden, saat yedide, gür bitkilerle dolu büyük fuayesi Dahlem'deki Palmiye Evi'ni hatırlatan *Excelsior* otelindeydi. Bir gün önce, Alex'ten çıkıp, Friedenau'a gitmeden önce telefon açıp, tek kişilik bir oda ayırtmıştı. Fregestrasse'de bir gece da-

ha geçirmektense, gecesine beş Mark ödemeye razıydı. Resepsiyonist onu dostça selamladıktan sonra rezervasyon listelerine baktı ve olağanüstü üzülmüş gibi bir surat ifadesi takındı.

"Herr Rath, itiraf etmeliyim, henüz teşrifinizi beklemiyorduk. Bize bayağı erken şeref veriyorsunuz. Sizin için ayırdığımız oda henüz dolu."

"En azından biri şimdiden bagajımla ilgilenirse iyi olur."

"Tabii efendim." Resepsiyonist göz ucuyla Rath'ın karton kutusuna küçümseyen bir bakış fırlattıktan sonra eliyle bir belboy çağırdı.

Genç oğlan ağır bavulu ve kartonu el arabasına yüklerken Rath, "Teşekkür ederim," dedi ve resepsiyoniste döndü. "Ben kahvaltıya gidiyorum. O arada da lütfen, bana bir kıyak yapmaya bakın."

"Elbette," diye karşılık verdi resepsiyonist ekşi ekşi gülümseyerek.

Bir süre sonra Rath *Excelsior*'un kahvaltı salonundaydı. Bu otelde kendini az da olsa evinde hissediyordu. Kahve iyi geldi.

Gece pek uyuyamamıştı. Gecenin karanlığını seyretmesine neden olan, bir katille aynı çatı altında olduğunu bilmekten çok, düşüncelerinin durmaksızın ve huzursuzluk verici şekilde tek bir soruya yanıt aramasıydı: Neden?

O evden akşam ayrılsa daha doğru olurdu. Hemen yemekten sonra kalkıp gitmesi lazımdı. Ama nedenini bilmeden, görüntüyü kurtarmak ve ilişkiyi apaçık koparmamak istemişti. Belki de derdi son bir umudu ayakta tutmaktı; sonuçta bütün bunların çok büyük bir hata olduğunun ortaya çıkması umudunu.

Sabah erkenden evden bir hırsız gibi sessizce çıkmıştı.

Yemek masasının üzerine, Wolter'lere bir kere daha teşekkür ettiği ve böyle erken ayrılmasını, bir an önce yeni odasına taşınma arzusuyla açıkladığı, soğuk fakat nazik bir not bırakmıştı. Yeni odasının bir otel odası olduğunu ise yazmamıştı. Notun üzerine de, bırak Emmi'yi, Bruno'nun bile almayı asla kabul etmeyeceğini bildiği yirmi Marklık bir banknot bırakmıştı. Taksi çağırmak için kullandığı telefon için bile olsa, Wolterlere borçlu kalmak istemiyordu.

Evi tıpkı bir hafta önce geldiği gibi yine elinde bir bavul ve bir

karton kutuyla terk etti. Taksiye binerken dönüp, bir defa olsun arkasına bakmadı.

Excelsior'da kahvaltısına uzun zaman ayırdı. Resepsiyona döndüğünde aradan bir saat geçmişti. Resepsiyonist onu hemen tanıdı.

"A, Herr Rath," dedi. "Size iyi bir haberim var! Odanızın anahtarı..." Arkasına dönüp, askıdan anahtarı aldı. "... Odada kalan beyefendi ayrıldı. Odanın, sizin arzu ettiğiniz anda girebileceğiniz şekilde derhal hazırlanmasını sağladım."

"Çok teşekkür ederim." Resepsiyonistin bu olağanüstü çabaları karşılığında bahşiş beklediğini anlayan Rath görmezden geldi.

"Hemen şu formaliteleri..." Resepsiyonist tezgâhın üzerinden ona bir kayıt formu uzattı.

"Özür dilerim ama yapacak başka işlerim var. Bunu öğlende halledebilirsek..." Anahtarı formun üzerine bıraktı ve ikisini birlikte resepsiyoniste doğru geri itti.

"Normalde olmaz ama devamlı müşterilerimizde tabii bir istisna yaparız."

Çok geç kalmış olsa bile, saat dokuzdan önce Kale'ye varmayı başardı. Ofisinin kapısını açıp, ön odadaki yazı masasında can sıkıntısından elindeki kurşunkalemle oynayan genç bir kadının oturduğunu gördüğünde ödü patladı. Kadının sarışın kâkülleri alnına düşüyor, biraz fazla ince olan dudaklarının üzerinde biraz fazla büyük bir burun görünüyordu.

Rath içeri girince ayağa fırladı.

"Erika Voss, Komiser Bey," dedi vazife bilinciyle ve elini uzattı. "Yeni sekreteriniz benim."

Rath paltosunu gardroba astı.

"Herr Roeder için mi çalışıyordunuz?"

Kadın başını iki yana salladı. "İşe yeni başladım, Komiser Bey."

Zörgiebel ona kimi yollamıştı böyle? Rath kadının en fazla yirmi yaşında olduğunu düşündü. Etrafına dayanılmaz bir kolonya kokusu yayıyordu. Charly'nin kokusu daha güzeldi. "Demek öyle. Neyse. Arayan oldu mu?"

"Hayır, Komiser Bey. Sizin için bir şey yapabilir miyim, Komiser Bey?"

"Kahve pişirmeyi bilir misiniz?"

Biliyordu. Az sonra yazı masasının üzerinde duran fincanın buharı tütüyordu. Ön odaya açılan kapıyı kapatmıştı. Kafasını dinlemek, düşünmek istiyordu. Ne kadar saçma da olsalar, devam eden soruşturmalara artık yavaş yavaş yeniden dahil olmak zorundaydı. Erika Voss'a yapacak iş lazımdı. Gennat'ın da, Jänicke *ve* Wilczek'in kanına girenin *tek bir* katil olmadığını ve kendisinin bir hayaletin peşine düştüğünü fark etmemesi şarttı.

Sükûnet uzun sürmedi; ön odada bir gürültü koptu.

Çok yüksek sesle birisi konuşuyordu.

"Fakat Komiser Bey'le *mutlaka* konuşmam gerek."

Anlaşılan Fräulein Voss adamı başından savmaya çalışıyordu. Aferin.

Kapı vuruldu, kadının sarı perçemleri göründü.

"Komiser Bey, dışarıda bir Herr Roeder var ve bu ofisin kendi ofisi olduğunu söylüyor."

Roeder mi? Onun burada hâlâ ne işi vardı?

"İçeri gönderin."

Erika Voss başını salladı ve eliyle Erwin Roeder'e geçmesini işaret etti. Rath'ın tahmininden de kısa boyluydu. Kendisinden önce bu ofiste çalışan adam, şapkası elinde, odayı kolaçan etmeye başladı.

"Neyse, her şey eskisi gibi görünüyor," dedi sonunda.

Sonra elini uzattı. "Roeder," dedi. "Erwin Roeder. Eskiden bu ofiste çalışıyordum."

"Biliyorum. Rath, Gereon Rath. Sizin için ne yapabilirim, Herr Roeder?"

"Evet, polisten ayrılmam biraz beklenmedik şekilde oldu ve son haftalarda çok işim vardı. Biliyorsunuz, yazarlık çok zaman alan bir iş ve..."

"Konuya gelir misiniz, lütfen?"

"Evet, bilmiyorum, ne zamandan beri burada çalışıyorsunuz. Kapıya isminizi yazmışlar bile. Şayet eşyanızı yazı masama yerleştirdiyseniz, mutlaka bulmuş olmanız lazım."

"Neyi, Herr Roeder?" Bu herif yavaş yavaş sinirine dokunmaya başlıyordu.

"Fotoğrafları, Herr Rath. Yazı masamda bazı fotoğraflar kalmıştı. Onları almak istiyorum. Önemli fotoğraflar."

Rath hiç fotoğraf gördüğünü hatırlamıyordu. Ancak çekmeceleri o kadar da ayrıntılı gözden geçirmemişti.

Omuz silkti. "Neden söz ettiğinizi bilmiyorum."

"Kısaca izin verirseniz..." Roeder bir adım atmış, yazı masasının çekmecesini açmaya davranıyordu.

"*Kendinize gelin!*" Rath'ın sesi istemeden yükselmişti. Roeder irkildi ve hayal kırıklığıyla ona baktı.

"Burası *benim* ofisim. Bu da *benim* yazı masam," diye daha alçak, fakat kararlı bir sesle devam etti Rath. "Burada unuttuğunuz herhangi bir şey olup olmadığına ben bakabilirim. Arzu ederseniz, tabii."

"Rica edeceğim," dedi Roeder. Bir yandan da hakarete uğramış bir şarkıcı gibi kafasını yana çevirmişti. "Resimlerin siyah bir kutuda olması lazım."

Rath hızla yazı masasını aradı. En üstte sadece kendisine ait ıvır zıvıra rastladı. Wilczek vakasına ait birkaç not, kalemler, kâğıt... Fakat asıl sürpriz alttaki büyük çekmecedeydi. Tam Roeder'in dediği gibi büyük ve ağır bir karton kutu vardı ve onun arkasına da küçük bir tabanca saklanmıştı. Kutuyu çekmeceden çıkarmaya kalkmasa asla farkına bile varmazdı tabancanın.

Bir Lignose!

Bunun hangi tabanca olduğunu derhal anladı ve birkaç saniye içinde kafasında bağlantıları kurdu. Bruno onu tuzağa düşürmeye çalışıyordu! Herhalde not defterinin eksik olduğunu fark edince o da kendince sonuçlar çıkarmıştı. Eğer not defteri Rath'taysa, tabancayı da onun olduğu bir yere yerleştirmek, Gennat'a mükemmel bir katil zanlısı takdim etmek için yeterliydi. Daha dün kendisi, *silahı birinin üzerinde bulursak, büyük ihtimalle katili de yakalamış oluruz* demiş, Wolter de onun bu fikrini memnuniyetle sahiplenmişti.

Bu tabancadan bir an önce kurtulmalıydı!

Fazla düşünmeye vakti yoktu. Karton kutunun kapağını kaldırdı, tabancayı çekmecede bulduğu bir dosya kâğıdıyla dikkatle tu-

tarak, büyük bir fotoğraf yığınının arkasına kaydırdı. Aceleyle tabancanın üzerine birkaç fotoğraf itelerken Rath bu resimlerin özel resimler değil, bir fotoğrafçının eseri olduğunu gördü. Başka zaman olsa başında haydut beresi, yüzünde sahte bir sakal ve elinde bıçakla Roeder'i sert bakışlı bir kabadayı gibi gösteren resme kahkahalarla gülerdi. Onun yerine Rath, Roeder'in hiçbir şey fark etmesine fırsat kalmadan süratle kutunun kapağını kapatıp, ağır kartonu çekmeceden çıkardı.

"Bunu mu arıyorsunuz?"

Roeder hararetle başını sallayıp, kutuyu Rath'tan aldı. Rath, adamın kutunun içine bakmayacağını umuyordu ama nafile.

"İzninizle." Roeder kutunun kapağını ucundan kaldırdı ve en üstte duran, parlak kâğıda basılmış fotoğrafları karıştırdı. Memnun kalmıştı. "Çok iyi," dedi. "Çok teşekkür ederim." Şapkasını tekrar kafasına yerleştirdi. "Gitmem gerek. Acele randevularım var. Siz de, A Dairesi'nin cinayet aydınlatma oranının tekrar yükselmesine katkıda bulunmaya devam edin, genç dostum. Duyduğuma göre, şu sıralar bayağı zorlanıyormuşsunuz."

"Güle güle, Herr Roeder." Rath bu adama daha fazla dayanamayacaktı. Erika Voss'un önünden geçerken ona eşlik etti ve kapıya kadar götürdü.

Kapıdan çıkarken yeni yazar neredeyse Ernst Gennat'a toslayacaktı. Buda eski çalışanına hayretle baktı.

"Bak sen, Roeder! Sizin burada hâlâ ne işiniz var? Cinayetten filan tutuklanmadınız, değil mi?"

"Hiç endişelenmeyin, Müdür Bey! Öyle bir şey olmaz. Bu, beni bu mekânda son görüşünüz! Sadece yerime geçen kişiyle tanışmak istedim. Elveda!"

Roeder kutuyu sıkıca koltuğunun altına sıkıştırıp, merdivenlere yürüdü. Rath şefine döndü.

"Günaydın, Müdür Bey," dedi. "İçeri buyurun."

"Günaydın, Rath! Oo, bakıyorum, yeni sekreteriniz de işe başlamış." Buda elini hayali bir şapkanın siperliğine götürdü. "Günaydın, Fräulein Voss." Rath'ı bir kenara çekti. "Sizinle başbaşa görüşmem lazım, Komiser Bey."

Rath'ın ofisine geçtiler.

Gennat kapıda bir kere daha arkasına döndü. "Fräulein Voss, benim ofisime kadar gidip, Fräulein Steiner'den Jänicke dosyasını alabilir misiniz" dedi. "Lütfen."

Sekreter gidince, Gennat kapıyı kapattı. "Sadece bir güvenlik önlemi," dedi Rath'a. "Erika Voss işe daha üç hafta önce başladı, bu yüzden de çok meraklı anlaşılan. Trud'cuk onu bir süre oyalayacak. O zamana kadar burada rahat oluruz."

"Yani gizli bir konu mu konuşacağız, Müdür Bey?"

"Hem de nasıl, Komiser Bey. Hem de nasıl. Çok gizli bir konu." Gennat konuşmaya devam etmeden önce bir ara verip, düşündü. "Lafı fazla uzatmak istemiyorum! Biraz önce Jänicke cinayeti konusunda anonim bir tüyo aldım. Korkunç bir şüphenin dillendirildiği bir telefon görüşmesi yaptım."

"Anonim bir tüyo mu? Böyle şeyleri ne zamandan beri ciddiye alıyoruz?"

"Bu tamamen kendi değerlendirmemize bağlıdır, Komiser Bey. Bu kez telefon eden şahıs Jänicke cinayeti hakkında olağanüstü detaylı bilgilere sahip olduğundan, korkarım ciddiye almak zorundayız. Mesela, Jänicke'nin siyah not defterini henüz bulamadığımızı biliyordu. Kriminal asistanın bir Lignose ile öldürülmüş olduğunu da..."

"Peki, sözünü ettiğiniz şüphe nedir?"

"İnanmadığım ama aydınlığa kavuşturmam gereken, korkunç bir şüphe. Bu yüzden de bizzat geldim; bu meseleyi mümkün olduğu kadar gizli tutmak için." Gennat durakladı, sonra devam etti. "Herr Rath, telefon eden şahıs, Stephan Jänicke'nin öldürülmesinde kullanılan silahın size ait olduğunu söyledi."

"Bu çok gülünç bir iddia!"

Rath tahmin etmişti zaten. Tabancayı çekmecesinde bulduğu anda tahmin etmişti. Bruno saldırıya geçmişti.

"Eğer bu adam her şeyi o kadar iyi biliyorsa," dedi elinden geldiği kadar sakin bir tonda, "O zaman belki de katil kendisidir ve polisi kandırmaya çalışıyordur."

"Ben de öyle olduğunu sanıyorum, Herr Rath. Fakat emin olmam lazım." Gennat boğazını temizledi. "Komiser Bey, ofisinizi aratmama izin verir misiniz?"

"Madem ısrar ediyorsunuz, tabii, Müdür Bey."

Rath boğazının tıkandığını hissetti ama yutkunmak için Gennat'ın telefona sarılıp, adam çağırmasını bekledi.

Aradan daha bir dakika bile geçmeden kapıdan Kriminal Sekreter Paul Czerwinski ve Kriminal Asistan Alfons Henning girdi. Edi ile Büdü, Wilczek vakasında Rath'ın eski yardımcılarıydı. Şimdi Buda'nın ayak işlerine bakıyorlardı. İki polis odayı ararken, Gennat gözlerini ondan bir saniye bile ayırmadı. Rath pencerede duruyor, sigara içiyor ve dışarı bakıyordu. Biraz alınmış gibi görünmeye çalışıyor ve bunu oldukça iyi başardığına inanıyordu. Pencerenin önünden, istasyondan yeni hareket etmiş ve ağır ağır hızlanmaya başlayan bir banliyö treni geçiyordu. Birkaç saniye sonra E Dairesi'nin pencerelerinin önünden geçecekti. Acaba o anda Bruno da aynı trene bakıyor olabilir miydi? Acaba şu anda onun aklından neler geçiyordu?

Edi ile Büdü'nün işi on dakika bile sürmedi. Erika Voss'un terk edilmiş ofisini de aramışlardı.

"Hiçbir şey yok, Müdür Bey."

Gennat başını salladı. "İyi."

Rath'ı cinayetten tutuklamak zorunda kalmadığına gerçekten seviniyor gibiydi. Bu normaldi. Çünkü öldürülen bir polisten bin beteri cinayet işleyen bir polisti. Belki de yeni çalışanına sempati duyuyordu. Fakat Rath sempatinin, Gennat'ın sevecen şekilde müşterilerim dediği insanları Plötzensee Cezaevi'ni yöneten babasına göndermekten alıkoymadığını gayet iyi biliyordu.

Buda bir kere daha, "İyi," dedi. "O zaman bir de evinize uğrayalım, sonra işimiz biter."

Rath yutkundu. Başına bu da mı gelecekti?

"Kira sözleşmem daha yeni feshedildi," dedi. "Otelde kalıyorum."

"Orada da işimizi kimseyi ayağa kaldırmadan hallederiz."

Az sonra dört polis memuru *Excelsior*'un fuayesindeydi. Resepsiyonist son derece samimi davrandı.

"Komiser Bey! Şimdi formaliteleri halletmeye zamanınız var mı?"

"Daha sonra. Anahtar, lütfen. Ufak bir toplantı için odaya ihtiyacım var."

"Nasıl arzu ederseniz, Komiser Bey." Resepsiyonist anahtarı tez-

gâhın üzerine koydu. "412 numaralı oda. Yukarıya içecek bir şeyler gönderteyim mi?"

"Gerek yok. Eşyam yukarıda mı?"

"Elbette. Otelimize hoş geldiniz."

Gennat'ın adamları kısa sürede otel odasını da aradı. Rath onlara odaya daha hiç girmediğini söylese de, sadece eşyasını değil, küçük fakat pratik döşenmiş odanın bütün dolaplarını da yokladılar. Rath yine pencerenin önünde dikilmişti. Bu defa pencere Anhalt Garı'na değil, ağaçsız bir arka avluya bakıyordu.

Edi ile Büdü aramayı yine, "Hiçbir şey yok, Müdür Bey," diyerek tamamladığında, Gennat, "Lütfen bizi mazur görün, Komiser Bey," dedi.

Rath, samimi olarak utanmışa benzeyen Gennat'ı, "Önemli değil," diyerek yatıştırdı. "Sizin yerinizde ben de olsam aynı şekilde hareket ederdim."

"Haklısınız. İlk bakışta ne kadar saçma bile görünse, biraz anlamı olabilecek her ipucunu kovalamamız lazım. Sizin içinizi rahatlatmayacağını biliyorum, Komiser Bey, ama bir polisin bir iş arkadaşını öldürdüğüne daha önce de tanık olduk."

Rath başını salladı. *Bu sözlerinin hakikate ne kadar yakın olduğunu Buda bir bilse!*

Başarısız aramadan sonra resepsiyoniste oynadıkları rollere geri dönerek, birlikte bir vakayı konuşan dört polis oldular.

Gennat'ın davetlisiydiler. Öğle yemeği vakti henüz gelmediğinden, otelin yakınındaki Potsdamer Platz'ta, *Café Josty*'de kahve içip, pasta yediler. Az önce yaptıklarından hepsi o kadar utanıyordu ki, Buda iş arkadaşları arasında yeniden barış havası yaratmaya çabalıyordu. Bol bol pasta ısmarladı. Üstelik pastalar birer kalori bombasıydı. Rath daha ilk lokmasını aldığında, o gün öğle yemeğinden feragat etmesi gerekeceğini kavradı. Czerwinski ve Henning'in de durumu pek farklı değildi. Gennat'ın tabaklarına koymak istediği ikinci dilim pastayı hep birlikte geri çevirdiler. Buda onların tavrına bir anlam veremediğini belli edecek şekilde omuz silkip, kendine bir Schwarzwälder Kirsch servis etti.

"Evet, beyler," dedi dördüncü dilimini de mideye indirdikten sonra. "Bunu hak ettik! Şakacının biri yüzünden yine fazladan çalışmak zorunda kaldık!" Gennat'ın sözleri kulağa, sanki Rath incelemeye aldıkları memur değilmiş de, bütün bu süre zarfında onlarla birlikte çalışmış gibi geliyordu.

"Ben arayanın bir şakacı olduğuna değil, katilin ta kendisi olduğuna inanıyorum," dedi Rath.

Gennat kafasını salladı. "Mantıklı, haklısınız. Fakat en azından salak aynasızlarla dalga geçmesine fırsat vermedik. O kadar ihtiyatlı davrandık ki, kimsenin ruhu bile duymadı."

Rath, Buda'nın Henning ve Czerwinski'ye de çenelerini tutmalarını tembih ettiğini düşündü. Neler olup bittiğini bilenlerin sayısı bu kadar az olduğunda, içlerinden hiçbiri basına tüyo vermeye cesaret edemezdi.

Kale'ye döndüklerinde saat on ikiye yaklaşıyordu.

"Peki beyler, o zaman işimizin başına dönelim," dedi Gennat ofisinin önünde diğer üç polisten ayrılırken. "Yarın cenazede görüşürüz."

Rath neredeyse unutmuştu. Ertesi sabah saat on birde Stephan Jänicke, Greifswalder Strasse'deki Georg Mezarlığı'nda toprağa verilecekti.

Gününün geri kalan bölümünde Rath'ın hiç işi yoktu. Gennat onun sırtına yeni bir görev yüklemeye cesaret edememiş, bu da Rath'a yine kara kara düşünmek için zaman kazandırmıştı. Wündisch neden Wolter'in peşindeydi? Jänicke ne bulmuştu?

Bir an Siyasi Polis'in şefini arayıp bu soruları sormak fikriyle flört etti. Fakat bunun iyi bir fikir olmadığını biliyordu. IA'nın sakladığı sırlar bir efsaneydi. Hele bir de kendileri için ajanlık yapan birinin öldürüldüğü bir durumda Siyasi Polis'in herhangi bir bilgi vermesi beklenemezdi. Aksine olan bitenin üzerini örtmeye çalışırlardı. Belki Wolter'in hesabı da buydu.

Fakat Wolter'in bu cinayeti onun üzerine yıkmaya çalışmasından sonra Rath'ın asla bu işin peşini bırakmayacağını hesaplamıyordu.

Rath'ın, Jänicke'nin IA için yerine getirdiği görev hakkında daha fazla bilgiye ihtiyacı vardı ve bunu not defterinde bulmayı umuyordu. Belki defterde kendisinin şimdiye kadar göremediği bazı bilgiler olabilirdi. Defteri bir kere daha dikkatle gözden geçirmeliydi. Şu anda defterin önünde olmaması kötüydü. Vakit kaybediyordu.

Öte yandan, Edi ile Büdü'nün not defterini onun üstünde bulmamış olması da iyiydi. Rath'ın sabırlı olması gerekiyordu.

Roeder telefon ettiğinde saat üçü biraz geçmişti. Rath bu telefonu bekliyordu zaten.

"Fotoğraf kutusunda mı diyorsunuz? Ben de deminden beri onu arıyorum. Yanlışlıkla kutuya girmiş olmalı."

"Komiser Bey, tabancanızı *ayağınıza kadar getireceğimi* düşünmüyorsunuz umarım! Onu geri istiyorsanız zahmet edip, buraya kadar gelmeniz gerekecek! Ben Emniyet Müdürlüğü'ne bir daha adım bile atmamaya yeminliyim!"

"Ah, elbette, Herr Roeder. Bulunmuş olmasına o kadar seviniyorum ki. Eğer sizin için bir mahsuru yoksa, derhal gelip, almak isterim."

"Yok öyle şey, şimdi hiç zamanım yok. Fakat bir önerim var: Saat beşte *Café Imperator*'a gelin. Orada yayıncımla randevum var."

"Friedrichstrasse'dekine mi?"

"Aynen orası. O zaman evime kadar gelmeniz gerekmez. Bir de, size bir öğüt vermeme izin verirseniz, genç meslektaşım..."

"Buyurun."

"Ofisinizi daha tertipli tutun! Bizim meslekte her şeyin başında tertipli olmak gelir. Hele silahınıza çok özen göstermeniz gerekir! Şimdi kusuruma bakmayın lütfen ama işim başımdan aşkın."

Rath saat beşi biraz geçe *Imperator*'a girdiğinde, Roeder bir masada kalın gözlüklü bir adamla oturuyordu. Herhalde Dr. Hildebrandt olmalıydı bu. Bir tabancanın bir kahvehanenin orta yerinde el değiştirdiğinin göze batmaması için Roeder Lignose'yi gazete kâğıdına sarmıştı. Rath uysalca teşekkür edip, paketi paltosunun cebine koyarken, şimdi tabanca LD'nin eline geçecek olsa, büyük ihtimalle üzerinde bulacakları tek parmak izinin Roeder'e ait olacağını düşündü. Friedrichstrasse'den dosdoğru *Excelsior*'a gitti. Resepsiyonist dört gözle onu bekler gibiydi.

"Ah, Komiser Bey!" Kayıt formunu tezgâhın üzerine bıraktı ve Rath nihayet formu doldurmaya başladığında rahatlayıp, içini çekti.

"Bir şey daha var..." Resepsiyonist havada bir zarf sallıyordu. "Az önce size mektup geldi."

Rath mektubu aldı ve asansöre gitti. 412 numaralı odanın kapısını açtıktan sonra zarfı da açıp, içindeki gümüş rengi ufak anahtarı çıkardı.

O gece yatmadan önce Rath Potsdam İstasyonu'na kadar kısa bir yürüyüş yaparak, emanet dolabını açtı. Tabancayı dolaba koyup, ufak siyah defteri aldı ve dolabı tekrar kilitledi. Tek bir kelimesini anlamıyor olsa da, şu anda yatakta okumayı tahayyül edebileceği en heyecanlı metinler Jänicke'nin not defterindeydi.

28

Kalabalık kiliseye zor sığıyordu. Stephan Jänicke'nin cenaze töreninde çok sayıda polis birliği temsil ediliyordu. Arka sıralara ise siviller sıkışmıştı. Genç bir polisin şiddete kurban gitmesi birçok Berlinliyi yaralamıştı. Hemen hemen her gazete bir muhabir göndermiş, kameramanlar ise göze batmadan en arkada sırada çalışıyordu.

Rath etrafına bakındı. Kilisenin bazı sıraları sadece mavi üniformalarla doluydu. Sivil giyinmiş memurlar bile üniformalı gibiydi. Hepsi siyah elbiseler içinde, kucaklarında kavuşturdukları ellerinde birer silindir şapka tutuyorlardı. Rath, Alexander LeClerk jr.'un cenaze töreninde de giydiği siyah takım elbiseyi giymişti. Bu tatsız anıların kafasını nasıl tekrar meşgul etmeye başladığını hissediyordu.

Tabut sunağın önündeydi. Prusya bayrağının sade siyah ve beyaz renkleriyle kaplanmıştı. İki yanında parlak düğmeli resmi geçit üniformaları ve tertemiz parlatılmış çizmeleriyle iki toplum polisi bekliyordu. İlk sırada, hemen Zörgiebel'in yanında yaşları elliyi geçmemesine rağmen ikisinin de saçına ak düşmüş bir adamla kadın vardı. Stephan Jänicke'nin ailesi Allenstein'dan gelmişti.

Rath'ın duyduğuna göre, Polonya koridorunu ilk defa geçmiş, hatta ilk defa Doğu Prusya'dan çıkmışlardı.

Sadece birkaç sıra arkalarında oğullarının katilinin durduğunu bilseler acaba tepkileri ne olurdu? Kiliseye girerken Bruno Wolter'in yüzünde sözde üzüntüsünü yansıtan ciddi bir ifade vardı. Daha arkalarda bir yere geçen Rath artık Wolter'in suratını görmüyordu. Amca'yla karşılaşmamaya çalışıyordu. Onu görmeye bile dayanamayacağını biliyordu. Bu katil mezarın başında Jänicke'lerin gözlerinin içine bakabilecek miydi? Ellerini sıkıp, baş sağlığı dileyecek miydi?

Ölenin not defteri hâlâ kafasındaki sorulara yanıt vermemişti. O sabah Rath, defteri tekrar emanet dolabına koymak yerine tabancayla birlikte kanala atmayı bile düşünmüştü. Fakat umudunu o kadar çabuk yitirmek istemiyordu. Cinayetin nedenini ortaya çıkarabilirse, gerekli kanıtları da bulurdu. O zaman o can alıcı balistik raporu, katil Bruno Wolter'in Josef Wilczek adında birini de vurduğunu kanıtlayacak, Rath da itiraz etmeyecekti. Wolter cinayet aletini onun masasına koyup, onu bir cinayet zanlısına dönüştürmeye çalıştığından beri Rath'ın içinde artık hiçbir acıma duygusu kalmamıştı.

Dini tören sade ve ihtişamsızdı. Rath hayatında ilk defa bir Protestan kilisesine gelmiş ve neredeyse hayal kırıklığına uğramıştı. Törene katılanlar Greifswalder Strasse'de yürümeye başladığında da Wolter'den uzak durmaya devam etti. Bu hiç de zor olmadı, çünkü belli ki o da kendisiyle karşılaşmayı arzu etmediğinden cenaze kortejinin en arkasında kalıyordu. Rath ise önde, Cinayet Masası çalışanlarıyla, Gennat ve Böhm'ün yanında yürüyordu.

Charly'yi kilisede de hiçbir yerde görmedi. Herhalde Kale'yi beklemesi gerekiyordu. Buna memnun oldu. Jänicke'nin cenaze töreni, basın toplantısında Charly'nin akıllara durgunluk veren o çıkışından sonra ilk kez karşılaşmak için pek de uygun bir ortam değildi. *Siz de nasıl bir götmüşsünüz, Herr Rath!* Her bir kelime hâlâ canını yakıyordu. O anı düşündüğünde Charly'nin nasıl orada durduğunu, dimdik gözlerinin içine baktığını ve bu gözlerde artık aşkın izinin bile kalmadığını, onun yerini hayal kırıklığı ve aşağılama duygularının aldığını tekrar tekrar hatırlıyordu.

Hepsi de Jänicke'nin Eiche Polis Okulu'ndan eski sınıf arkadaşları olan altı genç adam tabutu cenaze arabasından kaldırıp, omuzlamıştı. Hemen papazın peşinden mezarlık kapısından geçtiler. Onları cenaze korteji izledi. Tam bir sessizlik hakimdi. Mezarların üzerinde bir kara başlı iskete öttü. Polisler suskun, yanyana yürüyordu. Yağmur çiselese de sıcak bir gün olacağı belliydi. Sera havası. Tek terleyen Rath değildi. Zörgiebel beyaz bir mendille alnını sildi. Görev başında ölen bir polisin ailesine oğullarının mezarı başında eşlik etmek zor işti.

Emniyet Müdürü Jänicke'lerle birlikte hemen tabutun ve papazın ardından, kortejin en başında yürüyordu. Tabutu taşıyanlar mezarlığın ana yolunda uzunca bir mesafe katettikten sonra sağda, yine büyük bir başka yola saptı. Bir süre sonra tuğla bir duvarın önüne geldiler. Duvarın birkaç metre arkasında konutlar yükseliyordu. Onların yanında da bir tuğla bina, galiba bir okul vardı. Rath'ın gözüne hemen duvarın dibinde yeni kazılmış bir mezar çarptı.

Papaz çukurun başına gelip, durdu. Tabutu taşıyanlar, mezarın sağına ve soluna denk gelecek şekilde birkaç adım daha ilerledi. Tam yüklerini çukurun üzerine enlemesine yerleştirilmiş kalasların üstüne indireceklerdi ki, müthiş bir çığlık sessizliği bozdu.

Rath çığlığın nedeninin şaşkınlık mı, yoksa çaresizlik mi olduğunu kestiremiyordu ama çığlık atanın tabutu taşıyanlardan biri olduğundan emindi. Tabut taşıyan altı genç polis donup kalmıştı. Bir gariplik olduğunu hepsi aynı anda fark etmediği için tabut tehlikeli şekilde eğildi. Surat ifadeleri birbiri ardına çarpıldı ama kendilerini çabuk toparlayıp, yine az önceki ciddiyetlerine büründüler. Polis oldukları için hislerine hakim olmayı öğrenmişlerdi ama Rath kötü bir şeye şahit olduklarının da farkındaydı.

Birdenbire tören normal bir cenaze töreni olmaktan çıktı.

Tabut hâlâ gökyüzüyle toprak arasında gidip geliyor, tabutu taşıyanlar onu nereye bırakacaklarını bilemiyordu. Genç polisler birbirlerine kaçamak bir bakış attıktan sonra tabutu yeniden omuzlayıp, yavaşça arkaya, mezarlık yoluna taşıdılar. Konuşmasını yapmak üzere çakıl taşlarının üzerinde bekleyen papaz keyifsizce adamlara yol verdi. Zörgiebel hemen fırladı. Jänicke ailesinin

yanından ayrılıp, hızlı fakat vakur adımlarla çukurun yanına gidip, içine baktı. Gözlerinin saniyenin sadece binde biri kadar bir süreyle fal taşı gibi açılıvermesi şaşkınlığını ele vermeye yetti. Silindir şapkasını çıkardı, alnının terini sildi. Jânickeleri kollarından sıkıca kavrayıp mezardan uzaklaştırırken, Rath'ın birkaç metre önünde duran Gennat'a belli belirsiz bir işaret verdi. A Dairesi'nin şefi o muazzam cüssesinden beklenmeyecek bir süratle harekete geçti. Mezarda onun ne gördüğünü suratından anlamak mümkün değildi. Böhm'ü ve birkaç başka polisi daha bir el işaretiyle yanına çağırdı. Gennat'ın kendisini de kastedip etmediğinden emin olamadığından, Rath da hareketlendi. Ne oluyordu?

Huzursuzluk yavaş yavaş cenaze kortejine de yayılıyordu. Birkaç meraklı öne çıkıp, bu garip davranışların nedenini anlamaya çalıştı. Uğultu, giderek büyüyen bir gürültüye dönüştü. Bir anda Stephan Jânicke'nin cenaze töreni, tören olmaktan çıktı.

Rath, ağır meşe tabutu hâlâ omuzlarında tutan genç polislerin yanından sıyrıldı geçti. Islak topraktan dayanılmaz bir koku yayılıyordu.

Sonra ne olduğunu gördü.

Mezarda başka bir ceset vardı. Lekeli ve çürümüş gri bir takım elbisenin üzerinde toprak parçaları asılıydı. Cesedin el ve ayakları kanla kaplı birer bulamaca dönüşmüş, epeyce de çürümüştü.

Patlayan bir flaş ölüyü bir an için tüyler ürpertici bir aydınlığa boğdu.

Birkaç muhabir içgüdülerine uyarak, fotoğraf makinelerini çıkarmış, deklanşöre basıyordu. Gennat bağıra çağıra emirler yağdırınca, toplum polisleri muhabirleri ite kaka uzaklaştırdı. Çukurun etrafına hızla mavi üniformalardan bir duvar örüldü ve bu duvar yeni gelen meraklıların mezarı görmesini engelledi.

Rath üniformalı polislerin arasından cesede bakıyor ve gözlerine inanamıyordu. Çürümenin ileri bir aşamada olduğunu cesedin suratından da anlamak mümkün olsa da, bu adamın suratı ile aranan suçlu afişlerindeki adam arasındaki benzerlik kuşkuya yer bırakmıyordu.

Bu cesedin kendi başını da ağrıtacağını kestirmek için Rath'ın resmi kimlik tespitini beklemesine gerek yoktu.

Aslında Stephan Jänicke için kazılan mezarda Aleksey İvanoviç Kardakov yatıyordu.

Yarım saat sonra çukurun dibinde Rath, Kardakov'dan geriye kalan pis kokulu yığının yanı başında alçıyla ayak izlerinin kalıbını çıkaran iki LD çalışanını izlerken, *geriye kalan* deyiminin bu duruma cuk oturduğunu aklından geçirdi. Üçüncü bir memur bir cımbız ve kısa bir sopa kullanarak, dikkatlice, çürüyen takım elbisenin ceplerini karıştırıyordu. Üçü de ağız ve burunlarını birer mendille bağlamıştı. Silindir şapkaları hâlâ başlarındaydı.

Çiseleyen yağmur da durmuştu. Rutubet giderek daha dayanılmaz bir hal alıyor, topraktan buhar yükseliyordu. Islak ve sıcak hava cesetten yayılan çürüme kokusunu mezarların üzerinden dalga dalga uzaklara taşıyordu. Burada, mezarın dışında bile koku iğrenç olduğuna göre, aşağıda dayanılmaz olmalı diye düşündü Rath.

Polis soruşturması derhal başlamıştı. Bütün uzmanlar olay yerinde Gennat'ın elinin altındaydı. Her ne kadar çoğunun kıyafeti işe uygun olmasa bile, gıklarını çıkarmadan çalışmaya koyulmuşlardı. Gennat'ın sadece Dr. Schwartz'ı çağırması ve Kale'den delil toplama aracı talep etmesi gerekti. O da olay yerine çabuk ulaştı. Alex uzak değildi.

Stephan Jänicke'nin cesedini taşıyan tabut şimdi mezarlığın ufak kilisesindeydi. Mezarda delil toplandığı sürece Jänicke'nin gömülmesi de mümkün değildi. Rath, Zörgiebel'in bunu genç polisin ailesine nasıl açıkladığını merak etti.

Bu cesedi bu çukura bırakanın amacı ne olursa olsun, görev başında öldürülen polisin cenaze törenini sadece bölmekle kalmayıp, tam anlamıyla baltaladığı kesindi.

Toplum polisi cenazeye katılan topluluğu süratle dağıtmıştı. Böyle bir durumda artık ne kadar mümkünse, o kadar duyarlı şekilde cemaati mezarlıktan çıkarmışlardı. Artık mezarların arasında sadece A ve I Daireleri'nin, Cinayet Masası'nın ve Laboratuar Dairesi'nin memurları dolaşıyordu. Kafalarındaki silindir şapkalarla, yolunu kaybetmiş bir cenaze kortejini andırıyorlardı. Greifswalder

Strasse'deki giriş kapısını tutan toplum polisleri, sivillerin mezarlığa girmesine izin vermiyordu. Heinrich-Roller-Strasse'ye açılan kapı zaten kilitliydi.

LD görevlileri her şeyden önce nemli toprakta ayak izi aradığından işleri başlarından aşkındı. Az önce cenaze kortejinin geçtiği yolda yüzlerce ayak izi vardı. Burada bu işe kalkışmanın anlamı bile yoktu. Mezarın yanında da ilk bakışta durum farklı değildi. Oraya sadece tabutu taşıyanlar ve papaz değil, Zörgiebel, Gennat'ın adamları ve ilk iş olarak mezarın etrafını çeviren toplum polisleri de girerek, ayak izlerini bırakmışlardı. Birkaç meraklı ve basın fotoğrafçısı da cabasıydı. Ancak Gennat çok hızlı davranıp, bütün bu insanların kimliklerini tespit ettirmişti. Öyle ki, ayak izlerinin daha sonra karşılaştırılması epey uğraşmayı gerektirse de, olanaksız değildi.

Foto muhabirleri kendilerine baskı yapılmasından korktukları için önce isimlerini söylemeyi reddetmişti. Oysa toplum polisleri bir tek fotoğraf makinesine bile el koymamıştı. Basını Zörgiebel bizzat cenaze törenine davet ettiğinden, asla bir skandal çıkmamalıydı. Rath da, Gennat da basının çürüyen bir ceset fotoğrafını kullanacağını hiç sanmıyordu. Daha şimdiden banyo edilip, redaksiyon görevlilerinin önüne konduğundan kuşku duyulamayacak bu fotoğraflar bir dolaba kaldırılıp unutulacaktı. Buna rağmen, Berlin polisinin sorumululuktan kaçmasını da yine onlar önleyecekti. Bu fotoğraflar her polis muhabirine ilginç gelecek bir hikâye anlatıyordu. Cinayete kurban giden Asayiş Şubesi memuru Stephan Jänicke için kazılan mezarda o sabah başka bir ceset yatıyordu. Üstelik bu ceset kısa süre önce cinayet zanlısı olarak aranmaya başlanan Aleksey Kardakov'a aitti. Bu kadar bilgiyi, geçen haftadan kalma ve habere çerez olabilecek başka bazı bilgilerle harmanlayacak yaratıcı bir gazeteci bütün bir başsayfayı doldurabilirdi. Bunun için ne bir basın toplantısına ne de el altından özel bilgiler verecek bir polis memuruna ihtiyacı vardı. Bu kadar çok tanığı olan bir olayın gizli tutulamayacağını Zörgiebel'in de kabul etmesi gerekiyordu.

Delil toplayan memurlar o arada mezardan çıkmış, onların yerini alan Kriminal Asistan Reinhold Gräf fotoğraf makinesiyle ya-

kın plan fotoğraflar çekiyordu. Gräf de yüzüne mendil bağlamıştı. Bir yandan da paltosunun yakasıyla burnunu kapatıyordu. Rath bunun bir işe yaramadığını anladı. Kriminal asistanın benzi neredeyse ceset kadar soluktu.

LD'den bir görevli Gennat'a Kardakov'un ceketinde neler bulduklarını gösteriyordu: Şaşılacak kadar iyi durumda bir zarfın içinde kokain, *Berolina* çetesi üyelik rozeti ve *16 Mayıs 1929 tarihine kadar geçerli* sarı bir kimlik.

Gennat parmak izi bırakmamak için bir mendil kullanarak kimliği inceledi. "Herr Rath, sizin katili böylece bulmuş olduk," dedi. "Maalesef fazlasıyla ölü. Sorguya çekmek mümkün olmayacak."

Rath sessizce ve saygıyla başını eğdi. Gennat durumu oldukça zararsız tasvir etmişti. Diğer polisler ise çok acımasız bakıyordu. Kardakov'un cesedi Cinayet Masası'nın yeni komiseri Gereon Rath'ı rezil etmişti. Rath'ın katil olduğunu iddia ettiği ve adını arananlar listesine koydurduğu adamın aslında kendisinin cinayete kurban gittiğini artık herkes görmüştü.

"Cinayeti ne zaman işlemiş olması gerekiyordu?" diye sordu Gennat.

"Yaklaşık üç hafta önce."

"Bana sorarsanız, bu adam o tarihte de şu anda olduğundan çok farklı bir vaziyette değilmiş."

Rath'ın aklından da aynı düşünceler geçiyordu. Kardakov katil değil, kurbandı. Boris'i de öldüren aynı katilin kurbanıydı. Cesedi tanıyıp, elleri ve ayaklarındaki işkence izlerini gördüğü anda anlamıştı bunu.

"Korkarım, arama kararını biraz acele almışız," dedi.

Gennat başını salladı. "Elde hiçbir kanıt olmadan bu adamı cinayet zanlısı yapmak daha da acele bir karar olmuş. Şansınıza adamı ceset halinde bulduk! Ya bu zavallı hâlâ hayatta olsaydı? Ya birkaç haftalığına Baltık sahiline gitmiş olsa ve döndüğünde Stettin Garı'nda polis onu tutuklasaydı? Resmi de bütün gazetelerde yayınlandı. Böyle birşey iftiraya girer! O zaman da bundan siz sorumlu olurdunuz, Komiser Bey!"

"Sadece ben değil, Emniyet Müdürü de sorumlu olurdu," diye düşündü Rath. Gennat'ın karşı çıkmasına aldırmayarak, Kar-

dakov'u arananlar listesine yerleştiren ve Rath'ın teorisini kamuoyuna açıklayan Zörgiebel'di. Bugün Emniyet Müdürü de rezil olmuştu. Rath Zörgiebel'in kendisini asla affetmeyeceğini şimdiden biliyordu.

Kale'de bir sürü, hatta biraz fazla düşman edinmişti. Böhm, Kronberg ve birkaç LD görevlisiyle birlikte daha uzakta, arkadaki duvarın yanındaydı. Çürümüş ceset kokusundan kurtulmak için değil, Rath'dan uzak durmak için. "Onun gözünde ben de çürüyen bir cesetim," diye düşündü Rath. Aslına bakılırsa, artık Kale'de tek bir dostu bile kalmamıştı. Son dostu olduğunu sandığı adam da, aslında en azimli düşmanıydı. Amca. Bruno Wolter.

Görüş alanının kıyısında bir kırmızılık dikkatini çekti.

Gerçekten oydu! O geliyordu!

Charly!

Kırmızı elbisesiyle, bir elinde kapalı bir şemsiye, diğerinde steno defteri simsiyah giyinmiş adamların arasından geçerek mezarlıkta yürüyordu. Kendisini kısaca süzdükten sonra, bırak selam vermeyi, suratına bile bakmadan önünden geçip Gennat'a gittiğini görünce Rath'ın içi cız etti. Genç kadın, Cinayet Masası Müdürü'nü ise bir o kadar candan selamladı.

"Ah, Frau Ritter," dedi Buda ve o ortamda gösterebileceği azami memnuniyeti gösterdi. "Geldiğiniz iyi oldu!" Onu derhal arkada, duvarın dibinde Böhm'le tartışan Kronberg'in yanına gönderdi. "İlk önce delil toplayanların neler bulduğunu kayda geçirin. Dr. Schwartz işini bitirdikten sonra mezardaki arkadaşımızla da ilgileniriz."

Charly yoluna devam etti, Rath arkasından baktı.

Acaba Gennat aralarındaki gerginliğin farkında mıydı? Kara kara düşünerek cesede bakan Buda'nın halinden bir şey anlaşılmıyordu.

"Bana sorarsanız, en az dört hafta önce ölmüş."

Az sonra yanlarına gelen Dr. Schwartz Gennat'ı doğruladı. Kardakov'un cesedini incelerken ikide birde kafasını iki yana sallıyordu. Çürüme kokusundan, mezarın içinde ve hatta cesedin yanıbaşındayken bile hiç etkilenmeyen tek insan Schwartz'tı.

"Bir defa gömülüp, sonra tekrar çıkarılmışa benziyor," dedi me-

zardan çıkıp, yine polis memurlarının yanına geldiğinde. "Fakat bunu herhalde delil toplayan ekip daha kesin söyleyebilir."

"Ölüm nedeni?" diye sordu Gennat.

"Henüz söyleyemem." Schwartz omuz silkti. "Daha önce incelediğim bir başka cesetle bunun arasındaki parallelikler dikkat çekici. Fakat bazı çok ciddi farklar da var gibi."

Gennat başını salladı. "Böhm'ün soruşturduğu vakayı diyorsunuz, değil mi?" Parmaklarını ağzına sokarak yüksek sesle ıslık çaldı ve sonra eliyle, hâlâ Kronberg ve Charly ile mezarlığın duvarının dibinde duran başkomisere gelmesini işaret etti. Şef çağırmıştı, Böhm artık Rath'tan uzak duramazdı. Gennat'ın yanına gelen Böhm Rath'ın suratına bile bakmadı. Sanki bu konuda Charly ile anlaşmışlardı.

"Buyurun, Müdür Bey?" dedi Böhm.

"Dr. Schwartz'ın söyleyeceklerini dinlemeniz lazım," dedi Gennat. "Nihayetinde bu sizin vakanız."

"Orada çürüyen adamı arananlar listesine koymanın benim fikrim olduğunu sanmıyorum!"

"Sevgili Böhm, dairemde rekabete kesinlikle değer verdiğimi biliyorsunuz ama bu çalışma ortamını zehirlememeli. Ancak birlikte çalışırsak bir yere varabiliriz."

Son cümlesini söylerken Gennat artık Böhm'e değil, Rath'a bakıyordu.

"Şimdi ikinizin el sıkışmasının uygun olacağını düşünüyorum," diye devam etti Buda. "Bugün daha birbirinize merhaba bile demediniz."

"Aa, öyle mi?" dedi Böhm ve pençesini uzattı. Rath pençeyi kavradı. Madem şarttı... Oysa Charly ile barışmayı tercih ederdi. Dr. Schwartz açıklamalarını sürdürürken o Charly'yi izliyordu.

Yarım saat sonra Charly ile barışmak için yakaladığı ilk fırsatı bozuk para gibi harcadı. Oysa Gennat onları sadece tokalaşmaya da değil, birlikte çalışmaya zorlamıştı. Yirmi kadar memuru, hemen mezarlığın önünden geçen Heinrich-Roller-Strasse'de oturanların ifadesini almaya gönderirken, 17 numaralı binayı da Ge-

reon Rath ve Charlotte Ritter'e verdi. Şayet bu, iki elemanı arasında tekrar barış sağlamayı öngören bir girişim idiyse, kesinlikle başarısız oldu.

Oysa Gennat Charly'yi kendi yanına kattığında Rath'ın yüreği önce hop etmişti. Sevinçten mi, yoksa heyecandan mı, bunu bilmiyordu. Kadının yanında olması bile onu mutlu etmişti, ona dokunmak bu duyguyu çılgınca bir sevince dönüştürmüştü.

Fakat Charly Rath'ı yine hayatın gerçeklerine döndürdü.

Soğuk ve mesafeliydi. Onun yanında bir yabancı gibi yürüyordu. Ağzından pek laf çıkmıyor, konuştuğunda da Rath'a kararlı şekilde siz diye hitap ediyordu. Üstelik bunu formalite icabı filan da yapmıyordu. Gözleri de aynı dili konuşuyordu. O gözler ne kadar da sert bakabiliyordu öyle. Hayır, hâlâ Rath'ı affetmemişti.

Mezarlık duvarının öbür tarafındaki beş katlı binanın önüne geldiklerinde, "Ne öneriyorsunuz, Komiser Bey?" diye sordu. Diğer polisler çoktan binalarda kaybolmuştu.

"Birbirimize sen diye hitap etmemizde hiçbir sakınca yok, kimse duymaz," dedi Rath. Denemeye değerdi.

"Bir komiserle, hem de bunu hiç hak etmeyen bir komiserle fazla samimi olup, mesleki geleceğime zarar vermeye hiç niyetim yok."

Hukuk okuduğu belliydi. Üstelik hiç fena bir hukukçu olmadığı da anlaşılıyordu.

"Ben de zaten seninle bunu konuşmak istiyorum. Bana hiç değilse..."

Charly sözünü kesti. "Müdür Bey'in size benimle herhangi bir konuyu konuşma görevi verdiğini hatırlamıyorum."

Rath başka bir denemeye girişmedi. Madem istemiyordu, kendisi de soğuk davranmayı bilirdi.

"İyi. Fazla samimi olma tehlikesinin önünü almak için, ifadeleri ayırmayı öneriyorum. Siz binanın bir yarısını üstlenin, ben diğer yarısını."

Gerçekten ona siz demiş, fakat bunun onu rahatsız etmediğini de görmüştü. Sizli bizli konuşmak kendisini daha çok yaralıyordu.

"Nasıl arzu ederseniz, Komiser Bey."

"O zaman siz üstteki iki katı alın, ben de alttaki üç katı."

Charly cevap vermedi. İnce bacaklarıyla merdivenleri tırmanmaya başladı.

Rath arkasından baktı, omuz silkti ve kendini işine verdi.

Çabuk bitti işi. Zemin kattaki dairelerden duvarın üzerinden mezarlığı görmek bile mümkün değildi. Bunun haricinde de hiç kimse, ne kapıcı ne de onun karşı dairesinde oturan öğretmen, olağandışı bir şeye şahit olmamıştı. Daha üst katlardaki dairelerde de, birinci katta oturan ve kulakları ağır işiten yaşlı bir hanım olan Elfriede Gaede dışında kimse evde yoktu. Her ne kadar mezarlığın karşısında bir locada oturur gibi yaşıyor olsa da, Frau Gaede'nin gözleri evinin bütün odalarında dolaşan kedilerden başka bir şey görmüyordu. Frau Gaede'nin sadece kulaklarının ağır işitmediğini, fakat gözlerinin de neredeyse kör olduğunu Rath'ın anlaması epey zaman aldı. Sonunda, kedi çişi kokan o daireden nihayet çıktığına sevindi. Ne kadar da verimli bir çalışma olmuştu!

Merdivenleri indi, sokağa çıktı ve etrafına bakındı. Charly ortada yoktu daha. Binanın sol tarafında, kırmızı tuğlalarla inşa edilmiş bir binanın köşesinde ellerinde sigara, Edi ile Büdü duruyordu. Rath da yanlarına gidip, bir Overstolz yaktı. Hiç değilse bu ikisi Rath yanlarına yaklaşınca kaçmamıştı.

Sigara paketini tekrar cebine yerleştirdikten sonra, "Sizin işiniz de bitti, demek?" diye sordu.

"Okul," dedi Czerwinski. "Koca binada sadece okulun kapıcısı ve karısı oturuyor." Sigarasından derin bir nefes çekti. "İkisi de bir şey görmemiş."

"Bana sorarsanız, bu zaten aptalca bir fikir," dedi Henning. "Bu sokakta oturanlar ne görmüş olabilir ki? Cesedi o mezara her kim attıysa, mezarlık tarafından gelmiş olmalı. Duvarın üzerine tırmanmak çok dikkat çeker. Üstelik sırtında bir cesetle. Ayrıca, mezarlıkta çalışanları tanıyan ve bugün burada bir polisin gömüleceğini bilen biri olması lazım."

"Bütün kent biliyordu, gazeteler yazdı," diye karşılık verdi Rath. "Bu sabah Georg Mezarlığı'nda açılan yeni mezarların sayısının da çok fazla olduğunu sanmam."

"Garip olay," diye lafı tekrar kaptı Henning. "Eski bir ceset, neden yeni açılmış bir polis mezarına atılır?"

"Gerçekten garip," diye ona katıldı Rath.

Kesin olan, katilin Kardakov'un cesedini durup dururken peydahlamadığıydı. Acaba amaç Emniyet Müdürü'ne mi, yoksa Rath'a mı haddini bildirmekti? Bir de, acaba ceseti Jänicke'nin mezarına koyan katil mi, yoksa bir başkası mıydı? Cesedin cebinde kokain ve kimlik vardı; fazla mizansen kokuyordu. *Berolina* çetesi rozeti de cabasıydı. Yoksa bu işte hakikaten Marlow'un parmağı mı vardı? Birisi onlara bu iki Rus'u Dr. M. ya da Kızıl Hugo'nun öldürdüğünü mü anlatmaya çalışıyordu? Belki de cinayeti işleyen, *Berolina*'yı güç durumda bırakmak isteyen, bu arada fırsatını bulmuşken polisle de dalga geçen rakip bir çeteydi. Bugünlerde *Kuzey Korsanları*'nın *Berolina*'yla arası iyi değildi. Belki onları bir yoklamak fena olmazdı.

Üç polis sigaralarını bitirdi. Rath, Henning ve Czerwinski'yle birlikte mezarlığa dönmeye karar verdi. Charly'yi bekleyip, onun kendisine pislik muamelesi yapmasını kabullenemezdi. Belki hoş olmazdı ama Rath'ı bu da ilgilendirmiyordu.

Sigara molası vermelerine rağmen, döndüklerini Gennat'a ilk haber verenler arasındaydılar. Fazla bir bilgi toplanamamıştı. Fakat hiç değilse 19 numaralı binada oturan bir adam, tam saatini hatırlamamakla birlikte, iki kişinin o sabah mezarlığın ana yolunda el arabasıyla yürüdüğüne şahit olmuştu. Diğer polisler de art arda geri gelmeye başladı. Mezarlık personelinin ifadesini alanlar da döndü. Buda hepsinin sözlü raporunu sabırla dinledi. Fazla not almıyordu. Zaten muhteşem hafızası meşhurdu.

Neler olduğunu yavaş yavaş daha net görüyorlardı. Mezarlığın bahçıvanı bir gün önce tek bir mezar kazmıştı; Jänicke'nin mezarını. Adam, daha o sabah saat ona doğru üzerine tabutun yerleştirileceği kalasları bir kez daha kontrol ettiğini ve o sırada çukurda herhangi bir ceset bulunmadığını anlatmıştı. Eğer bu doğruysa ve diğer tanığın gördüğü iki kişinin bu işte parmağı varsa, cesedi ondan sonra koymuşlardı. Bu hiç değilse bir ipucuydu.

Charly, Heinrich-Roller-Strasse'den dönen son polislerle birlikte geldi. Reinhold Gräf'in yanında yürüyordu. Gülücükler saçarak, koyu bir sohbete dalmışlardı.

Aniden Rath'ın içini kıskançlık duygusu kapladı; canı yandı.

"*Allah kahretsin!*" dedi içinden. "Zaten başın yeterince belada, bir de bu kadın yüzünden canını sıkma! Unut Charly'yi, sil onu kafandan! Sana böyle muamele etmesine tahammül etmek zorunda değilsin!"

İşleri şimdilik bitmişti. İlk polisler raporlarını yazmak üzere Kale'nin yolunu tutmuştu bile. İki mezarlık görevlisi Kardakov'un cesedini mezardan çıkarıp, özenle çinko bir tabuta yerleştirdi ve tabutu kaldırıp, gitti. Greifswalder Strasse'de cenaze arabası bekliyordu.

Adamları izlerken Rath, bu işte bir terslik olduğunu düşündü. Normalde ölüler cenaze arabasından mezara giderdi.

Daha sonra patlayan fırtınayı bekliyordu zaten.

Rath Kale'ye döndüğünde, haberi Erika Voss verdi.

"Sayın Emniyet Müdürü sizinle görüşmek istiyor, Komiser Bey."

Rath bunun normal bir konuşma olmayacağını biliyordu. Haklıydı. Şişkoyu hiç bu kadar öfkeli görmemişti. Zörgiebel masasından kalkmış, odada volta atıyordu. Sesi de çok yüksekti.

Gerçi ön odaya açılan kapı kapalıydı ama sesler yeterince yükseldiği zaman Dagmar Kling'in söylenen her kelimeyi duyduğunu Rath biliyordu. Zörgiebel de avaz avaz bağırıyordu.

"Beni ne kadar zor durumda bıraktığınızın farkında mısınız?"

Rath'ın içgüdüleri o anda hiçbir şey söylememenin daha iyi olacağını söyledi. Rath içgüdüsüne uydu.

"Beni ve bütün Berlin polis örgütünü bütün dünyanın gözleri önünde gülünç duruma düşürdünüz!"

Rath hâlâ susuyordu. Dörrzwiebel'i öfkesini kusmaya bırakmıştı. Rath'ın en iyi dostunun Emniyet Müdürü olduğu dedikodusunu artık kimsenin yayamayacağıyla avunuyordu.

"Bir adamı aramaya başlıyoruz, onun bir cinayet vakasının bir numaralı zanlısı olduğunu duyuruyoruz, sonra bu adamın sözde kurbanından çok daha önce öldüğü ortaya çıkıyor. Bu nasıl iş?"

"Özür dilerim, Müdür Bey, fakat o cesedi oraya ben yerleştirmedim."

"Bir o eksikti zaten! Siz, sevgili Rath, bütün polis örgütünü yan-

lış yönlendirdiniz! Haftalar önce ölen bir adamın peşine düştük! Adamın fotoğrafı bütün gazetelerde yayınlandı. Şimdi hepsi bu utanç verici hikâyeyi yazacak. Bize başka nasıl sürprizleriniz var? Kontes olmasın sakın?"

Rath omuz silkti. "Umarın öyle olmaz, Müdür Bey."

"Allah kahretsin! Evet, siz öyle umun! Sevgili Komiserim, bilmiyorum farkında mısınız ama Engelbert Rath'ın oğlu olmasaydınız daha şimdiden Köpenick Asayiş Şubesi'ne gitmek üzere bavulunuzu topluyor olurdunuz! Zaten şu anda orada açık bir kadro var. Artık orada bir yandan evden kaçan kedileri yakalamakla uğraşırken, diğer yandan da sizi hayatınızın geri kalan kısmında delil odasında toz almakla görevlendirmediğime şükrediyor olabilirdiniz."

Demek Zörgiebel'in gözünden düşmek bu kadar kolaydı.

Gereon Rath daha dün, çalışmasından Emniyet Müdürü'nün de kendine başarı payı çıkardığı bir kahraman ilân edilmişti. Bugün ise basında Zörgiebel'in adını kirleten, tek başına her şeyden sorumlu olan bir salaktı.

"Bu hatalarımı düzeltmek isterim, Müdür Bey."

"Düzeltmek mi? Bu kadar zararı nasıl düzelteceksiniz? Güldürmeyin adamı!"

Rath, Zörgiebel'in öfkesinin nedenini tahmin edebiliyordu. Sosyal Demokrat Parti bir hafta sonra Magdeburg'da parti kongresi toplamaya karar vermişti. Orada Berlin Emniyet Müdürü parti arkadaşlarının Kanlı Mayıs ve genel olarak başkentte asayiş ve düzen hakkındaki sorularını yanıtlamak zorunda kalacaktı. Son günlerdeki manşetlerden sonra Zörgiebel'in yoldaşlarını etkilemesi pek mümkün değildi. Bunların üzerine şimdi bir de şu mezarlık olayı tuz biber olmuştu. Bu eşi benzeri görülmemiş bir rezalet, bir otorite kaybıydı! Zörgiebel sosyal demokratların tepesine çökmesinden korkuyordu açıkçası.

"Size bir şekilde yardımcı olabileceksem, mutlaka olurum, sadece bunu ifade etmek istemiştim. Lütfen, bana bir şans verin."

"Size son bir şans tanıyacağım, sevgili Herr Rath. Bu fırsatı değerlendirmenizi tavsiye ederim: Bu korkunç suçları işleyen ve polisle arsızca alay eden bu suçluları artık yakalayın. Artık bu insan-

lık dışı mahlukların sokaklarda dolaşmasına son verelim. Beş gün içinde bir sonuç alınmasını bekliyorum!"

"Bu pek uzun bir süre değil, sayın Mü..."

"Şayet A Dairesi'ndeki yazı masanızı korumak istiyorsanız bu zamanı değerlendirin!"

"Aslında bu vakaya Başkomiser Böhm bakıyor ve Cinayet Masası Müdürü Gennat da..."

"Bunu nasıl becereceğiniz beni hiç ilgilendirmiyor! Böhm sizinle çalışmak istemiyorsa, o zaman yalnız çalışın. Yalnız çalışmayı çok iyi biliyorsunuz zaten!" Zörgiebel tekrar masasının arkasına döndü ve saatini işaret etti. "Haydi, şimdi kaybolun gözümün önünden! İşinizin başına! Bu kapıdan içeri bir daha girdiğinizde bana bir katil teslim edin. Üstelik bu defa, lütfen, somut ve mahkemede de kullanılabilecek delillerle! Anlaşıldı mı?"

Rath başını salladı ve kapıyı açtı. Anlamıştı. Dagmar Kling'in konuşulan her kelimeyi anladığından da emindi.

Dr. Schwartz hiç yapmadığı kadar çabuk çalışmıştı. Jänicke vakasında bile otopsi raporu Kardakov vakasındaki kadar hızlı çıkmamıştı.

Önündeki tıbbi Almanca'yı ıztırabla okuyan Rath göz kapaklarını açık tutmakta zorlanıyordu. Geç olmuştu. Uyanık kalmak için bir sigara daha yaktı. Gennat'ın ofisindeki küçük masanın üzerinde duran kül tablası çoktan dolmuş da taşmıştı bile. A Dairesi'nde bir kendisi, bir de Buda hâlâ çalışıyordu.

Son olarak Trud'çuk Steiner gitmeden önce onlara akşam gazetelerini getirmişti. Georg Mezarlığı'ndaki olayı bütün gazeteler büyük görmüştü. Cesedin fotoğrafını ise hiçbiri yayınlamamıştı. Çoğu Kardakov'un eski portresini bir kere daha çekmeceden çıkarmış, yanına da Jänicke'nin cenaze töreninde çekilen güncel fotoğrafları eklemişti. Bazı gazeteler içinden çıkması zor spekülasyonlara dalmıştı. Rath bunu bekliyordu. Belli ki, Buda da bunu bekliyordu ki, haberler huzurunu kaçırmadı. Cinayet Masası Müdürü masasına oturmuş, düşüncelere dalmış, purosunu pofluyordu.

"Artık yavaş yavaş evinize gitmeyi düşünmüyor musunuz, Komiser Bey?"

Gennat gerçekten kendisi için endişeleniyordu sanki.

"Hayır, Müdür Bey. Berbat ettiğim bu meseleyi yeniden düzeltmek istiyorum. Gerekirse bütün gece çalışacağım."

"Benim eve gitmem gerekmiyor, burada bir yatağım var," dedi Gennat. "Fakat sizinle *paylaşmam*!"

Rath güldü. "Buna gerek de olmayacak, Müdür Bey. Yatmak istediğiniz zaman bana söyleyin. O zaman bir taksi tutar otelime giderim."

"Hâlâ *Excelsior*'da mı kalıyorsunuz?"

"Henüz kendime hoş ve mobilyalı bir daire arama fırsatım olmadı."

"Bunu bana yarın hatırlatın. Belki bir yardımım olabilir."

O günlerde birçok kimse, özellikle de Böhm ve Charly, kendisine düşmanca davranıyor olabilirdi ama Gennat iyiydi. Rath'ın yanında olmasını ve onun, polisi bir defa hataya sürüklemiş bile olsa, Kardakov hakkındaki bilgilerinden yararlanmak istediğini çok açık belirtmişti. Böhm'ün hoşuna gitmese bile Buda, Rath'ın Kardakov konusunda değerli yardımları olabileceğine inanıyordu.

Rath tekrar otopsi raporuna konsantre oldu. Garip bir rapordu bu. Aslında Möckernbrücke vakasındakine benzer bir sonuç bekliyordu. Arada büyük benzerlikler vardı da. Fakat bazı şaşırtıcı farklar da mevcuttu.

Boris gibi, Kardakov'un ölüm nedeni de işkenceydi. Büyük ihtimalle iki Rus aynı işkence uzmanlarının tezgâhından geçmişti. Bunlar, bir insanı öldürmeden canını nasıl yakacaklarını bilen profesyonellerdi. Uyuşturucuyu da çok bilinçli kullanıyorlardı. Kurbanlar düzenli aralıklarla bir acı çekiyor, bir toparlanması sağlanıyordu. Kurbanları konuşturan sadece çektikleri acı değil, verdikleri doğru yanıtların ardından onları rahatlatan ve ağrılarını dindiren iğneler yapılacağı vaadiydi. Schwartz Kardakov'un bedeninde de Boris'teki gibi kokain izine ve iğne deliklerine rastlamıştı. Fakat Kardakov'u öldüren uyuşturucu *değildi*.

Siyanür zehirlenmesinden öldüğü anlaşılıyordu. Dr. Schwartz adamın ağzında, Kardakov'un zehirli kapsülü kendisinin ısırdığı-

na işaret eden zehir kalıntıları ve incecik cam parçaları bulmuştu. İntihar olabilir miydi? Yoksa işkenceciler kapsülü ağzına zorla mı vermişlerdi? Aynısını Boris'e de yapmayı düşünmüşler miydi? Yoksa onun eroinden ölmesi bir kaza eseri miydi? Kazara eroinin dozunu fazla mı kaçırmışlardı?

Birbirinin hemen hemen aynısı olan iki ölüm vakası vardı önlerinde. Fakat kurbanlardan biri aşırı eroinden, diğeri siyanür kapsülü ısırdığı için ölmüştü.

Bu vaka ona eskisinden de esrarengiz geliyordu artık.

Gennat gazeteleri bir kenara bırakmış, bir kere daha Laboratuar Dairesi'nin raporunu okumaya dalmıştı.

Purosunu çiğnerken, "Katiller onu tekrar çıkarmaya karar verene kadar bu arkadaşımız sizce nereye gömülmüş olabilir?"

Aynı raporu Rath da az önce okumuştu. Cesedin üzerindeki elbiseye yapışmış toprak parçalarında Kronberg'in adamları çam iğneleri bulmuştu. Georg Mezarlığı'nda çam ağacı yoktu.

"Bunlar cesedin ormanlık alanda gömüldüğüne işaret ediyor, ne dersiniz?"

"Ben de aynen öyle düşündüm. Berlin civarındaki bütün çam ormanlarının bir listesini getirtsek iyi olur. Belki eski mezarını bulabiliriz."

29

Rath yeniden Kale'ye dönüp, inzivaya çekilir gibi kendi küçük ofisine tekrar yerleştiğinde kent daha yeni uyanıyordu. Gennat ise hakikaten Emniyet Müdürlüğü'nde gecelemişti. Rath sorgu protokollerini almak için Buda'nın ofisine girdiğinde onu traş olurken yakalamıştı. A Dairesi'nde onların dışında kimse yoktu. Zörgiebel'in tehdidini ciddiye alan Rath fazla uyumamıştı. O günlerde en değerli şeylerden biri zamandı.

Bir gün önce alınan ifadeleri baştan sona yeniden okudu. İşe yarayacak pek bir şey yoktu. Heinrich-Roller-Strasse 19 numarada oturan ve mezarlığın ana yolunda bir el arabası süren iki adam gördüğünü anlatan tanık, verdiği ifadede, gördüğünün sıradan bir

el arabası olduğunu söylemiş ve sık sık pencereden bunları gördüğü için ayırt edebildiğini sözlerine eklemişti. Maalesef ifadeyi alan polisler arabada ne olduğunu sormamıştı. Net olan tek şey, bu iki adamın mezarlık personelinden olmadığıydı. Mezarlığın bahçıvanı, Jänicke'nin cenaze töreni için bütün hazırlıkları tamamladıktan sonra personelin tören için Georg Kilisesi'ne gittiğini anlatmıştı. Polis cenaze törenleri ahâlinin alışık olduğu bir şey değildi, tabii. Bu durumda, kimliği bilinmeyen bu iki kişinin el arabasını almak için bu arabaların konduğu mezarlık kilisesine zor kullanarak girmiş olması gerekiyordu. Fakat kilisenin kapısı kilitliydi ve delil toplayan ekip zor kullanıldığına dair herhangi bir belirtiye rastlamamıştı.

Greifswalder Strasse'de bir tanık, iki adamın ellerinde bir halıyla caddede karşıdan karşıya geçtiğini görmüştü. Bir el arabası, bir halı... Belki de ceset ortam değiştiğinde göze batmasın diye birinden çıkarılıp ötekine konmuştu. Tanıkların ikisi de, birkaç saat sonra polis onlara sorana kadar herhangi bir gariplik sezmemişti. Fakat iki tanık da çok uzaktan gördükleri ve kimliği bilinmeyen bu iki şahsı tarif edememişti. Ancak gri paltolu ve şapkalı iki adam şeklindeki tarifleri birbirine uyuyordu. Başka detay veremiyorlardı; ne suratlarını görmüşlerdi ne de dikkat çeken bir özellik. Adamların saçlarının renginden bile emin değillerdi.

Rath, Charlotte Ritter'in aldığı ifadelerin protokollerini özellikle detaylı okudu. Bu protokoller kendi yazdıklarından daha büyük bir özenle tutulmuştu ama belli ki o da yeni bir şey bulamamıştı. Heinrich-Roller-Strasse 19 numarada olaya tanık olmuş kimse yoktu. Daha doğrusu kendileri herhangi bir tanığa rastlamamışlardı.

Sekizden biraz sonra ofise gelen Erika Voss onu orada görünce şaşakaldı.

"Hiç bu kadar erken gelmezsiniz, Komiser Bey!"

"Sizin geldiğinizi umuyorum, Frau Voss."

Rath'ın rica etmesine gerek kalmadan kadın kahve hazırlamaya başladı. O ana kadar sigara içerek uykusunu dağıtmaya çalışan Rath, önüne dumanı tüten bir fincan konunca mutlu oldu. Düşüncelerini toparlamaya çalışıyor ama beceremiyordu. Bunun nedeni

bir yandan, ellerinde anlamlı bir şekilde birleştirilecek yeterli bilgi olmamasıydı. Öte yandan, düşüncelerini bir kadın devamlı bölüyordu. Orada olmaması gereken bir kadın. İnce, güzel bir yüz, kararlılık ifade eden bir ağız ve insanın içinde eriyebileceği koyu renk gözler. Gülümsediği zaman sol yanağında gamzeler oluşan bir kadın. *Gülümserse.*

Ofisten çıkması lazımdı. Protokolleri Gennat'ın ofisine geri götürdüğünde artık orası da daha hareketliydi. Gertrud Steiner masasının başındaydı, tabii. Henning ve Czerwinski ise müdürün yanında, onun masasının önünde duruyordu. Önlerine, bazı ormanlık alanların işaretlendiği bir harita yayılmıştı. Gennat'ın verdiği talimatlardan Rath, kentin çevresindeki çam ormanlarının taranmasına daha o gün başlanacağını anladı.

Buna rağmen Gennat, Rath'ın planlarını da kabul etti. Rath Cinayet Masası Müdürü'nün sanki kendisini takdir ettiği hissine kapıldı. Hiç değilse yaptıklarını doğru buluyordu Gennat. Her ne halse, önemli olan Buda'nın kendisine sempati duymasıydı ve Böhm kendisine engel olmaya çalışsa da, A Dairesi'nde bu her şeyden önemliydi.

Yine de Gennat'ın sabah konferansına katılmaktan kurtulamadı. Charly gelince içine yine aynı acı saplandı. Fakat bu sefer en azından ona da selam vermiş, "Günaydın, Komiser Bey," demişti. Toplantı fazla uzun sürmedi. Henüz konuşacak fazla bir konu yoktu. Daha çok o ana kadar elde edilen bilgileri toparladılar ve yüzlerce polis memurunun katılacağı zahmetli çam ormanı operasyonunu ele aldılar. Buda, Henning ve Czerwinski haricinde bazı polislere de operasyonu denetleyecekleri ormanlık alanları paylaştırdı. İkişer kişilik ekipler halinde çalışacaklardı. Bir an Rath, Gennat'ın kendisini yine Charly ile birlikte görevlendireceğinden endişe duydu. Belki için için bunu arzu da ediyor ama kendisine itiraf edemiyordu. Ancak Buda onu orman işçiliğinden muaf tutup, tek başına çalışmasına izin verdi.

Saat dokuzda Rath nihayet yola çıkabilmişti. Bir defa daha mezarlığa gitti. O ana kadar topladıkları bilgileri kontrol edecek ve mümkünse bunlara eklenecek yeni bilgilere ulaşmaya çalışacaktı. En önemlisi de, okula bir göz atmak istiyordu. O zamana kadar

ellerinde okulun hademesiyle karısının pek işe yaramayan ifadeleri dışında bir şey yoktu. Oysa Heinrich-Roller-Strasse'deki başka hiçbir binada o okuldaki kadar çok potansiyel tanık bulunmuyordu.

Rath önce nezaketen okul müdürünün yanına çıktığı sırada 58. Erkek İlkokulu'nda yaklaşık 300 çocuk saat dokuzdan itibaren sıraları doldurmuştu. Rath bu nezaket ziyaretine hiç gerek olmadığını çabucak kavradı. Pencereleri mezarlığa açılan sınıflarda okuyan öğrencilerle konuşmak istediğini söylediğinde okul müdürü Edelhard Funke bunu katiyetle reddetti. Buna hiç gerek yoktu! Kimsenin herhangi bir şeye şahit olması, tabii ki, mümkün değildi!

"Öğrencilerimiz sokak seyretmez, ders izler," diye kestirip attı müdür. Rath itiraz etmeye kalkışınca, kaypak herif bir soruyla karşılık verdi: "Bu olay ne zaman olmuş dediniz?"

"On ile on bir arasında ama muhtemelen on buçuk ile on bir arasında."

"Ya, gördünüz mü?" Herhalde matematik öğretmeniydi ki, Müdür Funke o anda Pisagor teoremini başarıyla kanıtlamış gibi bir zafer edasıyla, "O saatlerde ikinci büyük teneffüsümüz var. Bütün öğrenciler teneffüs için avluda olur. Avlu da arkaya açılıyor. Kimse bir şey görmüş olamaz!"

Bu cümleyle birlikte Rath'ı odasından çıkardı. Saat ona çeyrek kala Rath kendini yine sokakta buldu. Okul ziyareti yarım saat bile sürmemiş ve bu sürenin de büyük kısmını müdürün kendisini kabul etmesini beklemekle geçirmişti.

Gün iyi başlamıştı!

19 numaralı binadaki tanık August Glaser'in ifadesini yeniden almaya karar verdi. Protokole yazılandan daha fazlasını anlatırdı belki. Rath, tanıklarla ikinci bir konuşmanın mucizeler yarattığına sık sık şahit olmuştu. Fakat bu defa hiçbir şey olmadı, çünkü Glaser evde değildi.

Polislik mesleğinin yüzde doksanının hiçbir işe yaramayan çalışmalar olduğunu biliyordu ama bugün buna sabrı yoktu. Zamanı dardı ve mesafe almak zorundaydı. Uykusuzluğu da sabırsızlığını katmerleştiriyordu.

Bir kere daha 17 numaralı binayı denemeye karar verdi; fakat bu sefer yanında Charly olmadan. Bir gün önce evde bulamadığı insanlara ulaşmaya çalışacaktı. Charly de bir kapıyı çalmış, cevap alamamıştı; en azından raporuna öyle yazmıştı. Rath o ismi not etmişti.

Inge Schenk henüz sabahlığını bile çıkarmamış olduğu halde, onu hemen içeriye buyur etti. Çok misafirperverdi. Kahve mi, ufak bir bardak likör mü istediğini sordu. Rath kahvede karar kıldı.

Kadın onu salona alarak, oturmasını rica etti. Bir süre sonra elinde bir tepsiyle geri geldi. Rath'a kahvesini verdi, kendi önüne likör bardağını koydu.

Rath'ın fincanının yarısını bile doldurmadı. Sadece birkaç damla verdi. Rath daha ilk sorusunu sorduğunda fincanı da boşalmıştı.

Kadın soruya cevap vermeden, "Bir fincan daha ister misiniz?" diye sordu.

Rath başıyla istediğini gösterince kahve demliğine sarıldı. Fincanı doldururken o kadar öne eğildi ki, neredeyse dolgun göğüsleri sabahlığından dışarı fırlayacaktı. Bu sahne sık sık tekrarlanmaya başlayınca Rath bunun arkasında başka bir niyet sezdi. Fincanı her doldurusunda kadın ona daha da yaklaşıyor, dekoltesini daha da cömertçe sergiliyordu. Nihayet kahve doldururken üç damla kahve Rath'ın kucağına sıçrayıp da, kadın bir peçeteyle pantolonunu silmeye davranınca Rath'a gına geldi. Misafirperverliğin doruğuna erişen bu daireden kaçar gibi çıkıp, merdivenleri koşar adım indi.

Birinci katın sahanlığında, bir gün önce kedi sürüsünü ziyaret ettiği yaşlı hanım duruyordu. Elfriede Gaede. Kadın sevinçle Rath'a baktı.

"Komiser Bey! İyi ki geldiniz!"

Eliyle Rath'a dairesine girmesini işaret etti. Bu kadın şimdi ondan ne istiyordu?

"Özür dilerim, zamanım yok," deyip, yanından dolanmayı denedi, fakat kadın onu duymamıştı bile. Zayıf parmakları Rath'ı kolundan yakalayıp, içeri çekti. Kadının peşine düşmekten başka yapabileceği bir şey kalmamıştı. Hem Elfriede Gaede göründüğü kadar güçsüz değildi, hem de Rath'ın yaşlı bir hanımla güreş tutmaya niyeti yoktu.

"Ne oluyor?" diye sordu, bu defa sesini yükselterek.

Kadın ona baktı. Neyse, hiç değilse, bu defa duymuştu onu.

"Hayır," dedi kadın başını hararetle iki yana sallarken. "Pervazın üzerinde."

Bir gün önceki konuşmalarının da bu diyalog gibi garip geçtiğini hatırlayan Rath sıkıntıyla gözlerini devirdi.

Ev hâlâ kedi tuvaleti kokuyordu. Yaşlı kadın onu pencereye götürdü.

"Orada," dedi parmağıyla dışarıyı işaret ederek. "Dışarı çıktı, şimdi bir türlü içeri girmek istemiyor! Zavallı Napolyon!"

Rath pencereden dışarı sarktı. Beş-altı metre sağında yağ tulumu gibi bir siyah kedi bina duvarındaki çıkıntının üzerine oturmuş ona tıslıyordu.

Zörgiebel'in Köpenick'te uğraşacağından söz ettiği iş de kedi kurtarmak değil miydi zaten?

"Bu sokaktan sorumlu, size yardım edebilecek bir toplum polisi yok mu?" diye sordu.

"Tabii var! Daha bu sabah yardım etti! Sizin de aklınıza gelene bak!"

Kadın gerçekten Rath'tan hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Nedenini tam çıkaramadı ama Rath, Napolyon isimli yağlı bir kedi Elfriede Gaede isimli yaşlı bir kadının bacaklarına sürtünmedikçe buradan çıkamayacağını idrak etti.

Şapkasını ve ceketini çıkarıp bir kenara koyarak, pencereye tırmandı. Pervaz pek de geniş sayılmazdı. Bir sarmaşık gibi duvara yapışıp, yavaş yavaş kediye doğru ilerledi. Hayvan bu durumdan memnun değildi. Napolyon sırtını kamburlaştırdı ve yavaşça geri geri gitmeye başladı.

"Allahın belası hayvan! Dur işte orada!" diye düşündü Rath. Düşündüklerini yüksek sesle söylemeye cesaret edemedi. Frau Gaede yüzünden değil; o nasılsa duymayacaktı. Fakat Napolyon daha da geriye kaçabilir, hatta korkudan aşağı bile düşebilirdi.

Ama yavaş yavaş hedefine yaklaşıyor, Napolyon'la arasındaki mesafe kısalıyordu. Tam kediye ulaşmıştı ki, boğuk ve metalik bir çınlamayla okul zili çaldı. İlkokulun büyük teneffüsü başlamıştı.

Bu ses kurtarıcısından çok Napolyon'u ürküttü. Yağ tulumu bir zıplayışta Rath'ın bacaklarının arasından geçti ve pencereden içeri o kadar süratli atladı ki, Rath gözleriyle bile takip edemedi.

Komiserin pencereye geri dönmesi daha uzun sürdü. Tam geri geri pencereden gireceği sırada, gözleri sokakta, yaşları en fazla on bir-on iki olan beş çocuğa takıldı. Mezarlığın tuğla duvarına tırmanıyorlardı.

Bulunduğu yerden çocukları gayet net görebiliyordu. Jänicke'nin, etrafı polis kordonuyla çevrilmiş mezarına çok yakın bir noktada, bir çalının altında kayboldular. Bir tanesi yerden bir şeyler toplayıp, diğerlerine dağıttı. Az sonra çalılıktan dumanlar yükselmeye başladı. Gençler sigara içiyordu ve buna alışkın oldukları belliydi. Her teneffüslerini orada geçiriyora benziyorlardı. Tam on bir yaşında çocuklara göre bir meşgaleydi bu!

Yağ tulumu Napolyon'u kucağına almış okşayan Elfriede Gaede'nin teşekkürlerini duymazdan gelip, şapkasını ve ceketini kaparak, tekrar sokağa çıktı.

Bir sigara içiminin ne kadar bir süre olduğunu anlamanın en iyi yolu, bir sigara içmektir. Rath da öyle yaptı. Mezarlığın duvarına yaslandı, parmaklarıyla çekiştirerek paketinden bir Overstolz çıkardı.

Tam sigarasını yere atıp, ayağıyla söndürmüştü ki, ilk çocuk duvarın üzerinden atladı. Sapsarı saçları, çilli ve yaramaz bir suratı vardı. Rath'ı görünce şaşkınlıktan gözleri fal taşı gibi açıldı.

Kaçmaya çalıştı ama Rath yakasına yapıştı.

"Benden kaçmazsanız sizin için daha hayırlı olur," dedi. "Sadece konuşmak istiyorum. Birkaç soruma cevap verirseniz bir şey olmaz, yok eğer bana zorluk çıkarmaya kalkarsanız, büyük teneffüste mezarlıkta neler olduğunu üzülerek okul müdürüne anlatmak zorunda kalırım." Rozetini çıkardı. "Ben polisim. Ama konuşulabilecek türden bir polisim."

Duvarın tepesinde afallamış bir surat daha belirdi.

"Bunun arkadaşların için de geçerli olduğunu unutma," dedi Rath. "Söyle onlara, bu tarafa geçsinler. O zaman onlara da bir şey olmaz. Şeref sözü veriyorum!"

Oğlan donmuş gibi olduğu yere çakılmıştı. Duvarın tepesinde-

ki de kaç diyen içgüdüsüne mi, yoksa aklına mı uyması gerektiğine karar veremiyordu.

"Haydi, acele et! Teneffüsünüz birazdan bitiyor!" dedi Rath.

Oğlan tekrar harekete geçti.

"Kalle, haydi gel, be oğlum!" diye duvarın tepesinde kararsız bekleyen arkadaşına çıkıştı. "Hanke, Zerlett, Froese, siz de gelin! Yoksa başımız belaya girecek!"

Az sonra beş oğlan Rath'ın etrafını çevirmiş, mahcup gözlerle onu süzüyordu. Berlin aksanı konuşuyorlardı.

Komiser onlara bir önceki gün orada olanları anlattı.

"Biliyoruz, aptal mıyız biz?"

"Gazetede yazıyor," diye Kalle tamamladı. "Hem biz kendimiz de..."

Böğrüne yediği bir dirsek onu susturdu. Çetenin şefinin çilli oğlan olduğu belliydi.

"Beni dinleyin çocuklar: Bir cinayet soruşturuyorum ben! Gizlice sigara içiyor olmanız beni sadece, dün de büyük teneffüste burada olduğunuzu umduğum için ilgilendiriyor."

"Ee," dedi çilli.

"E'si, o zaman belki de önemli tanıklar olabilirsiniz."

"Gördün mü Hotte? Ben hemen aynasızlara gidelim demiştim sana," dedi Kalle çilliye. "Şimdi işler sarpa sardı."

"Kapa çeneni," diye homurdandı Hotte.

"Eğer polise anlatacağınız bir şey varsa, bunun için henüz geç değil," dedi Rath.

Dört oğlan gözlerini Hotte'ye çevirdi. Kararı ona bıraktıkları anlaşılıyordu. O ise önce biraz kıvrandıktan sonra ani bir kararla, "İyi o zaman," dedi. "Mezarlıktaydık, Komiser Bey! Dün de buradaydık."

"Bir şey gördünüz, değil mi?"

Hotte başıyla onayladı. "İki tip ellerinde bir el arabasıyla dosdoğru bizim çalıya doğru geldi. Tam izmaritleri toplamış, yakacaktık. Gizlendiğimiz yerde bekledik, tabii."

"Bir el arabasıyla iki adam mı?"

"Aynen öyle. Mezarlığın el arabasıydı, onu biliyoruz. Ama adamlar mezarlıktan değildi."

"Bundan neden bu kadar eminsin?"

"Ya işte, mezarlıktakiler ya frak ve silindir şapka giyiyor ya da iş kıyafetleriyle geziyor. Bunların gayet sıradan gri şapkaları, takım elbiseleri ve paltoları vardı."

"İyice görebildiniz mi onları?"

"Yok, pek göremedik. Son anda sapıp çalılıktan uzaklaştılar. Hem yağmur da yağıyordu. Ama bayağı iri yapılı heriflerdi."

"El arabasının üzerinde de bir halı vardı, değil mi?"

"Yok ya! Bildiğin tabut vardı."

"Ha," dedi Rath ve başını salladı. "Yani her zamanki gibiydi."

"Yok, öyle değildi işte," diye itiraz etti Hotte. "Tabut kapalı değildi. Yeni açılan çukurun yanına geldiklerinde de mendille yüzlerini kapattılar. Sonra tabutun kapağını açtılar, kalasları mezarın üzerinden kaldırdılar ve tabutun içindekini mezara boşalttılar."

"Boşalttılar mı?"

"Evet, hepsini çukura. Çok hızlı oldu. Ceset olduğunu ancak gazete yazdığında öğrendik. Yoksa, tabii, dosdoğru karakola giderdik. Şerefim üzerine yemin ederim!"

"Sonra?"

"Sonra adamlar yine gitti. Kalasları mezarın üzerine yerleştirdiler, tabutun kapağını kapattılar ve gittiler."

"Siz ne yaptınız?"

"Biz de gittik tabii, kardeşim! Geç kalmıştık. Okula dönmemiz lazımdı!"

"Mezarın içine bakmadınız mı?"

"Yok! Şerefsizim bakmadık! Vaktimiz olmadı ki!"

Rath hakikaten mezara bakmadıklarına inanıp inanmamakta kararsızdı ama bu o kadar da önemli değildi.

"Çok teşekkür ederim yardımınız için, delikanlılar!"

"İyi, kıyak adamsın be, komiser. Ben de baştan, Moruk Funke başımıza aynasızları sardı sandım."

Rath bir an bu oğlanlara ıslak bir sünger, bir iskemle ve her şeyden habersiz bir okul müdürünü kullanarak nasıl eğlenebileceklerini anlatmayı aklından geçirdi. Fakat sonra kendini tuttu. Bu oğlanlar uyanık çocuklardı ve arada bir Müdür Funke'ye ders vermeye bu yeterdi.

"Adamların yüzünü gerçekten hiçbiriniz görmedi mi? Gördüyseniz Alex'e gelip bizim ressama anlatabilirdiniz."

Hepsi birden kafasını iki yana salladı.

"Nasıl olsa birinizin ifade vermesi gerekecek. Size söz veriyorum, bundan ne okul müdürünüzün ne de ailenizin haberi olmayacak."

"Tabii, ben yaparım," dedi Hotte cesaretle.

"İyi, o zaman okul çıkışı seni almaya gelirim. Ailene önemli bir işin olduğunu söyle. Zaten uzun sürmez. Hem pasta da veririz." Rath bu konuda Gennat'a güvenebileceğini biliyordu.

"Komiser Bey, şerefim üzerine yemin ederim, bütün bunları bize dün sorsanız, dün de anlatırdık."

"Bizim arkadaşlara da anlatabilirdiniz, dün buralardalardı. Size kimse bir şey sormadı mı?"

Yine bütün kafalar iki yana sallandı.

"Bu sokakta mı oturuyorsunuz?"

"Rollerlilerle mi? Yok!" Sanki burada oturduğunu düşünmek Hotte'ye hakaret etmekti. "Biz, hepimiz Winsstrasse'deniz."

"Hm." Rath anlayışla kafasını salladı. O sırada aklına bir fikir daha geldi. Aranan şahısların, geçen haftadan beri cebinde duran fotoğraflarını çıkardı. "Bu adamı hiç buralarda dolaşırken gördünüz mü?" Fotoğrafları iskambil kâğıdı karar gibi karıştırıp, Kardakov'un resmini buldu. "Birkaç hafta kadar önce."

Oğlanlar sırayla fotoğrafa bakıp, kafalarını iki yana salladı. Olur ya, işkencecileri onun izini bulmadan önce Kardakov buralarda saklanmış olabilirdi.

Sokağın öbür tarafında okulun zili çaldı. Beş oğlan yola koyuldu. Tam okulun girişinde birdenbire durup, aralarında konuştular. Biri geri döndü.

Kalle, "Komiser Bey," dedi. "Komiser Bey! Şu adamı bana bir daha gösterebilir misiniz?"

Rath Kardakov'un resmini yeniden çıkardı.

"Onu değil, ötekini."

Rath önce oğlanın ne kastettiğini anlamadı. Sonra iki Rus'un fotoğrafını çıkardı.

Oğlanın gözü Zelenski'nin polis fişindeki fotoğrafına takıldı.

"Bu," dedi kısaca düşündükten sonra. "Dün el arabasını süren buydu. Yüzde yüz eminim!"

Az sonra Rath yeşil bir Opel'le Kreuzberg'in yolunu tutmuştu. Hotte diye anılan Horst Jezorek ve Kalle diye anılan Karl-Heinz Urban'ı okuldan alıp, Emniyet Müdürlüğü'ne götürmeden önce eski bir tanıdığını ziyaret edecekti.

Zelenski'yi!

Bu vakada daha önce de sık sık olduğu gibi, kafasındaki yazbozun parçaları yeniden düzene giriyordu. Demek daha önce salmak zorunda kaldıkları Zelenski'nin Kardakov'la gerçekten ilişkisi vardı. Sadece onun koruması değil, cesetini Jänicke'nin mezarına da yerleştiren kişiydi. Bunu neden yaptıysa artık... Belki Kardakov'u öldüren de oydu.

Kayıp kontesle aynı binada yaşaması da tesadüf olamazdı.

Acaba bu Rus, Marlow'a mı çalışıyordu? Aslında Rath artık bundan hemen hemen emindi, çünkü Marlow'un bir başka adamını da daha önce Luisenufer'de gördüğünü hatırlıyordu artık: Josef Wilczek.

Onu orada gördüğünde Kutsal Josef bıyıklıydı. Rath onu o evde oturan biri sanmış, Kardakov'u sormuştu. Wilczek de ona saçma sapan bir şeyler anlatmıştı.

Josef Wilczek, Luisenufer'de Vitali Zelenski'yi ziyaret etmiş olmalıydı. Bu Rus'un Marlow'un adamı olması lazımdı. Yüzü yaralı ahbabının da... Oğlanlardan hiçbiri teşhis edemediği halde, Rath yüzü yaralı Fallin'in mezarlıktaki ikinci adam olduğuna iddiaya girebilirdi.

Şayet bunlar Marlow'un adamlarıysa, Dr. M.'nin neden cesedi gömüldüğü yerden çıkarttırıp, polisin burnunun dibine koydurttuğu sorusu doğuyordu.

Yoksa bu iki Rus *Berolina*'yla kavgalı olan *Kuzey Korsanları*'ndan mıydı?

Fakat polis muhbiri olmaları bu iki senaryoya da uymuyordu. Muhbirler kuşkusuz polis sayılmazdı, fakat yine de, neden bir polisin cenaze törenini engelleyip, bütün Berlin polisini rezil etmek istesinlerdi ki?

Bir de, Emniyet Müdürlüğü'nde kime çalıştıkları sorusu vardı. Siyasilere mi? Gerçekten de, her şeyi gizli tutmaya meraklı Wündisch'in adamlarına çalışıyor olmaları en akla yakın ihtimaldi.

Moritzplatz'taki trafik lambası kırmızıydı. Rath Mauser'ini yokladı. Bu herif zorluk çıkaracak olursa ona ihtiyacı olacaktı. Rus'un zorluk çıkarabileceğinden ise hiç kuşku duymuyordu. Zamanında, Çarın gizli polisinin hiç de hassas çalıştığını zannetmiyordu.

Reichenberger Strasse'de karşıdan bir cenaze arabası geldi. Bir ölü daha. Berlin'de her gün yüz yirmi dört kişi ölüyordu. Bunların beşi doğal olmayan nedenlerle, genellikle de kazalarda hayatını kaybediyordu. Rath bu bilgileri daha Köln'deyken, yeni görev yerine hazırlanırken incelediği istatistiklerden kapmıştı. Her dört günde bir de, polisin bir cinayet ya da taammüden adam öldürme vakasını soruşturması gerekiyordu. A Dairesi'nde işsizlikten canının sıkılması ihtimali yoktu.

Luisenufer'de olağandışı bir şeyler olduğunu sokağa girer girmez fark etti. Binanın toprağı verimsiz ön bahçesinin etrafını çeviren çite üç polis bisikleti dayanmıştı. Arka binanın kapısını bekleyen 106. karakol görevlisi toplum polisine kimliğini gösterdi.

"Cinayet Masası mı? O niye, Komiser Bey? Sadece bir kaza!" dedi adam.

"Rutin," diye mırıldandı Rath ve kapıdan geçti. Herr Müller'in dairesinin kapısı açıktı. İçeri adımını atar atmaz kendisini büyük bir su birikintisinin içinde buldu. Bütün döşeme su altındaydı. Margarete Schäffner dizlerinin üzerine çökmüş, elindeki yer bezini sıkıyordu. Önündeki kovaya sular aktı. İşi uzundu.

Arka binada bulunduğu düşünülürse, daire alışılmadık ölçüde aydınlık ve sevimliydi. İçerde fazla mobilya olmadığı için su her yere yayıldığı halde fazla zarar vermemişti. Rath su birikintisini takip ederek, banyoya geldi. İçerde ikisi toplum polisi, biri de gri önlüklü üç adam küvetin etrafına toplanmıştı. Ona şaşkın şaşkın baktılar. Önlüklünün Hermann Schäffner olduğunu anlamak için Rath'ın adama adını sorması gerekmiyordu. Bugün SA için çalışmıyordu.

Adamlara rozetini gösterdi.

"Sadece bir kaza, Komiser Bey," dedi Schäffner aceleyle. "Talihsiz bir kaza."

"Ne olmuş ki?" diye sordu Rath sertçe. "Baştan anlatsanıza!"

Schäffner hazırola geçti. Hobisi askerlik olan bu adamların iyi tarafı da buydu işte: Prusyalı memurlara hâlâ saygı gösteriyorlardı.

"Evet, Komiser Bey," diyerek, Berlin aksanıyla anlatmaya başladı Hermann Schäffner. "Elektrikler kesilince önce kuşkulanmadım." Devam etmeden önce yutkundu. "Sigortayı değiştirdim ama bu sigorta da hemen yanınca şaşırdım. Bunun üzerine bütün evi dolaşıp, elektriğin her yerde normal olup olmadığını kontrol ettim. Normaldi de. En azından ön binada. Fakat arka binaya geldiğimde daha merdivende akan suyu gördüm. O zaman da, bu işte bir sakatlık var diye düşünüp, içeri girdim."

"Anahtarınız var mıydı ki?"

"Tabii! Avludaki ufak atölyede hepsi hazır duruyor, hemen gidip oradan aldım."

"Peki, ne gördünüz?"

"Anlatacaktım tam. Evet. Her yerde su vardı. Şu gördüğünüzden daha fazla su... Margarete çoğunu sildi. O sırada bir musluğun aktığını duydum ve banyoya girdim. Küvette yatıyordu. Ölmüştü."

"Kim?"

"Kim olacak, Herr Müller. Burada oturuyor." Sonra kendi söylediğini düzeltti. "Oturuyordu."

"Şimdi nerede?"

"Mezarlıktan gelip, aldılar," diye lafa karıştı toplum polislerinden biri. "Daha Cinayet Masası'ndan da birinin geleceğini bilmiyorduk. Saatler oldu olay olalı." Mazeretinden utanmış gibi hafifçe öksürdü. "Cesedi yönetmeliklere uygun şekilde bir doktora incelettik, Komiser Bey. O da ölüm nedeninin elektrik çarpması olduğunu tasdik ettikten sonra, başka bir işleme gerek..."

"Elektrik çarpması mı?"

Toplum polisi tahta bir taburenin üzerinde duran bir elektrikli saç kurutucusunu işaret etti. "Bu küvetin içindeydi..."

"Prizden ben çektim," diye açıkladı Schäffner, Rath'ın soran bakışlarını fark edince. "Bize hediyesini görür görmez prizden çıkardım. Suyu da hemen kapattım. Küvet çoktan taşmıştı."

Şimdi küvet tamamen boştu. Herr Müller'in, yani Zelenski'nin, küveti kullandığına delalet eden tek şey kirin bıraktığı izdi.

"Böyle bir aletin suya düşmesinden insan ölür müymüş?" diye sordu Rath.

"Modern zamanlar, modern kazalar," dedi toplum polisi omuz silkerek.

"Anlaşılan, sigortayı değiştirince ben de ona ikinci elektrik şokunu vermişim," diye sızlandı Schäffner. "Nereden bileyim!"

"Kendinizi suçlamayın, beyefendi. Bu konuyu daha önce konuştuk," diye onu avuttu toplum polisi. "Bu zavallı daha ilk elektrik şokunda ölmüş."

"Bu garip değil mi?" diye sordu Rath.

"Ne?" diye bir soruyla karşılık verdi toplum polisi. Üçü de merakla Rath'a baktı. Rath, Schäffner ile toplum polislerinin uzun süredir tanıştığını hissetti ama buna şaşırmadı, çünkü 106. karakol da Luisenufer'de, birkaç bina ötedeydi.

"Bir erkeğin saç kurutma makinesi kullanması," diye devam etti Rath. "Bunu kadınlar kullanmıyor mu?"

"Ben Herr Müller'i çok iyi tanıyordum," dedi Schäffner aceleyle. "O bunu hep kullanırdı. Böyle aletler çıktığından beri. Sakın onun efemine olduğunu filan sanmayın. Kadınları etkilemek isterdi sadece. Bazılarının buna ihtiyacı var işte. Her zaman şık giyinmek isterdi."

Şık mı? Rath'ın hafızasındaki Zelenski farklıydı. Zaten küvetteki kir izi de başka bir hikâye anlatıyordu.

"Demek onu çok iyi tanıyordunuz?" diye sordu. "O zaman Herr Müller'in adının Müller değil, Zelenski olduğunu da biliyorsunuzdur. Rus olduğunu da..."

Schäffner gözlerini fal taşı gibi açtı.

"Ne? Neler saçmalıyorsunuz?"

"Zelenski adıyla bu adrese kayıt bile yaptırmış. Binanın kapıcısı olarak bunu biliyor olmanız gerekir!"

Tedirgin olan Schäffner iki toplum polisine baktı.

"Arkadaşınız benden ne istiyor?" diye sordu. "İnsanın kiracılarını tanıması suç değil herhalde?"

"Sizinle başbaşa konuşmak isterim, Herr Schäffner," dedi Rath.

"Sizin dairenize mi geçelim, yoksa Emniyet Müdürlüğü'ne gelmeyi tercih mi edersiniz?"

Hermann Schäffner kendi evini tercih etti.

Schäffner Rath'ı sarı ucube koltukların bulunduğu oturma odasına götürmedi. Mutfakta, sert iskemlelere oturdular. Rath bulunduğu yerden avluda olup bitenleri kontrol edebiliyordu. Toplum polisleri de, Margarete Schäffner gibi dışarıda kalmıştı. Delil toplayacak bir ekip çağırmış, kapıcının karısına da küvetten taşan suyu daha fazla silip, kovaya doldurmayı yasaklamıştı. Mutfak penceresinden, avluda LD görevlilerini beklemelerini emrettiği toplum polislerinin yanında duran kadının hararetli el kol hareketleriyle konuştuğunu görebiliyordu. Herhalde, binasının huzurunu kaçıran ve düzenini bozan ukala kriminal komiseri harcıyordu.

Hermann Schäffner ise oturduğu iskemlede bir o yana, bir bu yana kıpırdanıyordu. Huzursuzdu. Rath konuşmadı. Bir sigara yaktı.

Sonra durup dururken, "Demek Herr Zelenski'yi uzun zamandan beri tanıyordunuz?" diye sordu.

Schäffner gevelemeye başladı. Ellerini nereye koyacağını bilemiyordu.

"Herr Schäffner, eğer bir şey saklamıyorsanız, konuşmanız sizin için daha iyi olur. Aksi halde kendi kendinizi cinayet zanlısı haline getirirsiniz!"

"Ne cinayeti?"

"Takma adı Müller olan Herr Zelenski öldürüldü."

"Neler diyorsunuz?"

Bunun bir kaza olamayacağını, Rath daha saç kurutma makinesini görür görmez anlamıştı. Markası Protos'tu. Aynı modeli bir hafta kadar önce birkaç kat yukarıda, kontesin çatı katındaki dairesinde gördüğünü iyi hatırlıyordu.

"Küvete düşen saç kurutma makinesi Herr Zelenski'ye ait değildi; bunu siz de biliyorsunuz."

"İyi de, bu benim katil olduğum anlamına gelmez ki! Ona bu daireyi ben buldum, neden öldüreyim?"

"Ben ne bileyim? Kiracılarla kapışan ilk kapıcı siz değilsiniz."

Bütün dairelerin anahtarları elinin altında bulunan Schäffner'in saç kurutma makinesini alması işten bile değildi. Fakat Rath, Schäffner'in dairesine gelmeden önce, bir hafta önce polisin mühürlediği kontesin dairesinin mührünü de kontrol edip, bozulmamış olduğunu da tespit etmişti. Buna rağmen, bu olay, katilin kaza süsü vermeye çalıştığı bir cinayetti ve onun bilmediği bir nedenden Schäffner ile toplum polisi olan iki arkadaşı kaza senaryosunun sorgulanmasını istemiyorlardı. Belki de tek dertleri, o bölgede huzursuzluk olmasını engellemekti. Böyle şeylere de rastlanıyordu zaman zaman.

Rath'ın tehdidi etkisini gösterdi. İstediği de buydu zaten.

"Ah, bu söylediklerinizi saçmalığın daniskası," dedi kapıcı kızgın bir sesle. "Birini evden çıkarmak istersem, o kızıl domuz Brückner'e yaptığım gibi, atarım sokağa. Bunun için kimseyi öldürmem gerekmiyor."

"Demek, Herr Zelenski'ye bu daireyi siz buldunuz?"

"Söyledim ya."

"O zaman onu hakikaten uzun zamandır tanıyorsunuz."

"Doğru, ona bu daireyi ben buldum. Ama buna rağmen onu tanımıyordum."

"O zaman neden?"

"Bu da ne demek şimdi, usta?"

"Onu tanımadığınız halde neden ona daire buldunuz?"

Schäffner tereddüt etti. Bu konuşmanın gidişatı işine gelmiyordu ancak bunu fark etmekte çok geç kalmıştı.

"Haydi, konuşun! Tabii, sizi Emniyet Müdürlüğü'ne de götürebilirim."

"Ben ne bileyim? İnsan sevgimdendir."

"Bana palavra sıkmayın! Neden?"

"Madem o kadar detaylı bilmek istiyorsunuz, söyleyeyim. Bir arkadaşım benden rica ettiği için."

"Bir arkadaşınız, öyle mi? SA'dan bir arkadaşınız mı?"

Schäffner başıyla onayladı.

"Kim?"

"Tanımazsınız."

"Kim?"

"Taarruz Komutanı Röllecke."

Bu isim Rath'a gerçekten hiçbir şey ifade etmiyordu. Adamın rütbesi de öyle. Taarruz komutanı. Bu rütbe ne poliste ne de orduda vardı. Sadece milliyetçilerin özel ordusunda kullanılıyordu. Ama yukarılarda birini ifade ediyordu sanki. Schäffner Röllecke'nin adresini bilmediğini iddia ediyordu. Önemli değildi, bulmak sorun olmazdı.

Rath ismi not ettikten sonra sordu: "Peki, neden?"

"Şimdi yine ne soruyorsunuz?"

"Neden Zelenski'nin buraya taşınmasını istiyordu? Röllecke size bunun nedenini söyledi mi?"

"Yok, söylemedi. Ama bir ülküdaşımın isteğini geri çevirmem ben! Herhalde o da başka bir arkadaşına kıyak geçiyordu."

Rath başını salladı. Bir akşam önce Gennat'ın kendisine verdiği sözü hatırladı. Cinayet Şubesi Müdürü ona ev bulmakta yardımcı olmayı düşünüyordu. Belki artık gerek kalmazdı.

Avlu kapısından bir araç girerek, arka binanın önüne park etti. Arabadan iki LD görevlisi indi; toplum polislerinden biri mutfak penceresini işaret etti.

"Peki, Herr Schäffner. Şimdilik bu kadar. Teşekkür ederim. Fakat bundan sonra da polise destek olmanızı rica edeceğim."

"Tabii, Komiser Bey."

Rath LD görevlilerine kısaca talimat verdikten sonra tekrar Opel'e bindi.

Tam zamanında, okulun bittiği saatte, Heinrich-Roller-Strasse'de olmayı başardı. O Opel'i mezarlık duvarının önüne, okul kapısının tam karşısına park ederken okulun da zili çalıyordu. Arabaya dayandı, bir sigara yaktı ve ilkokul öğrencilerini beklemeye başladı. Daha zil sesinin üzerinden birkaç saniye geçmişti ki, bağıran çağıran bir çocuk sürüsü Heinrich-Roller-Strasse'ye boşaldı. Sigaracı beş arkadaş en son çıkanlar arasındaydı. Horst Jerozek ağır ve sakin adımlarla siyah arabaya yürüdü. Dört sigara arkadaşı onun peşinden geldi.

"Geldim, Komiser Bey."

"Güzel." Rath arabanın kapısını açtı. "Kalle, sen de gelsen iyi olur. Bizim suçlular arşivine bir bakarsın."

"Hakikaten mi?" Kalle'nin yüzü aydınlandı.

İki oğlan arabaya bindiğinde, diğerlerinin kıskançlığı yüzlerinden okunuyordu.

"Hey, Froese," diye bağırdı Hotte suç ortağına. "Bizim moruklara, Moruk Koslowski için alışveriş yapıp, birkaç kuruş para kazanmaya gittiğimi anlat!"

Sadece arabaya binmiş olmak bile oğlanları heyecanlandırmıştı. Onlara kıyak olsun diye Rath yolu biraz uzattı. Hem bu şekilde Alex'teki trafik kargaşasından da kurtuluyordu. Frankfurter Allee'yi geçerek, Kale'ye Kaiserstrasse yönünden yaklaştı.

Az sonra arabayı Emniyet Müdürlüğü'nün ışıklı avlusuna park etti. Horst avlunun üzerini kaplayan dev camekânı hayranlıkla seyrederken, Kalle'nin gözleri de o sırada son sürat Orta Kapı'dan Alexanderstrasse'ye çıkan bir operasyon timine takıldı. İkisinin de ağzı açıktı.

"Burası gar gibi," dedi Hotte.

"Demek Kale'nin içi böyleymiş," dedi Kalle beğeniyle. "Ben de tam ortasındayım, be!"

Çocuklara pasta sözü verdiği için Rath onları Gennat'ın odasına götürüp, bıraktı.

"Müdür Bey, size iki önemli tanık getirdim," dedi. "Fakat bu meselenin çok gizli tutulması gerekiyor," Rath Gennat'a göz kırptı. Gennat anladı.

"Çok gizli, demek. Tabii!" dedi. "O zaman oturun bakalım, delikanlılar. Bir dilim pasta ister misiniz?"

Biri kapıya kulağını dayamış dinliyor olsa, şaşırmazdı. Çünkü Buda ağır suçlularla da bu şekilde konuşur ve sorgularda inanılmaz başarılar elde ederdi.

Trud'cuk Steiner pasta servisi yaparken, Gennat da komiserini bir kenara çekti.

"Okulda aradığını buldun, anlaşılan."

"Daha doğrusu okulun yanında. Bu ikisi mezarlıkta gizlice sigara içiyordu. Ne ailelerine ne de okul müdürüne söylemeyeceğimize söz verdim."

Gennat başını salladı. "Bu ikisini bana bırakın, Komiser Bey. Size verecek başka bir görevim var. *Delphi*'yi biliyorsunuz, değil mi?"

"Kontes Sorokina'nın Lana Nikoros adıyla şarkı söylediği yer."

"Aynen orası. Bu lokal, inşaat nedeniyle hâlâ kapalı. Yaklaşık iki saat önce, Kontes Sorokina'nın orada saklandığı yönünde anonim bir ihbar aldık. Kötü bir şaka da olabilir tabii. Yine de, 122. karakoldan yanınıza birkaç adam alıp, bir bakın."

Rath başını salladı. "Olur, Müdür Bey." Bir an durakladı.

"Başka bir şey var mı?" diye sordu Gennat. "Genç misafirlerimi çok bekletmek istemem."

"Bu sabah bir kişi daha öldü, Müdür Bey. Vitali Zelenski. Kardakov vakasında daha önce ifadesini alıp, salmak zorunda kaldığımız Rus. Size getirdiğim oğlanlardan biri onu mezarlıkta gördüğü için ona gittim. Fakat adam çoktan cenaze arabasını boylamıştı. Küvette elektrik çarpmış. Saç kurutma makinesi."

"Garip."

"Bence de garip. Ben oraya vardığımda karakol polisleri çoktan gelmişti. Fakat Asayiş Şubesi'ni bilgilendirmeye gerek görmemişler. Ancak ben bunun bir kaza olduğuna inanmadığımdan, tedbiren LD'yi oraya gönderdim."

"Allah kahretsin! Bu aslında o gerzek karakol polislerinin işi. Doğal olmayan her ölüm vakasının Asayiş Şubesi tarafından, tabii ki, incelenmesi gerekir. Kazaların bile! Üniforma giymiş bir-iki beceriksizin soruşturması yetmez!"

Gennat toplum polislerine hiç de iyi gözle bakmıyordu.

Rath, Schâffner'den öğrendiklerini de kısaca rapor etti. O saç kurutma makinesini daha önce Kontes Sorokina'nın dairesinde görmüş olduğunu Buda'ya anlatmadı. Neden anlatmadığını kendi de bilmiyordu ama içinde kötü bir his vardı. Sık sık, bu vakada birisinin polisi devamlı yanlış iz peşine düşürmeye çalıştığı hissine kapılıyordu.

Rath kısaca kendi ofisine uğradığında Erika Voss'un kendisini özlemle beklediğini anladı.

"Nihayet geldiniz, Komiser Bey! Cinayet Masası Müdürü Gennat an azından yüz kere telefon etti ve ..."

"O halloldu."

ve idareden sizinle konuşmak istiyorlar. Maliye Bölümü'nden Herr Rossberg. Onunla da en az yirmi kere telefonlaştım. Numarasını kaydettim."

Rath meraklandı. O ne istiyordu? Gereksiz yere Kardakov hakkında arama kararı çıkarılması nedeniyle kendisine hesap mı çıkarılacaktı yoksa? Eğer mesele buysa maliyecilerin Emniyet Müdürü'nün kapısını çalması daha doğru olurdu. Çünkü arama emri Zörgiebel'in fikriydi.

"Peki, Fräulein Voss. O zaman bana onu bağlayın, bakalım."

Telefona çıkan adam şakaya gelmeyeceğini derhal ve yanlış anlamaya hiç yer bırakmayacak şekilde ortaya koydu.

"İyi günler, Komiser Bey! Lütfen, bana telefon faturanızın birdenbire neden astronomik ölçüde yükseldiğini açıklar mısınız?"

Rath ne diyeceğini bilemedi. Yoksa Erika Voss kendisinin hemen hemen hiç ofiste olmamasından yararlanıp, özel görüşmelerini buradan mı yapıyordu? Fakat öyle bile olsa, bu maliyecileri neden ilgilendirsindi ki?

"Telefon faturam mı? Kusura bakmayın ama ofisimde telefon açılmasının hesabını verme..."

"Ofis telefonunuzdan söz etmiyorum. Özel telefonunuz. Unuttuysanız hatırlatayım: O telefonun masraflarını da Prusya Hür Devleti üstleniyor."

"Benden ne istediğinizi anlayamıyorum! Bir haftadan fazla bir süreden beri özel bir hattım yok."

"Hattın kesildiğine dair bende bir bilgi yok. İmparatorluk Postası'nda da yok."

"Ben taşındım! Şu anda otelde yaşıyorum. Hattı kestirmeyi unuttum. Fakat telefon kullanılmadığına göre, bu da önemli değil."

"Kullanılmıyor mu dediniz? O zaman bu kadar çok telefon görüşmesini nasıl açıklıyorsunuz? Geçtiğimiz hafta telefon faturanız üç katına çıktı. İmparatorluk Postası nezaketen bu gelişmeye erkenden dikkatimizi çekti. Prusya Polisi tasarruf etmek zorunda,

Herr Rath, böyle olmaz! Normal bir seviyenin üzerine çıkan telefon masraflarını size fatura edip, maaşınızdan keseceğiz!"

Batı'ya giderken Rath yolu biraz uzatıp, Yorckstrasse'ye uğradı. Nafile. Nikita Fallin evde yoktu.

Delphi'deki operasyon da talihsiz başladı. Kantstrasse'deki toplum polislerinin Alex'ten gelen bir polise yardımcı olmak için birbirleriyle yarıştıkları söylenemezdi. Hep birlikte yola koyulmadan önce Rath binanın sahibine de haber vermek istedi ama sadece sekreterine ulaşabildi. Felten. Rath ilk karşılaşmalarını hatırladı. Herif kaypağın biriydi.

"Bizim binada mı? Bir suçlu mu? Bunu da nereden çıkardınız?"

"Ben suçludan filan bahsetmedim," diye düzeltti Rath. "Önemli bir tanık."

"Anlıyorum. Bu yüzden de böyle gizli operasyon yapıyorsunuz."

"Nasıl hareket edeceğimize karar vermeyi bana bırakın. Anahtarları vererek bize yardımcı olacak mısınız, yoksa kapıyı kırmamızı mı tercih edersiniz?"

"Tabii ki, polise yardımcı olacağım, Komiser Bey."

Polisler geldiğinde Felten Fasanenstrasse'de onları bekliyordu. Rath önce binanın her kapısına bir memur yerleştirdi, sonra Felten ve iki toplum polisiyle beraber içeri girdi. Sekreter onları dikkat çekmeyen bir kapıdan sokup, demir bir merdivene götürdü.

"Aşağı buradan iniliyor," diye fısıldadı.

"Burada saklandığından emin misiniz?"

"Başka bir yerde olabileceğini sanmıyorum. Kilerde sadece dekor ve öte beri durur. Haftalardan beri kimse aşağı inmedi. Yukarıda ise çalışılıyor. Her şeyi değiştiriyoruz."

Gerçekten de sadece dekor ve öte beri buldular. Kontesin ise izi bile yoktu. Hiçbir şey burada birisinin saklanmış olduğuna işaret etmiyordu. Virane bir yerdi. Kırık dökük, boyanmış alçı, tahta ve kartondan çeşit çeşit ufak tefek eşyanın yanında minderinden dışarı yaylar fırlamış bir kanape, onun yanında da bükülmüş bir karyola ve yırtık bir minder vardı.

Felten gözlerini fal taşı gibi açtı.

"Burası... Burası neye dönmüş böyle?"

"Her neye dönmüşse dönmüş ama kimse saklanmamış."

"Fakat biri girmiş olmalı," diye akıl yürüttü Felten. "Baksanıza, her şey kırılmış. Biz bunları buraya indirdiğimizde hepsi sağlamdı." Hâlâ gözlerine inanamadan etrafına bakıyordu. "Bir memurunuzu burada bırakmanızda fayda olduğunu düşünüyorum," diye kendince bir öneride bulundu. "Hani, geri gelecek filan olursa..."

"*Ben de* bu çöpleri temizletmek için polis yerine çöpçü çağırmanız gerektiğini düşünüyorum," dedi Rath. "Burada bir kontes filan değil, olsa olsa vandallar kalmış olabilir. Şayet bu, bu müesseseyi manşetlere taşıma denemesi idiyse, başaramadığınızı anlayın artık."

"Ne demek istediğinizi anlayamıyorum."

"Bizi *siz* aradınız, Herr Felten," diye sekretere çıkıştı. "Bu kilisede amin dendiği kadar kesin! Bu yüzden de, bunu kanıtlayamayacak olmama dua edin! Prusya Polisi kendisiyle alay edilmesinden hiç hoşlanmaz çünkü."

Nürnberger Strasse'de arabasından indiğinde artık öfkesi yatışmıştı.

Kapıyı Weinert açtı.

"Ooo, bu ne sürpriz," dedi gazeteci ve sırıttı. "Bana bir cesedi katil diye pazarlayan adam gelmiş!"

"Yapma! Teorimi sen de akla yakın buldun!"

"Hem de nasıl. Fakat yine de doğru değilmiş anlaşılan."

"İyi, öyleyse artık bunda anlaşmışız demektir. İçeri girebilir miyim?"

"Tabii ki." Weinert kenara çekildi. Evde her şey aynıydı. Yemek odasında boş duran masaya oturdular. "Akşam yemeği için biraz erken. Çay ister misin?"

"Kahveyi tercih ederim."

Weinert mutfak tezgâhına gidip, ocağa su koydu ve kahve değirmenini çevirmeye başladı.

"Ziyaretini neye borçluyum?" diye sordu. "Yeni özel ifşaatlarda mı bulunacaksın? Eğer öyle yapacaksan, bu defa doğru bilgi vereceğini umarım."

"Yapma, yahu! Bu hikâye senin bayağı işine geldi. Bütün gazeteler verdi aynı haberi. Fakat *Abendblatt* hepsinden bir gün önce verdi."

"Haklısın. Fakat herkesin verdiği bir haber, atlatma haber değildir."

Rath etrafa baktı. Behnke ortada yoktu.

"Eski odam kiralandı mı?" diye sordu.

"Yok. Merkez Bankası gibi kapısı kilitlenerek, önüne barikat kuruldu. Behnke o odada İngiliz Kraliyet Sarayı'nın mücevherlerini saklıyor sanırsın."

Ocaktaki tencere öttü. Rath, Weinert'in kaynayan suyu kahve filtresine dikkatle dökmesini seyretti.

"Sevgili ev sahibemiz nerede?"

"O mu? Birazdan gelir. Alışverişe çıktı. Belki birlikte akşam yemeği yiyebiliriz. Tabii, seni affettiyse. Seni çapkın seni! Eve kadın almakmış! Cık cık cık!"

"Bahse girerim, sen hâlâ her akşam hayatının tadını çıkarmaya devam ediyorsundur."

"Eh. Biz de yaşlanıyoruz. Ama bir ev sahibesinin keyfimi kaçırmasına da izin vermem, orası kesin."

"O zaman yakalanmamaya bak! Sonuçları korkunç oluyor!"

"Bazı şeyleri çoktan fark ettiğini düşünüyorum bazan. Sadece, beni kapı önüne koymaya korkuyor. Belki de *Abendblatt*'ta bir skandalın kahramanı olmaktan korkuyordur."

"Asayiş Şubesi'nin kendisini tutuklamasından korkmuyor ama."

Güldüler. Weinert kahve koydu. Rath sıcak sıvının bedenine aktığını ve kendisini devamlı esir almaya çalışan yorgunluğu yendiğini hissetti.

"Ondan ne istiyorsun?"

"Özel bir mesele. Yani, aslında işle ilgili. Fakat hür basını ilgilendiren bir mesele değil."

"Hür basın buna hâlâ kendi karar veriyor." Weinert kahvesinin son yudumunu da içti. "Fakat şanslısın. Bu kulunuzun acelesi var. Konuştuklarınıza kulak kabartan olmayacak."

Ayaklanıp, ona elini uzattı. "Seni tekrar gördüğüme sevindim. Eline yine ilginç bir haber geçecek olursa, bana bildirirsin."

"Ne yani? Beni burada yalnız mı bırakacaksın? Bir yabancıyı!"

"Evet ama polis..." Weinert birden durdu. "Doğru, haklısın, bu sorumsuzluk. İyisi mi, odamın kapısını kilitleyeyim."

"Sana söz, burada uslu uslu Behnke'yi bekleyeceğim. Gecikirse bir not yazarım."

Weinert çıktı. Rath gazetecinin odasının kapısını çarptığını duydu. Herhalde şapkasını ve paltosunu almıştı. Sonra dairenin ağır dış kapısı da kapandı.

Rath kendine biraz daha kahve doldurdu. Gözlerini fincanına dikti. Duvardaki saat yüksek sesle tıklıyordu. Sabırsızlıkla iskemlesinde kıpırdandı. Burada eski ev sahibesini beklemekten daha önemli işleri vardı. Aslında telefon cihazını alması yeterliydi. Ondan sonra hemen gidebilirdi.

Rath eski odasına gidip kapının kolunu zorladı. Weinert haklıydı. Kapı kilitliydi.

Acaba Behnke anahtarı nerede saklıyordu?

Herhalde ona ait kısımdaydı.

Mutfağa geri döndü. Behnke'ye ait kısma giden kapının hafif aralık olduğunu daha önce görmüştü.

Orada kendisini mutfakta olduğundan da rahatsız hissetti. Kadın onu burada yakalasa durumu açıklamakta gerçekten zorlanırdı. Bir yandan salonda anahtarı ararken, diğer yandan da her sese kulak kabartıyordu; özellikle de, ağır kapıdan gelecek herhangi bir anahtar sesine dikkat ediyordu. Önce yatak odasına girdi ama ardından aradığı odayı buldu.

Rath, Behnke'ye ait özel kısıma sadece bir kere, yaklaşık altı hafta önce kira sözleşmesini imzalamak için girmişti. O gün kadın onu hemen, bir yanında imparatorluk zamanında modern sayılan, sıradan pelüş mobilyalarla döşenmiş bir oturma köşesi, diğer yanında ise bütün duvarı kaplayan ve merkezinde Prusya astsubay üniforması giymiş Helmut Behnke'nin bir portresi, onun altında da dul kadına verilmiş siyah-beyaz püsküllü bir kılıç ile Helmut Behnke'yi savaşta gösteren bir yığın fotoğraf bulunan savaşçı ruhlu bir çeşit sunağın bulunduğu bu garip salona sokmuştu. O gün Behnke'nin odanın anahtarını çıkardığı yazı masası da bu anıt duvarın önündeydi.

Rath gözlerini bu akla ziyan anıt duvardan alamıyordu. Elisabeth Behnke'nin çekmecelerinde anahtar arayacağına, fotoğraflara bakıyordu. Tanıdık gelen bir fotoğrafa takıldı. Daha önce Friedenau'daki bir ofiste gördüğü fotoğrafta, daha yeni astsubay olmuş Helmut Behnke ve Bruno Wolter görülüyordu. Helmut Behnke'nin eski silah arkadaşı Bruno Wolter incecikti ve gururla objektife poz veriyordu. Bu resim Rath odaya ilk girdiğinde de burada asılı olmalıydı. Fakat o gün savaşta ölen bir asker için yapılmış bu sunağı bilerek görmezden geldiği için dikkatini çekmemişti. Gözleri devamlı oraya kaysa da, bu marazi duvarın kendisini ne kadar rahatsız ettiğini ev sahibesine göstermek istememiş, pek bakmamıştı.

Wolter başka fotoğraflarda da, hep sadık şekilde Helmut Behnke'nin yanı başındaydı. İki adam gerçekten birbirinden hiç ayrılmazmış gibiydi. Ta ki, bir Fransız top mermisi Soissons'da genç astsubay Behnke'nin bacaklarını koparana ve adam birkaç gün sonra bu ağır yaranın sonucunda hayatını kaybedene kadar. Sonraki yıllarda çekilen bir askeri filmde bu kıyım *Aisne kıyısında cehennem savaşı* olarak adlandırılmıştı.

Rath, kendisini geçmişe, savaşa sürükleyen ve ona, birkaç yıl daha erken doğsa hayatının, tıpkı Anno'nunki gibi, ne kadar farklı olacağını hatırlatan bu resimlerden kurtulmak istiyordu.

O anda tanıdık bir surat beyninde adeta bir şimşek çaktırdı. Bu resim sergisinde görmeyi hiç beklemediği bir surattı bu ve Rath'ı bir anda ayılttı.

Bu mümkün müydü?

Fotoğraf, yorgun fakat hepsi de objektife gurur ve iyimserlikle poz veren beş kişiyi bir topçu mevziinde gösteriyordu. Bir yüzbaşı ve dört onbaşı. Savaş yıllarında çekilen binlerce fotoğraftan biriydi bu.

Yüzbaşı ön taraftaki römorkun üzerine oturmuş, sol elini amirane bir jestle bir bastona dayamıştı. Alfred Seegers. Tekerleğin solunda onbaşı Rudolf Scheer, hemen yüzbaşının arkasında diğer onbaşılar Behnke ve Wolter duruyordu.

Wolter'in sağında, bıyığı Rath'a aranan bir kişinin fotoğrafını hatırlatan bir asker vardı. Birkaç yaş daha gençti ve bıyığı Wilhelm

dönemine özgü şekilde yukarı burulmuştu ama o olduğuna kuşku yoktu: Josef Wilczek!

Kutsal Josef!

Berolina çetesinin mensubu olan bu adam Bruno Wolter'in asker arkadaşıydı!

30

Cuma akşamı olmasına rağmen garsona rüşvet bile vermeden *Venuskeller*'de boş masa bulmak hâlâ mümkündü. Daha saat ondu. Geceleri eğlenmeye çıkanlar daha geç saatlerde uğrardı. Buna rağmen orkestra canla başla çalıyor, ilk müşteriler de bu gürültüye rağmen birbirleriyle konuşmaya çabalıyordu. Rath bu sefer kızılderili numarası yerine bir harem şovunun tadını çıkarıyordu. Pastel rengi, yarı şeffaf peçeli biraz fazla tombik iki kadın birbirini soyuyordu. Pek de erotik sayılmazlardı. Herhalde daha iyi numaralarını sona saklamışlardı.

Bir gün gönüllü olarak buraya bir kere daha geleceği Rath'ın aklının ucundan bile geçmezdi. Oysa şimdi burada oturmuş, uykusunu yenmeye çalışıyordu. Gürültü onun kulaklarında yapışkan, insanı sersemleten bir bulamaca dönüşüyordu. Garson masasına gelince sipariş vermeye kalkışmadı bile.

"Dr. M.'yle görüşmem lazım."

"Üzgünüm. Hangi doktordan söz ettiğinizi bilemiyorum, beyefendi. Size içecek bir şey ikram edebilir miyim?"

Rath adamın yakasına yapıştı. Birkaç müşteri onlara döndü.

"Şimdi beni iyi dinle dostum. Birisi büyük doktoru sorduğu için tiril tiril titremeye başlıyorsan git, seni bu kararı vermekten kurtarması için Sebald'ı çağır. Ama bir şeyler yap. İnan bana, Dr. M. de beni görmek istiyor! Benim burada bir şey içmemi ise istemiyor."

"Emredersiniz, beyefendi." Garson kılı bile kıpırdamadan elindeki tepsiyle uzaklaştı. Arkasından bakarken Rath bir sigara yaktı. Adam bara değil, üzerinde sadece birkaç çiftin bulunduğu dans pistinin hemen yanında fazla göze çarpmayan bir kapıya yöneldi. Demek mümkünmüş!

Nasıl oluyordu da, bu vakada elde ettiği her yeni bilgi, her şeyi daha da az anlamasına yol açıyordu? Olanları her anladığını sandığında, yeni bir şey oluyor, her şey değişiyordu. Josef Wilczek'in de Bruno Wolter'le aynı kaba sıçtığını anlamasıyla kafasındaki sorular yanıtlanmaktan çok, yenileri doğmuştu.

Biraz önce Nürnberger Strasse'de keşfettiği fotoğraf bedenine adrenalin aşılamıştı. Kendisini, yeni bir element keşfeden bir kimyager gibi hissetmişti. Bu keşfini mantıklı bir sisteme yerleştiremiyordu sadece.

O fotoğrafın önünde sanki trans halinde gibi durup bakmış olmalıydı. Bir yandan binbir düşünce aklından geçerken, bakışları hiç kıpırdamadan resme sabitlenmişti.

Ancak Nürnberger Strasse'de, tam pencerenin önünde bir araba korna çaldığında tekrar kendine gelmiş, oraya neden geldiğini hatırlamıştı. Çekmeceyi açıp, Behnke'nin anahtarlığını almış, anahtarları birer birer deneyerek, eskiden kendisine ait olan ve aslında yatağın yapılmamış olması hariç, her zamanki gibi görünen odanın kapısını açmış, bir çekişte telefon kablosunu duvardan koparmıştı.

Anahtarları tekrar yerine koyarken, fotoğrafı da duvardan indirip, yanına almıştı.

Opel'i teslim etmek için Kale'ye gitmeden önce Potsdam Garı'na uğramıştı. Bu fotoğrafı da, tabanca ve not defteriyle birlikte emanet dolabına koymaktan başka bir fikir gelmemişti aklına. Dolabın içi gitgide daha garip bir koleksiyona dönüşüyordu.

Acaba bunların herhangi biri bir gün bir mahkeme önünde işe yarar bir delil olarak kullanılacak mıydı hiç?

Arabayı geri götürmüş ama Gennat'ın ofisine uğramaktan kaçınmıştı. Rath, Wilczek dosyasını bir kez daha ofisinde açtığında Erika Voss çoktan paydos etmişti. Bir an sekreterinden bile kaçmaya başladığını düşündü. Belki hakikaten kaçıyordu. Kendi hazırladığı dosyanın sayfalarını çevirdi. O sırada onu özellikle ilgilendiren, Sabıkalılar Arşivi'nde karmakarışık şekilde dosyaya eklenen eski vakalar, yani Wilczek'in sabıka kaydıydı. Rath bunların tarihlerini kaydetti ve eski soruşturma dosyalarını çıkardı. Bruno Wolter'in herhangi bir tarihte Kutsal Josef'le meslek icabı ilişkisi olup olmadığına da baktı. Hiçbir şey bulamadı. Ne onu gözaltına almış ne de

başka bir şekilde ilişkisi olmuştu. Zelenski ve Fallin'de olduğu gibi özel muamele yapılarak, erken tahliye bile edilmemişti Wilczek. Oysa Rath'ın, Wilczek'in silah arkadaşı Wolter'e muhbirlik yaptığından zerre kadar kuşkusu yoktu. Fakat, tabii, böyle şeyler dosyalara yazılmıyordu.

Fallin'in Yorckstrasse'deki evi *Excelsior*'a çok yakındı. Yatmadan önce yıkanmadan, kısa bir yürüyüşe çıktı. Kapıyı çaldığında kimse açmayınca, kilidi açıp eve girdi. Daireyi ayrıntılı şekilde aramaya vakti olmadı. Fakat hiç değilse Rus küvette ölü yatmıyordu. Rath yakalanma riskine girmeden bu yabancı daireden çıktı. Hemen, olabilecek en kötü senaryodan hareket etmemek gerek, dedi kendi kendine. Fallin, ahbabının öldüğünü öğrenmiş, saklanıyor da olabilirdi.

"Bugün üzerinizde silah olmadığını Benno'dan öğrendim, Komiser Bey. Umarım bu sefer kokain de çekmemişsinizdir."

Bu ses Rath'ı daldığı düşüncelerden alıp, tekrar *Venuskeller*'e getirdi. Parlak masada Sebald'in dazlak kafası, tıpkı ayın Wannsee'de yansıdığı gibi yansıyordu.

"Beni şefinize götürdükten sonra dansözlerinizle eğlenmeye devam edebilirsiniz," dedi Rath. "Bir de, şu programınızı gözden geçirseniz iyi olur. Bu peçeli şov yasal lokaller için bile çok kalitesiz."

"Herr Marlow'la konuşurken ses tonunuza dikkat etmenizi tavsiye ederim," dedi Sebald sadece.

Sokağa bile çıkmaları gerekmedi. Marlow *Venuskeller*'in arka odasına yerleşmişti. O Sebald'in yazı masasında oturuyor, odanın karanlık köşelerinde ise takım elbiseli tipler bekleşiyordu. Liang Marlow'un iskemlesinin arkasında dikiliyordu.

"İyi akşamlar, Komiser Bey," diyerek onu selamladı suç dünyasının kralı. İlk görüşmelerinin başında olduğu gibi bu defa da çok dostaneydi. "Sizi beklettiğim için özür dilerim. Buraya geldiğinizin gözümüzden kaçtığını sanmayın sakın. Fakat önce anlaşmamıza uyup uymadığınızı görmek istedim."

"Hangi anlaşma?"

"*Venuskeller*'e eğlenmeye gelmeyecektiniz." Marlow purosundan bir nefes aldı. "İnanın, bunun ne kadar zor olduğunu biliyorum. Ayrıca..."

Tam bu lafın üzerine yan tarafta bir kapı açıldı, içeri çıplak bir genç kız girip, Sebald'ın masasının üzerinde duran çakmakla sigarasını yaktı ve geldiği gibi hiçbir şey söylemeden yine kayboldu. Rath kızılderili şovunun güzel vücutlu oyuncusunu tanıdı. Odadaki erkekler yüzlerinde imalı bir ifadeyle sırıttı. Marlow ve Çinli hariç bütün erkekler...

"...ayrıca daha yapacak işlerim vardı," diye sözünü kaldığı yerden sürdürdü Marlow. Şimdi o da sırıtıyordu. Fakat onun sırıtışı zarifti neredeyse.

"Sabırlı olmak en iyi özelliklerimden biridir," dedi Rath. "Benim mesleğimde bu zaten şart. Uzun soluklu olmak da önemlidir."

"İnşallah o da özelliklerinizden biridir."

"Öyle olmasa şu anda burada oturmuş, sizin sinirlerinizi geriyor olmazdım."

"Sinirlerimi mi geriyorsunuz?"

"Öyle olduğunu umuyorum."

"Ben de, bu görüşmemizde elinizde bana sunacak daha fazla şey olduğunu *umuyorum*."

"Deneyin, görün. Fakat sadece baş başa kalırsak konuşurum."

Marlow güldü. "Burada kuralları *sizin* koyduğunuzu hiç zannetmiyorum. Hem benimle konuştuğunuzda yanımızda her zaman bir kişi daha olur. Bunu biliyor olmanız lazım." Sol eli sinek kovalar gibi tembelce havada sallandı. "Sebald, adamlarınızla biraz hava almaya çıkın; bu dostumuza münasip şekilde hizmet vermek için Liang'ın bana eşlik etmesi yeterli."

Bunları dostça söyledi ama yine de kulağa bir tehdit gibi geldi. Sebald dört adamıyla birlikte odayı terk etti. Üçü yalnız kaldılar.

Marlow lafı dolandırmadan konuya girdi.

"Son günlerde hakkınızda gazetelerde epeyce yazı çıkıyor, Komiser Bey," dedi. "Artık cinayet vakalarına mı bakıyorsunuz? Fakat anladığım kadarıyla henüz pek başarılı değilsiniz, yoksa yanılıyor muyum?"

"Sabırlı bir insan olduğumu söylemiştim. İki toplum polisi arasında sizin bir Grüne Minna'ya bindiğiniz an gibi başarı anlarını görmek için sabır gerekir."

Marlow'un ses tonu ansızın değişti ve ortam buz gibi oldu. Buz

gibi... "Bayağı cesursunuz, sevgili Komiser Bey. Bu odada ne kadar cesaret gösterebileceğinizi çok iyi hesaplamanızı tavsiye ederim."

"Tehdit mi ediyorsunuz? Bütün bunlardan sonra bir de beni öldürmeye cesaret edemezsiniz."

"*Bütün bunlardan sonra* da ne demek?" Marlow kaşlarını kaldırdı. "Komiser Bey, benim ticari faaliyetimi kafanızda nasıl canlandırdığınızı bilemiyorum ama ben kimseyi öldürmedim."

"O zaman öldürttünüz. Artık açık konuşalım: Bu oyunda *sizin* rolünüz ne? Cesetlerin kaçını *sizin hesabınıza* yazmamız lazım?"

Marlow purosunun külünü fiskeledi.

"Sakın, atıp tutarken kafa üstü düşmeyin, sevgili Rath. Eğer açık konuşacaksak, sizin başı çekmeniz lazım. Ben şimdiye kadar size karşı hep açık ve dürüst oldum. *Siz* ise bana Sorokin altınlarının peşinde olduğunuzu anlatmaya kalktınız. Apaçık bir yalan. Şimdi söyleyin bakalım, siz hangi oyunu oynuyorsunuz?"

"Ben bir katilin peşindeyim."

"Allah kahretsin! O zaman gidin başka yerde arayın, Komiser Bey!"

Marlow birdenbire masaya yumruğunu vurunca Rath irkildi.

"Biraz önce *Venuskeller*'de boy gösterdiğinizde, işbirliği yapmanın sizin de işinize geleceğini artık anladığınızı ummuştum. Şimdi gelmiş burada yine caka satıyorsunuz!"

"Sürekli, benimle işbirliği yapmaktan ne kadar memnun olacağınızı vurgulayıp duruyorsunuz. Buna inanmamı mı bekliyorsunuz? Son görüşmemizden sonra beni ortadan kaldırmaya çalıştınız!"

"Böyle bir saçmalık da aklınıza nereden geldi? İnanın bana, Komiser Bey, bunu gerçekten istiyor olsam şu anda burada oturuyor olmazdınız!"

Marlow gerçekten bozulmuş gibiydi.

Rath kısaca düşündükten sonra, "Sizinle işbirliği yapmam bana ne kazandırır ki?" diye sordu.

"Hah, nihayet akıllanıyorsunuz!" Marlow'un sesi yine konuşmanın başındaki gibi sıcak ve dostaneydi. "Size çok basit bir alışveriş öneriyorum: Ben sizin katili yakalamanıza yardım edeceğim, siz de benim altınları bulmama."

"Ama bu alışveriş ancak siz de bana bildiğiniz her şeyi anlatırsanız yürür. Haydi, artık sizin bu meselede ne rolünüz olduğunu anlatın!"

Marlow'un yüzünü, her zamanki gibi güven vermekten çok korkutan o gülümseme kapladı.

"Tabii," dedi. "Ama önce iki noktada anlaşalım. Birincisi: Altınlar bulunursa, polis örgütü onların Marlow İthalat Şirketi'ne bırakılmasına ses çıkarmayacak."

"Bu ancak, aralarında *Berolina*'dan birileri bile olsa, katilleri ararken işlerime karışmamanız halinde mümkün."

"Eğer isterseniz size destek bile veririm."

"O kadar ileri gitmeyelim," dedi Rath. "İkincisi ne?"

"Size şimdiye kadar anlattıklarım ve birazdan anlatacaklarımdan tek bir cümleyi bile mahkemede kullanamayacaksınız.

Rath çok kısa düşündü. "İyi," dedi sonra. "Kim başlayacak?"

"Ben size çok şey anlattım, Komiser Bey. Şimdi sıra sizde."

Rath anlatmaya başlamadan önce paketinden bir sigara çıkarıp, yaktı.

Kibriti söndürmek için sallarken, "Adamlarınızdan birinin polise çalıştığını, daha doğrusu eskiden polise çalıştığını biliyor musunuz?" diye sordu.

Marlow şaşkınlıkla kaşlarını kaldırdı. "Umarım bir isim de verebilirsiniz."

"Josef Wilczek."

"Kutsal Josef mi?" Marlow masanın üzerine bir duman bulutu püskürttü. "Tam adamı! Ben olmasam o sıçan daha on yıl önce geberir giderdi."

"Hayatını mı kurtardınız?"

"O kahrolası işkembesinden bir mermi çıkardım. 1919 yılında bile savaşçılık oynamaktan hâlâ vazgeçemeyen tiplerdendi."

"Demek hakikaten doktorsunuz!"

"Bazı tıbbi yeteneklerim var diyelim."

"Wilczek Hür Birlikler'den miydi?"

"Öyle sayılır. Her halükârda, haki renk üniforma giyen ve karabina kullanan silahlı bir grubun üyesiydi."

"Demek cepheden dönüp, bu işten bir türlü vazgeçemeyen bir

askerdi. Bu da imajına uyuyor. Wilczek Emniyet Müdürlüğü'nde de eski bir silah arkadaşına hizmet ediyormuş. Bruno Wolter, Ahlâk'ta Başkomiser."

"Bak sen! Eski şefinize mi?"

Rath hayret etti. "Bilgileriniz sağlam."

"Normalde bazı polisler bana çalışır, tersi değil. Siz iki hafta önce durup dururken kapımdan içeri dalıverince, tabii biraz araştırdım." Marlow Çinli'ye bir işaret verdi. Liang iki kadehe viski doldurdu. Rath bardağını kokladı ve beğeniyle başını salladı.

"Skoç," dedi Marlow. "Sebald'ın dışarıda sattığı bulaşık suyundan iyidir." Kafasıyla *Venuskeller*'e açılan kapıyı işaret etti. "Haydi," diyerek kadehini kaldırdı. "Gelin, kadeh tokuşturalım."

İçkilerini yudumladılar.

"Bu işin içinde polis olduğunu hissediyordum zaten," dedi Marlow sonunda. "Wilczek'in garip ölümünden sonra böyle bir hisse kapılmıştım. Bu işte bir sakatlık vardı. Onu bir aynasız öldürdüğü halde, sizin aklınıza *Berolina*'nın başına bela olmaktan başka bir şey gelmedi."

"Ben hâlâ o olayın çeteler dünyasının bir iç hesaplaşması olduğundan hareket ediyorum."

"Saçma! Kutsal Josef ortadan kaldırıldı. Büyük ihtimalle de, çalıştığı kişi tarafından. Yani Wolter!"

Rath hiçbir şey söylemedi. Dr. M.'nin buna inanması işine geliyordu.

"Fakat yine de Ahlâk Polisi olması beni şaşırtıyor," diye devam etti Marlow. "O altını ne yapacak ki? Reichstag kadar büyük bir kerhane mi açacak?" Purosunu söndürdü. "Bu iş siyaset ve silah ticaretiyle ilişkili. Bir ahlâk polisi silahı nereden bulacak?"

"*Silah arkadaşı Rudi Scheer*'den," diye düşündü Rath. Scheer, Berlin polisinin silah deposunu idare ediyordu. Bu makam gerekenden fazla silah sipariş edip, bunları karanlık kanallara yönlendirme fırsatı sağlıyordu. Hatta belki polis envanterinden silah çalmak bile mümkündü. Acaba IA bu nedenle mi Jänicke'yi Wolter'in peşine takmıştı? Öyleyse Rudi Scheer de izleniyor olmalıydı. Fakat Jänicke'nin foyası meydana çıktığına göre, Wolter eski ahbabı Rudi Scheer'i çoktan uyarmış olmalıydı. Bu ikisi artık IA'ya açık ver-

mezdi. Üstelik bir de İmparatorluk Ordusu bağlantısı, yani Sorokin altınları hakkında gayet sağlam bilgilere sahip olan Tümgeneral Seegers vardı. Bruno Wolter'in ilişkileri silah ticareti yapmaya çok uygundu. Ahlâk polisi olsa bile.

Fakat bütün bunlar Marlow'u ilgilendirmezdi. Rath ortalığı bulandırmaya karar verdi. "Belki de mesele silah değildir," dedi.

"Mesele silah, bundan emin olabilirsiniz! Kardakov bu parayla silah almak istiyordu ve biri bunu engelledi. Fakat bu sadece ilk perdeydi. İkinci perdede altınları ele geçirip, kendi birliklerini silahlandırmak var. Bu da Stalin'in adamları kadar *Kara Yüzler*'in de işine gelir. Benim tek hayret ettiğim, bir ahlâk polisinin buna neden karıştığı."

"Stalin'in adamları mı?"

"Geçen hafta gazete sayfalarını dolduran, Sovyet Büyükelçiliği elemanının kaybolmasıyla ilgili haberi hatırlıyor musunuz?"

Rath hatırlıyordu. Unter den Linden'deki Sovyet Büyükelçiliği Devlet Başkanı'na protesto notası vermişti. Onlara göre bu, karşı devrimci güçlerin işiydi. Zaten Sovyetler her fırsatta topyekûn ideolojik saldırıya geçiyordu. Zörgiebel bu vakaya diğer kayıp vakalarından daha büyük önem atfetmeyi reddetmişti.

"Kaybolan adam *çekistti*, Sovyet gizli servisinin ajanıydı," diye devam etti Marlow. "İşçilerin anavatanını kurtarmak için altınları bulmaya çalışıyordu. Pek başarılı olduğu söylenemez."

"Neden geçmiş zaman kullanıyorsunuz?"

"Korkarım, Rusya Ana'yı bir daha göremeyecek de ondan."

"Onu siz...? Yani, adamlarınız demek istiyorum...?"

"Hayır. Rakiplerimizin onun işini bitirdiğini sanıyorum. Tek bildiğim, onun artık bu rekabetin dışında kaldığı. Bizdeki Kızıl Cephe içinde ona yardım edenler de öyle. Thälmann'ın adamları Stalin'in kıçına girmeyi o kadar seviyor ki. İşte o zaman da başlarına bunlar geliyor. Bunun iyi tarafı, artık onların burunlarını bizim işlerimize de sokmamaları."

"Ya *Kızıl Kale*?" diye sordu Rath.

"Efendim?"

"Siz hâlâ Kardakov'un grubuna mı çalışıyorsunuz, yoksa artık onlar da mı burnunu sizin işlerinize sokuyor?"

"Ben kimseye çalışmıyorum. Aleksey Kardakov'la ticari bir anlaşmam vardı ama artık kendisi hayatta değil." Marlow bir yudum viski içti. "Fakat sanırım ben artık yeterince anlattım. Sıra yine sizde."

"Size iki isim daha verebilirim." Marlow'u meraktan çıldırtmak için Rath durakladı ve o arada sigarasını söndürdü. "Vitali Zelenski ve Nikita Fallin."

"Birkaç Rus daha mı? Ne olmuş onlara?"

"Eskiden Çar'ın gizli servisinde çalışmış son derece aşağılık iki götveren. Dün Kardakov'un cesediyle şov yapan onlar. Onu mezara atanlar onlarsa, onu öldürenler de büyük ihtimalle onlardır ve..."

"*Kara Yüzler*!" diye haykırdı Marlow.

"Efendim?" Marlow bir defa daha, Rath'ın bugüne kadar hiç duymadığı o ismi kullanmıştı.

"Bilmiyor musunuz? Buna hiç şaşmam." Marlow güldü. "Ben de ilk defa Aleksey Kardakov bana siyaset dersi verdiğinde duydum. Böyle bir işe girerken, insanın karşısına kimlerin çıkabileceğini bilmesi gerekiyor. Kardakov, Stalin'in çekistlerinden çok bu Kara Yüzler'den korkuyordu."

"Başına gelenleri düşünecek olursanız haklıydı herhalde. Kimmiş bunlar?"

"Çar yanlısı teröristler diyelim, isterseniz. Çok pis hayvanlar. Rusya'nın SA'sı diyebiliriz. Fakat SA onların yanında bir avuç dürüst yavrukurt gibi kalır. Kardakov onların da altınların peşinde olduğunu biliyordu."

"Ben daha çok o Rusların *Kuzey Korsanları* için çalıştığını tahmin ediyordum."

"Bırakın, boyuna o pezevenk kulübünden bahsetmeyi. O aptalların altınlardan haberi bile yok."

"Fakat *Berolina*'yla savaş halindeler. Kardakov'un cesedinin cebinden de sadece bütün kimlik kâğıtları değil, bir de *Berolina* rozeti çıktı. Birisi *Berolina*'nın başını derde sokmak istiyora benziyor."

"Başarılı da oluyor anlaşılan. Sizinkiler yine Kızıl Hugo'nun tepesine çöktü. Zavallı herif. Bugünlerde sinirleri çok bozuk." Marlow'un işareti üzerine Çinli bardaklara yeniden viski doldurdu.

"Bana inanın, Komiser Bey. Eğer Fallin ve Zelenski'nin Kardakov'un ölümüyle bir alakası varsa, onlar da *Kara Yüzler*'dendir. Kardakov'un ve o diğer zavallıya..."

"Boris."

yapılan o vahşi ve haince işkencede tamamen *Kara Yüzler*'in imzası var."

Rath sigarasından bir nefes aldı ve kısaca düşündü. Marlow'un söyledikleri gerçekten de doğru olabilirdi. Bunlar mesleklerinden bir türlü vazgeçemeyen ve başka insanların canını en etkili şekilde nasıl yakabileğini bilen iki eski gizli polis olabilirlerdi.

"Başka?" Marlow sabırsızlanıyordu. "Başka ne biliyorsunuz?"

"Bildiğim az," dedi Rath. "Zelenski artık hayatta değil."

"Öldürüldü mü?"

"Herhalde."

"Kim öldürdü?"

"İyi soru. Birçok ihtimal var. Ya Sorokin altınları konusunda rakibi olan birisidir ya da bir hata yapıp, risk haline geldiği için suç ortağı öldürmüştür. Fakat belki de basit bir intikamdan ibarettir."

"Şu Allah'ın belası altınlar şimdiye kadar birçok insanın hayatına maloldu ama kimseyi zengin etmedi," dedi Marlow.

Rath başını sallayarak, ona hak verdi. Belli ki, altınların varlığından birçok insan haberdardı. Marlow ve adamları, Wolter'in silah arkadaşları ve onların muhbiri Wilczek, komünistler, Kara Yüzler, Kontes Sorokina ve lidersiz kalmış *Kızıl Kale*. Birbirlerinin kuyruğuna basmalarında şaşılacak bir şey yoktu.

"Fallin ne oldu?" diye sordu Marlow.

Rath omuz silkti. "Hiçbir fikrim yok. Henüz cesedi ortaya çıkmadı ama."

"Biz henüz sağ olduğunu umalım. Şayet Kardakov'u sorguya çeken hakikaten oysa, altının nerede saklandığını da en iyi o biliyordur."

"Şayet öyleyse, neden şimdiye kadar almadı?"

"Çok iyi korundukları için."

"Kim koruyor?"

"Benim adamlarım."

"Nasıl? Bir yandan bana altınların nerede olduğunu bilmediği-

nizi söyleyip, diğer yandan da onların güvenliğini mi alıyorsunuz? Bunu bana açıklamanız lazım!"

"İyisi mi benimle gelin, göstereyim!"

Birkaç dakika sonra üç adam karanlıkta rayların arasında yürüyordu. Marlow'un Rüdersdorfer Strasse'de, Doğu İstasyonu'ndaki bir depodan ibaret olan bürosunu boydan boya geçmiş, garın aksine hâlâ kullanılan Doğu Yük İstasyonu'na gelmişlerdi.

Bir hangarın önünde durdular. Elektrikli lambaların soluk ışığının aydınlattığı hangar duvarında *Marlow İthalat Ltd. Şti.* yazısı okunabiliyordu. Yükleme rampasına çıktıklarında hangarın karanlık gölgesinden bir adam fırladı. Paltosunun altında bir otomatik tabanca taşıyordu.

Marlow, "Sorun yok, Fred, biziz," diye seslenerek bir kolunu kaldırdı.

"İyi akşamlar, şef. Her şey sakin," dedi Fred.

Hangardan bir adam daha çıktı. Diğer ikisi, rampanın önündeki raylarda duran vagonların üzerinden indi. Üçü de silahlıydı.

"Tamam," dedi Fred. "Bir şey yok, yerlerinize dönebilirsiniz."

Adamlar geldikleri gibi yine karanlıkta kayboldu. Rath arkalarından baktı.

Orada sona eren rayların üzerinde dört adet tanklı vagon duruyordu. Lokomotiflerin isi şişkin tankların beyaz cilasını griye, *Insterburg Birleşik Yağ Değirmenleri* yazısını da kirli bir kırmızıya dönüştürmüştü.

"Kolza yağı mı?" diye sordu Rath. "Yoksa bir de margarin fabrikanız mı var?"

Marlow sırıttı. "Bu trenlerin yükünden margarin yaparsanız sindirmesi zor olur. Üç tankta tuzruhu, birinde de kezzap var. Her vagonda 150 hektolitre."

"Peki, altın nerede?"

"İşte soru bu," dedi Marlow. Bu vagonlar, dört hafta önce Berlin'e doğru yola çıkan bir yük trenine ait. Kardakov, altınları Sovyetler Birliği'nden bu trenle kaçıracaktı."

"İyi ama bu vagonlar Doğu Prusya'dan gelmiş."

"Vagonlar öyle ama yük değil. Rus yük vagonlarının yükü sınırda boşaltılıp, başka vagonlara yükleniyor. Rus demiryollarının ray genişliği farklı. Bizimkinden neredeyse on santimetre daha geniş."

"Öyleyse Kardakov altınları kaçırmak için neden treni seçti? O zaman vagonlarda zula hazırlamanın bile anlamı yok. O kadar altını sınırdan nasıl geçirecek ki?"

"Biz de dört haftadan beri aynı soruyu kendimize soruyoruz. Trenin geldiği akşam Kardakov ve kontes anlaştığımız gibi buraya gelmedi."

"Onların yerine Boris geldi, değil mi?"

"Doğru. Trene eşlik eden oydu. Fakat o aynı zamanda Kardakov'la aramızdaki ilişkiyi de sağlıyordu."

"O zaman size bir açıklama yapmış olması lazım."

"Keşke. Bir kelime bile Almanca bilmiyordu. Üstelik burada kendi memleketinden kimseyi göremeyip, sadece benim adamlarımla karşılaşınca güvenini de kaybetti. Onu sakinleştirmeye çalıştık ama birden paniğe kapılarak, rayların üzerinden kaçtı. Ondan sonra onu bir daha sadece *Abendblatt*'taki bir fotoğrafta gördüm."

Rath düşündü.

"Belki Kardakov sizi dolandırmıştır," dedi. "Size kimyasal madde taşıyan bir tren gönderip, kendisi altınlarla kaçmayı denemiştir."

"Sanmam. Ben olmadan altınlarla fazla bir şey yapamazdı."

Bir sigara yaktı ve Fred'e yerine dönmesini işaret etti.

Bir yandan sigarasını içerken, diğer yandan da, "Üç doz tuzruhu ve bir doz kezzapla ne yapıldığını biliyor musunuz?" diye sordu.

"Kimyager değilim."

"Aqua regis."

"Hiç duymadım. Neymiş bu?"

"Altın suyu. Altını bile eriten, son derece agresif bir karışım."

"Altının bu karışımın içinde olduğunu mu söylemeye çalışıyorsunuz?"

"Öyle değil işte. Bu vagonlarda sadece tuzruhu ve kezzap var. Bu iki malzeme kendi başlarına altın eritemiyor. Bunu ancak onların karışımı yapabiliyor. Altın başka bir yerde olmalı."

"Vagonlarda değil mi?"

"Hayır, hiçbir şey bulamayacağımızı bile bile bir şey saklanabilecek her milimetresini aradık."

"Neden?"

"Doğu Prusya'da bir vagondan diğerine yüklenirken altınlar saklandıkları bir yerden diğerine nasıl geçecekti ki? Olanaksız. Tabii, bütün sınır görevlilerine ve istasyon çalışanlarına rüşvet vermez ve sadece Rus değil, Alman tank vagonlarında da altını saklayacak zulalar hazırlamadığınız takdirde. Dev miktarlarda, birkaç *ton* ağırlığında altından söz ettiğimizi de unutmayın."

"Belki ikinci bir seferde, dikkat çekmeyecek, içine altın saklanabilecek hurda halinde gelebilir. Sonra da altın suyuyla onu ayrıştırabilirsiniz."

"Artık ben de tam bunu düşünüyorum. Fakat ikinci bir seferin lafı hiç edilmemişti. Ben Kardakov'la sadece bu seferi konuştum. Bütün kâğıt kürek işlerini o halletti, ben sadece imzaladım. Malzemeyi Leningrad'daki kimya fabrikasından kuşku çekmeden sipariş edecek birine ihtiyacı vardı."

Demek Marlow, kızılların kuşkulanmaması için ciddi işadamı rolü oynamıştı.

"İşe yaradı mı bari?"

"Sadece Sovyet Büyükelçiliği'nden bir ziyaretçim oldu. Şimdi kaybolan o Troşin. Başka ses çıkmadı. O zamandan beri de Çeka'nın alarma geçtiğini biliyorum. Ona bu malzeme ile, tuzruhu ve kezzapla, her şeyin nasıl eritilebileceğini gösterdim, ondan sonra gitti."

"Herhalde adamlarınızın *onun* bir tarafını eritmediğine sevinmiş olmalı."

"Belki."

"Bir şeyi anlamıyorum, Herr Marlow," dedi Rath düşünceli bir sesle. "Eğer aldığım bilgiler doğruysa, siz altını Kardakov adına nakite çevirecektiniz. Madem öyle, neden siz de diğerleri gibi her şeyden bihabersiniz?"

"Hiç kimse her şeyi bilmiyor. Altınların nasıl kaçırılacağını sadece Kardakov ve kontes biliyordu."

"Eğer işkence gördüyse bu sırrı mutlaka açıklamıştır."

"Açıklayamazdı, çünkü o da sadece yarısını biliyordu. Kaçırma

planlarını en ufak detayına kadar bilen sadece kontesti. Bu da bir güvenlik önlemiydi. Planın tümü ancak herkesin el ele vermesiyle uygulanabilecekti."

"Ne güzel el ele vermişler. Kardakov öldü. Sorokina da öteki dünyayı boyladıysa, sırrını da beraberinde mezara götürmüş demektir."

"Belgeler tekrar ortaya çıkarsa iş değişir."

Belgeler! Rath, Treçkov'u ziyaretini hatırladı. O belgelerin birini biliyordu. Nerede olduğunu da biliyordu ama söylemedi.

Onun yerine, "Hangi belgeler?" diye sordu.

"Bir nevi plan. Kardakov ve kontes, sırrı açıklayan bir planı bir yere saklamıştı. Ancak ikisi üst üste konup ışığa tutulduğu vakit bir anlam kazanan iki ince kâğıttan ibaret bu plan."

Rath sessiz bir ıslık çaldı. "Eğer Kardakov'a işkence edenler gerçekten *Kara Yüzler* üyesiyse, o zaman bu kâğıtlardan birini ele geçirmiş olabilirler."

"O zaman Fallin'dedir!"

Rath omuzlarını kaldırdı. "Belki. Veya Zelenski'nin katilindedir."

"Sanırım ikisi aynı kişi."

Rath otel odasındaki aynaya bakıp da, gördüğü adamı tanımakta zorlandığında gece yarısını epeyce geçmişti. Suratına soğuk su serpti.

Daha Doğu İstasyonu'ndayken yorgunluk çökmüştü üstüne. Serin istasyon arazisinden, havasında hâlâ fırtına ağırlığı bulunan Marlow'un ofisine döndüklerinde kendisini ilk ziyaretinden bildiği o rahat koltuğa atınca göz kapaklarını açık tutmakta zorlanmaya başlamıştı.

Marlow da bunu fark etmiş, masasının çekmecesine elini atarak, çıkardığı bir torbayı havada sallamaya başlamıştı.

"Komiser Bey, son görüşmemizde daha ayık görünüyordunuz. Bundan olmasın?"

Rath önce huzursuz bakmıştı. Sonra Marlow ona torbayı fırlattığında, kapıp cebine indirmişti. Hiçbir şey çekmemişti. Fakat

sonraki günlerde elinde kendisini ayık tutacak ufak tefek bir şeyler bulunmasının zararı olmayacağını düşünmüştü. Daha o kadar çok iş halletmesi gerekiyordu ki, uyumaya fazla vakti olmayacaktı.

Marlow'un ofisine döndükten sonra onun yanında çok uzun kalmamasına rağmen saat çok ilerlemişti. Taksi şöförü ona hayalet görmüş gibi bakmıştı. *Plaza*'nın ışıkları sönüktü. Rath, son varyete müşterilerini almak için geç kalan taksiciyi sandviçini yerken yakalamıştı.

Aynada suratından soğuk su damlayan kendi görüntüsüne bakınca Rath, adamın sana hayalet görmüş gibi bakmasında şaşılacak bir şey yok diye söylendi. Bir havluyla suratını kurutup, yatağına yattı. Beyninde bin bir düşünce dolaşıyordu. Karmakarışık, anlamsız ve anlaşılmayan düşünceler.

Bruno Wolter ve Josef Wilczek uğursuz bir ittifak yapmıştı. Bruno'nun eski silah arkadaşlarıyla olan sayısız ilişkisini düşününce Rath onların silah tüccarı olabileceğini tahayyül edebiliyordu. Fakat acaba altının da peşindeler miydi? Şayet öyle idiyse, bu ahlâk polisiyle o ufak gangsterin daha baştan hiçbir şansı olmamıştı. Wilczek ölmemiş olsaydı bile, bu kadar çok gizli servis, profesyonel suçlu ve inançlı siyasinin rekabeti arasında bir sonuç almaları mümkün değildi. Tabii, polis ve ordu içinde daha başka müttefikleri yoksa. Yine de, altınlara ulaşma yarışında o sırada başkaları öndeydi. Altınların sahibi Kontes Sorokina, yıpranan *Kızıl Kale* ya da hangarında hiçbir işine yaramayan birkaç vagon dolusu asit bulunduran Marlow değil, iki başka adam altınlara bütün diğerlerinden daha yakındı. Biri yüzü yaralı Rus Nikita Fallin, diğeri de Gereon Rath adlı Prusya polisiydi. Kendisine ait olsa da kontesin elinde artık hiçbir belge yoktu. Kontes Fallin'in pençesine düşmüş bile olsa bunun yüzü yaralı adama bir faydası yoktu. Rath bunu bildiği halde, Marlow'un en büyük endişesini gidermemişti. O, Kara Yüzler'in kontesin de belgesini ele geçirip, altınların saklandığı yeri bulabileceğini sanıyordu.

Bilgi güçtür.

Bulmacanın çözümünü orada bulabilecekmiş gibi gözlerini odanın tavanına dikti. Dışarıdan yeni uyanmakta olan kentin gürültüleri geliyordu. O hâlâ orada yatıyor ve kokain torbasına elini bile sürmemesine rağmen uyuyamıyordu. Torba her ihtimale karşı ge-

ce masasının üzerindeki İncil'in sayfalarının arasındaydı. Ne olur, ne olmaz.

Rath'ın aklından, "Marlow'dan uyku ilacı istesem daha iyi olurmuş," diye geçti.

Sonra gözleri nihayet kapandı.

Telefonun sesiyle tekrar uyandığında çok uzun uyumadığını hissetti.

Resepsiyonistin dostane sesini işitti.

"Günaydın, Herr Rath. Uyandırma servisi. Şu anda saat tam altı otuz."

Bir önceki gün aklına gelir gelmez, kurşun gibi ağır yorgunluğundan eser kalmadı. Kanı adrenalin doldu. İçi içine sığmıyordu. Kokaine değil, soğuk bir duşa ihtiyacı vardı.

Saat daha yedi olmadan sokağa çıkmış, Möckernstrasse'den aşağı yürüyordu. Landwehrkanal'ın kıyısında bükülmüş kıyı çiti yenilenmişti. Yeni cilalanmış metal sabah güneşinde temiz temiz parıldıyordu. Kazayı hatırlatan tek şey kabuğu sıyrılmış ağaçtı. Rath düşünceli şekilde yürümeye devam etti.

Yorckstrasse'deki yeşil Opel çok uzaktan dikkatini çekti. Anlaşılan Gennat Zelenski'nin ölümü hakkında bilgi toplamış ve Fallin'in evini gözlem altına aldırmıştı. Acaba Buda ölenin en yakın arkadaşını katil zanlıları listesine de eklemiş miydi?

Arabada Edi ile Büdü oturuyordu. Yüzlerini görmese bile Rath'ın onları tanımaması mümkün değildi. Kriminal Sektreter Czerwinski kafasını direksiyona dayayıp, uyuya kalmıştı. Kriminal Asistan Henning'in ne yaptığını ise Rath tam göremiyordu. Arabanın yanına varana kadar ölü noktada kalmayı tercih etti.

Sonra arabanın yeşil çatısına eliyle vurarak, "Günaydın beyler," dedi. Henning derhal dönüp, koskoca açtığı gözleriyle ona baktı. Czerwinski korkuyla sıçradı ve dirseğini çarptı. Şapkası Henning'in kucağına yuvarlandı.

"Amaan, Rath, böyle boktan şaka mı olur?" Czerwinski gerçekten darılmışa benziyordu. "Biz burada bir şüphelinin peşindeyiz! Bizi açık etmek mi istiyorsun?"

"Bir şüpheliyi değil, onun evini izliyorsunuz," diye karşılık verdi Rath. "Adam evde olsa, çoktan sürükleye sürükleye Gennat'a götürmüştünüz, değil mi? Haksız mıyım?"

"Ne olursa olsun, açığa çıkmamamız lazım," diye mızıldandı Czerwinski. "Biraz uzaklaşsan iyi olur."

"Sen de horlamayı bıraksan iyi olur," dedi Rath ve son bir defa arabanın çatısını tıklatarak onlara veda etti.

Möckernbrücke'de trene binerek, Luisenufer'e gitti.

Hermann Schäffner kapıyı açtığında her zamanki Berlin aksanıyla, "Daha ne istiyorsunuz, Komiser Bey," diye sordu. Kahvaltı masasında bağladığı peçete hâlâ boynundaydı. "Siz ve arkadaşlarınız bana yeterince soru sormadınız mı?"

"Son bir soru," dedi Rath. "Arka binadaki daire ne zaman yine kiraya çıkacak?"

Schäffner şaşkın gözlerle ona baktı. "Arkadaşlarınız kıçını kaldırıp çalışırsa, herhalde pazartesi günü."

"Henüz yeni bir kiracı bulmadınız herhalde?"

"Neden?" Schäffner hâlâ anlamamıştı.

"Herr Müller ya da diğer adıyla Herr Zelenski ne kadar kira ödüyordu?"

"Fazla değil. Haftada on beş Mark. Önemli mi bu?"

"Mobilyalar dahil mi?"

"Tabii."

"İyi. Daireyi ben kiralıyorum." Rath elini uzattı, şaşkınlığını üzerinden atamayan Schäffner de sıktı.

"O zaman sizi daha fazla meşgul etmeyeyim, işiniz vardır. Pazartesi günü görüşürüz."

Rath parmağını şapkasının siperliğine götürdü. Tam arkasını dönmüştü ki, birden durdu.

"Ha," dedi ve yine Schäffner'e döndü. Kapıcı, dikenli teller arasından bakan bir tavşan gibi kapı aralığından onu izliyordu. "Bir sorum daha var. Taarruz Komutanı Rollecke'nin nerede oturuyor olduğu bu arada aklınıza geldi mi?"

Schäffner adresi, tabii ki, hatırlayamamıştı. Yine de biraz düşündükten sonra Röllecke'nin Steglitz'te oturduğunu söyledi. Ancak emin değildi.

"İpucu ipucudur," diye düşündü Rath, az sonra Kale'nin Pasaport Dairesi'nde adresi aratırken. Bu defa o yaşlı ve somurtkan adama çatmamış, ihtiyacı olan bütün fişleri yüzünde bir gülümsemeyle bulup çıkaran genç ve yardımsever bir kadına denk gelmişti. Kaydı Steglitz'te olan çok fazla Röllecke yoktu. Adı sadece K ile yazılan birini ve yaşları otuzun altında olan iki kişinin fişlerini Rath en alta yerleştirdi. Geriye Ahornstrasse'de mukim Heinrich Röllecke kaldı. Adam kırk bir yaşındaydı, o zaman muhtemelen savaşa da katılmıştı. SA'nın taarruz komutanlarını da Rath zaten kafasında aynen böyle, savaşçılık oynamaktan bir türlü vazgeçemeyen insanlar olarak canlandırıyordu. Adresi not etti ve Sicil Kayıt Dairesi'ne gitti.

Orada, Böhm'ün daha bir hafta önce o iki Rus sorgu odasında beklerken gözden geçirdiği Zelenski/Fallin dosyasını aradı. Sabıkalı olmaları, Böhm'ün onları daha uzun orada tutmasına yetmemişti.

Oysa şimdi Zelenski ölmüş, Fallin kayıplara karışmıştı.

"Üzgünüm, Komiser Bey!" Kadın sicil kayıt memuru geri geldi. Pasaport Dairesi'ndeki kadar genç değildi ama o da çok dostça davranıyordu. "Dosya yerinde değil."

"Yoksa hâlâ Böhm'de mi?"

Kadın yanında getirdiği fişe baktı. "Hayır, dün akşam bir daha talep edilmiş, arkadaşımız da vermiş."

Dosya Gennat'daydı.

Bu durumda, içinden gelen ofisine kapanıp, dosyaları karıştırmak olmasına rağmen Buda'yla konuşması gerekecekti. Diğerlerinin çalışmasıyla ilgileniyormuş gibi yapmanın bir zararı da olmazdı. Hiç değilse ona yalnız kurt gibi bakmalarını önlerdi.

"Günaydın, Komiser Bey," diyerek onu karşıladı Gennat. "Bugün Yorckstrasse'ye uğramışsınız bile."

Demek Edi ile Büdü gevezelik etmişti.

Rath başını salladı. "Fallin'i yoklamak istedim. Ama zaten evi gözlem altındaymış."

"Zelenski'nin arkadaşını da Kardakov vakası çerçevesinde soguya çektiğimizi bana dün söylemeniz gerekirdi," dedi Gennat. "Bu yüzden bunu ancak Başkomiser Böhm'le konuştuğumda, geç öğrendim."

"Üzgünüm, Müdür Bey. Benim de hemen aklıma gelmedi," diye yalan söyledi Rath. "O zaman onların ifadesini Başkomiser Böhm almıştı, ben değil."

"Böhm'ü iğnelemeyi bırakın artık. O da işini en az sizin kadar sorumlulukla yapıyor! Sizin hatanız yüzünden Fallin'i ararken çok zaman kaybettik!"

"Haklısınız, Müdür Bey!"

"İyi. Umarım, bundan ders çıkarırsınız. Şimdi işinizin başına dönün. Bir saat sonra ofisimde toplanacağız."

Rath hafifçe öksürdü.

"Başka ne var?"

"Müdür Bey'den Zelenski/Fallin dosyasını vermesini rica edebilir miyim?"

12 Şubat 1926

Rath dosyayı, bugün kendisini Erika Voss'un bile rahatsız etmediği ofisinde okuyordu. O tarihte bu iki Rus komünistlerle bir kavgaya karışmıştı. Biraz fazla sert girişmişlerdi. O zamandan beri kızıllardan biri tekerlekli sandalyeye mahkum olmuş, bir diğerinin de kolunun kesilmesi icap etmişti. Zelenski ve Fallin kavgaya katıldıklarını itiraf etmekle beraber, bu ağır yaralamaların sorumluluğunu reddetmiş ve oldukça hafif bir cezayla paçayı kurtarmışlardı. Böhm'ün dosyayı tekrar rafa kaldırmasında şaşılacak bir şey yoktu. Kızıllarla kavgaya tutuşan Çar'ın eski gizli polislerinin komünist bir fraksiyona üye olduklarından gerçekten de şüphe edilemezdi.

Fakat *Kara Yüzler* adına memleketlilerini kaçıracaklarına, işkence edeceklerine ve öldüreceklerine inanmak kesinlikle mümkündü.

Rath, bu vakayla ilgili dosyada bulunan bütün sorgu protokollerini okudu. Hepsi hakimin kararını destekler yöndeydi.

Kuşkusu ancak sorgu protokollerinin altındaki imzayı okuduğunda başladı.

Çünkü imzayı tanıyordu.

Biraz sonra Rath büyük bir sabırsızlıkla toplantıdaydı. Bekleneceği gibi toplantıda önemli bir yenilik olmadı. İlkokul öğrencilerinin tanık ifadeleri Zelenski'yi ciddi bir zanlı yapıyordu ama maalesef ölmüştü. Fallin hakkındaki arama kararı da, hâlâ büyük çabalarla sürdürülen çam ormanlarının taranması işlemi de henüz hiçbir sonuç vermemişti. *Berolina* hakkında yapılan araştırmalardan ise daha da az bilgi edinilebilmişti. Başka zamanlarda her zaman bir tüyo vermeye hazır olan Kızıl Hugo'nun adamlarının, mesele kendileri olunca ağızlarını bıçak açmıyordu. Konuşulanları dinlemek de, kendisinin *Delphi*'de yaptığı aramanın raporunu vermek de Rath'a zor geldi. Hiç değilse Gennat, bir gün önce en belirleyici tanıkları bulduğu için onu övmüştü. Fakat bütün bunları Rath şimdi umursamıyordu, Charly'nin varlığı bile bugün onu ilgilendirmiyordu. İçinden Bruno Wolter'in ofisine dalmak ve onu gırtlağından yakalayıp, pislik herif bütün gerçeği anlatana kadar silkelemek geliyordu.

Onun yerine hemen toplantının ardından Gennat'ı yakaladı.

"Eğer bugünkü görevinizden şikayet etmek niyetindeyseniz, unutun," dedi Buda. "Ceza şart."

"Hayır, Müdür Bey. Başka bir şey. Başkomiser Wolter. Kendisi hiç A Dairesi'nde çalıştı mı?"

"Dosyayı çok detaylı okumuşsunuz." Gennat başını salladı ve düşündü. "Bizde yaptığı son işlerden biri olsa gerek. Kazadan önce."

Kaza! Rath kulak kesildi. Scheer de bir kazadan söz etmişti.

"Ne kazası?"

"Siz arkadaş değil miydiniz? Hiç anlatmadı mı? Aslında beni şaşırtmıyor bu. Kötü bir olaydı." Gennat onu bir kenara çekti. "Bruno Wolter, Berlin polisinin en keskin nişancılarından biridir. Eskiden atış eğitimi verirdi."

"Biliyorum. Buna rağmen A Dairesi'nde mi çalışıyordu?"

"Tabii. O hep Asayiş Şubesi'ndeydi. Ama özel bir yeteneği vardı işte. Bir yerde işler karışmaya başladığında ve ateş etmekten anlayan biri gerektiğinde hep Wolter göreve çağrılırdı. Savaşta keskin nişancıymış, savaşın sonunda da özel bir birlikteymiş."

"Polis memurlarının silah kullanmaktan mümkün olduğu kadar kaçınması gerekmiyor mu? Bu yönde bir yönetmelik var, yoksa yanılıyor muyum?"

"Bunun için benim yönetmeliğe ihtiyacım yok ki, sevgili Rath. Gereksiz silah patlatmaktan daha fazla nefret ettiğim hiçbir şey yoktur. Tam da bu nedenle, ne yaptığını bilen birinin bulunmasında yarar vardır."

"Bruno Wolter de bu kişi, öyle mi?"

"Evet. Etrafında nasıl bir kargaşa olursa olsun, o hep sakindi. Bazen bir el ateş etmesi yetiyordu sorunu çözmeye."

"Suçlu da ölüyordu..."

"Poliste görev yaptığı süre içinde Wolter kimseyi öldürmedi. İlle de silahlarla oynamak isteyen salakları bizim adımıza etkisiz hale getiriyordu. Bunu da çok rafine yapıyordu. Yaptığı ateş etmekten çok ameliyatı andırıyordu. Ortasından delinen bir elle ateş edemezsiniz, bu kadar basit. Ondan sonra da adamlarım inleyen silahlı kahramanı toparlıyordu."

"Ya kaza?"

"İşte o trajik. Bir operasyon bile değildi. Operasyonda bir defa bir yanlışlık olsa bunu herkes anlayışla karşılardı. Hayır, kaza atış poligonunda oldu. Genç bir polis okulu öğrencisi kurban gitti. Yanlış hatırlamıyorsam oğlanın adı Thies'ti. Kendi döneminin en keskin nişancısıydı. Atış talimini Wolter'le yapması çok normaldi."

"Sonra ne oldu?"

"Ne olduğu hiçbir zaman tamamen aydınlığa kavuşturulamadı. Herhalde Thies'in kendi kabahatiydi. Atış poligonunda ona yardımcı olmaya ve ufak tefek bakım işlerini üstlenmeye başlamıştı zaten. Günün birinde bir grup toplum polisi karabinayla atış talimi yaparken, birdenbire hedefin arkasında her tarafı kan içinde bir bedenin çırpındığını gördüler."

"Thies."

"Doğru bildiniz. Bir şekilde atış alanına girmiş olmalı. Doktor geldiğinde ölmüştü. Kendi sınıf arkadaşları vurdu onu. Vücudundan beş kurşun çıkardılar." Bu anı bugün bile tüylerini ürpertiyormuşçasına bir an sustu Gennat. "Dediğim gibi, herhalde oğlanın kendi kabahatiydi. Fakat Wolter sorumluluğu üstlendi. Ahlâk Şubesi'ne tayinini kendi istedi. En az orada ateş ediliyor. O günden beri de kendisini atış poligonunda bir daha gören olmadı."

Sözde kazaymış, diye içinden geçirdi Rath. Jänicke'nin ölümünü hatırladı. Acaba IA daha önce de Wolter'i soruşturmuş olabilir miydi? İki olay arasındaki benzerlikler çarpıcıydı. Polis okulundan yeni mezun olan ve Wolter'le çalışmaya başlayan genç adamlar öldürülüyordu.

"Bana bunları hiç anlatmadı."

"Bu olaydan söz etmeyi Kale'de kimse sevmez. Trajik bir olaydır. Üstelik bu olayla polis en iyi keskin nişancısından da oldu."

"O günlerde en azından en iyi polis memuru değilmiş."

"Sorgu protokollerini mi kastediyorsunuz?" diye sordu Gennat. "Wolter'in sorgulamaları ne kadar laçka yürüttüğü sizin de mi dikkatinizi çekti? Fakat bu kadar zaman sonra bu nedenle onun başına çorap örmek doğru olmaz."

Rath dalgın dalgın başını salladı. Wilczek vakasında kendi soruşturmasını düşünüyordu. Wolter'in sözde laçkalığının ardında da bir plan var gibiydi. O iki Rus'un kurtulmasını bilerek sağlamıştı.

Bir gece önceki fırtına boğucu havayı değiştirememişti. Rutubet, yorgunluğu daha da dayanılmaz yapıyordu. Arabanın camını indirdiği halde Rath terliyordu. Gennat onu Yorckstrasse'deki evi gözlemekle görevlendirmişti. Hem de şimdi! Kendi yerlerine kimin geldiğini gördünce Edi ile Büdü sırıtmıştı. Yanında Böhm'ün adamlarından Reinhold Gräf oturuyordu.

"Siz burada oturmanızı gerektirecek ne suç işlediniz?" diye sordu Rath Kriminal Asistan'a. "Yoksa Gennat'tan bir dilim pasta mı çaldınız?"

"Ben Kriminal Asistan'ım. Bu pis işler günlük hayatımın par-

çası," dedi Gräf. "Ya komiserler ne zamandan beri ev gözlemekte kullanılıyor?"

"Sadece yaramazlık yaptıklarında," dedi Rath ve ağzına son sigarasını yerleştirdi. "Size de seve seve ikram ederdim ama..." Gräf'e boş paketi gösterdi.

"Önemli değil. Ben zaten sadece içki içerken sigara kullanırım."

"Şu anda bir de şapkadan matara çıkaramam."

Gräf güldü. "Demek yaramazlık yaptınız."

"Gennat'a sorun onu."

"Şaşırdım. Böhm sizi daha çok, özür dileyerek söylüyorum, şeflerin kıçını yalayan biri olarak görüyor."

Rath hayret etti. Vay canına! Bir komiserle böyle konuşan bu ufaklık bayağı cesurdu. "Belli ki, bu dedikoduyu çıkarıp, yaymak için Böhm elinden gelen her şeyi yapıyor."

"En azından hakkınızda pek iyi şeyler düşünmüyor."

"Siz de bu konular hakkında oldukça açık konuşuyorsunuz. Kariyerinizi tehlikeye atmaktan korkmuyor musunuz?"

"Şimdiye kadar Müdür Bey'le olsun, stenograflarla olsun, bütün iş arkadaşlarımla hep böyle açık ve dürüst oldum."

"Onurlu bir tavır." Rath sigarasının külünü silkti. "Ee, başka kimler hakkımda atıp tutuyor? Herhalde Fräulein Ritter, değil mi?"

"Charly mi? Neden?" Gräf cidden şaşırmıştı. "Sizi hiç tanımaz ki."

Bir süre hiç konuşmadan oturdular. Sonunda Rath yana yana sonuna gelen sigarasının izmaritini açık pencereden asfalta attı. Kapıyı açtı.

"Ben biraz bacaklarımı hareket ettireyim, bir de sigara alayım. O zamana kadar burası size emanet."

"Tamam, Komiser Bey." Gräf parmağını şapkasının kenarına vurdu. "Rahatınıza bakın. Bu yüzden iki kişiyiz zaten."

Rath sokakta bir miktar yürüdü. Hareket etmek yorgunluğa, içtiği onca sigaradan daha iyi geliyordu. Saatine baktı. On biri on bir geçiyordu. Alaaf! Karnaval başlamıştı. Şu arabada daha sadece bir saat geçirmişti ama ona sonsuz gibi geliyordu. Aslında, Prusya polisine ait bir arabanın koltuğuna kıçını yayıp oturmaktansa, gerçekten yapacak daha iyi işleri vardı. Mesela Bruno Wolter'in yaka-

sına yapışabilirdi. Nöbeti akşam saat altıda devredeceklerdi. Uzun bir gün olacağa benziyordu.

İlk kavşaktan sağa, Grossbeerenstrasse'ye saptı. Artık yeşil Opel'i görmüyordu. Kendini hemen daha özgür hissetti. Gennat'ın Gräf'i yanına bekçi olarak kattığı duygusundan kurtulamıyordu.

Köşeyi döner dönmez aradığını buldu. Tam da eczanenin yanında *Loeser und Wolff*'un bir şubesi vardı. Tütüncü dükkânı karanlık ama güven veren bir dükkândı. Rath sıranın kendisine gelmesini beklerken hoş birkaç masaüstü çakmak inceledi. Babasının doğum günü yaklaşıyordu. Şimdiden alacağı hediyeyi düşünse iyi olurdu. Sonunda Rath sadece sigara alınca satıcı adeta hayal kırıklığına uğradı. Üstelik, günün uzun olabileceği düşüncesiyle, hemen birkaç paket Overstolz ve bir kutu kibrit de almıştı.

Tam parasının üstünü almıştı ki, dışarıda vitrinin önünden hızla geçen kalabalığın arasında tanıdık bir sima görür gibi oldu.

Kısa sarı saçlar aklını karıştırdı. Lacivert şapkanın altında gördüğü suratı daha farklı, siyah saçlarla çevrili hatırlıyordu. Lana Nikoros'un suratıydı bu. Svetlana Kontes Sorokina'nın suratı.

Bozuk paraları cebine koyup, satıcının hayret dolu bakışlarına aldırış etmeden dışarı fırladı. Kadın Victoria Parkı'na doğru yürümüştü. Sokağın sonunda yeşillikler içindeki Kreuzberg Tepesi yükseliyor, onun önünde yolda yürüyen yayaların kafaları deniz gibi dalgalanıyordu. O kalabalıkta kadının mavi şapkasını ayırt etmeye çalıştı. Bir sürü şapka vardı. Lacivert şapkayı artık göremese de, kadının gittiği yöne yürüdü. Tam Kreuzbergstrasse'ye geldiği sırada mavi bir şapkanın parkta kaybolduğunu gördü. Yol bir şelalenin yanından kıvrıla kıvrıla yukarı çıkıyordu. Nihayet bir bankta oturan kadını gördü. Sırtı ona dönüktü. Sessizce yaklaştı.

"Sanırım, siz Kontes Sorokina'sınız."

Kadın döndü. Zayıf, bir o kadar da çirkin, daha önce hiç görmediği sarışın bir kadındı.

Kadın ona aklını kaçırmış birine bakar gibi bakıyordu. "Ya siz kimsiniz?" diye sordu. "Kont Kokain veya Çin İmparatoru filan mı?"

Rath bir özür mırıldandı, kısaca şapkasının kenarına dokundu ve yine aşağı yürüdü.

Bir hayaletin mi peşine takılmıştı yoksa? Yorgunluğu ona bir oyun oynamış ve hayal mi gördürmüştü?

Bir an önce arabaya geri dönmeliydi. Gräf'i çok uzun yalnız bırakmıştı. "İnşallah Kriminal Asistan'ın sidik torbası zayıf değildir," diye düşündü.

Reinhold Gräf arabaya temiz hava girsin diye yan koltuğun penceresini de indirdi. Komiser geri geldiğinde daha az sigara içmesini rica edecekti. Aslında adam Böhm'ün devamlı anlattığı kadar kötü olmamasına rağmen bu mesaiyi yeni polis yerine Charly ile yapmayı tercih ederdi. Bu adamın nasıl biri olduğunu anlamak pek kolay değildi, orası doğruydu. Ama bunun dışında iyi bir adama benziyordu. Belki biraz fazla çalışmaktan yorulmuştu, o kadar. Bir de fazla sigara içiyordu.

Gräf temiz havanın tadına vardı ve kafasını camdan dışarı uzattı. Sokak bayağı hareketli olduğu halde ona aldıran kimse yoktu zaten. Gelip geçen yayaların suratlarında yaklaşan hafta sonunu işaret eden hiçbir belirti yoktu; sadece çalışma gününün stresi görülüyordu. Trafik arzu ettikleri kadar hızlı akmadığında sürücüler sinirle kornaya yükleniyordu. Aslında bir arabada oturup, bir binanın giriş kapısının gözetleyeneceği bir gün değildi. Fakat polislerin günlük yaşamı böyleydi işte. Her şeyden önce can sıkıcıydı. Charly ile beraber olsa bu can sıkıntısına daha kolay dayanabilirdi.

Birdenbire gözlediği binanın önü hareketlendi. Bir taksi tam kapının önünde durdu. Elinde bir bavulla güçlü kuvvetli bir adam indi ve şöföre ücreti pencerden uzatırken, Gräf'e yüzünü dönünce, suratını boydan boya kaplayan yara izi ortaya çıktı.

Gräf'in can sıkıntısı bir anda uçtu gitti. Heyecanla fotoğrafı çıkardı. Hiç kuşku yoktu. Aynı yara izi, aynı adam!

Nikita Fallin evine dönmüştü!

Şimdi ne yapacaktı? Peşine mi düşmeliydi? Yoksa sinirlerine hakim olup biraz daha beklemeli miydi? Komiser birazdan dönerdi. Sadece sigara almaya çıkmıştı.

Saatine baktı. On biri çeyrek geçiyordu. Ona yarın saat gibi ge-

len bir sürenin ardından tekrar saatine baktı. On biri on altı geçiyordu.

Hayır, daha fazla bekleyemezdi! Sadece komiseri beklediği için bu Rus'u kaçırırsa kendisini asla affetmezdi.

Gräf tabancasını yokladı ve kelepçeleri cebine koydu. Sonra arabadan inip, binaya yürüdü. Madem öyle, bu herifi tek başına gözaltına alacaktı. Komiser Rath döndüğünde şaşkınlıktan ağzı açık kalacaktı! Komiser sigara almaya giderken, Kriminal Asistan bir cinayet zanlısını hemencecik gözaltına almış olacaktı!

Tabancasını ancak binaya girdikten sonra kılıfından çıkardı. Büyük ve gölgeli merdivenlerde, birkaç kat yukarıda gıcırtılar çıkaran adımlar duydu. Acaba bu Fallin olabilir miydi? Adam dördüncü katta oturuyordu. Neden yukarı çıkması bu kadar uzun sürmüştü acaba? Yoksa önce posta kutusunu açmış, mektuplarını mı karıştırmıştı? Gräf her ihtimale karşı tabancasının emniyetini açıp, elinden geldiği kadar sessizce merdivenleri çıkmaya başladı. Kısa bir süre kendi nefesi ve merdivenlerin hafif gıcırtısı hariç hiçbir şey duymadı. Yavaş yavaş ikinci kata kadar tırmandı.

Sonra bir anahtarlık şıngırdadı ve hemen ardından bir kadın sesi merdiven boşluğunda yankılandı.

"Nikita?"

Ses yukarıdan gelmişti. Gräf daha yukarıda kimin bağırdığını, Rus'u kimin beklediğini görmek için trabzanın üzerinden eğilip, bakmayı düşünürken birdenbire sanki tahta kırılıyormuş gibi bir ses ve bir çatırtı, hemen ardından da kısa ve acı bir çığlık ile boğuk bir gürültü duyuldu. Sonra aynı gürültü bir daha geldi ve çığlık, sanki çığlık atanın ciğerlerindeki hava bir anda emilmiş gibi aniden kesildi. Ardından, parmakları ona tutunsa dengesini bulabilirmiş gibi, kırık bir trabzan parçasını sıkı sıkıya kavramış ağır bir beden tam Gräf'in burnunun dibinde trabzana çarptığında bir gürültü daha oldu. Gräf, beden trabzana çarpıp, kol ve bacakları hiç de doğal olmayan şekilde bükülmüş halde daha da derinlere düşmeden önce, kırılan kemiklerin çıkardığı nahoş sesi de işitti. Son bir tok ses daha geldi, ardından etrafa yine sessizlik hakim oldu.

Kriminal Asistan, tabancası hâlâ ateş etmeye hazır şekilde elinde, yıldırım çarpmış gibi olduğu yere çakılmış duruyordu. Trabza-

na dayanıp, aşağı baktı. Açık renk taş zeminde siyah takım elbiseli iriyarı bir adam yatıyordu. Kolları ve bacakları garip bir şekilde bükülmüştü. Gamalı haçı andırıyordu. Siyah bedenin altından ince ve parlak kırmızı renkte kan sızıyor, süratle yayılıyor ve giderek yoğunlaşıyordu.

Kriminal Asistan, tabancasını tekrar kılıfına yerleştirdikten sonra koşar adım merdivenleri inmeye başladı.

Adam, giderek büyüyen kan gölünün ortasında yüzüstü yatıyordu. Kırılmış trabzan parçası hemen yanındaydı. Gräf eğilip, adamın kafasını çevirdi. Sol yanağını baştan sona kaplayan bir yara izi vardı. Fallin'di bu, buna hiç kuşku yoktu.

Merdivenler gıcırdayınca Gräf başını kaldırdı. Zarif bir kadın gözlerini ölüye ve kana dikmişti. Ardına kadar açılmış gözleri bir yatak çarşafı kadar beyazdı.

"Ölmüş mü?"

Gräf'in parmak uçları adamın atar damarında nafile nabız aradı. Başını salladı.

"Aman tanrım!" Kadın bina kapısına varmıştı bile. "Burada bekleyin! Ben polis çağırayım!"

"Bekleyin! Durun!" diye bağırdı Gräf kadının ardından. "*Ben* polisim!" Ancak o bağırdığında kadın çoktan sokağa çıkmıştı bile.

Neyse, yanında birkaç toplum polisiyle gelmesinin bir zararı da olmazdı, hani. Onlar gelene kadar da kendisi cesedin yanında bekleyebilirdi.

Sessizliğe kulak verdi. Her şey sakin gibiydi. Binada kimse bir şey duymamış olabilir miydi? O genç kadından başka kimse?

Karanlık merdiven sahanlığında kadının yüzünü tam seçememişti ama görünüşü ve bütün davranış biçimi ona biraz da Charly'yi hatırlatmıştı. Sadece bu kadın sarışındı. Bir de, Charly asla mavi bir şapka giymezdi.

Rath nihayet tekrar Yorckstrasse'ye geldiğinde, oradan ayrılalı, hepsini toplasan yarım saat olmuştu. Yeşil Opel, bıraktığı gibi, hâlâ yol kenarındaki bir ağacın gölgesinde duruyordu. Bir ayrıntı hariç.

Araba boştu.

Rath önce not defteri yere düştüğü için veya başka bir nedenle Gräf'in o anda eğildiğini düşündü ama yaklaştıkça ilk izleniminin doğru olduğunu gördü.

Gräf arabada değildi!

Nereye kaybolmuştu bu Allah'ın belası kriminal asistan? Gerçekten çişi gelmiş ve artık dayanamamış olabilir miydi? Yoksa en yakın meyhaneye koşmuş da, rahatladığı için o anda yüz ifadesi gevşemeye mi başlıyordu?

Opel'i kilitlememişti bile. Rath kafasını iki yana sallayıp, tekrar yan koltuğa yerleşti. Bir kâğıt parçası, herhangi bir not aradı. Nafile. Bir Overstolz paketini yırtıp, açtı ve ağzına bir sigara yerleştirdi. Ne olacak, bu oğlan herhalde tekrar ortaya çıkardı. İnşallah iyi bir açıklaması vardı. Bir de, o arada Fallin'i kaçırmamış olduklarını umdu.

Fallin! Tabii! Bir ihtimal daha vardı: Fallin geri gelmiş olabilirdi!

İnşallah ufaklığın başına bir şey gelmemişti. Rath, özellikle de Fallin'in geçmişini ve özel yeteneklerini öğrendiğinden beri bu kaba saba Rus'tan her şeyi bekliyordu.

Mauser'ini yokladı, şapkasının siperliğini biraz daha indirdi ve arabadan indi. Yavaş yavaş, sigarasını içe içe ve başı öne eğik şekilde binaya doğru yürüdü. Şayet Fallin pencereden bakacak olursa, *Kakadu*'dan bildiği bir yüzü tanımasının lüzumu yoktu.

Rath binanın kapısını açmadan öne sigarasını yere atıp, üzerine bastı.

Her şeye hazırdı ama bu gördüğüne hazır değildi.

Kriminal Asistan Reinhold Gräf, merdiven sahanlığında yaralı yüzü Fallin olduğu konusunda hiçbir tereddüte yer bırakmayan bir cesedin başına çökmüştü.

31

Gräf'i Emniyet Müdürlüğü'ne bıraktığında saat dördü biraz geçmişti. Fena sayılmazdı. Gennat Yorckstrasse'de nöbet değişiminin saat altıda olmasını öngördüğünden, aslında binayı gözleme görevlerinin daha da uzun sürmesi gerekiyordu. Rath ilk iş olarak,

bulduğu ilk telefon kulübesinden Kale'yi arayıp, alarma geçirmiş, ancak ondan sonra Möckernstrasse'deki 103. karakolu aramıştı. Soruşturmayı yöneten kişiye yeterli bilgi vermediği suçlamasına bir kez daha maruz kalmak istemiyordu. Şayet Buda verilen bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek istiyorsa cinayet arabasıyla kendisinin de gelmesi gerekiyordu!

Geldi de. Gennat çok zamandır araziye çıkmamıştı. Arabadan bizzat Buda inince, olay yerinde bulunan bütün memurlar bu olayın önemini kavradı.

Bu defa olayın bir cinayet olduğu yüzde yüz netti. Gräf adamın nasıl düştüğünü anlatmıştı. Cesedin yanında bulunan trabzan parçasında da gözle görülen testere izleri vardı. Birinin bu trabzanı ölümcül bir tuzağa dönüştürdüğü kuşkusu, delil toplama ekibi dördüncü katı incelemeye başladığında doğrulandı. Tam Fallin'in dairesinin karşısında, adamın bavulunun hâlâ durduğu yerde, trabzanın testereyle güzelce kesilmiş büyük bir bölümü eksikti. Herhalde -ki bu Gräf'in teziydi ve Rath da desteklemişti- kadının bağırması Rus'un trabzanın yanına gitmesini sağlamıştı. Kendisine kimin seslendiğini görmek için trabzana dayanmış ve merdiven boşluğuna uçmuştu.

Bağıran kadının kimliği olsun, tesadüfen değil de, yüzü yaralı adamı bilinçli şekilde tuzağa düşürmek için bağırmış olması olsun, bunların hepsi henüz birer şüpheden ibaretti. Fakat Gräf'in söylediği gibi kadının polis çağırmamış olması bu şüpheyi güçlendiriyordu. Tam tersine, kadın polisten kaçmıştı.

Gräf, bu gafı yüzünden kendini affetmiyordu. Karanlık merdivenlerde kadının yüzünü de tam görememiş, sadece mavi şapkası hatırında kalmıştı. Rath kriminal asistanın kiminle karşılaştığını tahmin ediyordu ama sadece az önce Grossbeerenstrasse'de kontesi gördüğünden kendisi de emin olamadığı için değil, aynı zamanda Nikita Fallin türünden hayvanların böyle bir ölümü hak ettiklerine artık inanmaya başladığı için de, bu bilgiyi kendine sakladı.

Vitali Zelenski de ölümü hak etmişti. İki Rus, üç yılı aşkın zamandan beri acımasız bir Çelik Miğfer mensubuna hizmet eden Kara Yüzler'in üyesiydi. Kardakov ve talihsiz Boris'e vahşi işkenceler yapmışlardı. Bruno Wolter'in sadist suç ortaklarıydılar.

Şimdi ikisi de ölmüştü ve intikam meleği Kontes Sorokina'nın Amca'nın da peşine düşebileceği düşüncesi gizliden gizliye Rath'ı sevindiriyordu.

Fakat bu iki Kara Yüzler'in bir Prusya polisiyle aynı kaba sıçtığını kadının bilmiyor olması daha büyük bir ihtimaldi. Sadece kendisi biliyordu bunu. Sadece Gereon Rath biliyordu.

Gräf'i Alex'te indirdikten sonra Rath Potsdam Gan'na gitti. Arabayı araç parkına daha sonra teslim edecekti. Henüz yapacak işleri vardı. Kale'dekiler de bugün onu görmeyecekti.

Önce gara girip, emanet dolabını açtı. Nasıl da karmakarışık bir koleksiyon vardı dolapta! Bir not defteri, bir tabanca, Dünya Savaşı'nda birlikte çarpışmış eski silah arkadaşlarını gösteren bir fotoğraf, duvardan kopanlarak alınmış bir telefon... ve bir paket kokain. Bu emanet dolabında kendi kirli çamaşırları saklıydı.

Kokaini alıp, cebine koydu. Kendisini uyanık tutacak bu maddeye şimdi ihtiyacı vardı. Ardında kalan günlerin uykusuz geceleri giderek ondan intikam almaya başlıyordu. Zaman zaman uyanık mı olduğunu, yoksa rüya mı gördüğünü kestiremiyordu. Orada gerçekten biri mi vardı? Yoksa bu sadece bir gölgeden mi ibaretti? Hayalet görmemeye dikkat etmeliydi.

Arabaya dönmeden önce garın tuvaletinde bir kabine girip, kapıyı içerden kilitledi. Kokain çekmekte pek deneyimli değildi. *Venuskeller*'deki geceyi, cömert Oppenberg'i, nemfoman Vivian'ı hatırlamaya çalıştı. Kaygan bir plakaya ve bir kamışa ihtiyacı olduğunu biliyordu Rath. Polis kimliğini ve yirmi Marklık bir banknot çıkardı. Parayı kıvırdığı sırada, Werner von Siemens'in kendisine sertçe, neredeyse itham edercesine baktığını gördü. Paketteki beyaz toz, *Venuskeller*'de hatırladığından daha topak topaktı. Mauser'inin yardımıyla, burnuna uygun şekilde ufalttı ve ince bir şerit halinde düzenledi. Çok fazla çekmek istemiyordu. Marlow'un kokainin dozunu nasıl ayarladığını bilmiyordu. Nihayet kâğıttan kamışı burnuna soktu ve beyaz tozu elektrikli süpürge gibi emdi.

Yine aynı uyuşma duygusu ve ardından o özlemini çektiği his: Daha biraz önce aşırı uykusuzluk çeken bir yıkıntıyken, şimdi damarlarından inanılmaz bir enerjinin şiddetle aktığını hissediyor-

du. Kokain çekmek için kullandığı araçları süratle cebine yerleştirdi, yüzüne biraz soğuk su serpti ve gardan arabasına döndü. Dağları devirebilirdi ama içinden tek gelen Bruno Wolter'in kafasını koparmaktı.

Fakat ondan önce yapması gereken başka bir şey vardı. Her şeyin bir sırası vardı. Önce Steglitz'e gitti.

Ahornstrasse, burjuva yaşam tarzının hakim olduğu hoş bir semtti. Rath Opel'i park edip, kapıyı çaldı. Kapının açılması uzun sürmedi.

Adresin doğru olup olmadığını sorması da gerekmedi. Karşısındaki adamın üzerinde kahverengi bir üniforma, belinde siyah bir kemer ve kolunda da, o günlerde Berlin'de giderek daha sık rastlanmaya başlanan, üzerine beyaz bir dairenin içinde siyah bir gamalı haç işlenmiş kan kırmızısı bir pazı bandı vardı. Bunun haricinde adamın pek de savaşçıya benzer bir yanı yoktu. Ufak tefek ve zayıf bir adamdı. Muhasebeciye benziyordu. Kravatını bağlamakla meşguldü.

"Buyrun?" diye sordu.

"Heinrich Röllecke?"

"Evet. Size nasıl yardımcı olabilirim?"

O anda Rath'ın aklına bir cinlik geldi.

"Ben Bruno Wolter'in silah arkadaşıyım."

"Bruno mu? Neden kendisi gelmedi?"

"Bugünlerde işi çok. Hem dikkatli olması da gerekiyor. Hâlâ gözetim altında."

"Siyasi polis kendi adamlarına güçlük çıkaracağına Kızıl Cephe'yle uğraşsa daha iyi olur... Allah kahretsin!" Röllecke küfürler yağdırarak yine çarpık olan kravatının düğümünü açtı. "Haydi, sadede gelin artık! Hemen gitmem lazım. Toplantım var. Bölge Başkanı konuşacak. Dr. Goebbels hiçbir şeyden çekinmeden konuşur. O konuşacağı zaman, kızıllar hır çıkarmaya fırsat bulamadan Taarruz Bölüğü'nün zamanında salonda olması gerekir. Herhalde anlayış gösterirsiniz. Yoksa sizi içeri davet ederdim."

"Önemli değil," dedi Rath. "Sanırım, kısa zamanda hallederiz işimizi. Luisenufer'de bundan sonra ne yapacağımızı soracaktım."

"Bu gerçekten çok can sıkıcı bir mesele! Ben daha baştan bir Al-

man kullanalım demiştim zaten. Fakat Bruno ille de bu Rus'u istedi. Olacağı buydu işte. Adam öldü."

"En azından bir Rus ölmüş oldu, Alman değil!"

Röllecke güldü. "Siz de haklısınız! Hoşuma gitmeye başlıyorsunuz, genç dostum! Ülkemizin sizin gibi adamlara ihtiyacı var!"

"Zelenski'nin ölümü bir cinayet vakası olarak soruşturuluyor."

"Evet, buna engel olmak mümkün olmadı anlaşılan. Ne kadar gereksiz bir sorun çıktı. Şimdi polisler oraya buraya biraz burnunu sokar ama yine yatışır ortalık. Biraz beklememiz lazım."

"Hermann Schäffner'in sorun çıkarabileceğini..."

"Müfreze Komutanı Schäffner güvenilir bir insandır. Şimdi polisin daireyi tepeden tırnağa arıyor olması onun hatası değil. Ama hiçbir şey bulamayacaklar. Bunun önlemini önceden aldı."

"Madem siz öyle diyorsunuz."

"SA'ya her zaman güvenebilirsiniz, dostum! En az sizin Çelik Miğfer'leriniz kadar güvenebilirsiniz! Önemli olan laf değil, iştir! Bunu Çelik Miğfer'lerin de bellemesi şart! Bruno haftalardan beri yeni bir teslimattan söz ediyor ama hiçbir şey olduğu yok! Adamlarım sabırsızlanıyor. Onlara şimdilik, Kızıl Cephe'den aşırdığımız birkaç paslı karabinayı verdim. Hepsi hurda. Birgün doğru dürüst silahlara ihtiyacımız olacak."

"Tabii."

"Sizin de bunu böyle görmeniz çok iyi. Lütfen Teğmen Wolter'e, şayet milli savaş ocaklarının hışmını üzerine çekmek istemiyorsa, bir an önce laflarını işle tamamlaması gerektiğini söyleyin!"

"Söyleyeceğim, Sayın Taarruz Komutanı."

"İyi. Şimdi bana izin verin lütfen. Hazırlanmam lazım. Birazdan şoförüm gelecek."

Rath'ın veda edecek zamanı olmadı. Röllecke kapıyı suratına kapatmıştı bile.

Nasıl da kurumlu ve kendini beğenmiş bir serseriydi! Rath, tekrar arabaya bindiğinde önce bir silkindi. Röllecke kendisinin Çelik Miğfer'lerden olduğunu terddütsüz kabullenmişti.

Her şey tam Rath'ın tahmin ettiği gibiydi. Zelenski'ye Luisenu-

fer'deki daireyi, kontesin dairesini izlemesi için Bruno Wolter ve onun SA'daki dostları bulmuştu. Babacan suratlı başkomiser aslında silah kaçakçısıydı. Adam öldürmekten çekinmeyen bir silah kaçakçısı...

Onu konuşturmalıydı. Bunları ondan duymak istiyordu. Gerçeği, daha doğrusu yalanlarını onun anlatmasını ve bunu yaparken Bruno'nun kendi gözlerinin içine bakmasını istiyordu.

Bunun ne yararı olacağını kendi de bilmiyordu. Tek bildiği, başka bir şey yapamayacağıydı. Wolter'e, onun kim olduğunu ve çevirdiği karanlık dolapları gayet iyi bilen birinin var olduğunu göstermek zorundaydı.

Friedenau'da Rheinstrasse'ye saptığında kalp atışlarının hızlandığını hissetti. İki kavşak sonra...

Wolter evdeydi. E Dairesi'nde mesai zamanında bitmişti.

Rath tam evin önünde duran siyah Ford'un arkasına park etti. Kapıyı çaldı ama açan olmadı. Bir daha denedi. Zil sesinin yankılarını dinlerken, takırtılar duydu. Binanın köşesinden kafasını uzatıp, Paskalya'da oturdukları bahçeye baktı. Bahçe mobilyaları bugün de dışardaydı. Amca otların üzerinde yürüyordu. Üzerinde bol bir bahçıvan pantalonu, kolsuz bir fanila ve geniş siperlikli bir şapkayla bir çim kesme makinasını önü sıra sürüklüyordu. Akşamleyin boş vakit geçiren zararsız bir vatandaştı sanki. Bu adamın acımasız bir katil olduğuna inanmak çok zordu. Rath evin arkasına yürüdü.

Bruno onu otlara vardığı zaman gördü ancak. Çim kesme makinasını bıraktı ve Rath'a doğru birkaç adım attı. Terli ellerini fanilasıyla kuruladı.

"Bu ne sürpriz," dedi. "Mesain bitti mi? A Dairesi'nin bugünlerde işinin çok yoğun olduğu söyleniyor."

"Gerçekten de öyle. Daha biraz önce adamın birini betondan kazımak zorunda kaldık. Merdiven boşluğunda uçmayı denemiş ama ona pek yaramamış. Dün bir Rus ölmüştü, bugün biri daha öldü. Bu adamların hayatı çok tehlikeli! Fakat belki de yanlış adama çatmışlardır."

"Belki de sadece çok aptallardır. Neyse, bu benim teorim."

"Ben senin onlara çok güvendiğini sanıyordum. En azından Zelenski'ye. Heinrich Röllecke öyle diyor."

Bruno'nun suratındaki şaşkın ifade çok kısa sürdü, sonra kendini topladı. "Demek Röllecke'ye gittin?"

"Evet, üstelik o da bayağı gevezelik etti!"

"Pek onun tarzı değil aslında."

"Her halükârda, teslimatını bayağı geciktirmişsin. Bundan hiç memnun değil."

Bruno hâlâ kendini tutuyordu ama Rath, bu ufak iğneleme ve provokasyonların hedefi bulduğunu fark ediyordu.

"Pek sağlıklı görünmüyorsun Gereon. Gözlerinin neden öyle çakmak çakmak olduğunu açıklayabilir misin? A Dairesi'nde telef olmamaya dikkat et. Oradaki işin sana pek yaramıyor anlaşılan."

"Bugünlerde işimiz yoğun."

"Tatile çıksana."

"Vahşi bir köpek serbest dolaşırken çıkamam."

"Öyle deme, vakaların birini nihayet aydınlattınız işte. Vatansever Ruslar, yine kendi memleketlileri olan birkaç kızılı halletmiş. Katiller de öldüğüne göre, her şey yolunda demektir. Artık biraz rahat verin ve başarının keyfini çıkarın."

"Ne aydınlatması. Hâlâ yanıtlayamadığımız bir sürü soru var. Çok fazla."

"Bunlar kimi ilgilendiriyor ki?"

"Mesela beni. Fakat maalesef katiller artık cevap veremiyor."

"O zaman cevapları kendin bulacaksın."

"Senin tahmin edebileceğinden çok daha fazla soruya cevap verebiliyorum. Anlamadığım tek bir şey var: Neden Fallin ve Zelenski kurbanları Boris'e önce işkence yaptı, sonra da onu çalıntı bir arabaya oturtup, kanala uçurdu?"

"Belki de sadece beceriksizlik yapmışlardır. Olur böyle şeyler. Önce, ağzından laf almaya çalıştıkları adam, onların işine yarayacak hiçbir şey anlatmadan gebermiştir, sonra bütün bunları gizlemeye, kafaları karıştırmaya çalışmışlardır. Bunu da maalesef ellerine yüzlerine bulaştırmışlardır."

"Boris *Kızıl Kale*'nin altınını iç etmiş gibi mi görünecekti?"

"Sen öyle diyorsan, neden olmasın?" Wolter omuz silkti. "Bayağı akla uygun geliyor."

"Bana öyle gelmiyor. Birisinin sözde kendi sürdüğü arabada el-

leri ve ayakları ezilmiş halde bulunması hiç de inandırıcı değil, değil mi?"

"Araba bir ağaca çarpsa ve sürücü tamamen ezilse inandırıcı olurdu. Belki de ilk plan buydu ama sonra araba kaldırıma çarptığında direksiyon dönmüş ve her şey berbat olmuş olabilir. Evdeki hesap çarşıya uymamış veya başka bir deyişle kanala uçmuş olabilir."

Rath, arabanın ağacın kabuğunu sıyırdığını hatırladı.

"Peki, Kardakov'un cesedini gömüldüğü yerden neden tekrar çıkardılar? Bu da başarısız kafa karıştırma çabasının parçası mıydı?"

"Neden başarısız olsun ki? Berlin polisini bayağı rezil ettiler. Özellikle de A Dairesi'nin yeni kahramanını. Adam madara oldu."

"Olabilir. Yine de bundan ne umduklarını merak ediyorum. Çünkü A Dairesi Rusların farkında bile değildi. Tam tersine, daha bir hafta önce onları serbest bırakmışlardı. Yani, polisi rezil etmekten ne gibi bir çıkarları olmuş olabilir?"

"Ne bileyim? Ben ahlâk polisiyim, Cinayet Masası'nda çalışmıyorum."

"Gayet iyi biliyorsun. Asıl başı dertte olan, onlara bu görevi verendi. Kendi meslektaşlarını öldüren ve eski bir arkadaşının soluğunu her geçen gün ensesinde daha fazla hisseden bir polis. Ayrıca bir çete de sorun çıkarıyordu. Bu polis, bu şekilde sadece çeteyi değil, polisi de başka işlerle uğraşmak zorunda bırakmak ve işini zorlaştırmak istiyordu. Özellikle de, senin deyiminle söylersek, A Dairesi'nin yeni kahramanını."

"Madara olan polisi diyelim. Bu deyimi daha çok beğeniyorum."

"Kötü olan, madara olan bu polisin bir türlü işin peşini bırakmaması, değil mi? İlle, bir polisin kendi meslektaşlarından birini öldürdüğünü ispatlamaya çalışıyor."

"Herkes kendini elinden geldiği kadar rezil eder. Dediğim gibi, ben sana biraz tatil yapmanı tavsiye ederim. Elindekiyle yetin. Emniyet Müdürü'ne güzel güzel ne anlatabileceğini sana az önce izah ettim."

"Bunu mahkeme önünde de söyler misin?"

"Neden söyleyeyim? Bütün bunlar sadece birer tahmin. Deneyimli bir polisin yeni yetme bir polise verdiği bir ders. Kanıtları

kendin bulacaksın. Cinayet soruşturan *sensin*, *ben* E Dairesi'nde çalışıyorum."

"Bu ifadeyi sana karşı kullanabilirim. Ruslarla aynı kaba sıçtığının kanıtı olarak. Josef Wilczek'le de... Sorokin altınlarının peşinde olduğunun, bu parayla Çelik Miğfer'lere silah satın aldığının, Rudi Scheer ile beraber yıllardan beri polisin silahlarını kendi hobi orduna ve SA'ya aktardığının kanıtı olarak kullanabilirim. Daha başka kimlere silah aktardığını sadece şeytan biliyor."

"Kızıl Cephe'ye de, ha?" Wolter kahkahalarla güldü. Şapkasını çıkarıp, terli alnını bir mendille sildi. "Kokain bağımlısı bir polis için çeneni fazla açıyorsun."

"Tek istediğim, yolun sonuna geldiğini anlaman," diye karşılık verdi Rath. "Jänicke'yi boş yere öldürdün. Thies olayından bir kere sıyrılmayı becermiş olman, ikinci defa sıyrılacağın anlamına gelmez."

"*Ben* mi yolun sonuna geldim?" Bruno sırıttı ama aslında Rath'ı yumruklamayı tercih eder gibiydi. "Bugün hiç aynaya baktın mı, Gereon? Mahkemenin bir insanı vurup, bunu acemice saklamaya çalışan kokainci bir polise inanacağını mı sanıyorsun?"

"Ben kimseyi vurmadım."

"Köln'de birini vurmuştun, unuttun mu? Josef Wilczek'i de öldürdün. Balistik uzmanlarına başka neden yanlış mermi verecektin ki? Bunu ancak sen yapmış olabilirsin."

"Bana şu anda söylediğin, senin cinayet işlediğinin itirafıdır. Jänicke'yi vurduğunun itirafı."

"Ah, bırak artık zırvalamayı!"

"Jänicke'nin, Krajewski'nin Lignose'siyle vurulduğunu biliyorsun. Biliyorsun, çünkü tetiği kendin çektin!"

"En azından bu tabanca benim elimde değil, Komiser Bey! İçinden bir daha çıkamayacağınız bir girdaba kapılmamaya dikkat edin."

"Neden polis olduğunu hâlâ hatırlıyor musun sen?"

"Bugün neden hâlâ polis isem, o nedenle. Güvenliği ve düzeni korumak, bütün bunları ortadan kaldırmak isteyenlerle mücadele etmek için. Ya sen? Sen neden polis oldun? Baban istediği için mi?"

Rath bu imayı görmezden geldi. "Benim çok basit bir nedenim var," dedi. "Senin gibi domuzların cezasız kurtulmaması için polis oldum."

"Cezayı hepimiz hak ediyoruz. Katolik değil misin, bunu en iyi senin bilmen gerekir."

"Ben günah çıkarabilirim."

"Çıkar o zaman." Wolter alaycı şekilde sırıttı. "Yalnız, sakın çıkarman gereken günahlar benimkinden azmış gibi yapma!"

"O kadar büyük konuşma! İstersem, işini bitiririm!"

"Gerçekten mi? Belki kendin ve Josef Wilczek ile ilgili gerçeği açıklarsan, elinde bana karşı kullanabileceğin bir şey olur. Belki... Çünkü bunun için senin tanıklığının güvenilir olması gerekir. Bundan çok kuşkuluyum. Ama istersen deneyebilirsin. Wilczek'e ne yaptığını onlara anlat! Onlara, Komiser Gereon Rath'ın Wilczek soruşturmasında neden bir adım bile yol alamadığını açıkla! Bakalım, ne oluyor. Sana şu kadarını garanti edebilirim: Ben bunu yapmayacağım, senin başını belaya sokmayacağım. Nedenini sorma. Belki eski dostum olduğundandır."

"Ne kadar da sinik bir götsün!"

"Ben polisim. Gerçekçiyim üstelik. Biraz düşünürsen, benim sana karşı kullanabileceklerimin, senin bana karşı kullanabileceklerinden daha fazla olduğunu sen de anlarsın. Ama bu benim işim değil. Ben barış istiyorum. Yani en iyisi, bütün bu olan bitenleri unutalım ve hiç olmamış gibi yapalım. O iki Rus'u Zörgiebel'e katil olarak servis et, barış olsun. Neden, nasıl, niye... Bu sorular artık kimseyi ilgilendirmiyor ki. Kriminal poliste kariyer yapmak istiyorsun, değil mi? O zaman, gerektiğinde bazı şeyleri unutmayı ve lüzumundan fazla soru sormamayı öğrenmen şart."

"Bana neyin gerekli olduğunu öğretmeye kalkma!"

Wolter gözlerini kısıp, onu süzdü. "Kusuruma bakma, lütfen. Emmi birazdan dönecek. Aslında o gelmeden çimleri bitirmek istiyordum." Şapkasını tekrar kafasına yerleştirdi, arkasını döndü ve çim kesme makinasına yürüdü.

Rath adamın arkasından, onun geniş ve terli sırtına çaresiz bir öfkeyle baktı. Arabasına bindiğinde avcunun içiyle direksiyona vurdu. O kadar sert vurdu ki, canı yandı.

İşin kötü tarafı, Wolter'in haklı olmasıydı. Yapabileceği hiçbir şey yoktu. Hiçbir şey. Öfkesini boşaltacak bir sübap bile bulamıyordu.

32

Kapının zili çaldığı sırada tam kaşlarını çiziyordu. Henüz gelmiş olamazdı. Yoksa olabilir miydi? Eğer o her zaman dakik olanlardansa, bu akşam daha başlamadan bitmiş sayılırdı.

"Greta, kapıya bakabilir misin?" diye banyonun kapısından bağırdı. "Kesin sanadır!"

Onu bir saat sonra bekliyordu. On demişlerdi. Sekizde Emniyet Müdürlüğü'nden dönmüştü. Böyle berbat bir günü ardında bırakmak için biraz zamana ihtiyacı vardı.

Gereon Rath yine bir ceset bulmuştu. Her gün yeni bir ceset. Onun katil zanlıları birer sinek gibi ölüp gidiyordu. Fakat, önce Böhm'ü madara etmekte kullandığı, sonra kendisinin ipliğini pazara çıkaran Kardakov'un aksine, katillerin bu ölü Ruslar olması gerçekten de ihtimal dahilindeydi. Zörgiebel'e bir ölüyü katil olarak pazarladıktan sonra bütün Kale onunla alay etmeye başladığında neredeyse ona acımıştı. Fakat bu acıma duygusunu bastırmıştı. Böhm'e o şekilde muamele ederek, bu belayı bin defa hak etmişti çünkü. *Kendisine* yaptığı muameleyle de... Oysa kendisi bir haftadan daha uzun sürebilecek bir ilişkiye girebileceği bir adam bulduğuna nihayet inanmaya başlamıştı. Çok daha uzun... Belki de bir ömür boyu. Evet, ona aşık olmuştu. Affedilmez bir aptallıktı bu. Onun kendisine yaptığını daha da beter yapan bir aptallık... Pislik herif!

Nihayet sevgili Rath aradığı katili bulmuştu. Bu Rusların iki memleketlilerine işkence ettiğine ve büyük ihtimalle de öldürdüğüne kuşku yoktu. Anhalter Yük İstasyonu'nda Nikita Fallin adına bir depo kiralanmıştı. Kileri de olan bir depo. O kilerde de LD beton zeminde kan izleri tesbit etmişti. Ayrıca çeşitli aletler ile yine üzerine kan bulaşmış büyük bir varyos bulmuşlardı. Bir yedek lastiğin içine büyük miktarda eroin gizlenmişti. Yukarıdaki depoda hepsi çalıntı olan, bazıları da yeniden cilalanmış arabalar vardı. Belli ki, bu geniş çaplı araba ticaretinde Rusların kâr payı mu-

azzamdı; o nedenle çalıntı arabalardan birini kurbanlarıyla birlikte kanala gömmeye bile razı olmuşlardı.

Bunu neden yaptıkları ise bir muammaydı. Maalesef Fallin ve Zelenski'nin ifadesine başvurmak artık mümkün değildi. Zörgiebel'i bu zaten ilgilendirmiyordu. Cinayet nedenini kim merak ederdi ki? Önemli olan cinayetin aydınlatılmış olmasıydı!

Yalnız, iki kazanın gerçekleşmesine birisinin yardım ettiği izlenimi doğuyordu. Elektrikli bir saç kurutma makinası kendiliğinden küvete düşmezdi. Yorckstrasse'deki trabzanın da üzerinde oynanmıştı.

Büyük ihtimalle o Rus'u ölümcül tuzağa düşüren kadını elinden kaçırdığı için, Reinhold fazla sesini çıkaramıyordu. Onu karanlık merdiven aralığında, genellikle de gözünü ışık alırken gördüğünden, kadını doğru dürüst tarif bile edemiyordu. Bu hatasını affettirmek için Reinhold, nerede olduğunu yine kimsenin bilmediği Gereon Rath'ın aksine, Gennat kendisini neredeyse kovana kadar Kale'de çalışmaya devam etmişti. Çalışanlarının hareketlerini kısıtlamamayı tercih ettiği halde, Rath'ın bu kadar serbest davranması Buda'yı bile artık rahatsız etmeye başlıyordu.

Arada bir, bir ceset bulduğunu haber verip, bir süre olay yerinde ortalıkta dolaştıktan sonra bütün pis işleri diğerlerine bırakarak Gennat'ın gözüne girmek mümkün değildi. Böhm'ün de öyle... Ama o Gereon Rath'ı zaten hiç kaldıramıyordu.

Banyo kapısı vuruldu. Kapı aralığında Greta'nın kızıl saçları göründü.

"Durumun nasıl Charly? İnsan arasına çıkabilecek halde misin?"

"Neredeyse. Neden?"

"Ziyaretçin var."

"Kim ki?"

"Emniyet Müdürlüğü'nden biri."

Kısaca aynada yüzünü inceledi. Kale'den birine görünmeye yeterdi. Yoksa Reinhold başını onun omzuna yaslayıp, ağlamak mı istiyordu? Kriminal asistan zaman zaman biraz fazla yumuşuyordu. Özellikle de hata yaptığında.

Banyodan çıkınca, koridorda görmeyi en az beklediği adamla karşılaştı. O gün Emniyet Müdürlüğü'nde ortadan kaybolan adamla.

Gereon Rath.

Gölgesinden farkı yoktu. Acınacak haldeydi. Sanki günlerdir uyumuyormuş gibi gözlerinin altı morarmış, günlerdir yemek yemiyormuş gibi avurtları çökmüştü. Nesi vardı? Ceset şeklinde bile olsa, aradığı katillerin sonuncusunu da daha o gün bulmamış mıydı?

Onu gördüğünde utangaçça, neredeyse özür dilercesine gülümsedi.

Charly soğuk bir sesle, "İyi akşamlar, Komiser Bey," deyince o gülümseme de öldü.

"Birbirimize siz diye hitap ettiğimizi tamamen unutmuştum," dedi Rath. "Aslına bakarsan, bu oyunları oynamaya da hiç keyfim yok."

"Bunun bir oyun olduğunu kim söyledi?"

Greta gırtlağını temizledi. "Charly, eğer bana ihtiyacın olursa, ben odamdayım."

Yalnız kalmışlardı.

Rath ne istiyordu? Neyse ki çiçek getirmemişti, yoksa onları başına çalardı.

"Bir yere otursak nasıl olur? Seninle konuşmam lazım."

"Hâlâ konuşacak bir şey kaldığını bilmiyordum, Komiser Bey! Sizden evimi terk etmenizi rica edebilir miyim?"

"Etmezsem ne olacak?"

"O zaman *ben* gider, polis çağırırım. Haneye tecavüz suçunun ne olduğunu bilirsiniz herhalde."

Hiç bakmadan gardroptan bir palto kapıp, Rath'ın yanından geçti ve dışarı çıktı. İnatçı salak!

Charly merdivende Rath'ın ayak seslerini duyduğunda, kendisi binanın kapısına varmıştı bile. Şimdi bir de onu takip mi edecekti yoksa? Nasıl isterse!

Bunun kolay olmayacağını Rath biliyordu. Fakat Charly'nin kendisinden kaçacağını düşünememişti. Bir an bunun aptalca bir şaka olduğunu ve kadının hemen geri geleceğini sandı. Aksi halde biraz sonra hakikaten yanında toplum polisleriyle dönecekti! En yakın polis karakolu hemen köşeyi dönünce Paulstrasse'deydi. Onun peşinden koşmak için daireden fırlarken Rath sessiz bir küfür salladı. Binadan çıkınca etrafına bakındı. Spenerstrasse'nin sonunda

bir tarafta Moabit Hapishanesi, diğer tarafta banliyö tren hattının kemerleri vardı. Charly ortalıkta yoktu.

Rath en yakın köşeye kadar koştu. Melanchtonstrasse. Bu sokak, tam köşesinde 28. karakolun bulunduğu Paulstrasse'ye açılıyordu. Fakat kadın o yöne gitmemişti. Rath arkasını döndüğü sırada Charly'nin siyah paltosunun Calvinstrasse'de kaybolduğunu gördü. Spree Nehri'ne doğru koşuyordu. Rath depara kalktı. En azından artık ne tarafa gittiğini biliyordu.

Bellevue İstasyonu'na giden köprüden hemen önce onu yakalayıp, sıkıca kavradı. Kadın artık ellerinden kurtulamıyordu.

"Bırak beni!" diye tısladı. "Canımı acıtıyorsun!"

Hiç değilse ona yine sen demişti. Az kalsın Rath gülecekti.

"Önce beni bir dinle!" Tamamen nefesi kesilmiş, kısa aralıklarla soluyordu. Charly ise adeta vahşi bir at gibi direniyordu. Yoldan geçenlerin bazıları dönüp bakmaya başlamıştı bile. "Benden böyle kaçamazsın!"

"Kaçabildiğimi gördün! Aşağılık herif!"

"Eğer böyle hassas bir dil kullanarak, aramızdaki ilişkiyi berbat edenin ben olduğumu ima etmeye çalışıyorsan, teşekkür ederim, buna ihtiyacım yok! O kadarını ben de biliyorum! Zamanı geri döndürebilsem, döndürürdüm. Öyle gizli kapaklı davr..."

"Benim ağzımdan laf aldın! Beni kullandın! Bana karşı bir takım duygular besliyormuş gibi yaptın! Ondan sonra seni bir daha görmek istememi garipsiyorsun, öyle mi? Yıkıl karşımdan! Zaten Emniyet Müdürlüğü'nde sana tahammül etmek zorunda kalmam bana yetiyor."

"Beni bir dinlesen! Tek istediğim bu. Sana böyle davranmamalı, seninle açık konuşmalıydım. İşte şimdi tam da bunu yapmak, konuşmak istiyorum! Sana her şeyi anlatmak istiyorum! Sana o kadar çok sır açıklayacağım ki, başın dönecek."

"Bu benim sana geri dönmem için bulduğun ucuz bir numaraysa, unut onu!" Kadının gözleri öfke doluydu.

"Tek bir şey istiyorum, o da seninle konuşmak. İkimiz hakkında da değil. Benim hakkımda. Ne yapacağımı bilemez haldeyim."

"Seni dinleyeceğimi de nereden çıkardın?"

"Bunu senden sadece rica edebilirim."

"Neden ben?"

"Çünkü bu kentte güven duyduğum tek insan sensin. Hayatımda hiç başıma gelmediği şekilde, gırtlağıma kadar boka batmış durumdayım. Ben..."

"Kırılma ama Gereon, zaten şu anda tam da öyle görünüyorsun: Bok gibi!"

O denli şaşkın bakmış olmalıydı ki, kadın ciddiyetini sadece bir an daha koruyabildi, sonra ağzının iki ucu yana açıldıkça gamzeleri belirdi. O zaman Rath, onun kendisini dinleyeceğini anladı.

Bu gülümsemeyi ne kadar uzun zaman beklemişti!

Biraz önce oteldeyken, kafese kapatılmış bir aslan gibi odasında bir aşağı bir yukarı yürümüş durmuştu. Kokainin etkisi yavaş yavaş geçmeye başlayınca, üzerine tekrar yorgunluk çökmüştü. Buna rağmen huzur bulamadı. Bruno Wolter'le konuştukları, ona ve kendi çaresizliğine duyduğu öfke içine oturmuştu. Artık başka ne yapabileceğini bilemiyordu. Ne yapacaktı ki? Her gün Emniyet Müdürlüğü'ne gelen bir katilin, sanki hiçbir şey olmamış gibi güle oynaya işini yapmasını mı seyredecekti? Tertemiz polis memuru ayağına yatmasını mı izleyecekti?

Yoksa onu ihbar mı etseydi? Fakat o zaman savcı kanıt isterdi, Rath'ın elinde ise kanıt yoktu. Bunun için önce kendi suçunu itiraf etmesi gerekirdi. Sonuçta Wolter konuyu öyle saptırabilirdi ki, Jänicke cinayeti bile itirafçı Gereon Rath'ın üzerine yıkılırdı. Uygun bir neden bulmak kolaydı. Kutsal Josef'i öldürüp, gömdüğünü anladığı için Komiser Rath kriminal asistanı da öldürmüş olabilirdi. Bu tez de gerçeğin kendisinden daha tuhaf sayılmazdı. Hatta belki daha da akla yakındı.

Rath çaresizdi. Tek başına yürüttüğü bu mücadeleye nasıl devam edeceğini bilemiyordu. Yardıma ihtiyacı vardı. Güvenebileceği tek bir insan geldi aklına. O nedenle de gururunu gemleyip, Charly'ye gitmişti.

Spree Nehri'nin diğer kıyısında Schlosspark'ta dolaşırlarken hava kararmaya yüz tutmuştu. Dışarıdan bakanlar, sevgili olduklarını bile düşünebilirdi.

Ona her şeyi anlattı.

Kardakov vakasını kendi başına nasıl soruşturduğunu, Wilc-

zek'in ona nasıl saldırdığını ve öldüğünü, cesedi gömüp, soruşturmayı nasıl saptırdığını... Bu nedenle de Stephan Jänicke'yi Bruno Wolter'in öldürdüğünü tek bilenin kendisi olduğunu...

Kokaini de gizlemedi. Hatta güncel gelişmelerle bir ilgisi olmadığı halde Köln'de ölümle sonuçlanan olayı bile saklamadı. Bir tek konuya hiç girmedi, o da Elisabeth Behnke'yle arasında geçen tuhaf yatak hikâyesiydi.

Charly sessizce dinledi. Yüzünde gülümsemeden eser kalmamıştı.

"Galiba bir kahveye ihtiyacım var," dedi Rath sözlerini tamamladığında. "Bana kalırsa senin de bir kahveye, hatta belki de üç fincan kahveye ihtiyacın var."

Duydukları Charly'ye hakikaten şok tesiri yapmıştı. Aslında, polis-te çalışmaya başladığından beri kendisini artık hiçbir şeyin şaşırtamayacağını düşünüyordu. Fakat az önce Gereon'un anlattıklarına diyecek laf bulamıyordu.

Hiç konuşmadan Spenerstrasse'ye döndüler. Artık sokak lambaları yanıyordu.

"Neredeyse kaybolduğunuzu ihbar edecektim," dedi Greta onları görünce. Charlotte arkadaşının nasıl merakla kıvrandığının farkındaydı. Gereon'un bakmadığı bir an ona çaktırmadan bir işaret verince Greta yine odasına kapandı.

Ocağın başına gidip su koyarken, "Bir şey yemek ister misin?" diye sordu. Rath'ın savaş kaybetmiş yorgun bir savaşçı gibi mutfak masasının başında oturması içindeki annelik duygularını kabartmıştı. Kahveye gerçekten ihtiyacı var gibiydi. Her an sandalyesinden yuvarlanacakmış gibi duruyordu.

"Teşekkür ederim," dedi Rath. "Fakat şu anda bir lokma bile yutacak halim yok."

"Umarım, mutfak becerilerimin kötü olduğunu ima etmiyorsundur."

"Onları henüz tanıma fırsatım olmadı."

"Şimdi zaten olsa olsa ekmek peynir ikram ederdim."

"Kahve yeter."

Su kaynamaya başladığı sırada kapı çaldı.

Charly masanın üzerindeki saate baktı. Ona üç dakika vardı.

Randevusu geldi aklına!

O heyecanda bu adamı tamamen unutmuştu!

Georg Siegert, Greta'nın iş arkadaşıydı. Onu o getirmiş ve Charly'ye yakışacağını söylemişti. Charly de boyun eğmişti.

Ancak şu anda adamı çekemezdi. Hem, bu akşam dışarı çıkmaya keyfi de kalmamıştı zaten.

Greta'nın aklına kapıyı açmak gelmeden kendisi koşturdu.

Zafer kazanmış bir adam edasıyla Herr Siegert kapıda dikilmiş, ona bir buket çiçek uzatıyordu.

"Güzel bir kadına, güzel çiçekler," dedi adam.

Bu laf da çok aptalcaydı ama Herr Siegert zaten baştan kaybetmişti.

Charly adamın elindeki sebze yığınını görmezden geldi. Orkideymiş! Charly orkidelerden nefret ederdi!

"Bu ne cüret!" dedi. "Bu ne terbiyesizlik!"

Georg Siegert neye cüret ettiğini anlayamadı. Huzursuzca kıpırdandı.

"Nasıl yani?" diyebildi sadece.

"Herr Siegert, hayatta hiç dayanamadığım bir şey varsa, o da dakik olunmamasıdır!"

"Dakiklik mi?" dedi adam ve çiçek buketini tutan elini nihayet indirdi. "İyi ama saat on için sözleşmemiş miydik?"

"O zaman saatinize bir bakın! Saat ona *daha* iki dakika var! Üstelik kapıyı *daha da* erken çaldınız! İyi akşamlar!"

Böyle deyip, kapıyı adamın suratına çarptı.

Mutfağa döndüğünde kahve suyu hâlâ kaynıyordu.

Gereon Rath da hâlâ aynı yerde oturuyordu.

Charly kahve yapmakta geç kalmıştı. Gereon'un çenesi göğsüne düşmüş, uyuyordu.

Uyandığında burnuna Charly'nin kokusu geldi.

"Charly," diye mırıldanarak yastığa sarıldı. Elleri onu aradı ama bulamadı. Gözlerini açtı. Koku yatak takımından geliyordu, Charly'nin kendisi görünürde yoktu.

Yatakta dikildi. Neredeydi? Hoş bir odaydı burası. Charly'nin odasıydı! Rath gerindi. Günlerdir olmadığı kadar iyi hissediyordu kendisini. Uykusunu da almıştı. Üstelik belli ki kendisi orada olmasa bile, *onun* yatağında uyumuştu! Rüyalarına da girmişti. O ve kokusu... Burnunu kadının yastığına gömdü ve bir defa daha kokuyu içine çekti.

Bir önceki akşamı ancak yavaş yavaş hatırlıyordu. Ona her şeyi anlatmıştı. O kadarını biliyordu, bu rüya değildi. Charly de onu kovmamıştı. Hatta ona kahve bile yapacaktı. Son hatırladığı da buydu zaten. Kendisinin mutfakta oturduğunu ve Charly'nin kahve yapmak için ocağın önünde durduğunu hatırlıyordu.

Kalkıp, pencereye yürüdü. Güneş parlıyordu. Elbiseleri özenle katlanmış, bir iskemlenin üzerine asılmıştı. Onu iç çamaşırına kadar soymuştu. Şefkatle.

Yavaşça kapıyı aralayıp, dışarıya gözattı. Koridorda kimse yoktu. Banyo boş muydu acaba? Kapı aralıktı.

Sessizce odadan çıktı. Önünde hiçbir engel yoktu!

Rath aynaya baktı. Tıraş olsa iyi olurdu ama bu banyoda bunun için gereken aletlerin hiçbiri yoktu. Yüzüne bol bol su serpti, bedeninin üst kısmını yıkadı, işaret parmağına biraz diş macunu sıkıp, elinden geldiği kadar dişlerini temizledi ve ağzını bir miktar Odol ile çalkaladı.

Aynadaki görüntüsü hâlâ pek güven vermiyordu ama en azından o kendisini şimdi daha iyi hissediyordu.

Charly'nin odasına geri gidip, giyindi. Ceketinin cebindeki tarakla hâlâ ıslak olan saçlarını geriye doğru taradı.

Sonra mutfağa gitti. Kimsecikler yoktu ama kahvaltı sofrası kurulmuştu. Saat dokuz buçuktu. Ne zamandır bu kadar uzun uyumamıştı.

Charly'nin ve tabii Greta'nın nerede olabileceğini sordu kendine. O anda aklına geldi.

Tabii! Kale'de olmalıydı! Charly hemen hemen her pazar günü çalışıyordu.

Ocağa su koydu ve duvara asılı kahve değirmenini kahve çekirdekleriyle doldurdu. Bir kahve içecek, ondan sonra otele gidip, yıkanacaktı. Opel de hâlâ aşağıda kapının önünde park edilmiş du-

ruyor olmalıydı. Onu da Emniyet Müdürlüğü'ne geri götürmenin zamanı artık gelmişti. Tek yapması gereken, neden arabayı bütün gece kullandığını garajdakilere açıklamak için bir yalan uydurmaktı. Nasılsa aklına bir şeyler gelirdi. Bir gözetleme görevi, kuşkulu bir şahsı takip... Polis mesleğinde beklenmedik şekilde ortaya çıkabilecek çok şey vardı.

Dairenin kapısında anahtar sesi duydu. Biraz sonra Charly kapıdan kafasını uzattı.

"Uykunu aldın mı?" diye sordu ve elindeki kâğıt paketi salladı. "Biraz ekmek aldım."

"Çalışman gerekmiyor mu senin?"

"Birikmiş fazla mesaimin bir kısmını kullanıp kullanamayacağımı sordum Böhm'e. "Olur," dedi." Masaya oturup, ekmek paketini yırttı. "Fakat *sen* bugün Kale'de bir görünsen iyi olur. Gennat seni sormuş."

"O moruk Böhm de buna seviniyordur, değil mi? Benim başımın belaya girmesine." Rath kaynayan suyu filtreye boşalttı.

"Bana sorarsan, birbirinizle açık açık konuşsanız iyi olur. İkiniz de diğerine nasıl kazık atacağını düşüneceğine birlikte çalışsanız nasıl olur?"

Rath kahve demliğini masaya bırakıp, onun yanına oturdu. "O zaman belki dün sana anlattıklarımı ona da anlatmam iyi olurdu herhalde. Bir kere anlatmaya başlamışken..."

Sesindeki kinayeyi fark etmemek mümkün değildi ama Charly duymazdan geldi.

"Neden?" diye sordu.

"Bunu ciddi mi soruyorsun?"

"Böhm doğru adres olmayabilir ama Emniyet Müdürlüğü'nde birine bu hikâyeyi anlatman gerekir. Belki Gennat olabilir."

"O ciddi adama mı?"

Kadın bunu da duymazdan geldi. "Her neyse. Güvenebileceğin birine anlatman lazım. İyisi mi, doğrudan Zörgiebel'e git. Söylendiğine göre, onunla aran iyiymiş."

"Kantin dedikodusu."

"Ciddiyim Gereon! Her şeyi açığa çıkar! Bu tek şansın, tabii, korkmadan aynaya bakmaya devam etmek istiyorsan."

"Bunun için bir tıraş olmam yeterli."

"Ben gerçekten ciddiyim! Şayet Bruno Wolter'in hak ettiği cezayı almasını istiyorsan, şayet bütün bu kirli işlere bir son vermek istiyorsan, şayet adalet istiyorsan, o zaman bütün gerçeği gün ışığına çıkarman gerek. Başka türlü olmaz. Yoksa bir katili koruduğun için bütün hayatın boyunca kendini suçlamak mı istiyorsun?

"Elimde hemen hemen hiçbir delil yok. Üstelik birkaç gün içinde mesleğimde o kadar çok hata yaptım ki, başkaları emekli olana kadar bile bu kadarını beceremiyor. Emniyet Müdürlüğü'nde bu hikâyeyi kime anlatırsam anlatayım, polis mesleğindeki kariyerim o anda biter."

"Olabilir." Kadının sesinde duygudan eser yoktu. "Büyük ihtimalle seni tamamen kapı dışarı da ederler. Buna katlanmak zorundasın."

"Ne iyi fikir, teşekkür ederim! Fakat ne yapalım ki, ben bir aynasızım. Başka meslek de öğrenmedim."

"Özel detektif ol."

"Kocalarını aldatan kadınların peşine mi düşeyim? Bir Ufa yıldızının güvenlikçisi mi olayım? Şirketimiz teşekkür eder!"

"Bazan hayat insana başka bir şans tanımaz."

"Ah, Charly! Ne kadar boktan bir iş yaptım! Sana bütün bunları birkaç hafta önce dosdoğru anlatsam, herhalde bütün bunlar başıma hiç gelmezdi."

"Yapsaydım, etseydim... Bu lafları hiç sevmem. Neyse, o. Gerçekleri kabul et. Olan olmuş."

"Bu çok ağır."

"Hayat ağır, Komiser Bey."

"Her şeye bu kadar kaderci mi yaklaşırsın? Aramızda olanlara da mı? O konuda da olan olmuş diyebiliyor musun?"

Kadın cevap vermeden önce bir an duraksadı.

"On yedi yaşımdan beri bir erkek için ağlayıp zırlamadım," dedi. "Bunun bir daha başıma gelmeyeceğine de o zaman yemin ettim." Rath'a, onun o çok korktuğu soğuk bakışı fırlattı. "Yeminim tutmadı, Gereon. Senin gibi pis bir herif için ağladım! Bunu kendime bir kere daha yapacağımı mı sanıyorsun?"

Nerede kaldığını, bir gün önce neler karıştırdığını Gennat'a açıklamak zorunda kalmadı. Buda'nın daha önemli işleri vardı. Kale'ye olağanüstü bir heyecan hakimdi.

Mezarı bulmuşlardı.

Üstelik sadece, tekrar çıkarılmadan önce Aleksey Kardakov'un gömülü olduğu mezarı da değil. Spandau Kent Ormanı'nın göbeğinde koca bir mezarlığa denk gelmişlerdi. Toplum polisleri, sararmış çam iğnelerinden oluşan bir tabakanın altından Sovyet Büyükelçiliği'nin Vadim Troşin adlı kaybolmuş bir elemanını ve Kızıl Cephe Savaşçıları yasaklandıktan sonra polisin yeraltına indiğini sandığı iki Alman Kızıl Cephe savaşçısını da çıkarmıştı.

O iki adamın dosyasını takip eden Henning, yeraltı doğru bir deyim, diye espri bile yapmıştı. İki komünist Mayıs olayları sırasında polis nezarethanesine atılmıştı. Serbest bırakıldıktan sonra ise besbelli yanlış adama çatmışlardı.

Mezarları Zelenski ve Fallin'in kazdığına kuşku yoktu. LD'nin Spandau Kent Ormanı'nda bulduğu lastik izleri, bir gün önce Fallin'in deposunda buldukları çalıntı bir DKW'ye uyuyordu. Hatta Kronberg'in elemanları o arabanın lastiğinde çam iğnelerine bile rastlamıştı. Rath, aynı DKW'nin üç gün önce bir süre Greifswalder Strasse'deki mezarlığın önünde park ettiğine iddiaya bile girebilirdi.

Artık bulmacanın parçaları yavaş yavaş yerine oturuyordu. Zörgiebel memnun kalacaktı. Gereon Rath da bu parçaların bulunmasına katkıda bulunmuştu. Açık kalan soruların büyük kısmını cevaplamışlardı. Bu iki katilin kendilerinin de neden doğal olmayan şekilde öldüğü hariç.

Rath delil toplama ekibinin protokollerini kapıp, Fallin ve Zelenski vakaları arasındaki benzerlikleri bulmak için ofisine dönmüştü. En azından Gennat'a öyle söylemişti.

Aslında kafası bu konuda ciddi bir düşünce geliştirecek kadar serbest değildi. Bu iki katili öldürenin kim olduğu şu sırada onu zaten hiç de ilgilendirmiyordu. Ona göre, ölüm doğru adamları bulmuştu. Şimdiye kadar ortaya çıkardıkları Emniyet Müdürü'ne de şimdilik yeterdi. Gazete okurları ise, iki vahşi serserinin hak ettiği cezayı bulmasına haydi haydi sevinecekti.

O zaman neden Wolter'le bağlantılı her şeyi unutup, A Dairesi'nde sergilediği ve bir çuval inciri berbat eden bu başlangıcın ardından günlük rutine dönerek, doğacak fırsatları bekleyip, kariyer yapamıyordu? Neden?

Beceremediğinden.

Charly'nin sözlerini hatırladı. *Şayet tekrar aynaya bakabilmek istiyorsan...*

Bunu istiyordu. Charly haklıydı.

Rath telefona sarıldı.

Ancak ne ofisinde ne de evinde Emniyet Müdürü'ne ulaşmak mümkün değildi. Adamı iyi perdeliyorlardı. Dörrzwiebel Magdeburg'a gitmek üzere bavulunu toplamaya başlamıştı çoktan. Her ne kadar Kale'nin birinci katında geniş bir daire Zörgiebel ailesinin hizmetinde olsa da, Emniyet Müdürü bu daireyi daha çok ünlü misafirler ağırlamak türünden resmi işler için kullanıyordu. Onun dışında genellikle Zehlendorf'taki villasında kalıyordu. Rath oraya gitmeye karar verdi. Opel hâlâ avluda, park ettiği yerdeydi.

Yol yaklaşık yarım saatini aldı. Villanın işlenmiş demirden kapısının önünde mavi üniformalı bir polis nöbet tutuyordu. Bu iyi bir işaretti. Zörgiebel evdeydi. Rath arabadan inince üniformalı polis kuşkuyla onu süzdü. Mayıs olaylarından beri Emniyet Müdürü'nün korumaları huzursuzdu. Komünistler insanları bu villada oturan adama karşı epeyce kışkırtmıştı. Rath kızıllardan olmadığını netleştirmek için polis kimliğini çıkardı.

"Bu kadar uzakta ne arıyorsunuz, Komiser Bey?"

"Emniyet Müdürü'ne verecek önemli bir haberim var."

"Bana verebilirsiniz."

"Özel bir haber."

"Sayın Emniyet Müdürü bugün artık kimseyi kabul etmiyor."

"Benim için bir istisna yapacaktır."

"Hiç sanmam. Kimseyi bırakmamam konusunda kesin emir var."

"Ona, Komiser Rath'ın kendisiyle konuşmayı arzu ettiğini söyleyin."

"Ben..."

Sözlerini bir korna sesi böldü. Adam görev bilinciyle kapıya koşup, iki kanadı da ardına kadar açtı. Oturaklı bir Maybach yerdeki

çakıl taşlarını hışırdatarak bahçeden ağır ağır çıktı. Rath arabanın arka koltuğunda bir takım belgeler okuyan Zörgiebel'in yüzünü seçti. Yoluna hâlâ yavaşça devam eden arabaya koşarak, camı tıklattı. Emniyet Müdürü kıpırdamasa da, şoför tepki gösterip, gaz verdi.

Rath giderek hızlanan arabanın ardından koşmaya başladı; ta ki, avaz avaz bir ses onu durdurana kadar.

"Dur! Yoksa vururum!"

Arkasına döndü. Korkudan ödü patlayan toplum polisi gerçekten de tabancasını çekmişti.

"Bakın, yanlış anlıyorsunuz! Emniyet Müdürü'yle sadece konuşmam gerekiyor. Lütfen, indirin silahınızı!"

"Siz ellerinizi *kaldırsanız* daha iyi olur, dostum!"

"Aman Allah'ım! Ben komünist değilim ki! Aklınızdan neler geçiyor? Çıplak ellerimle Emniyet Müdürü'nün arabasını devireceğimi falan mı sanıyorsunuz?"

Toplum polisi hiçbir şey söylemeden yüzünde tedirgin bir ifadeyle Rath'ın omzunun üzerinden arkaya baktı. Motor sesi tekrar yükseldi. Maybach tam komiserin yanında durdu. Zörgiebel camı indirmişti.

"Doğru görmüşüm! Sevgili Rath, bu kadar uzaklarda ne işiniz var?"

"İyi akşamlar, Müdür Bey. Sanırım, istemeden korumalarınızın tepki süresini deniyorum."

"Silahınızı indirsenize, Memur Bey! Bir komiser ile bir suikastçiyi bile birbirinden ayırt edemiyor musunuz yoksa?"

Toplum polisi ezile büzüle tabancasını tekrar kılıfına yerleştirdi. Nihayet Rath yüzünü tamamen Zörgiebel'e dönmeye cesaret edebildi.

"Aslında buraya, Sayın Emniyet Müdürü'ne önemli bir haber vermeye gelmiştim..."

"İyi de, Gennat bana zaten her şeyi anlattı. Çok iyi iş çıkardınız, sevgili dostum, çok iyi! Fakat bunun için buraya kadar gelmeniz gerekmezdi! Demek geçen hafta sarf ettiğim sözleri fazla ciddiye almışsınız!"

"Mesele Kardakov vakası değil, Müdür Bey. Daha doğrusu, tabii ki, o vaka. Mesele bu vakayla bağlantılı şeyler."

"Haftaya kadar bekleyemez mi? Tam yola çıkıyordum. Yarın Magdeburg'da parti kongresi başlayacak, bu akşam da ilk toplantımız var."

"Hiç kaybedecek vaktimiz yok, Müdür Bey. Çok acil. Aynı zamanda bunu kesinlikle gizli tutmanızı rica edeceğim."

Zörgiebel bir an düşündü.

"Cebinizde yeterli para var mı?"

"Efendim?"

"Magdeburg'dan Berlin'e bir tren bileti almaya yetecek kadar para var mı yanınızda?"

"Sanırım var."

"E, ne bekliyorsunuz o zaman? Binin arabaya!"

Az sonra Rath Maybach'ın konforlu arka koltuğunda Zörgiebel'in yanına yerleşmişti. Yalnız sayılırlardı. Önde oturan şoför ve bir polis teğmeni ile aralarında ses geçirmeyen kalın bir cam vardı. Şoför arabayı şosenin üzerinde hızla Potsdam'a sürüyordu.

Dosya okumayı tamamlayan ve keyfi çok yerinde olduğu belli olan Zörgiebel, "Evet, burada bizi kimse rahatsız etmez," dedi. "Size bir şey ikram edebilir miyim?"

Rath afalladı. Emniyet Müdürü'nün makam arabasında bar bile mevcuttu.

"Aslında görevdeyken içmem," dedi. "Fakat şu anda bir viskiye hayır demem."

"Zaten şu anda görevde değilsiniz ki, sevgili dostum," diyen Zörgiebel kadehi doldurdu.

"Nereden baktığınıza bağlı. Bu resmi bir görüşme."

"Aman canım! Bunu bir özel görüşme kabul edebilecek kadar birbirimizi tanıyoruz." Rath'a viski kadehini uzattıktan sonra Zörgiebel kendi kadehini kaldırdı. "Şerefe, Komiser Bey!"

İçtiler. Emniyet Müdürü kendisine konyak doldurmuştu. "Buna ihtiyacın da olacak," diye düşündü Rath. Kendisi hikâyeyi anlattıktan sonra ikinci bir kadehe de ihtiyacı olacaktı.

Rath derin bir nefes alıp, anlatmaya başladı.

Yüz kilometre kadar sonra sözlerini tamamladı. Maybach tam Genthin'den çıkmış, şoför yeniden gaz vermişti. Araba 1 numaralı devlet yolunda süratle Magdeburg'a doğru yoluna devam eder-

ken, Zörgiebel gerçekten de kendi kadehine bir konyak daha doldurdu ve sustu. Belli ki, önce komiserin anlattıklarını sindirmesi gerekiyordu.

Rath bu süreyi rozetini, polis kimliğini ve Mauser'ini deri koltuğa bırakmak için kullandı.

Zörgiebel asık suratla ona baktı. "Bu saçmalık da ne? Takın silahınızı yine yerine! Patlasın mı istiyorsunuz yoksa?"

"Sayın Emniyet Müdürü'nden beni polis örgütünden uzaklaştırmasını rica etmek istiyorum."

"Yok öyle şey, elimden o kadar kolay kurtulamazsınız! Haydi toplayın malzemenizi koltuktan!"

Rath hepsini tekrar yerine yerleştirdi. Kimliğinin üzerindeki beyaz toz kalıntılarını ancak o sırada fark etti. Çaktırmadan eliyle sildi.

"İtiraf edeyim, bu hikâyeye inanmakta zorlanıyorum," dedi sonunda Zörgiebel. "Bir Çelik Miğfer çetesi, polis silahlarıyla yapılan ve Nazileri de silahlandıran kârlı bir silah ticareti..."

Memurlarından birinin insan öldürmekten ve öldürtmekten geri durmuyor olması Emniyet Müdürü'nü pek de rahatsız ediyora benzemiyordu.

"Wündisch'i arayın," diye önerdi Rath.

"Arayacağım, bundan emin olabilirsiniz. Magdeburg'a varır varmaz. Demek IA yine kendi başına işler çevirmiş!"

"Üstelik bunun için deneyimsiz bir polis memurunu da harcamış."

Zörgiebel olan biteni hâlâ kavrayamıyormuş gibi başını iki yana salladı. "Sevgili Rath," dedi. "Tabii, bu bana anlattıklarınızdan bir kelimenin bile kamuoyuna asla sızmaması gerektiğinin farkındasınız, değil mi? Ne kendi hatalarınızın, ne kurumumuzdaki silah kaçakçılığının, ne de bazı memurların siyasi sapkınlıklarının..."

"Üzgünüm, Müdür Bey, ama başka bir çare göremiyorum," dedi Rath. "Prusya polisindeki kara koyunları ancak bütün gerçeği ortaya çıkarırsak durdurabiliriz. Mahkeme önünde Başkomiser Wolter aleyhine tanıklık yapabilmem için size istifamı sunuyorum."

"Artık bu saçmalıklara bir son verin, yahu! İstifaymış! Rüyanızda bile olmaz! Buna izin vermiyorum!" Zörgiebel içerlemiş görü-

nüyordu. "Bütün bunlar kamuoyuna sızarsa ne olacak sanıyorsunuz? Mayıs olayları nedeniyle zaten bir araştırma komitesi kuruldu. Polise karşı, kızıllara değil! Bütün bunların üstüne, bir de kendi adamlarımızdan bazılarının Nazi'lere silah sattığı ortaya çıkarsa ne olur sanıyorsunuz?"

"Sadece siyasi sıkıntılar doğacağı için Wolter gibi bir adamın gerçekten de cezasız kurtulmasını mı istiyorsunuz?"

"Cezasız kurtulmak mı? Bu söz konusu bile olamaz! Sadece kafamızın dikine gidemeyiz, sevgili dostum! Kurumumuzun adını daha fazla lekeleyemeyiz."

"Peki, ne yapacaksınız?"

"Ben de şu anda onu düşünüyorum, ya! *Siz* de kazasız belasız bu işten paçanızı sıyırabileceğinizi sanmayın sakın, Komiser Bey!"

33

Yarım saat sonra Berlin Emniyet Müdürü'nün makam arabası Magdeburg'da Elbe Nehri üzerindeki köprüleri geçiyordu. Güneş, kentin sayısız kuleden oluşan profilinin ardında batıyordu. Zörgiebel, şoförüne tren garının önünde durmasını tembihledi.

"Komiser Bey, şimdi ne yapmanız icap ettiğini biliyorsunuz, değil mi?"

Rath başını salladı. "Sanırım, halledebilirim. Peki, kapana girdiği vakit ne yapacağız?"

"İyisi mi, orasını bana bırakın, sevgili Rath. Siz sadece Wolter'in milliyetçilerle ilişkisini su götürmez kanıtlarla, en iyisi birkaç net fotoğraf ile ispatlayın, gerisini ben hallederim."

"Bu planın benim yüzümden başarısızlığa uğramayacağından emin olabilirsiniz, Müdür Bey," diyen Rath arabanın kapısını açtı.

"O zaman size başarı diliyorum!"

"Bilmukabele, Müdür Bey."

"Beni gelişmelerden haberdar edin."

Rath indi. Maybach tekrar hareket etti, döndü ve karşı kaldırımdaki *Continental* Oteli'nin önünde durdu. Bir belboy arabanın kapısını açtı ve Zörgiebel büyük bir gayretle bedenini arabadan çı-

kardı. Rath, Emniyet Müdürü otelde gözden kaybolunca kadar onun arkasından baktı. Sonra garın büyük orta kapısından içeri girip, tren tarifesini inceledi. Bir sonraki hızlı trenin Berlin'e hareket etmesine daha kırk beş dakika vardı. Önce kendine bir kahve aldı ve bozuk parasını saydı. Ardından en yakın telefon kulübesini bulup, ahizeye sarıldı.

Numara hakikaten doğruydu. Birkaç günden beri numara elinde olmasına rağmen ilk defa deniyordu.

Hattın diğer ucunda tereddütsüz Johann Marlow'a ait bir ses, "Buyurun," dedi. Demek, koca Dr. M.'ye ulaşmak bu kadar kolaydı.

"Sanırım, sizi altınlarla buluşturmak için bir fırsat buldum," dedi Rath.

Johann Marlow'un sabırla kendisini dinlemesini sağlamak için bundan fazlasını söylemesine gerek kalmadı.

Trenin Berlin'e varması iki saati buldu. Potsdam Garı'nda Rath önce kimsenin hiçbir şey fark etmemesine özen göstererek tabancayı emanet dolabından çıkarıp, cebine attı. Garın önündeki meydanda bekleyen sayısız taksiden birine binip, Zehlendorf'a geri gitti. O yoldayken Berlin'de yağmur yağmış olmalıydı. Asfalt hâlâ ıslak ıslak parlıyordu. Opel sapasağlam Zörgiebel'in bahçe kapısının önünde duruyordu. Nöbetçi çekilmişti. Rath arabayı çalıştırdı. Schöneberg'de Hauptstrasse'den Kolonnenstrasse'ye saptı. O saatte Tempelhof Merkez Havaalanı'nın önünde trafik sıkışıyordu. Rath kargaşanın içinden kıvrıla kıvrıla geçti ve Neukölln'e doğru yoluna devam etti. Leykestrasse'de arabayı park etti.

Krajewski evde değildi. Bu daha iyiydi. Biraz ön hazırlık, her şeyin daha gerçekçi görünmesini sağlayabilirdi. Rath kapının kilidini çabucak açtı. Yarı karanlıkta el yordamıyla mutfağı buldu. Şeker kutusu? Neden olmasın? İçinde bir kokain torbası olmasına rağmen, ufak tabanca tam sığıyordu. Krajewski başından geçenlerden hiç ders almamıştı. Rath evi terk ederken, daireye zorla girdiği sırada arkasında bıraktığı izleri silmeye zahmet etmedi. Tekrar sokağa çıkarken de onu gören olmadı. Arabaya binip, koltuğa rahat-

ça kuruldu. Olduğu yerden Krajewski'nin oturduğu binanın kapısını gayet iyi görebiliyordu. Trendeyken tasarladığı planı şimdi bir daha gözden geçirmeye yeterince vakti vardı.

Krajewski nihayet evine döndüğünde saat sabahın üçüydü. Rath, bir gece önce o kadar iyi uyuduğuna sevindi. Öyle olmasa, içtiği o kadar sigaraya rağmen herhalde kendinden geçerdi. Adam binanın içinde gözden kaybolunca Rath arabadan indi. Yukarı çıktığında zili deliler gibi çaldı. Sahte imparator komiserle burun buruna gelince şaşkınlaştı.

"Artık gece yarısı da mı gelmeye başladınız? Bizim de uykuya ihtiyacımız var, yahu!"

"Evet ama şimdi değil. Bırak, içeri gireyim. Seninle konuşmam lâzım."

Krajewski söylendi ama kapıyı nazlanmadan açtı.

"Ne oluyor?"

"Seni uyarmaya geldim. Tehlikedesin."

"İşte bu gerçek bir yenilik! Polis insanları uyarıyor! Nihayet ödediğimiz vergilerin karşılığını alıyoruz!"

"Evine birileri girmiş."

"Burada çalacak bir şey yok ki."

"Bir şey çalmamışlar, bırakmışlar."

"Ne iyi hırsızmış bunlar."

"Pek sayılmaz. Sana tuzak kurmuşlar."

"Nasıl yani?"

"Bir tabancan var mı?"

"Tabancamın nerede olduğunu siz benden iyi biliyorsunuz. Sizin o elleri tertemiz iş arkadaşınız aldı tabancamı."

"İstersen bir bak. Eğer sende hakikaten bir tabanca yoksa, tekrar giderim. O zaman yanlış alarm verilmiş demektir."

"Bana da öyle geliyor," dedi Krajewski. Yine de bazı çekmeceleri açıp, karıştırmaya başladı. Bir taraftan da yan gözle ona güvensiz bakışlar atıyordu. Herhalde Rath'ın onun kokain sakladığı yerleri görmesini istemiyordu.

Mutfaktan geri geldiğinde elinde bir Lignose vardı.

"İnanamıyorum! Ufak aşkım geri dönmüş! Bu şerefe nasıl nail oldum?"

"Böyle bir şeyi tahmin etmiştim," dedi Rath. "O iş arkadaşımın marifeti."

"Bu nasıl iş? Bunu bana çaktırmadan geri vermeye mi çalışıyor yoksa?"

"Pek öyle sayılmaz. Başkomiser Wolter pislik herifin biridir. Senin Lingose'yle birini vurdu, şimdi de bunu senin üzerine yıkmaya çalışıyor."

"Kimi vurdu?"

"Bir polisi."

"Buna inanmamı mı bekliyorsunuz?"

"Bu vakayı ben soruşturuyorum. Tabii, gayet gizli. Cinayeti başkomiserin işlediğini ispat etmek çok zor. Cinayet aletini onun evinde bulmayı umuyorduk. Fakat geç kaldık. Silahı zamanında buraya saklamayı başarmış. Bir daha almaya geleceğini de sanmam. Yakında bir toplum polisi ordusunu senin üzerine salması daha büyük bir ihtimal. Yerinde olsam, yasadışı her şeyi bir an önce evimden temizlerdim. En başta da bu tabancayı."

"Vay canına! Alete dokumuş da bulundum!"

"Parmak izlerini silebilirsin." Yavaş yavaş Rath, Krajewski'nin kendi planlarını uygulayacak doğru kişi olduğundan kuşku duymaya başlıyordu. Fakat yerine geçirebileceği başka kimse de yoktu. İnandırıcı olabilecek tek kişi oydu. "Şimdi beni iyi dinle," dedi. "Bu domuzu ele geçirmemizi sağlayacak bir plan yaptım. Fakat yardımına ihtiyacım var."

"Bir aynasızı tuzağa düşürmeye mi yardım edeceğim?" Krajewski sırıttı. "Severek. Ama bir gün bunu benden bir komiserin rica edeceğini rüyamda görsem inanmazdım!"

Rath sıkıntıyla gülümsedi. "Rica ederim."

"Ne yapmam lazım?"

Rath tren kompartımanında yazdığı kağıdı ceketinin cebinden çıkardı. "Okuman var mı?"

Krajewski başını salladı.

"İyi. Hepsi burada yazıyor. Şu numarayı ara ve burada yazan her şeyi aynen yap. İyisi mi, ondan sonra da bu kağıdı yak. Anlaşıldı mı?"

Krajewski başını salladı ve kağıtta yazanları hızla okudu. Şaşkınlıkla durakladı. "Fakat... Fakat bu sizin numaranız!"

"Artık değil. Ben artık Cinayet Masası'ndayım."

"Buna rağmen bu numarayı mı arayayım?"

"Aynen öyle. Sabah erkenden. Burada yazanları eksiksiz yap, yeter."

Ertesi sabah Rath *Excelsior*'da bir taksi çağırmasını ve hesabını çıkarmasını rica ettiğinde resepsiyonist bayağı üzüldü.

"Umarım Komiser Bey yakında bizi tekrar şereflendirirler," dedi.

"Umarım çok yakın zamanda olmaz."

Rath otelde yaşamaktan iyice bıkmıştı.

Elinde karton kutusu ve bavuluyla Luisenufer'de taksiden indiğinde Schäffner'in kendisini beklediği anlaşılıyordu.

"Demek hakikaten buraya taşınmak istiyorsunuz? Ben de şaka yaptığınızı sanmıştım."

"Prusya polisi asla şaka yapmaz, bunu iyi belleyin!"

"Tabii, Komiser Bey!"

"Daireye yerleşebilir miyim?"

"Tabii ki! Gerçi meslektaşlarınız ancak cumartesi günü içeri girmemize izin verdi ama benim Grete dün hemen çılgınlar gibi yerleri ovdu. Daire tertemiz."

Rath, Prusyalı bir onbaşı gibi memnuniyetle başını salladı. "İyi olmuş. Şu sırada çok işim var."

"O bir sürü ölü yüzünden mi?"

"O yüzden de. Bir de, önümüzdeki günlerde büyük bir kaçak silah teslimatı olacak. Bu bizi bayağı uğraştırıyor."

"Demek öyle." Schäffner merakını gizlemekte zorlanıyordu. "Onları enselemek istiyorsunuz herhalde, değil mi?"

"Keşke öyle olsa. Şimdiye kadar tek bildiğimiz, kentte bir silah teslimatı olacağı. Zamanı ve yeri hakkında en ufak bir fikrimiz yok."

Schäffner sırıttı. "Biraz kızılları yoklayın. Onlar hâlâ bu işlerden bıkmadı."

Rath konuyu derinleştirmedi. Ufak mesajı yerini bulmuştu. Bu ona yeterdi. "E, o zaman yukarı çıkalım mı, sevgili kardeşim?" dedi. "Birazdan gitmem lazım!"

Schäffner Rath'ın mütevazı eşyasını işgüzarlıkla onun peşi sıra taşıdı. Adam palavra atmamıştı. Daire gerçekten de sabun fabrikası gibi kokuyordu. Küvetteki kir izinden bile eser kalmamıştı.

Daha saat on birdi! Emniyet Müdürlüğü'nde saatler daha yavaş çalışıyor olabilir miydi? Gregor Lanke böyle olduğuna iddiaya bile girebilirdi. Daha pazartesi sabahı olmasına rağmen, şimdiden canı sıkılıyordu. Hafta ne iyi başlamıştı! Bari başkomiser bir dışarı çıksaydı. O zaman yine resimleri seyredebilirdi. Şimdiye kadar Ahlâk'ın en iyi tarafı buydu. Resimleri seyretmek. Daha şimdiden bazılarını akşam evine giderken yanında götürmüştü. Aslında kesinlikle yasaktı. Ne de olsa delildi bunlar. Fakat Alex'teki diğer daireler bu tür delillerin ancak hayalini kurabilirdi. Köpenick'tekilerin ise böyle bir şeyin varlığından bile haberi yoktu herhalde.

Yazı masasının üzerindeki telefon çaldı. Bu çok nadir olduğundan, yerinde sıçradı.

"Ahlâk polisi. Ben Lanke," diye açtı telefonu.

"Komiser Rath'la görüşmek istemiştim."

"O artık burada çalışmıyor."

Hattın öbür ucunda kısa bir sessizlik oldu. "O zaman Komiser Wolter, lütfen."

"Başkomiser Wolter," diye düzelttikten sonra Lanke avcuyla ahizeyi kapattı. "Başkomiser Bey," diye komşu masaya seslendi, "Tuhaf bir tip sizinle konuşmak istiyor."

"Adı neymiş?"

"Adını söylemedi."

Wolter isteksizce masasından kalktı. Son günlerde hiç keyfi yoktu. İyi ki Wolter Amca şefti. Sırf bu nedenle keyifsizliğini saklaması ve yanında çalışanları azarlamaktan sakınması icap ediyordu. Hatta adı Gregor Lanke olanı asla azarlamaması şarttı.

"Verin bakalım o zaman," dedi ve ahizeyi onun elinden kaparak hırladı: "Wolter."

Sonra bir süre hiçbir şey söylemedi ve Lanke'nin yazı masasının üzerindeki bir kağıda notlar almaya başladı. Lanke şefinin ne yaz-

dığını görmeye çalıştı ama adam koca gövdesini siper ederek kağıdı ustalıkla saklıyordu.

"Bütün bunları telefonda konuşamayız," dedi nihayet Wolter. "Görüşmemiz lazım. Bir yer önerin."

On dakika sonra başkomiser yola çıkmıştı bile. Gregor Lanke sevinç içindeydi. Nihayet tekrar resimleri seyredebilecekti.

Rath bütün gününü anlamsız işler yaparak geçirdi. Kardakov vakasını olabildiği kadar iyi şekilde toparlaması istenmişti. Savcı için değil. Onun artık bu vakada yapacak fazla işi kalmamıştı. Fakat Gennat, bu iki Rus'un neden öldüğünü anlamayı umuyordu. Fallin ve Zelenski'nin Kardakov'a neden ve nasıl işkence ettiği, sonra da öldürdüğü ortaya çıkarsa, onları kimin öldürdüğü de belki ortaya çıkarılabilirdi. Ve neden öldürüldükleri...

A Dairesi'nde çalışanların çoğu katilin adresini bildiğine inanıyordu: *Unter den Linden 7*. O adreste Sovyet Büyükelçiliği vardı. Stalin'in genellikle büyükelçilik görevlisi kılığında ülkeye sızdırdığı Vadim Troşin gibi çekistler o adreste çalışıyordu.

Rath kendi aklından geçenleri açıklamamaya özen gösteriyordu. Bu iki Rus'un ölümünden kimin sorumlu olduğu konusunda onun başka tezleri vardı. Ama bunları kendine sakladı. Bir takım tahminlerde bulunmaya mecbur olduğu vakit, Noel Baba'nın varlığına inandığı kadar inanıyor olsa da, çekistler teorisine katılıyordu. Çoğu zaman bu anlamsız sohbetlerden kaçmak için ofisine kapanıp, telefona davranıyordu. Steglitz'te hizmetçi kızdan başkasına ulaşamamıştı. O da ona, saygıdeğer beyefendinin ancak öğle saatlerinde yemeğe beklendiğini ve şu anda yazıhanesinde bulunabileceğini anlatmıştı. Rath birkaç kez de Magdeburg'da *Continental* Oteli'ni aradı ama nafile. Dostça konuşan bir resepsiyonist, Emniyet Müdürü'nün otelden ayrıldığını ve henüz dönmediğini açıkladı sadece.

Öğle paydosunda Rath ne kantine ne de Aschinger'e gitti. Garajdan bir araba alıp, Steglitz'in yolunu tuttu.

Kapıyı hizmetçi kız açtı.

"Üzgünüm, saygıdeğer beyefendi şu anda yemek yiyor," dedi.

"Taarruz komutanına Teğmen Wolter'den bir mesaj getirdiğimi söyleyin. Acil bir mesaj. Ayrıntıları ancak kendisiyle paylaşabilirim."

Kız bu tür esrarengiz ziyaretçilere alışıktı anlaşılan.

"İsterseniz salonda bekleyin," dedi.

Önüne düşüp, onu ufak bir salona götürdü. Duvarda, aynı 2. Wilhelm gibi mizahtan tamamen yoksun bir ifadeyle bakan, Charlie Chaplin bıyıklı, Hitler denen şu tuhaf adamın çerçeveli bir fotoğrafı asılıydı. Masanın üzerinde *Angriff* ve *Völkische Beobachter* duruyordu. Heinrich Röllecke siyasi görüşünü saklamaya hiç çabalamıyordu.

Ev sahibinin gelmesi uzun sürmedi. Rath sayfalarını karıştırmakta olduğu *Angriff*'i tekrar bir kenara bıraktı.

"Ah, siz misiniz? Yine Bruno'nun ulağı rolüne mi soyundunuz?"

"Bu işi iyi becerdiğime göre... Teğmenin size önemli bir haberi var, Sayın Taarruz Komutanı."

"İzin verin, bir tahminde bulunayım: SA'ya söz verdiğiniz silahları nihayet teslim edebileceksiniz, değil mi?"

"Nereden biliyorsunuz?" Rath elinden geldiği kadar şaşmış gibi yaptı. Demek Müfreze Komutanı Schäffner rapor vermişti.

Röllecke ukala ukala güldü. "SA'nın her yerde kulağı vardır. Teslimat geldi mi?"

"Yarın akşam saat sekizde teslim edilebilir, Sayın Taarruz Komutanı," dedi Rath bir asker edasıyla. "Doğu Garı'nda, Yük İstasyonu'nda, altıncı perona gelin. Üniformanızla. Malzemeyi taşımak için birkaç kişiye ve üstü kapalı bir kamyona da ihtiyacınız olacaktır."

"Ne yapmam gerektiğini siz mi bana öğreteceksiniz? Bunun benim ilk silah nakliyatım olduğunu mu sanıyorsunuz? Bu kadar silahı çocuk arabasıyla taşıyamayacağımı ben de biliyorum. Anlaştığımız miktarda, değil mi?"

"Tabii ki, Sayın Taarruz Komutanı. Yalnız bir mesele daha var..."

Röllecke sabırsızlıkla Rath'ı süzdü. "Ee, neymiş?"

"Lütfen, parayı da yanınızda getirin."

Rath dosdoğru Kale'ye döndü. Önce Gennat'ın ofisinde Kardakov vakasına ait en eski dosyaları çıkarttırıp, kendi ofisine götürdü. Kriminal Komiser Gereon Rath'ın birkaç hafta önce soruşturmaya katkı olarak verdiği malzeme de bunlar arasındaydı. Rath bu raporu Böhm'e verdiği günü hatırladı. Başkomiser ne kendisine ne de getirdiklerine göz atmamış, kağıtları bir defa bile ellemeden masasının üzerinde bırakmıştı. Buna rağmen, isteksizce ve sistemsiz de olsa, soruşturma dosyasına girmişlerdi. Rath uzun uzun aradı. Tam Böhm'ün onları çöpe attığından endişelenmeye başlıyordu ki, buldu. Treçkov'un kendisine verdiği belgeyi klasörden çıkarıp, cebine koydu. Belgenin eksikliğini nasılsa kimse fark etmezdi. O sırada A Dairesi'nin üstünde yazanları kimsenin çözemediği bir takım kağıtlarla uğraşmaktan başka dertleri vardı.

Günün geri kalan kısmını Rath, telefon görüşmeleriyle ve derin düşünceler içinde geçirdi. Gerçekten her şeyi düşünmüş müydü? Planı çok hızlı hazırlamıştı. Her şey Bruno'nun oltaya takılmasına bağlıydı. Takılsa bile aksaklıklar olabilirdi. Fakat artık bir kere taşları yerinden oynatmıştı. Artık dönüşü yoktu.

Akşamüstü nihayet Zörgiebel'e ulaştı. Anlaşılan sosyal demokratlar toplantıya ara vermişti veya en azından Zörgiebel otelindeydi.

"Umarım parti kongresinin gidişatından memnunsunuzdur, Müdür Bey."

"Bu tamamen sizin işlerinizin nasıl gittiğine bağlı, Komiser Bey!"

"Yarın akşam," dedi Rath. "Yarın akşam her şey belli olacak. Eğer gelirse, onu öbür gün ıskartaya çekebileceğinize söz verebilirim. Daha başka tutuklamalar da ihtimal dışı değil. Birkaç adama ihtiyacım var."

"İyi. Wündisch'le konuştum. O kadar ufaldı ki, istesem şapkasıyla birlikte halının altına bile süpürebilirim onu. İhtiyacınız olan herkesi IA Dairesi size temin edecek. Bu operasyonda şart olan gizlilik kuralına da uyacaklar."

"İyice silahlanmış birkaç toplum polisine de ihtiyacım olabilir."

"Bütün bunları Wündisch'e söyleyin, o halletsin. Hangi birliklere güvenilebileceğini o biliyor."

"Bu operasyonun ne kadar riskli olduğunu da biliyor mu?"

"Bir kriminal polisi ateşe göndererek, telef olmasına neden olduğuna göre, kendi adamlarının da arada bir tehlikeye girmesini sineye çekmek zorunda."

"Sadece onun adamları değil, katılacak herkes için tehlikeli."

"Katılacak herkes için ve sizin için de tehlikeli olduğunu biliyorum, Herr Rath! Sizin de paçanızı bu işten kazasız belasız sıyıramayacağınızı söylemiştim. Bu şekilde hatanızı telafi ettiğinizi düşünün. Merak etmeyin, her şey yolunda gidecektir."

34

Hava yine soğumuştu. Doğu İstasyonu'nun peronlarında nahoş bir rüzgâr ıslık çalıyordu. Bruno Wolter bölgeyi tanıdığı için en önde yürüyordu. Zelenski ve Fallin'le beraber birkaç hafta önce de buraya gelmiş, nafile altın aramışlardı. Bula bula dört adet tanklı vagon bulmuşlardı. Wilczek, Sovyetler Birliği'nden gelen bir malzeme demişti. Fakat tankların içinde ne olduğunu Marlow kendi adamlarından bile gizliyordu. Kesin olan, kolza yağı olmadığıydı. Fakat belli ki altın da değildi. Öyle olsa *Berolina* bunları çoktan başka yere nakleder ve nakite çevirirdi. Öyle yapmamışlardı. Anlaşılan büyük Dr. M. de bir bulmacayla karşı karşıyaydı. Yine de bu dört vagonu çok sıkı koruyordu.

Bir gün önce Frank Krajewski kendisini aradığında şaşırmıştı. Tam da o herif. Tabancası özel bir değer kazanmış olmasa adamı çoktan unuturdu aslında. Ondan fazla bir şey beklememişti. Belki porno dünyasından birkaç tüyo, o kadar. Asla büyük bir şey gelebileceğini tahmin etmemişti.

Onunla buluşmaya giderken içi kuşku doluydu. Adamın tek niyetinin kendisini önemli göstermek, belki tabancasını geri istemek veya para koparmak olduğundan emindi. Fakat Krajewski konu hakkında hayret verecek kadar bilgiliydi. Demek bu pornocunun gerçekten de *Berolina* içinde bir ahbabı vardı! Onun kız arkadaşını ayarttığı için, şimdi hesaplaşmak istediği bir ahbabı... İyi o zaman!

Wolter, Wilczek'in ölümünden beri Marlow'un teşkilatından hiçbir bilgi sızdıramıyor ve bu durum son haftalarda ayağına kös-

tek olmaya başlıyordu. Nihayet tekrar gelişmelerden haberdar olmaya başlamıştı. Bir gün önce Krajewski ona Johann Marlow'un normal bir işadamı değil de *Berolina*'nın gerçek lideri olduğunu anlattığında durumdan tamamen bihabermiş gibi yapmıştı. Altınlardan ise Krajewski'nin hiç haberi yoktu. Sadece Marlow'un Doğu İstasyonu'nda birçok vagondan oluşan bir silah sevkiyatı beklediğini anlatmıştı. Dr. M. hakikaten altınların sırrını çözmüş ve *Kızıl Kale*'ye silah temin etmiş olabilir miydi? Duydukları onda bu izlenimi uyandırıyordu.

E, eğer adam altınları okuttuysa, o zaman onlar da silahları alırdı. Zaten ne Marlow, ne de kızıllar bu silahları hak etmiyordu. Seegers sabırsızlıkla bekliyordu. Silahların çoğu *onun* adamları içindi! Bir kısmını da Röllecke'nin SA'sına vereceklerine söz vermişlerdi. Taarruz komutanı iyi bir ücret ödüyordu, ayrıca silahlı birliklerinin siyasi görüşü de uygundu.

Nereden bakılırsa bakılsın, Krajewski *onların* silahlarından söz etmişti, şimdi de onları alacaklardı! Koskoca bir yük treni geldiğine göre, içinde muazzam miktarda silah olması lazımdı.

Daha dün Rudi Scheer'i bilgilendirmiş ve Seegers'in yardımıyla yeterli sayıda güvenilir savaşçıyı biraraya getirmişti. Hepsi de iyi nişancıydı. Prusya polisinde başkomiser olan Bruno Wolter'in idaresinde olduklarından, polis memuru oldukları sanılacaktı. Eğer Johann Marlow'un foyasını meydana çıkarmayı gerçek polis beceremiyorsa, o zaman sahte polis üstlenirdi bu görevi. Wolter, Marlow'un adamlarının polis kimliğine fazla saygı göstermeyeceğini de biliyordu. Fakat bir dolu silahlı adama saygı gösterirlerdi. Yanındaki bazı Çelik Miğfer'ler polisten daha iyi silah kullanıyordu. Ne de olsa onları Wolter eğitmişti.

İstasyondaki bu operasyon için yaklaşık bir düzine adam seçmişti. Üniformalı değillerdi. Yakalarında ufak Çelik Miğfer rozetleri bile taşımıyorlardı. Kamyonlar Friedrichsfelder Strasse'de bekliyordu. İş o aşamaya geldiğinde yükleme rampasına yanaşacaklardı.

Wolter kararlı adımlarla ray boyunca yürüyor, adamları da onu takip ediyordu. Bir manevra lokomotifi arkasında birkaç boş vagonla yavaşça yanlarından geçti. Bu saatte artık istasyonda fazla

hareket yoktu. Tek bir tren boşaltılıyordu. Adamlar yaklaştığında, yerde ne olduğu anlaşılmayan bir şeyi didikleyen birkaç karga kanat çırparak havalandı. Artık Marlow'un deposuna bir şey kalmamıştı. Uzun bir yük treni görüşlerini kapatıyordu. Wolter durdu. Yere eğilip, vagonların altından baktı. Tanklı vagonlar hâlâ Marlow'un peronunda duruyor gibiydi. Vakit gelmişti. İki gruba ayrıldılar. Büyük gruba Rudi, küçük olanına kendisi kumanda ediyordu. Wolter diğerlerine hangi yoldan gitmeleri gerektiğini teferruatlı şekilde anlattıktan sonra harekete geçtiler.

Tamamen bir polis operasyonuna benzeyecekti. Polis kimliği cebindeydi. Rudi Scheer'in de kimliği yanındaydı. Diğer adamların silahtan başka bir şeylerinin olmaması kimsenin dikkatini çekmeyecekti.

İşte geliyorlardı! Onları daha uzaktan görmüştü. Johann Marlow, görüşün en iyi nerede olduğunu biliyordu. Tam bulunduğu yerdeydi; hemen çatının altında. Normalde tavan arasındaki bu pencerelere nöbetçilerini yerleştirirdi. Buradan, kimseye görünmeden bütün araziyi izlemek mümkündü.

Yanında duran genç polis fotoğrafçısı daha adamların suratlarını tanımaya imkân yokken deklanşöre basmaya başladı. Bugün en kolay iş onunkiydi. Sadece kimseye görünmeden fotoğraf çekmesi lazımdı.

Diğerleri daha büyük bir risk alıyordu. Johann Marlow bile. Neler olacağını kimse bilemezdi. Rath, ikinci Sorokin planına sahip olan kişinin oraya gelmesini sağlayacağını söylemişti. Doğruydu söylediği. İşte orada, geliyordu. Ancak komiser adamın yanında beş kişi daha getireceğini söylememişti. Az önce kendisine diğer planı teslim ettiği halde o aynasıza güvenip güvenemeyeceğinden Marlow hâlâ emin değildi. Bruno Wolter bir zamanlar Rath'nın müdürü değil miydi, ona neden şimdi kazık atsındı ki? Polis kadrolarındaki bir kara koyunu ortaya çıkarmak için mi? Alex'te birçok kara koyun olduğunu Johann Marlow'dan daha iyi bilen kimse yoktu. Polisin de bu durumu kabullendiği kanısındaydı. O zaman Bruno Wolter için neden bu kadar zahmete girişiyor, bu ka-

dar riski göze alıyorlardı? Rath asıl neyin peşindeydi? Johann Marlow'un olmasın sakın?

Bunu istese de yapamazdı. Komiser kokainciydi. Şayet iş oraya varacak olursa, Marlow'un avcunun içindeydi.

Artık adamlar iyice seçilebiliyordu. Hedeflerini de biliyorlardı. Elleri paltolarının cebinde, yavaş, fakat düzenli adımlarla altı numaralı perona yaklaşıyorlardı. Buradan bile silahlı olduklarını görmek mümkündü. Yoksa Wolter'in niyeti önüne çıkan herkesi vurmak mıydı?

Adamlar yükleme rampasına vardığında Fred aşağıdaki gölgeden çıktı.

"İyi akşamlar," dedi. "Şu anda özel araziye giriyorsunuz. Burada ne aradığınızı öğrenebilir miyim?"

Başlarındaki adam kimliğini çıkardı. "Kriminal polis," dedi. "Herr Marlow'la konuşmak istiyorum."

Bu adam Bruno Wolter olmalıydı.

Fred sükûnetini korudu. "Konu nedir?"

"Bunu bizzat Herr Marlow'a söylemeyi tercih ederim. Lütfen beni ona götürün. Buralara bir göz atmak istiyoruz."

"Üzgünüm. Şayet arama emriniz yoksa bu araziyi terk etmenizi rica edeceğim."

Sanki emir verilmiş gibi diğer üç nöbetçi de gölgeden sıyrılıp çıktı.

Polis pes etmiş gibi arkasını döner gibi oldu ama sonra yıldırım hızıyla silahını çekerek Fred'in alnına dayadı.

"Ben polisim. Sana ne diyorsam onu yapmanda yarar var," diye tısladı.

Marlow adamlarına güvenebileceğini gördü. Diğer üçü de silahlarına davranmış ve Wolter ile adamlarına doğrultmuştu. Bir kişi sinirlerine hakim olamazsa, kanlı bir silahlı çatışma çıkacağı açıktı.

Fred sakindi. "Komiser Bey, şu anda haneye tecavüz suçu işlemek üzeresiniz," dedi. "Şayet beni vurursanız, adamlarım kendini savunmak zorunda kalacak."

"Başkomiser diyeceksin! Şimdi beni iyi dinle: Senin oğlanlara silahlarını yere bırakmasını söyle. Sonra da onlardan birini Marlow'a gönder."

"Sayın *baş*komiser, korkarım beni tepelemeniz adamlarımı hiç ilgilendirmeyecektir. Fakat aynı anda sizi ve yanınızdakileri de öldüreceklerdir."

"Şayet bunu yapabilecek halleri olursa!" dedi dostça ve sakin bir ses.

Ses rampanın diğer tarafından geliyordu. Marlow da polis fotoğrafçısı gibi hayretle döndü. Tabancalarını çekmiş dokuz kişi de oraya dizilmişti. Konuşan adam ortalarında durmuş, nezaketle gülümsüyordu.

"Başkomiserin söylediğini yapın," diye konuşmaya devam etti. "İnanın bana, sizin için en iyisi bu."

"Bu herif silah deposundaki adam!" dedi yanındaki polis fotoğrafçısı. "Artık hiçbir şey anlamıyorum!"

Marlow tedirgin oldu. Bu adamlar nasıl bir dümen çeviriyordu acaba?

Adamları silahlarını dikkatle rampanın beton zeminine bıraktı.

Marlow bu tiyatroya bir son vermeye karar verdi. Aşağı indi. Tren tam yirmi dakika sonra gelecekti. Bu konuda Kuen Yao'ya güvenebilirdi. O zamana kadar da kan dökülmesini önlemeliydi. Müdahale etmeli, zaman kazanmalıydı.

Marlow rampaya çıkınca bütün gözler ona döndü.

"İyi akşamlar," dedi Wolter'e. "Demek benimle konuşmak istiyorsunuz."

"Johann Marlow siz misiniz?" diye sordu Wolter.

Marlow başını salladı. "Buraya neden zorla girdiğinizi ve adamlarımı tehdit ettiğinizi sorabilir miyim?"

"Bugün bir yük treni beklediğiniz kulağıma çalındı."

"Öyle olduğu belli değil mi? Yoksa akşam vakti keyif olsun diye bu depoda bulunduğumu mu zannediyorsunuz? Ya adamlarım? Sadece görevlerini yapıyorlar, siz ise onlara engel oluyorsunuz. Burada neler karıştırdığınızı Emniyet Müdürü biliyor mu?"

"Sizin Emniyet Müdürü'ne şikayette bulunacak bir tip olduğunuzu hiç zannetmiyorum."

"Bekleyin, görün."

"Önce burada treninizi bekleyeceğiz! Bakalım, size ne teslim edilecekmiş."

"Sonra?"

"Belki de el koymam gereken bir şeydir."

"İnanın, tek başınıza başka yere nakledebileceğiniz bir şey değil."

"Biliyorum. Yeterli adamımız var. Tahmin edebileceğinizden çok daha fazla."

Adamlarının tedirgin olmaya başladığının farkındaydı. İtiraf etmek istemese bile, beklemek kendisini de huzursuz ediyordu. Wolter'in sol eli paltosunun cebinde polis kimliğiyle oynarken, sağ eli hâlâ tabancısını tutuyordu. Hava kararmaya yüz tutmuştu ama tren henüz görünürde yoktu.

Beklerken Marlow'un adamlarının hepsinin üstünü aramış ve silahlarını almışlardı. Marlow'un üstünü Rudi Scheer bizzat aramış ve silah bulamamıştı. Bu Wolter'i de şaşırtmıştı. Şimdi Dr. M. adamlarının yanında duruyordu. Hiç biri ezik filan durmuyordu.

"Depoda başka adam var mı?" diye sordu Wolter.

"Olsaydı," dedi Marlow, "Az önce dışarı çıkmak yerine sizi vurmalarını emrederdim."

"Birkaç adamımı içeri göndermeme bir itirazınız var mı?"

"Her şeyi kırıp dökmeyecekseniz... Edindiğim intibaya göre, sizinkilerin bazısı o koca tüfekler için biraz ufak."

Wolter öfkelendi. Marlow deminden beri onunla sanki tersi değil de, onun adamları kendisini rehin tutuyormuş gibi konuşuyordu.

Tam adamlarına bir işaret verecekti ki, bir şey onu durdurdu. Rüdersdorfer Strasse'den doğru iki kahverengi gömlekli yaklaşıyordu. Bu sefer ne oluyordu? SA'ya kim haber vermişti? Üstelik de üniformalıydılar da. Salaklar!

Wolter, uygun adım yürüyen Heinrich Röllecke'yi tanıdı. Yanında, elinde siyah deriden bir evrak çantasıyla, Luisenufer'de kapıcılık yapan Hermann Schäffner de vardı. O salak!

Wolter'in sıkıntılı bakışları üniformalılara takıldı. Rampaya vardıklarında taarruz komutanı ona elini uzattı. Neyse, hiç değilse Hitler selamı vermiyordu!

"Her şey hazır," dedi Röllecke. "Anlaştığımız gibi."

Wolter artık hiç işin içinden çıkacak halde değildi. "Neler olu-

yor?" diye sordu. "Yoksa Seegers sizden destek mi istedi? Lüzum yok! Burada yeterli adamım var!"

"Ne Seegers'i? Sen bana adamını yolladın ya. Biz sadece kendi payımızı almaya geldik. Kamyon Rüdersdorfer Strasse'de bekliyor."

"Hangi adam? Neden söz ediyorsun?"

"Her neyse, para yanımda. Umarım, silahlar da sendedir."

"Çok geçmez burada olurlar."

"Bunlar kızıllardan mı?" diye sordu Röllecke bir köşeye sıkıştırılmış Marlow'u ve adamlarını işaret ederek.

"Kızıl Hugo'nun adamları ama kızıllarla tek bağlantıları da bu."

Gece çöküyordu. Uzaklarda, yarı karanlıkta beliren üç ışık gittikçe büyüyordu. Herkes büyülenmiş gibi ışıkları izliyordu. Bir manevra lokomotifi perona iki kapalı vagon çekiyordu. Vagonlar gıcırdaya gıcırdaya yaklaştı ve ilk vagonun tamponları tanklı vagona hafifçe çarpıp durana kadar da giderek yavaşladılar. Lokomotif son bir defa pufladı ve bir daha kımıldamadı. Bir hayalet gibi. Bütün bu sahne yaşanırken rampadakilerin hiçbirinin gıkı çıkmamıştı.

Sessizliği Wolter bozdu.

"İşte malzeme geldi," dedi Röllecke'ye. "Para nerede?"

"Onu ancak malın kalitesi beni ikna ederse öderim."

"O zaman bak bakalım!" Wolter, Marlow'un adamlarını kontrol etmeye devam etmek için durduğu tanklı vagonun yanında kaldı. İçinde kötü bir his vardı. Eğer bu bir tuzaksa Röllecke'nin kapana kısılmasını tercih ederdi.

İki SA üyesi ilk vagona yürüdü. Schäffner acaleyle sürgüyü açıp, ağır kapıyı çekti.

Sonra da hayalet görmüş gibi vagonun içine bakakaldı.

Röllecke sabırsızlıkla yanına geldi. "Ne oluyor be adam! Çekilin bakalım şöyle kenara!"

Sonra o da hayretle bakmaya başladı. Öfkeyle Wolter'e doğru birkaç adım attı.

"Bu bir şaka mı?"

"Nasıl?"

"Bu adamı vagona bindirmek... Silahlar nerede?"

"Kimi?" diye sordu Wolter.

"E, dün bana yolladığın ulağını tabii."

Röllecke yük vagonunu işaret etti. Karanlıktan Gereon Rath çıktı. Tabancasını çekmişti.

Herhalde kendisi de en az Schäffner kadar afallamıştı. Rath vagonun kapısını oturduğu evin kapıcısının açacağını hesaba katmamıştı. Daha çok Marlow'un adamlarıyla ya da Bruno Wolter'le karşılaşacağını zannediyordu.

Yine de sürpriz başarılı olmuştu. Etrafa baktı. Bütün gözler ona çevrilmişti. Hava gitgide daha da kararıyordu. Gräf'in en önemli sahneleri belgelemiş olduğunu umuyordu.

Silahlarını asabi hareketlerle çabucak kendisine yönelten Wolter'in adamlarına, "Yerinizde olsam ateş etmem," diye bağırdı.

"Bak sen, Komiser Ukala Bey!" dedi Wolter. "Peki, neden," diye gülümseyerek devam etti. "Neden adamlarıma seni hemen şuracıkta vurmalarını emretmeyeyim?"

"Mesela, şurada yukarıda, deponun çatısında her birinizi tek tek hedef almış olan keskin nişancılar bulunduğu ve tetikteki parmakları kaşındığı için olabilir. Zaten ben de yalnız gelmedim."

Rath sol elini kaldırdı. Yük vagonundaki adamlar sadece bu işareti bekliyordu. Silahlarını çekmiş vaziyette aşağı atladılar. Anında rampayı iki düzine kadar silahlı sivil polis kapladı. Arkalarından da Liang vagondan indi.

"Ufak bir ordu," dedi Wolter. "İnsan korkar, tabii! İnşallah bize bir şey yapmazlar."

Bu lafları işiten birkaç genç Çelik Miğfer üyesi tedirginlikle sırıttı. İki SA üyesinin ise silah alışverişinin suya düşmüş olmasından pek hoşlanmadığı suratlarından belliydi. Röllecke ateş püskürtecek gibi bakıyordu.

"Başkomiser Wolter, bu ufak ordu güvenilir polis memurlarından oluşuyor ve sizi ve adamlarınızı gözaltına alacaklar."

"Bunu neden yapsınlar? Yoksa bir istasyonda durmak suç mu?"

"Artık tiyatro oynamaya lüzum yok. Sizi yeterince dinledik. Yeteri kadarını da kaydettik."

"Korkarın, seni yine anlayamıyorum."

"Çok basit: Orada yukarıda keskin nişancıların yanında iyi fotoğraf çeken biri de var."

"E, ne olmuş?" Wolter şaşırdıysa bile belli etmedi.

"Olan şu: Berlin polisi artık bir çalışanının, Bruno Wolter'in, SA ile işbirliği yaptığını ve yasadışı silah ticaretine karıştığını kanıtlayan yeterli delile sahip."

Wolter kahkahayla güldü. "Ben mi SA'yla işbirliği yapmışım? Bunu da nereden çıkardın?"

Daha cümlesini yeni bitirmişti ki, silah patladı. Wolter gülümseyerek ve konuşurken bir yandan da sigarasını yakıyormuşçasına sıradan bir hareketle beli hizasından ateş etmişti. Tek el.

Heinrich Röllecke yüzünde hayal kırıklığından çok şaşkın bir ifadeyle kahverengi gömleğinin göğüs kısmındaki ufak ama giderek yayılan kırmızı lekeye baktı. Sonra dizlerinin bağı çözülürken kendi etrafında yarım bir tur atarak rampanın beton zeminine yığıldı kaldı.

Hermann Schâffner hemen yanına koştu. Diz çöküp, adamın nabzını tuttu. Artık atmıyordu. SA üyesi neler olup bittiğini kavrayamadığını gösteren bir yüz ifadesiyle ölü şefine bakakaldı. Ne olduğunu anlaması zaman aldı. Fakat sonra çok hızlı davrandı.

"Domuz!" diye bağırdı, ağır bir Browning çekerek, diz çöktüğü yerden Wolter'in bulunduğu yöne deli gibi ve hedef gözetmeden ateş açtı. Wolter'in Luger'inden çıkan bir kurşun tabancasını elinden uçurana kadar ancak beş kere tetiği çekebildi.

İki polis memuru Schâffner'i zaptederken Wolter güldü. Kendisine bir mermi bile değmemişti.

Fakat mermilerin bazıları yanındaki tanklı vagona saplanmıştı. Bunlardan biri de orta bölmedeki vanaya isabet etmiş olmalıydı.

Rath, metal bir cıvatanın Wolter'in çapraz arkasında sanki ağır çekimde gibi yere düştüğünü gördü. Ağır metal parça yere çarptığında çan tokmağı gibi bir ses çıkardı.

Wolter tamamen içgüdüyle hayali bir saldırgana ateş etmek için arkasını döndüğü anda paramparça olan vanadan da tuzruhu fışkırdı.

Tanktan çıkan asit yüksek basınçla Wolter'in suratının ortasına çarptı ve onu saniyenin binde biri kadar bir sürede şaşkın ve acı

dolu bir maskeye dönüştürdü. Wolter kollarıyla gözlerini korumaya çalışmadan hemen önce refleksle bir el ateş etti. Tabancası yere düştüğünde takırdadı.

Wolter sendeledi, bir yerlere tutunmaya çalıştı, fakat eli tam da betonun üzerinde gitgide büyüyen bir birikintiye dönüşen tuzruhunun ortasına geldi. Acıyla elini çekti, büsbütün yere düştü, sıçrayarak tekrar ayağa kalktı. Acı içinde, kör ve yönünü bilmeden koşabileceği en yanlış yöne koştu. Kafasını metal tanka çarptı, bağırmayı kesti ve gerisin geri yağmur gibi yağan bir sıvının beslemeye devam ettiği ve buharlar çıkaran asit birikintisinin içine düştü.

İki memurun aralarına aldığı Schäffner korku içinde sebep olduğu felâketi izliyordu. Herkes taş kesilmişti.

İlk tepki Marlow'dan geldi. Adamlarına kısa emirler vererek, depoda kayboldu. Az sonra elinde bir kova suyla geri geldiğinde acı Wolter'in bilincini yine açmış olsa da, artık hiç gücü kalmamıştı. Marlow bir güvenlik mesafesi bırakarak, suyu ırkılıp duran ve kıvranan bedenin üzerine boca etti. Asit yağmuru kesilmeden sürdüğü için çaresiz yatan adamın yardımına koşmak imkansızdı. Marlow'un iki adamı harap olan tanklı vagona öteki taraftan yaklaşmış, merminin parçaladığı vanayı demirden bir çubukla tıkamayı deniyordu. Asitin fışkırmasını bir miktar olsun kesmeyi başardıklarında, ellerine kalın iş eldivenleri geçiren Liang ustaca birkaç el hareketiyle kapağı kapattı ve fırlayan cıvatayı tekrar yerine taktı.

Marlow dikkatle Wolter'in ayaklarını kavradı. Wolter'in elbiseleri büyük ölçüde eridiğinden Marlow ağır bedeni asitle kaplı betonun üzerinde sürüklemeye başladığında, arkada betona yapışmış bez ve deri parçaları kaldı. Bedeni nihayet tanklı vagondan emniyetli bir mesafede yerde hareketsiz kaldığı sırada Wolter bilincini yine tamamen yitirmişti. Asit, bedeninin her yanından dumanlar yükselmesine neden oluyordu. Marlow'un bir adamı ikinci bir su kovasıyla yetişene kadar aradan bir süre geçti. Rudi Scheer ve Çelik Miğferler hâlâ inanmaz gözlerle bu korkunç gösteriyi izliyor, kendi kanayan elini unutan Hermann Schäffner, ardına kadar açılmış gözlerle dumanlar yükselen, asitin erittiği iri bedene bakıyordu.

Üzerine birkaç kova su boca edildikten sonra duman kesildi ama cılkı çıkmış adamın görüntüsü daha da korkunç bir hal aldı.

Wolter'in bedeninde elbiselerinin parçaları asılı kalmıştı. Bedeni kıpkırmızı olmuş, cildinde yer yer kabarcıklar oluşmuş ve cilt eridiğinden çiğ et gözle görülür hale gelmişti. Adamın suratı berbat bir maskeye dönüşmüştü. Gözleri eriyip dağılmış, lop yumurta gibi akmıştı. Wolter'in hâlâ hayatta olup olmadığını anlamak mümkün değildi. Marlow ellerine deri eldivenler geçirip, ceplerini aramak için Wolter'in üzerine eğildi. Bir parça ıslak kağıt çıkarıp, öfkeyle yere savurdu. Rath bu kağıdın Sorokin planıyla ilgili olduğunu anladı. Dr. M.'ye kendi verdiği kağıdın da bir kıymeti kalmamıştı artık.

Vanadan sadece birkaç damla damlıyordu. Dayanılmaz bir koku yükseliyordu. Asitin keskin kokusu çiğ et ve kandan oluşan mezbaha kokusuna karışıyordu. İğrenç bir karışımdı bu.

Rath burnunu mendille kapatarak Wündisch'in adamlarının yanına gitti.

"Acilen bir hastabakıcıya ihtiyacımız var," diyerek Wolter'in hayat belirtisi göstermeyen bedenini işaret etti. "Tabii bu saatten sonra bir müdahale yapılabilecekse..."

Onun işareti üzerine polis memurlarından biri ikinci yük vagonunu da açtı. Ordu gibi üniformalı polisler rampaya atladı. Elli kişi kadardılar.

"Hepiniz ellerinizi kaldırın bakalım," dedi Rath Çelik Miğfer'lere dönerek. "Fakat önce silahlarınızı yere bırakın."

En başta Rudi Scheer, ardından da gençler emre derhal uydu. Kelepçeler bir bir takıldı. Hermann Schäffner'i de götürdüler. Rath ekibin şefine kısa talimatlar verdi. Dışarıdaki kamyonların yanında bekleyen adamların da tutuklanması lâzımdı daha. Sadece Marlow'un adamlarına dokunmadılar. Onları Emniyet Müdürlüğü'ne götürmek için hiçbir neden yoktu. Dr. M. bunun önlemini almıştı. Hiçbirinin sabıkası yoktu, silahları da lisanslıydı. Bir ithalat şirketinin sahibi olan şefleri de zaten bir tuzak kurmakta polise yardımcı olmuş, bunun için Yük İstasyonu'ndaki arazisini polisin hizmetine sunmuştu.

Marlow adamlarının yanından ayrılıp, Rath'ın yanına gitti.

"Ne pislik ama. Bunun böyle olacağını tahmin ediyor muydunuz?"

Rath sessizce başını iki yana salladı. Zörgiebel'in sözleri aklına geldi: *Merak etmeyin, her şey yolunda gidecektir.*

İşler yolunda gitmemişti. Hiçbir şey yolunda gitmemişti.

Rath bu olanları Emniyet Müdürü'ne nasıl açıklayacağını henüz bilmiyordu. En azından Bruno Wolter'i cezalandırmayı ve defterini dürmeyi başarmışlardı. Planladıklarından farklı şekilde olsa bile...

"Peki, şimdi altını nasıl bulacağız," diye sordu Marlow. Sesi itham eder gibi çıkıyordu. "Ne dersiniz, başkomiser planın bir kopyasını çıkarmış mıdır?"

Rath omuz silkti.

"Hiçbir fikrim yok. Doğrusunu isterseniz, umurumda da değil."

Marlow'u orada yalnız başına bırakarak, o sırada titreyen bacaklarla ve sırtında fotoğraf makinasıyla Reinhold Gräf'in çıkmakta olduğu depoya doğru yürüdü.

"Umarım son olanların fotoğrafını çekmemişsinizdir," dedi benzi solmuş polise.

"Hayır, kusmakla meşguldüm," dedi Gräf. Rath ona bir Overstolz uzattı ve kriminal asistan bu defa gerçekten de bir tane aldı.

Parçalanan tanklı vagonu sessizce seyrederek sigaralarını içtiler. Ellerinde hâlâ iş eldivenleriyle orada duran Liang, Schäffner'in açtığı mermi deliklerini yakından inceliyordu. Bir bıçakla mermilerin birini tankın duvarından çıkardı. Yüzünden ne düşündüğü belli olmuyordu. Fakat Çinli yaptığı işi yarıda kesti, Marlow'un yanına gitti ve kulağına fısır fısır bir şeyler söyledi. Dr. M.'nin yüzü tekrar aydınlandı. Rath ve Gräf'in yanına geldi.

"Komiser Bey, bu operasyonun gizli kalacağına söz vermiştiniz, umarım sözünüzü tutarsınız."

"Endişelenmeyin. Burada olup bitenler hakkında basında tek kelime bile yayınlanmayacak."

"Birazdan Buda gelip her şeyi tepetaklak da etmeyecek, değil mi?"

"Kriminal polis herhangi bir soruşturma yapmayacak. Resmi olarak burada herhangi bir olay olmadı."

"Epeyce şahit var ama."

"Operasyona katılan polis memurlarına güvenebilirsiniz."

"Siz de benim adamlarıma güvenebilirsiniz. O vakit sizin Çe-

lik Miğferleri de kontrol altında tutabileceğinizi umalım. Onlar da birçok şeye tanık oldu."

"Ağızlarından tek kelime çıkmayacak. Emin olun."

"İyi. O zaman burada artık biraz düzen sağlayalım. Normal iş düzenimize dönmenin zamanı geldi."

Rath sadece başını sallamakla yetindi.

Marlow Çinliye eliyle bir işaret verdi. Liang tanklı vagonları birbirine bağlayıp, tekrar lokomotife tırmandı. Tren yavaşça hareket etti. Geldiği gibi uzaklaştı. Adeta bir hayalet gibi.

35

*Nasse Dreieck,** adının hakkını veriyordu. İçinde bulunduğu, iki büyük binanın arasına sıkışmış bina gibi bu lokal de gerçekten üçgen biçimindeydi ve o kadar küçüktü ki, ikmal yollarının kısalığı sayesinde kimse içkisiz kalmıyordu. Meyhanenin başka avantajları da vardı: Fiyatlar insancaydı ve yer darlığı yumruklaşmaya fırsat bile tanımıyordu. Hem darda kalırsa Rath'ın buradan sürünerek bile olsa evine gitme şansı vardı.

Meyhaneye en fazla dört masa sığıyordu. Rath'ın umurunda değildi, çünkü o zaten çoğu zaman barda otururdu. Şimdiki gibi.

"Schorsch bir Molle, bir de kısa yap bize."

"İki Molle, iki kısa demek istiyorsun yani."

"Aynen."

"Bana yok mu?"

"O zaman üçle."

Doğu İstasyonu'ndaki silahlı çatışmanın üzerinden üç ya da dört hafta geçmişti. Haziran ortasıydı ve yaz kenti teslim almıştı. *Nasse Dreieck*'e huzur veren bir serinlik hakimdi. Meyhaneci tezgâhın üzerine iki bira, iki de korn bıraktı.

Rath schnaps bardağını kaldırdı. "Şerefinize, Sayın Kriminal Sekreter! Terfinize..."

"Sıçarın terfime." Reinhold Gräf, git başımdan der gibi bir el hareketi yaptı. Bu konuyu konuşmaktan rahatsız olduğu her halin-

(*) Islak Üçgen – ç.n.

den belliydi. Bütün Kale bunu konuşuyordu. Daha yirmi üç yaşındaydı ve kriminal sekreter olmuştu! Üstelik terfilerin durdurulduğu bir sırada! "Hayata içelim."

Sert kornları kafaya diktiler. Üzerinde hiç konuşmasalar bile, Doğu İstasyonu'nda yaşananlar onları garip şekilde birbirine bağlamıştı. Konuyu açmasalar da sık sık buluşup, birlikte içmeye başlamışlardı. Genellikle de *Islak Balık*'ta.

"Duydun mu? Buda, Zelenski/Fallin dosyasını nihayet ıslak balıklar arasına kaldırmaya karar vermiş," dedi Rath.

Gräf konuşmadan birasını içti. "Bugün Charly yine ağzımı yokladı," dedi bir süre sonra.

"Hâlâ benimle neden buluştuğunu mu öğrenmeye çalışıyor?"

Gräf başını salladı.

"Ne dedin?"

Gräf sırıttı. "Her zaman söylediğimi. Muhteşem gözleri yüzünden dedim."

Rath içinden gelmediği halde güldü. Charly'yi düşündüğünde içinden gülmek gelmiyordu. Doğu İstasyonu'nda sarpa saran operasyondan beri ilişkileri hissedilir derecede soğumuştu yine. Kadın birçok şeyin tuhaf olduğunu seziyordu. Doğaldı da. Bütün gerçeği bildiğinden, Emniyet Müdürü'nün operasyon hakkında açıkladığı bilgilerdeki çelişkiler dikkatini çekiyor olmalıydı. Gereon Rath'ın ise çenesini bıçak açmıyordu. Kriminal Sekreter Gräf'in de öyle...

Sık sık Charly'den konuşuyorlardı. Öyle zamanlarda, aslında Doğu İstasyonu'nda olanlardan söz ettiklerinin bilincindelerdi. Bir de kendi suskunluklarından... Zörgiebel insanların suskunluğunu satın almayı iyi biliyordu. Yine de ne çiçeği burnunda Kriminal Sekreter Gräf, ne de Rath huzur bulamıyordu. Üstelik Rath terfi bile etmemişti.

Acaba kendini huzurlu hisseden kaç polis vardı ki zaten?

Nasse Dreieck kapandığında geç olmuştu ama taşlar ve asfalt hâlâ günü kasıp kavuran sıcağı yansıtıyordu. Evine gitmek için Rath Wassertorplatz'ı çaprazlama geçecekti, o kadar. Kendini tam sarhoş bile hissetmiyordu. Oysa *Nasse Dreieck*'te hesap yine oldukça kabarık çıkmıştı. Rath Luisenufer'de arka avluya girdiğinde bütün ışıklar çoktan sönmüştü. Binada herkesin erken yattığı-

nı epeydir biliyordu. Kapıcı dairesinin pencerelerinde perde yoktu. Schäffner'ler taşınmıştı. Sağ elindeki yara nedeniyle çalışamaz hale gelen kapıcı Hermann Schäffner'e Prusya devleti yüklü bir sakat maaşı bağlamıştı. Yeni kapıcı Lennartz ise henüz dairede tadilat yapıyordu.

Arka binanın çatı katındaki daireyi kapatan polis mührü uzun zaman önce açılmıştı. Ancak diğer adı Sorokina olan Frau Steinrück altı aylık kirayı peşin ödediğinden daire hâlâ kiraya verilmemişti. Bir akşam Rath, İlya Treçkov'un aceleyle avluyu geçtiğine şahit olmuştu. Rus'u yakalamak için evinden fırlamışsa da, sokağa çıktığında Treçkov gözden kaybolmuştu bile.

Bunun üzerinden de ancak bir-iki hafta geçmişti. Bir yandan dairesinin kapısını açmaya çalışır, diğer yandan da bunları düşünürken Rath üst kattan gelen bir ses işitti. Liebiglerden gelmiş olamazdı. Komünistler erken yatıyordu. Fazla düşünmeden sessizce merdivenleri tırmanmaya başladı.

Doğru duymuştu. Çatı katı dairesinde biri vardı.

Kapı aralığından merdivenlere ışık vuruyordu. Hafif adımların çıkardığı sesler çalındı kulağına. Yoksa Treçkov yine evi temizlemeye mi gelmişti? Gece yarısını da geçmişti.

Rath kapıyı vurdu.

Biraz bekledi ama sonunda kapı bir gıdım aralandı. Güzel bir kadın yüzü göründü.

Svetlana Sorokina. Saçları yine siyaha dönmüştü.

"İyi akşamlar," dedi Rath. "Işık yandığını gördüm ve..."

"Ve..?"

"Bugüne kadar karşılaşmadık." Rath kapı aralığından elini uzattı. "Lennartz, Peter Lennartz. Yeni kapıcı."

"Ingeborg Steinrück."

"Sizinle kısaca bir konuşmak istiyorum, Fräulein Steinrück."

"Bu saatte mi?"

"Acilen bazı kağıtlar imzalamanız gerekiyor. Sizi hiç evde bulamadım, ne zaman denesem..."

"Seyahatteydim."

Kuşkulanmıştı ama kapıyı açtı. Rath içeri girdi. Son geldiğinden beri evde hiçbir şey değişmemişti.

"Peki, Herr Lennartz, şu imzalamam gereken kağıtları gösterin o zaman da, bu işi bir an önce halledelim. Yorgunum."

Elektrikli lambanın ışığında Rath kadının ne kadar güzel olduğunu gördü. Neredeyse dilini yutacaktı.

"Size yalan söyledim," dedi. "Ne benim adım Lennartz, ne de sizinki Steinrück. Benim adım Gereon Rath ve kriminal poliste görev yapıyorum, Kontes Sorokina."

"Adınızı biliyorum." Sesi sertti. "Hakkımda arama kararı çıkartan polissiniz siz! Ne istiyorsunuz? Tutuklamak mı?"

"Sizinle konuşmak. Ben..."

Birden dili tutuldu. Gözleri bir tabanca namlusunun tam ortasına bakıyordu.

"Korkmayın. Sizi ele vermeyeceğim," dedi. "Çekin şu aleti."

"Size neden güveneyim?"

"Size şimdiye kadar birkaç defa yardım etmiş olduğum için."

"Hiç haberim olmadı. Şimdi lütfen ellerinizi kaldırın. Bir dolap çevirmeye de kalkışmayın. İyi nişancıyımdır."

Rath kadının dediğini yaptı. "*Delphi*'de saklandığınız yeri buldum ama söylemedim. Zelenski'nin küvetine düşen saç kurutma makinesinin size ait olduğunu da, Nikita Fallin dört kat aşağı düştüğü sırada sizin de Yorckstrasse'de bulunduğunuzu da biliyorum. Sizi listeye katil zanlısı olarak kaydetmedim."

"Bunun için size teşekkür mü etmem gerekiyor yani?"

"Artık burnumun dibinde şu tabancayla oynamayı bırakmanız yeterli."

"Size teşekkür borçlu değilim," dedi kadın. "O iki adamı ben öldürmedim. Bunu hak etmiş olsalar dahi. İtiraf edeyim, öldürmek istedim. Fakat bildiğim kadarıyla sadece buna niyetlenmenin bir cezası yok."

"Hayır," dedi Rath. Hayretini gizlemeye çalışıyordu. Kadın doğru söylüyor olabilir miydi? "O zaman, Fallin öldüğünde Yorckstrasse'de ne işiniz vardı? Adamı siz tuzağa düşürdünüz."

"Ben bir kat yukarıda onu bekliyordum, bu doğru. Çünkü onu vurmak istiyordum. Tıpkı Zelenski gibi. Fakat buraya geldiğimde polis kapının önündeydi. Öldüğünü ancak bir gün sonra öğrendim."

"Ya saç kurutma makineniz adamın küvetine nasıl girdi?"

"Bilmem ama ben atmadım onu oraya."

"Fallin'in düşmesine de siz neden olmadınız, öyle mi?"

"Ona seslendiğimde trabzana dayandı. Tam tetiği çekecektim ki, düştü. Ben de aşağı koştum. Hâlâ hayatta olsa, sizi temin ederim, vururdum onu. Fakat aşağıda yanına çökmüş bir adam Fallin'in öldüğünü söyledi."

"O benim meslektaşlarımdan biriydi."

"Her neyse, ben oradan uzaklaşmaya baktım, en nihayetinde el çantamda bir tabanca vardı."

Rath bir an düşündü. O iki Rus'un ölmesinden çıkarı olan bir kişi daha vardı: Bruno Wolter. Onun için bir güvenlik riski haline gelmişler, bu yüzden onları ortadan kaldırmıştı. Suçu da kontesin sırtına yıkmaya çalışmıştı.

Başını salladı. "Söylediklerniz mantıklı," dedi. "Zaten aradan geçen sürede meselenin üstü de kapandı. Cinayet Masası çoktan başka vakalarla uğraşmaya başladı."

"O zaman ne işiniz var burada?"

"Uzun süredir yoktunuz. Komşuyuz."

Şaşkınlık bu surata çok yakışıyordu.

"İnanın, sizi kandırmaya çalışmıyorum. Dosya kapandı. Fallin ve Zelenski'nin hak ettikleri sonu bulduğunu polis bile biliyor. Ellerimi indirebilir miyim? Kollarım ağrımaya başladı."

Kadın başını salladı. Fakat gözlerinde ufak da olsa bir kuşkunun izi vardı hâlâ. Tabancayı elinden bırakmadı.

"Tam çay yapmıştım," dedi. "Size bir fincan ikram edebilir miyim?"

"Fakat lütfen rom koymayın içine."

Bir süre sonra kadının ufak mutfak masasına oturmuş, çay içiyorlardı. Kadın yatak odasından bir iskemle daha getirmişti.

"Altınların ne olduğunu bilen tek insan sizsiniz," dedi Rath. "Sovyetler Birliği'nden hiç çıkarabildiniz mi onları? Yoksa *Kızıl Kale*'ye ulaştırmayı da mı başardınız?"

"Siz de bayağı meraklısınız."

"Meslek hastalığı. Fakat tamamen şahsi bir ilgiyle soruyorum."

"*Kızıl Kale* yok artık," dedi tekrar sertleşen bir sesle. "Kendini hâlâ öyle adlandıranlar bu adı hak etmiyor."

"Ya altınlar?"

"Doğru yerde."

"Marlow altınların saklandığı yeri plan olmadan da buldu değil mi? Buna rağmen sizin payınızı da verdi, öyle mi?"

"Altın çoktan satıldı. Herkes payını aldı."

"Çoğunu da Marlow aldı," derken Rath başını salladı. "Demek alışveriş tamamlandı. O zaman altınları nasıl kaçırdığınızın sırrını da benimle paylaşabilirsiniz."

"Bunu neden bilmek istiyorsunuz ki?"

"Anlayamadığım için. Tanklı vagonlarda olduğunu tahmin ediyorum."

"Doğru. Tankların sadece dış duvarları çeliktendi. İç tarafı kalın bir altın tabakasıyla kaplıydı."

"Oraya nasıl geldiler? Vagonlar Rusya'dan değil, Doğu Prusya'dan geliyordu."

"Fakat Rusya'da imal edilmişlerdi."

"Nasıl?"

"Ailem serf sömürmezdi. Sanayicilerdi. Sorokin'lerin mal varlığının kökeni de bu. St. Petersburg'da bir vagon fabrikamız vardı. Savaş başladığında babam mal varlığının büyük kısmını altına çevirmişti. Bolşevikler darbe yaptığında altını erittirdi. Sonra da bunlardan bir dizi büyük tanklı vagon imal edildi. Vagonların ne kadar değerli olduğunu sadece konuyla ilgisi olan çok az sayıda insan biliyordu."

"Fakat Rus ray satandartlarına uymuyorlardı, değil mi?"

"Hayır. Bolşeviklerin, kendi amaçları için vagonlara el koymayı akıllarına bile getirmemesi lazımdı. Babam altını ülke dışına çıkarmak istediğinden, yurtdışından tanıdık ailelerin verdiği siparişler vardı."

"Bunların biri de Doğu Prusya'dandı."

"Doğru."

"Yani altınlar yıllardan beri Almanya'da mıydı?"

"Hayır. İç savaş sırasında normal ticaret yapmak mümkün değildi. Komünistler sorun çıkarıyordu. Vagonların sınırı geçmesi yaklaşık on yıl zaman aldı. Ama işin içine döviz girince Bolşeviklerin de dizinin bağı çözülüyor."

"Satın alan *Insterburg Birleşik Yağ Değirmenleri* miydi?"

"O iyi bir dostumuza ait. Onun bilgisi vardı."

"Peki, vagonları neden doğrudan Berlin'e, size göndermedi?"

"Göze batardı. Altınlardan çok fazla insan haberdardı. Bazıları benim kimliğimi de biliyor ve sadece bir hamle yapmamı bekliyordu."

"Ya ailenizin geri kalanı?"

"Hayatta değiller."

"Demek herkes akbaba gibi sizin tepenizde dolaşıyordu."

"Zaten Aleksey'le ben de sırf bu nedenle bütün bu tiyatroyu sahneledik ya. Herkes dikkatini yüke verirse, kimse vagonlarla ilgilenmez diye düşündük."

"Bu yüzden de Marlow, Rhein bölgesinden kolaylıkla temin edebileceği kimyasal maddeleri Leningrad'dan sipariş etti..."

Kadın gülümsedi. Sanki çok uzun vakittir hiç gülümsememiş gibiydi.

"O kimya fabrikası da eskiden Sorokinlere aitti," dedi. "Aslında oldukça dikkat çekiyordu ama öyle olması da lazımdı zaten."

Biraz sonra Rath evine giden merdivenleri çıktığı gibi sessizce indi. Kafasında binlerce düşünce dolaşıyordu. Fakat artık ne yapması gerektiğini biliyordu. Ne yapması gerektiğini gayet iyi biliyordu. Kendisini yine huzurlu hissedecekti.

Avludaki depodan kapıcı dairesinin anahtarını aldı. Lennartz daireye duvar kağıdı yapıştırmaya başlamıştı ama kapıcının kağıt kürek işlerini hallettiği gri duvarlı ufak odaya elini sürmemişti. Bu odada her şey yerli yerindeydi. Schäffner'in envantere ait eski daktilosu daha yerindeydi. Rath oturdu, çekmeceden birkaç sayfa kağıt çekip çıkardı. Sonra her şeyi kağıda döktü. Bütün hikâyeyi SA Müfreze Komutanı Hermann Schäffner'in ağzından yazdı. Daktiloya her vuruşunda yüreğinin biraz daha rahatladığını hissetti.

Uzaklarda Klingenberg Elektrik Santralı'nın bacaları ve Kreuzberg'in evlerinden oluşan bir denizin ortasında Görlitz Garı'nın büyük holü görünüyordu. Rath manzaranın tadını çıkarıyordu. Bu defa hakikaten tadını çıkarabiliyordu. O günkü manzaranın aynı-

sıydı. Sadece bugün başı dönmüyor, yeterince yüksek bir parmaklık Karstadt'ın çatısındaki restoranın müşterilerinin yuvarlanıp, Herrmannplatz'a düşmesini önlüyordu.

Yeni alışveriş merkezi o gün açılmıştı ve içeride tarif edilmez bir kalabalık vardı. Weinert'le buluşmayı Rath talep etmiş ve burada zaten yapacak başka bir işi olduğundan, çatıdaki bu lokali önermişti. Karstadt binası Rath'a uygun bir buluşma noktası gibi gelmişti. Belki de bütün hikâye burada başladığındandı. Alışveriş merkezi henüz inşa halindeyken. İskelesinde bir zamanlar Franz Krajewski'yi kovaladığı bir şantiyeyken. Bruno Wolter orada onun hayatını kurtarmıştı. Cesaretinden ötürü Emniyet Müdürü'nün daha birkaç gün önce ölümünden sonra madalya verdiği Başkomiser Bruno Wolter.

Hermannplatz'ın çehresi değişmişti. Kum rengi bu koca bina meydana hükmediyordu ama aynı zamanda buraya bir Aztek piramidi kadar da yabancıydı. İki Aztek piramidi gibi... Modern dev bina çılgınlığının iki kuleli bu örneği, daha birkaç hafta önce polisle komünistlerin kanlı sokak savaşları yaptığı yerde, tam orada, Neukölln'deydi! Bu devasa alışveriş merkezinin bu işçi semtine bir nebze New York atmosferi kazandıracağından da Rath kuşkuluydu. Yine de Berlinliler haftalardır heyecanla bu açılışı bekliyordu ve bu alışveriş merkezini daha ilk günden sevmişlerdi.

Özellikle de çatıdaki bu restoranı sevdikleri anlaşılıyordu. Rath, kalabalıkta Weinert'i bulmakta güçlük çekti. O itiş kakış içinde gazeteci hakikaten oturacak bir yer bulabilmişti. Üstelik güzel manzaralı bir yerdi. Acaba bunu basın kimliğine mi borçluydu? Belki de daha az önce bizzat Herr Karstadt'la beraber kahve içmişliği vardı, kim bilir?

Gazeteci karşısındaki sandalyeyi üzerine paltosunu asarak işgal etmişti. Weinert, Rath'ı selamlamak için ayağa kalktığı sırada biraz uyanık bir vatandaş neredeyse sandalyesini kapacaktı. Sert bir bakış adamı tekrar uzaklaştırmaya yetti. Oturdular.

"Sana da kahve ısmarladım," dedi Weinert. "Garsonun gelmesi epey vakit alıyor."

Rath başını salladı. Etraftaki konuşmaların gürültüsünde birbirlerini zor anlıyorlardı. Bu kargaşada hizmet ediliyor olduğuna

inanmak bile zordu. Fakat garsonlar havaya kaldırdıkları tepsilerle sirk artistleri gibi kalabalığın içinde kıvrıla kıvrıla çalışıyordu.

"Güzel, sakin bir yer," dedi Rath.

Weinert güldü. "Burada buluşarak, ıssız bir ormanda olacağından daha az dikkat çekiyoruz."

"Olabilir. Fakat aklı başında herkes bugün buraya değil, başka bir yere gider."

Masaya iki ibrik kahve bırakan bir garson hesabı aldı ve tekrar kargaşada kayboldu.

"Benimle konuşmak mı istiyorsun?" diye sordu Weinert. "Nihayet bana verecek bir şeyin mi var?"

Rath karşılık vermeden önce bir sigara yaktı.

"Bir şeyim var."

Weinert hayretle ona baktı. "Gerçekten mi?"

"Senin sandığın değil."

"Tabii değil. Kargalar birbirinin gözünü oymaz."

"Çıkmaz sokakta olduğunu kabullen. Polislerin günlük hayatında bu hep böyle."

"Ben polis değil, gazeteciyim."

"Yalnız hayal gücün biraz fazla."

"Bu silah kaçakçılığı meselesi hayal değil. Çelik Miğferlerin savaş talimlerinde polis ve ordunun envanter numaralarını taşıyan karabina ve makineli tüfekler kullanılıyor. Kaynağım saçmalamıyor."

"Haftalardır bu zırvalıkla başımın etini yiyorsun."

"Evet, çünkü durup dururken, bir Kaşubi domuz çobanından daha pis bir polis memurunu yere göğe sığdıramamaya başladınız!"

"Başkomiser Wolter, görevi sırasında aldığı yaralar sonucu hastanede öldü."

"Papağana benziyorsun, biliyorsun, değil mi? Wolter fanatik bir Çelik Miğfer üyesiydi. Buna Zörgiebel bile itiraz etmiyor. Ayrıca eski silah arkadaşlarından oluşan bir çetenin de üyesiydi. Bunu da Behnke'den biliyorum."

"Çelik Miğferler cephede savaşan askerlerin kurduğu bir dernek. Birçok polis de savaşa katıldı."

"Ama ordu tekrar büyük ve güçlü hale geldiğinde yeteri sayıda eğitimli askere sahip olsun diye gençlere paramiliter eğitim ve-

rerek, onlara silah kullanmayı hepsi öğretmiyor. Ordu hemen hemen sadece subaylardan ibaret. Sıradan askerleri sağcı paramiliter gruplar yetiştiriyor. Çelik Miğferler, Scharnhorst Birliği, Vikingler ve diğerleri, artık neyse adları. Bunların hepsini ordu ve onu finanse eden silah üreticileri itinayla besliyor. Artık milliyetçilerin SA'sını da besliyorlar."

"Bu ordunun sorunu, Prusya polisinin değil."

"Polisle de bağlantıları var ya da en azından vardı. Bunu biliyorum. Sadece kanıtlayamıyorum. En azından polis, sosyal demokratlann inanmak istediği kadar demokrat değil."

"Polisin siyasetle ilgisi yok, onun görevi adalet ve düzeni sağlamak."

Weinert başını iki yana salladı. "Bütün bunlara kendinin de inandığını söyleme sakın bana."

Rath sigarasının son dumanını da masanın üzerine üfledi ve sigarasını bastırarak söndürdü. Son haftalarda Bruno Wolter'in hak ettiği cezayı bulduğunu kendi kendine temcit pilavı gibi tekrarlayıp durmuştu. Oysa aslında buna hiçbir zaman inanmamıştı. Emniyet Müdürü, Bruno Wolter'i kahraman ilan etmiş, basın da bu hikâyeyi yutmuştu. Bu hikâye o gün Doğu İstasyonu'nda bulunan Çelik Miğferlerin de gıkının çıkmamasını sağlıyordu: Polisin resmi açıklamasını sorgulayacak olsalar, kendi adamlarını, kahraman Bruno Wolter'i kötülemeleri gerekiyordu. Bunun olmamasını garanti eden de, Charlottenburg İnşaat Polisi'nde yaptığı görevde artık silahlarla bir alâkası kalmamış olsa da, Çelik Miğferlerde hâlâ sözü geçen Rudi Scheer'di. Aradan geçen sürede Rath, aldığı yaralardan sağ kurtulabilmiş olsa Wolter'in kaderinin de Scheer'inkinden farklı olmayacağını kavramıştı. Kızağa çekilecek ama cezalandırılmayacaktı. Emniyet Müdürü'nün aklından başka bir çözüm zaten hiç geçmemişti. Tümgeneral Seegers'e ise zaten dokunan olmamıştı. Vıcık vıcık yağcılık kokan bu komedi Rath'ın hoşuna gitmiyordu. Fakat bunları Weinert'le konuşması mümkün değildi.

Buna karşılık, yapılabilecek başka şeyler vardı.

Fakat önce resmi işleri halletmek lâzımdı.

"Reichskanzlerplatz'taki Deutsche Bank'ın mevduat kasasını biliyor musun?" diye sordu.

Weinert başını salladı. "Sonradan görmelerin zevkine uygun bir yer, değil mi?"

"Müşterileri bayağı zengin. Büyük miktarda nakit para yatırılıyor. *Kuzey Korsanları* orada bir dümen çevirmeyi planlıyor. Büyük bir iş. Wittenbergplatz'takine benzer bir şey..."

"Sass kardeşlerinki gibi mi?"

"O kadar başarılı değil. Çünkü C Dairesi'ndeki arkadaşlar *Korsanlar*'a suçüstü yapacak. Eğer bu akşam yanına birkaç fotoğrafçı alıp, zamanında yer kaparsan, eline güzel resimler geçer."

"Eh, pek de büyük bir ifşaat sayılmaz bu." Weinert'in coşkusu sınırlıydı.

"Neresinden bakarsan bak, bütün bir çetenin çanağına çomak sokulacak. Birkaç sansasyonel resim de çıkacaktır. İnan, bununla şefini sevindirirsin."

"*Senin* şefini de tabii." Weinert işaret parmağıyla havaya bir manşet attı. *"Berlin polisinin organize suçlarla mücadelesi!"* Ayağa kalkıp, elini uzattı. "Gitmem lazım. Tüyo için teşekkür ederim, Gereon."

"Dur!"

Weinert durdu. Rath ona içinde SA müfreze komutanının daktiloyla yazılmış itirafları bulunan siyah dosyayı verdi.

"Bu ne?"

"Bilmem? Birisi unutmuş olmalı. Belki içinde ilginç bir şey vardır. O silah kaçakçılığıyla ilgili olabilir mesela."

Weinert nihayet anlamışa benziyordu. Yüzü aydınlandı. "Öyle mi dersin?"

"En azından, ben sen olsam bu dosyayı kayıp eşya bürosuna teslim etmem."

"Eğer bilgiler doğruysa tabii."

Rath omuz silkti. "Buna sen karar vereceksin. Gazeteci sensin. Ben polis memuruyum."

Weinert dosyayı havada yelpaze gibi salladı. "Bir gün yine senin için yapabileceğim bir şey olursa, haber et."

Rath'ın uzun uzadıya düşünmesi gerekmiyordu. "Yarın arabaya ihtiyacın var mı?"

"Hâlâ Nürnberger Strasse'ye gelmeye cesaretin varsa alabilirsin." Weinert gülerek, arkasını döndü.

Rath, kalabalıkta kaybolana kadar gazetecinin ardından baktı. Masada oturmaya devam etti ve bir sigara daha yaktı. Zaman zaman gerçeğin ortaya çıkmasını sağlamak için yalan söylemek şart oluyordu. Weinert hikâyeye bayılmıştı, yazacaktı, orası kesindi.

Rath gözlerini çatılardan oluşan denizin üzerinde gezdirdi. Bu kent hakkında hâlâ karar veremiyordu. Fakat yazları Berlin'in kuşkusuz çekici yanları vardı. Kışın olduğundan çok farklı bir kentti. Belki de burası hiç de öyle fena bir yer değildi.

Şimdi geriye bir tek Charly'yi yarın kendisiyle kent dışına gitmeye ikna etmek kalmıştı. Bu da işin en zor tarafıydı. Ama bunu da becerecekti.

Almanya'da Birinci Dünya Savaşı sonrası kurulan Weimar Cumhuriyeti'nin kırılgan demokrasisi çöküyor, Nazilerin iktidarı yaklaşıyor... Volker Kutscher, bu dönemin atmosferini, polisiye edebiyatın dünyası içinden anlatıyor.

Cinayet şubesinden ahlâk masasına sürülmüş olan Komiser Rath, Berlin'in canlı pornografi piyasasının, çılgın gece hayatının cürümleriyle meşgul olurken, daha "ciddi" işlere uzanan bir cinayetle karşılaşacaktır. Zaten o yıllarda, Berlin'de yaşanan hemen her hadise Nazilerin komünistlere karşı yürüttüğü "sokak savaşına" değmektedir bir ucundan.

Kutscher'in büyük ilgi uyandıran dizisinin bu ilk kitabında diğer "kahramanlarımızla" da tanışıyoruz. "Buda" lakaplı cinayet masası şefi Gennat'la, sıradışı polis sekreteri Charlotte'la, karizmatik mafyacı Marlow'la...

"Günümüz siyasi tarih polisiyelerinde dönemin tarihi asgari dozda aktarılır genellikle. Kutscher tutkulu ve ayrıntıcı anlatımıyla bunun karşı kutbunu oluşturuyor."

Neue Ruhr Zeitung

iletişim

ISBN-13: 978-975-05-2296-3